

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 13.03.2023

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset	5
4 § Kaupunginvaltuuston 27.2.2023 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	6
5 § Toimikunnan perustaminen kaupunginjohtajan valintaa varten	8
6 § Vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten nimettyjen vaalitoimikuntien kokoonpanojen muutoksia	10
- Vaalitoimikuntien kokoonpanomuutokset – Eduskuntavaalit 2023 KH 13.3.2023	11
7 § Virkasuhteisen kotoutumisen suunnittelijan vakanssin 900126 perustaminen 13.3.2023 alkaen	12
8 § Henkilöstökertomus 2022	13
9 § Vantaan hyvinvointikatsaus 2022	15
- Vantaan hyvinvointikatsaus 2022	18
10 § Vantaan kaupungin tilinpäätös 2022, sitovuustasojen poikkeamat	82
11 § Vantaan liikennepoliittinen ohjelma ja pysäköinnin kehittäminen Vantaalla	88
- Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla -raportti 02/2023	92
- Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla, liitteet 02/2023	164
- Vantaan liikennepoliittinen ohjelma (III)	230
12 § Erillispientalotonttien yleisten luovutusperiaatteiden, luovutushintojen ja luovutusehtojen hyväksyminen 2023	272
- Erillispientalotonttien luovutusperiaatteet 2023 - LIITE (III)	277
13 § Vuokrattujen erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimisen yleiset vuokrausperiaatteet 2023	284
- Erillispientalotonttien vuokrausperiaatteet vuokrasopimusten uusimistilanteessa 2023 - LIITE (II)	290
14 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle asemakaavasta ja asemakaavamuutoksesta 232700 sekä tonttijaosta, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi, tehdystä valituksesta	294
- Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle	296
- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 6454/2022, T2, JOP koskien Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaanpiiri ry:n tekemää valitusta asemakaavasta 232700, 23. Kivistö / Kivistön lumikvartsi	330
- Valitusasiakirjat/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 6454/2022, henkilötiedot peitetty	332
15 § Asemakaavan muutos 002495 ja tonttijaon muutos, 14 Varisto / Luhtimäki 1 ja 2	358
- 002495 asemakaavamuutosehdotus 14.02.2023, Luhtimäki 1 ja 2	363
- 002495 selostus, asemakaavamuutos 14.2.2023, Luhtimäki 1 ja 2	364
- 002495 selostuksen liite 1, mielipiteet 23.08.2022, Luhtimäki 1 ja 2	419
- 002495 selostuksen liite 2, muistutukset ja vastineet 14.2.2023, Luhtimäki 1 ja 2	436
16 § Asemakaavan muutos 002497 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 68 Koivuhaka / Koisotie 7	450
- 002497 asemakaavamuutosehdotus 13.3.2023, Koisotie 7_allek	453

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 13.03.2023

- 002497 selostus, asemakaavamuutos 13.3.2023, Koiso tie 7	454
17 § Vastaus Jussi Särkelän ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen: Asukastila Martinlaaksoon ja muille Myyrmäen suuralueille	478
- Jussi Särkelän ja 22 muun valtuutetun aloite asukastila Martinlaaksoon ja muille Myyrmäen suuralueille	482
18 § Vastaus sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 6 muun valtuutetun aloitteeseen: Asukastilojen tarpeen kartoituksen toteuttaminen	483
- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 6 muun valtuutetun aloite asukastilojen tarpeen kartoituksen toteuttaminen	488
19 § Vastaus Tuukka Saimenin ja Juha Suoniemen sekä 8 muun valtuutetun aloite luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ei-välttämättömät kustannukset on tarkasteltava uudestaan	490
20 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 17/2023	493
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	495
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	496
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	497
Muutoksenhakuohje 4. Hankinto-oikaisuohje ja valitusosoitus	498
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	503
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	504
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	505
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	506

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 13.3.2023 klo 17.00 – 18.40
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	x	Rehnström Kristian	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	x	Haapalainen Tuija	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x	Virkamäki Pekka	
Abdi Faysal	x	Hilden Joni	
Karinen Ville	x	Nguyen Chau	
Kasonen Mika	x	Hakala Heli	
Kaukola Ulla	x	Vesa Tiina	
Lundell Kai-Ari	x	Aidanjuuri Tanja	
Luukkala Pirjo	x	Nummela Nina	
Norrena Vaula	x	Seppänen Tia	
Orpana Anitta	x	Kanerva Sami	
Rokkanen Sakari	x	Kaiju Susanna	
Saimen Tuukka	-	Kärki Niilo	x
Tammi Visa	x	Kähkönen Osmo	
Valtanen Hanna	x	Kuusela Minna	
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Godlewski Filip	x		
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x (klo 17.50 – 18.40, § 9-20)
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja			x
Veltheim Erika, valtuuston II varapuheenjohtaja			-
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja			x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			x
Westlin Henry, vs. apulaiskaupunginjohtaja			x
Tolvanen Kaisu, vs. viestintäjohtaja			x
van Nues Pirjo, vs. talous- ja strategiajohtaja			x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies			x
Lentämäki Tiina, hallintosihteeri			x
Takala Matias, pöytäkirjanpitäjä			x
			x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sari Multala

Pöytäkirjanpitäjä Matias Takala

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 20.3.2023 klo 16, sähköisesti.

Pykälät 6 ja 14, tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Mika Niikko

Hanna Valtanen

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 22.3.2023, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 20.3.2023 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kasonen Mika	
Kaukola Ulla	
Lundell Kai-Ari	
Luukkala Pirjo	
Niikko Mika	13.3.2023
Norrena Vaula	30.1.2023
Orpana Anitta	30.1.2023
Rokkanen Sakari	13.2.2023
Saimen Tuukka	27.2.2023
Tahvanainen Säde	13.2.2023
Tammi Visa	27.2.2023
Valtanen Hanna	13.3.2023

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 22.3.2023 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Mika Niikko ja Hanna Valtanen pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 20.3.2023 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 22.3.2023 lähtien.

3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/RV

RV/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Kaupunginjohtajan päätös

§ 17 Hallintosäännön 13 luvun 8 §:n (täyttökielto) mukaisen päätösvallan delegointi täyttölupien myöntämiseen 1.3.2023 alkaen

Hankintajohtajan päätökset

§ 13 Optiopäätös Luonnontieteiden opetusvälineiden hankinta

§ 14 Kahden traktorin hankinta Vantaan kaupungille (241 343 euroa, alv 0%)

Tietohallintojohtajan päätökset

§ 19 Liukuvan työajan ja mobiilileimauksen laajennuksen hankinta Aikajana-sovellukseen (213 570 euroa)

§ 20 IT-laitteiden ja tarvikkeiden option käyttöönotto

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja ottamiskelpoisia päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 3/15.2.2023

Tietohallintojohtajan päätökset

§ 22 Päätös liikennevalojen keskusjärjestelmän hankinnasta (193 200 euroa)

§ 25 Timmi -sovelluksen räätälöintien hankinta kävijämäärien syöttämiseksi (41 796 euroa)

§ 26 Vantaa.fi verkkopalvelun VIPS 1-toimituskokonaisuuden hankinta (132 300 euroa)

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

4 § Kaupunginvaltuuston 27.2.2023 pitämän kokouksen täytäntöönpanot/RV

RV/

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 27.2.2023 päätökset seuraavissa asioissa:

- 3 § Eron myöntäminen Klaus Kojolle kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
- 4 § Eron myöntäminen Terhi Salmiselle Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
- 5 § Asemakaavan muutos 002101 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 18 Vantaanlaakso, 41 Viinikkala / Vantaankosken mylly
- 6 § Asemakaavan muutos 002484 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 12 Hämeenkylä / Ainontie 5 ja 10
- 7 § Asemakaava ja asemakaavamuutos 233200, 23 Kivistö / Kivistön tapahtuma-areena
- 8 § Vastaus Kai-Ari Lundelin ja Juha Suoniemen sekä 14 muun valtuutetun aloite Myyrmäen Hissikentän meluhaittojen ratkaiseminen
- 9 § Vastaus sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 7 muun valtuutetun aloitteeseen maksuttomat menkat Vantaalle
- 10 § Vastaus Sirpa Kauppinen ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen seksuaalisen häirinnän vähentämiseksi kouluissa
- 11 § Vastaus Oskari Iivarisen ja Maarit Raja-ahon sekä 27 muun valtuutetun aloitteeseen väestönsuojasta Länsi-Vantaalle
- 12 § Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen säilytetään Linnaisten metsä
- 13 § Vastaus Keskustan valtuustoryhmän ja 27 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan on edistettävä puurakentamista nykyistä määrätietoisemmin

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 2/27.2.2023 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 27.2.2023 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ ao. toimialat

5 §

Toimikunnan perustaminen kaupunginjohtajan valintaa varten

VD/1294/00.00.01.01/2023

SM/MT

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 27.2.2023 julistanut auki kaupunginjohtajan viran (vakanssi 000 014) 1.8.2023 alkaen.

Virka on tarkoituksenmukaista laittaa hakuun jo heti maaliskuussa, jotta viran hoito voidaan järjestää vakituisena mahdollisimman nopeasti.

Kaupunginjohtajan viran täyttämiseen liittyen on tarpeen asettaa toimikunta, jonka tehtävänä on valmistella viran täyttöön liittyvää prosessia sekä sen aikataulutusta.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 5

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa toimikunta valmistelemaan viran täyttöön liittyvää prosessia ja aikataulutusta
- b) nimetä toimikunnan puheenjohtaja ja jäsenet ja todeta, että toimikunnan työhön osallistuvat asiantuntijana henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonen ja sihteerinä hallintoasiantuntija päätösvalmistelutiimistä.
- c) maksaa toimikunnan kustannukset kaupunginhallituksen menokohdalta ”toimikunnat” 10 40 40 000.

Päätös:

Päätettiin:

- a) asettaa toimikunta valmistelemaan viran täyttöön liittyvää prosessia ja aikataulutusta
- b) nimetä toimikunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet seuraavasti ja todeta toimikunnan työhön osallistuvan lisäksi hallinto- ja konsernijohtaja sekä päätösvalmistelun hallintoasiantuntija:

Jäsenet	Henkilökohtainen varajäsen
Antti Lindtman, puheenjohtaja	Visa Tammi
Sari Multala, varapuheenjohtaja	Anitta Orpana
Sakari Rokkanen	Lauri Kaira
Mika Kasonen	Maarit Raja-aho
Minna Räsänen	Faysal Abdi
Säde Tahvanainen	Ulla Kaukola
Kai-Ari Lundell	Markku Weckman
Niilo Kärki	Mika Niikko
Pirjo Luokkala	Eeva Tikkanen
Tiina Tuomela	Jouko Jääskeläinen
Nina Nummela	Marjo Vacker
Antero Eerola	Funda Demiri
Eve Rämö	Hanna Valtanen
Stefan Åstrand	Patrik Karlsson

- c) maksaa toimikunnan kustannukset kaupunginhallituksen menokohdalta ”toimikunnat” 10 40 40 000.

Täytäntöönpano: päätösvalmistelu ja lakiasiat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Vastaava hallintoasiantuntija Matias Takala,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

6 §

Vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten nimettyjen vaalitoimikuntien kokoonpanojen muutoksia

VD/452/00.00.00.01/2023

RV/NK/MT

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 30.1.2023 § 6 asettanut vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat ja päättänyt 13.2.2023 § 9 vaalitoimikuntiin tehtävistä muutoksista. Tämän jälkeen osa vaalitoimikuntiin nimetyistä jäsenistä on ilmoittanut esteestä, ja heidän tilalleen on nimettävä uudet jäsenet, jotta vaalitoimikuntien kokoonpanot ovat vaalilain mukaisia. Vaalilain mukaan vaalitoimikunnassa tulee olla kolme varsinaista jäsentä ja vähintään kolme varajäsentä. Vaalitoimikunnat toimittavat laitosäänestyksen kaupunginhallituksen määräämissä erityisissä ennakkoäänestyspaikoissa ennakkoäänestysviikon aikana. Ennakkoäänestys järjestetään 22-28.3.2023.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 §6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) muuttaa liitteen mukaisesti vaalitoimikuntien kokoonpanot, ja
- b) ilmoittaa päätöksestä keskusvaalilautakunnalle.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti tässä kokouksessa.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavasti:

Vaalitoimikunta III

Puheenjohtaja Mahamed Barre (SDP) estynyt, tilalle siirtynyt varapuheenjohtajapaikalta Saunamäki Arja (VAS).

Varapuheenjohtajaksi siirtynyt varajäsenpaikalta Kauhanen Marja (KD).

Varajäseneksi tullut Liljanto Lassi (SDP).

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti tässä kokouksessa.

Liitteet:

- Vaalitoimikuntien kokoonpanomuutokset – Eduskuntavaalit 2023 KH 13.3.2023 (sisältää henkilötietoja)

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 040 5598 621, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vaalitoimikuntien kokoonpanomuutokset – Eduskuntavaalit 2023

Vaalitoimikunta I

- varapuheenjohtaja Ikhra Ahmed (SDP) estynyt, tilalle siirtynyt varajäsenpaikalta Tamminen Risto (SDP)
- varajäseneksi tullut Tamminen Ida (SDP)

Vaalitoimikunta III

- jäsen Fleisch Pentti (KOK) estynyt, tilalle tullut Seppinen Antti (KOK)
- puheenjohtaja Mahamed Barre (SDP) estynyt, tilalle siirtynyt varapuheenjohtajapaikalta Saunamäki Arja (VAS)
- varapuheenjohtajaksi siirtynyt varajäsenpaikalta Kauhanen Marja (KD)
- varajäseneksi tullut Liljanto Lassi (SDP)

7 § Virkasuhteisen kotoutumisen suunnittelijan vakanssin 900126 perustaminen 13.3.2023 alkaen

VD/1476/01.01.00.00/2023

RV/T-VS/MT

Kuntalain 11 luvun 88 §:n 1 momentin mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää valtuusto tai hallintosäännössä määrätty kunnan muu toimielin. Kuntalain 11 luvun 88 §:n 2 momentin mukaan kun virka, jossa ei käytetä julkista valtaa, tulee avoimeksi, se lakkautetaan.

Voimassa olevan hallintosäännön 14 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta.

Asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta.

Kotoutumisen edistämisen tehtävät siirtyivät kunnalle 1.1.2023 alkaen. Kyseessä on uusi tehtävä, jonka hoitamiseen tarvitaan viranhaltija.

Kaupunginhallitus 13.3.2023"§ 7

Kaupunginjohtajan esitys:

- a) perustaa 13.3.2023 alkaen kotoutumisen suunnittelijan virkasuhteinen vakanssi 900126, sekä
- b) vahvistaa kelpoisuusvaatimukseksi tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Taipale-Vuorinen Susanna, puh. 040 044 4883
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VD/1594/01.00.02.01/2023

RV/K-ML/MT

Vantaan kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2022 on valmistunut. Se kuvaa henkilöstöjohtamisen ja henkilöstön kehittämisen tilaa, niille asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja kehittämistoimia.

Vuoden 2022 henkilöstökertomus julkaistaan vuoden 2021 henkilöstökertomuksen tavoin uudistetussa muodossa vain verkkototeutuksena osoitteessa

<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/toissa-vantaalla/henkilostokertomus>

Tiivistelmänä henkilöstökertomuksesta voi todeta seuraavaa:

Vantaan kaupungin organisaatiossa tapahtui vuoden 2022 ja 2023 vaihteessa valtava organisaatiomuutos, kun sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala työntekijöineen siirtyi uudelle Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Muutosta valmisteltiin intensiivisesti pitkin vuotta. 1.10.2022 otettiin käyttöön uusi henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä Hertta. Järjestelmän tavoitteena on digitalisoida kaikki henkilöstöhallinnon prosessit. Muutos vietiin lävitse huolella ja palkanmaksu henkilöstölle onnistuttiin turvaamaan.

Vuonna 2022 toteutettiin Kunta10 -työhyvinvointitutkimus. Tulosten perusteella kaupunkitasolla työyhteisöt ja lähijohtaminen saavat hyvän arvion. Työyhteisöt ovat yhteistyökykyisiä, innovatiivisia ja antavat tukea esimiestyölle. Työpaikkojen ilmapiiri koetaan hyväksi ja sosiaalista pääomaa on työyhteisöissä paljon. Myös lähiesihenkilöiden toiminta arvioidaan tutkimuksen mukaan Vantaalla todella hyväksi. Lähiesimieheltä saadaan tukea ja lähiesimiesten toiminta on entistä oikeudenmukaisempaa. Tuloksissa on parannettavaa työstressin ja väkivaltatilanteiden kasvun osalta. Vuoden 2023 lopulla tehdään valittuihin yksiköihin seurantamittaukset.

Saatavuusohjelma 2022–2025 valmistui ja se pitää sisällään runsaasti monipuolisia toimenpiteitä saatavuuden parantamiseksi. Toki koulutetun työvoiman pula ja pitkäaikainen koulutuspaikkojen vinouma Uudenmaan ja muun Suomen välillä pahentaa tilanne nyt ja tulevana vuosina, jos asiaan ei saada jollakin tapaa hyvin nopeasti isoja korjaavia toimenpiteitä. Ikäluokkiin ja työpaikkojen määrään nähden Uudellamaalla on suhteessa vähemmän korkeakoulujen aloituspaikkoja kuin muualla Suomessa.

AITO Työterveys fuusioitui Terveystaloon 1.6.22 alkaen, mutta 1.2.2022 alkaen jo työterveyshuollon käytännön toimijana oli Terveystalo. Vuoden 2022 sairauspoissaolot ovat lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna jopa 15 prosentilla. Vuoden 2022 sairauspoissaoloprosentti oli 5,02. Vuonna 2021 sairauspoissaoloprosentti oli 4,38 ja molemmat koronavuodet olivat sairauspoissaolojen osalta vähenevän trendin aikaa. Sairauspoissaolojen kasvu oli työterveyshuollon palveluntuottajan mukaan yleinen trendi – keskimäärin jopa 21 prosenttia. Taustalla on syksyn influenssa-aallot sekä työntekijöiden yleinen huoli yhteiskunnassa tapahtuvista asioista (mm. Ukrainan sota, taloustilanne).

Vuonna 2022 henkilöstön palkkamenot olivat yhteensä 427,3 miljoonaa euroa, joka on 3,1 prosenttia (12,7 miljoonaa euroa) enemmän kuin edellisvuonna. Palkkoja nosti 1.6 alkaen keskimäärin 2 prosentin ja 1.10. keskimäärin 0,5 prosentin työ- ja virkaehtosopimusten yleiskorotukset ja/tai muut sopimuskohtaiset erät. Vuonna 2022 työehtosopimusratkaisun kustannukset nostivat palkkamenoja keskimäärin 1,76 prosenttia. Loput noususta selittyi henkilöstömäärän kasvulla. Naisten ja miesten

välinen palkkaero on kasvanut sentillä vuoteen 2021 verrattuna. Vakituisen, täyttä työaikaa tekevän, naisen euro on 89 senttiä miehen eurosta.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi henkilöstökertomus vuodelta 2022.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: päätösvalmistelu ja lakiasiat, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VD/1318/00.01.02.01/2023

Hyvinvointiraportointi on osa kaupungin strategista toiminnan suunnittelua ja kehittämistä. Terveystietolain (1326/2010) 12 §:n mukaisesti Vantaalla raportoidaan valtuustolle kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja toteutetuista toimenpiteistä vuosittain. Vuosittaista hyvinvointiraportointia kutsutaan Vantaalla hyvinvointikatsaukseksi. Hyvinvointikatsaus käsittelee kaupunkilaisten hyvinvoinnin tilaa eikä se suoraan käsittele hyvinvoinnin edistämiseksi tehtäviä toimenpiteitä.

Hyvinvointikatsaus 2022 on laadittu uudessa Hyvinvointia rakentava Vantaa –strategiateeman organisaatorakenteessa, johon kuuluvat eri ikäryhmiä edustavat asiantuntijaryhmät ja koordinaatioryhmä. Ryhmissä on edustus kaikilta toimialoilta ja työtä on johtanut Hyvinvointia rakentava Vantaa –johtoryhmä. Monialaisesta työskentelystä vastasi kehittämisspäälikkö Jussi Perämäki kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalta.

Vantaan vuoden 2022 hyvinvointikatsauksen aiheena on koettu hyvinvointi ja osallisuus. Hyvinvointikatsauksen aihe valittiin tarkastelemalla aiempaa hyvinvointiraportointia ja kuulemalla Vantaan kaupungin toimialojen ja palvelualueiden näkemystä niistä ilmiöistä, jotka huolettavat arjen palveluissa.

Hyvinvointikatsaus 2022 on esitelty kaupunginvaltuuston selostustilaisuudessa 26.1.2023.

1. Koettu hyvinvointi

Suurin osa vantaalaisista lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä. Tyttöjen tyytyväisyys on laskenut voimakkaasti poikia enemmän. Vauvaperheiden vanhemmista suurin osa, yli 90 prosenttia, on tyytyväinen elämäänsä. Vantaalaisista työikäisistä noin 50 prosenttia ja ikääntyneistä noin 60 prosenttia kokee elämänlaatunsa hyväksi. Työttömillä ja muilla sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevilla kokemus elämänlaadusta on heikompä. Vantaalaiset ovat pääosin tyytyväisiä asuinalueensa olosuhteisiin.

Lasten ja erityisesti nuorten yksinäisyyden kokemus on yleistynyt viime vuosina Vantaalla ja se on jopa suurempaa kuin ikääntyneiden yksinäisyyden kokemus. Nuorista tytöt kokevat itsensä poikia selvästi useammin yksinäisiksi. Työikäisistä noin 15 prosenttia tuntee itsensä yksinäiseksi – luku on kasvanut viime vuosina.

Nuorten kokema ahdistuneisuus on yleistynyt selvästi, varsinkin tytöillä. Työikäisistä vantaalaisista noin viidesosa kokee olevansa psyykkisesti merkittävästi kuormittuneita. Vantaalaiset ovat kuormittuneempia suhteessa koko maahan. Vammaisten masennusepäilyt, itsearvioidut mielialaongelmat ja henkilökohtaisesti kotiympäristössä koettu turvattomuus ovat lisääntyneet. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus ikääntyneissä on Vantaalla kasvanut.

Noin 10 prosenttia alakoululaisesta kertoo tulevansa koulussa viikoittain kiusatuksi, yläkoululaisista noin viisi prosenttia. Alakoulussa oppilaat kokevat yläkoululaisia useammin, että koulussa puututaan kiusaamiseen. Ulkomaalaistaustaiset nuoret kokevat syntyperältään suomalaisia ja suomalaistaustaisia nuoria enemmän koulukiusaamista.

Vantaalla asuvista aikuisista noin 12 prosenttia on kokenut väkivaltaa tai uhkailua. Vantaan lukema ei ole merkittävästi suurempi kuin pääkaupunkiseudun kokonaislukema. Naisten kokema väkivalta ja uhkailu on puolet yleisempää kuin miesten.

2. Osallisuus

Nuorista tytöt kokevat selvästi poikia harvemmin kuuluvansa tärkeänä osana koulu- tai luokkayhteisöön. Tyttöillä kokemus luokkayhteisöön kuulumisesta näyttää heikkenevän iän myötä, pojilla taas vahvistuvan. Aiempaa pienempi osuus, vain noin 12 prosenttia vantaalaisista nuorista kokee, että koulussa on hyvät vaikutusmahdollisuudet.

Noin kaksi kolmasosaa vantaalaista vauvaperheen vanhemmista kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön. Aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuvien määrä on laskenut, poikkeuksena yli 65-vuotiaat, joiden keskuudessa osallistuminen on noussut.

Vantaalaisista eläkeläisistä 32 prosenttia kertoo, että ei useimmiten saa digitukea, kun sitä tarvitsee. Iäkkäämmät vastaajat toivovat saavansa digitukea etenkin kasvokkain.

Osallisuusindikaattorin perusteella Vantaalla asuvat kokevat osallisuutta hieman vähemmän kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin. Naiset kokevat osallisuutta miehiä enemmän. Terveytensä heikommaksi kokeneiden osallisuuden kokemus on keskiarvoa heikompaa. Osallisuuskyselyn (2022) perusteella 36 prosenttia vastaajista oli erittäin tai joihinkin tyytyväinen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa Vantaalla. Reilu puolet vastaajista oli kiinnostunut osallistumaan ja vaikuttamaan kaupungin ja oman asuinalueen kehittämiseen. Harvemmallalla oli kuitenkin tietoa tai aikaa siihen. Yli puolet vantaalaisista kokee kaupungin toimivan kaupunkilaisten parhaaksi, mutta noin kolmannes kokee, että kaupungin ajankohtaisista asioista on vaikea saada tietoa.

3. Vuosittain raportoittavat hyvinvointiasiat

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus on kouluterveyskyselyn mukaan hieman lisääntynyt muissa ryhmissä kuin ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla. Koululounasta syödään tilaston mukaan osassa Vantaan ikäryhmissä aikaisempaa enemmän ja koululounaan laatua pidetään melko samanlaisena kuin aikaisemmin.

Vantaalaisista aikuisista suurin osa ei liiku terveystensä kannalta riittävästi, mikä lisää esimerkiksi elintapatauti- ja sairauksien riskiä. Aikuisista vain noin kolmannes käyttää suosituksen mukaisesti kasviksia ja hedelmiä, mikä on heikkojen liikuntatottumusten tavoin yhteydessä mm. elintapatauti- ja sairauksiin ja ylipainoon.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle Vantaan hyvinvointikatsaus 2022 tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite: Hyvinvointikatsaus 2022

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: kehittäispäällikkö Jussi Perämäki, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

HYVINVOINTIKATSAUS 2022

Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateema

Johdanto hyvinvointikatsaukseen

Terveystieteiden lain (1326/2010) 12 §:n mukaan kunnan tulee raportoida valtuustolle kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja toteutetuista toimenpiteistä vuosittain. Lisäksi kerran valtuustokaudessa on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Vantaalla on tehty laaja hyvinvointikertomus viimeksi vuonna 2020.

Vantaan vuoden 2022 hyvinvointikatsauksen aiheena on koettu hyvinvointi ja osallisuus. Hyvinvointikatsauksen aihe valittiin tarkastelemalla aiempaa hyvinvointiraportointia ja kuulemalla Vantaan kaupungin toimialojen ja palvelualueiden näkemystä niistä ilmiöistä, jotka huolettavat arjen palveluissa. Katsausta alettiin kasaamaan tutkimalla, mitä tutkittua ja uutta tietoa on tarjolla. Suurin osa katsauksen tiedoista on uusia, mutta mukaan on nostettu myös aihevalinnan kannalta olennaisia vanhempia tietoja.

Hyvinvointikatsaus 2022 on laadittu uudessa Hyvinvointia rakentava Vantaa –strategiateeman organisaatorakenteessa, johon kuuluvat eri ikäryhmiä edustavat asiantuntijaryhmät ja koordinaatioryhmä. Ryhmissä on edustus kaikilta toimialoilta ja työtä on johtanut Hyvinvointia rakentava Vantaa –johtoryhmä.

Hyvinvoinnin tilaa seurataan Vantaalla vuosittain hyvinvointikatsauksen ja –kertomusten avulla. Hyvinvointikatsauksia ja -kertomuksia käytetään uuden hyvinvointisuunnitelman 2023-2025 taustoituksessa. Vantaan hyvinvointityön tarkoituksena on turvata kaikkien kaupunkilaisten hyvinvointi huomioiden eri ikäryhmät, turvallisuus, hyvinvointierojen kasvaminen ja hyvinvointialueuudistus.

Hyvinvoinnin määritelmä

Hyvinvointi koostuu useasta osa-alueesta

Terveys

Fyysinen ja psyykinen
terveys

Yhteisöllisyys

Ihmissuhteet, vapaa-ajan toiminta ja harrastukset,
yhteenkuuluvuus, katsomuksellisuus,
osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa

Elinympäristö

Rakennettu ympäristö,
luonto, asuminen ja
liikkuminen

Jatkuva oppiminen

Koulutus ja osaaminen

Työ ja toimeentulo

Mielekäs tekeminen

Koettu hyvinvointi, elämänlaatu, onnellisuus

KOETTU HYVINVOINTI

Mitä on koettu hyvinvointi?

Koetulla hyvinvoinnilla tässä katsauksessa tarkoitetaan Vantaalla koettua elämänlaatua ja onnellisuutta, joka rakentuu hyvinvoinnin osatekijöistä. Osatekijöitä ovat terveys, elinympäristö, yhteisöllisyys, jatkuva oppiminen sekä työ ja toimeentulo.

Koettua hyvinvointia tarkastellaan tässä katsauksessa neljän alateeman avulla:

Teema 1: tyytyväisyys elämään ja elinympäristöön

Teema 2: yksinäisyyden kokemus

Teema 3: mielenterveys

Teema 4: väkivalta, häirintä, kiusaaminen ja syrjintä

Teema 1:

Tyytyväisyys elämäään ja elinympäristöön

1. Tyytyväisyys elämään ja elinympäristöön

Indikaattorit:

1. lasten ja nuorten tyytyväisyys elämäänsä
2. lasten ja nuorten tyytyväisyys elämäänsä tällä hetkellä syntyperän mukaan
3. vauvaperheen vanhempien tyytyväisyys elämään
4. elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus
5. asuinalueen olosuhteisiin tyytyväiset

MISTÄ TEEMASSA ON KYSE?

Tyytyväisyys elämään ja elinympäristöön ovat tärkeitä hyvinvoinnin mittareita. Elämänlaatu on keskeinen hyvinvoinnin indikaattori, joka kertoo yksilön arviosta elämästään elinympäristössään suhteessa hänen omiin päämääriinsä, odotuksiinsa, arvoihinsa ja muihin hänelle merkityksellisiin asioihin. Asuinalueen olosuhteilla on vaikutusta asukkaiden hyvinvointiin ja tyytyväisyyteen elämäänsä. Asuinalueen olosuhteet voivat joko tukea tai estää asukkaiden osallisuutta ja turvallisuudentunnetta. Asuinalueen olosuhteisiin panostaminen lisää asukkaiden hyvinvointia.

1. Tyytyväisyys elämään ja elinympäristöön

Tiivistelmä

Lapset ja nuoret:

- Suurin osa vantaalaisista lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä. Tyttöjen tyytyväisyys on laskenut voimakkaasti poikia enemmän kaikissa ikäryhmissä.
- Sukupuolen lisäksi syntyperä on yhteydessä siihen, miten tyytyväinen lapsi tai nuori on elämäänsä. Tyytyväisimpiä näyttävät olevan Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset nuoret sekä suomalaista syntyperää olevat nuoret.

Nuoret aikuiset ja työikäiset:

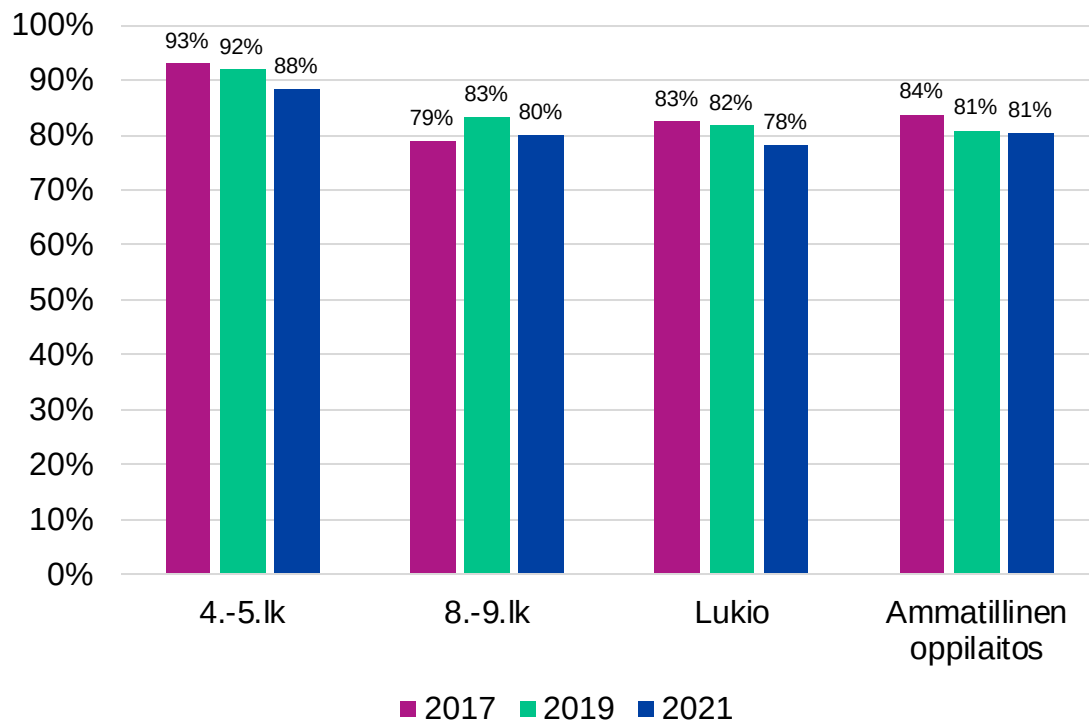
- Vauvaperheiden vanhemmista suurin osa, yli 90 prosenttia, on tyytyväinen elämäänsä.
- Vantaalaisista työikäisistä noin 50 prosenttia kokee elämänlaatunsa hyväksi. Elämänlaadun hyväksi kokeneiden osuus on laskenut viime vuosina.
- Reilu kolme neljästä vantaalaisesta työikäisestä on tyytyväisiä asuinalueensa olosuhteisiin.

Ikääntyneet:

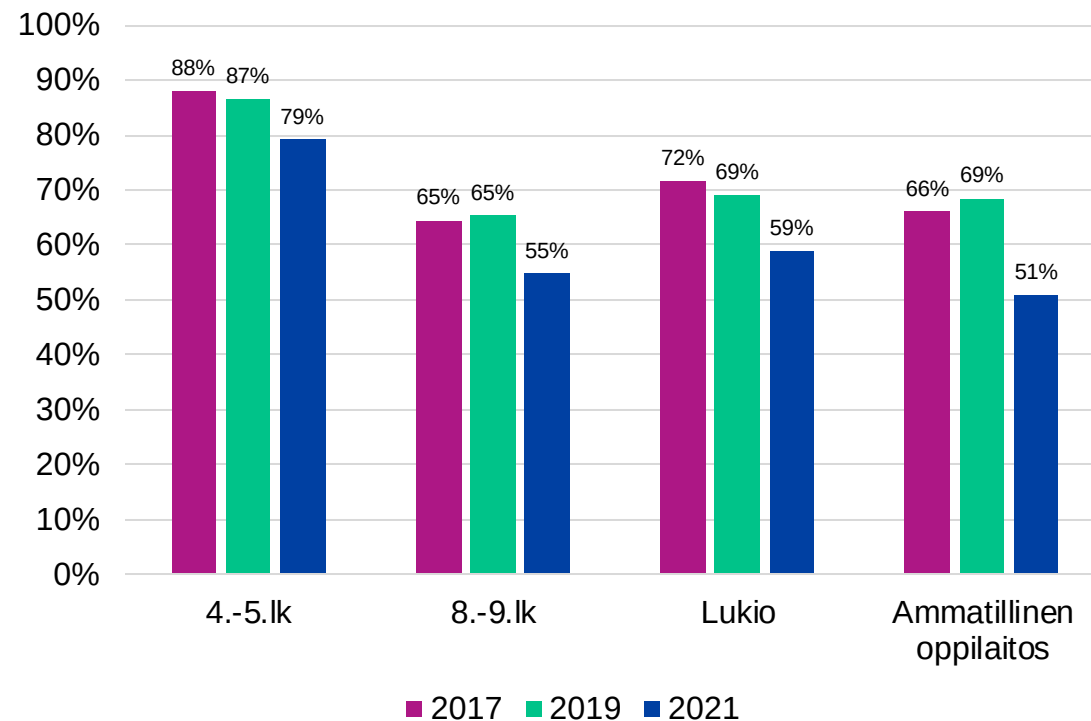
- Ikääntyneissä elämänlaatunsa hyväksi kokeneiden osuus on kasvanut kahden vuoden aikana yli viisi prosenttiyksikköä. Suunta on sama myös maanlaajuisesti, mutta Vantaalla osuus on kasvanut enemmän kuin koko maassa.
- Vantaalla ikääntyneiden tyytyväisyys asuinalueen olosuhteisiin on hieman suurempi kuin koko maassa. Asuinalueeseen tyytyväisten osuus on noussut.

Lasten ja nuorten tyytyväisyys omaan elämäänsä on laskenut

Tyytyväinen elämäänsä, pojat, %

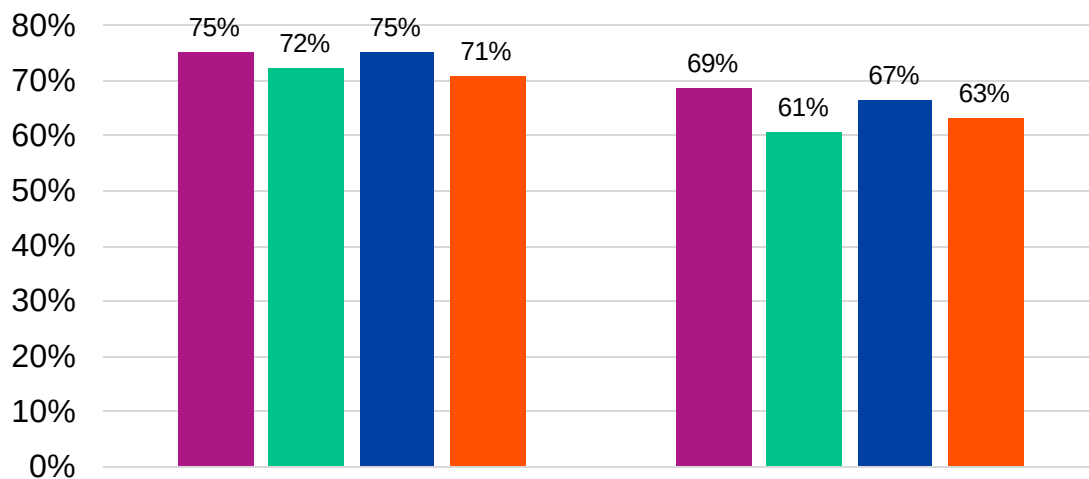
Tyytyväinen elämäänsä, tytöt, %

Yhteenveto: Suurin osa vantaalaisista lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä. Tyttöjen tyytyväisyys on laskenut voimakkaasti poikia enemmän kaikissa ikäryhmissä.

Syntyperä vaikuttaa siihen, miten tyytyväisiä nuoret ovat elämäänsä

Tyytyväinen elämäänsä, 8.-9.-luokkalaiset, %

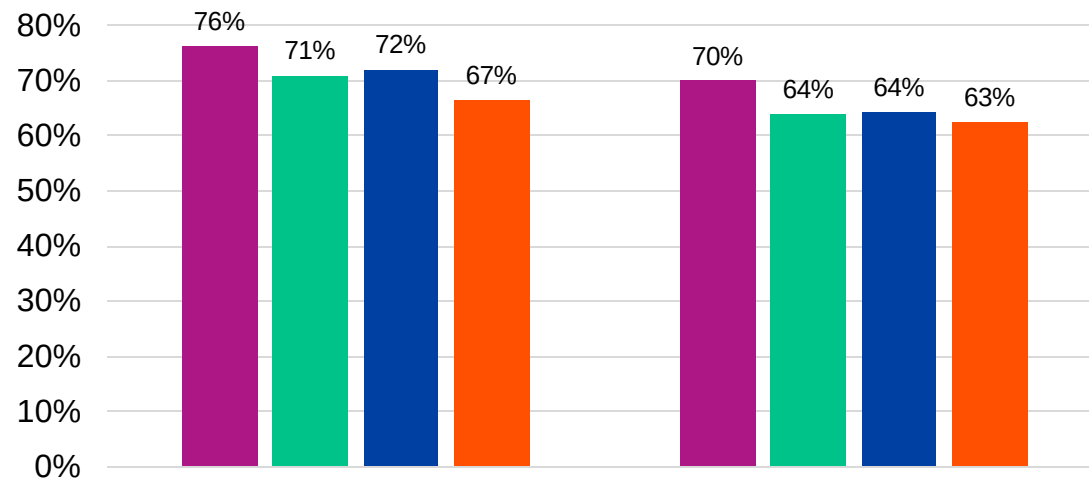

Vantaa 2019

Vantaa 2021

- Suomalainen syntyperä
- Toinen vanhemmista ulkomaalaistaustainen
- Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa
- Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla

Tyytyväinen elämäänsä, 8.-9.-luokkalaiset, %

Koko Suomi 2019

Koko Suomi 2021

- Suomalainen syntyperä
- Toinen vanhemmista ulkomaalaistaustainen
- Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa
- Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla

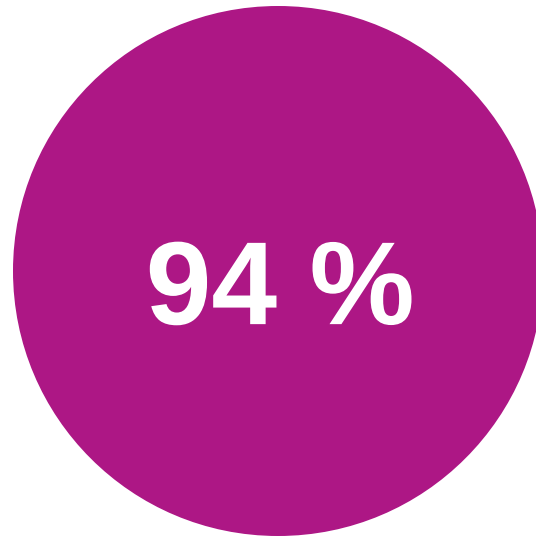
Yhteenveto: Sukupuolen lisäksi syntyperä on yhteydessä siihen, miten tyytyväiseksi elämäänsä nuori kokee itsensä. Tyytyväisimpiä näyttävät olevan Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset nuoret sekä suomalaista syntyperää olevat nuoret.

Suurin osa vauvaperheiden vanhemmista on tyytyväisiä elämäänsä

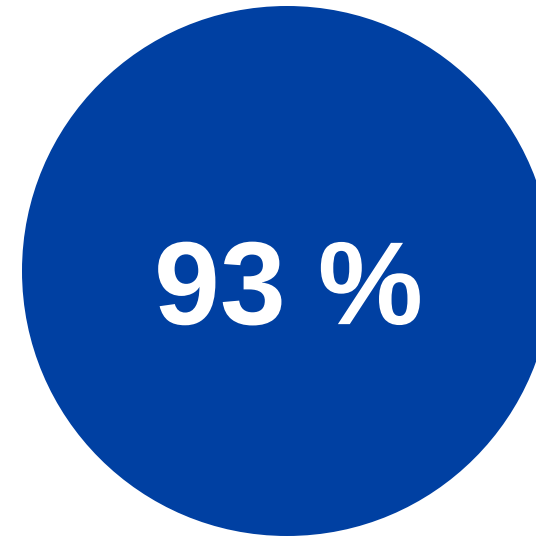
Vanhempi tyytyväinen elämäänsä, %

Indikaattori tuottaa tietoa niiden vanhempien osuudesta (%) jotka ovat erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä.

Synnyttänyt vanhempi

Toinen vanhempi

Yhteenveto: Vantaalaisista vauvaperheiden vanhemmista suurin osa on tyytyväisiä elämäänsä. Synnyttäneistä vanhemmista 94 prosenttia ja toisista vanhemmista 93 prosenttia on erittäin tai melko tyytyväinen elämäänsä.

Vain reilu puolet vantaalaisista työikäisistä kokee elämänlaatusa hyväksi

Koettu elämänlaatu / työikäiset, %

Työikäiset	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Kaikki ikäluokat	57,6 %	54,8 %	-2,8 %
20–64-vuotiaat	58,2 %	53,4 %	-4,8 %
Koko maa	63,5 %	56,6 %	-6,9 %

Yhteenveto: Vantaalaisista työikäisistä noin 50 prosenttia kokee elämänlaatusa hyväksi. Elämänlaadun hyväksi kokeneiden osuus on laskenut viime vuosina. Elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuus Vantaalla on suurempi kuin koko maassa.

Yli 65-vuotiaiden kokemus elämänlaadusta on parantunut

Koettu elämänlaatu / ikääntyneet, %

Ikääntyneet	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Vantaa yli 65-vuotiaat	55,2 %	60,4 %	+5,2 %
Koko maa yli 65-vuotiaat	51,1 %	55,5 %	+4,4 %

Yhteenveto: Ikääntyneissä elämänlaatunsa hyväksi kokeneiden osuus on kasvanut kahden vuoden aikana yli viisi prosenttiyksikköä. Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus Vantaalla on suurempi kuin koko maassa.

Ikääntyneet ovat työikäisiä tyytyväisempiä asuinalueidensa olosuhteisiin

Työikäiset	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Kaikki ikäluokat	77,9 %	77,7 %	-0,2 %
20–64-vuotiaat	76,2 %	75,7 %	-0,5 %
Koko maa	81,9 %	82,5 %	+0,6 %

Ikääntyneet	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Vantaa yli 65-vuotiaat	84,9 %	85,7 %	+0,8 %
Koko maa yli 65-vuotiaat	83,6 %	85,2 %	+1,6 %

Yhteenveto: Reilu kolme neljästä vantaalaisesta työikäisestä on tyytyväinen asuinalueensa olosuhteisiin. Vantaalla ikääntyneiden tyytyväisyys asuinalueen olosuhteisiin on hieman suurempi kuin koko maassa. Asuinalueeseen tyytyväisten osuus on noussut.

Teema 2:

Yksinäisyyden kokemus

2. Yksinäisyyden kokemus

Indikaattorit:

1. itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, lapset ja nuoret
2. itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, lapset ja nuoret, vauvaperheen synnyttäneet vanhemmat ja toiset vanhemmat
3. itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, työikäiset ja ikääntyneet
4. itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, palveluasumisen ja säännöllisen kotihoidon asiakkaat
5. yksin asuvien osuus, ikääntyneet

MISTÄ TEEMASSA ON KYSE?

Yksinäisyydellä on vahva yhteys yksilön hyvinvointiin. Yksinäisyys on yhteydessä heikompaan psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen ja yksinäisyyttä kokevat hakeutuvat muita useammin mielenterveyspalveluiden piiriin.

Yksinäisyyden on havaittu lisäävän ahdistuksen kokemuksia erityisesti nuorilla. Teemassa tarkastellaan myös yksin asuvien ikääntyneiden määrää, sillä yksin asuminen voi lisätä yksinäisyyden kokemusta, varsinkin, jos liikkumis- ja toimintakyky on heikentynyt.

2. Yksinäisyyden kokemus

Tiivistelmä

Lapset ja nuoret:

- Lasten ja erityisesti nuorten yksinäisyyden kokemus on yleistynyt viime vuosina Vantaalla ja se on jopa suurempaa kuin ikääntyneiden yksinäisyyden kokemus. Nuorista tytöt kokevat itsensä poikia selvästi useammin yksinäisiksi.

Nuoret aikuiset ja työikäiset:

- Vauvaperheiden vanhemmista synnyttänyt vanhempi tuntee olonsa yksinäiseksi selvästi toista vanhempaa useammin. Vantaalla vauvaperheiden vanhemmat kokevat vähemmän (1–3 prosenttiyksikköä) yksinäisyyttä verrattuna muihin kuusikkokuntiin.
- Noin 15 prosenttia vantaalaisista työikäisistä tuntee itsensä yksinäiseksi. Yksinäisten osuus on kasvanut 6,1 prosenttiyksikköä vuodesta 2018 vuoteen 2020. Vantaalaisten kokema yksinäisyys on muuta maata korkeammalla tasolla.

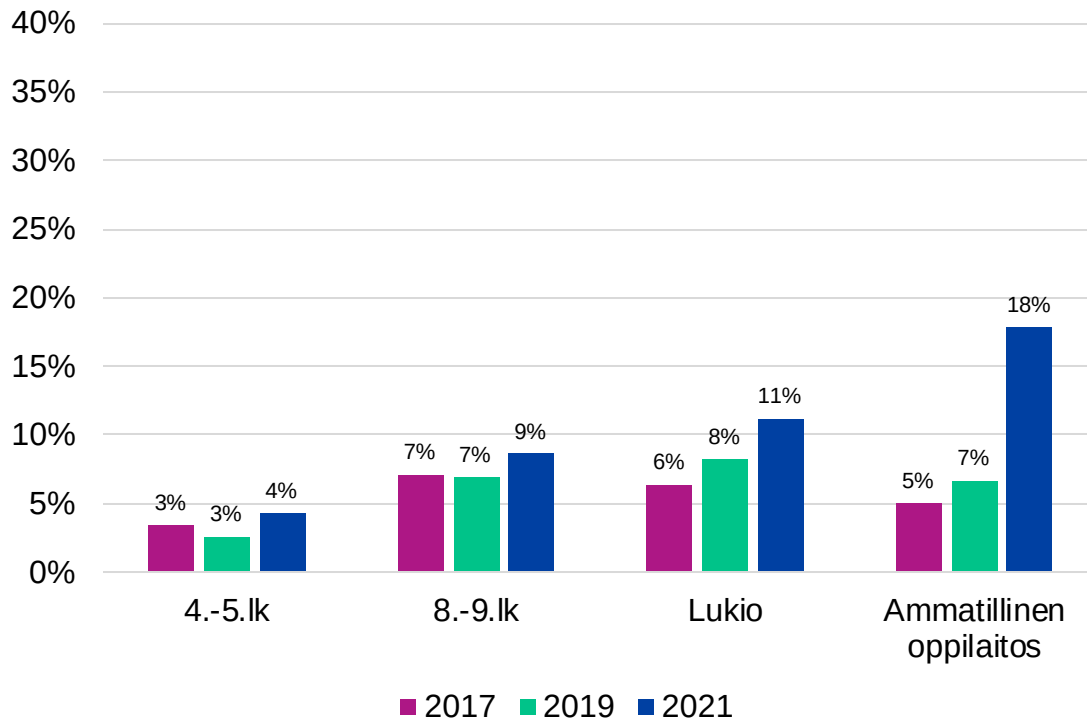
Ikääntyneet:

- Vantaalla itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on lähes tuplaantunut ikääntyneiden keskuudessa. Kokonaisuudessaan Vantaalla yksinäisyyden kokemusta on hieman vähemmän kuin koko maassa.
- Kotihoidon RAI-arvioiduista asiakkaista 28 prosenttia tunsu itsensä yksinäiseksi vuonna 2022. Vastaavasti palvelutalossa asuvista 18 prosenttia tunsu itsensä yksinäiseksi.
- Yksin asuvien 65 vuotta täyttäneiden osuus on ollut Vantaalla hieman koko maata pienempi, mutta osuus on kasvanut Vantaalla muuta maata voimakkaammin.

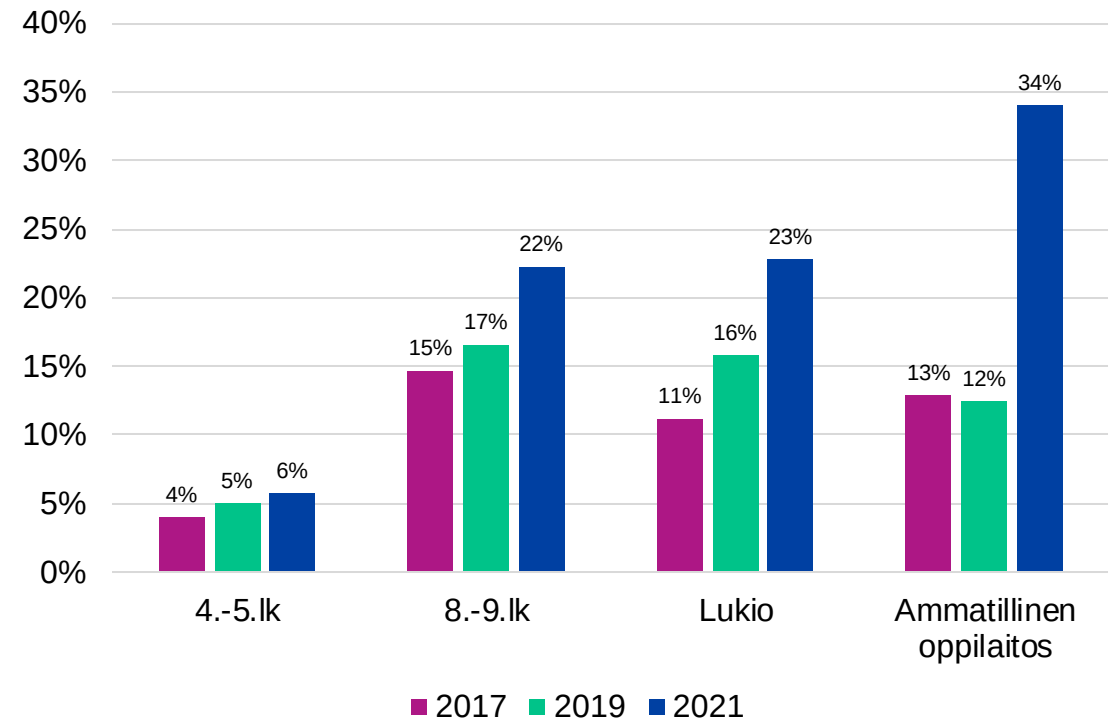
Lasten ja nuorten yksinäisyyden kokemus on yleistynyt

Tuntee itsensä yksinäiseksi, pojat, %

Tuntee itsensä yksinäiseksi, tytöt, %

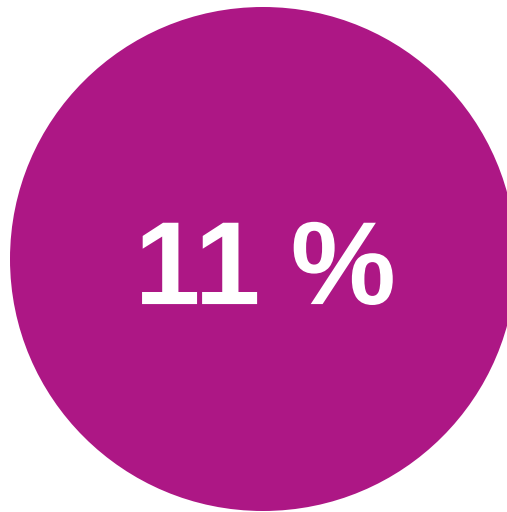
Yhteenveto: Lasten ja nuorten yksinäisyyden kokemus on yleistynyt aiempaa voimakkaammin. Erityisen voimakkaasti on lisääntynyt nuorten tyttöjen kokema yksinäisyys.

Synnyttäneet vanhemmat kokevat yksinäisyyttä toista vanhempaa useammin

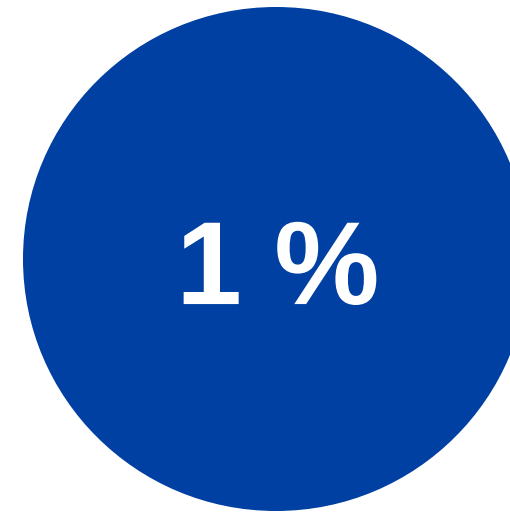
Vanhemman kokema yksinäisyyden tunne, %

Indikaattori kertoo niiden vantaalaisten pikkulapsiperheiden vanhempien osuuden, jotka tuntevat itsensä yksinäiseksi usein.

Synnyttänyt vanhempi

Toinen vanhempi

Yhteenveto: Synnyttäneistä vanhemmista noin 11 prosenttia tuntee olonsa yksinäiseksi selvästi toista vanhempaa useammin. Vantaalla vauvaperheiden vanhemmat kokevat vähemmän (1–3 prosenttiyksikköä) yksinäisyyttä verrattuna muihin kuusikkokuntiin.

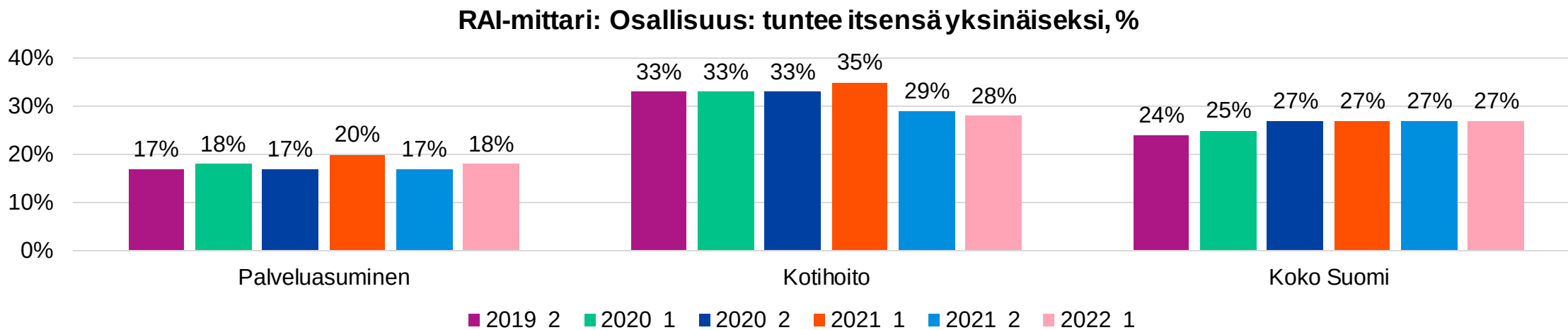
Yksinäisyyden kokemus on kasvanut työikäisillä ja ikääntyneillä

Yksinäisyyttä kokevat	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Kaikki ikäluokat	8,4 %	14,1 %	+5,7 % ↑
20–64-vuotiaat	9,3 %	15,4 %	+6,1 % ↑
Koko maa	8,4 %	10,5 %	+2,1 % ↑

Ikääntyneet	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Vantaa yli 65-vuotiaat	4,8 %	8,9 %	+4,1 % ↑
Koko maa yli 65-vuotiaat	7,2 %	9,3 %	+2,1 % ↑

Yhteenveto: 15,4 prosenttia vantaalaisista työikäisistä tuntee itsensä yksinäiseksi melko usein tai jatkuvasti. Yksinäisten osuus on kasvanut 6,1 prosenttiyksikköä vuodesta 2018 vuoteen 2020. Vantaalaisten kokema yksinäisyys on muuta maata korkeammalla tasolla. Vantaalla itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on lähes tuplaantunut ikääntyneiden keskuudessa. Valtakunnallisesti suunta on ollut sama. Kokonaisuudessaan Vantaalla yksinäisyyden kokemusta on hieman vähemmän kuin koko maassa.

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, RAI –palveluasumisen ja säännöllisen kotihoidon asiakkaat

Yhteenveto: Kotihoidon RAI-arvioiduista asiakkaista itsensä yksinäiseksi kokeneiden osuus on laskenut vuodesta 2019 (33 %) vuoteen 2022 (28 %). Vastaavasti palvelutalossa asuvien itsensä yksinäiseksi kokeneiden osuus ei ole juurikaan muuttunut vuodesta 2019. Palvelutalossa asuvien itsensä yksinäiseksi kokeneiden osuus oli 18 prosenttia vuonna 2022.

RAI-arvioinnissa kysytään asiakkaan yksin olemista ilman toisen henkilön seuraa ja miten hän kokee tämän ajan. Asiakkaan yksinäisyyden tunne on hänelle itselleen todellista. Kokemus saattaa tuntua pidemmältä siihen aikaan nähden, jonka asiakas todella on yksin.

Yksin asuvien ikääntyneiden määrä on kasvanut Vantaalla

Yksin asuvien osuus ikääntyneissä, %

Ikääntyneet	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Vantaa yli 65-vuotiaat	35,3 %	36,6 %	+1,3 %
Koko maa yli 65-vuotiaat	36 %	36,7 %	+0,7 %

Yhteenveto: Yksin asuvien 65 vuotta täyttäneiden osuus on ollut Vantaalla hieman koko maata pienempi, mutta osuus on kasvanut Vantaalla muuta maata voimakkaammin.

Teema 3: Mielenterveys

3. Mielensterveys

Indikaattorit:

1. lasten ja nuorten ahdistuneisuus
2. psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus, aikuiset ja ikääntyneet
3. toimintakykyyn liittyvät haasteet ja psyykinen kuormittuneisuus suhteessa elämänlaadun kokemukseen

MISTÄ TEEMASSA ON KYSE?

Useat mielensterveyshäiriöt ilmaantuvat ensimmäisen kerran nuoruudessa, ja ne ovat nykypäivänä yleisimpiä koululaisten terveysongelmia. Esimerkiksi säännöllinen päivärytmi ja terveelliset elintavat edistävät fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.

Psyykinen kuormittuneisuus on vahvasti yhteydessä elämänlaadun kokemukseen heikentäen sitä merkittävästi. Psyykkiseen kuormittuneisuuteen vaikuttavat mm. taloudellinen tilanne ja yleinen maailmantilanne.

3. Mielenterveys Tiivistelmä

Nuoret:

- Nuorten kokema ahdistuneisuus on yleistynyt selvästi. Tyttöillä ahdistuneisuus on poikia yleisempää ja kasvanut voimakkaammin kuin koko maassa. Tyttöjen ahdistuneisuuden yleistyminen koronapandemian vuosina on valtakunnallinen ilmiö.

Nuoret aikuiset ja työikäiset:

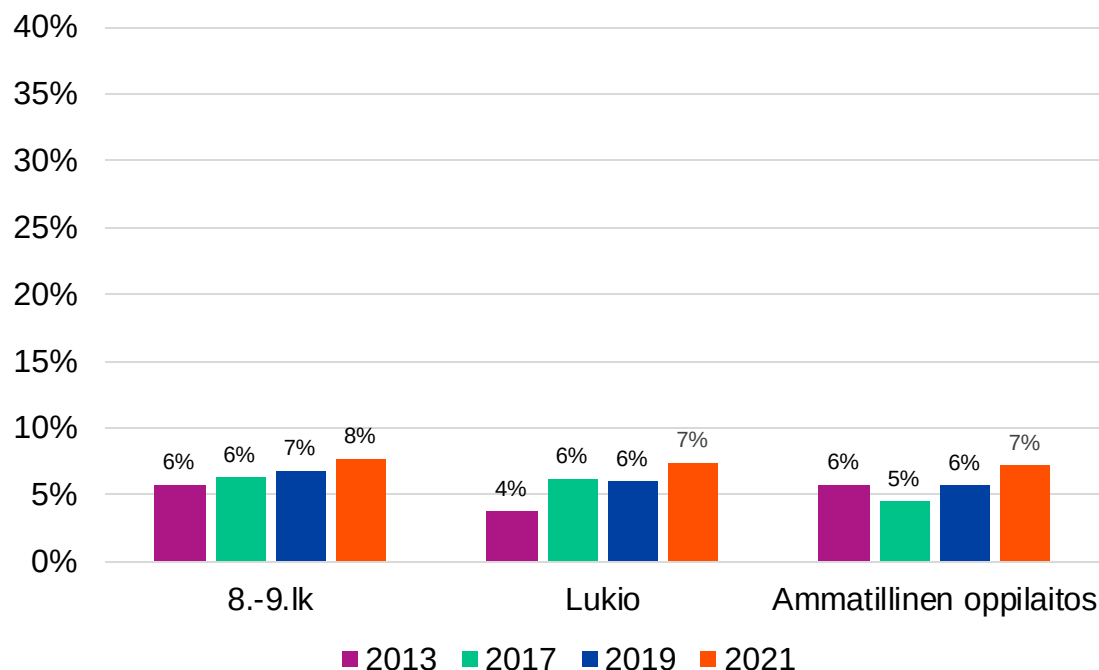
- Työikäisistä vantaalaisista noin viidesosa kokee olevansa psyykkisesti merkittävästi kuormittuneita. Luku on kasvanut 6,2 prosenttiyksikköä. Vantaalaiset ovat kuormittuneempia suhteessa koko maahan.
- Pääkaupunkiseudulla keskimäärin elämänlaatunsa hyväksi koki lähes 60 prosenttia pääkaupunkiseudun asukkaista, mutta työttömillä tai lomautetuilla tämä osuus oli vain 32 prosenttia. Työkyvyttömyyseläkkeellä olevista ja toimeentulovaikeuksia kokeneista elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi kokee vain noin joka viides.
- Vantaalaisten vammaisten RAI-arvioitujen asiakkaiden masennusepäilyt ja itsearvioidut mielialaongelmat ovat lisääntyneet vuodesta 2020 vuoteen 2022. Sosiaalinen vetäytyminen ei ole lisääntynyt, kun taas henkilökohtaisesti kotiympäristössä koettu turvattomuus on kasvanut kolminkertaiseksi reilun vuoden aikana.

Ikääntyneet:

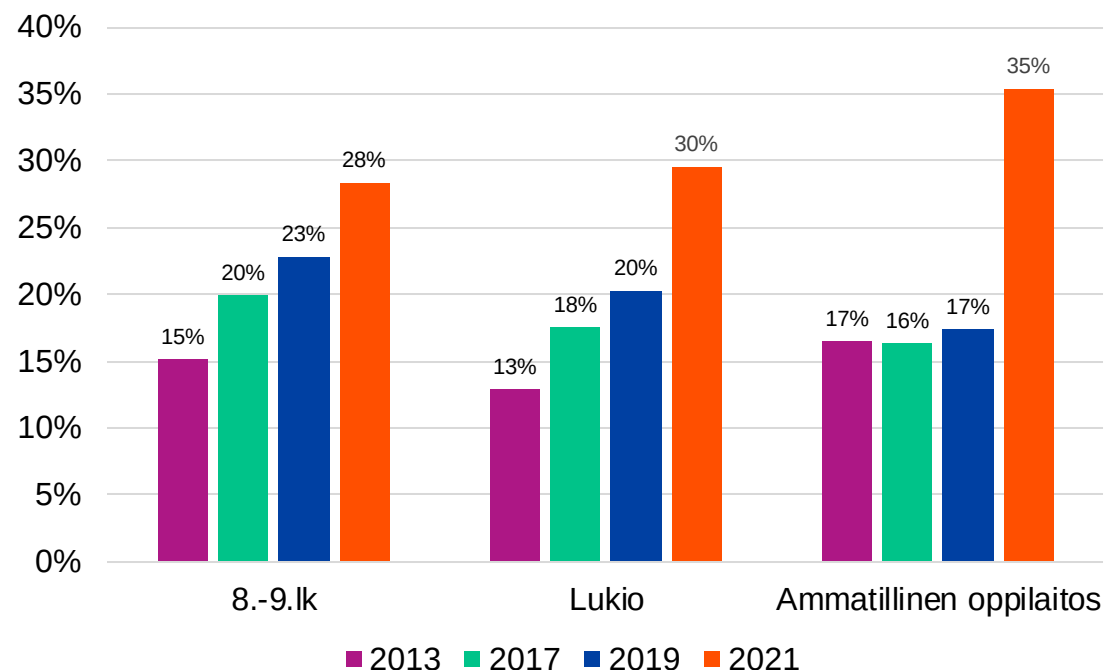
- Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus ikääntyneissä on Vantaalla kasvanut. Suunta on sama valtakunnallisesti, mutta Vantaalla osuus hieman suurempi ja kasvu voimakkaampaa.

Nuorten kokema ahdistuneisuus on yleistynyt selvästi

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, pojat, %

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, tytöt, %

Yhteenveto: Tytöillä ahdistuneisuus on poikia yleisempää ja kasvanut voimakkaammin. Yläkoululaisista ja toisella asteella opiskelevista tytöistä noin kolmannes kertoo kokevansa keskinkertaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Pojista selvästi harvempi, alle kymmenen prosenttia, kertoo kokevansa ahdistusta. Tyttöjen ahdistuneisuuden yleistyminen koronapandemian vuosina on valtakunnallinen ilmiö.

Psyykkisesti kuormittuneiden työikäisten määrä on kasvanut muuta maata nopeammin

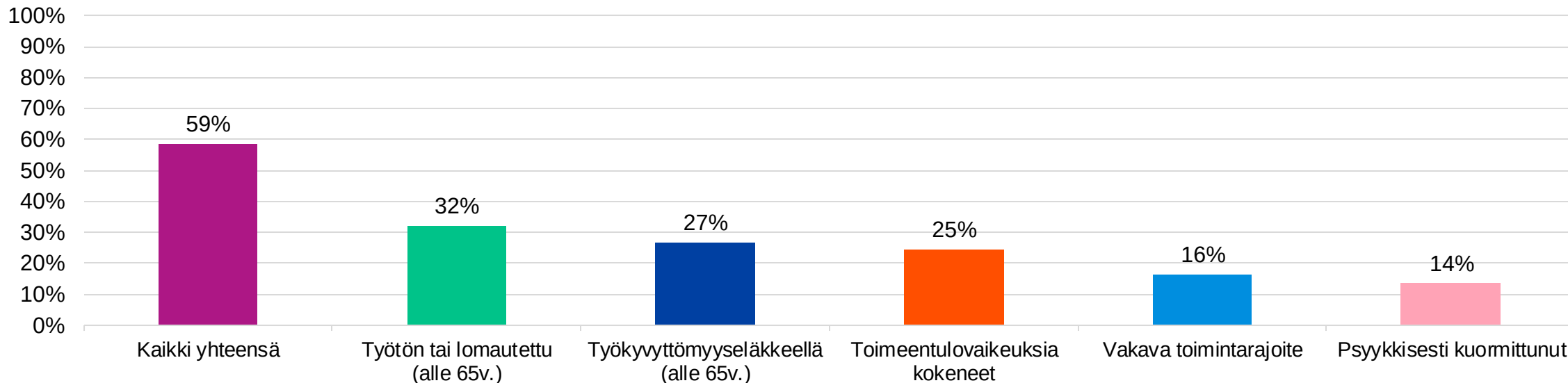
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Kaikki ikäluokat	10,9 %	16,5 %	+5,6 % ↑
20–64-vuotiaat	11,9 %	18,1 %	+6,2 % ↑
Koko maa	11,6 %	14,3 %	+2,7 % ↑

Ikääntyneet	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Vantaa yli 65-vuotiaat	6,4 %	10,0 %	+3,6 % ↑
Koko maa yli 65-vuotiaat	7,8 %	9,4 %	+1,6 % ↑

Yhteenveto: Työikäisistä vantaalaisista 18,1 prosenttia kokee olevansa psyykkisesti merkittävästi kuormittuneita. Luku on kasvanut 6,2 prosenttiyksikköä. Vantaalaiset ovat kuormittuneempia suhteessa koko maahan. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus ikääntyneissä on Vantaalla kasvanut. Suunta on sama valtakunnallisesti, mutta Vantaalla osuus on suurempi ja kasvu voimakkaampaa.

Toimintakykyyn liittyvät haasteet ja psyykkinen kuormittuneisuus lisäävät riskiä heikommalle elämänlaadun kokemukselle

Elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi tuntevien ikävakioitu osuus pääkaupunkiseudulla eräiden riskitekijöiden mukaan, %

Yhteenveto: Keskimäärin elämänlaatunsa hyväksi koki lähes 60 prosenttia pääkaupunkiseudun asukkaista. Työttömillä tai lomautetuilla tämä osuus oli vain 32 prosenttia. Puolestaan työkyvyttömyyseläkkeellä olevista ja toimeentulovaikeuksia kokeneista elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi koki vain noin joka viides.

Asumispalveluissa asuvien vammaisten asiakkaiden kokema mieliala

Vantaan kaupunki	2020_2	2021_1	2021_2	2022_1
Asiakkaat, lkm	65	54	59	61
Mieliala: Masennusepäily, %	31	35	29	36
Itsearvioitu mielialaongelma, %	17	24	17	25
Sosiaalinen vetäytyminen, ka.	0,9	1,2	1,2	0,9
Kotiympäristö: Henkilökohtainen turvattomuus, %	5	6	7	15
Koko Suomen RAI-arvioinnit	2020_2	2021_1	2021_2	2022_1
Asiakkaat, lkm	1 806	2 504	2 828	3 313
Mieliala: Masennusepäily, %	44	42	43	41
Itsearvioitu mielialaongelma, %	16	17	15	16
Sosiaalinen vetäytyminen, ka.	1,5	1,5	1,5	1,5
Kotiympäristö: Henkilökohtainen turvattomuus, %	5	4	4	5

Yhteenveto: Vantaalaisten vammaisten RAI-arvioitujen asiakkaiden masennusepäilyt ja itsearvioitut mielialaongelmat ovat lisääntyneet vuodesta 2020 vuoteen 2022. Masennusepäilyä oli vuonna 2022 36 prosentilla asiakkaista (koko Suomi 41%) ja itsearvioitua mielialaongelmaa oli 25 prosentilla asiakkaista, joka on koko Suomen tasoa korkeammalla (16%). Sosiaalinen vetäytyminen ei ole lisääntynyt, kun taas henkilökohtaisesti kotiympäristössä koettu turvattomuus on kasvanut kolminkertaiseksi 2020 lopusta (5%) vuoden 2022 alkuun (15%).

Teema 4:

Väkivalta, häirintä, kiusaaminen ja syrjintä

4. Väkivalta, häirintä, kiusaaminen ja syrjintä

Indikaattorit:

1. viikoittainen kiusaaminen koulussa ja oppilaitoksissa / toisella asteella
2. lasten ja nuorten kiusaamisen kokemukset syntyperän mukaan koulussa ja oppilaitoksissa / toisella asteella
3. väkivallan tai uhkailun kohteeksi joutuneiden osuus

MISTÄ TEEMASSA ON KYSE?

Kiusaamisen kokemukset vaikuttavat yleiseen hyvinvointiin ja ne voivat lisätä mm. ahdistuneisuuden kokemuksia ja vähentää osallisuuden kokemuksia. Vahva osallisuuden kokemus puolestaan ehkäisee kiusaamiseen osallistumista, joten lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen kannattaa panostaa.

4. Väkivalta, häirintä, kiusaaminen ja syrjintä

Tiivistelmä

Lapset ja nuoret:

- Noin 10 prosenttia alakoululaisesta kertoo tulevansa koulussa viikoittain kiusatuksi, yläkoululaisista noin viisi prosenttia. Alakoulussa oppilaat kokevat yläkoululaisia useammin, että koulussa puututaan kiusaamiseen. He myös ilmoittavat yläkoululaisia useammin, että eivät ole nähneet kiusaamista.
- Ulkomaalaistaustaiset nuoret kokevat syntyperältään suomalaisia ja suomalaistaustaisia nuoria enemmän koulukiusaamista. Etenkin ulkomailla syntyneet ulkomaalaistaustaiset nuoret kokevat muita syntyperiä enemmän koulukiusaamista.

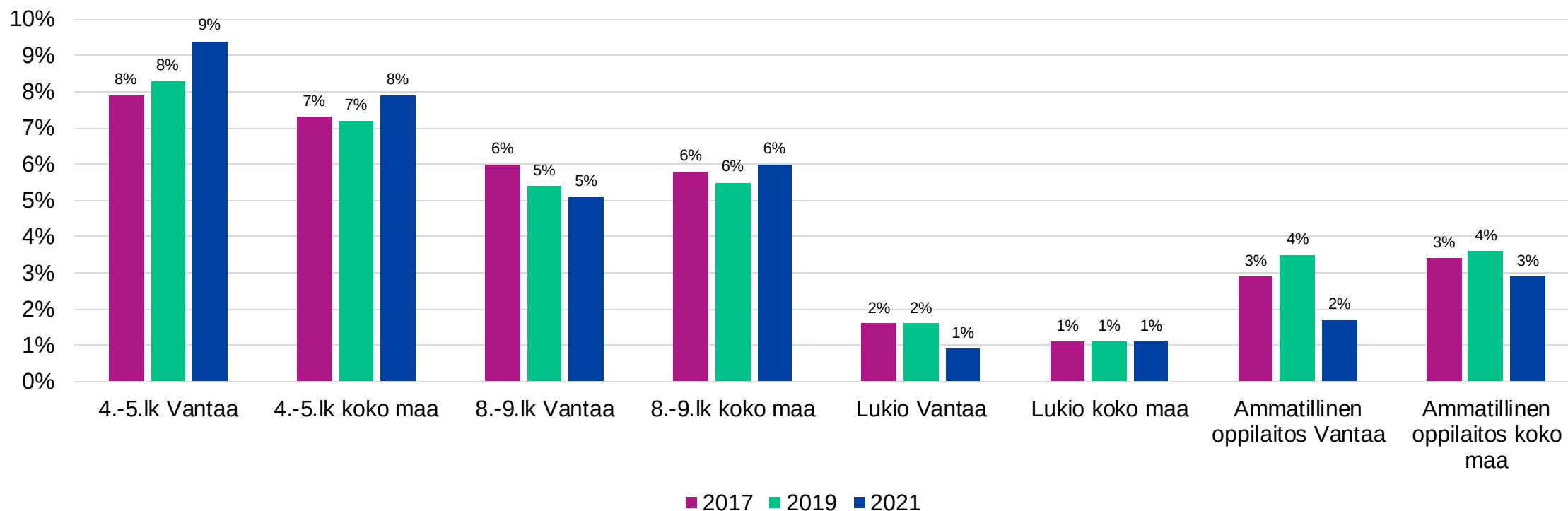
Aikuiset ja ikääntyneet:

- Vantaalla asuvista noin 12 prosenttia on kokenut väkivaltaa tai uhkailua. Vantaan lukema ei ole merkittävästi suurempi kuin pääkaupunkiseudun kokonaislukema. Naisten kokema väkivalta ja uhkailu on puolet yleisempää kuin miesten.

Alakouluissa esiintyy koulukiusaamista yläkoululaisia enemmän

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %

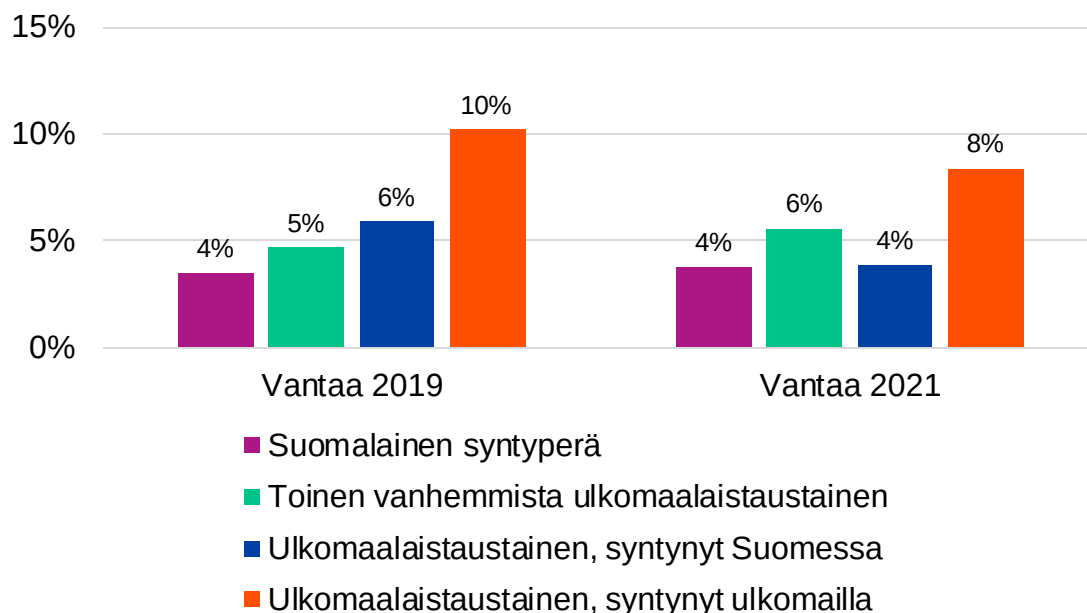

Yhteenveto: Lähes yksi kymmenestä alakoululaisesta kertoo tulevansa koulussa viikoittain kiusatuksi, yläkoululaisista noin viisi prosenttia. Alakoulussa oppilaat kokevat yläkoululaisia useammin, että koulussa puututaan kiusaamiseen. He myös ilmoittavat yläkoululaisia useammin, että eivät ole nähneet kiusaamista.

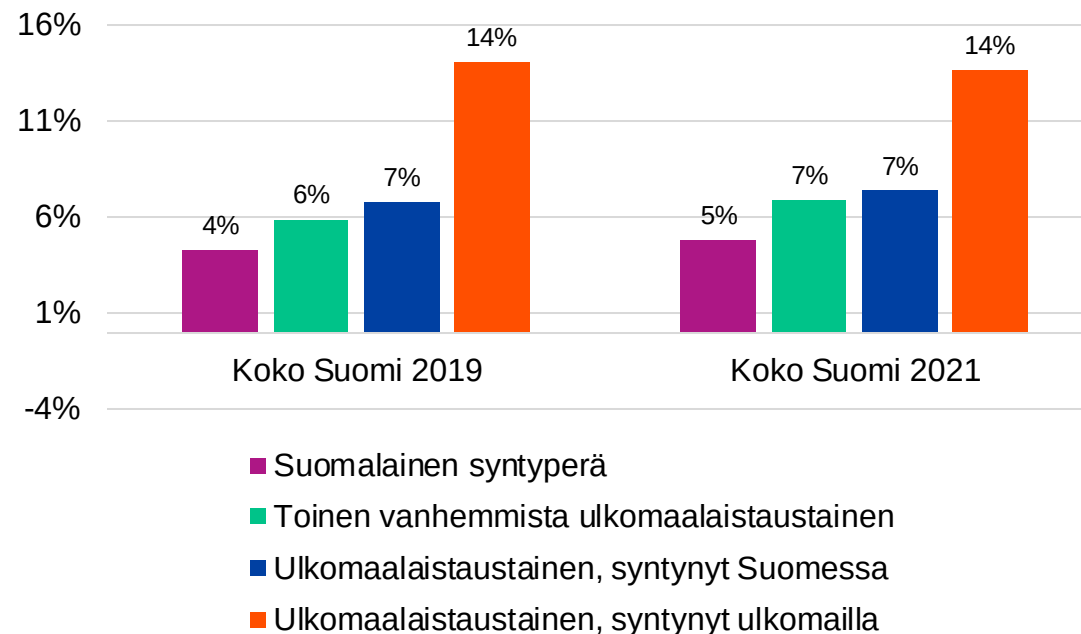
Syntyperä vaikuttaa koulukiusaamisen kokemukseen

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa,
8.–9.lk, %

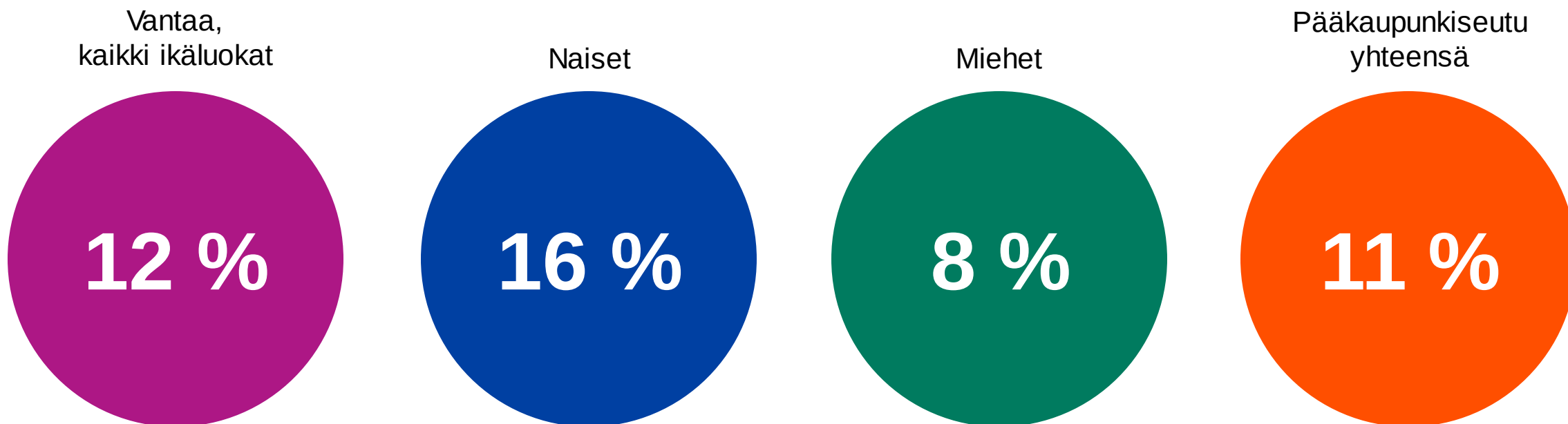
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa,
8.–9.lk %

Yhteenveto: Ulkomaalaistaustaiset nuoret kokevat syntyperältään suomalaisia ja suomalaistaustaisia nuoria enemmän koulukiusaamista niin Vantaalla kuin koko maassa. Etenkin ulkomailla syntyneet ulkomaalaistaustaiset nuoret kokevat muita syntyperäisiä enemmän koulukiusaamista.

Naiset joutuvat väkivallan ja uhkailun kohteeksi miehiä huomattavasti useammin

Väkivallan tai uhkailun kohteeksi joutuneiden osuus vuonna 2021, %

Yhteenveto: Naisten kokema väkivalta ja uhkailu on puolet yleisempää kuin miesten. Vantaalla asuvista 12 prosenttia on kokenut väkivaltaa tai uhkailua. Vantaan lukema on korkeampi kuin muualla pääkaupunkiseudulla.

OSALLISUUS

Mitä on osallisuus?

Osallisuus on osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan ja yhteyttä muihin ihmisiin.

Osallisuutta tarkastellaan tässä katsauksessa kahden alateeman avulla:

Teema 1: yhteisöllisyys ja kuuluminen yhteisöön

Teema 2: vaikuttaminen omaan elinympäristöön

Teema 1:

Yhteisöllisyys ja kuuluminen yhteisöön

1. Yhteisöllisyys ja kuuluminen yhteisöön

Indikaattorit:

1. järjestötoimintaan aktiivisesti osallistuminen
2. vauvaperheen vanhempien kokemus kuulumisesta itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön
3. lasten ja nuorten kokemus kuulumisesta luokkayhteisöön
4. lasten ja nuorten kokemus kuulumisesta kouluyhteisöön
5. osallisuuden kokemus
6. osallisuusindikaattori
7. ikääntyneiden digiasiointitaidot ja digituen tarve

MISTÄ TEEMASSA ON KYSE?

Osallisuus ja sen edistäminen ovat vahvasti yhteydessä hyvinvointiin ja terveyteen. Osallisuus on yksi terveyttä edistävä tekijä ja terveyden ja tasa-arvon edellytys. Heikko osallisuuden kokemus on yhteydessä mm. psyykkiseen kuormittuneisuuteen sekä yksinäisyyden ja huonon työkyvyn kokemukseen. Osallisuus on osallistumisen lisäksi kuuluvuuden tunnetta, joka kiinnittää yhteisöihin. Teemassa tarkastellaan erilaisia yhteisöön kuulumisen indikaattoreita, osallisuuden kokemusta sekä ikääntyneiden osalta digituen tarvetta, sillä digitaalinen siirtymä tuottaa myös syrjäytymisen kokemusta.

1. Yhteisöllisyys ja kuuluminen yhteisöön

Tiivistelmä

Lapset ja nuoret:

- Nuorista tytöt kokevat selvästi poikia harvemmin kuuluvansa tärkeänä osana koulu- tai luokkayhteisöön. Alle puolet nuorista tytöistä kokee olevansa tärkeä osa koulu- tai luokkayhteisöä. Tyttöillä kokemus luokkayhteisöön kuulumisesta näyttää heikkenevän iän myötä, pojilla taas vahvistuvan.

Nuoret aikuiset ja työikäiset:

- Noin viidesosa vantaalaisista työikäisistä osallistuu aktiivisesti järjestötoimintaan. Määrä on hieman laskenut vuodesta 2018.
- Noin kaksi kolmasosaa vantaalaista vauvaperheen vanhemmista kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön.

Ikääntyneet:

- lääkämmät vastaajat ovat tarvinneet nuoria useammin digitukea sähköisten palveluiden tai digilaitteiden käytössä. Vantaalaisista eläkeläisistä 32 prosenttia kertoo, että ei useimmiten saa digitukea, kun sitä tarvitsee. lääkämmät vastaajat toivovat saavansa digitukea etenkin kasvokkain.
- Ikääntyneiden vantaalaisten osallistuminen aktiivisesti järjestötoimintaan on kasvanut vuodesta 2018.

Kaikki ikäryhmät:

- Osallisuusindikaattorin perusteella Vantaalla asuvat kokevat osallisuutta hieman vähemmän kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin. Osallisuusindikaattorin mukaan naisten kokema osallisuus on miehiä yleisempää.
- Vantaan osallisuusindikaattorin keskiarvo on 78,4 pistettä asteikolla 0-100. Vantaalaisten osallisuuden kokemuksen erot noudattelevat valtakunnallisia tuloksia eli esimerkiksi terveytensä heikommaksi kokeneiden osallisuuden kokemus on keskiarvoa heikompaa.

Aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuvien osuus on yleisesti laskenut poikkeuksena yli 65-vuotiaat

Aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuvien osuus, % (Sotkanet)	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Kaikki ikäluokat	24,5 %	22,7 %	-1,8 %
20–64-vuotiaat	24,1 %	21,3 %	-2,8 %
Koko maa	27,1 %	23,5 %	-3,6 %

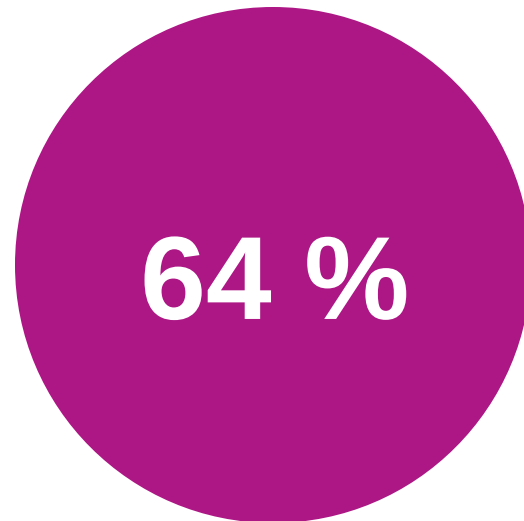
Ikääntyneet	2018	2020	Muutos (%-yksik.)
Vantaa yli 65-vuotiaat	26,1 %	28,1 %	+2,0 %
Koko maa yli 65-vuotiaat	29,3 %	27,4 %	-1,9 %

Yhteenveto: Noin viidesosa vantaalaisista työikäisistä osallistuu aktiivisesti järjestötoimintaan. Aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuvien työikäisten vantaalaisten osuus on hieman laskenut. Lasku on ollut hieman maltillisempaa verrattuna koko maan tasoon. Vantaalla aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuneiden osuus on kasvanut vuodesta 2018. Koko maassa suunta on sen sijaan ollut päinvastainen, eli osuus on laskenut.

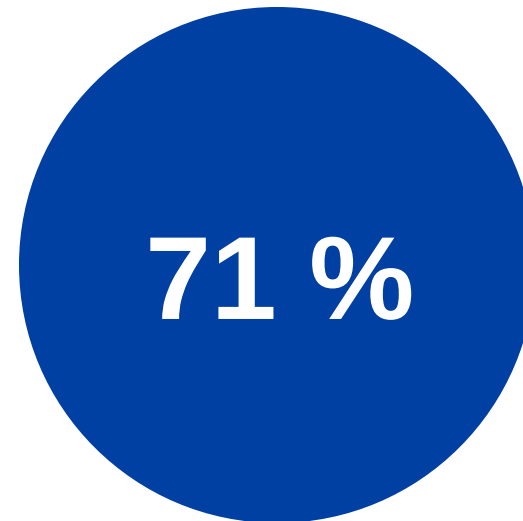
Toiset vanhemmat kokevat synnyttäneitä vanhempia useammin kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön

Vanhempi kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään vuonna 2021, %

Synnyttänyt vanhempi

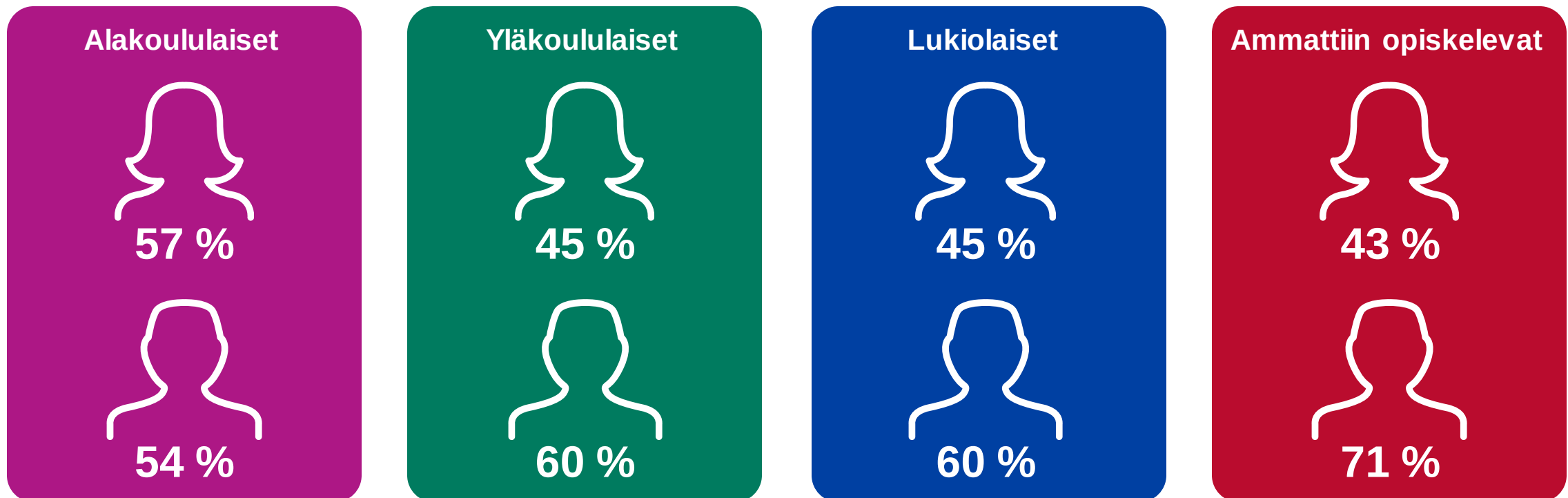
Toinen vanhempi

Yhteenveto: Noin kaksi kolmasosaa vantaalaista vauvaperheen vanhemmista kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön. Synnyttäneistä vanhemmista 64 prosenttia ja toisista vanhemmista 71 prosenttia kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön.

Tytöillä kokemus luokkayhteisöön kuulumisesta heikkenee iän myötä

Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä, %

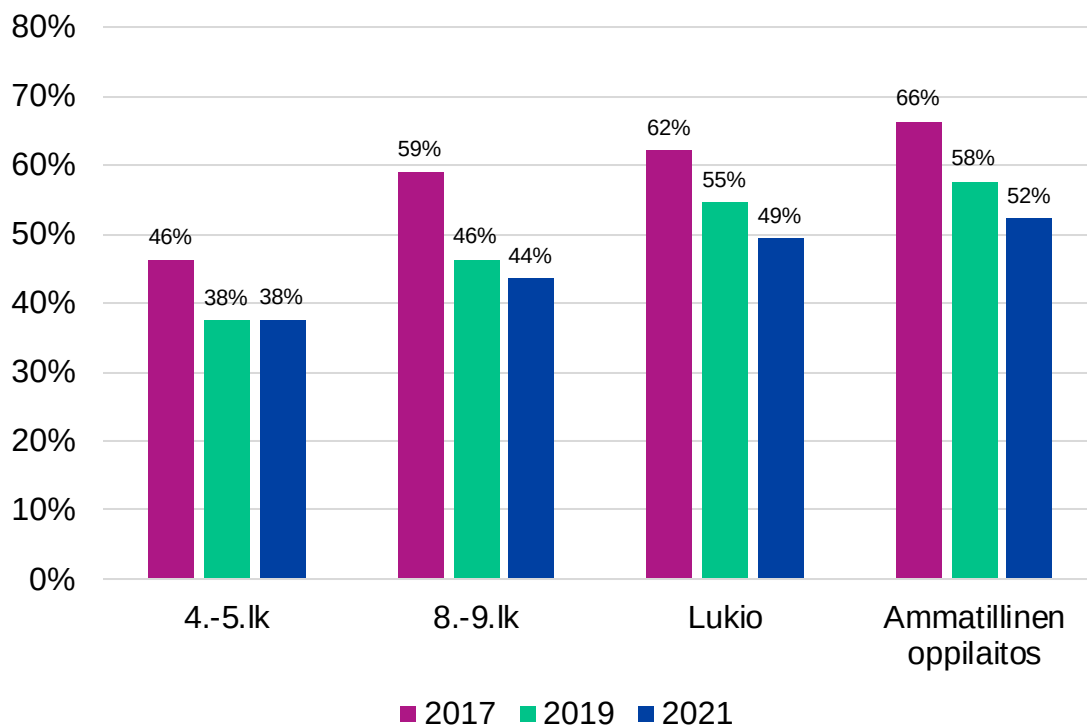

Yhteenveto: Tytöillä kokemus luokkayhteisöön kuulumisesta vähenee alakoulun jälkeen, kun puolestaan pojilla kokemus luokkayhteisöön kuulumisesta vahvistuu. Ilmiö on kouluterveyskyselyn perusteella valtakunnallinen.

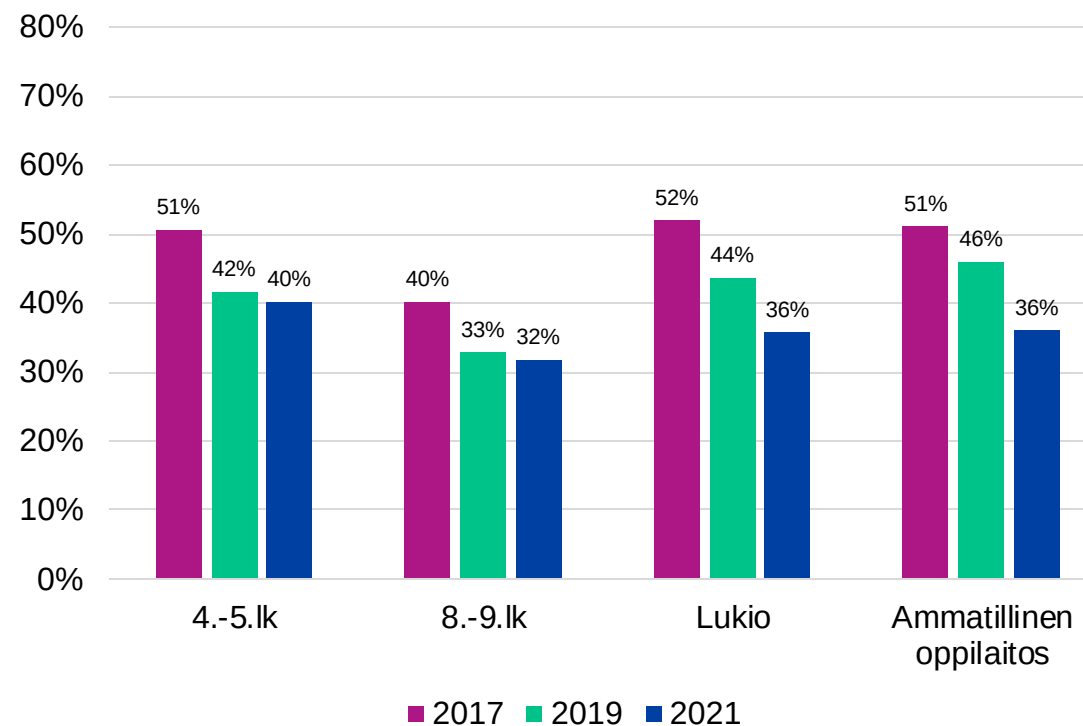
Yhä harvempi kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä

Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä, pojat, %

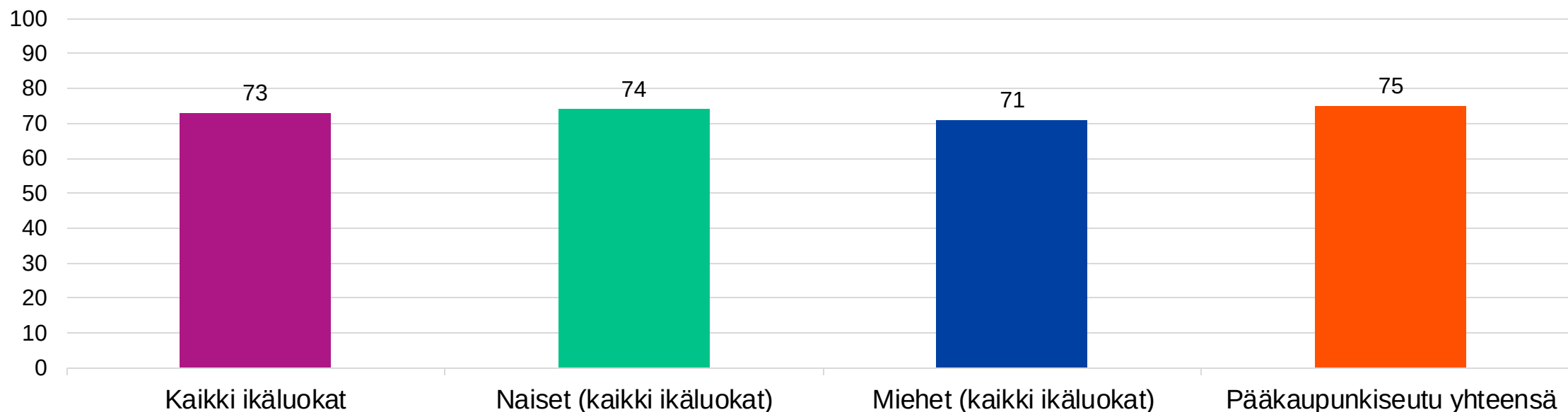
Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä, tytöt, %

Yhteenveto: Nuorista tytöt kokevat selvästi poikia harvemmin kuuluvansa tärkeänä osana kouluyhteisöön. Alle puolet nuorista tytöistä kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä. Kokemus koulu- tai luokkayhteisöön kuulumisesta on heikentynyt kaikissa ikäryhmissä jo 2017–2019.

Vantaalaisten osallisuuden kokemus on vähäisempi kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin

Vantaalaisten kokema osallisuus vuonna 2021*

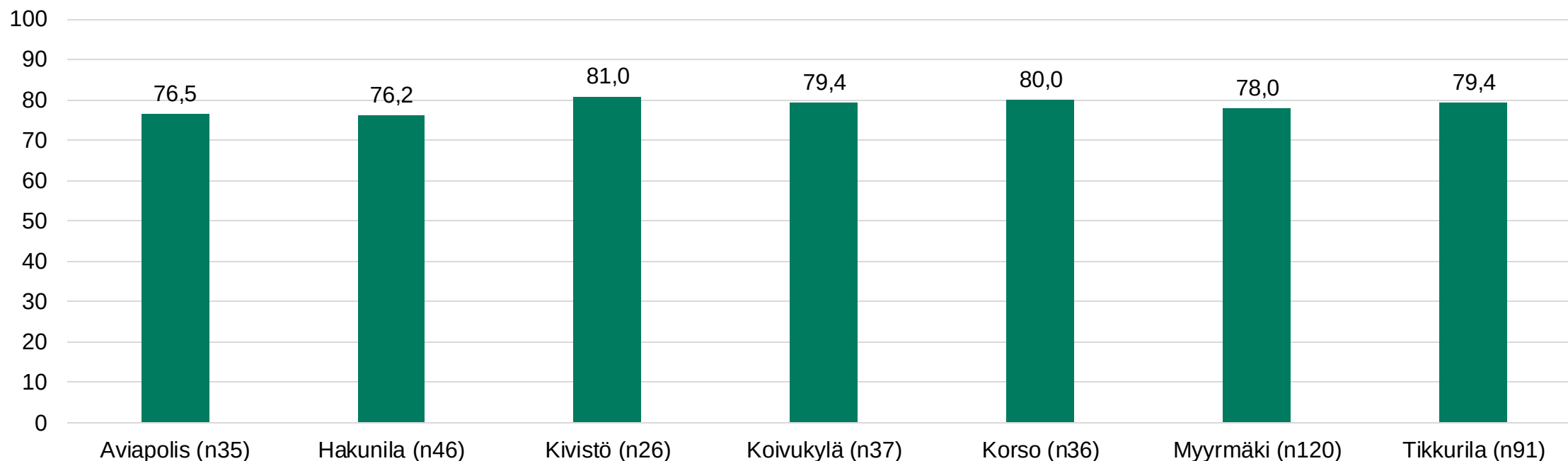
*Asteikko 0-100 pistettä. Suurempi pistemäärä tarkoittaa vahvempaa osallisuuden kokemusta.

Yhteenveto: Osallisuusindikaattorin perusteella Vantaalla asuvat kokevat osallisuutta hieman vähemmän kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin. Osallisuusindikaattorin mukaan naisten kokema osallisuus on miehiä yleisempää.

Vantaalaisten osallisuuden kokemuksessa ei ole suuria alueellisia eroja

Osallisuusindikaattorin keskiarvo eri asuinalueilla

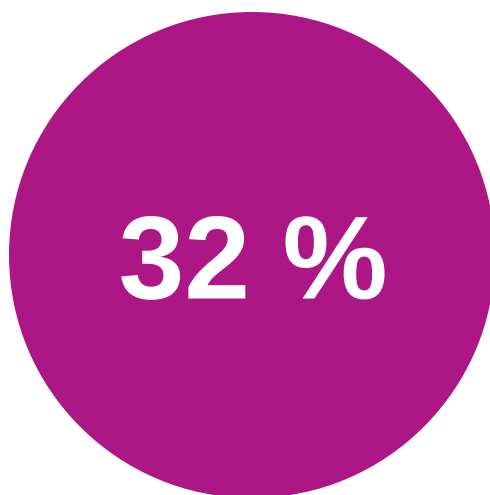
Yhteenveto: Vantaan osallisuusindikaattorin keskiarvo on 78 pistettä. Edellisen kyselyn keskiarvo oli 77 pistettä. Ero pääkaupunkiseudun hyvinvointikyselyyn selittyy erilaisella otoksella ja tiedonkeruutavalla. Vantaalaisten osallisuuden kokemuksen erot noudattelevat valtakunnallisia tuloksia eli esimerkiksi terveytensä heikommaksi kokeneiden osallisuuden kokemus on keskiarvoa heikompaa. Alueellisia eroja ei aineiston perusteella ole.

Joka kolmas eläkeikäinen ei saa digitukea, kun sitä tarvitsee

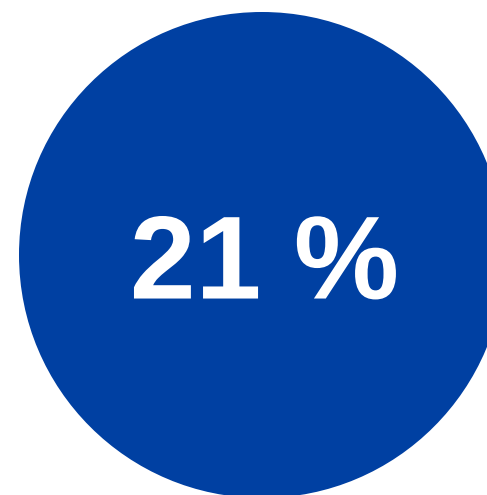

Ei saa digitukea, kun sitä tarvitsee, 2021, %

Vantaa, yli 65v

Espoo, yli 65v

Yhteenveto: Iäkkäämmät vastaajat ovat tarvinneet nuoria useammin digitukea sähköisten palveluiden tai digilaitteiden käytössä. Vantaalaisista eläkeläisistä 32 % kertoo, että ei useimmiten saa digitukea, kun sitä tarvitsee. Iäkkäämmät vastaajat toivovat saavansa digitukea etenkin kasvokkain. Vanhimmat ikäryhmät arvioivat selvästi nuorempia harvemmin pystyvänsä tekemään itsenäisesti arkipäivän digiasiointeja (esim. digilaitteen peruskäyttö, verkkoasiointi, päivittäminen, tiedoston tallentaminen tai liittäminen sähköpostiin, tilin luominen yms.).

Teema 2:

Vaikuttaminen omaan elinympäristöön

2. Vaikuttaminen omaan elinympäristöön

Indikaattorit:

1. koululaisten kokemus vaikutusmahdollisuuksistaan koulussa
2. äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa
3. tyytyväisyys osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksiin
4. kiinnostus osallistua kaupungin kehittämiseen
5. luottamus kaupunkiin

MISTÄ TEEMASSA ON KYSE?

Osallistuminen on yksi väylä osallisuuden kokemiseen. Mahdollisuus vaikuttaa omaa elämää koskeviin asioihin on olennainen osa yhteiskunnallista osallistumista ja kiinnittymistä yhteisöön. Osallistumisaktiivisuudella ja ihmisen sosioekonomisella asemalla on selkeä yhteys. Koulutustaso on merkittävä aktiivista osallistumista selittävä tekijä. Kasvua aktiiviseen kansalaisuuteen voidaan tukea varhaiskasvatuksessa ja koulupolulla. Teemassa tarkastellaan osallistumisaktiivisuutta, motivaatiota ja luottamusta kaupunkiin.

2. Vaikuttaminen omaan elinympäristöön

Tiivistelmä

Lapset ja nuoret:

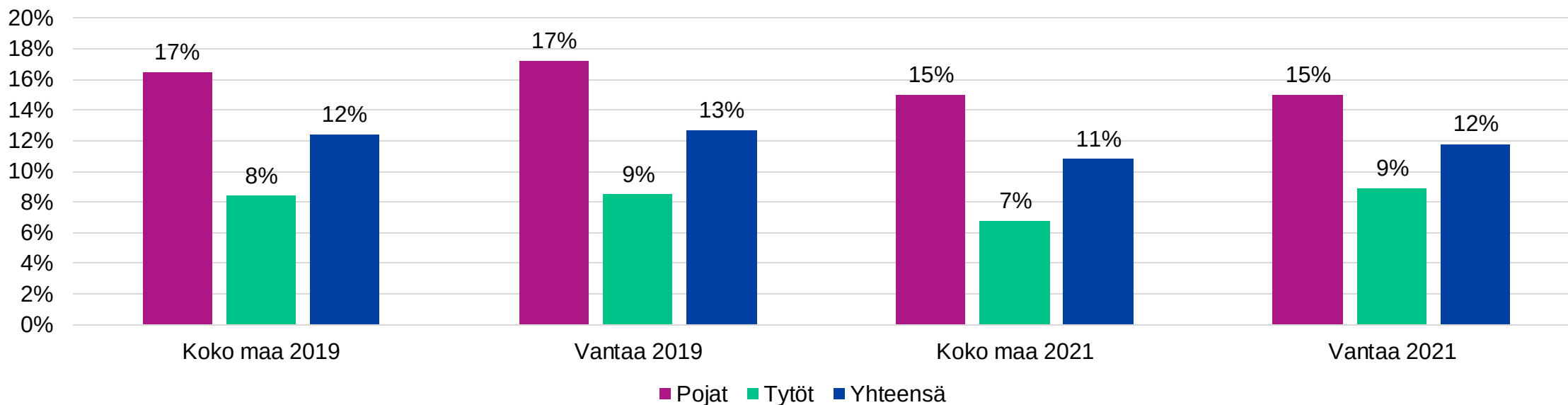
- Vain noin 12 prosenttia vantaalaisista nuorista kokee, että koulussa on hyvät vaikutusmahdollisuudet. Osuus on hieman suurempi verrattuna muun maan keskiarvoon. Aiempaa pienempi osuus kokee vaikuttamismahdollisuudet kouluissa hyväksi.

Aikuiset ja ikääntyneet:

- Vantaalaisten äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa oli samalla tasolla koko maan äänestysaktiivisuuden kanssa. Kuntavaaleissa ja aluevaaleissa äänestysprosentti jäi koko maata heikommaksi.
- Osallisuuskyselyn (2022) perusteella 36 prosenttia vastaajista oli erittäin tai jokseenkin tyytyväinen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa Vantaalla. Edellisen kyselyn luku oli 33 prosenttia.
- Reilu puolet osallisuuskyselyyn (2022) osallistuneista oli kiinnostunut osallistumaan ja vaikuttamaan kaupungin ja oman asuinalueen kehittämiseen. Harvemmallalla oli kuitenkin tietoa tai aikaa osallistumiseen ja vaikuttamiseen.
- Yli puolet vantaalaisista kokee kaupungin toimivan kaupunkilaisten parhaaksi, mutta noin kolmannes kokee, että kaupungin ajankohtaisista asioista on vaikea saada tietoa.

Vain joka yhdeksäs vantaalainen nuori kokee vaikuttamismahdollisuutensa koulussa hyviksi

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, 8. ja 9. luokan oppilaista (2019–), %

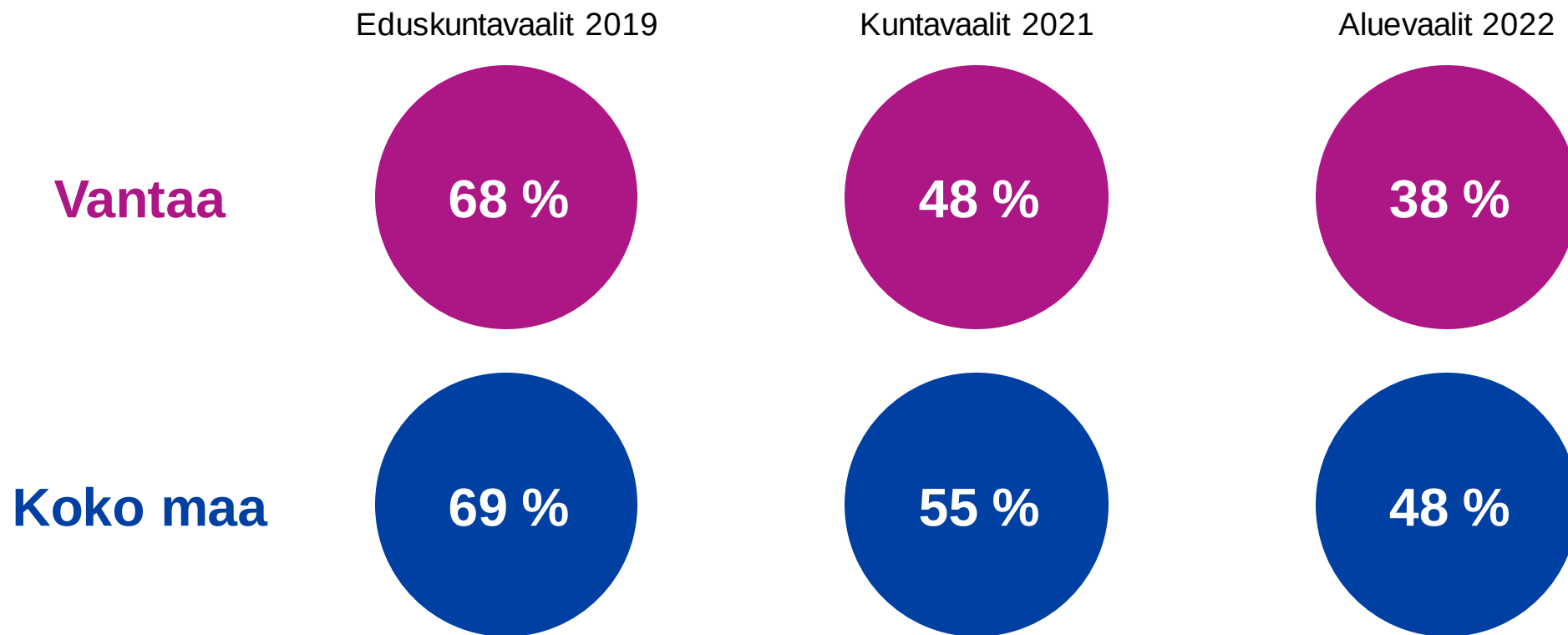

Yhteenveto: Vain 12 prosenttia vantaalaisista nuorista kokee, että koulussa on hyvät vaikutusmahdollisuudet. Osuus on hieman suurempi verrattuna muun maan keskiarvoon. Aiempaa pienempi osuus kokee vaikuttamismahdollisuudet kouluissa hyviksi. Pojista 15 prosenttia kokee vaikuttamismahdollisuudet koulussa hyviksi, kun taas tytöistä vain 7 prosenttia kokee niin.

Vantaalaiset äänestävät muuta maata vähemmän

Äänestysaktiivisuus vaaleissa, %

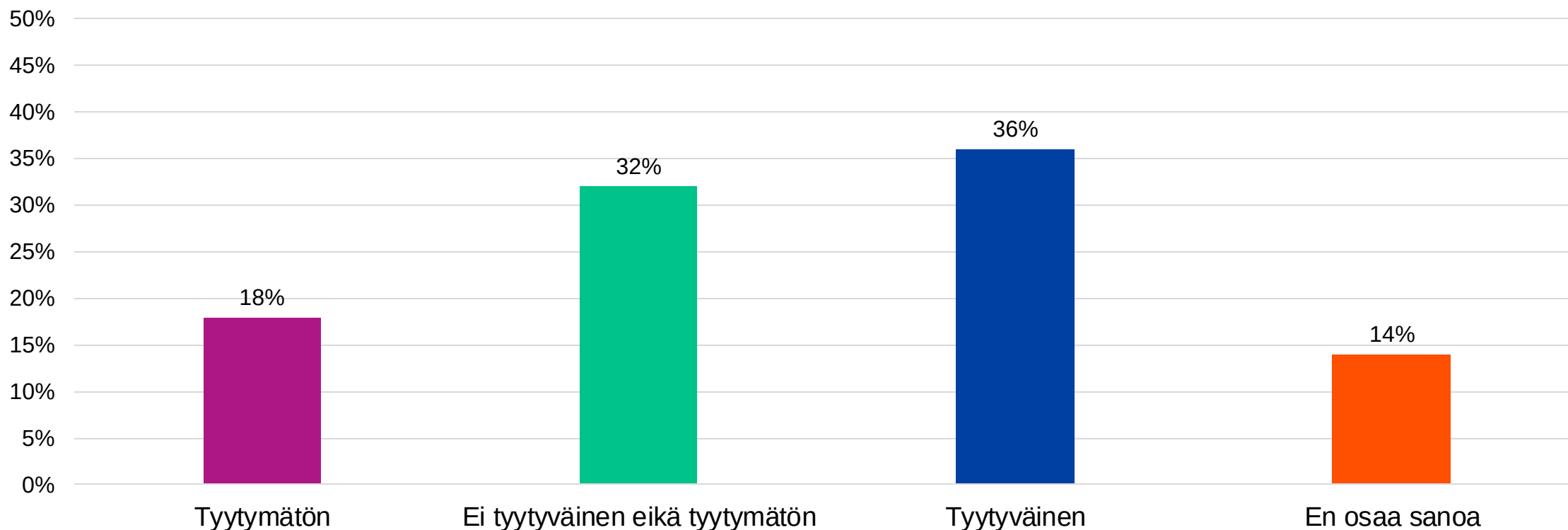

Yhteenveto: Vantaalaisten äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa, 68 prosenttia, oli suunnilleen samalla tasolla koko maan äänestysaktiivisuuden kanssa. Kuntavaaleissa ja aluevaaleissa äänestysprosentti jäi koko maata heikommaksi.

Vantaalaiset ovat melko tyytyväisiä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa

Kuntalaisten tyytyväisyys osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa Vantaalla vuonna 2022, %

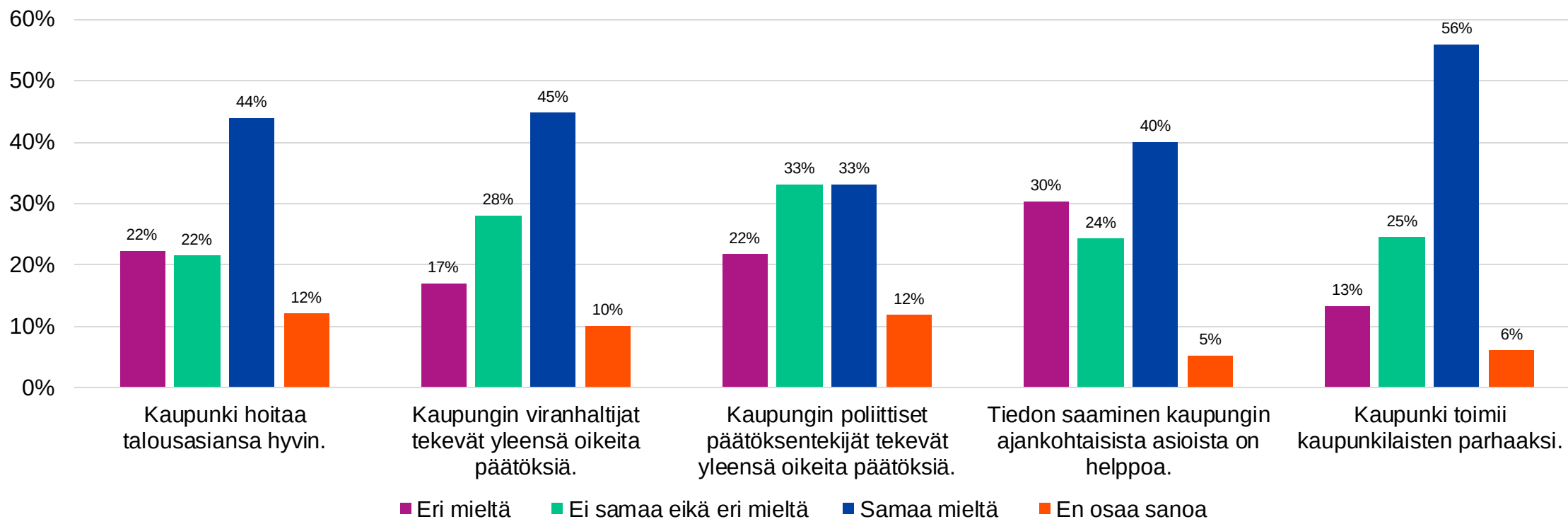

Yhteenveto: 36 prosenttia vastaajista oli erittäin tai jokseenkin tyytyväinen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa Vantaalla. Edellisen kyselyn luku oli 33 prosenttia.

Vantaalaiset luottavat kaupunkiin, vaikka tietoa on vaikea saada

Vantaalaisten luottamus kaupungin toimintaan, %

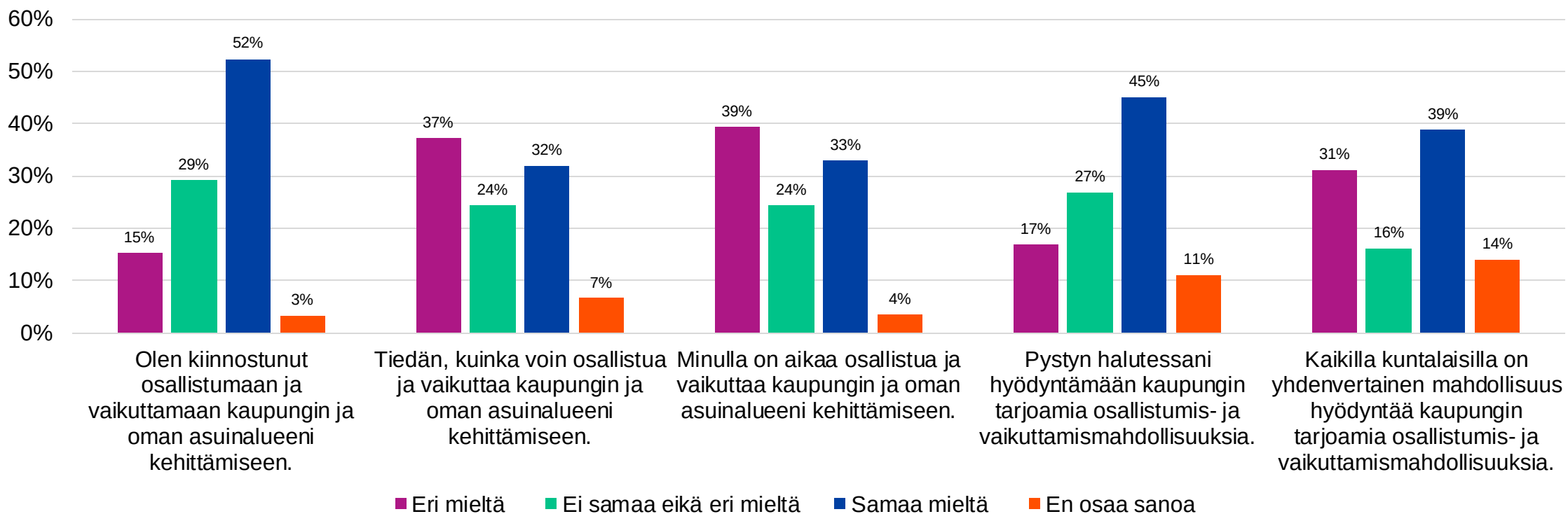

Yhteenveto: 52 prosenttia kyselyyn osallistuneista oli kiinnostunut osallistumaan ja vaikuttamaan kaupungin ja oman asuinalueen kehittämiseen. Harvemmassa oli kuitenkaan tietoa tai aikaa osallistumiseen ja vaikuttamiseen.

Vantaalaiset haluavat osallistua kaupungin kehittämiseen

Vantaalaisten halukkuus osallistua kaupungin kehittämiseen, %

Yhteenveto: Yli puolet vantaalaisista kokee kaupungin toimivan kaupunkilaisten parhaaksi, mutta noin kolmannes kokee, että kaupungin ajankohtaisista asioista on vaikea saada tietoa.

VUOSITTAIN RAPORTOIVAT HYVINVOINTIASIAT

Hyvinvointikatsauksessa tarkastellaan vuosittain elintapoihin liittyviä indikaattoreita liikunta- ja ravitsemustottumuksista.

Indikaattorit:

1. lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus
2. aikuisten liikunta-aktiivisuus
3. terveysliikuntasuosituksen mukaan tarpeeksi liikkuvien osuus (%)
4. ei syö koululounasta päivittäin
5. koululounas on laadultaan hyvää
6. kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuosituksen mukaisesti käyttävien osuus (%)

MISTÄ TEEMASSA ON KYSE?

Liikunta- ja ravitsemustottumukset vaikuttavat mm. koettuun terveyteen, elintapasairauksien kehittymiseen ja ylipainon lisääntymiseen. Lapsena opitut tavat kantavat yleensä aikuisuuteen, joten Vantaalla tulisi kiinnittää huomiota erityisesti kouluruokailun ja muiden terveellisten elintapojen tukemiseen lasten, nuorten ja lapsiperheiden kohdalla. Lisäksi aikuisten terveellisiä liikunta- ja ruokailutottumuksia tulisi tukea.

Elintavat Tiivistelmä

Lapset ja nuoret:

- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus on kouluterveyskyselyn mukaan hieman lisääntynyt muissa ryhmissä kuin ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla. Työtä fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi tulee kuitenkin edelleen tehdä.
- Koululounasta syödään tilaston mukaan osassa Vantaan ikäryhmissä aikaisempaa enemmän ja koululounaan laatua pidetään melko samanlaisena kuin aikaisemmin. Kouluruoan syömisessä on kuitenkin Vantaalla kehitettävää.

Nuoret aikuiset ja työikäiset:

- Vantaalaisista aikuisista suurin osa ei liiku terveytensä kannalta riittävästi, mikä lisää esimerkiksi elintapasairauksien riskiä.
- Työikäisistä vain noin kolmannes käyttää suosituksen mukaisesti kasviksia ja hedelmiä, mikä on heikkojen liikuntatottumusten tavoin yhteydessä mm. elintapasairauksiin ja ylipainoon.

Ikääntyneet:

- Vantaalaisista ikääntyneistä vain noin 20 prosenttia liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Vähiten terveytensä kannalta riittävästi vaikuttavat liikkuvan yli 75-vuotiaat.
- Ikääntyneistä vain noin kolmannes käyttää suosituksen mukaisesti (vähintään 500 g/päivä) kasviksia ja hedelmiä, mikä on heikkojen liikuntatottumusten tavoin yhteydessä mm. elintapasairauksiin ja ylipainoon.

Alakoululaisten ja lukiolaisten liikkuminen on lisääntynyt hieman

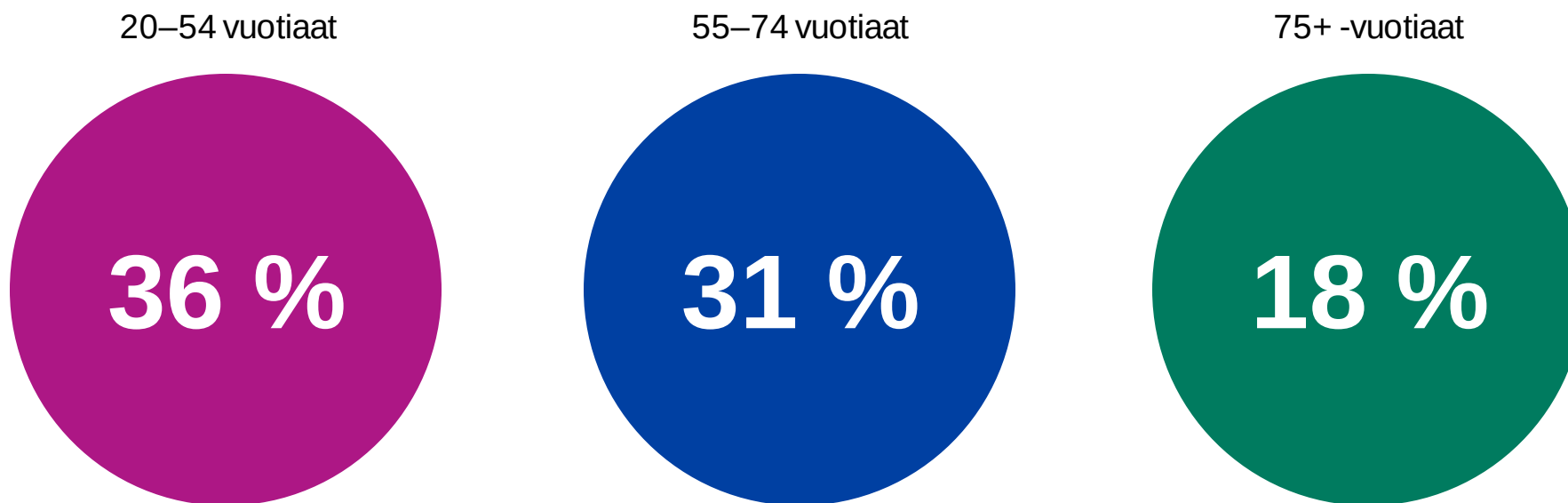

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat	2019	2021
4. ja 5. luokan oppilaat	37 %	39 %
8. ja 9. luokan oppilaat	23 %	24 %
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat	20 %	16 %
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat	14 %	15 %

Yhteenveto: Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus on kouluterveyskyselyn mukaan hieman lisääntynyt muissa ryhmissä kuin ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla. Suurin osa ei kuitenkaan liiku terveytensä kannalta riittävästi.

Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus on terveyden kannalta liian vähäistä

Terveysliikuntasuosituksen* mukaan tarpeeksi liikkuvien osuus Vantaalla, %

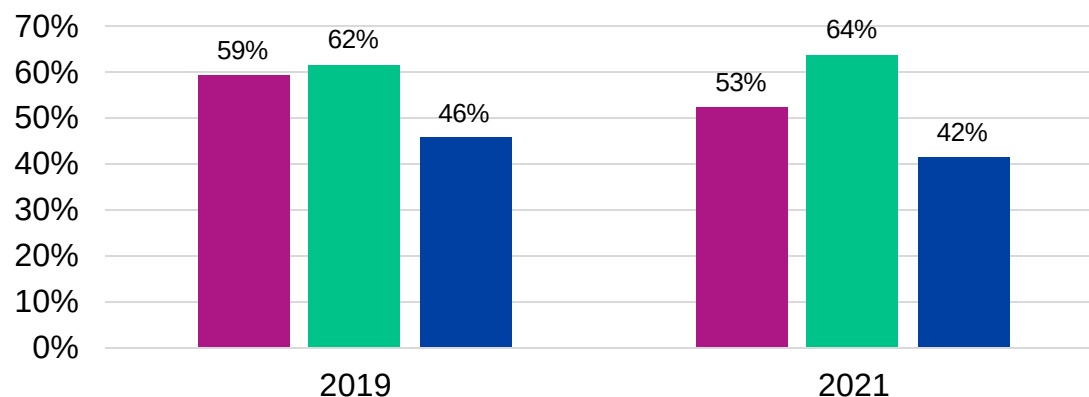
*Vähintään 2 tuntia 30 minuuttia kohtuukuormitteista kestävyysliikuntaa tai 1 tunti 15 minuuttia raskasta kestävyysliikuntaa viikossa. Lisäksi vähintään 2 kertaa lihaskuntoa ylläpitävää tai kehittävää liikuntaa viikossa.

Yhteenveto: Vantaalaisista suurin osa ei liiku terveytensä kannalta riittävästi.

Vain noin puolet nuorista syö kouluruokaa, kokemus ruoan laadusta on säilynyt samana

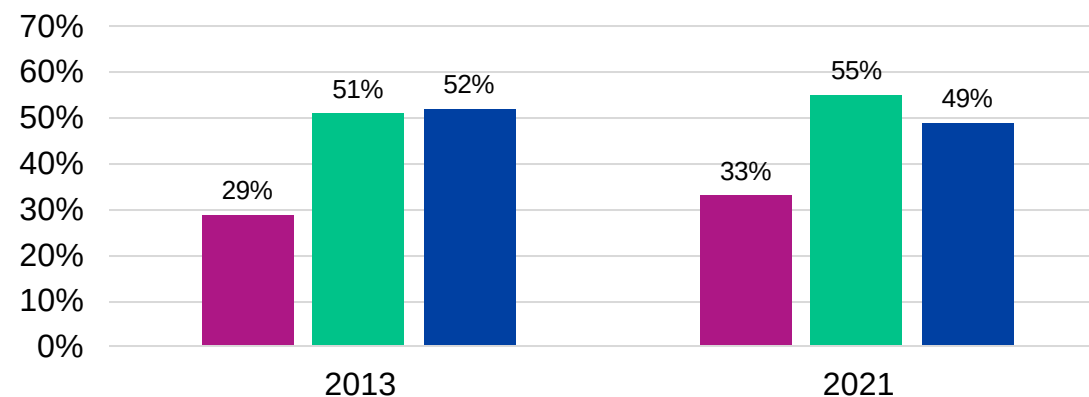
Lasten ja nuorten kouluruokailu

Ei syö koululounasta päivittäin, %

- 8. ja 9. luokan oppilaat
- Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat
- Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

Koululounas on laadultaan hyvää, %

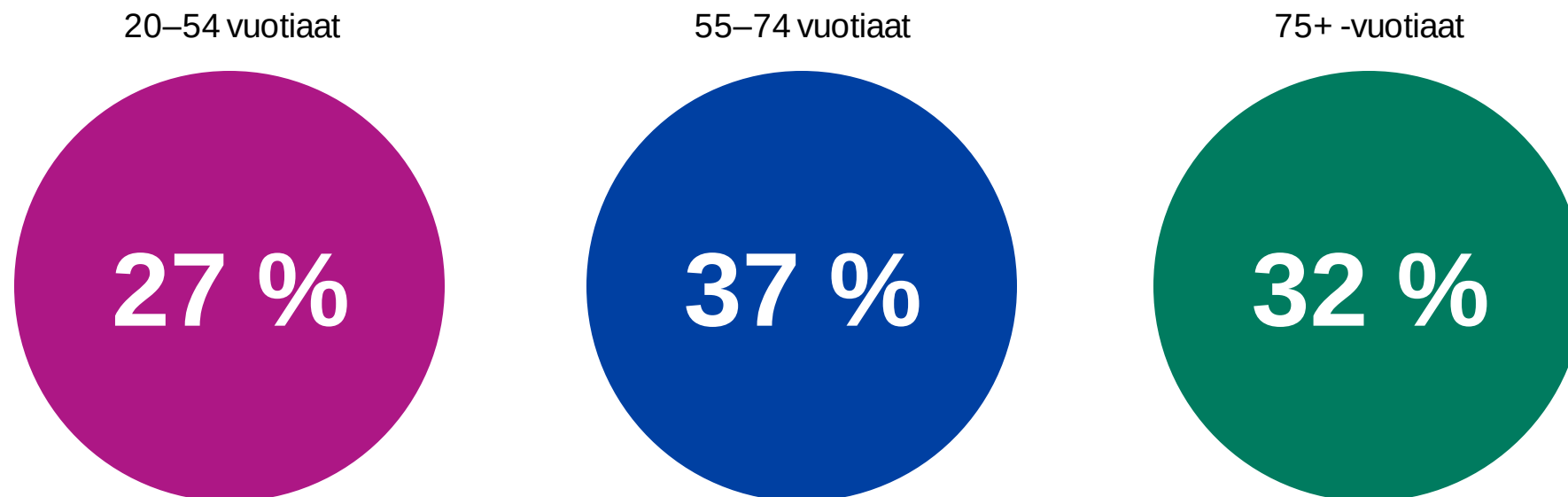
- 8. ja 9. luokan oppilaat
- Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat
- Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

Yhteenveto: Koululounasta syö vain noin puolet 8. ja 9. luokan oppilaista ja toisen asteen opiskelijoista. Kouluterveyskyselyn mukaan 8. ja 9. luokan oppilaat ja lukiolaiset syövät kouluruokaa aikaisempaa enemmän. Koululounaan laatua pitää hyvänä 8. ja 9. luokkalaisista vain noin kolmasosa ja toisen asteen opiskelijoista noin puolet. Laatua pidetään melko samanlaisena kuin aikaisemmin.

Vantaalaisten työikäisten ja ikääntyneiden ravitsemustottumuksissa parannettavaa

Kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuositusten mukaisesti käyttävien osuus Vantaalla vuonna 2021, %

Yhteenveto: Riittävästi kasviksia ja hedelmiä (500 g/päivä) käyttää vain noin kolmasosa vantaalaisista aikuisista. Kasvien ja hedelmien käyttö on vähäisempää 20–54-vuotiailla verrattuna vanhempiin ikäluokkiin.

Hyvinvointikatsauksen lähteet

FinLapset-kyselytutkimus, 2020

FinLapset tuottaa tietoa lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveydestä ja hyvinvoinnista, näihin yhteydessä olevista tekijöistä sekä tekijöissä ajassa tapahtuneista muutoksista. FinLapset tuottaa myös tietoa lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden käytöstä ja palvelukokemuksista.

FinSote-tutkimus, 2020

Kansallinen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus FinSote kuvaa suomalaisten hyvinvointia sekä sosiaali- ja terveystalouden palvelukokemuksia maakunnittain ja väestöryhmittäin.

Kouluterveyskysely, 2021

Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista ja luotettavaa, maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta.

Kyselytutkimus Vantaan ja Espoon asukkaiden digiasiointitaidoista ja digituen tarpeesta, 2021

Pääkaupunkiseudun hyvinvointikysely, 2021

Pääkaupunkiseudun hyvinvointikyselyssä tarkastellaan pääkaupunkiseudun asukkaiden hyvinvointia useasta eri näkökulmasta. Se tarjoaa kattavan tietopohjan kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden osatekijöiden ymmärtämiseen.

RAI-ID-palauteraportti, 2022

Kehitysvammatyön RAI-ID-palauteraportti on tarkoitettu palveluntuottajille ja -järjestäjille heidän oman toimintansa seuraamiseen ja kehittämiseen.

RAI-HC, 2022

RAI-järjestelmä on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu iäkkäiden palvelujen tai kehitysvammapalvelujen asiakkaan palvelutarpeen arviointiin ja hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen.

School Day, 2021

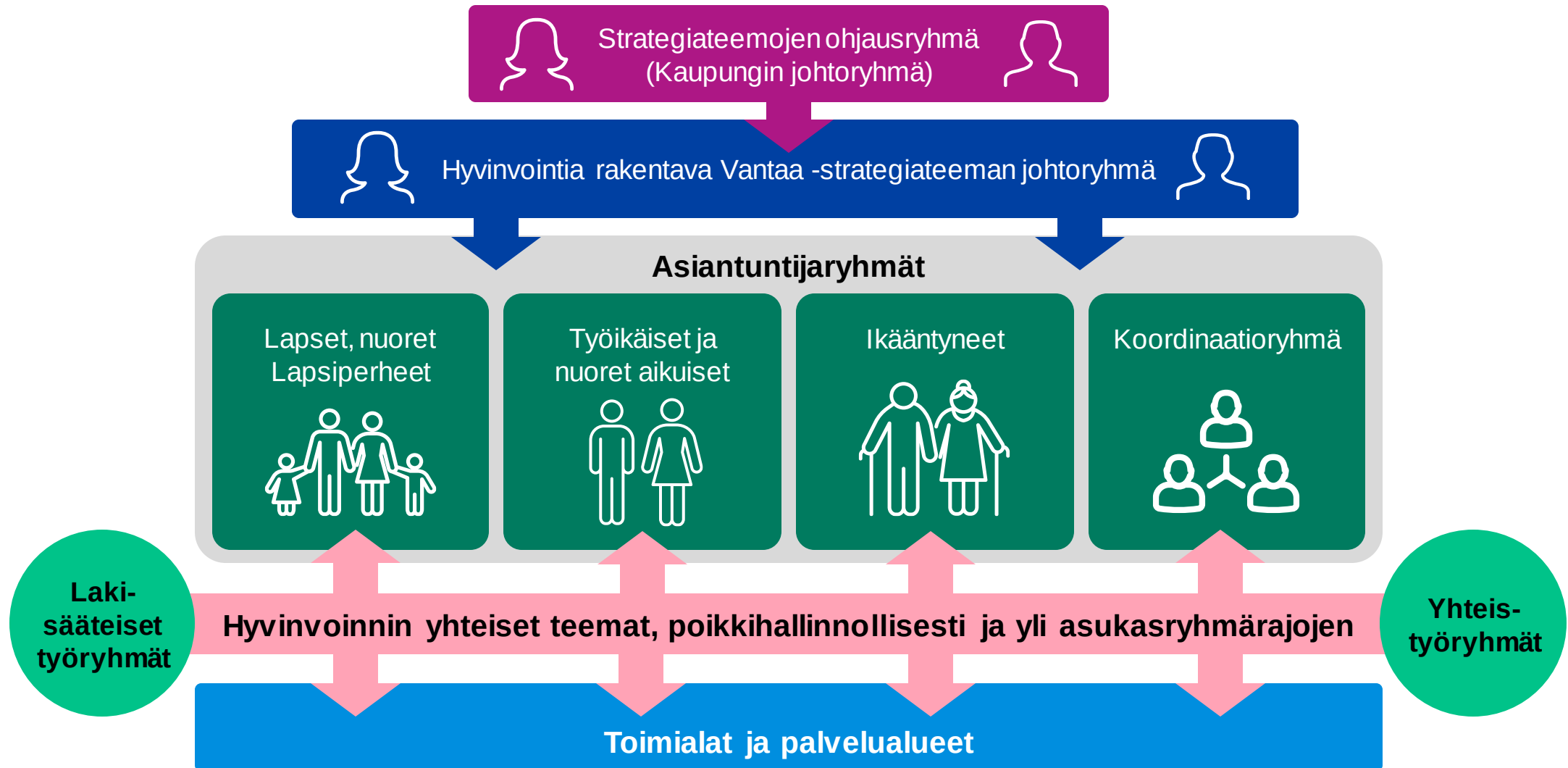
Oppilaat vastaavat School Day -mobiilisovelluksen hyvinvointikysymyksiin viikoittain, jolloin opettajat saavat reaaliaikaista tietoa oppilaidensa hyvinvoinnista ja oppimisesta ryhmätasolla.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Asunnot ja asuinolot, 2021.

Tilastokeskus. Vaalit [verkkojulkaisu]. 2022. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 21.11.2022].

Vantaan osallisuuskysely, 2022: Vantaan osallisuuskysely on vuosittain toteutettava kysely vantaalaisten osallisuuden kokemuksesta. Kysely lähetetään kirjeitse satunnaisotannalla 2000 vantaalaiselle. Kyselystä vastaa Osallisuuspalvelut.

Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateema

10 § Vantaan kaupungin tilinpäätös 2022, sitovuustasojen poikkeamat

VD/1552/02.04.03.03/2023

RV/MR/PK/MT

Tilinpäätös 2022 sisältää poikkeamia talousarviossa sitoviksi määrärahoiksi määriteltuihin talousarviokohtiin. Nämä sitovuustasojen poikkeamat saatetaan kunnan tilinpäätöstä koskevien yleisohjeiden mukaisesti kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 27.3.2023. Kaupunginhallitus allekirjoittaa tilinpäätöksen 27.3.2023.

Toimialojen toimintamenojen ylityksiin, toimintatuloarvioiden alituksiin ja investointimenojen ylityksiin esitetään poikkeamislupaa seuraavasti:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan sitovuustason erikoissairaanhoidon menot ylittyivät noin 7 522 000 euroa. Erikoissairaanhoidon osalta ei vuonna 2022 tehty määrärahamuutoksia.

HUS-kuntayhtymän viimeinen toimintavuosi 2022 oli parin edellisen vuoden tapaan poikkeuksellinen ja erittäin haasteellinen. Toiminnan volyymi jäi reilusti alle suunnitellun koronapandemian jatkumisen ja hoitohenkilökunnan lakon vuoksi sekä palveluketjujen sujuvuuteen ja henkilöstösaatavuuteen liittyneiden haasteiden vuoksi. Tämän takia HUSille syntynyt alijäämä jouduttiin veloittamaan jäsenkunnilta.

Menoylitykset johtuvat HUS:n alijäämään kattamisesta noin 16,7 milj. eurolla ja lisäksi siirtoviivehoitopäivistä syntyi noin 2,9 milj. euron kustannukset. Toisaalta Vantaan HUS-palvelusopimuksen mukainen palveluiden käyttö alitti budjetoidun noin 10,5 milj. eurolla, kalliin hoidon tasauksen hyvitys oli noin 1,4 milj. euroa ja ensihoidon kulut alittivat talousarvion noin 0,2 milj. eurolla.

Sosiaali- ja terveydenhuolto, erikoissairaanhoido	TA 2022	MUUTOS 2022	Muutettu TA 2022	Tilinpäätös 2022	Ylitys / Alitus
Tulot	1 300 000	0	1 300 000	3 210 000	1 910 000
	-281 782	0	-281 782		
Menot	000	0	000	-289 304 000	-7 522 000
	-280 482	0	-280 482		
Toimintakate	000	0	000	-286 094 000	-5 612 000

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovuustason Kasvatus ja oppiminen, bruttoyksiköt menot ylittyivät noin 2,16 milj. euroa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarviota on muutettu kaupunginvaltuustossa 10.10.2022 § 6 ja 19.12.2022 § 8.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan bruttoyksiköiden sitovuustason ylitys oli 2,2 milj. euroa. Ylitystä muodostui arvioitua enemmän sijaiskuluissa, josta suurin osa näkyy työvoiman vuokrauskustannuksina.

Uusien valmistavan opetuksen ryhmien lisäys, johon saatiin lisätalousarviossa määrärahaa, on aiheuttanut kerrannaisvaikutuksia esimerkiksi kasvaneissa tulkkauskuluissa. Asiakaspalvelujen ostot muilta kunnilta, joihin toimiala ei pysty vaikuttamaan, olivat myös arvioitua korkeammat. Koronasta toipumiseen liittyen toimintakuluissa näkyy lisääntynyt henkilöstötilaisuuksien ja läsnäkoulutusten määrä.

Kasvatus ja oppiminen, bruttoyksiköt	TA 2022	MUUTOS 2022	Muutettu TA 2022	Tilinpäätös 2022	Ylitys / Alitus
Tulot	31 798 000	5 234 000	37 032 000	38 257 000	1 225 000
Menot	-455 546 000	-10 513 000	-466 058 000	-468 219 000	-2 160 000
Toimintakate	-423 748 000	-5 279 000	-429 027 000	-429 962 000	-935 000

Kaupunkikulttuurin toimiala

Kaupunkikulttuurin toimialan sitovuustason Kaupunkikulttuuri, bruttoyksiköt tulot alittuivat noin 450 000 euroa. Kaupunkikulttuurin toimialan talousarviota on muutettu kaupunginvaltuustossa 10.10.2022 § 6 ja 19.12.2022 § 8.

Poikkeamat tuloissa muutettuun talousarvioon verrattuna johtuivat koronapandemian ja peruskorjausten vuoksi suljettujen tilojen tulomenetyksistä, hankeavustusten ja kuntalaispalveluiden laskutuksen jaksotuksesta sekä aikuisopiston kurssituottojen ja HSL-maksutuottojen alituksista.

Bruttoyksiköiden kokonaistoimintakulut alittivat talousarvion noin 1 376 000 euroa, mikä kattaa tulotavoitteen alituksen.

Kaupunkikulttuuri, bruttoyksiköt	TA 2022	MUUTOS 2022	Muutettu TA 2022	Tilinpäätös 2022	Ylitys / Alitus
Tulot	10 015 000	-258 000	9 756 000	9 306 000	-450 000
Menot	-68 562 000	-1 806 000	-70 368 000	-68 992 000	1 376 000
Toimintakate	-58 547 000	-2 064 000	-60 611 000	-59 686 000	926 000

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta käsitteli sitovuustason ylityksen 14.2.2023 kokouksessaan.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialan sitovuustasoon Kaupunkitilalautakunnan alainen käyttötalous, bruttoyksiköt kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkitilalautakunta, katujen ja puistojen palvelualue sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen bruttoyksiköt. Lisäksi joukkoliikenne kuuluu bruttoyksiköihin omana sitovana yksikkönään.

Kaupunkiympäristön toimialan sitovuustason Kaupunkitilalautakunnan alaiset bruttoyksiköt menot ylittivät noin 3,15 milj. euroa. Kaupunkiympäristön toimialan talousarviota on muutettu kaupunginvaltuustossa 10.10.2022 § 6 ja 19.12.2022 § 8.

Vuonna 2022 kaupunkitilalautakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion noin 27 000 euroa. Palvelujen ostoja toteutui budjetoitua enemmän. Katujen ja puistojen palvelualueen (ml. HSY) toimintakulut ylittivät talousarvion reilulla 3,4 miljoonalla eurolla kustannusten ennakoitua suuremman nousun sekä marras- ja joulukuun lumisateiden vuoksi. Kiinteistöt ja tilat palvelualueen toimintatuotot ja toimintakulut pysyivät muutetun talousarvion puitteissa vuonna 2022. Joukkoliikenteen toimintatuotot ylittivät ja toimintakulut alittivat talousarvion hienoisesti.

Kaupunkiympäristö , Kaupunkitilalautakunta, bruttoyksiköt	TA 2022	MUUTOS 2022	Muutettu TA 2022	Tilinpäätös 2022	Ylitys / Alitus
Tulot	82 529 000	-13 400 000	69 129 000	77 947 000	8 818 000
Menot	-129 188 000	-6 129 000	-135 316 000	-138 470 000	-3 153 000
Toimintakate	-46 659 000	-19 529 000	-66 187 000	-60 523 000	5 665 000

Kaupunkitilalautakunta käsitteli sitovuustason ylityksen 15.2.2023 kokouksessaan

Kaupunkiympäristön toimiala, julkisen käyttöomaisuuden investoinnit

Koko kaupunkiympäristön toimialan investointimenot vuonna 2022 alittivat talousarvion mukaiset investointimäärärahat noin 12,7 milj. eurolla.

Julkisen käyttöomaisuuden investointien hankeryhmien toimintakulujen toteuma ilman ratikkaa on noin 38,35 milj. euroa vuonna 2022 ja vastaava talousarvion määräraha on noin 32 milj. euroa. Talousarvion ylitys on yhteensä noin 6,3 milj. euroa. Toisaalta vuoden 2022 hyväksytyssä talousarviossa mainitaan, että mikäli investointeihin saadaan valtionapuja, voidaan määrärahat ylittää em. avun verran. Vuonna 2022 saadut valtionavustukset ovat yhteensä noin 4,2 milj. euroa, joten investointien reaaliylitykseksi jää noin 2,1 milj. euroa. MEK-hankkeille on kohdistettu määrärahasiirtona noin 66 640 euroa.

Ylityksestä 5 milj. euroa johtuu liikennealueista. Liikennealueissa Luhtitien hanke eteni ennakoitua nopeammin, ja lisä- ja muutostöiden kanssa ylitystä tuli noin 1,3 milj. euroa. Kivistön kirkon kortteleiden urakassa suunnitelmamuutoksista johtuvista lisä- ja muutostöistä aiheutui noin 0,3 milj. euron lisäkustannukset. Myös siltojen pintarakennekorjauksien urakassa tuli odottamattomia lisä- ja muutostöitä noin 0,5 milj. euron edestä. Lisäksi toteutuneisiin suunnittelu- ja rakennuskustannuksiin on vaikuttanut inflaatio sekä yleinen kustannustason nousu mm. Ukrainan sodan vuoksi.

Yhteishankkeiden ylitys on noin 1,8 milj. euroa. Ylitys johtuu Kehä III urakan nopeammasta etenemisestä vuoden 2022 aikana sekä yleisestä rakennusmateriaalien hintojen noususta mm. Ukrainan sodan vuoksi. Virkistysalueiden ylitys on noin 1,1 milj. euroa. Virkistysalueiden osalta ylitys koostuu Kuusijärven ulkoilualueen suunnitelmamuutoksista sekä vuoden 2021 keskeneräisten kiveystöiden siirtymisestä vuodelle 2022.

Urheilualueisiin ja ympäristörakentamiseen käytettiin määrärahoja puolestaan noin 1,7 milj. euroa ennakoitua vähemmän. Erikseen sitovan ratikkahankkeen toteutussuunnittelukustannukset alittivat budjetin lähes 1,0 milj. eurolla. Ratikan katusuunnittelu on viivästynyt eräiltä osin muuttuneiden lähtötietojen ja suunnitteluratkaisujen takia. Osa tehdyistä tilauksista on toteutunut huomattavasti alkuperäistä arviota pienempänä tai ne ovat jakautuneet useammalle vuodelle.

Julkisen käyttöomaisuuden investointien tuotot ovat yhteensä 6 202 869 euroa. Ratikan vuoden 2022 tuottovaraukseksi kirjattiin 1 765 000 euroa. Lisäksi Traficomien päätöksellä vuonna 2021 aiheutuneiden ratikan suunnittelua koskevien kustannusten valtionavustuksesta kirjattiin avustusta menneelle vuodelle 116 080 euroa. Talousarviossa ratikan tuotot oli arvioitu 2 000 000 euroksi. Toteutuneet tuotot ylittivät talousarvion 4 202 869 eurolla. Julkisen käyttöomaisuuden investointien toimintakulut ilman ratikkaa ylittivät talousarvion 6 285 640 euroa. Kun valtionavustukset otetaan huomioon, niin talousarvion ylitykseksi jää 2 082 771 euroa.

Julkinen käyttöomaisuus	TA 2022	MUUTO S 2022	Muutettu TA 2022	Tilinpäätös 2022	Ylitys / Alitus
Julkinen käyttöomaisuus tulot	2 000 000	0	2 000 000	6 203 000	-4 203 000
Rahoitusosuudet	2 000 000	0	2 000 000	6 203 000	-4 203 000
Julkinen käyttöomaisuus menot	-39 000 000	-67 000	-39 067 000	-44 360 000	5 293 000
Kunnallistekniset työt	-32 000 000	-67 000	-32 067 000	-38 352 000	6 286 000
Liikennealueet	-21 620 000	-67 000	-21 687 000	-26 684 000	4 997 000
Urheilualueet	-2 880 000	0	-2 880 000	-2 418 000	-462 000
Virkistysalueet	-1 250 000	0	-1 250 000	-2 381 000	1 131 000
Ympäristörakentamin en	-3 990 000	0	-3 990 000	-2 766 000	-1 224 000
Yhteishankkeet	-2 260 000	0	-2 260 000	-4 104 000	1 844 000
Vantaan Ratikka	-7 000 000	0	-7 000 000	-6 008 000	-992 000

Kaupunkitilalautakunta käsitteli sitovuustason ylityksen 15.2.2023 kokouksessaan

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen valtuustoon nähdessä sitova määräraha on liikeylijäämä ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä varauksia. Alkuperäisessä talousarviossa vuoden 2022 liikeylijäämän sitova taso oli 0 euroa. 10.10.2022 § 6 valtuusto hyväksyi määrärahamuutoksen, jossa kunta-alan palkkaratkaisun kattamiseksi siirrettiin määrärahoja toimialoilta ja liikelaitoksille. Pelastuslaitoksen uudeksi sitovaksi määrärahaksi muodostui liikeylijäämä -332 900 euroa.

Pelastuslaitoksen toteutunut liikeylijäämä oli noin -496 600 euroa. Talousarviota suurempi liikeylijäämä johtui mm. inflaatiosta, polttoaineiden hinnannoususta ja Ukrainan tilanteeseen varautumisesta. Myös ICT-palveluiden kustannukset ylittivät, koska varauduttiin hyvinvointialueuudistukseen.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitos	TA 2022	MUUTOS 2022	Muutettu TA 2022	Tilinpäätös 2022	Ylitys / Alitus
Liikevaihto	41 893 000	0	41 893 000	41 603 000	-289 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	592 000	592 000
Materiaalit ja palvelut	-5 743 000	0	-5 743 000	-6 963 000	-1 220 000
Henkilöstökulut	-28 163 000	-333 000	-28 496 000	-28 164 000	332 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 705 000	0	-1 705 000	-1 633 000	72 000
Liiketoiminnan muut kulut	-6 281 000	0	-6 281 000	-5 932 000	349 000
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	-333 000	-333 000	-497 000	-164 000

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi perusteluissa esitetyt sitovuustasojen poikkeamat tilinpäätöksessä 2022.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

11 § Vantaan liikennepoliittinen ohjelma ja pysäköinnin kehittäminen Vantaalla

VD/634/08.00.00.00/2023

TeA/HW/MH/EP/JT

Esitetään hyväksyttäväksi Vantaan liikennepoliittinen ohjelma sekä Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla -raportissa esitetyt periaatteet ja toimenpiteet.

Vantaan liikennepoliittinen ohjelma

Vantaan ensimmäinen liikennepoliittinen ohjelma valmistui vuonna 2016. Sen jälkeen kaupungin hiilineutraaliustavoitteen asettaminen, uusi kaupunkistrategia, uusi yleiskaava ja Vantaan ratikan suunnittelu ovat muuttaneet liikennesuunnittelun lähtökohtia ja tavoitteita niin merkittävästi, että liikennepoliittisen ohjelman päivittäminen tuli ajankohtaiseksi.

Vantaan liikennepoliittinen ohjelma tarkoittaa ja konkretisoi kaupungin strategiassa 2022–2025, Resurssiviisauden tiekartassa 2021–2025, Vantaan yleiskaava 2020:ssa ja Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa (MAL2019) asetettuja tavoitteita liikenteen osalta. Ohjelma koskee pääsääntöisesti liikennesuunnittelua, mutta liikenteen suunnittelu kytkeytyy tiiviisti kaupungin maankäytön ja palveluiden suunnitteluun, minkä takia osa tavoitteista ja toimenpiteistä koskee myös näitä aiheita.

Liikennepoliittinen ohjelma on laadittu avoimena, läpinäkyvänä ja vuorovaikutteisena prosessina. Työhön on osallistunut asiantuntijoita kaupungin eri yksiköistä ja työn aikana kuultiin asukkaita, monia sidosryhmiä ja päättäjiä. Liikennepoliittisen ohjelman ihmislähtöinen lähestymistapa, tavoitteiden ja toimenpiteiden muodostamisprosessi sekä vuorovaikutusprosessi noudattivat kestävien kaupunkiliikkumisen ohjelmien (SUMP) lähestymistapaa. SUMPeissa edellytettävän toiminnallisen työssäkäyntialueen näkökulman työhön tuo seudullinen MAL-suunnitelma, joka on toiminut tämän työn lähtökohtana. Vantaan liikennepoliittinen ohjelma toimii siis Vantaan kestävästä kaupunkiliikkumisesta suunnitelmana.

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman merkittävimpinä lähtökohtina ovat Resurssiviisauden tiekartan mukaisesti kaupungin tavoite olla hiilineutraali vuonna 2030 sekä tiivistyvän maankäytön myötä kaupunkimaisilla alueilla syntyvä tarve liikenteen tilanjaon uudistamiselle. Lisäksi ohjelmalla halutaan vaikuttaa kaupunkilaisten terveyden sekä liikkumisen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden edistämiseen.

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman visio ”Liikkuminen Vantaalla on turvallista, toimivaa ja sujuvaa kaikille. Liikenteen suunnittelulla tuetaan toimivan ja eheän yhdyskuntarakenteen toteutumista ja vahvistetaan kaupungin elinvoimaista ja kestävästä kasvua.” kuvastaa liikenteen ja liikkumisen suunnittelun tulevaisuuden tavoitetilaa. Ohjelman tavoitteet on jaettu neljään tavoitealueeseen (liikkumisen sujuvuus, elinvoimaisuus, ympäristö- ja resurssiviisaus sekä kaupunkilaisten terveys ja yhdenvertaisuus) ja ne tarkoittavat visiota ja ohjaavat liikenteen ja liikkumisen pitkäjänteistä suunnittelua. Visiota ja yleisiä tavoitteita on ohjelmassa konkretisoitu aluekohtaisilla suunnitteluperiaatteilla ja toimenpiteillä.

Liikenteen kehittämistä koskevia toimenpiteitä on määritelty myös kulkumuotoکوhtaissa ohjelmissa. Nämä määrittelevät tarkempaa suunnittelua ja toimenpidetarpeita kulkumuotojen erityispiirteistä lähtien. Liikennepoliittisen ohjelman kanssa samaan aikaan laaditut Vantaan kävelyn edistämishjelma ja Vantaan kaupungin pyöräliikenteen kehittämishjelma on tarkoitus tuoda lautakunnan käsittelyyn maaliskuussa.

Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla

Vantaan pysäköintijärjestelmää on vuosien mittaan selvitetty ja kehitetty useissa eri yhteyksissä. Siksi on nyt katsottu tarkoituksenmukaiseksi koota pysäköinnin periaatteet ja lähitulevaisuuden merkittävimmät kehitystarpeet ja -toimenpiteet yhdeksi kokonaisuudeksi. Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla -työssä pysäköintiä on tarkasteltu kokonaisuutena eri näkökulmista ja pysäköinnin kaikki osa-alueet huomioiden. Pysäköinnin kehittämisen päätavoitteena ovat tehokkuus, joustavuus, kestävyys ja helppous. Pysäköintilinjat ja konkreettiset edistämistoimenpiteet on muodostettu pysäköinnin eri osa-alueiden kehittämiseksi lähivuosille.

Pysäköinnin periaatteiden taustalla vaikuttavat Vantaan strategiset asiakirjat, yleiskaava sekä Vantaan liikennepoliittinen ohjelma. Työ valmistui alun perin syksyllä 2020 ja se on päivitetty vastaamaan syksyn 2022 tilannetta ja näkemyksiä. Työn yhteydessä laadittiin asukaskysely keväällä 2020 ja siitä saatuja näkemyksiä hyödynnettiin toimenpiteiden määrittelyssä.

Raportissa on määritelty periaatteet pysäköinnin järjestämiselle ja pysäköintiehdolle yleisille alueille ja kadunvarsille. Yhtenä toimenpiteenä on laatia suunnitelma yleisen pyöräpysäköinnin lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi. Kotiin tuotavien palveluiden pysäköintiin etsitään ratkaisuja ja parannetaan näiden palveluiden tarvitsemia pysäköintimahdollisuuksia asuinalueilla. Kaupungin kiinteistöjen vuorottaispysäköinnin kehittämistä jatketaan. Raportissa on myös esitetty yleisiä pysäköinnin ongelmakohtia erilaisilla alueilla ja ratkaisuehdotuksia niihin.

Merkittävänä toimenpiteenä on pysäköinnin mitoitusohjeiden päivittäminen autojen ja pyörien osalta maankäytön eri toiminoille. Asuntojen mitoitusohjeet kaipaavat päivitystä ja lisäksi on tunnistettu tarve myös muiden toimintojen pysäköinnin mitoitusohjeelle. Huolto- ja jakeluliikenteen sekä raskaan liikenteen pysäköintiä seurataan ja lähivuosina laaditaan citylogistiikan toimenpideohjelma.

Maksulliseen pysäköintiin ei esitetä muutoksia. Liityntäpysäköinnin digitaalista maksamista kehitetään yhdessä HSL:n kanssa. Pysäköinnistä saatavaa tietoa jalostetaan ja hyödynnetään entistä paremmin eri sovellutuksissa. Yhteiskäyttöautojen pysäköintimahdollisuuksia lisätään ja parannetaan. Sähköautojen yleistymiseen varaudutaan toteuttamalla latausinfrastruktuuria kaupungin kiinteistöihin lainsäädännön velvoitteiden mukaisesti.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista.

Kaupunkitilalautakunta 15.2.2023 § 22

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi

- a) Vantaan liikennepoliittinen ohjelma, ja

b) Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla -raportin periaatteet ja toimenpiteet.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupungininsinööri muutti esitystään seuraavalla tavalla:

Liikennepoliittisen ohjelman sivun 13 karttaan ”Vantaan liikkumisalueet, nykytila 2022” nimetään merkintä ”Kuusijärven ulkoilualue” uudelleen seuraavasti: *Kuusijärvi ja Sipoonkorpi*.

Liikennepoliittisen ohjelman sivun 14 toinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

”Kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuuteen ja joukkoliikenteen houkuttelevuuteen ja sujuvuuteen on kiinnitettävä huomiota kaikkialla kaupungissa. Joukkoliikenteen hyvän palvelutason tehokkaaksi järjestämiseksi on varmistettava, että maankäyttö antaa siihen edellytykset. Joukkoliikenteen parasta palvelutasoa tarjotaan tiiviillä alueilla, joilla on paljon käyttäjiä, mutta joka paikassa halutaan tarjota vähintään koulu- ja asiointimatkat mahdollistava peruspalvelutaso. *Palvelutasot on suunniteltava niin, että joukkoliikenne tarjoaa todellisen vaihtoehdon myös työpaikkaliikenteelle.* Liityntäpysäköintiä tarjotaan keskeisillä joukkoliikenteen asemilla ja tämän lisäksi mahdollistetaan pyöräliikenteen liityntää myös olennaisilla bussipysäkeillä.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Lisäksi merkittiin, että asiaan jätettiin seuraava kaupunkitilalautakunnan yhteinen pöytäkirjalausuma: ”Lautakunta edellyttää, että kaupunki selvittää päiväkotien ja koulujen osalta hyväksi havaitun vuorottaispysäköinnin laajentamista koskemaan myös liityntäpysäköintialueita. Olemassa olevat liityntäpysäköintialueet ovat nykyisellään iltaisin ja viikonloppuisin varsin vähäisellä käytöllä. Näiden pysäköintialueiden käytön vapauttaminen työmatkaliikenteen ulkopuolella edulliseen tai maksuttomaan vieras- ja asiointipysäköintiin toisi helpotusta alueiden laajaan parkkipaikkapulaan.”

Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä

- a) Vantaan liikennepoliittinen ohjelma, ja
- b) Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla -raportin periaatteet ja toimenpiteet.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 11

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä

- a) Vantaan liikennepoliittinen ohjelma, ja

b) Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla -raportin periaatteet ja toimenpiteet.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Lisäys liikennepoliittisen ohjelman sivun 11 tavoitteisiin "Liikkumisen sujuvuus" viimeiseen kohtaan: "Joukkoliikenteen vaihtopaikat ja runkoyhteydet seudun solmukohtien välillä ovat houkuttelevia"

Liikennepoliittisen ohjelman sivulle 16 *lisäys* viimeiseen kappaleeseen lauseen " Yhtenä tehostamisen keinona käytetään pysäköinnin maksullisuutta silloin, kun pysäköintipaikkojen kysyntä ylittää niiden tarjonnan." jälkeen.

"Samalla huomioiden sujuvat liikenneketjut ja liityntäpysäköinnin toimivuus."

Liikennepoliittisen ohjelman sivulle 17 muutos:

Autojen kadunvarsipysäköintiä tarjotaan kaupunkikeskusten alueella ainoastaan tonttikaduilla ja tarpeen mukaan kokoojakaduilla täydentämässä vieraspysäköintiä. Lyhytaikaisella kadunvarsipysäköinnillä ~~täydennetään voidaan~~ tapauskohtaisesti ~~täydentää~~ keskitettyä pysäköintiä kivijalkaliikkeen läheisyydessä.

Liikennepoliittisen ohjelman sivulle 17 *lisäys*:

Pysäköinti on lähtökohtaisesti aina lyhytaikaista aikarajoitettua ja/tai maksullista.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Lisäksi merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

"Vantaan liikennepoliittinen ohjelma ei huomioi riittävästi yritysten mahdollisuuksia menestyä kaupunkikeskuksissa. Ohjelma ei ota huomioon logistiikkaympäristön muutoksia."

Liitteet:

- Vantaan liikennepoliittinen ohjelma (III)
- Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla -raportti 02/2023
- Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla, liitteet 02/2023

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla

02/2023

RAMBOLL

Työn tavoitteet ja sisältö

Pysäköintiä on selvitetty ja kehitetty Vantaalla lukuisissa erillisissä hankkeissa. Tämän työn tavoitteena on koota eri selvitysten keskeiset tulokset yhteen sekä kirjata pysäköinnissä Vantaalla hyödynnettävät periaatteet yhteen paikkaan. Tässä työssä pysäköintiä on tarkasteltu kokonaisuutena. Tarkoituksena on ollut kehittää Vantaalle toimiva pysäköintipolitiikka, jossa eri näkökulmat ja pysäköinnin osa-alueet on huomioitu. Työssä on muodostettu pysäköintilinjaukset ja konkreettiset edistämistoimenpiteet pysäköinnin eri osa-alueiden kehittämiseksi lähivuosille.

Työssä pysäköintiä on tarkasteltu kaikkiaan yhdeksän osakokonaisuuden kautta. Osakokonaisuudet on kirjattu viereiseen kuvaan. Lisäksi työn aluksi muodostettiin pysäköintipoliittiset tavoitteet ohjaamaan osakokonaisuuskohtaisten linjausten laadintaa.

Työskentelymenetelmä

Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla –työ on alun perin laadittu vuosien 2019-2020 aikana. Sen pohjalta Kaupunginhallitus teki tammikuussa 2021 päätöksen Yleisen pysäköinnin maksut, jossa linjattiin maksullisen kadunvarsipysäköinnin laajenemista alueilla, joihin se ei aiemmin koskenut.

sekä liityntäpysäköinnin hinnoitteluperiaatteet, jotka toteutettiin vuosina 2021-2022. Huhtikuussa 2021 tehtiin myös päätös alueellisen pysäköintitunnusjärjestelmän kokeilusta, jota päätettiin syksyllä 2022 jatkaa toistaiseksi.

Työn laadintaan vuosina 2019-2020 on osallistunut laaja ja monialainen joukko Vantaan kaupungin asiantuntijoita. Lisäksi työssä on haastateltu lukuisia kaupungin oman organisaation ulkopuolisia tahoja ja toimijoita kuten HSL:ää, Helsingin kaupungin liikenne- ja elinkeino-osastojen asiantuntijoita, Vantaan Energiaa sekä yhteiskäyttöautopalveluita tarjoavia yrityksiä. Työn aikana toteutettiin myös pysäköintikysely keväällä 2020, jolla selvitettiin vantaalaisten ja Vantaalla vierailevien näkemyksiä pysäköinnin nykytilanteesta ja tulevaisuuden kehittämistarpeista.

Työn tiiviin ohjausryhmän ovat muodostaneet Jenni Tyynilä, Markus Holm, Susanna Koponen, Jarmo Pajunen, Emmi Pasanen, Teemu Vihervaara, Santtu Bussian, Janne Juntunen, Ilkka Laine ja Mari Siivola. Työn toteutuksesta on vastannut WSP Finland Oy alikonsulttinaan Ramboll Finland Oy.

Vantaan liikennejärjestelmäsuunnittelu on päivittänyt työn syksyllä 2022 vastaamaan sen hetkistä tilannetta.

PYSÄKÖINTIPOLIITTISET TAVOITTEET

OSAKOKONAISUUDET

Kaupungin hallinnoima yleinen pysäköinti ja sen periaatteet

Aikarajoitukset,
maksullisuus ja
pysäköinninvalvonta

Liityntäpysäköinti

Huoltoliikenteen ja
raskaanliikenteen
pysäköinti

Yhteiskäyttöautot ja
sähköautot

Autojen pysäköinnin
mitoitussuhteet

Pyöräpysäköinti

Kaupungin omistama
pysäköintiyhtiö

Ratkaisumalleja
pysäköinnin
haasteisiin

Pysäköinnin
tulevaisuus

LINJAUKSET JA KEHITTÄMISTOIMET

Sisältö

1.	Pysäköintipoliittiset tavoitteet	4
2.	Autojen pysäköinnin mitoitusohje	6
3.	Kaupungin hallinnoima yleinen pysäköinti	
1.	Periaatteet	10
2.	Pysäköinnin maksullisuus	15
3.	Pysäköinninvalvonta ja kotipalvelut	19
4.	Yhteiskäyttöautojen ja sähköautojen pysäköinti	22
5.	Autojen liityntäpysäköinti	29
6.	Huolto- ja jakeluliikenteen pysäköinti	32
7.	Raskaan liikenteen pysäköinti	35
4.	Ratkaisumalleja pysäköinnin haasteisiin	38
5.	Kaupungin omistama pysäköintiyhtiö	44
6.	Pyöräpysäköinti	
1.	Periaatteet	47
2.	Pyöräpysäköinnin mitoitusohjeet	50
3.	Pyörien liityntäpysäköinti	53
7.	Pysäköinnin tulevaisuus	
1.	Pysäköintiin vaikuttavat trendit	57
2.	Pysäköinti mobility hubeissa	62
8.	Yhteenveto: pysäköinnin linjaukset ja kehittämistoimet	66

Liitteet

1

Pysäköinti- poliittiset tavoitteet

Pysäköintipoliittiset tavoitteet

Vantaan liikenteeseen ja liikkumiseen, ja sitä kautta myös pysäköintiin, liittyviä tavoitteita on käsitelty ja muodostettu useissa muissa kaupungin strategisissa suunnitelmissa ja ohjelmissa. Koska toteutettavalla pysäköintipoliitiikalla on laajoja vaikutuksia muun muassa kaupungin rakentamiseen, kaupunkilaisten kulkumuotovalintoihin ja kasvihuonekaasupäästöihin, ei pysäköinti ole irrallinen vaan muuhun liikennepoliittikkaan kiinteästi kytkeytyvä kokonaisuutensa. Siksi onkin luontevaa, että Vantaan pysäköinnin kehittämisen tavoitteet nojaavat muihin strategiisiin tavoitteisiin, joiden edistämiseen Vantaa on jo aiemmin sitoutunut myös poliittisella tasolla.

Pysäköintipoliittiset tavoitteet on esitetty viereisessä kuvassa. Tavoitteiden laadinnassa on hyödynnetty seuraavia strategisia asiakirjoja:

- Valtuustokauden strategia 2022-2025 sekä strategiaa toimeenpanevat ohjelmat (mm. resurssiviisauden tiekartta),
- Vantaan arkkitehtuuriohjelma,
- Hiilineutraali Vantaa 2030,
- Vantaan yleiskaava,
- Vantaan liikennepoliittinen ohjelma sekä
- MAL 2019 -suunnitelma.

TEHOKKUUS	JOUSTAVUUS	KESTÄVYYS	HELPPOUS
Tiiviin kaupunkirakenteen edistäminen ja pysäköinnin tehostaminen	Joustavat ja kokonaisvaltaisesti suunnitellut pysäköintijärjestelyt	Liikkumisvalintojen ohjaaminen kestäväan liikkumiseen	Pysäköinti-palvelujen toimivuus
Autopaikkojen käytön tehostaminen – lyhytaikainen kadunvarsipysäköinti, olemassa olevien pysäköintipaikkojen vuorottaiskäyttö.	Pysäköintiratkaisujen toteuttaminen kokonaisvaltaisesti.	Kestävien kulkutapojen kilpailukyvyyn parantaminen.	Lyhytaikainen kadunvarsipysäköinti keskustoissa.
Maankäytön tehostaminen ja täydennys-rakentamisen mahdollistaminen tehokkailla pysäköintiratkaisuilla.	Pysäköinnin mitoitusohjeen joustavuus.	”Käyttäjä maksaa” -periaatteen vahvistaminen.	Jakelu- ja raskaan liikenteen sujuva pysäköinti.
Keskitetty pysäköinti ja kaupungin pysäköintiyhtiön rooli.	Seudulliseen yhteistyöhön osallistuminen ja parhaiden käytäntöjen soveltaminen Vantaalla.	Liityntäpysäköinnin kehittäminen.	Älykkäiden ohjaus- ja maksujärjestelmien hyödyntäminen.
		Liikenteen ja pysäköinnin uudet palvelut ja teknologiat tukevat kestävää liikkumista.	Alueellisesti optimoidut pysäköintiratkaisut.

2 Autojen pysäköinnin mitoitusohje

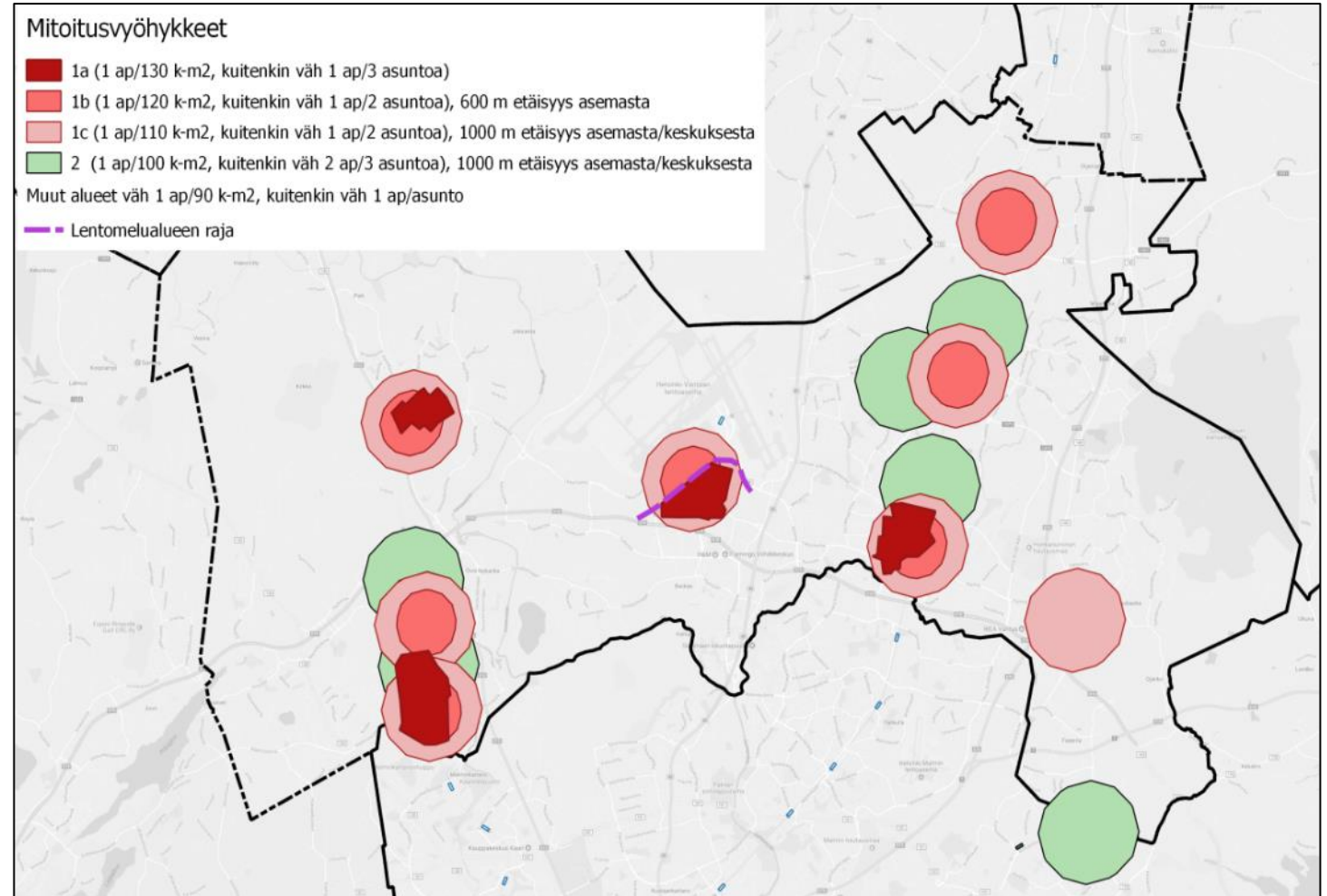
Pysäköinnin mitoitusohjeen nykyiset periaatteet

Asuntoalueiden pysäköinnin päivitetty mitoitusohje otettiin käyttöön kesällä 2018 viisivuotisen kokeilun päätyttyä.

Pysäköinnin mitoitus on lievin erikseen rajatuilla tiiviin kaupunkirakenteen kehitysvyöhykkeillä (vyöhyke 1a) Myyrmäessä, Kivistössä, Aviapoliksessa ja Tikkurilassa. Aluekeskuksissa mitoitus on sidottu asemaetäisyyteen (vyöhykkeet 1b ja 1c), minkä on havaittu tutkimuksissa selittävän autonomistusta. Aluekeskusten ulkopuolisilla asemanseuduilla (vyöhyke 2) sekä muilla hyvän joukkoliikenteen palvelutason alueilla (sis. raitiolinjan läheisyys) mitoitus on hieman tiukempi kuin aluekeskuksissa.

Lisäksi mitoitusohjeessa on sallittu alennuksia keskitetystä nimeämättömästä pysäköinnistä sekä vuorottaispysäköinnistä. Mitoituksessa on huomioitu yhteiskäyttöautopalvelujen yleistymisen aluekeskuksissa.

Toimisto- ja liiketilojen pysäköinnin mitoitus on määritelty vuonna 2015 valmistuneessa Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteisissä mitoitusohjeissa. Vantaalla laskentaohjeesta sovelletaan nykyisin vain minimivaatimuksia, ei esitettyjä enimmäismääryksiä.

Asuintonttien pysäköinnin mitoitusohjeet Vantaalla

Pysäköinnin mitoituksen kehittämistarpeita

Vuonna 2018 päivitetty asuntoalueiden mitoitusohje huomioi hyvin raskaan raideliikenteen tarjoaman joukkoliikenteen palvelutason ja aluekeskusten palvelujen saavutettavuuden vaikutuksen automistukseen sekä toisaalta mahdollistaa tiiviin kaupunkirakenteen toteutusta näissä kohteissa.

Asuntoalueiden pysäköinnin mitoitusohjeella on suuri merkitys alueiden ja ylipäättään kaupungin toimivuuteen. Asumisen pysäköinti ratkaistaan Vantaalla jatkossakin tonteilla ja siten pysäköinnin oikea mitoitus on avainasemassa.

Alueellisten kaavarunkotöiden yhteydessä voidaan tarpeen vaatiessa esittää poikkeamia vahvistettuun mitoitusohjeeseen, mikäli suunniteltu kaupunkirakenne on joukkoliikenneyhteyksiltään ja palvelutarjonnaltaan lähempänä jotakin muuta mitoitusvyöhykettä kuin se, johon alue on vuoden 2018 pysäköinnin mitoitusohjeessa sijoitettu. Tällaisia sovellutuksia normista voi olla perusteltua tehdä esimerkiksi tietyillä kehittyvillä raideliikenteen asemanseuduilla, pikaraitiotiehen liittyvissä maankäytön kehittämiskohteissa ja bussiliikenteen runkolinjojen solmupysäkkien läheisyydessä.

Asuntoalueiden pysäköinnin mitoitusohje on tarpeen päivittää vuoden 2023 aikana. Mitoitusohje on toistaiseksi voimassa oleva. Samalla laaditaan pysäköinnin mitoitus myös muille toiminnoille kuin asumiselle.

Pysäköinnin mitoitusohjeissa tulee jatkossa huomioida nykyistä paremmin kannustimet keskitettyihin, nimeämättömiin ja vuorottaiskäyttöisiin pysäköintiratkaisuihin, jolloin mitoitusohje tukee vahvemmin yleiskaavaa 2020 ja pysäköintipoliittisia tavoitteita.

Pysäköinnin mitoituksen kehittämistoimenpiteitä:

- Arvioidaan aina kaavarunkotasosten suunnitelmien yhteydessä alueen palvelutasoon ja kehitystavoitteeseen soveltuvin pysäköinnin mitoitus (vyöhykkeet 1a-2).
- Asemakaavoituksen liikenteellisessä yleissuunnittelussa varmistetaan nykyistä paremmin vieras- ja kotihoidon pysäköinnin riittävä mitoitus ensisijaisesti tontille sekä asiointia palveleva lyhytaikainen pysäköinti kadulle siellä, missä on tarvetta. Erityisesti tämä koskee laajempia asemakaavoja, joissa kaavoitetaan uusia katuyhteyksiä.
- Pysäköinnin mitoitusohjeiden laatiminen myös muille toiminnoille kuin asumiselle sekä toimisto- ja liiketiloille.

3 Kaupungin hallinnoima yleinen pysäköinti

3

.1

Periaatteet

Yleisen pysäköinnin periaatteet

Vantaan uuden yleiskaavan tavoitteena on ohjata kasvu olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, mikä vaatii tehokkaita pysäköintiratkaisuja. Yleiskaavassa on erilaisille kaupunkialueille määritelty pysäköinnin järjestämisen osalta tavoitetilä, joka soveltuu ympäröivään maankäyttöön.

Kaupunkikeskustan sekä asuntovaltaisen keskusta-alueiden osalta maankäytön kuvauksissa on maininta siitä, että näillä alueilla on toteutettava lyhytaikaista kadunvarsipysäköintiä. Liiketilojen pysäköinti tulee toteuttaa pääosin kiinteistöllä, lisäksi voidaan osoittaa lyhytaikaista kadunvarsipysäköintiä liiketilojen läheisyyteen.

Tiiviillä asuntoalueilla sekä asumiseen muuntuvilla alueilla yleiskaavassa on painotettu, että näillä alueilla tulee suosia tehokkaita pysäköintiratkaisuja. Käytännössä tämä tarkoittaa rakenteellista keskitettyä pysäköintiä.

Vantaan liikennepoliittisessa ohjelmassa kaupunkikeskusten pysäköinnin periaatteena on olla laadukasta ja keskitettyä, ja pysäköintipaikoilta tulee olla hyvät kävely-yhteydet keskustaan. Lyhytaikainen kadunvarsipysäköinti mahdollistaa asiointi- ja vieraspysäköinnin.

Kaupunkikeskuksiin laadittavien erillisten kehittämissuunnitelmien yhteydessä on tarkoitus laatia alueen pysäköintiselvitys kokonaistilanteen kartoittamiseksi. Tavoitteena on selvittää pysäköinnin tehostamisen ja keskittämisen mahdollisuudet. Selvitys sisältää yleisten alueiden pysäköinnin lisäksi myös asukaspysäköinnin määrän ja mahdollisuuksien mukaan käyttöasteen selvittämisen.

Pysäköinnin suunnitteluperiaatteet yleisille alueille

Hyviä, ei-sitovia suunnitteluperiaatteita

Kadunvarsipysäköintiä tarjotaan soveltuviissa katu ympäristöissä eri tarpeisiin: kaupunkikeskuksissa asiointiin, kestävän liikkumisen alueilla muun muassa kotihoitoon ja vierailijoiden tarpeisiin ja muilla asuinalueilla erityisesti vieraiden tarpeisiin.

Kadunvarsipysäköinti ei ole tarkoitettu asukkaiden ajoneuvojen pitkäaikaiseen pysäköintiin millään alueilla.

Etenkin kaupunkikeskuksissa ja kestävän liikkumisen alueilla ei lähtökohtaisesti tarjota rajoittamatonta pysäköintiä kadunvarsilla tai yleisillä pysäköintialueilla.

Myös kaupungin kiinteistöjen alueilla sijaitseva pysäköinti on rajoitettu samoin periaattein, kuin kadulla.

KAUPUNKIKESKUKSET

Kadunvarsipysäköinnin tarjonta

- Pääkaduilla lähtökohtaisesti ei
- Kokoojakaduilla voi tarjota liiketilojen ja palvelujen läheisyydessä
- Tonttikaduilla toteutetaan

Aikarajoitukset ja maksullisuus

- Lähtökohtaisesti maksullista
- Aikarajoitus: 30 min, 60 min, 2 h, 4 h, saattoliikennepaikoilla 5-15 min
- Voimassaolo: arkisin klo 7-19, lauantaisin klo 9-15 tai 9-17

KESTÄVÄ LIKKUMINEN

Kadunvarsipysäköinnin tarjonta

- Pääkaduilla ei
- Kokoojakaduilla voi tarjota liiketilojen ja palvelujen läheisyydessä
- Tonttikaduilla toteutetaan

Aikarajoitukset ja maksullisuus

- Aikarajoitus: 2-4 h, pysäköintialueet 24 h
- Voimassaolo: arkisin klo 9-18
- Lähtökohtaisesti ei maksullisuutta

MUUT ASUINALUEET

Kadunvarsipysäköinnin tarjonta

- Pääkaduilla ei
- Kokoojakaduilla ei yleensä tarvetta, mutta voidaan tarjota tarvittaessa
- Tonttikaduilla harkinnan mukaan ajoratapysäköintinä

Aikarajoitukset ja maksullisuus

- Aikarajoituksia tarvittaessa ja tapauskohtaisesti
- Ei maksullisuutta

Pysäköinnin suunnitteluperiaatteet yleisille alueille

Hyviä, ei-sitovia suunnitteluperiaatteita

Kadunvarsipysäköintiä tarjotaan soveltuvissa katu ympäristöissä eri tarpeisiin: yritysalueilla muun muassa vierailijoiden ja asioivien tarpeisiin.

Kadunvarsipysäköinti ei ole tarkoitettu työntekijöiden ja yritysten ajoneuvojen pitkäaikaiseen pysäköintiin millään alueilla.

Etenkään yritysalueilla ei lähtökohtaisesti tarjota rajoittamatonta pysäköintiä kadunvarsilla tai yleisillä pysäköintialueilla.

Myös kaupungin kiinteistöjen alueilla ja erityiskohteissa sijaitsevan pysäköinnin aikarajoitukset määritetään kohteen ominaisuudet ja tarve huomioiden.

YRITYSALUEET

Kadunvarsipysäköinnin tarjonta

- Pääkaduilla ei
- Kokoojakaduilla voi tarjota liiketilojen ja palvelujen läheisyydessä
- Tonttikaduilla harkinnan mukaan

Aikarajoitukset ja maksullisuus

- Aikarajoitus: 2-4 h, pysäköintialueet 24 h, tai tapauskohtaisesti
- Voimassaolo: arkisin klo 9-18
- Lähtökohtaisesti ei maksullisuutta

TIIVIIN YHDYSKUNTARAKENTEEN ULKOPUOLISET ALUEET

Kadunvarsipysäköinnin tarjonta

- Määräytyy aluetyypistä, jolla kohde sijaitsee. Pysäköinti tapahtuu lähtökohtaisesti kohteen omalla tontilla, LPA-alueella tai LP-alueella

Aikarajoitukset ja maksullisuus

- Aikarajoitukset kohteen ominaisuudet ja tarve huomioiden, esimerkiksi liikuntapaikat 4 h
- Lähtökohtaisesti ei maksullisuutta

Rakennustyömaiden yhteydessä voidaan tietty kadunvarsi osoittaa väliaikaisesti luvanvaraiseksi pysäköintialueeksi ja käyttää lupajärjestelmänä kaupungin kiinteistöjen olemassa olevaa järjestelmää.

Kadunvarsipysäköinnin sijoittelussa otetaan huomioon lisäksi kunnossapidon edellytysten säilyminen ja resurssit sekä joukkoliikennereittien liikenteen sujuvuuden turvaaminen.

Kaupungin omistamien kiinteistöjen vuorottaispysäköinti

Vuorottaispysäköinnillä tehostetaan olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja kaupunkitilan käytön tehokkuutta.

Vantaalla on vaihtelevia käytäntöjä siitä, miten erilaisten kiinteistöjen pysäköintiä säädelään. Monilla päiväkodeilla ja kouluilla on sallittu pysäköinti vain maanomistajan luvalla, millä on varmistettu paikkojen saatavuus kiinteistön varsinaiseen käyttötarkoitukseen.

Kaupungin omien kiinteistöjen pysäköinnissä noudatetaan lähtökohtaisesti vuorottaispysäköinnin periaatteita. Vuonna 2020 alkanut käytäntö on osoittautunut toimivaksi.

Vuorottaispysäköintiä on hyvä toteuttaa myös yhteistyössä kolmansien osapuolien kanssa, ei pelkästään kaupungin omien kiinteistöjen alueilla.

Hyödynnetään vuorottaiskäytön kautta koulujen, päiväkotien sekä kaupungin omistamien liikuntapaikkojen ja urheilupuistojen pysäköinti-infraa tasaamaan muun satunnaisen pysäköinnin kysyntäpiikkejä asuinalueilla.

Vuorottaiskäytön yleisperiaatteet

- Lupakäytännöt yhtenäisiksi tietyn kaupunkivyöhykkeen sisällä soveltaen ohessa esitettyjä karkeita periaatteita
- Lupajärjestelmän yhtenäistäminen ja digitalisointi kattaen kaikki säännölliset käyttäjäryhmät (henkilökunta, ostopalvelujen työntekijät, muut säännölliset käyttäjäryhmät)
- Henkilökunta ja muu kiinteistön varsinaiseen käyttöön liittyvä pysäköinti pysäköintiluvalla
- Luvanvaraisen ajan ulkopuolella alueesta ja katujen rajoituksista riippuen aikarajoitus tai maksullisuus
- Aamuisin luvanvaraisuus syytä aloittaa ajoissa, jotta ehditään hoitaa talvikunnossapito
- Vuorottaiskäyttö edellyttää valvontaa
- Edetään kokeilujen kautta toimintamallin viimeistelyyn ja laajempaan käyttöönottoon
- Vastuutahona lupakäytännöissä ja -järjestelmän yhtenäistämässä Kiinteistöhallinta ja asuminen; maksullisuuden, aikarajoitusten ja liikennemerkkien suunnittelussa Liikenteen aluesuunnittelu
- Pyritään lisäämään yhteiskäyttöisiä pysäköintiratkaisuja kaupungin ja yksityisten tonttien pysäköinnissä soveltuissa kohteissa

Koulut

- Pääsääntöisesti luvanvarainen arkisin klo 7-15. Pysäköintiluvalla voi pysäköidä vapaasti luvanvaraisen ajan ulkopuolella.
- Alueesta ja katujen rajoituksista riippuen muina aikoina aikarajoitus tai maksullisuus
- Saatto- ja vieraspysäköinti järjestetään tapauskohtaisesti, esim. 2 h klo 5-17
- Kouluajan ulkopuolinen käyttö huomioidaan tarpeen mukaan

Päiväkodit

- Pääsääntöisesti luvanvarainen arkisin klo 5-16. Pysäköintiluvalla voi pysäköidä vapaasti luvanvaraisen ajan ulkopuolella.
- Alueesta ja katujen rajoituksista riippuen muina aikoina aikarajoitus tai maksullisuus
- Saatto- ja vieraspysäköinti järjestetään tapauskohtaisesti, esim. 30 min klo 5-18

Liikuntapaikat ja urheilupuistot

- Aikarajoitus 4 h arkisin klo 9-18, jolla varmistetaan paikkojen saatavuus pääosaan tarpeista. Pidempiaikaista pysäköintiä edellyttävissä tapahtumissa erityisjärjestelyt.
- Yöaikaan vapaa pysäköinti

3

.2

Pysäköinnin maksullisuus

Pysäköinnin maksullisuuden nykyiset periaatteet

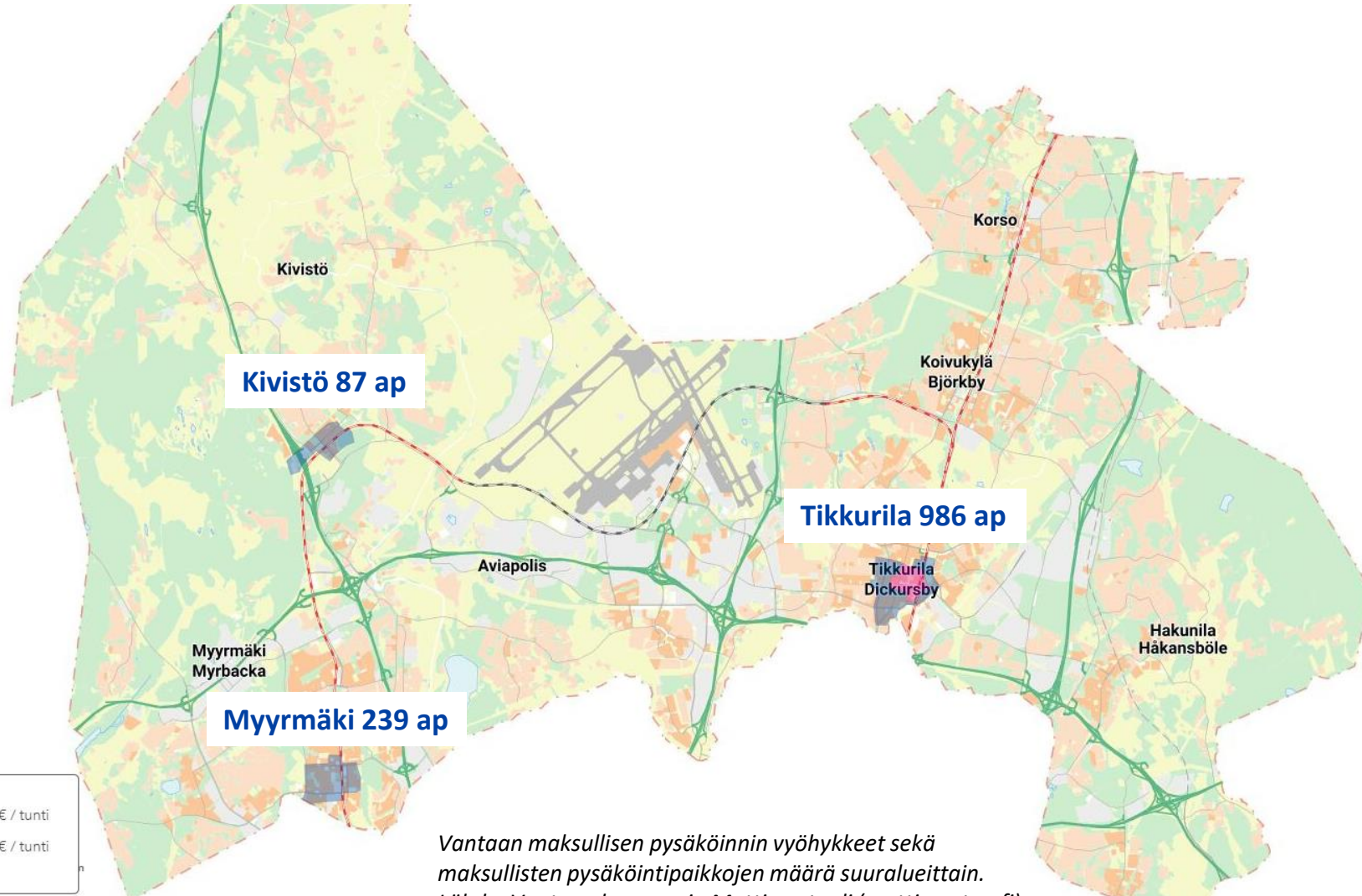

Pysäköinti on maksullista arkisin klo 7–19 ja lauantaisin klo 9–15 (Kivistössä klo 9–17). Ensimmäinen pysäköintitunti on ilmainen ja sen jälkeen pysäköinti maksaa 1 €/h tai 2 €/h. Lisäksi Länsi-Vantaalla ja Asematiellä on käytössä 4 tunnin aikarajoitus. Maksutapoina käytössä ovat pysäköintikiekko (60 min), mobiilisovellukset, soittopalvelu sekä seitsemän maksuautomaattia (4 Tikkurilassa, 2 Myyrmäessä ja 1 Kivistössä). Käytössä ei ole alennuksia pysäköintimaksusta.

Maksullinen pysäköinti palvelee erityisesti lyhyt-aikaista asiointia sekä mahdollistaa pysäköinti-paikkojen tehokkaan käytön ja paikkojen saatavuuden keskeisillä paikoilla.

Pysäköinti muuttui maksulliseksi vuoden 2018 alussa Tikkurilan, Myyrmäen ja Kivistön keskustoissa. Kesällä 2021 maksullisen pysäköinnin vyöhykkeet laajenivat. Maksullisia kadunvarsipysäköintipaikkoja on Vantaalla kaikkiaan 1312 kappaletta. Nykyiset maksullisen pysäköinnin vyöhykkeet näkyvät viereisellä kartalla.

Pysäköinnin maksullisuuden taustalla on vuonna 2016 laadittu selvitys pysäköinnin maksamisesta Vantaalla.

*Vantaan maksullisen pysäköinnin vyöhykkeet sekä maksullisten pysäköintipaikkojen määrä suuralueittain.
Lähde: Vantaan kaupungin Matti-portaali (matti.vantaa.fi)*

Kokemukset maksullisesta pysäköinnistä

Kokemukset hyviä

Kokemukset maksullisesta pysäköinnistä ovat olleet hyviä. Vaikka aihe herätti paljon keskustelua ennen maksulliseen pysäköintiin siirtymistä, palautteiden määrä siirtymisen jälkeen on ollut vähäinen. Maksullisuusalueiden laajeneminen kesällä 2021 ei juurikaan tuottanut palautetta kaupungille.

Maksuttomasta ensimmäisestä pysäköintitunnista on yleisesti pidetty. Keskimäärin 80-90 % kadunvarsi-paikoilla pysäköivistä pysäköikin maksutta ja alle tunnin. Maksuton pysäköintitunti altistaa jonkin verran pysäköinnin ketjuttamiseen ilmaisen pysäköintiajan toivossa.

Liitteessä 1 on esitetty tarkemmat tarkastelut Vantaan maksullisen pysäköinnin nykytilasta.

Tulevaisuus

Maksullinen pysäköinti toimii pysäköinnin tehostamisen keinona erityisesti silloin, kun pysäköintipaikkojen kysyntä ylittää niiden tarjonnan. Maksullisen pysäköinnin pidemmän aikavälin ratkaisuista tehdään erillinen päätös myöhemmin. Pidemmällä aikavälillä maksullinen pysäköinti ehdotetaan otettavan käyttöön rakentamishankkeiden edetessä yleiskaavan C- ja AC-alueita palveleville alueille.

Vantaan alueellinen pysäköintitunnusjärjestelmä

Alueellisen pysäköintitunnusjärjestelmän kehittäminen Vantaalle nousi esille, kun etenkin uusien alueiden asukaspysäköinnin tunnistettuihin haasteisiin on etsitty ratkaisuja.

Alueellinen pysäköintitunnusjärjestelmä eli aluepysäköinti on tarkoitettu väliaikaiseksi ratkaisuksi. Aluepysäköinti ei ole ensisijainen vaihtoehto millään alueella. Aluepysäköintiä järjestetään tarkasti määritellyillä alueilla silloin, kun asukaspysäköinnissä on selviä ongelmia ja asukaspysäköintiin osoitettuja paikkoja on liian vähän eikä pysäköintiongelmia saada tavanomaisin keinoin ratkaistua. Aluepysäköinnin pysäköintipaikat

saattavat muuttua esim. alueen rakentamisen edetessä.

Lähtökohtana on, että tonteille tai kiinteistöjen yhteisiin keskitettyihin laitoksiin toteutetaan riittävästi pysäköintipaikkoja heti rakennusvaiheessa, eikä aluepysäköinnin tapaisia ratkaisuja tarvitse toteuttaa jälkikäteen. Aluepysäköinnin käyttöönotto edellyttää myös, että alueen katujen varsilla on osoitettavissa riittävästi pysäköintipaikkoja.

Aluepysäköinnissä tarjotaan sekä vuorokausihintaista että toistaiseksi voimassa olevaa, kuukausihintaista pysäköintiä. Yhden vuorokauden pysäköinti maksaa

5 € ja kuukauden pysäköinti maksaa 50 €. Aluepysäköinnin kuukausihinnan on pyritty asettamaan riittävän korkeaksi, jotta aluepysäköinti ei hinnallaan kilpaile kiinteistöjen oman pysäköinnin kanssa.

Aluepysäköinnin tuloilla katetaan kaikki kaupungille pysäköintitunnusjärjestelmästä aiheutuvat kustannukset huomioiden sekä investoinnit, katualueen arvo, kunnossapidon lisäkustannukset, järjestelmän ylläpidon että pysäköintialueiden piirivartioinnin. Aluepysäköinti ei saa olennaisesti häiritä olemassa olevien pysäköinti-laitosten kannattavuutta.

Alueellisen pysäköintitunnusjärjestelmän tavoitteena on edellä kuvatun tyyppisillä alueilla helpottaa paikan löytymistä sekä vieraspysäköintiä, kun asukkaat eivät vie vieraspysäköintiin tarkoitettuja pysäköintipaikkoja.

Aluepysäköinnin laajentaminen

Käytössä oleviin pysäköintialueisiin tulee muutoksia sitä mukaa, kun pysäköintialueet poistuvat käytöstä rakentamisen tieltä, tai jos uusia sopivia tontteja avautuu väliaikaiseen pysäköintiin.

Aluepysäköintiä on mahdollista myös laajentaa uusiin kaupunginosaan tarvittaessa.

3

.3

Pysäköinnin- valvonta ja kotipalvelut

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonta on keskeinen osa pysäköinti-järjestelmän toimivuutta sekä toimivan, turvallisen ja viihtyisän liikenneympäristön ylläpitoa.

Pysäköinninvalvonnassa on tällä hetkellä 13 virkaa, joista 10 on täytetty. Työ tehdään lähtökohtaisesti pareittain lähes ympäri-vuorokautisesti. Yleisten alueiden lisäksi kaupunki valvoo myös joitain yksityisiä alueita. Ajoneuvojen siirrot kuuluvat myös pysäköinninvalvonnalle.

Kesällä 2020 voimaan astuneen uuden tieliikennelain myötä yksityisiä alueita on tullut tieliikennelain piiriin ja kunnallisen pysäköinninvalvonnan merkitys on kasvanut.

Pysäköintivirhemaksut

Vuonna 2022 määrättiin noin 35 000 pysäköintivirhemaksua. Selvästi eniten pysäköintivirhemaksuja on määrätty pysäköintikiellon noudattamatta jättämisestä (n. 36 % vuonna 2022) ja viime vuosina seuraavaksi eniten pysäköintimaksun suorittamatta jättämisestä (n. 15 % vuonna 2022).

Marraskuussa 2021 pysäköintivirhemaksua nousi Tikkurilan 2 €/h -maksuvyöhykkeellä 60 eurosta 80 euroon. Muualla Vantaalla pysäköintivirhemaksun suuruus on 60 euroa.

Tekninen järjestelmä

Pysäköinninvalvonnan tekninen järjestelmä on otettu käyttöön joulukuussa 2021 ja kehitystyö vielä jatkuu. Järjestelmä mahdollistaa kaikki ajoneuvojen siirtoihin, pysäköintivirhemaksuihin ja oikaisuvaatimuksiin liittyvien asioiden hoitamisen keskitetysti.

Järjestelmän on tarkoitus mahdollistaa tietojen automaattiset haut eri tietokannoista koskien muun muassa pysäköinnin erityislupia (kotihoiton pysäköinti, yhteiskäyttö-autojen pysäköinti, huoltoajoneuvojen pysäköinti, kartat jne.) sekä digitaalisen pysäköintikiekon käyttöönotto.

Pysäköinnintarkastajilla on käytössään rekisterikilven skannaus ja se toimii luotettavasti muulloin, kuin pimeällä.

Pysäköinninvalvonnan ja liikennesuunnittelun yhteistyö

Tiivistetään pysäköinninvalvonnan ja liikennesuunnittelun jo hyvää yhteistyötä ja muodostetaan yhteinen näkemys yhteistyössä toimimisen pohjaksi siten, että pysäköinnin rajoitukset ja muut ratkaisut sekä valvonta muodostavat toimivan kokonaisuuden.

Pysäköintiratkaisuja suunniteltaessa huomioidaan valvonnan tehokas toteutus. Pysäköinninvalvontaa tulee tehdä niin, että se tukee pysäköintipoliittisten tavoitteiden saavuttamista ja muuta pysäköinti-politiikkaa.

Pysäköintivirhemaksujen määriä ja virhesyitä seuraamalla voidaan kehittää liikennesuunnittelua ja kaupunkiympäristöä paremmin liikennesääntöjä tukeväksi sekä löytää pysäköinnin ongelmakohtia.

Lisäksi pysäköinninvalvonta tekee yhteistyötä kunnossapidon ja poliisin kanssa.

Pysäköinninvalvonnan tulevaisuuskuva

Esille nousseita pitkänaikavälin mahdollisia kehityssuuntia:

- Kattava pysäköinninvalvonta
- Paperiset pysäköintivirhemaksut muuttuvat sähköiseen muotoon (edellyttää lakimuutosta). Maksamisen helppous järjestelmän kautta.
- Teknologian merkittävä hyödyntäminen pysäköinninvalvonnan automatisoinnissa. Mahdollistaa kattavamman valvonnan.
- Autoilijalle sovellus vapaan pysäköintipaikan löytymiseen, vähemmän väärinpysäköintiä.

Kotiin tuotavat palvelut ja pysäköinti

Viime vuosina kotiin tuotavat palvelut, kuten erilaiset lähetykset ja kotihoito, ovat yleistyneet. Pysäköintitarve on tämän myötä lisääntynyt myös asuinalueilla.

Ruokälähetien pysäköinti on aiheuttanut haasteita erityisesti Tikkurilan keskustassa, sillä sekä yleiselle lyhytaikaiselle pysäköinnille että ruokälähetyksille on kova kysyntä eikä sopivia pysäköintipaikkoja tilausten odottamiselle juuri ole. Pysäköinti on usein lyhytaikaista ja kuljettaja istuu autossa, jolloin pysäköinninvalvonnalla ei pysty kovin helposti puuttumaan ruokälähetien väärinpysäköintiin.

Kotiin tuotavien palvelujen toimintaedellytyksiä parannetaan lisäämällä pysäköintimahdollisuuksia näiden tarpeisiin keskustoissa ja asuinalueilla. Kotihoidon pysäköinnin mahdollistamista edistetään taloyhtiöiden tonteilla yhteistyössä useiden toimijoiden kanssa.

Kotihoidon pysäköintitunnus

Vantaalla otettiin kesällä 2020 käyttöön kotihoidon pysäköintitunnus. Kotihoidon pysäköintitunnuksia on voimassa 360 kpl vuoden 2022 lopussa. Pysäköintitunnuksen käyttöönoton toteutumista ja vaikutuksia on seurattu, ja pysäköintitunnus on toiminut kohtalaisen hyvin kaupungin työntekijöiden käytössä.

Alkuun pysäköintitunnuksen käytöstä oli tarvetta useammalle koulutukselle. Kotihoidon pysäköintitunnus päätettiin ottaa käyttöön myös Vantaan kaupungin koulujen ja päiväkotien pysäköintialueilla.

Kotipalvelujen pysäköintioikeutta laajentamalla lisätään kotihoidon työntekijöiden asiakkaiden parissa käyttämää aikaa

3

.4

Yhteiskäyttö- autojen ja sähköautojen pysäköinti

Yhteiskäyttöautoilun nykytila

Vantaa

Yhteiskäyttöautoilu on lähtökohtaisesti lyhytaikaista auton vuokrausta, ja palvelu on saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina. Yhteiskäyttöautot ovat toistaiseksi vielä olleet pieni osa liikennejärjestelmää, mutta niiden käyttäjä- sekä matkamäärät vaikuttavat kuitenkin kasvavan ja palvelut ovat kehittyneet etenkin pääkaupunkiseudulla. Vantaalla yhteiskäyttöautoja on pääosin Tikkurilassa, Myyrmäessä, Lentoasemalla ja Jumbossa.

Vuokraus voidaan pääsääntöisesti jakaa kahteen eri toimintamalliin, joissa toisessa ajoneuvon omistajana toimii yksityinen taho (C2C, customer to customer) ja toisessa yritys (B2C, business to customer). Näiden lisäksi on eroteltu malli, jossa yhteiskäyttöauto on vain tietyn käyttäjäryhmän käytössä, esimerkiksi taloyhtiön oma yhteiskäyttöauto.

Yritysten toimintamalleja on pääsääntöisesti kolmea erilaista;

- vapaa kelluva malli (free floating),
- varattujen paikkojen paikkakohtainen / asemaperusteinen malli (station-based, point-to-point),
- palautettava asemakohtainen malli (round trip).

Kelluvassa mallissa ajoneuvo voidaan ottaa käyttöön mistä tahansa sekä palauttaa vastaavasti mihin tahansa operaattorin hyväksymään pysäköintipaikkaan. Tätä mallia on kutsuttu myös kaupunkiautoksi. Varattujen paikkojen mallissa ajoneuvon käyttöönotto sekä palautus tapahtuu tiettyihin määritettyihin kohteisiin. Asemakohtaisessa (round trip) mallissa ajoneuvo tulee palauttaa samaan paikkaan, josta se on otettu käyttöön.

Vantaalla on haettavissa yhteiskäyttöautoille erillinen lupa, joka oikeuttaa yhteiskäyttöautoille merkityillä paikoilla maksuttoman pysäköinnin 48 tunnin ajan. Lupa on maksuton vuoden 2024 loppuun saakka.

Vertailun vuoksi Helsingissä on vuodesta 2014 lähtien ollut käytössä Z-tunnus, joka oikeuttaa pysäköimään auton kaikille alueille, jotka vaativat kaupungin määrittämän pysäköintiluvan. Näitä ovat asukas- ja yrityspysäköintitunnuksella varatut pysäköintipaikat sekä erilliset yhteiskäyttöautopaikat. Lisäksi tunnuksella voi pysäköidä kaikilla kaupungin maksullisilla pysäköintipaikoilla ilman pysäköintimaksua ja pysäköintikiekkopaikoilla, jos niiden aikaraja on yli 60 minuuttia. Vuonna 2022 hinta on 30 euroa kuukaudessa ja jokaiseen autoon on hankittava oma tunnus. Tunnuksella saa pysäköintiluvan myös Vantaalle ilmoittamalla auton rekisteritunnuksen Vantaan kaupungille.

Yhteiskäyttöautoilun kehitysnäkymät

Vantaan verraten hajanainen kaupunkirakenne ja alhaisempi käyttäjäpotentiaali on tunnistettu palveluntarjoajien joukossa haasteeksi palvelun laajentamisen kannalta. Eniten kasvupotentiaalia nähtiin tiiviissä aluekeskuksissa sekä kaupallisissa keskittymissä. Kaupunginosista tärkeimmiksi mainittiin Tikkurila ja Myyrmäki, kaupallisista keskittymistä Jumbo sekä lentokentän alue. Yhteiskäyttöautopalvelut toimivatkin parhaiten tiiviissä kaupunkirakenteessa, jolloin niille on mahdollisimman paljon kysyntää. Mikäli yleiskaava-luonnoksen mukaisesti kasvua ohjataan täydennys-rakentamiseen uusien alueiden sijaan, se vaikuttanee yhteiskäyttöautopalvelujen kysyntään vanhoilla alueilla.

Näiden lisäksi kiinteistöjen omat yhteiskäyttöauto-palvelut ovat lisääntyneet, ja niistä on ollut hyviä kokemuksia usealla toimijalla Vantaalla. Kasvun voidaan olettaa jatkuvan.

Yhteiskäyttöautojen edistämiseen liittyvä viranomaistoiminta on tällä hetkellä kaupunki-kohtaista. Käytännössä Vantaa tukee yhteiskäyttö-autojen liiketoimintaa tarjoamalla ilmaisia pysäköinti-lupia kaupungin pysäköintialueille. Yhteiskäyttö-autoille on osoitettu paikkoja palveluntarjoajien pyyntöjen mukaan.

HSL:n vuonna 2013 julkaisemassa selvityksessä *"Autojen yhteiskäytön edistäminen Helsingin seudulla"* on todettu, että monessa maassa yhteis-käyttöautoja tuetaan kunnan, maakunnan tai valtion omana hankkeena, kun taas Suomessa yhteiskäyttö-autoilulle ei ole löytynyt seudullista tai valta-kunnallista edistäjää. Kehityskeinoiksi selvityksessä on ehdotettu yhteismarkkinointia, tiiviimpää yhteistyötä sekä julkishallinnon omaa yhteiskäyttö-autojen käyttöä ja siihen liittyvien talous- ja henkilöstöhallinnan ohjeistuksien päivitykset. Johtopäätöksissä on todettu, että yhteiskäyttöautoilu tuottaa merkittävässä määrin yhteiskunnallista etua vain viranomaisten kannustavilla toimenpiteillä.

Yhteiskäyttöautopalvelut toimivat parhaiten tiiviissä kaupunkirakenteessa

Yhteiskäyttöautoilun edistäminen

Yhteiskäyttöautoilun edistäminen

Kaupunki lisää oman ajoneuvokalustonsa yhteiskäyttöisyyttä, jota edistetään muun muassa ottamalla käyttöön mobiilisovellus sekä sopivalla toimialalla toteutettavalla pilotilla.

Pysäköintioikeus merkitään jatkossakin aina lisäkilvellä, joka sallii yhteiskäyttöautojen pysäköinnin kaikille palveluntarjoajille. Liikennesuunnittelu käy palveluntarjoajien kanssa jatkuvaa vuorovaikutusta, jonka pohjalta tunnistetaan tarpeet uusien pysäköintipaikkojen lisäkilville kysynnän mahdollisesti lisääntyessä. Yhteiskäyttöautojen pysäköintipaikkoja lisätään mm. liityntäpysäköintialueille ja Aviapolikseen.

Mobility hubeissa yhteiskäyttöautojen pysäköinti voidaan toteuttaa omina osoitettuina paikkoina tai lyhytaikaisen saattoliikenteen kanssa jaettuina pysäköintipaikkoina.

Yhteiskäyttöautopalvelut ovat markkinaehtoisia palveluja, joiden käytön edistämiseen Vantaan kaupunki voi osallistua yhdessä HSL:n ja operaattorien kanssa.

Lupakäytäntöjen kehittäminen

Yhteiskäyttöautojen pysäköintitunnuksen hinnoittelua arvioidaan uudelleen vuonna 2024 seurantatulosten perusteella.

Pitkällä tähtäimellä markkinan laajentuessa ratkaisuna voi olla yhtenäinen seudullinen tai valtakunnallinen lupajärjestelmä.

Sähköautojen latausinfra nykytila ja kehitysnäkymät

Hallituksen fossiilittoman liikenteen tiekartassa on asetettu vuoteen 2030 mennessä tavoitteeksi saada liikenteeseen 700 000 sähkökäyttöistä henkilöautoa. Vuoden 2022 lopussa Suomen liikenteessä oli 150 000 sähkökäyttöistä henkilöautoa, mikä oli 50 000 ajoneuvoa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vantaalla on yleiseen käyttöön tarkoitettuja sähköautojen latauspisteitä noin 60 kohteessa, joissa osassa on useita latausasemia. Latauspisteet ovat sijoittuneet muun muassa kauppojen ja palvelujen yhteyteen, pysäköintilaitoksiin ja liityntäpysäköintialueille sekä urheilupaikkojen pysäköintialueille. Vantaalla ei vielä toistaiseksi ole latauspisteitä kadunvarsilla.

EU:n jakeluinfradirektiivi 2014/94/EU on tullut voimaan lokakuussa 2014. Direktiivissä on ohjeistettu, että sähköautojen julkisia latauspisteitä tulisi olla 1 jokaista 10 sähköautoa kohti. Direktiivin pohjalta on laadittu Laki liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta (2017/478).

EU:ssa ollaan vuoden 2022 lopulla päivittämässä vähäpäästöisten ajoneuvojen latausinfrastruktuuria ja tankkausta koskevaa direktiiviä. Voimaan tullessaan uusi direktiivi määrittää suuntaviivat latauskentille ja suurteholatauksille.

Kiinteistöjen osalta lokakuussa 2020 voimaan astunut Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä (733/2020) lisää velvoitteita latauspisteiden rakentamiseen.

Lisäksi eurooppalaisen Clean Vehicle Directiven (CVD) pohjalta on laadittu heinäkuussa 2021 voimaan astunut Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (740/2021) edellyttää nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuuden voimakasta kasvattamista, kun tehdään julkisia ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankintoja esimerkiksi kunnan toimesta. Laki lisää myös latausinfrastruktuuriin liittyviä investointitarpeita muun muassa joukko-liikenneterminaaleissa, logistiikan terminaaleissa ja kaupungin kiinteistöissä, joissa kaupungin käyttämiä ajoneuvoja ladataan.

Täyssähköautojen markkinaosuuden kasvaessa lataustarve kiinteistöillä korostuu

Sähköautojen latausinfra-vaatimukset kiinteistöissä

Laki sähköajoneuvojen latauspisteistä edellyttää toimenpiteitä latausinfraan suhteen:

Asuinrakennuksiin

- Uusiin ja laajasti korjattaviin asuinrakennuksiin, joissa yli 4 pysäköintipaikkaa
 - Kaikille paikoille latauspistevalmius (putkitus, kaapelointi)
- Uusiin ja laajasti korjattaviin pysäköintitaloihin, jotka on tarkoitettu asukaspysäköintiin
 - Kaikille paikoille latauspistevalmius
- Laki ei velvoita asentamaan varsinaisia latauspisteitä asuinrakennuksiin.
- Olemassa oleviin asuinrakennuksiin ei tarvitse tehdä latauspistevalmiutta, ellei niitä korjata laajasti.

Muihin kuin asuinrakennuksiin

- Uusiin tai laajasti korjattaviin kohteisiin, jossa yli 10 pysäköintipaikkaa on asennettava yksi suuritehoinen latauspiste (yli 22 kw) tai vaihtoehtoisesti normaalitehoisia (3,7-22 kW) latauspisteitä pysäköintipaikkojen määrästä riippuen 1-3 kpl
- Lisäksi latauspistevalmiutta on toteutettava seuraavasti:
 - vähintään 50 % latauspistevalmius, kun pysäköintipaikkoja on 11—30;
 - vähintään 20 % (vähimmäismäärä 15 kpl) latauspistevalmius, kun pysäköintipaikkoja on yli 30.

Lisäksi olemassa olevissa, yli 20 pysäköintipaikan kohteissa, tulee olla 31.12.2024 mennessä asennettuna vähintään yksi latauspiste. Latauspiste voi olla normaali- tai suuritehoinen.

- Veloitteet eivät koske ns. mikroyrityksiä (alle 10 työntekijää ja/tai liikevaihto vuodessa alle 2 milj. €)

Kansallisen lainsäädännön veloitteiden toteuttaminen on kytketty tontinluovutus-
ehtojen käytäntöihin.

Latausinfra kehittäminen kaupungin hallinnoimilla alueilla

Latauspaikkojen toteuttaminen kysynnän mukaan

Vantaan kaupungin linjauksena on, että latausinfrastruktuuria kehitetään markkinaehtoisesti. Käymällä jatkuvaa vuoropuhelua latausoperaattorien kanssa kaupunki voi selvittää ja edistää latauspisteiden toteutusta kiinnostavimpiin kohteisiin.

Potentiaalisimpia ovat kohteet, joissa pysäköinti tyypillisesti kestää 1-2 tuntia. Tällä hetkellä kadunvarsien ja muiden yleisten alueiden latauspisteille ei ole riittävää kysyntää, jotta paikat toteutuisivat markkinaehtoisesti. Näin ollen seuraavien vuosien aikana korostuu latausmahdollisuudet erilaisten palvelujen yhteydessä kiinteistöillä. Sähköajoneuvokannan kasvaessa on kuitenkin mahdollista, että kysyntä myös yleisten alueiden latauspalveluille tulee kasvamaan kuluvan vuosikymmenen aikana.

Yhteiskäyttöinen latausinfrastruktuuri kaupungin kiinteistöissä

Aiemmin on esitetty yleiset periaatteet, joilla lisätään kaupungin kiinteistöjen muun muassa koulujen, päiväkotien ja urheilupaikkojen pysäköintipaikkojen yhteiskäyttöä. Lainsäädännön velvoitteidenkin kautta

näihin kiinteistöihin tullaan uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeiden yhteydessä toteuttamaan latausinfrastruktuuria. Kaupungin kiinteistöjen latausinfrastruktuuri tulee hankkia sellaisella mallilla, että latauspisteet ovat joustavasti käytettävissä kiinteistön erilaisille käyttäjäryhmille, myös muille kuin kaupungin omille työntekijöille, yleisten pysäköinnin vuorottelua koskevien periaatteiden puitteissa. Infrastruktuuri on verraten kallista, joten sen tehokas käyttö on taloudellisesti järkevää.

Sijoituslupamaksut ja vuokrasopimuksen pituus

Kaupungin hallinnoimilla alueilla latauspaikkojen sijoitusluvat myöntää lupapalvelut hakemuksesta. Latauspaikkojen käyttöasteet ovat toistaiseksi matalia ja itse latausinfra on kallista toteuttaa, joten sähkön myynti on ollut tappiollista. Täten maksun perimistä sijoitusluvista kaupungin alueille ei toistaiseksi suositella. Vuokrasopimuksen pituuden tulee olla riittävän pitkä, jotta toimijoiden kannattaa rakentaa latauspaikkoja.

3

.5

Autojen liityntäpysäköinti

Liityntäpysäköinnin luokitus ja paikkamäärä

Kaikki autojen liityntäpysäköintialueet Vantaalla sijaitsevat raideliikenteen asemien yhteydessä. Vuonna 2022 Vantaankosken radan asemilla on yhteensä 440, pääradan asemilla 760 ja kehäradan asemilla 930 liityntäpysäköintipaikkaa. Yhteensä autojen liityntäpysäköintipaikkoja on 2 130 kpl. Kivistössä liityntäpysäköintipaikkoja on poistunut, kun liityntäpysäköinnin tilalle rakennettiin 2022 raskaan liikenteen pysäköintialue.

HSL:n seudullisuusluokitus liityntäpysäköintialueille:

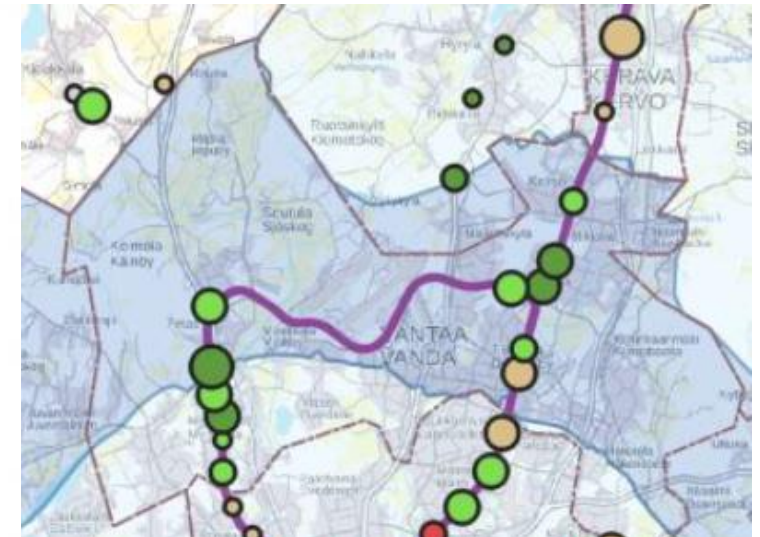
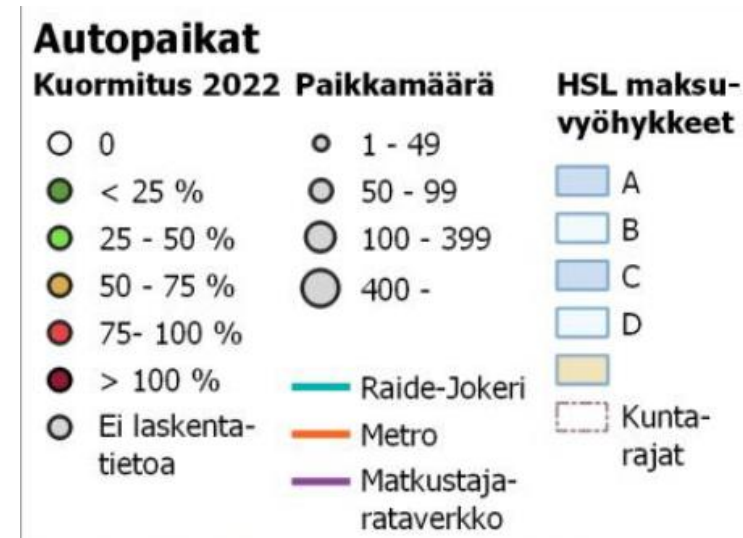
- A. Seudullisesti merkittävät erittäin hyvien joukko-liikenneyhteyksien alueet, joissa liityntäpysäköinnistä saatava hyöty jakaantuu monelle taholle: Kivistö, Korso, Martinlaakso, Tikkurila, Vantaankoski, Vehkala, Ruskeasannan asemavaraus
- B. Paikallisesti merkittäviä säännöllisten joukkoliikennepalveluiden alueita, joihin käyttäjät tulevat verrattain läheltä: Myyrmäki, Louhela, Leinelä, Koivukylä, Rekola, Hiekkaharju, Hakunilan vaihtopysäkit
- C. Pienimuotoisia lähinnä maantieverkon pysäkkijärjestelmään liittyviä kohteita ja/tai pelkkiä pyöräpysäköintialueita: Aviapolis (vain pyöräpysäköintiä)

Uusimaa 2050 -maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäviksi liityntäpysäköintialueiksi on määriteltä

Vantaalta Tikkurila, Kivistö ja Vehkala sekä Ruskeasannan asemavarausalue. MAL-suunnitelmassa 2019 on lisäksi esitetty Lapinkylän asemavaraus, jossa olisi myös liityntäpysäköintiä.

Työn aikana ei tunnistettu uusia autojen liityntäpysäköinnin lisäystarpeita. Asemanseuduille on tyypillistä maankäytön tehostamispaine ja maantasossa sijaitsevien liityntäpysäköintipaikkojen lisääminen on tulevaisuudessa haastavaa. On todennäköistä, että osalle nykyisin maantasossa sijaitseville paikoille tulee uutta maankäyttöä ja nykyiset

paikat korvataan rakenteellisilla ratkaisulla. Mikäli autojen liityntäpysäköintiä halutaan tulevaisuudessa lisätä, tulee lisäävän paikkamäärän osalta tehdä yhteistyötä asemanseutujen muiden toimijoiden kanssa pysäköintipaikkojen vuorottaiskäyttö-ratkaisulla. Useiden asemien ympäristössä on esimerkiksi kaupallisia palveluita, joiden pysäköintipaikkojen kuormitushuiput eivät tyypillisesti ajoitu täysin samaan aikaan liityntäpysäköinnin kanssa. Autojen liityntäpysäköinnin nykytilaa on kuvattu tarkemmin liitteessä 2.

Liityntäpysäköinnin nykyiset periaatteet ja kehittäminen

Liityntäpysäköinnin matkalippuvaatimus ja maksullisuus

Liityntäpysäköintialueet on tarkoitettu liityntäpysäköintiin ja lähtökohtaisesti pysäköinti liityntäpysäköintialueella edellyttää aina voimassa olevaa joukkoliikenteen matkalippua. Tällä pyritään takaamaan liityntäpysäköintipaikkojen riittävyys joukkoliikenteen käyttäjille.

Vuoden 2020 alusta Vantaalla otettiin käyttöön matkalippuvaatimus Tikkurilan, Myyrmäen, Rekolan ja Leinelän liityntäpysäköintialueille. Kevään 2022 aikana matkalippuvaatimusta laajennettiin kaikille Vantaan liityntäpysäköintialueille ja samalla otettiin käyttöön uusi yhtenäinen hinnoittelu.

Kaikilla Vantaan liityntäpysäköintialueilla 16 tunnin liityntäpysäköinti edellyttää joko voimassa olevan HSL:n tai VR:n matkalipun tai 5 euron kertamaksun. Lisäksi B-vyöhykkeen asemilla Myyrmäessä, Louhelassa, Martinlaaksossa ja Vantaankoskella sekä C-vyöhykkeellä Tikkurilassa liityntäpysäköinti maksaa matkalipun lisäksi 1 euron.

Liityntäpysäköinnin enimmäisaikarajoitus lisämaksua vastaan on 48 tuntia. 24 tunnin pysäköinti maksaa joukkoliikennelipun kanssa 5 tai 6 € ja 48 tunnin

pysäköinti 15 tai 16 € vyöhykkeestä riippuen. Ilman joukkoliikennelippua 24 tunnin pysäköinti maksaa 10 € ja 48 tunnin pysäköinti 20 €.

Matkalippuvaatimuksen käyttöönotolla ja liityntäpysäköinnin hinnoittelulla on ollut selkeä vaikutus liityntäpysäköintialueiden käyttöasteisiin. Koronapandemia on osaltaan vähentänyt liityntäpysäköintialueiden käyttöä joukkoliikenteen käytön vähennyttävä.

Liityntäpysäköintialueiden käyttöasteet Vantaalla ovat laskeneet vuodesta 2019 vuoteen 2022 noin 73 prosentista 28 prosenttiin. Suurin pudotus on tapahtunut Rekolan liityntäpysäköintialueella (-83 %-yksikköä) sekä Martinlaakson, Myyrmäen ja Louhelan liityntäpysäköintialueilla (noin -70 %-yksikköä). Näillä liityntäpysäköintialueilla käyttöaste on ollut lähes 100 %. Rekolassa liityntäpysäköinti on ollut aktiivisesti Peijaksen sairaalan työntekijöiden pysäköintikäytössä.

Liityntäpysäköinti mobiilisovelluksella

Liityntäpysäköintialueiden matkalippuvaatimus edellyttää HSL:n tai VR:n lipun näyttämistä pysäköintiautomaatin yhteydessä olevalle HSL:n

kortinlukijalle tai QR-lukijalle. Vielä ei ole mahdollista todentaa voimassa olevaa matkalippua mobiilisti pysäköinnin maksamisen yhteydessä.

Käyttäjäystävällisyyden näkökulmasta liityntäpysäköinnin mahdollistaminen mobiilisti olisi tärkeää. Pysäköintiautomaateissa ja lukijalaitteissa on toisinaan vikoja, sillä ne ovat säiden armoilla ulkona.

Kaupunki pyrkii aktiivisesti edistämään HSL:n sovelluksen kehittämistä siihen suuntaan, että myös pysäköinnin maksaminen onnistuisi.

Reaaliaikainen laskentatieto

Kivistön, Vantaankosken ja Vehkalan liityntäpysäköintialueille on toteutettu laskentalaitteet reaaliaikaisen tilatiedon saamiseksi syksyllä 2022. Ajantasaista tilatietoa esitetään muun muassa HSL:n reittioppaassa sekä Kehä III:n ja Hämeenlinnan-väylän varrella sijaitsevista muuttuvissa opastus-tauluissa.

Laskentalaitteita lisätään tulevaisuudessa myös muille raideliikenteen asemien liityntäpysäköintialueille. Autojen liityntäpysäköintialueiden käyttöasteita seurataan vuosittain myös käsinlaskennoilla.

3

.6

Huolto- ja jakeluliikenteen pysäköinti

Huolto- ja jakeluliikenteen pysäköinnin nykyiset periaatteet

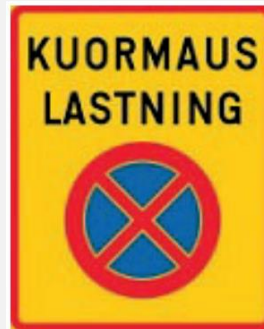
Yleiskaava perustuu tiivistämiselle ja keskustojen vahvistamiselle. Tarve huolto- ja jakelu-liikenteen toiminnan ja olosuhteiden kehittämiseksi kasvaa koko ajan. Haasteet keskittyvät tiiveimmille alueille.

Vantaalla ei ole käytössä erityistä ohjeistusta huoltoliikenteen pysäköinnin suunnitteluun, vaikka menettelytapa onkin olemassa. Kiinteistön huollon järjestäminen on kiinteistön vastuulla ja se pyritään hoitamaan tontilla. Kivijalkaliikkeitä ei ole useinkaan järjestelyjä huoltoa varten, vaan huolto tapahtuu kadulta. Toisinaan toteutetut ratkaisut ovat hankalia, jolloin niitä ei välttämättä käytetä.

Huolto- ja jakeluliikenteestä on jo tunnistettu kehittämistarpeita vuonna 2017 valmistuneessa opinnäytetyössä (Raskaiden ajoneuvojen pysäköinti ja huoltoliikenteen järjestäminen Vantaalla):
Keskustoissa yleisimmin ongelmia koetaan paikoissa, joissa jakeluajoneuvo joutuu pysähtymään tavaran purun tai lastauksen ajaksi autotielle tai kevyen liikenteen väylälle muuta liikennettä häiritsevästi. Erityisesti haastavia ja jopa vaarallisia ovat tilanteet, joissa jakeluajoneuvo joutuu peruuttamaan kevyelle liikenteelle tarkoitetulla väylällä. Autotien ajoradalle pysähtyminen saattaa nopeasti aiheuttaa liikenteen ruuhkautumista, joka pahimmassa tapauksessa leviää ketjureaktiomaisesti laajemmalle alueelle.

C43 Kuormauspaikka

Merkillä kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin kuormaavilta ja kuormaa purkavilta ajoneuvoilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Pysäyttäminen on sallittu myös matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Vain tietyille ajoneuvoryhmälle sallittu pysäyttäminen osoitetaan lisäkilvellä H12 (ajoneuvoryhmä). Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37 (pysäyttäminen kielletty).

Helsingin ratkaisut ja suunnitelmat

Helsingissä pilotoidaan jakeluliikenteen pysäköintitunnusta 1.6.2022 alkaen vuoden 2024 loppuun saakka. Tunnus on tarkoitettu ammattimaista jakelutoimintaa suorittaville yrityksille. Tunnuksen avulla on oikeutettu käyttämään lisäkilvellä osoitettuja kuormauspaikkoja korkeintaan 20 minuuttia ja ainoastaan tosiasiallista jakelutoimintaa varten. Tunnus toimii Parkman-mobiilisovelluksella ja sen käyttö maksaa 0,50 euroa tunnissa tai enintään 1 euron vuorokaudessa.

Helsingin laatima citylogistiikkaselvitys sisältää myös kehitystoimenpiteitä huolto- ja jakeluliikenteeseen. Toimenpiteet liittyvät muun muassa liikenteellisten ongelmakohtien parantamiseen, informaation jakamiseen vuorovaikutuskampanjalla, pysäköinninvalvonnan tehostamiseen, huolto- ja jakeluliikenteen pysäköintipaikkojen lisäämiseen, maanalaisen jakeluliikenteen kehittämiseen, kevytjakelun ja jakeluasemien kehittämiseen sekä informaatiojärjestelmän kehittämiseen.

Huolto- ja jakeluliikenteen pysäköinnin periaatteet

Jakelu-/ huoltosuunnitelman edellyttäminen rakennusluvan yhteydessä keskusta-alueilla

Keskusta-alueille toteutettavilta jakelua ja huoltoa tarvitsevilta toiminnoilta edellytetään jakelu- ja huoltosuunnitelmaa rakennusluvan yhteydessä. Jakelu- ja huoltoliikenteen pysäköinti ja ratkaisut osoitetaan ensisijaisesti kiinteistön omalle tontille mikäli asemakaavassa ei ole toisin määrätty.

Citylogistiikan toimenpideohjelman laatiminen

Vantaalle on tarve laatia oma citylogistiikan toimenpideohjelma eri kaupunkikeskuksille. Aluksi selvitetään citylogistiikan ja jakeluliikenteen nykytilanteen haasteet ja määritellään tavoitteet. Tämän jälkeen laaditaan tavoitteet toteuttavat toimenpideohjelmat.

Jakeluliikenteen kuormauspaikkojen lisääminen

Huolto- ja jakeluliikenteen pysäköintipaikkoja lisätään kuormauspaikkoina kohteisiin, joissa yleinen lyhytaikainen pysäköinti ei riitä huolto- ja jakeluliikenteen tarpeisiin. Ratkaisu vie tilaa muulta pysäköinniltä, joten paikkoja tulee toteuttaa vain tarpeen mukaan.

Uusien käytäntöjen toteutumisen mahdollistaminen

Kadunvarsipysäköintiä ohjataan hinnoittelulla lyhytaikaiseen pysäköintiin, mikä palvelee huolto- ja jakeluliikennettä. Seurataan Helsingin kokemuksia jakeluliikennetunnuksen käyttöönotosta.

Kaupunki mahdollistaa uusien teknologioiden hyödyntämisen. Esimerkiksi Aviapoliksessa on jo pilotoitu drooneilla tehtävää pakettien kuljetusta maaliskuussa 2019. Tämänkaltaisilla ratkaisuilla voidaan vähentää jakeluliikenteen määrää tulevaisuudessa. Uusien teknologioiden hyödyntäminen jakeluliikenteessä on markkinalähtöistä, mutta kaupunki voi toimia mahdollistajana. Kaupunki voi

esimerkiksi koordinoida eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Lisäksi esimerkiksi noutopisteet ovat lähtökohtaisesti markkinaehtoisina toteutuvia. Kaupunki voi kuitenkin halutessaan ottaa roolia mahdollistajana ja edistäjänä.

3

.7

Raskaan liikenteen pysäköinti

Raskaan liikenteen pysäköinnin nykyiset periaatteet

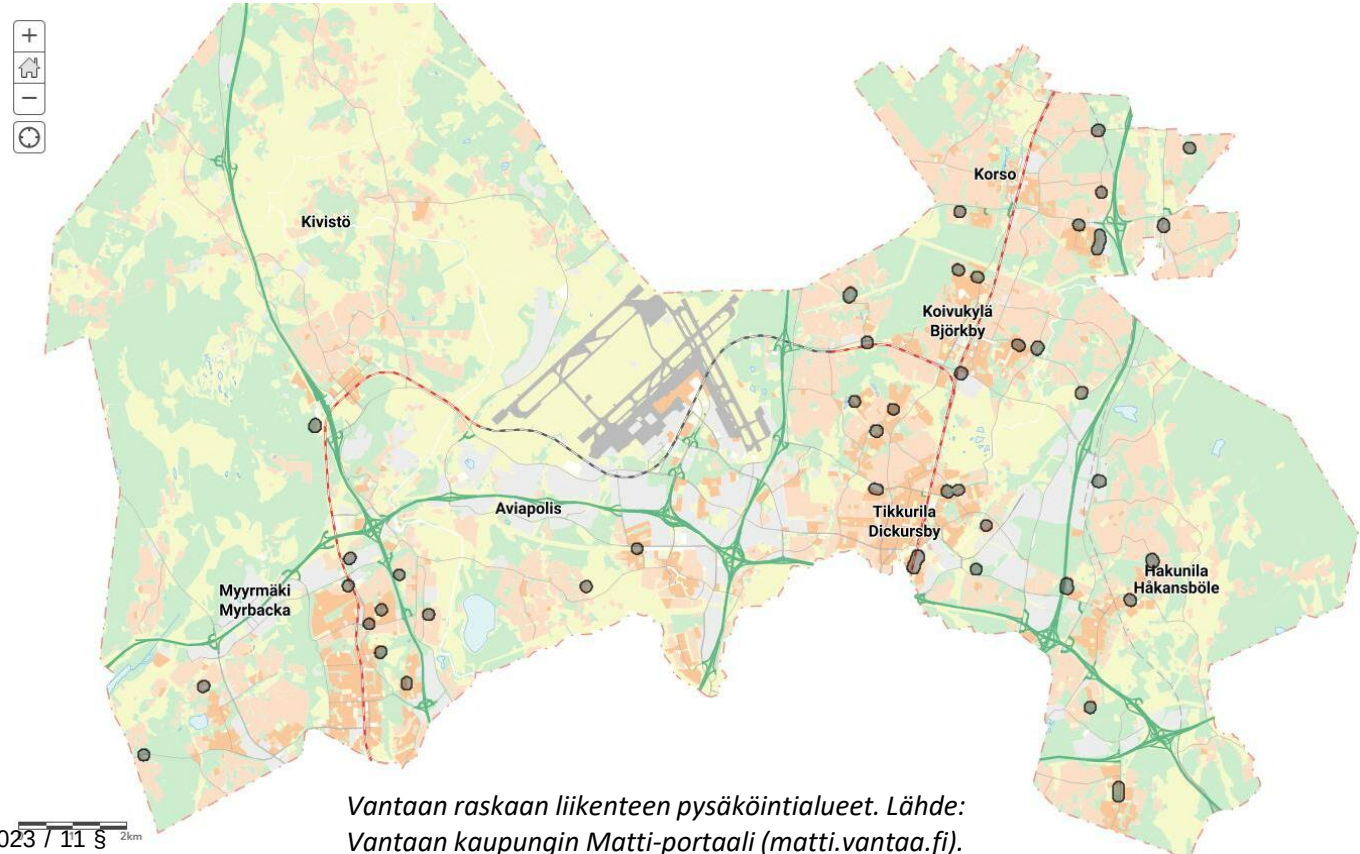
Vantaa on merkittävä logistiikan solmukohta, jossa on paljon logistiikka-alueita ja alan yrityksiä. Vantaalla on osoitettu kuorma- ja linja-autoille yhteensä noin 200 pysäköintipaikkaa. Raskaan liikenteen pysäköinti-alueilta löytyy Vantaan jokaiselta suuralueelta.

Raskaan liikenteen pysäköintialueet sijaitsevat pääsääntöisesti yleisillä pysäköintialueilla tai katu-alueilla. Raskaalle liikenteelle tarkoitetuilla alueilla pysäköinti on yleensä sallittu kuorma- ja linja-autoille tai edellä mainittujen lisäksi henkilöautoille. Tapauskohtaisesti pysäköintipaikkoja on myös pakettiautoille, raskaiden ajoneuvojen perävaunuille ja matkailuajoneuvoille. Muutamassa tapauksessa ajoneuvolajeja ei ole rajoitettu.

Raskaan liikenteen pysäköintialueista suurin osa on joko 24 h aikarajoitettu tai niissä ei ole aikarajoitusta. Tällaisia alueita on yli kolmekymmentä. Lyhyemmän aikarajoituksen pysäköintialueita on vain muutama. Niissä on kiekollinen aikarajoitus tai pysäköintikielto päiväsaikaan, mutta illalla ja yöllä pysäköintiä ei ole rajoitettu. Usealla pysäköintialueella aikarajoitus vaihtelee ajoneuvolajien mukaan. Esimerkiksi henkilö- ja pakettiautoilla on yleensä lyhyempi aikarajoitus kuin raskailla ajoneuvoilla.

Raskaan liikenteen pysäköintipaikkoja ei edellytetä kaavoituksessa normilla. Pysäköintiin puututaan tapauskohtaisesti esimerkiksi rajoittamalla pysäköintiä saatujen palautteiden mukaan alueellisesti.

Kaupungin palautejärjestelmään tulee ajoittain pyyntöjä sekä raskaiden ajoneuvojen pysäköintikielloista asuinalueille että pysäköintipaikkojen lisäämisestä raskaalle liikenteelle. Myös raskaan liikenteen pysäköintipaikkojen turvallisuudessa on paikoin havaittu puutteita.

Vantaan raskaan liikenteen pysäköintialueet. Lähde: Vantaan kaupungin Matti-portaali (matti.vantaa.fi).

Muutokset raskaan liikenteen pysäköinnin periaatteisiin

Seurantaohjelman toteuttaminen

Toteutetaan jo käytössä olevaa seurantaohjelmaa, jonka mukaan kahden vuoden välein arvioidaan raskaan liikenteen pysäköintipaikkojen käyttöasteita. Seurataan myös kaupungin saamia palautteita raskaan liikenteen pysäköinnistä, ja arvioidaan esitettyjen muutostoiveiden toteutusmahdollisuuksia.

Raskaalle liikenteelle osoitettujen pysäköintipaikkojen käytön tehostaminen

Parannetaan pysäköintialueiden käyttöasteita lisäämällä muun muassa aikarajoituksia. Varmistetaan, että raskaalle liikenteelle osoitettuja pysäköintipaikkoja ei käytetä raskaiden ajoneuvojen pitkäaikaiseen säilyttämiseen.

Lisäksi parannetaan raskaan liikenteen pysäköintipaikkojen turvallisuutta esimerkiksi riittävällä valaistuksella.

Pysäköinnin ohjaaminen

Raskaan liikenteen edellytyksiä tuetaan tarjoamalla pysäköintipaikkoja soveltuvissa kohteissa asuinalueiden läheisyydessä ja edistämällä valtakunnallisesti tärkeiksi määriteltyjen raskaan liikenteen pysäköintialueiden toteutumista päätieverkon yhteyteen.

Tarvittaessa toteutetaan alueellisia raskaan liikenteen pysäköintikieltoja. Kuusikkoon ja Ylästöön on toteutettu alueellisia pysäköintikieltoja, ja kokemukset ovat olleet positiivisia. Pyritään välttämään kieltoja yksittäisillä kaduilla. Raskaiden ajoneuvojen pysäköinti asuinalueiden kadunvarsilla vaikuttavat alueiden viihtyisyyteen ja liikkumisen turvallisuuteen, jos ajoneuvot muodostavat näkemäesteitä.

Helsinki

Helsingissä asuintonttien pysäköintipaikkamäärien laskentaohjeissa esikaupunkialueille on seuraava ohjeistus raskaan liikenteen ajoneuvojen pysäköintiin liittyen: Metro- tai juna-asemien läheisyyttä (300 m) lukuun ottamatta asukkaiden kuorma-autojen pysäköintipaikkoja osoitetaan vähintään 1 ap / 15 000 k-m².

Espoo

Espoossa raskaiden ajoneuvojen pysäköinti keskittyy pääasiassa yritysten omille tonteille. Yleisimpänä ongelmana raskaan liikenteen pysäköinnissä pidetään hyvillä palveluilla varustettujen pitkänmatkan taukopaikkojen puutetta.

4

Ratkaisumalleja pysäköinnin haasteisiin

Tunnistettuja pysäköintihaasteita

Käytetyt menetelmät

Työvaiheen alussa tunnistettiin Vantaalla esiin nousseita pysäköinnin haasteita sekä alueita, joilla ongelmia on ilmennyt viime aikoina. Haasteiden taustalla olevia tekijöitä ja ongelmien laajuutta selvitettiin tarkemmin seuraavien alueiden osalta: Kaskelanrinne, Keimolanmäki, Jokiniemen Lauri Korpisen katu 6, Tarhuringinpuisto ja Havukoski.

Taustatietoja kerättiin kaupungin viimeisen viiden vuoden aikana saamien palautteiden avulla, haastatteleamalla kaupungin liikennesuunnittelijoita ja asukkaille maaliskuussa 2020 toteutetun pysäköintikyselyn vastausten pohjalta. Lisäksi edellä mainituissa kohteissa tehtiin maastokatselmuksia ja haastateltiin muutamaa isännöitsijää.

Pysäköintihaasteet yleisesti

Pysäköintihaasteita ilmenee erityisesti kehittyvillä uudisalueilla ja uudiskohteissa. Kehittyvillä uudisalueilla on ollut yleisesti käytössä vähän autopaikkoja tuottavaa pysäköinnin mitoitus (ns. kokeilunormi) ja pysäköinti on toteutettu osin rakenteellisena ja keskitetysti. Kokeilunormin perustana olleet palvelut eivät ole toteutuneet samassa aikataulussa asuinrakentamisen kanssa,

mikä lisää auton tarvetta asiointimatkoilla. Lisäksi pysäköintipaikat saattavat osin sijaita käyttäjien kannalta väärällä paikalla tai paikat jakautuvat epätasaisesti taloyhtiöiden välillä.

Käytäntö on osoittanut, että paikkoja on toteutunut liian vähän uudiskohteissa, joissa on käytetty normikokeilun mukaista, vähemmän autopaikkoja tuottavaa mitoitus. Tällaisia kohteita on toteutunut muun muassa Keimolanmäkeen ja Kaskelanrinteeseen. Pysäköintihaasteita ilmenee myös vanhoilla keskusta- ja lähiöalueilla. Tonttien pysäköintipaikkamäärät eivät vastaa nykypäivän tarpeita ja pysäköinti leviää kadun varteen. Lisäksi alueita tiivistetään täydennysrakentamalla ja uudiskohteissa käytetään usein pientä autopaikkamäärää tuottavaa mitoitus. Myös rakennusvalvonta myöntää lievennyksiä normiin.

Pysäköintikysely

Pysäköintikyselyyn vastasi yhteensä 830 henkilöä, joista noin 92 % ilmoitti asuinpaikakseen Vantaan. Karttavastauksia pysäköinnin haasteista saatiin myös osaan edellä mainittujen, tarkemman tarkastelun kohteista*. Vastausten perusteella tonttien asukas- ja vieraspysäköinti koetaan riittämättömäksi. Siten pysäköintipaikkaa etsitään kadunvarsilta, joita

koetaan olevan tarpeeseen nähden liian vähän ja joiden aikarajoitukset koetaan tiukoiksi. Asukkaat vievät siten pysäköintitilaa myös vierailta ja monella alueella vieraspaikan löytäminen on vastausten perusteella lähes mahdotonta. Tietyiltä alueilta on vastausten perusteella jopa muutettu pois pysäköintitilanteen takia ja ongelmat vaikeuttavat osittain myös asuntojen myyntiä. Lisäksi pysäköintipaikkojen puute aiheuttaa tietyillä alueilla hallitsematonta väärinpysäköintiä.

Seuraavalla sivulla on esitetty kootusti työvaiheessa tunnistettuja pysäköinnin haasteita, niiden taustoja ja millä alueilla haasteita on ilmennyt. Tarkempien tarkastelujen tulokset ovat raportin liitteessä 4.

Vantaan normikokeilun taustaa

Vantaa on joulukuussa 2013 ottanut käyttöön pysäköinnin mitoitusohjeen **1 ap/ 130 k-m²** määräaikaista kokeilusta viiden vuoden aikana Tikkurilan, Koivukylän, Korson, Aviapoliksen, Kivistön, Martinlaakson, Myyrmäen, Hakunilan ja Länsimäen keskusta-alueiden uusissa asuinrakennuskohteissa, jotka sijaitsevat 1 km säteellä asemasta linnuntietä. Myöhemmällä päätöksellä kokeilua laajennettiin Louhelan, Leinelän, Hiekkaharjun ja Rekolan asemanseuduille, joissa sallittiin mitoitus **1 ap/ 110 k-m²** 500 metrin säteellä asemasta. Kokeilun vaikutuksia pysäköintipaikkojen riittävyyden ja uusien asuntorakentamishankkeiden toteutumisen osalta on selvitetty erillisellä tarkastelulla.

Tunnistettuja pysäköintihaasteita

Tunnistettuja pysäköintihaasteita		Alue	Tunnistettuja pysäköintihaasteita		Alue
1. Uusi alue, kohteissa liian vähän asukas- ja vieraspysäköintipaikkoja			5. Täydennysrakentaminen keskustoissa, työmaiden pysäköinti (korostuu tulevaisuudessa)		
- Uudiskohteissa ei ole riittävästi asukaspysäköintiä. Kohteet toteutettu pääosin normikokeilun (1 ap/ 130 k-m²) mukaan tai rakennuslupavaiheessa myönnetty poikkeukset (lievennykset mitoitusohjeesta tai pienemmät asuntokoot) vähentävät paikkamäärää suhteessa tarpeeseen. Käytäntö on osoittanut, että kiinteistöille toteutettu pysäköintipaikkamäärä on ollut riittämätön ja pysäköintipaikkoja on toteutettu liian vähän. Palveluiden puuttuminen alueilta johtaa suunniteltua korkeampaan autonomistukseen. - Vähäinen kadunvarsipysäköinti tarkoitettu lyhytaikaiseen vieraspysäköintiin (2h, 4h rajoitus, osalla alueista ympäri vuorokauden), ei asukaspysäköintiin. Aikarajoituksia ei noudateta ja asukkaat käyttävät vieraspaikkoja, jolloin vieraille ei löydy paikkaa. Aika-rajoitukset eivät salli yön yli vierailua. - Vähäiset autopaikkamäärät aiheuttavat ongelmia myös lähialueille, kun asukaspysäköinti levittäytyy muun muassa läheisten pientaloalueiden kapeille kaduille. - Keimolanmäki ja Kaskelanrinne jäävät etäälle keskustoista. Kivistössä kaupalliset palvelut ovat pääosin vielä toteutumatta, mikä lisää auton tarvetta. - Rajoittamattomat väliaikaiset kenttäalueet ja ilmaiset kadunvarsipaikat houkuttelevat pysäköimään, kun samalla kiinteistöille toteutetut pysäköintilaitokset ovat osin vajaalla käytöllä. - Rakentamattomien kohteiden paikkoja on annettu tilapäisesti valmistuneiden kohteiden asukkaiden käyttöön. Kaikkien kohteiden rakennuttua tilapäisesti paikkoja käyttäneet joutuvat siirtymään muualle. - Alueille muuttaneet eivät usein myöskään ole olleet erityisen tietoisia alueen pysäköinti-paikkatilanteesta ja mitoituksen periaatteista.		Kivistö Keimolanmäki Kaskelanrinne Tarhurinpuisto Jokiniemi	- Työmaiden takia pysäköintiä poistuu tai sitä rajoitetaan työmaaliikenteen takia. Työmaiden työntekijät käyttävät osin yleisiä pysäköintipaikkoja vieden tilaa vieras-, asiointi- ja asukaspysäköinniltä. - Toistaiseksi rakentamattomia alueita on voitu antaa työmaiden pysäköintikäyttöön, tulevaisuudessa maankäytön tiivistyessä tällaiset alueet vähenevät.		Tikkurila
2. Uusi alue, liian vähän asiointipaikkoja			6. Vanha alue, liian vähän asukaspysäköintipaikkoja		
Kivijalkaliikkeiden lähistöllä ei ole riittävästi kadunvarsipaikkoja asiointiin. Asiointiin tarkoitettuja maksuttomia hallipaikkoja ei käytetä. Osin pysäköidään virheellisesti kävelyalueille asiointiin ajaksi.		Kivistö	- Joillain vanhoilla alueilla on liian vähän asukaspysäköintiä nykypäivän tarpeisiin. Kaikki mahdolliset pihat ovat nykyään pysäköintikäytössä. Vanhoissa kaavoissa on merkintä, että kaavan edellyttämistä autopaikoista tulee rakentaa 60 % ja loput voi rakentaa myöhemmin. Alueiden asukkaiden pelkona on, että kaupunki velvoittaa toteuttamaan puuttuvat paikat. - Havukoskella kadunvarsipysäköinnin aikarajoitus on osin 1-2 h. Pysäköintialueilla liian vähän paikkoja nykytarpeisiin, joten asukkaat pysäköivät kadun varteen. Myös tonteille ja jalkakäytävälle pysäköidään väärin. - Myyrmäessä päättävien katujen kääntöpaikoilla sijaitsevilla pysäköintipaikoilla pidempi aikarajoitus kuin saman kadun kadunvarsipaikoilla. Tarve aikarajoituksen yhtenäistämiseksi. Myyrmäessä Myyrmäen huolto omistaa suuren osan kerrostalojen pysäköintialueista.		Kaivoksela Koivukylä Hakunila Pähkinärinne Havukoski Myyrmäki
3. Uudehko alue, liian vähän vieraspaikkoja			7. Vanha alue, täydennysrakentaminen nykyisille pysäköintialueille (LP-alueet)		
Tonteilla ei ole vieraspaikkoja, kadunvarsipaikkoja on vähän tai ne ovat asukkaiden käytössä. Työssä tunnistettiin esimerkiksi Pakkalassa oleva LPA-alue, joka voisi soveltua vuorottaiskäyttöön tontinomistajan ehdoilla.		Pakkala	Vanhoja alueita tiivistetään sijoittamalla täydennysrakentamista nykyisille LP-alueille, mikä lisää entisestään asukkaiden pysäköintihaasteita.		Myyrmäki Hakunila
4. Täydennysrakentaminen keskustoissa, pysäköinti levittäytyy läheisille pientaloalueille			8. Vanha alue, pientaloalueen täydennysrakentaminen		
Martinlaakson uuden keskustan tuntumaan on rakennettu uudiskohteita, jotka toteutettu normikokeilun (1 ap/ 130 k-m²) mukaan. Asukaspasikoja on liian vähän ja pysäköinti leviää pientaloalueille.		Martinlaakso	- Ruskeasannan alueen vanhoissa kaavoissa vaadittu tontille vähemmän autopaikkoja kuin nykyisin vaadittaisiin (nykyisin vaaditaan 2 ap, ennen 1 ap). Näin kakkosautoja pysäköidään kadunvarteen ja asukkaat kokevat tämän haittana. - Viertolassa käytössä erilaisia pysäköintirajoituksia. Lisäksi asukkaiden näkemyksestä kadunvarsipysäköinti haittaa tontille ajoa ja siten asukkaat toivovat pysäköinnin rajoittamista ja/tai pysäköintikieltoa.		Ruskeasanta Viertola
5. Täydennysrakentaminen keskustoissa, pysäköinti levittäytyy läheisille pientaloalueille			9. Pysäköintipaikkojen ylitarjonta ja epätarkoituksen mukainen käyttö		
Martinlaakson uuden keskustan tuntumaan on rakennettu uudiskohteita, jotka toteutettu normikokeilun (1 ap/ 130 k-m²) mukaan. Asukaspasikoja on liian vähän ja pysäköinti leviää pientaloalueille.		Martinlaakso	Pysäköintipaikkoja käytetään liikennekäytöstä poistettujen autojen säilytykseen tai muuhun tarkoitukseen (esimerkiksi autotallien käyttö varastotilana). Tämä vie paikan sitä tarvitsevalta ja hän joutuu etsimään autolleen paikan muualta. Tällöin pysäköinti-infrastruktuuri ei ole tarkoituksen mukaisessa käytössä.		Pakkala Havukoski Kaivoksela

Ratkaisuja tunnistettuihin haasteisiin

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus		Pysäköintihaaste
Pysäköinti- paikkojen lisääminen *	Kadunvarsipaikkojen lisääminen	Pysäköintipaikkojen lisääminen kadunvarteen sallimalla kadunvarsipysäköinti, jos pysäköinnille on kadun poikkileikkauksessa tilaa, tai mahdollisuuksien mukaan rakentamalla yksittäisiä pysäköintipaikkoja kivijalkaliikkeiden läheisyyteen. Kadunvarsipysäköinnin salliminen selkeyttää pysäköintikäytäntöjä, vähentää väärinpysäköintiä ja mahdollistaa vieras- ja asiointipysäköinnin. Toteutetaan yhdessä aikarajoitusten tarkistamisen kanssa.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat 2. Uusi alue, asiointipaikat 6. Vanha alue, asukaspaikat
	Rakentamattomien tonttien hyödyntäminen tilapäiseen pysäköintiin	Rakentamattomien tonttien hyödyntäminen tilapäiseen pysäköintiin uusilla alueilla, joilla suunniteltu pysäköintikapasiteetti ei ole vielä täysin toteutunut. Rakentamattomia tontteja tulee ensisijaisesti käyttää työmaiden pysäköintitarpeisiin. Rakentamattomien tonttien käyttöä asukas- ja vieraspysäköintiin tulee harkita tarkkaan, jotta asukkaille ei anneta vääränlaista kuvaa alueen pysäköintipaikkatilanteesta, kun alueen rakentuessa pysäköintipaikat vähenevät.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat 5. Täydennysrakentaminen, työmaapysäköinti
	Pysäköintipaikkojen lisäämiseen varautuminen tonteille uudiskohteissa	Lisäpaikkojen rakentaminen uudiskohteiden tonteille, jos käytäntö osoittaa, että paikkoja on toteutunut liian vähän. Edellyttää varautumista ennakkoon. Kaupungin luovuttaessa maata, käytäntö voidaan ottaa käyttöön kirjaamalla ehdot tontinluovutusehtoihin. Järjestelyssä rakennuttaja sitoutuu toteuttamaan kohteeseen lisää pysäköintipaikkoja erillisen sopimuksen mukaisesti.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat (rakentamattomat kohteet)
	Kadunvarsipaikat liiketilojen läheisyyteen	Lyhytaikaisen kadunvarsipysäköinnin osoittaminen liiketilojen läheisyyteen jo asemakaavoituksen yhteydessä.	2. Uusi alue, asiointipaikat (rakentamattomat kohteet)
Aikarajoitukset, pysäköintikiellot	Kadunvarsipaikkojen aikarajoitusten tarkistaminen ja yhtenäistäminen	Kadunvarsipaikkojen aikarajoitusten tarkistaminen ja yhtenäistäminen alueittain (2h, 4h). Aikarajoitusten voimassaolon tarkastaminen ja rajaaminen arkipäiviin, mikä mahdollistaisi viikonloppuisin pidempiaikaisen vieraspysäköinnin. Huomioitava kohteet, joissa on tarve lyhytaikaiseen asiointipysäköintiin. Lisäksi huomioitava, ettei asukkaiden autot vie vieraspysäköintiin tarkoitettuja paikkoja aikarajoituksen voimassaoloajan löyhentyessä.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat 2. Uusi alue, asiointipaikat 4. Täydennysrakentaminen keskustoissa 6. Vanha alue, asukaspaikat
	Pysäköintikiellot pientaloalueilla	Täydennysrakentamisen myötä uudiskohteiden autot levittäytyvät viereisten pientaloalueiden kapeille tonttikaduille. Osalle kaduista tarve lisätä pysäköintikielloja pysäköinnin rajoittamiseksi.	4. Täydennysrakentaminen keskustoissa 8. Vanha alue, pientaloalueiden täydennysrakentaminen

* Kaupunki ei lähtökohtaisesti toteuta asukas- ja vieraspysäköintiä, jonka järjestäminen on kiinteistöjen vastuulla. Pysäköintipaikkojen lisäämistä suunniteltaessa tulee huomioida alueen pysäköinnin kokonaistilanne. Mahdollisten uusien pysäköintipaikkojen ei ole tarkoitus kilpailla tonteilla sijaitsevan asukas- ja vieraspysäköinnin kanssa eikä houkutella asukkaita pysäköimään kadunvarsille tai yleisille alueille kiinteistöjen asukaspaikkojen sijaan. Pysäköintipaikkojen runsas lisääminen on ristiriidassa myös tehokkuus ja kestävyys tavoitteiden kanssa. Ensisijaisesti tulisi tehostaa pysäköintipaikkojen käyttöä silloin, kun se on mahdollista, tai pyrkiä vaikuttamaan muilla keinoilla auton omistustilanteeseen.

Ratkaisuja tunnistettuihin haasteisiin

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus		Pysäköintihaaste
Pysäköinnin maksullisuus ja asukaspysäköinti-järjestelmä	Pysäköinnin maksullisuuden laajentaminen	Pysäköinnin maksullisuusalueen laajentaminen nykyisillä alueilla (Tikkurila, Myyrmäki, Kivistö) ja laajentaminen uusille alueille. Pysäköinnin maksullisuudella voidaan tehostaa pysäköintipaikkojen käyttöä sekä ohjata pysäköintiä tonteille kadunvarsien ja yleisten alueiden sijaan alueilla, joissa on tarvetta lyhyt aikaiselle asiointipysäköinnille.	2. Uusi alue, asiointipaikat
	Asukaspysäköinti-järjestelmän kehittäminen/kokeilu	Asukaspysäköintitunnusjärjestelmä ei ole ensisijainen vaihtoehto millään alueella, mutta sitä voitaisiin harkita käytettäväksi tarkasti määritellyillä alueilla silloin, kun asukaspysäköinnissä on selviä ongelmia ja asukaspysäköintiin osoitettuja paikkoja on liian vähän eikä pysäköintiongelmia saada tavanomaisin keinoin ratkaistua. Asukaspysäköinti-järjestelmän käyttöönotto edellyttää, että alueen katujen varsilta on osoitettavissa riittävästi pysäköintipaikkoja. Asukaspysäköintitunnusjärjestelmässä pysäköinti asukaspysäköintiin varatuilla paikoilla edellyttää asukaspysäköintitunnusta. Asukaspysäköintitunnus tulee hinnoitella vastaamaan alueen asukaspysäköinnin hintatasoa ja sen on oltava riittävän korkea, jotta asukaspysäköintitunnus ei kilpaille hinnallaan kiinteistöjen oman pysäköinnin kanssa.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat 6. Vanha alue, asukaspaikat
Pysäköinti-paikkojen vuorottaiskäyttö	Kaupungin kiinteistöjen pysäköintipaikkojen vuorottaiskäyttö	Kaupungin kiinteistöjen, kuten koulujen ja päiväkotien pysäköintipaikkojen vuorottaiskäyttö iltaisin ja viikonloppuisin. Lisää hieman asukaspysäköintiä ja vieraspaikkoja ilta-aikoihin ja viikonloppuun. Tehostaa olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja voi vähentää lisäpaikkojen rakentamistarvetta.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat 6. Vanha alue, asukaspaikat
	Yksityisten pysäköintipaikkojen vuorottaiskäyttö	Yksityisten tahojen hallinnoimien pysäköintialueiden (LPA) vuorottaiskäyttö. Saattaa edellyttää pysäköintipaikkojen maksullisuutta. Lisää vieraspysäköintipaikkoja alueilla, joilla ei ole varattu vieraspaikkoja tonteilta ja/tai kadunvarsipaikoitusta ei ole.	3. Uudehko alue, vieraspaikat
	Pysäköintipaikkojen vuorottaiskäyttö LPA-alueiden välillä	Soveltuu alueille, joissa sama taho hallinnoi useita LPA-alueita. Lisää pysäköintipaikkojen kiertoa ja vähentää painetta asukkaiden kadunvarsipysäköinnille.	6. Vanha alue, asukaspysäköintipaikat
Työmaapysäköinti	Työmaapysäköinnin suunnittelu alueellisesti	Työmaan pysäköintiin varautuminen aluetasolla jo ennen rakentamisen aloittamista. Lähtökohtaisesti pysäköinti tapahtuu tontilla. Varautuminen myös lupavaiheessa, jossa työmaan tulee esittää pysäköintipaikkojen tarve, jota vastaan kaupunki voi osoittaa pysäköintipaikat lähialueelta. Paikkoja voidaan osoittaa rakentamattomilta tonteilta tai yleisiltä alueilta vuokraa vastaan. Tulevaisuudessa kaupunkirakenteen tiivistyessä keskustoissa yhä vähemmän paikkoja on osoitettavissa läheltä ja vuokrat todennäköisesti nousevat. Myös työmailla tulisi ensisijaisesti suosia muita kulkumuotoja erityisesti tiivistyvillä keskusta-alueilla.	5. Täydennysrakentaminen, työmaapysäköinti

Ratkaisuja tunnistettuihin haasteisiin

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus		Pysäköintihaaste
Uusien pysäköinti-käytäntöjen kokeileminen tonteilla	Nimeämättömien pysäköintipaikkojen käyttöönotto	Taloyhtiössä paikkojen muuttaminen nimeämättömiksi. Lisää pysäköintipaikkojen kiertoa ja vähentää painetta asukkaiden kadunvarsipysäköinnille. Edistäminen kokeilun avulla.	6. Vanha alue, asukaspysäköintipaikat
	Vertaisvuokrauspalveluiden edistäminen	Vertaisvuokrauspalvelujen edistäminen, jossa oman pysäköintipaikan voi vuokrata edelleen, kun sitä ei tarvitse. Edistäminen kokeilun kautta tietyn alueen taloyhtiöiden keskuudessa. Lisää pysäköintipaikkojen kiertoa ja vähentää painetta asukkaiden kadunvarsipysäköinnille.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat 6. Vanha alue, asukaspaikat
Tiedottaminen ja yhteistyö	Tiedottaminen ja neuvonta	Kaupunkilaisten tiedottaminen ja neuvonta pysäköinnin tavoitteista ja pysäköinnin vaihtoehtoista. Pysäköintiperiaatteista viestiminen. Alueen pysäköintimitoituksen ja ratkaisujen viestiminen alueelle muuttaville jo ennen muuttoa.	Kaikki
	Yhteistyön lisääminen rakennusvalvonnan ja liikennesuunnittelun välillä	Rakennuslupavaiheen yhteistyö liikennesuunnittelun ja rakennusvalvonnan välillä asemakaavan mitoitushjeen mukaisten pysäköintipaikkojen toteuttamisesta ja lievennysten antamisesta suhteessa toteutettavien asuntojen määrään.	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat 4. Täydennysrakentaminen keskustoissa 7. Täydennysrakentaminen, vanhojen alueiden LP-alueille
Palvelut	Palveluiden ja joukkoliikenteen kehittäminen	Palveluiden ja joukkoliikennetarjonnan kehittäminen etupainotteisesti uusilla alueilla, joilla asuintuotannossa on suunniteltu käytettävän vähän autopaikkoja tuottavaa mitoitusta (vrt. kokeilunormialueet).	1. Uusi alue, asukas- ja vieraspaikat (rakentamattomat alueet)
Kotihoidon pysäköinti	Kotihoidon pysäköintimahdollisuuksien lisääminen tonteilla	Yksittäisen pysäköintipaikan varaaminen kotihoidolle tontilta tai muilla ratkaisulla kodinhoidon pysäköinnin helpottaminen. Edellyttää yhteistyötä useiden tahojen kanssa.	6. Vanha alue, asukaspysäköintipaikat

5 Kaupungin omistama pysäköintiyhtiö

Kaupungin omistama pysäköintiyhtiö

Vantaan kaupunki on selvittänyt erillisessä selvityksessä kaupungin omistaman pysäköintiyhtiön toimintaedellytyksiä ja liiketoimintamallia. Kaupungin tavoitteena on omistamansa pysäköintiyhtiön kautta mahdollistaa edullinen asuminen tiiviissä kaupunkirakenteessa sekä tarjota helposti saavutettavia ja kustannustehokkaita palveluita.

Säilyttämällä pysäköintipaikkojen omistuksen itsellään kaupungilla on mahdollisuus määritellä pysäköinnin hintataso sekä pysäköintikäytännöt kaupungin liikenteen, pysäköinnin, maankäytön ja muiden kaupunkirakenteeseen liittyvien tavoitteiden mukaisiksi.

Selvityksessä on pyritty toimintamalliin, joka on mahdollisimman yksinkertainen, hallinnollisesti kevyt ja verotuksellisesti tehokas. Lisäksi toimintamalli toteuttaa asetetut tavoitteet ja siirtää taloudellisen vastuun pysäköintilaitoksen käyttäjille.

Pysäköintiyhtiön perustaminen tukee monelta osin pysäköintipoliittisten tavoitteiden toteutumista. Pysäköintiyhtiö mahdollistaa helpommin keskitettyjen pysäköintiratkaisujen toteutumisen, edistää nimeämättömiin pysäköintipaikkoihin perustuvien ja vuorottaiskäyttöisten pysäköintikäytäntöjen toteutumista hallinnoimissaan

laitoksissa, mahdollistaa pysäköinnin vaiheittaista toteutumista uusilla alueilla tai täydennysrakentamisessa sekä parantaa pysäköintikokonaisuuden hallinnointia Vantaalla. Pysäköintiyhtiö voi osaltaan olla ratkaisemassa monia tunnistettuja pysäköinnin haasteita.

Kaupungin omistaman pysäköintiyhtiön perustamisesta tehdään erillinen päätös myöhemmin.

6

Pyöräpysäköinti

6

.1 Periaatteet

Pyöräliikenteen nykytilanne ja tavoitteet

Kaupungin tavoitteet pyöräliikenteelle

Vantaan kaupungin tavoitteena on nostaa pyöräilyn kulkumuoto-osuutta Vantaalla ja kehittää Vantaata enenevissä määrin pyöräilykaupungiksi. Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma valmistui vuonna 2021. Ohjelmaan on koottu keskeiset pyöräliikenteen kehittämistarpeet ja niitä täyttävät toimenpiteet. Kasvutavoitetta tukemaan on esitetty viisi kehittämislinjausta, joita tarkoittaa 20 konkreettista toimenpidettä, joille on määritetty aikataulu ja päävastuutaho kaupungin organisaatiosta. Ohjelman toteutusta ja seuranta koordinoi Poljin-ryhmä.

Tärkeä osa pyörällä tehtyä matkaa on laadukas pyöräpysäköinti. Kaupungin vastuulla on järjestää pyöräpysäköintiä joukkoliikenneterminalleihin ja suurimmille pysäkeille sekä julkisten palveluiden yhteyteen. Kaupunki pyrkii toimillaan edistämään myös työpaikkojen, asumisen ja kaupallisten palveluiden pyöräpysäköintiä.

Vantaan pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma valmistui vuonna 2021. Yleissuunnitelma ohjaa pyöräpysäköinnin tarkempaa suunnittelua katualueilla tulevana vuosina.

Pyöräpysäköinti pysäköintikyselyssä

Vuoden 2020 keväällä järjestetyn pysäköintikyselyn vastauksissa pyörien pysäköinnin tärkeimpinä tekijöinä pidettiin pysäköintipaikkojen turvallisuutta, pyöräpysäköintipaikkojen löytymistä läheltä kohdetta ja pysäköintipaikkojen riittävyyttä.

Kyselyssä oli mahdollista merkitä sekä hyvin toimivia että ongelmallisia pyöräpysäköintipaikkoja. Hyvin toimiviksi merkityissä paikoissa pyöräpysäköinti-paikkoja oli runsaasti (usein aseman) välittömässä läheisyydessä, pyörän saa lukittua rungosta ja paikat ovat säänsuojassa. Kritiikkiä puolestaan saivat pyörä-pysäköintipaikat, joissa ei ollut runkolukitus-mahdollisuutta. Osa alueista koettiin myös turvattomiksi pyörän pysäköinnin kannalta.

Kyselyn avoimissa vastauksissa pyöräpysäköinnin osalta korostui huoli pyöräpysäköinnin turvallisuudesta sekä toive laadukkaaseen pyöräpysäköinnin lisäämisestä.

Kaupunkipyöräpalvelut

Vantaalla otettiin käyttöön kaupunkipyöräpalvelu kesäkuussa 2019. Palvelu sisältää 1 000 pyörää noin 100:lla kaupunkipyöräasemalla. Lisäksi vuodesta 2021 alkaen käytössä on ollut 20 väliaikaista, helposti siirrettävää kaupunkipyöräasemaa. Suurin osa asemista sijaitsee Tikkurilan ympäristössä ja tavoitteena niillä on tiivistää alueen kaupunkipyörä-verkostoa.

Kaupunkipyörien sijainnit on suunniteltu mm. asukas- ja työpaikkamäärän perusteella. Kaupunkipyöräasemien telineet vastaavat yleisten alueiden telineityyppiä. Kaupunkipyöräkausi alkaa huhtikuussa ja päättyy lokakuun lopussa. Muina aikoina telineet ovat käytettävissä tavalliseen pyöräpysäköintiin.

Pyöräpysäköinnin kehittäminen

Yleisen pyöräpysäköinnin lisääminen

Vantaalla on tunnistettu tarve kaupunkimaisen ympäristön katu- ja torialueilla sijaitsevalle yleiselle pyöräpysäköinnille, joka palvelisi muun muassa lyhytaikaista asiointipysäköintiä. Kaupunkikeskuksille, asemille ja keskeisillä joukkoliikenteen pysäkeille tehdään suunnitelmat yleisen pyöräpysäköinnin lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi. Samalla määritellään pyöräpysäköintipaikkojen talvihoito.

Pyöräpysäköintiratkaisuissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös erityyppisten pyörien vaatimukset, kuten tavarapyörien suurempi tilantarve. Tavarapyörien tarvitsemien leveämpien pyöräpysäköintipaikkojen toteuttamista harkitaan etenkin kohteissa, joissa on paljon pyöräpysäköintiä, kuten esimerkiksi asemien liityntäpyöräpysäköintiä. Korkean kysynnän kohteisiin etsitään mahdollisuuksien mukaan erityisen laadukkaita ratkaisuja.

Runkolukittavia telineitä lisätään katualueille esimerkiksi puuistutusten väliin kivijalkaliikkeiden läheisyyteen sekä torialueiden laidalle ja kävelykatujen päihin. Yhtenä toteutusvaihtoehtona on autojen kadunvarsipysäköinnin vähentäminen ja

korvaaminen pyöräpysäköinnillä kohteissa, jossa ei muuten ole tilaa pyöräpysäköinnin toteuttamiseen.

Sähköpotkulautojen pysäköinti

Vantaalla on ollut käytettävissä kahden eri yrityksen yhteiskäyttöisiä sähköpotkulautoja kesäkausina 2021 ja 2022.

Sähköpotkulautojen pysäköintiin varataan riittävät tilat ja pysäköintiruutuja lisätään tarpeen mukaan. Sähköpotkulautojen oikeaoppiseen pysäköintiin on pyritty ohjeistamaan keskeisille sijainneille maalaatuilla pysäköintiruuduilla. Potkulautojen pysäköintiruutuja on lisätty asemanseuduille sekä Tikkurilan ja Myyrmäen keskustoihin.

Yksityisessä käytössä olevat potkulaudat voi pysäköidä mahdollisuuksien mukaan pyörien tapaan pyörätelineisiin.

Kaupunkipyöräpalvelu

Kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen tarvittaessa

Seurataan kaupunkipyöräpalvelun suosiota ja laajennetaan järjestelmää tarvittaessa sen mukaan. Huomioidaan tarvittavat tilavaraukset, jotta kaupunkipyöräasemien toteuttaminen tulevaisuudessa on joustavaa kaupungin omistamille alueille.

Kaupunkipyöräpalvelun kehittäminen yhtenäiseksi järjestelmäksi pääkaupunkiseudulla

Vantaalla on käytössä eri pyöräjärjestelmä kuin Helsingissä ja Espoossa. Helsingin ja Espoon järjestelmässä kaupunkipyöräasemat ovat ainoastaan kaupunkipyörien käytössä ja telineet poistetaan talven ajaksi. Tavoitteena on, että seudulle kilpailutetaan yhtenäinen kaupunkipyöräjärjestelmä vuonna 2026.

6

.2

Pyöräpysäköinnin mitoitusohjeet

Pyöräpysäköinnin mitoitusohjeet uudisrakentamisessa

Uusien asuin- ja työpaikkarakennusten pyöräpysäköinnin määrää ohjataan asemakaavassa.

Vantaan kaupungilla on käytössä kaksi erilaista mitoitusperiaatetta asuntoalueen rakenteesta riippuen:

- Aluekeskuksissa ja muilla kohtuullisen saavutettavuuden alueilla mitoitusohjeena on vähintään 2 pyöräpaikka / asunto.
- Muilla alueille mitoitusohjeena on vähintään 1 pyöräpaikka / 30 kerrosneliometriä.
- Mitoitusohjeessa ei ole esitetty vaatimuksia pyöräpysäköinnin laatuun.

Uusien toimisto- ja liiketilojen pyöräpysäköinnin osalta Vantaalla noudatetaan pääkaupunkiseudun yhteisiä mitoitusperiaatteita, jotka sisältävät ohjeistuksen myös pyöräpysäköinnin laatuun.

Lisäksi rakennusjärjestyksessä (17 §) on kirjattu pyöräpysäköinnistä: Tontilta on varattava riittävästi tilaa polkupyörien asianmukaista säilyttämistä varten. Asuinkerrostalotontilla polkupyörien säilytystilaa on oltava vähintään 1 pp / 30 k-m². Paikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkovälinevarastoon.

Pyöräpysäköinnin mitoituksen kehittämistarpeita

Asuntoalueiden pysäköinnin mitoitusohje on tarkoitettu päivittää vuonna 2023, mukaan lukien pyöräpysäköinnin mitoitusohje. Mitoitusohjeet määrittävät asuntojen, toimistojen ja liiketilojen lisäksi myös muille toiminnoille. Mitoitusohjeissa huomioidaan erikoispyörien tarpeet.

Työn aikana on tunnistettu muun muassa seuraavia asuntojen pyöräpysäköinnin mitoitusohjeeseen liittyviä kehittämistarpeita, joita tulee tarkastella mitoitusohjeen päivityksen yhteydessä:

- Asuntojen lukumäärään sidottu mitoitus voi tuottaa liikaa pyöräpysäköintiä taloihin, joissa on paljon pieniä asuntoja. Kerrosneliöihin sidottu mitoitus helpottaisi kaavoitusvaiheessa pyöräpysäköinnin tilantarpeen arviointia, kun asuntojen lukumäärä ei ole vielä selvillä. Selvitetään siirtymistä kerrosneliöihin pohjautuvaan mitoitusohjeeseen.
- Asuntoalueiden pyöräpysäköinnin mitoitusohjeessa tulee esittää myös laadullisia vaatimuksia pyörien pysäköinnille, esimerkiksi
 - Paikkamäärän jakautuminen ulko- ja sisäpaikkoihin, runkolukittaviin paikkoihin, sijoittuminen suhteessa ulko-oviin ja kulkuväyliin

- Tavarapyörien, sähköpyörien ja vastaavien huomioiminen kiinteistöjen pyöräpysäköinnin laatuvaatimuksissa
- Ulkovarastoratkaisuissa vaadittava minimiala/pyörä RT-kortin periaatteiden pohjalta
- Yhteisten pyörävarastojen lisäksi asunnon eteisen yhteyteen sijoitettavaan irtaimistovarastoon voisi sijoittaa mitoitusohjeena mukaisen pyöräpaikan, mikäli hissi on mitoitettu siten, että pyörän kuljettaminen on sillä mahdollista. Sen sijaan asunnon parvekkeelle ei lähtökohtaisesti voi sijoittaa mitoitusohjeen mukaista pyöräpaikkaa.

Seurataan pyöräpysäköinnin toteutumista uusissa kohteissa laatuvaatimusten mukaisina.

Määritetään pyöräpysäköinnin mitoitusohjeet myös muille toiminnoille kuin asunnoille, toimisto- ja liiketiloille. Riittävä laadukas pyöräpysäköinti tulee varmistaa myös muiden toimintojen yhteydessä jo kaavoitusvaiheessa. Mitoitusohjeisiin tulee sisällyttää ohjeet mitoitusta, laatua ja sijoitusta koskien.

6

.3 Pyörrien liityntäpysäköinti

Pyörien liityntäpysäköinnin kehittäminen

Vantaalla on pyörien liityntäpysäköintipaikkoja kaikilla raideliikenteen asemilla. Lisäksi pysäköintiä tarjotaan Vantaalla kulkevien runkolinjojen pysäkeillä ja muutaman muun keskeisen linja-autoliikenteen reitin varrella. Paikkamääriltään suurimmat pyörien pysäköintialueet ovat Tikkurilan, Kivistön ja Koivukylän asemilla. Kaikkiaan Vantaalla on noin 2 560 pyörien liityntäpysäköintipaikkaa.

Pyöräpysäköinnin käyttäjämäärät Vantaan raideliikenteen asemilla ovat tippuneet tasaisesti vuodesta 2018 alkaen. Pyöräpysäköintialueiden käyttöasteet ovat olleet korkeimmillaan vuonna 2015 (70 %). Vuosina 2020-2022 käyttöasteet ovat tippuneet alle 25 prosenttiin. Samalla on kuitenkin toteutettu lisää pyöräpysäköintipaikkoja.

Vuonna 2020 toteutetun Vantaan liikennebarometrin mukaan pyöräilyä lisäisi eniten pyörien pysäköintipaikkojen turvallisuus.

Pyörien liityntäpysäköinnin nykytilaa on kuvattu tarkemmin liitteessä 3.

Pyörien liityntäpysäköinnin lisääminen ja laatutason parantaminen

Pyörien liityntäpysäköintiä seurataan vuosittain. Pyörien liityntäpysäköinnin määrää lisätään ja laatua parannetaan tarvittaessa seurannan perusteella. Lähivuosille parannettavia kohteita on tunnistettu olevan esim. Tikkurilan asema (maalipolku), Rekolan asema, Korson asema ja Koivukylän asema. Liityntäpyöräpysäköintipaikkojen merkinnässä

käytetään pääkaupunkiseudun kuntien kanssa yhdessä sovittuja pyöräpysäköinnin merkintätapoja.

Runkolinjojen pysäkeille sekä muille keskeisille bussipysäkeille rakennetaan pyöräpysäköintiä, joka palvelee liityntää. Liityntäpyöräpysäköintiä rakennetaan myös sellaisille bussipysäkeille, jotka voivat palvella pientaloalueita, joissa on lähtökohtaisesti pidemmät etäisyydet lähimmälle bussipysäkille. Näin pientaloalueet tulevat paremmin kytketyiksi joukkoliikennetarjontaan.

Pyöräpaikat

Kuormitus 2022

- Ei laskentatietoa
- 0
- < 25 %
- 25 - 50 %
- 50 - 75 %
- 75 - 100 %
- > 100 %

Paikkamäärä

- 1 - 49
- 50 - 99
- 100 - 399
- 400 -
- Raide-Jokeri
- Metro
- Matkustajarataverkko

HSL maksu- vyöhykkeet

- A
- B
- C
- D
- Kunta-
rajat

Lähde: Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelma – päivitys 2022 luonnos. HSL (2023)

Pyörien liityntäpysäköinnin kehittäminen

Pyöräpysäköinnin turvallisuus nousi esille pysäköintikyselyssä. Pidempikestoisen pyöräpysäköinnin turvallisille ratkaisuille on kysyntää. Tikkurilaan toteutetusta valvotusta pyöräpysäköintitilasta on saatu hyvää palautetta ja se on osoittautunut suosituksi. Vastaavien lukittujen ja valvottujen pyöräpysäköintitilojen toteuttamismahdollisuuksia muillekin asemille selvitetään pyörien liityntäpysäköinnin turvallisuuden parantamiseksi.

Tavarapyörien tarvitsemien leveämpien pysäköintipaikkojen toteuttamista harkitaan aina pyörien liityntäpysäköintiä kehitettäessä asemilla.

Sähköpyörien latausmahdollisuuksia toteutetaan tarvittaessa liityntäpysäköinnin yhteyteen. Tikkurilan aseman vuonna 2018 avatussa pyöräpysäköintitilassa on varauduttu sähköpyörien lataustarpeeseen.

7 Pysäköinnin tulevaisuus

7

.1 Pysäköintiin vaikuttavat trendit

Pysäköintiin vaikuttavat trendit

Liikenteen toimintaympäristössä ja yhteiskunnassa on tapahtumassa muutoksia, joiden arvioidaan vaikuttavan merkittävästi liikkumiseen sekä auton käyttöön ja auton omistukseen. Suuria megatrendejä on näkyvillä, mutta niiden toteutumisen aikajännettä ja tarkempia vaikutuksia pysäköintiin on vaikea vielä arvioida. Trendeistä on tunnistettu kaksitoista:

1. *Kaupungistumisen voimakas kasvu* vaikuttaa pysäköintiin etenkin kaupunkien tiivistymisen myötä, mikä edellyttää pysäköinnin hallitsemista monipuolisella keinovalikoimalla.

2. *Ilmastonmuutoksen hillinnässä* pysäköinnin houkuttelevuuteen vaikuttamalla voidaan vaikuttaa autoliikenteen houkuttelevuuteen.

3. *Digitalisoituva maailma* muuttaa pysäköintiä. Uusimmat sovellukset mahdollistavat jo täysin elektroniset maksutapahtumat ja ajoneuvon tunnistamiset.

4. *Uudet liikkumisen toimintamallit*, kuten taksimaiset palvelut, yhteiskäyttöautot, ruuantoimituspalvelut ja muut uudet liikkumispalvelut vaikuttavat pysäköinnin kysyntään.

5. *Liikenteen asteittainen automatisoituminen* vaikuttaa pysäköintipaikkojen tarpeeseen, mutta tutkimustulokset antavat ristiriitaisia tuloksia vaikutuksen suunnasta.

6. *Käyttäjälähtöinen ajattelu* yleistyy pysäköinnissäkin. Palveluita yhä enemmän käyttäjien näkökulmasta tarpeisiin vastaten. Näin parannetaan helpompaa käyttöä ja parannetaan palveluita.

Pysäköintiin vaikuttavat trendit

7. *Sähköautojen yleistyminen* on tärkeässä roolissa päästövähennystavoitteissa. Tätä onkin käsitelty tässä työssä omana osakokonaisuutenaan.

8. *IoT ja Bid Data*: Ajoneuvoliikenne tuottaa valtavan määrän dataa. Onkin kysymys siitä, miten tätä dataa hyödynnämme. Esimerkiksi aika- ja kustannussäästöjä voidaan saavuttaa, kun ajoneuvot voidaan ohjata tehokkaasti vapaille pysäköintipaikoille.

9. *Ympäristötietoisuuden kasvu* vaikuttaa liikennejärjestelmän tasapuolistumiseen eri liikkumistapojen osalta ja siten myös pysäköintijärjestelyihin.

10. *Pysäköinnin tehostaminen* älyratkaisujen avulla, kuten erilaisilla vertaisvuokrauksen ratkaisulla sekä vuorottaiskäyttöä tehostamalla. Järjestelmätasolla pysäköinti tehostuu myös, kun autoja ohjataan yhä sujuvammalla ja älykkäällä opastuksella pysäköintilaitoksiin.

11. *Jakamistalouden kasvu* vaikuttaa pysäköinnin kysyntään ja pysäköintinormeihin.

12. *Uusien sukupolvien muuttuvat tarpeet* voivat vähentää pysäköintipaikkojen tarvetta, kun esimerkiksi ajokorttien hankkiminen on vähentynyt nuorten keskuudessa.

Tulevaisuuden pysäköinti Vantaalla

Tässä työssä pysäköintiä on tarkasteltu noin viiden vuoden aikajänteellä. Samalla on kuitenkin hyvä tunnistaa ja arvioida, miten pysäköinti mahdollisesti muuttuu pitkällä aikavälillä.

Yhdessä työn aikana järjestetyssä työpajassa tarkasteltiin tulevaisuuden pysäköintiä Vantaalla. Työpajassa pohdittiin, mitkä ovat suurimmat muutokset pysäköinnissä viiden vuoden kuluessa Vantaalla, millaisia uusia pysäköintiin liittyviä digitaalisia palveluita on tarjolla ja mitkä ovat toimijoiden roolit tulevaisuudessa.

Pysäköinnin tulevaisuuskuva

Kaupunki tulee tiivistymään yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Tällöin pysäköinnille on entistä vähemmän tilaa maantasossa, mikä edellyttää uudentyyppejä ratkaisuja ja toiminta-malleja.

Pysäköinnin maksullisuus tulee lisääntymään, kun paikkojen määrä vähenee. Ilmaiset pysäköintipaikat vähenevät ja kustannuksen kohdistuvat enenevässä määrin käyttäjä maksaa -periaatteen mukaisesti. Pysäköinti muuttuu enenevässä määrin yksityishyödykkeeksi, jonka kulut katetaan siitä saatavilla tuloilla.

Pysäköinnin ratkaisut tulevat olemaan yhä enemmän keskitettyjä ja pysäköintipaikkojen käyttö tehostuu, kun pysäköintipaikkoja rakennetaan vähemmän kuin ennen. Tavoiteltava tehokkuus saavutetaan muun muassa vuorottaiskäytöllä. Rajoitettuja, tietyille käyttäjäryhmälle tarkoitettuja pysäköintipaikkoja otetaan kaikkien käyttöön. Asiointiin tarkoitetuilla kadunvarsipaikoilla kierron tulee olla nopeaa. Samalla uusien pysäköintilaitosten muunto-joustavuutta lisätään tulevia muutoksia ennakoiden.

Pysäköintipalvelut lisääntyvät ja markkina monipuolistuu. Pysäköinnin markkinat kehittyvät etenkin Vantaan kaupunkikeskustoissa ja vähitellen muuallakin. Täydennysrakentamisen haastavan pysäköintiyhtälön ratkaisuun tarvitaan toimijoiden välistä yhteistyötä, ja tulevaisuudessa kaupungin omistama pysäköintiyhtiö voisi olla kehityshankkeita yhdistävä tekijä. Tulevaisuuden pysäköintiä suunnitellaan yhä enemmän asiakkaiden tarpeisiin käyttäjälähtöisesti.

Pysäköinnin digitaalisuus tulevaisuudessa

Nykyisin pysäköinnin maksaminen mobiili-sovelluksella on jo arkipäivää Vantaallakin. Tulevaisuudessa erilaisia pysäköintipalveluita on asiakkaalle tarjolla huomattavasti enemmän.

Palvelusta ja pysäköinnistä maksetaan vain käytön mukaan. Digitaalisen palvelun avulla tuotetaan myös dataa, jonka avulla pysäköintiä voidaan kehittää palveluna.

Pysäköinnin digitaalisuus voisi tulevaisuudessa toteutua esimerkiksi seuraavilla sovelluksilla:

- Parkkipaikk navigaattori; opastus vapaille paikoille
- Pysäköintipaikan varaaminen ja vastaavat palvelut
- Ratkaisut, jotka tukevat pysäköintipaikkojen tehokasta käyttöä ja vuorottaiskäyttöä
- Ajoneuvojen tunnistaminen
- Pysäköinninvalvonnan tehostaminen
- Tiedon kerääminen suunnittelun tueksi.

Toimijoiden roolit tulevaisuuden pysäköinnissä

Tulevaisuudessa kaupungilla tulee olla selkeä ja vahva rooli muuttuvassa pysäköintikentässä ja muutoksen hallinnassa. Kaupungilta tarvitaankin rohkeita ja konkreettisia päätöksiä.

Pysäköinti koskettaa laajaa joukkoa erilaisia toimijoita, joiden näkemykset voivat olla hyvinkin erilaisia. Näin ollen tarvitaan laajaa ja avointa yhteistyötä toimijoiden kesken. Kaupungin tulee omalta osaltaan edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Tulevaisuuden huomioiminen

Kaupungin tulee edistää pysäköinnin maksullisuuden lisäämistä, jotta käyttäjä maksaa -periaate toteutuu nykyistä enemmän. Kaupungin järjestämän pysäköinnin hinnoittelu tulee toteuttaa järjestelmän kannalta optimaalisesti pysäköinnin tehokkuuden varmistamiseksi.

Varmistetaan kadunvarsipysäköinnin optimaalinen käyttö tarpeen mukaan lyhentämällä kadunvarsien aikarajoituksia ja varmistamalla, ettei kadunvarsia käytetä ainakaan pitkäaikaiseen säilytykseen.

Uusissa pysäköintilaitoksissa olisi hyvä varautua jo suunnitteluvaiheen rakenteellisilla ratkaisuilla siihen, että pysäköintilaitos voi tarvittaessa saada uuden käyttötarkoituksen.

Digitaalisuuden hyödyntämisen osalta kaupunki on pitkälti mahdollistajana ja mahdollisuuksien mukaan myös tiedon tuottajana. Pysäköintipaikkojen siirto paikkatietomuotoon mahdollistaa palveluiden kehittämisen, kuten digitaalisen pysäköintikiekon käyttöönoton ja pysäköintipaikan löytymistä helpottavan sovelluksen. Myös pysäköinninvalvontaa voidaan tehostaa digitaalisuuden myötä.

Kaupungin tulee olla selkeä ja vahva roolia muuttuvassa pysäköinnin tilanteessa ja kaupungin tulee omalta osaltaan edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä esimerkiksi keskustelufoorumin koollekutsujana. Pysäköinnin tehokkuuden lisäämiseksi tiivis yhteistyö kaupungin ja yksityisten toimijoiden välillä on tärkeää.

Kaupungin tulee taata tasapuoliset mahdollisuudet toimijoille osallistua pysäköintimarkkinaan.

Kaupungin tulee toimia mahdollistajana, mutta samalla tarpeen mukaan kontrolloivana ja valvovana osapuolena. Pysäköintiyhtiön toteutuminen vaikuttaa rooleihin.

Pysäköintiin vaikuttavien trendien kehitystä seurataan ja huomioidaan pysäköintiratkaisussa ja kun pysäköinnin kehittämisen periaatteita ja toimenpiteitä päivitetään.

7

.2 Pysäköinti mobility hubeissa

Mobility hub – liikkumispalvelukeskus

Mobility hub on monipuolisten liikkumisen palveluiden keskittymä, joka tarjoaa useita erilaisiin liikkumisen tarpeisiin soveltuvia vaihtoehtoja ja tietoa niistä, innostaa liikkumaan kestävästi ja kokeilemaan rohkeasti.

Mobility hubit soveltuvat parhaiten tiheään joukko-liikennetarjonnan keskittymiin, jonka lähelle on keskittynyt myös työpaikkoja, asumista, palveluita ja vapaa-ajan toimintoja.

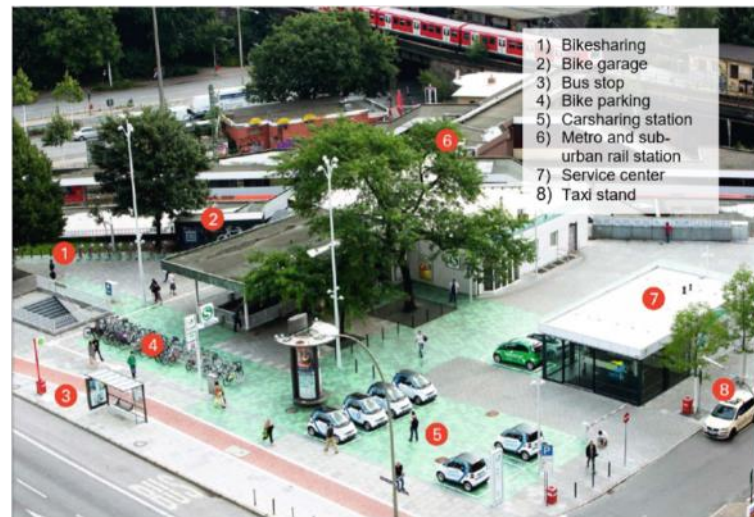
Mobility hubien kehittämisen tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn suosiota, keskittää liikkumispalveluita ja tuoda erilaiset liikkumispalvelut helposti käytettäviksi sekä sujuvoittaa matkaketjuja tarjoten erilaisia vaihtoehtoja joukkoliikenteen liityntämatkoille.

Mobility hubeissa tarjotaan tehokkaita ja laadukkaita autojen ja pyörien pysäköintiratkaisuja ja -palveluita.

Esimerkkejä ulkomailta

Liikkumispalvelukeskuksia on toteutettu tyypillisesti raskaan raideliikenteen asemien yhteyteen ja muihin joukkoliikenteen solmupisteisiin.

Ruotsissa asuinalueilla liikkumispalvelukeskuksia on toteutettu kaupungin omistaman pysäköintiyhtiön pysäköintilaitoksen yhteyteen. Näin erilaiset liikkumispalvelut ovat lähellä asukasta ja helposti otettavissa käyttöön. Ne tarjoavat myös erilaisia last mile -ratkaisuja liityntämatkoille.

Mobility hub – liikkumispalvelukeskus

Mobility hubiin voi sijoittua muun muassa seuraavia palveluita:

- Joukkoliikenteen runkolinja (lähijuna, metro, runkobussilinja)
- Bussiyhteydet
- Laadukkaat kävelyreitit, suojatiet ja alikulut
- Laadukkaat pyöräilyreitit
- Pyöräpysäköinti
- Pyöräpalvelut (pyöräpesu, pumppaus- ja huoltopiste)
- Yhteiskäyttöpyörät
- Yhteiskäyttöpotkulaudat
- Sähköautojen julkiset latauspisteet
- Yhteiskäyttöautot (ml. sähköautot)
- Liityntäpysäköinti
- Liityntäpysäköinnin reaaliaikainen paikkamäärätieto
- Taksiasemat
- Saattopaikat erilaisille kyytipalveluille
- Kattava opastus
- Pakettien noutopiste

Liikkumispalvelukeskukset Vantaalla

Vantaalla liikkumispalvelukeskusten palvelutarjonta voisi sisältää:

- Joukkoliikenteen runkolinja (lähijuna, runkobussilinja)
- Autojen liityntäpysäköinti
- Pyörien liityntäpysäköinti
- Saattoliikenteen pysäköinti
- Taksiasemat
- Saattopaikat erilaisille kyytipalveluille
- Yhteiskäyttöautot (ml. sähköautot)
- Sähköautojen julkiset latauspisteet
- Yhteiskäyttöpyörät, yhteiskäyttöpotkulaudat
- Pyöräpalvelut (pyöräpesu, pumppaus- ja huoltopiste)
- Kaupat, kioskit
- Muut palvelut (esim. pakettien noutopiste)

Kullekin hub-tyypille määritetään minimipalvelutarjonta.

Kaupungin tavoitteena on parantaa nykyisten solmupisteiden vaihtoyhteyksiä kulkumuodosta toiseen.

Vantaalle tunnistettiin neljä esimerkinomaista hub-tyyppiä.

KaupunkikeskusHub: Hubit sijaitsevat kaupunkikeskuksissa vilkkaiden asemien yhteydessä. Niiden palvelutarjonta on laajin, sisältäen esimerkiksi pyörien ja autojen liityntäpysäköinnin, taksiaseman, kaupunkipyöräaseman, sähköautojen latauspaikat, yhteiskäyttöautot sekä erilaisia muita palveluita.

SolmuHub: Hubit sijaitsevat asemien yhteydessä. Niiden palvelutarjonta on suppeampi kuin kaupunkikeskusHubeissa.

AlueHub: Hubit sijoittuvat asuinalueille ja työpaikkakeskittymiin. Nämä voisivat olla ruotsalaisen mallin mukaisia kaupungin omistamiin pysäköintilaitoksiin sijoittuvia keskuksia.

MiniHub: Hubit sijoittuvat runkolinjojen tai esim. ratikan vilkkaille pysäkeille. Keskeinen palvelu on laadukas pyöräpysäköinti.

MiniHub

(esim. runkolinjan/ratikan vilkas pysäkki)

KaupunkikeskusHub

(esim. Tikkurila, Myyrmäki, Kivistö Aviapolis)

AlueHub

(Leinelä, Rekola, Vehkala, Louhela, Vantaankoski, Hiekkaharju)

SolmuHub

(esim. Martinlaakso, Koivukylä, Korso, Hakunila, Pakkala)

8 Yhteenveto: Pysäköinnin linjaukset ja kehittämistoimet

Yhteenveto: pysäköinnin kehittämisen seuraavat askeleet

Työn tavoitteena oli määrittää Vantaalle pysäköinnin linjaukset ja konkreettiset toimenpiteet pysäköinnin kehittämiseksi seuraavan viiden vuoden ajalle. Työssä on huomioitu pysäköinnin eri osa-alueet ja pysäköintiä on tarkasteltu kokonaisuutena.

Työn aluksi muodostettiin kaupungin strategiaan suunnitelmiin ja ohjelmiin pohjautuvat pysäköintipoliittiset tavoitteet. Vantaalla pysäköinnin kehittämällä tavoitellaan tehokkuutta, joustavuutta, kestävyyttä ja helppoutta:

- Tehokkuus – Tiiviin kaupunkirakenteen edistäminen ja pysäköinnin tehokkuus
- Joustavuus – Joustavat ja kokonaisvaltaisesti suunnitellut pysäköintijärjestelyt
- Kestävyys – Liikkumisvalintojen ohjaaminen kestävään liikkumiseen
- Helppous – Pysäköintipalvelujen toimivuus

Työn aikana toteutettiin pysäköintikysely, jolla selvitettiin vantaalaisten ja Vantaalla vierailevien näkemyksiä pysäköinnin nykytilanteesta ja tulevaisuuden kehittämistarpeista. Kyselyyn vastanneet kertoivat myös pysäköinnin nykyisistä haasteista sekä hyvistä ja toimivista ratkaisuista.

Autojen pysäköinnissä tärkeimpinä asioina pidettiin pysäköintipaikkojen riittävyyttä (vaikka se edellyttäisi maksullisuutta tai muita rajoituksia), pysäköintipaikan vaivatonta löytymistä (esim. opastus) sekä omaa nimettyä pysäköintipaikkaa asunnon yhteydessä (vaikka se maksaisi). Avoimissa vastauksista nousi esille näkemys, että Vantaalla asuessa auto on edelleen monin paikoin välttämätön, eikä sen käyttöä tulisi pysäköinnin järjestelyillä vaikeuttaa. Kyselyn vastauksissa toivottiin lisää paikkoja niin asukas-, vieras-, asiointi- kuin liityntäpysäköintiinkin. Vastauksissa korostui erityisesti sellaisen alueiden asukkaiden ääni, joilla on ennestään tunnistettu pula asukas- ja vieraspysäköintipaikoista. Asukkaiden mielestä taloyhtiöiden tulisi tarjota mahdollisuus pysäköintipaikkaan ja kadunvarsipaikat tulisi varata vieraiden käyttöön. Paikallisten palveluiden puute pakottaa paikoin oman auton omistukseen. Vastaaajien mielestä keskustoissa asioinnin tulisi olla autolla jatkossakin helppoa ja edullista.

Tässä työssä pysäköintipoliittiset tavoitteet ovat ohjanneet pysäköinnin linjausten muodostamista ja kehittämistoimenpiteiden määrittämistä. Lisäksi työssä on pyritty löytämään toimenpiteitä, joilla nykyisiä pysäköinnin haasteita voitaisiin ratkaista

asetettujen tavoitteiden ja kaupungin periaatteiden mukaisesti.

Vantaalla on käytössä vuonna 2018 päivitetty asuntoalueiden pysäköinnin mitoitusohje, jossa on määritetty asemakaavoituksessa asumisen osalta käytettävä pysäköinnin mitoitus erityyppisillä alueilla. Mitoitusohje päivitetään sekä asuntoalueiden että myös muiden toimintojen osalta vuoden 2023 aikana. Mitoitusohjeella mahdollistetaan tehokkaiden, joustavien ja kestävyttä tukevien pysäköinti-ratkaisujen toteuttaminen. Nykymitoitusohjeesta voidaan tarvittaessa poiketa alueellisten kaavarunkotasosten suunnitelmien yhteydessä esimerkiksi tietyillä kehittyvillä raide-liikenteen asemanseuduilla ja pikaraitiotiehen liittyvissä maankäytön kehittämiskohteissa, kun suunniteltu kaupunkirakenne vastaa joukkoliikenneyhteyksiltään ja palvelutarjonnaltaan jotain muuta mitoitusvyöhykettä.

Vantaan yleiskaavan tavoitteena on ohjata kasvu olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, mikä vaatii tehokkaita, keskitettyjä pysäköintiratkaisuja. Kaupungin hallinnoiman yleisen pysäköinnin osalta pyritään niin ikään paikkojen tehokkaaseen

Yhteenveto: pysäköinnin kehittämisen seuraavat askeleet

käyttöön. Periaatteena on, että paikat ovat aika-rajoitettuja ja joillain alueilla maksullisia. Kadunvarsilla ja yleisillä alueilla pysäköinti palvelee asiointi- ja vieraspysäköintiä sekä kotihoidon pysäköintiä alueesta riippuen. Kadunvarsipysäköintiä ei ole tarkoitettu asukaspysäköintiin. Myös pysäköintikyselyssä eniten tukea sai pysäköintilinjauksiin perustuva väittämä kadunvarsipysäköinnin turvaamisesta lyhytaikaiseen vieras- ja asiointipysäköintiin. Kaupunki haluaa lisäksi tehostaa olemassa olevan pysäköinti-infrastruktuurin käyttöä kokeilemalla omistamiensa kiinteistöjen (koulut ja päiväkodit) pysäköintipaikkojen vuoroittaiskäyttöä. Yhtenäisillä periaatteilla pysäköintijärjestelmästä pyritään tekemään helposti ymmärrettävä.

Pysäköinnin maksullisuus on ollut Vantaalla käytössä Tikkurilan, Myyrmäen ja Kivistön keskustoissa vuoden 2018 alusta ja maksullisuusalueita laajennettiin vuonna 2021. Pysäköinnin maksullisuudesta saadut kokemukset ovat olleet hyviä. Alueellinen pysäköintitunnusjärjestelmä on myös osoittautunut suosituksi.

Pysäköinnin maksullisuudella voidaan helpottaa paikan löytymistä ja tehostaa pysäköintipaikkojen

käyttöä. Maksamisen osalta hyödynnetään älykkäitä järjestelmiä.

Pysäköinninvalvonta on keskeinen osa pysäköintijärjestelmän toimivuutta ja se varmistaa, että pysäköinnin ratkaisut toteutuvat käytännössä suunnitellusti. Pysäköinninvalvonta on myös osa toimivan, turvallisen ja viihtyisän liikenneympäristön ylläpitoa.

Yhteiskäyttö- ja sähköautojen pysäköinnin edistäminen ohjaa osaltaan liikkumisvalintoja kestävämpään suuntaan. Kaupunki lisää oman ajoneuvokalustonsa yhteiskäyttöisyyttä. Lisäksi yhteiskäyttöautoilua edistetään muun muassa lisäämällä yhteiskäyttöautoille varattuja paikkoja tarpeen mukaan ja kehittämällä lupakäytäntöjä. Sähköautojen latausinfrastruktuuria kehitetään markkinaehtoisesti. Kaupunki toteuttaa yhteiskäyttöisiä latauspisteitä omien kiinteistöjensä yhteydessä uuden lakiesityksen mukaisesti.

Autojen liityntäpysäköintiä sijaitsee Vantaalla raskaan raideliikenteen asemien yhteydessä. Liityntäpysäköintialueet on tarkoitettu vain liityntäpysäköintiin ja pysäköinti edellyttää lähtökohtaisesti aina voimassa olevan matkalipun tai kertamaksun.

Liityntäpysäköinnin mobiilimaksamista kehitetään yhdessä HSL:n kanssa. Liityntäpysäköinnin kehittämistoimenpiteillä ohjataan kestävien kulkutapojen käyttöön ja tehostetaan paikkojen käyttöä. Älykkäät ja joustavat ratkaisut helpottavat liityntäpysäköintiä.

Toimivat huolto- ja jakeluliikenteen ratkaisut lisäävät liikennöinnin sujuvuutta ja vähentävät mahdollisesta väärinpysäköinnistä aiheutuvia haittoja etenkin tiivistyvyissä keskustoissa. Keskusta-alueilla tulee jatkossa edellyttää jakelu- ja huoltoliikenteen suunnitelmaa rakennusluvan yhteydessä. Huolto- ja jakeluliikenteen pysäköintipaikkoja lisätään kuormauspaikkoina kohteisiin, joissa lyhytaikainen pysäköinti ei riitä huolto- ja jakeluliikenteen tarpeisiin. Raskaan liikenteen pysäköinnin kehittämisessä noudatetaan kaupungilla käytössä olevaa seurantaohjelmaa ja tarvittaessa tehostetaan olemassa olevien pysäköintipaikkojen käyttöä.

Kotihoidon pysäköinnin haasteet nousivat esille muun muassa pysäköintikyselyssä. Vantaalla on otettu käyttöön uuden tieliikennelain mukainen kotihoidon pysäköintitunnus. Lisäksi edistetään myös muiden kotiin tuotavien palveluiden tarvitsemaa lyhytaikaisia pysäköintimahdollisuuksia.

Yhteenveto: pysäköinnin kehittämisen seuraavat askeleet

Vantaalla on tunnistettu erinäisiä pysäköintiin liittyviä haasteita, joita nousi esille myös pysäköintikyselyn vastauksissa, ja tässä työssä niihin on pyritty löytämään ratkaisuja. Haasteita on tunnistettu etenkin uusilla alueilla, joilla on käytetty vähän autopaikkoja tuottavaa pysäköintipaikkamitoitusta (ns. kokeilu-normia). Alueilla haasteina on muun muassa asukas- ja vieraspaikkojen vähyys. Haasteiden helpottamiseksi määritettiin laaja joukko erityyppisiä toimenpiteitä.

Kaupunki on selvittänyt kaupungin omistaman pysäköintiyhtiön toimintaedellytyksiä ja liiketoimintamallia erillisessä selvityksessä. Kaupungin tavoitteena on omistamansa pysäköintiyhtiön kautta mahdollistaa tehokkaita, keskitettyjä pysäköintiratkaisuja tiiviissä kaupunkirakenteessa. Säilyttämällä pysäköintipaikkojen omistuksen itsellään kaupungilla on mahdollisuus määritellä pysäköinnin hintataso sekä pysäköintikäytännöt kaupungin tavoitteiden mukaisiksi.

Varsinainen pysäköintiyhtiön perustamispäätös tehdään myöhemmin. Pysäköintiyhtiö mahdollistaa helpommin keskitettyjen pysäköintiratkaisujen toteutumisen, edistää nimeämättömiin pysäköintipaikkoihin perustuvien ja vuorottais-

käyttöisten pysäköintikäytäntöjen toteutumista hallinnoimissaan laitoksissa, mahdollistaa pysäköinnin vaihteista toteutumista uusilla alueilla tai täydennysrakentamisessa sekä parantaa pysäköintikokonaisuuden hallinnointia Vantaalla. Pysäköintiyhtiö voi osaltaan olla ratkaise-massa monia tunnistettuja pysäköinnin haasteita.

Kaupungin tavoitteena on nostaa pyöräilyn kulku-muoto-osuutta ja kehittää Vantaata pyöräily-kaupungiksi. Laadukas pyöräpysäköinti on tärkeä osa pyörällä tehtyä matkaa. Pysäköintikyselyssä pyörä-pysäköinnin osalta vastauksissa korostui huoli pysäköinnin turvallisuudesta, joka oli vastaajien mielestä ylivoimaisesti tärkein asia pyörä-pysäköinnissä. Muina tärkeinä asioina pidettiin paikkojen sijaintia lähellä kohdetta ja paikkojen riittävyyttä. Lisäksi vastauksissa toivottiin lisää laadukasta pyöräpysäköintiä. Pyöräpysäköinnin kehittämistoimenpiteenä lisätään yleistä pyörä-pysäköintiä katualueille palveluidenläheisyyteen, torialueiden laiduille ja kävelykatujen yhteyteen.

Pyöräilyn liityntäpysäköintiä kehitetään lisäämällä pysäköintipaikkojen määrää ja parantamalla laatua.

Työssä tarkasteltiin myös pysäköintiin vaikuttavia trendejä ja tulevaisuuden pysäköintiä Vantaalla. Tulevaisuuden mahdolliset muutokset on hyvä tunnistaa ja arvioida, miten niihin on tarpeen varautua. Tarkastelussa nousi erityisesti esille käyttäjä maksaa -periaatteen vahvistaminen, pysäköinti-infran tehokas ja optimaalinen käyttö, pysäköinnin digitaalisuuden laajentuminen ja yleistymisen sekä kaupungin vahva rooli muuttuvassa pysäköintikentässä muun muassa yhteistyön edistäjänä eri toimijoiden välillä.

Tässä työssä on esitetyt pysäköintipoliittiset tavoitteet saavutetaan toimenpiteiden laajalla kirjolla, jossa yksittäisistä toimenpiteistä muodostuu tavoitteita tukeva kokonaisuus. Seuraaville sivuille on koottu pysäköinnin kehittämisen toimenpiteet, jotka on kuvattu tarkemmin raportin aiemmissa luvuissa.

Pysäköintipoliittisten tavoitteiden ja pysäköinnin kehittämistoimenpiteiden toteutumista tulee seurata säännöllisesti. Lisäksi pysäköinnin kehittämisen periaatteet ja toimenpiteet tulee päivittää viiden vuoden välein. Ensimmäinen päivitys tehdään viiden vuoden kuluttua.

Autojen pysäköinnin mitoitusohje		
Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Autojen pysäköinnin mitoitusohje (luku 2)	Pysäköinnin mitoitusohjeen päivittäminen Mitoitusohje on toistaiseksi voimassa oleva. Päivitetään asuntoalueiden, toimistojen ja liiketilojen pysäköinnin mitoitusohjeet sekä laaditaan lisäksi mitoitusohjeet myös muille toiminnoille.	2023
	Ratkaisujen yhteensovittaminen asemakaavoituksen liikenteellisessä yleissuunnittelussa Toimenpiteellä varmistetaan muun muassa vieras- ja kotihoidon pysäköinnin riittävä mitoitus ensisijaisesti tontille sekä asiointia palveleva lyhytaikainen pysäköinti kadulle.	jatkuva

Kaupungin hallinnoima yleinen pysäköinti		
Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Periaatteet (luku 3.1)	Kadunvarsien ja yleisten alueiden pysäköintiperiaatteiden käyttöönotto Otetaan käyttöön esitetyt yleiset periaatteet kadunvarsien ja yleisten alueiden pysäköinnissä, muun muassa kadunvarsipysäköinnin tarjonta erityyppisillä alueilla sekä aikarajoitukset ja maksullisuus. Periaatteet tähtäävät pysäköinti-paikkojen tehokkaaseen käyttöön.	jatkuva
	Vuorottaispysäköinnin kehittäminen kaupungin kiinteistöissä Lisätään vuorottaispysäköintiä kaupungin kiinteistöissä määriteltyjen pysäköintiperiaatteiden mukaisesti.	jatkuva
	Pysäköintiselvityksen laatiminen kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmissa Kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien yhteydessä tehdään alueella pysäköintiselvitys kokonaistilanteen kartoittamiseksi ja päätöksenteon pohjaksi. Selvitys sisältää yleisten alueiden pysäköinnin lisäksi myös asukaspysäköinnin määrän ja mahdollisuuksien mukaan käyttöasteen selvittämisen. Tavoitteena selvittää mahdollisuudet pysäköinnin tehostamiseen ja keskittämiseen.	jatkuva
Pysäköinnin maksullisuus (luku 3.2)	Alueellisen pysäköintitunnusjärjestelmän laajentaminen tarvittaessa Alueellinen pysäköintitunnusjärjestelmä on käytössä Kivistössä, Keimolassa ja Hakunilassa yhteensä seitsemällä pysäköintialueella. Pysäköintialueita lisätään ja järjestelmää laajennetaan uusille alueille tarpeen mukaan.	jatkuva

Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Pysäköinnin maksullisuus (luku 3.2)	Pysäköinnin maksullisuuden laajentaminen uusille alueille Maksullisuutta ei laajenneta vielä uusille alueille. Maksullisuusaluetta laajennetaan tulevaisuudessa tarpeen mukaan Martinlaaksoon, Koivukylään ja Korsoon sekä Aviapoliksen, Hakunilan ja Länsimäen alueille, kun maankäyttö kehittyy ja jos alueille muodostuu lyhytaikaista asiointipysäköintiä kadunvarsille. Pysäköinnin maksullisuuden laajentamisesta uusille alueille tehdään erillinen päätös myöhemmin, kun sille todetaan tarve maankäytön kehityttyä.	Maankäytön kehittyessä
Pysäköinnin -valvonta (luku 3.3)	Pysäköinninvalvonnan ja liikennesuunnittelun yhteistyön tiivistäminen Pysäköinninvalvonnan ja liikennesuunnittelun jo hyvää yhteistyötä tiivistetään siten, että pysäköinnin rajoitukset ja ratkaisut sekä valvonta muodostavat toimivan kokonaisuuden.	jatkuva
Koti-palveluiden pysäköinti (luku 3.8)	Kotiin tuotavien palveluiden toimintaedellytysten parantaminen pysäköintimahdollisuuksilla Lisätään lyhytaikaisen pysäköinnin mahdollisuuksia mm. kotihoidon ja lähettien tarpeisiin kaduilla ja taloyhtiöiden tonteilla yhteistyössä useiden toimijoiden kanssa. Lisäksi seurataan kotihoidon pysäköintitunnuksen käyttöönoton toteutumista ja vaikutuksia.	2023
Yhteiskäyttö-autojen pysäköinti (luku 3.4)	Yhteiskäyttöautoilun edistäminen ja pysäköintimahdollisuuksien lisääminen Yhteiskäyttöautoilua edistetään erilaisin toimenpitein muun muassa lisäämällä kaupungin oman ajoneuvokaluston yhteiskäyttöisyyttä sekä yhteiskäyttö-autojen pysäköintipaikkoja lisäämällä liityntäpysäköintialueille sekä keskustoihin.	jatkuva
Sähkö-autojen pysäköinti (luku 3.4)	Latauspaikkojen toteuttaminen kysynnän mukaan Latausinfraa rakennetaan kysynnän mukaan ensisijaisesti palvelukiinteistöihin ja kysynnän kasvaessa myös kadunvarsille ja yleisille pysäköintialueille.	jatkuva
	Yhteiskäyttöinen latausinfrastruktuuri kaupungin kiinteistöissä Lainsäädännön veloitteidenkin kautta kaupungin kiinteistöihin tullaan uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeiden yhteydessä toteuttamaan latausinfrastruktuuria. Latauspalvelut toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteiskäyttöisiksi kaikille kiinteistöjen käyttäjryhmille.	jatkuva
	Sijoituslupamaksut ja vuokrasopimuksen pituus Latauspaikkojen sijoitusluvasta ei ensivaiheessa peritä maksua kaupungin alueilla. Vuokrasopimukset pyritään tekemään pitkiksi (10–20 vuotta), jotta yrityksen on järkevää tehdä investoinnit infrastruktuuriin.	jatkuva

Kaupungin hallinnoima yleinen pysäköinti		
Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Autojen liityntäpysäköinti (luku 3.X)	Liityntäpysäköinnin mobiilimaksamisen edistäminen Kaupunki pyrkii aktiivisesti edistämään HSL:n sovelluksen kehittämistä siihen suuntaan, että liityntäpysäköinnin maksaminen onnistuisi kokonaisuudessaan mobiilisti.	2023
	Liityntäpysäköinnin ajantasaisen informaation kehittäminen Liityntäpysäköintialueiden reaaliaikaisen tilatiedon saamiseksi laskentalaitteita toteutetaan asemien liityntäpysäköintialueille. Liityntäpysäköintialueiden käyttöä seurataan.	jatkuva
Huolto- ja jakelu- liikenteen pysäköinti (luku 3.6)	Jakelu-/ huoltosuunnitelman edellyttäminen rakennusluvan yhteydessä keskusta-alueilla Keskusta-alueille toteutettavilta jakelua ja huoltoa tarvitsevilta toiminnoilta edellytetään jakelu- ja huoltosuunnitelmaa rakennusluvan yhteydessä. Jakelu- ja huolto liikenteen pysäköinti ja ratkaisut osoitetaan ensisijaisesti kiinteistön omalle tontille, mikäli asemakaavassa ei ole toisin määrätty.	jatkuva
	Laaditaan jakeluliikenteen ja citylogistiikan toimenpideohjelma Selvitetään citylogistiikan ja jakeluliikenteen nykytilanteen haasteet, määritellään tavoitteet ja laaditaan toimenpideohjelmat.	2024
	Jakeluliikenteen kuormauspaikkojen lisääminen Huolto- ja jakeluliikenteen pysäköintipaikkoja lisätään uuden tieliikennelain mukaisina kuormauspaikkoina kohteisiin, joissa yleinen lyhytaikainen pysäköinti ei riitä huolto- ja jakeluliikenteen tarpeisiin. Ratkaisu vie tilaa muulta pysäköinniltä, joten paikkoja toteutetaan vain tarpeen mukaan.	jatkuva
	Uusien käytäntöjen toteutumisen mahdollistaminen Seurataan Helsingin kokemuksia jakeluliikennetunnuksen käyttöönotosta. Kaupunki mahdollistaa uusien teknologioiden hyödyntämisen. Kaupunki voi esimerkiksi koordinoida eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Lisäksi esimerkiksi noutopisteet ovat lähtökohtaisesti markkinaehtoisina toteutuvia, mutta kaupunki voi halutessaan ottaa roolia mahdollistajana ja edistäjänä.	jatkuva
Raskaan liikenteen pysäköinti (luku 3.7)	Seurantaohjelman toteuttaminen Toteutetaan jo käytössä olevaa seurantaohjelmaa, jonka mukaan kahden vuoden välein arvioidaan raskaan liikenteen pysäköintipaikkojen käyttöasteita ja tarvittaessa toteutetaan reservipaikkoja. Seurataan myös kaupungin saamia palautteita raskaan liikenteen pysäköinnistä, ja arvioidaan esitettyjen muutostoiveiden toteutusmahdollisuuksia.	jatkuva

Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Raskaan liikenteen pysäköinti (luku 3.7)	Raskaalle liikenteelle osoitettujen pysäköintipaikkojen käytön tehostaminen Parannetaan pysäköintialueiden käyttöasteita lisäämällä muun muassa aikarajoituksia. Varmistetaan, että raskaalle liikenteelle osoitettuja pysäköintipaikkoja ei käytetä raskaiden ajoneuvojen pitkäaikaiseen säilyttämiseen. Lisäksi parannetaan raskaan liikenteen pysäköintipaikkojen turvallisuutta esimerkiksi riittävällä valaistuksella.	jatkuva
	Pysäköinnin ohjaaminen Toteutetaan valtakunnallisesti tärkeiksi määritellyt raskaan liikenteen pysäköintialueet päätieverkon yhteyteen. Tarvittaessa lisätään alueellisia raskaan liikenteen pysäköintikieltoja. Pyritään välttämään kieltoja yksittäisillä kaduilla.	jatkuva

Kaupungin omistama pysäköintiyhtiö		
Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Kaupungin omistama pysäköintiyhtiö (luku 5)	Kaupungin omistaman pysäköintiyhtiön perustamisen jatkoselvittäminen Kaupungin omistaman yleisen pysäköintiyhtiön perustamisen suunnittelua tarkennetaan ja selvitetään sen hyödyntämistä mahdollisiin lähivuosien kaavahankkeisiin. Varsinainen pysäköintiyhtiön perustamispäätös tehdään myöhemmin. Kaupungin tavoitteena on omistamansa pysäköintiyhtiön kautta mahdollistaa tehokkaita, keskitettyjä pysäköintiratkaisuja tiiviissä kaupunkirakenteessa. Säilyttämällä pysäköintipaikkojen omistuksen itsellään kaupungilla on mahdollisuus määritellä pysäköinnin hintataso sekä pysäköintikäytännöt kaupungin tavoitteiden mukaisiksi. Pysäköintiyhtiö mahdollistaa helpommin keskitettyjen pysäköintiratkaisujen toteutumisen, edistää nimeämättömiin pysäköintipaikkoihin perustuvien ja vuorottaiskäyttöisten pysäköintikäytäntöjen toteutumista hallinnoimissaan laitoksissa, mahdollistaa pysäköinnin vaiheittaista toteutumista uusilla alueilla tai täydennysrakentamisessa sekä parantaa pysäköintikokonaisuuden hallinnointia Vantaalla. Pysäköintiyhtiö voi osaltaan olla ratkaisemassa monia tunnistettuja pysäköinnin haasteita.	2023

Pyöräpysäköinti		
Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Periaatteet (luku 6.1)	Yleisen pyöräpysäköinnin lisääminen ja laadun parantaminen Laaditaan suunnitelma, miten lisätään ja parannetaan pyöräpysäköintiä kaupunkikeskuksissa, asemilla ja keskeisillä joukkoliikenteen pysäkeillä. Mahdollisuuksien mukaan huomioidaan erityispyörien vaatimuksia pyöräpysäköinnissä.	2023
	Kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen tarvittaessa Seurataan kaupunkipyöräpalvelun suosiota ja laajennetaan järjestelmää tarvittaessa sen mukaan. Huomioidaan tarvittavat tilavaraukset, jotta kaupunkipyöräasemien toteuttaminen tulevaisuudessa on joustavaa kaupungin omistamille alueille.	jatkuva
	Kaupunkipyöräpalvelun kehittäminen yhtenäiseksi järjestelmäksi pääkaupunkiseudulla Vantaan kaupunkipyöräjärjestelmä yhtenäistetään Espoon ja Helsingin kanssa seuraavalla kilpailukierroksella 2026.	2026
Pyöräpysäköinnin mitoitusohje (luku 6.2)	Pyöräpysäköinnin mitoitusohjeiden päivittäminen Päivityksen yhteydessä tarkistetaan pyöräpysäköinnin mitoitusperiaatteet sekä määritetään pyöräpysäköinnille laatuvaatimukset. Mitoitusohjeet määritellään muillekin toiminnoille, kuin asunnoille, toimistoille ja liiketiloille. Seurataan pyöräpysäköinnin toteutumista mitoitusohjeen mukaisena.	2023
Pyörien liityntäpysäköinti (luku 6.3)	Pyörien liityntäpysäköinnin lisääminen ja laatutason parantaminen Suunnitellaan raitiotieyhteyksien ja runkolinjojen pysäkeille pyöräpysäköintiä liityntäliikennettä varten. Lisätään liityntäpyöräpysäköintiä myös sellaisille bussipysäkeille, jotka voivat palvella pientaloalueita. Lisätään pyörien liityntäpysäköintipaikkojen määrää ja parannetaan laatua vuotuisen seurannan perusteella. Selvitetään mahdollisuuksia lisätä asemille lukittuja ja valvottuja pyöräpysäköintitiloja mahdollisuuksien mukaan sekä sähköpyörien latauspisteitä. Harkitaan tavarapyörien tarvitsemien leveämpien pysäköintipaikkojen toteuttamista aina pyörien liityntäpysäköintiä kehitettäessä asemilla.	jatkuva

Pysäköinnin tulevaisuus Vantaalla		
Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
Pysäköintiin tulevaisuus (luku 7)	Pysäköinnin digitaalisuus ja tiedon kehittäminen Pysäköinnin digitaalisuuden osalta kaupunki toimii mahdollistajana ja mahdollisuuksien mukaan tiedon tuottajana. Digitaalisen pysäköinti-informaation kehittämisellä parannetaan pysäköinnin käytettävyyttä, tehokkuutta ja valvontaa sekä tuotetaan tietoa suunnittelun ja päätöksenteon tueksi.	jatkuva
	Seurataan pysäköintiin vaikuttavientrendien kehitystä Trendien kehitys ja niiden vaikutukset huomioidaan pysäköintiratkaisuissa sekä pysäköinnin kehittämislinjauksia ja -toimenpiteitä päivitettäessä.	jatkuva

Muuta		
Kokonaisuus	Toimenpide	Ajankohta
	Pysäköinnin kehittämisen toimenpiteiden toteutumisen seuranta Tässä työssä esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain. Seurantaa varten voidaan laatia erillinen seurantasuunnitelma. Pysäköinti-poliittisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavan päivityksen yhteydessä.	Vuosittain
	Pysäköinnin kehittämisen periaatteiden ja toimenpiteiden päivittäminen Tässä työssä on esitetty pysäköinnin kehittämisen periaatteet ja toimenpiteet. Periaatteet ja toimenpiteet päivitetään noin viiden vuoden välein Vantaan liikennepoliittisen ohjelman päivityksen yhteydessä.	2028

Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla

Liitteet

02/2023

1

Liiteaineisto: Pysäköinnin maksullisuus

Pysäköinnin maksullisuus

Maksulliselle pysäköinnille asetetut tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta

Pysäköinnin maksullisuus -selvityksessä vuodelta 2016 maksulliselle pysäköinnille asetettiin tavoitteita niin liikennejärjestelmän, käyttäjän kuin kaupunginkin näkökulmasta.

Liikennejärjestelmätasolla tavoitellaan pysäköintikapasiteetin tehokasta käyttöä. Maksullinen pysäköinti palvelee etenkin lyhytaikaista asiointia. Tavoitteena on kohdentaa pysäköinnin kustannukset käyttäjille sekä edistää kestävien kulkumuotojen käyttöä. Kokemukset osoittavat, että pysäköintipaikkojen kierto on nopeaa, kun 80–95 % pysäköinneistä on alle tunnin mittaisia. Maksullisten pysäköintipaikkojen käyttöasteet ovat paikoittain alhaiset. Tällöin vapaa pysäköintipaikka löytyy helposti, mutta kapasiteetti ei ole kovinkaan tehokkaassa käytössä. Toisaalta tulevaisuuden maankäytön kehittämishankkeet Tikkurilassa tulee vähentämään paikkamäärää nykyisestä. Tämä ei näyttäisi muodostuvan ongelmaksi, kun vapaata kapasiteettiä on reilusti sekä kaupungin hallinnoimilla maksullisilla paikoilla että

maksullisuusalueella sijaitsevilla yksityisillä pysäköintilaitoksissa. Pysäköinnin maksullisuus kohdentaa pysäköinnin kustannukset paremmin käyttäjille, mutta käytännössä ensimmäinen ilmainen tunti mahdollistaa pysäköinnin maksutta suurimmalle osalle ja vain noin 5–20 % pysäköijistä todella maksaa pysäköinnistä. Kaupungin hallinnoima maksullinen pysäköinti on Tikkurilassa edullisempaa kuin pysäköinti yksityisillä laitoksissa. Nykymallin mukaisen maksullisuuden vaikutus kestävien kulkumuotojen käyttöön on myös vähäinen.

Käyttäjien kannalta tavoitellaan maksamisen helppoutta ja selkeyttä, hinnoitteluperiaatteiden selkeyttä ja oikeudenmukaisuutta sekä tuttuja muualla käytössä olevia maksusovelluksia. Näiden tavoitteiden voidaan arvioida toteutuneen hyvin. Toki ilmainen ensimmäinen tunti ja kaksi eri tuntihintaa tekevät periaatteisiin vaihtelevuutta, mutta lähtökohtaisesti periaatteet ovat selkeät. Vantaalla on käytössä samat maksusovellukset kuin muissakin kaupungeissa.

Kaupungin kannalta tavoitteena on ollut käytössä olevaan tekniikkaan perustuva edullinen ja luotettava järjestelmä. Lisäksi valvonta on oltava tehokkaasti

järjestettävissä. Tavoitteena on myös, että järjestelmä tukee kaupungin liikennepoliittisia tavoitteita. Käytössä oleva järjestelmä perustuu olemassa olevaan tekniikkaan ja on luotettava. Järjestelmä on kaupungille edullinen. Pysäköintiautomaateista aiheutuu kustannuksia eikä yksittäisistä automaateista saatavat tulot aina kata sen vuokratkustannuksia. Kokonaisuudessa automaateista saatavat tulot kattavat pääosin niiden vuokratkustannukset. Ensimmäinen ilmainen pysäköintitunti vähentää kadunvarsipysäköinnin automaattien käyttöä maksutapana, kun alle tunnin kestävä pysäköinnin voi hoitaa pysäköintikiekolla. Mikäli ilmaista pysäköintiaikaa lyhennettäisiin tai siitä luovuttaisiin kokonaan automaattien käyttö tulisi todennäköisesti lisääntymään tiettyjen käyttäjäryhmien keskuudessa. Järjestelmä mahdollistaa tehokkaan valvonnan, kun pysäköintimaksun suorittaneiden rekisterikilpitunnus on pysäköinninvalvonnan tiedossa joko automaatin tai mobiilisovelluksen kautta.

Kokemukset maksullisesta pysäköinnistä ovat olleet erittäin hyviä. Vaikka aihe herätti paljon keskustelua ennen maksulliseen pysäköintiin siirtymistä, palautteiden määrä siirtymisen jälkeen on ollut vähäistä.

Pysäköinnin maksullisuus

Pysäköintimaksut

Vuodesta 2022 alkaen pysäköintimaksuja on Vantaalla suoritettu kuukausittain keskimäärin noin 50 000 euroa (ennen vuotta 2022 n. 11 000 euroa). Pysäköintimaksujen määrä on tyypillisesti alhaisin heinäkuussa ja korkein syyskuussa. Vuonna 2020 pysäköintimaksuja suoritettiin eniten helmikuussa ja vuonna 2021 lokakuussa. Vuonna 2020 pysäköintimaksuja kertyi yhteensä noin 220 000 euroa ja vuonna 2021 yhteensä noin 280 000 euroa. Pysäköintiautomaattien ylläpitokulut ovat 347 €/kk/laite eli kesästä 2022 alkaen yhteensä n. 96 000 € vuodessa.

Liityntäpysäköinnistä suoritettujen pysäköinti-maksujen määrä on noussut voimakkaasti viime vuosina, kun maksullisuutta on otettu käyttöön uusilla liityntäpysäköintialueilla. Vuonna 2022 Vantaan pysäköintimaksuista noin 65 % muodostui liityntäpysäköintialueiden maksuista.

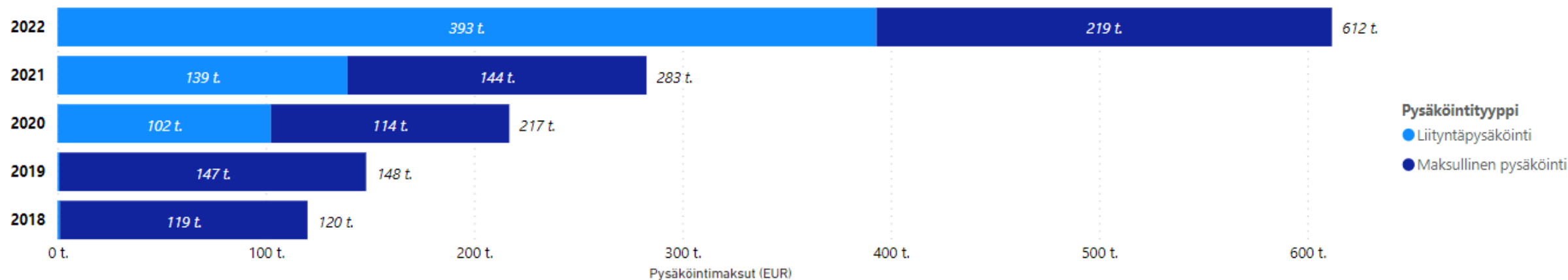
Kadunvarsipysäköinnissä pysäköintimaksuista 19 % suoritettiin automaattiin vuonna 2018. Maksutavan osuus on vähentynyt runsaasti vuosina 2019 - 2022. Kadunvarsipysäköinnin maksu suoritettiin vuonna 2022 mobiilisti 93 % tapahtumista.

Liityntäpysäköinnissä maksu on suoritettu automaattiin vuosina 2020 – 2022 keskimäärin 90 % kerroista. Liityntäpysäköinnissä automaatin käyttö on teknisesti välttämätöntä edullisemman pysäköintihinnan saavuttamiseksi.

Maksullinen kadunvarsipysäköinti

Keskimääräinen pysäköintiaika maksullisen kadunvarsipysäköinnin paikoilla on 2 tuntia ja keskimääräinen pysäköintimaksu on 1 €. 49 % mobiilisovelluksella maksetuista pysäköinneistä kesti 60 min tai alle ja n. 80-90 % käyttää pysäköintikiekkoa.

Pysäköintimaksujen kehitys

Kadunvarsipysäköinnissä ja liityntäpysäköinnistä maksetut maksut vuosittain. Lähde: Vantaan kaupungin pysäköintidata.

LIFE: Kaupungin hallitus 13.05.2023 / 11 s

Pysäköinnin maksullisuus

Pysäköintimäärät ovat kasvaneet vuosittain, mutta koronapandemia vaikutti erityisesti keväällä 2020 pysäköintimääriin Vantaan maksullisilla kadunvarsipaikoilla. Elokuussa 2021 maksullisten pysäköintipaikkojen lukumäärä kasvoi 845:stä 1312:een, kun maksullisuusalueet laajenivat, mikä on myös vaikuttanut pysäköintimääriin.

Vuoteen 2022 mennessä Myyrmäen pysäköintipaikkamäärä väheni 90:llä ja Tikkurilan kasvoi yli 500:lla. Kivistön 87:llä pysäköintipaikalla on vuonna 2022 2,5 kertaa enemmän pysäköintejä kuin Tikkurilassa ja Myyrmäessä.

Tikkurilassa tapahtuu 2/3 maksullisen kadunvarsipysäköinnin pysäköintitapahtumista. Vuonna 2019 Tikkurilassa oli 54 % pysäköintipaikoista ja vuonna 2022 maksullisuusalueiden laajenemisen jälkeen 75 %.

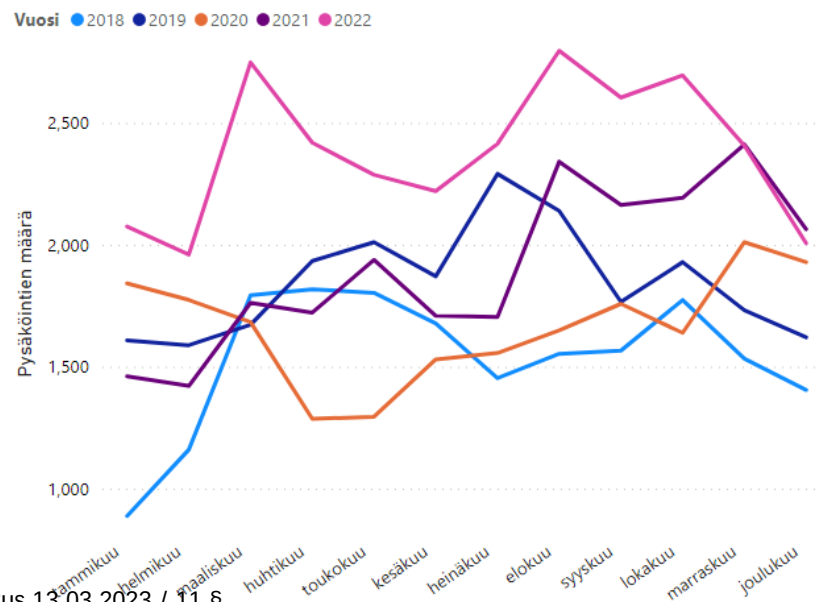
Vuonna 2019 Kivistön pysäköintipaikat olivat 1,5 kertaa kovemalla käytöllä kuin Tikkurilassa. Myyrmäessä pysäköintejä pysäköintipaikkaa kohden oli vähemmän kuin puolet siitä, mitä Tikkurilassa.

Myyrmäessä ja Tikkurilassa pysäköintien määrä on selvästi alhaisin heinäkuussa ja tammikuussa.

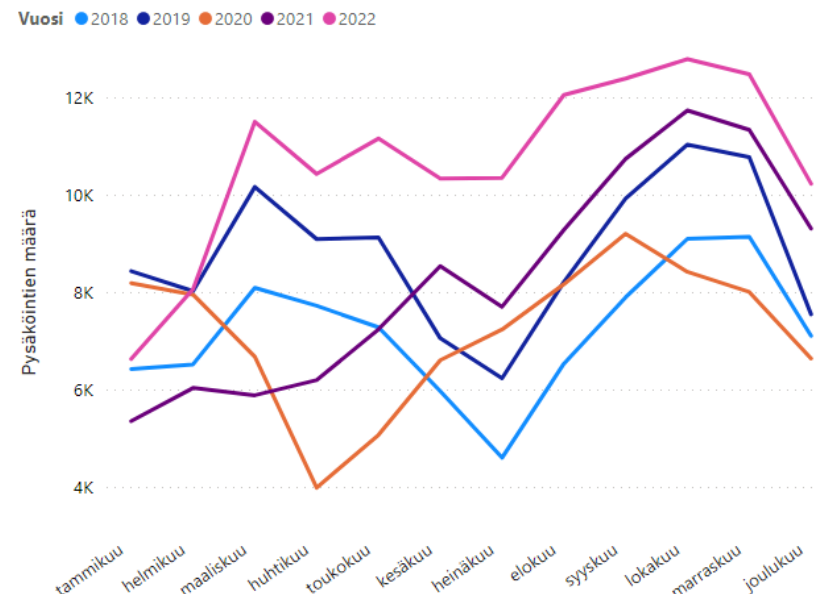
Kivistössä pysäköintimäärissä ei näy samanlaista pudotusta heinäkuun lomakauden kohdalla. Tikkurilassa ja Myyrmäessä onkin paljon runsaammin työpaikkoja ja palveluita kuin Kivistössä. Kivistön vähäiset kadunvarsipysäköintipaikat palvelevat kivitajaliikkeitä.

*Pysäköintien määrät kadunvarsilla vuosittain.
Lähde: Vantaan kaupungin pysäköintidata.*

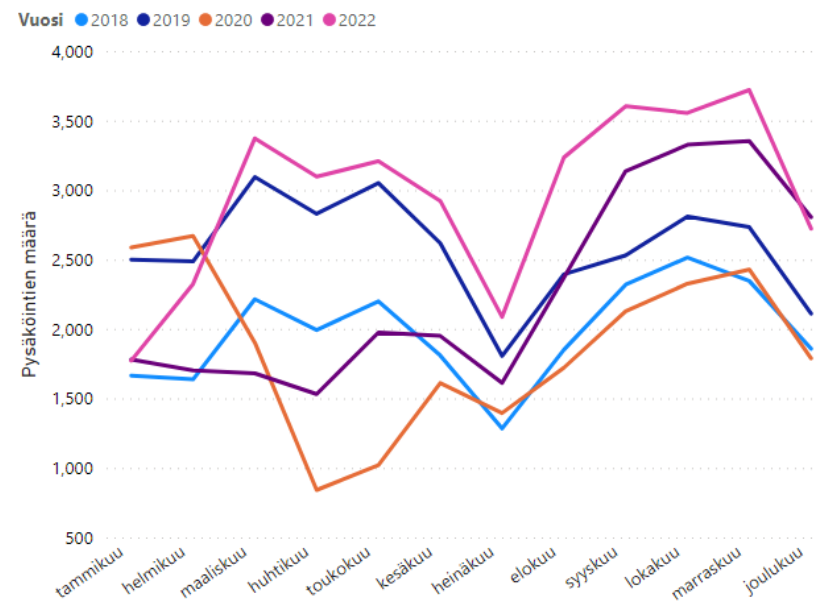
Pysäköintimäärien kehitys Kivistössä

Pysäköintimäärien kehitys Tikkurilassa

Pysäköintimäärien kehitys Myyrmäessä

Pysäköinnin maksullisuus

Pysäköinnin maksullisuus muissa kaupungeissa

Espoossa on otettu käyttöön kadunvarsipysäköinnin maksullisuus Leppävaarassa ja Tapiolassa 2021. Helsingissä hyväksyttiin uusi pysäköintipolitiikka syksyllä 2022.

Helsingissä on jo pitkään ollut käytössä asukaspysäköinti, josta on otettu mallia myös Vantaan aluepysäköintiin. Asukaspysäköinnin hinnat nousevat vuonna 2023 asteittain ja pysäköinnin hinnoittelu muuttuu markkinaehtoisemmaksi. Helsingissä on myös käytössä pysäköintimaksujen alennus vähäpäästöisille autoille.

Vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintimaksujen alennusten tarkastelu Vantaan osalta

Työn aikana esiin nousi myös vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintimaksujen alennukset. Esillä oli ehdotus, jossa vähäpäästöisten ajoneuvojen olisi mahdollista saada 50 % vähennys pysäköintimaksuun mikäli ilmainen pysäköintiaika lyhenisi tai poistuisi.

Vähäpäästöisten autojen pysäköintimaksujen mahdollinen alennus liittyy kiinteästi kaupungin maksulliseen pysäköintijärjestelmään. Tavoitteellisesti vähäpäästöisten autojen alennuksen pitäisi ohjata liikkumiskäyttäytymisen muutokseen, jotta se tukisi kaupungin hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamista vuonna 2030. Kaupungin elinvoima- ja vetovoimaohjelman tavoitteiden toteutumisen kannalta alennuksen ei tulisi heikentää kaupunkikeskustojen kadunvarsipaikkojen saatavuutta ja nopeaa kiertoa.

Kadunvarsille pysäköinti on Vantaalla hyvin edullista. Mikäli maksullisen kadunvarsipysäköinnin hintataso säilyy jatkossakin ennallaan eli hyvin edullisena, ei vähäpäästöisillä autoille myönnettävä pysäköintimaksujen alennus käytännössä kannusta hankkimaan vähäpäästöistä ajoneuvoa. Toisaalta kaupunki joutuisi vastaavasti kiristämään katukohtaisia pysäköinnin aikarajoituksia, jotta estettäisiin vähäpäästöisten autojen turhan pitkäaikainen säilytys kadunvarsilla. Varsin rajallisten kadunvarsipysäköintipaikkojen tehokas kierto keskusta-alueilla hyödyttää erityisesti pienyrityksiä ja vastaa alkuperäisiä maksullisen pysäköinnin tavoitteita.

Helsingissä, jossa on vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintimaksun alennus on käytössä, pysäköintimaksujen taso on huomattavasti korkeampi kuin Vantaalla, jolloin alennuskin on vastaavasti tuntuvampi. Vantaalla ei toistaiseksi ole käytössä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksia, joten ensisijaisesti alennus kohdistuisi vain lyhytaikaiseen pysäköintiin.

Vähäpäästöisille ajoneuvoille ei esitetä alennuksia edellä perustellun mukaisesti.

Vantaan aluepysäköinti

Kokemukset Vantaan aluepysäköinnistä ovat olleet hyviä ja pysäköintipaikat ovat olleet kovalla käytöllä. Erityisesti Kivistön keskustan lähimmät pysäköinti-alueet Topaasikuja, Kivistön puistokatu, Ruusukvartsinkatu ja Timanttikuja, jotka kattavat n. 200 pysäköintipaikkaa, ovat olleet laskentojen mukaan täynnä iltaisin ja viikonloppuisin.

Vuoden 2022 loppuun mennessä tuloja on kertynyt 253 000 €. Tuloista 76 % on kertynyt kuukausihintaisesta pysäköinnistä ja 24 % vuorokausihintaisesta pysäköinnistä. Viereisessä kuvassa näkyy aluepysäköinnin maksut kuukausittain.

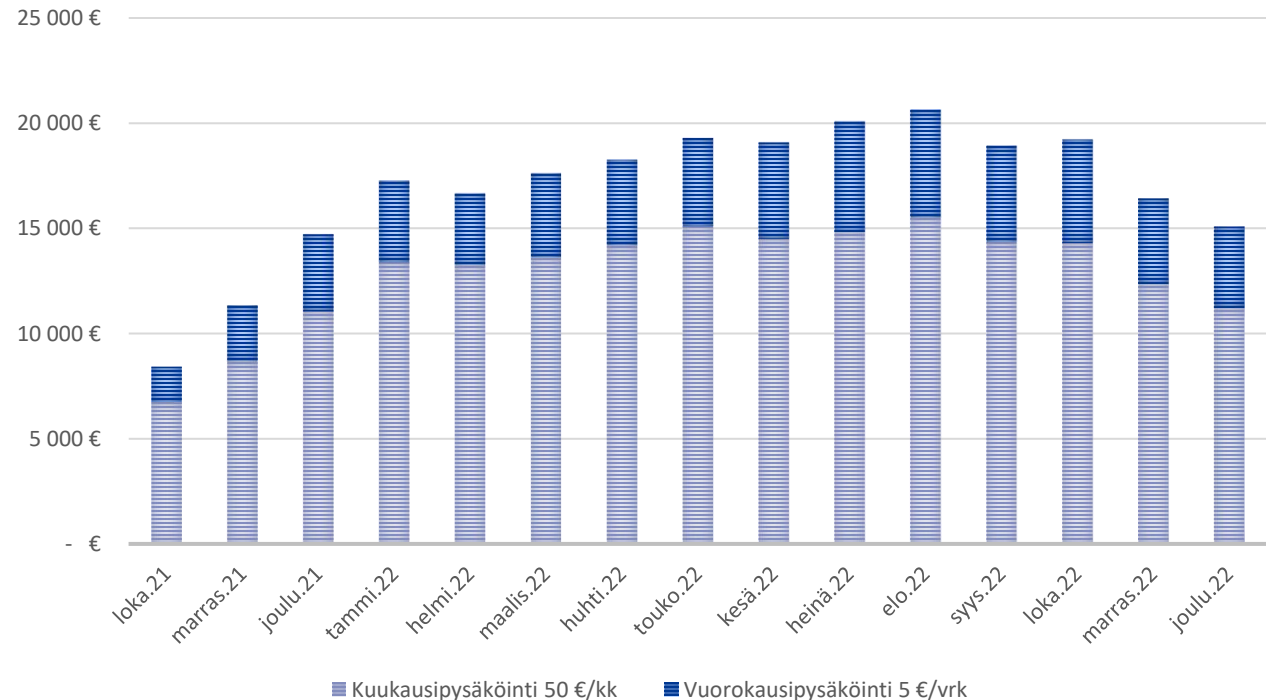
Tyytyväisyyttä aluepysäköintiin selvitettiin käyttäjille suunnatussa kyselyssä keväällä 2022. Kyselyyn saatiin 90 vastausta. Tyytyväisyys vaihteli selvästi pysäköintialueittain ja siihen vaikuttivat vastaajan aiemmat pysäköintimahdollisuudet ja -tottumukset.

Aluepysäköinnin alue	Paikkamäärä
1 Keimolanmäentie	47
2 Topaasikuja	61
3 Kivistön puistokatu	50
4 Ruusukvartsinkatu 21	63
5 Timanttikuja	40
6 Lumikvartsinkatu	150
7 Kaskelan bussivarikko	60
YHT	471

Selvästi suurin osa kyselyyn vastanneista (66 %) käytti aluepysäköintiä, koska asui alueella. Seuraavaksi suurin ryhmä vieraili tuttavien tai sukulaisen luona. Merkittävin syy (62 %) käyttää juuri kyseisiä pysäköintipaikkoja oli se, että muuta sopivaa

pysäköintipaikkaa ei ollut saatavilla. Avovastauksista kävi ilmi, että aluepysäköinnin hintoja pidettiin liian kalliina. Kuitenkin vain 13 % ilmoitti pysäköinnin syyksi sen, että muualla pysäköinti on liian kallista.

KERÄTYT PYSÄKÖINTIMAKSUT

Aluepysäköinnistä maksetut pysäköintimaksut kuukausittain. Lähde: Vantaan kaupungin pysäköintidata.

2

Liiteaineisto: Autojen liityntäpysäköinti

Autojen liityntäpysäköinnin käyttöasteet

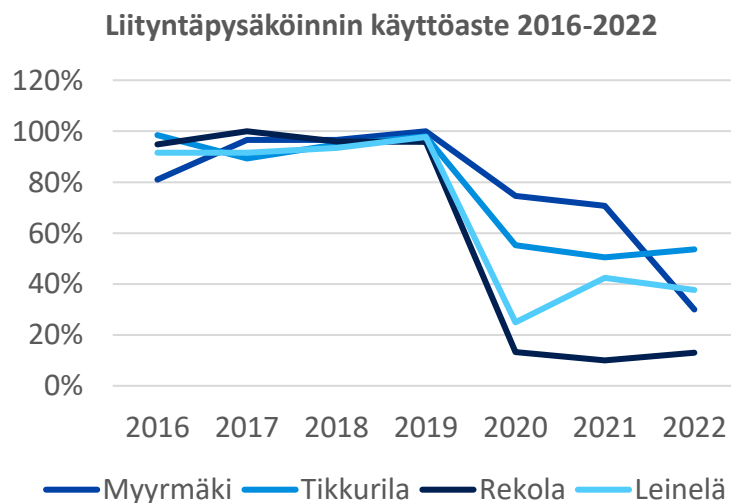

Ensimmäisen vaiheen asemat: Tikkurila, Myyrmäki, Rekola, Leinelä

Ensimmäisessä vaiheessa vuoden 2020 alussa matkalippuvaatimus asetettiin Tikkurilan, Myyrmäen, Rekolan ja Leinelän liityntäpysäköintialueille. Ennen matkalippuvaatimusta ja koronapandemiaa liityntäpysäköintialueet olivat aina täynnä. Muutokset tiputtivat käyttöasteita selvästi. Vuoden 2022 alusta alkaen Tikkurilassa ja Myyrmäessä on vaadittu matkalipun lisäksi yhden euron kertamaksu.

Pysäköintipaikkamäärät ja käyttöasteet 2022

Tikkurila	405 (54 %)	Rekola	100 (13 %)
Myyrmäki	60 (30 %)	Leinelä	138 (38 %)

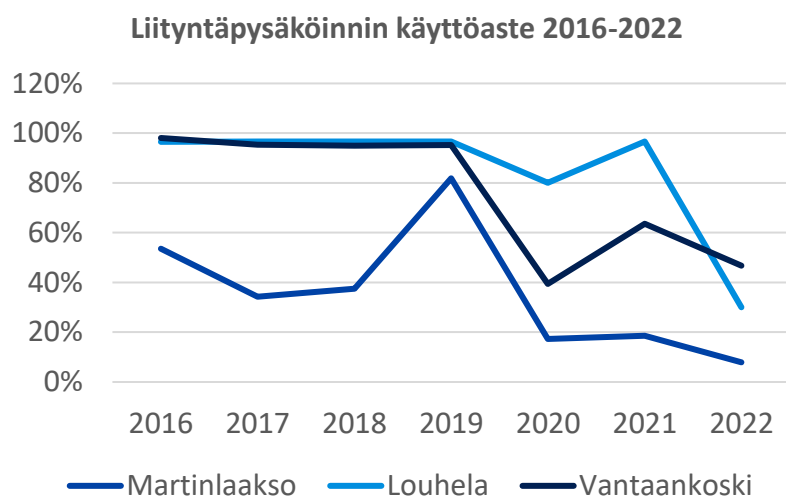

Muut B-vyöhykkeen asemat: Louhela, Martinlaakso, Vantaankoski

Louhelan, Martinlaakson ja Vantaankosken liityntäpysäköintialueilla on vaadittu matkalippu sekä yhden euron kertamaksu vuoden 2022 alusta alkaen. Louhelassa ja Vantaankoskella liityntäpysäköintialueet ovat olleet ennen koronapandemiaa täynnä. Koronapandemia tiputti käyttöasteita vuosina 2020-2021, mutta Louhelaan selkeimmän tiputuksen toi liityntäpysäköinnin matkalippuvaatimus ja maksullisuus vuonna 2022.

Pysäköintipaikkamäärät ja käyttöasteet 2022

Martinlaakso	152 (8 %)	Vantaankoski	201 (47 %)
Louhela	30 (30 %)		

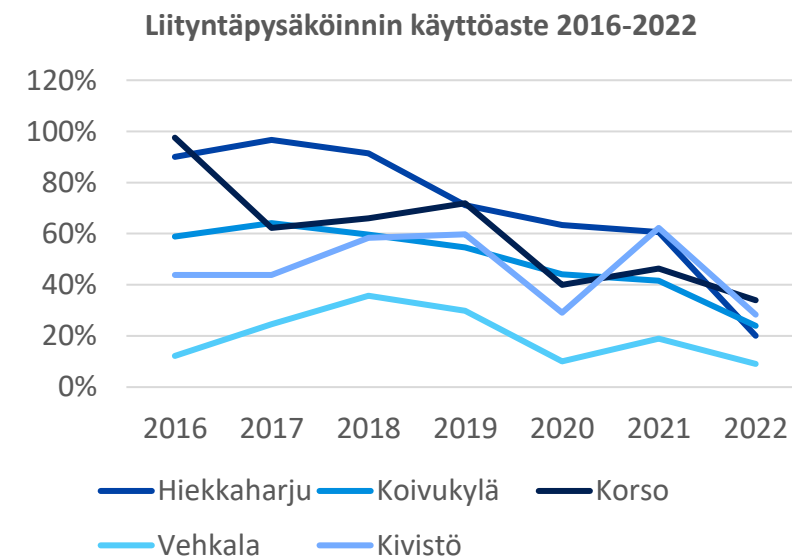

Muut C-vyöhykkeen asemat: Hiekkaharju, Koivukylä, Korso, Vehkala, Kivistö

C-vyöhykkeen liityntäpysäköintialueilla vaaditaan matkalippu mutta ei lisämaksuja. Pääradan asemille Hiekkaharjuun, Koivukylään ja Korsoon sekä Kehäradan asemille Vehkalaan ja Kivistöön matkalippuvaatimus tuli vuoden 2022 keväällä. Näillä liityntäpysäköintialueilla käyttöasteet olivat jo ennen vuotta 2020 muita alueita matalammalla.

Pysäköintipaikkamäärät ja käyttöasteet 2022

Hiekkaharju	60 (20 %)	Vehkala	501 (9 %)
Koivukylä	159 (24 %)	Kivistö	453 (28 %)
Korso	56 (34 %)		

Liityntäpysäköinnin maksullisuus

Tikkurilassa ja Kivistössä liityntäpysäköintitapahtumia oli vuonna 2022 selvästi eniten. Kolmanneksi suosituin liityntäpysäköintialue on Vantaankoski ja neljäntenä Leinelä. Tikkurilassa ja Vantaankoskella liityntäpysäköinti on kalliimpaa, ja Kivistössä ja Leinelässä edullisempaa. Liityntäpysäköinnin hinta ei siis suoraan vaikuta liityntäpysäköintialueiden suosioon.

Kivistön itäinen pysäköintialue on kovimmalla käytöllä paikkamääriin nähden, ja matkalippuvaatimuksesta huolimatta käyttöaste on ollut toisinaan yli 100 %. Kivistön läntinen liityntäpysäköintialue vuorostaan on melko vähällä käytöllä, joten kokonaisuudessa Kivistön liityntäpysäköintialueilla kapasiteettia on riittävästi.

Sunnuntaisin liityntäpysäköintialueet ovat vähimmällä käytöllä, käyttöaste tippuu keskimäärin kolmannekseen siitä, mitä se on arkipäivänä. Tämä vaihtelee asemittain. Suurin ero sunnuntaina ja arkipäivän käyttöasteessa on Tikkurilassa ja Vantaankoskella, jotka ovat selvästi työmatkalaisten suosiossa. Pienin suhteellinen ero löytyy Kivistön liityntäpysäköinnistä. Lauantaisin käyttöaste on sunnuntain ja arkipäivän välissä.

Tikkurilassa liityntäpysäköintiin elokuussa 2021 tullut lisämaksu ei juurikaan vaikuttanut pysäköintimääriin.

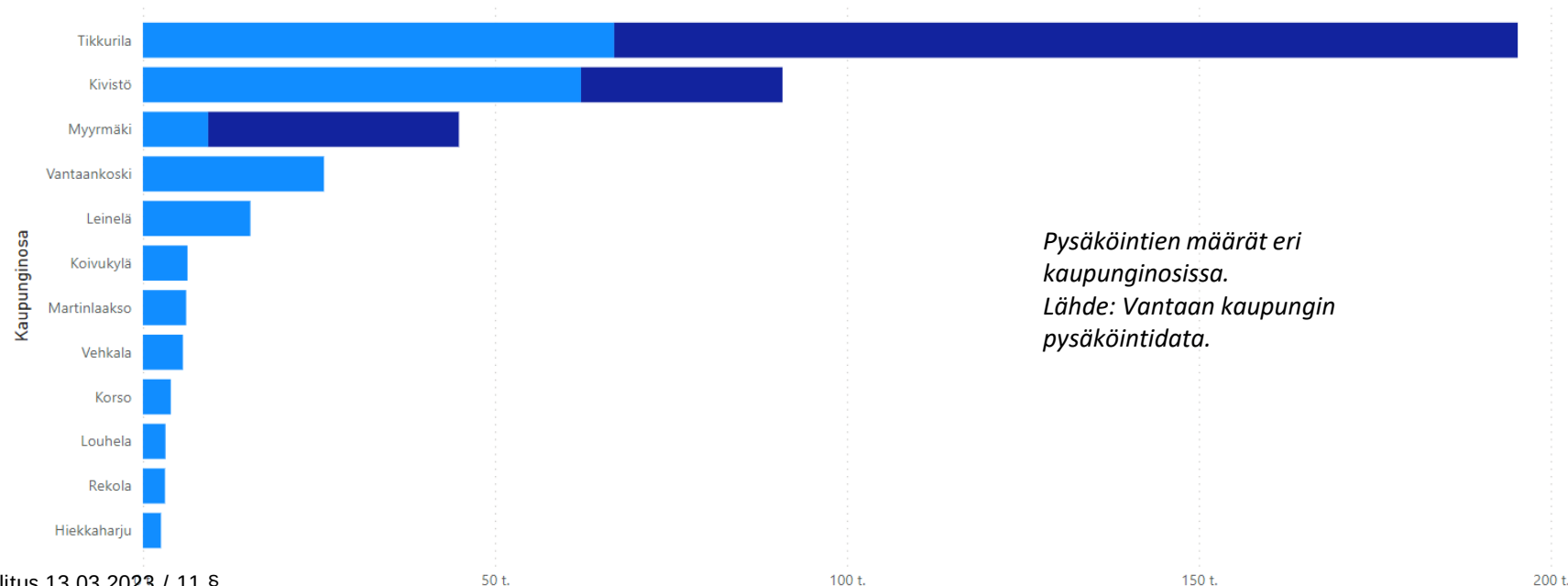
Myyrmäessä pysäköintimäärät vuorostaan tippuivat kolmanneksen vuodesta 2021 vuoteen 2022. Leinelässä ja Rekolassa pysäköintimäärät hieman kasvoivat.

Yli 16 tunnin pysäköintejä on vain vähän, vuonna 2022 yhteensä 2536 kpl. Kivistössä näitä on eniten, 2,7 % kaikista liityntäpysäköinneistä. Seuraavaksi eniten Tikkurilassa.

Kivistössä ja Tikkurilassa on myös eniten niitä, joilla ei ole HSL:n tai VR:n lippua, vaan käyttäjät pysäköivät kertamaksua vastaan. Näillä liityntäpysäköintialueilla maksetaan myös eniten mobiilisovelluksilla. Mobiilisovelluksella maksettaessa voi ainoastaan maksaa 5 €:n kertamaksun, sillä matkalipun näyttäminen ei ole mahdollista. Suhteessa vähiten mobiilisovelluksen käyttöä on Koivukylässä ja Leinelässä.

Pysäköintityypit kaupunginosittain

Pysäköintien määrä ● Liityntäpysäköinti ● Maksullinen pysäköinti

Pysäköintien määrät eri kaupunginosissa.
Lähde: Vantaan kaupungin pysäköintidata.

Liityntäpysäköintitutkimuksia

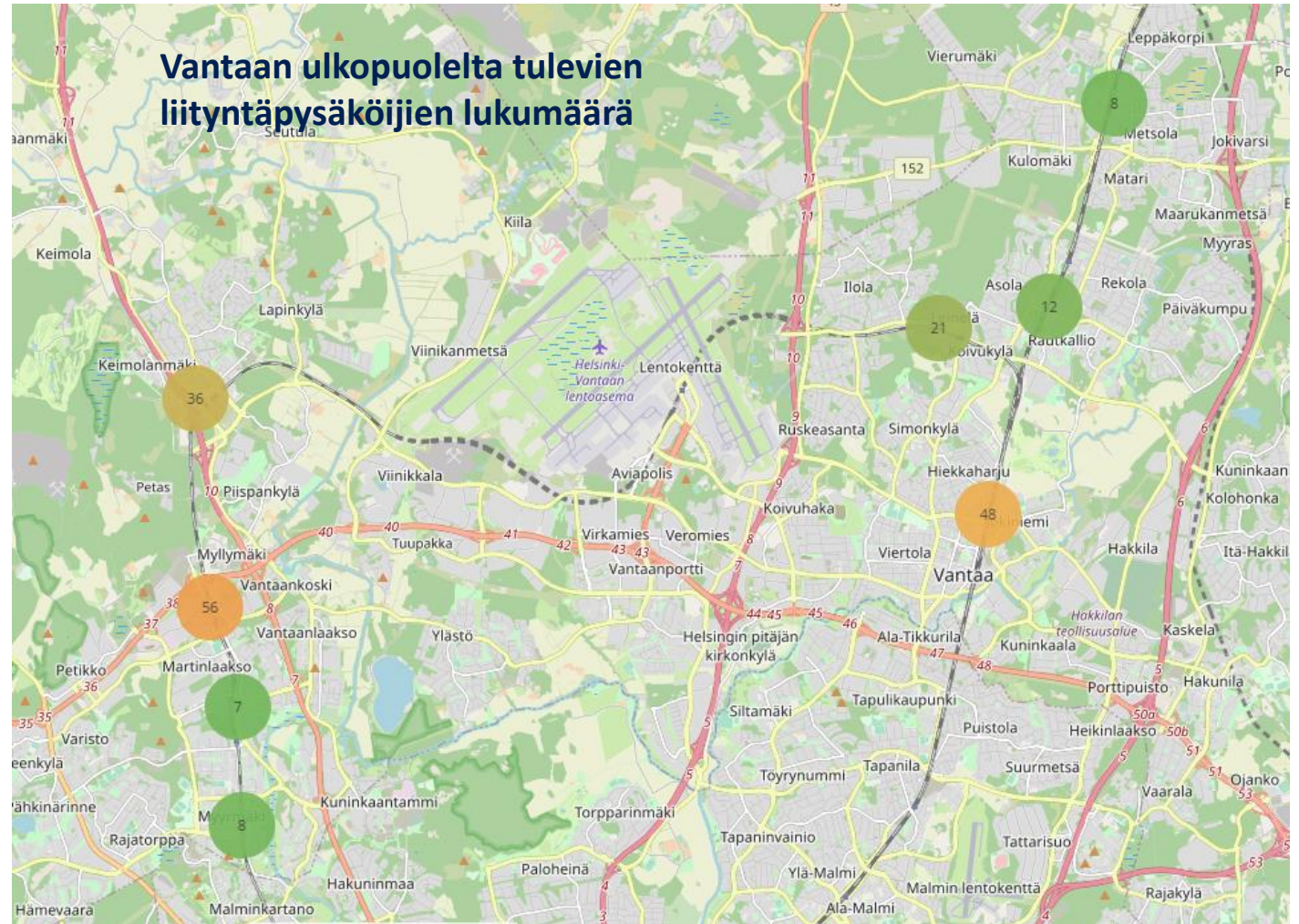
HSL:n liityntäpysäköintitutkimuksen 2022 tuloksia

HSL on tehnyt liityntäpysäköintitutkimuksia vuosina 2014, 2019 ja 2022. Vuoden 2022 tutkimuksessa kyselyn vastausprosentti oli 29 % ja vastauksia tuli yhteensä autojen osalta 192 kpl, mikä on selvästi vähemmän kuin vuoden 2019 tutkimuksessa.

HSL:n syksyn 2022 liityntäpysäköintitutkimuksen mukaan n. 60 % Vantaan liityntäpysäköintialueilla pysäköivistä on vantaalaisia. Toiseksi eniten liityntäpysäköijiiä tuli Nurmijärveltä ja kolmanneksi eniten Espoosta.

Eniten muista kunnista tulevia liityntäpysäköijiiä Vantaalle käyttivät Vantaankosken, Tikkurilan ja Kivistön liityntäpysäköintialueita. Jonkin verran ulkopaikkakuntalaiset hyödynsivät myös Leinelän liityntäpysäköintialuetta. Viereisellä kartalla näkyy niiden vastaajien määrä, joiden kotikunta ei ollut Vantaa.

Yleisarvosana Vantaan liityntäpysäköintialueille asteikolla 0-5 oli 4,0. Arvosana ei muuttunut vuoden 2019 tutkimuksesta, vaikka Vantaan liityntäpysäköintialueille on tutkimusten välissä otettu

Muun kuin Vantaan asuinpaikaksi ilmoittaneiden lukumäärät eri liityntäpysäköintialueilla. Lähde: Helsingin seudun työväkilyntäpysäköintitutkimus 2022 (HSL, 2022)

Liityntäpysäköintitutkimuksia

käyttöön matkalippuvaatimus. Vuoden 2022 tutkimuksen mukaan 70 % vastaajista piti joukkoliikennelipun esittämistä melko hyvänä tai erittäin hyvänä. Tarkemmat vastaukset näkyvät viereisessä kuvaajassa.

75 % Vantaan liityntäpysäköintialueilla pysäköivistä jatkoi matkaansa joukkoliikenteellä ja näistä 10 % VR:n lipulla. Tikkurilassa pysäköi eniten niitä, jotka eivät jatkaneet matkaansa joukkoliikenteellä. Seuraavaksi eniten tällaisia liityntäpysäköijä oli Kivistössä. Toisaalta liityntäpysäköintikyselyyn tuli eniten vastauksia juuri Tikkurilasta, Kivistöstä ja Vantaankoskelta pysäköiviltä.

Suurimmalla osalla liityntäpysäköijistä määräpaikka oli Helsinki (63 %). Seuraavaksi yleisin määräpaikka

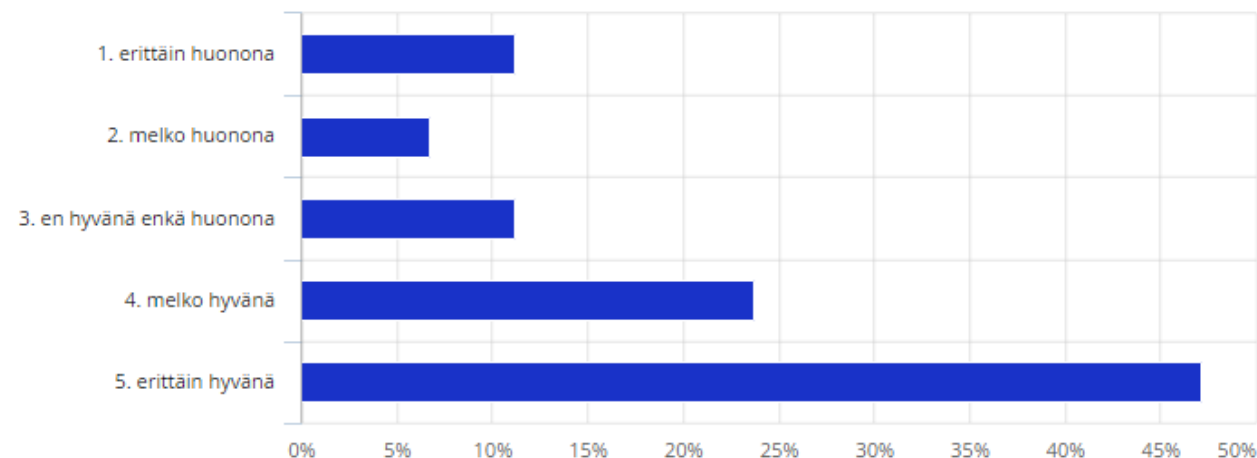
oli Vantaa (21 %). Vaihtoehtoiseksi matkustustavaksi ilmoitettiin useimmiten auto (43 %) ja seuraavaksi eniten joukkoliikenne (27 %). Suurimmalla osalla määränpäässä olisi odottanut maksullinen pysäköintipaikka, mikäli olisi ajanut koko matkan autolla.

Vuoden 2022 tutkimukset mukaan suurimmat syyt liityntäpysäköinnille olivat pysäköinnin hinta sekä vaikeus löytää pysäköintipaikkaa määränpäässä. Vuonna 2019 suurin syy liityntäpysäköinnille oli ajoneuvoliikenteen ruuhkat.

Liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman päivitys 2022

HSL on laatinut liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman vuonna 2017 ja siitä tehdään päivitys vuoden 2022-2023 vaihteessa. Toimenpideohjelman päivitystyössä mm. arvioidaan edellisen toimenpideohjelman mukaisten pysäköintipaikkamäärien toteutumista. Vantaalla paikkamäärätavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet. Kivistöstä on poistunut autojen liityntäpysäköintiä ja Korsossa pysäköintipaikkoja on määritelty uudelleen.

Auto: tulisiko esittää joukkoliikennelippu pysäköidessä

Vantaalla liityntäpysäköivien mielipide siitä, tulisiko joukkoliikennelippu esittää pysäköidessä. Lähde: Helsingin seudun työssäkäyntialueen liityntäpysäköintitutkimus 2022 (HSL, 2022)

75 % Vantaan liityntäpysäköinnin käyttäjistä jatkoi matkaansa joukkoliikenteellä

3

Liiteaineisto: Pyörrien liityntäpysäköinti

Pyörien liityntäpysäköinti

Pääradan asemat

Pyöräpaikkamäärät 2022 (joista runkolukittavia)

Tikkurila	890	(838)
Hiekkaharju	213	(213)
Koivukylä	226	(226)
Rekola	82	(82)
Korso	202	(188)

Vantaankosken radan asemat

Pyöräpaikkamäärät 2022 (joista runkolukittavia)

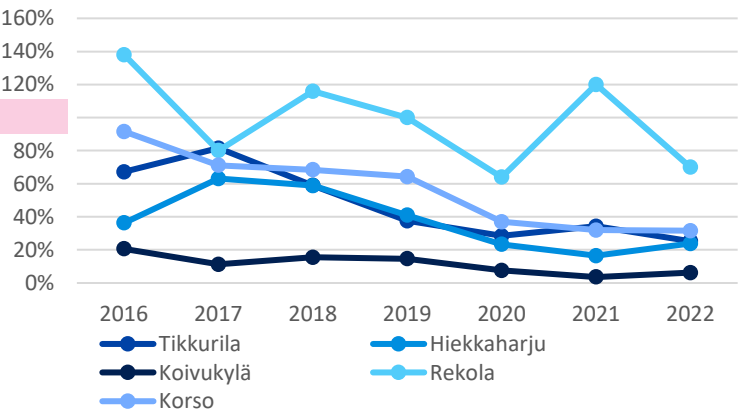
Myyrmäki	156	(156)
Louhela	46	(46)
Martinlaakso	86	(86)
Vantaankoski	84	(84)
Vaskivuori	20	
Honkasuo	20	

Kehäradan asemat

Pyöräpaikkamäärät 2022 (joista runkolukittavia)

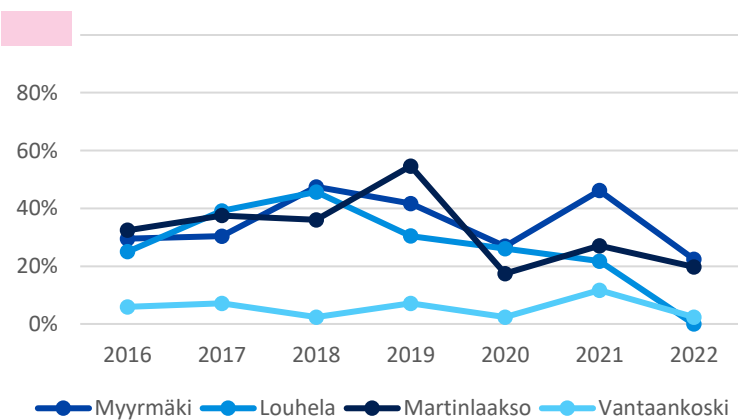
Vehkala	84	(84)
Kivistö	380	(380)
Aviapolis	40	(40)
Leinelä	154	(154)
Pyöräpysäköintipaikat pysäkeillä		
Ylästö	20	
Tammisto	50	
Lapinkylä	5	

Pyöräpysäköinnin käyttöaste 2016-2022

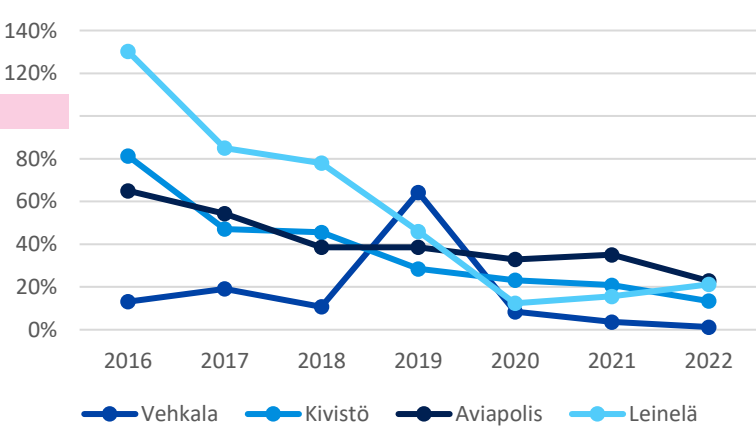
Käyttöasteet ovat pääradan asemilla laskeneet melko tasaisesti vuodesta 2017, eniten Tikkurilassa ja Korsossa. Hiekkaharjun asemalle lisättiin vuonna 2018 pyöräpysäköintipaikkoja, mikä selittää käyttöasteen laskua Hiekkaharjussa. Rekolan asemalla pyöräpysäköintiä on määrällisesti muita asemia vähemmän ja käyttöaste on korkea. Lisäpaikkoja on suunnitteilla Rekolaan, Tikkurilaan ja Korsoon, ja toteutus on vuosina 2023-2024.

Pyöräpysäköinnin käyttöaste 2016-2022

Seurantatiedon perusteella Vantaankosken radan asemilla pyöräpysäköintipaikkoja on määrällisesti riittävästi kysyntään nähden. Näillä asemilla ei ole viime vuosina rakennettu uusia pyöräliityntäpaikkoja.

Pyöräpysäköinnin käyttöaste 2016-2022

Leinälän ja Kivistön asemilla oli heti asemien avautuessa liian vähän pysäköintipaikkoja käyttäjämääriin nähden ja paikkoja on lisätty reilusti, mikä näkyy käyttöasteen alentumisena. Laskentatietojen mukaan Kehäradan asemilla on tällä hetkellä riittävä määrä pyöräpysäköintipaikkoja.

Pyörien liityntäpysäköintitutkimus 2022

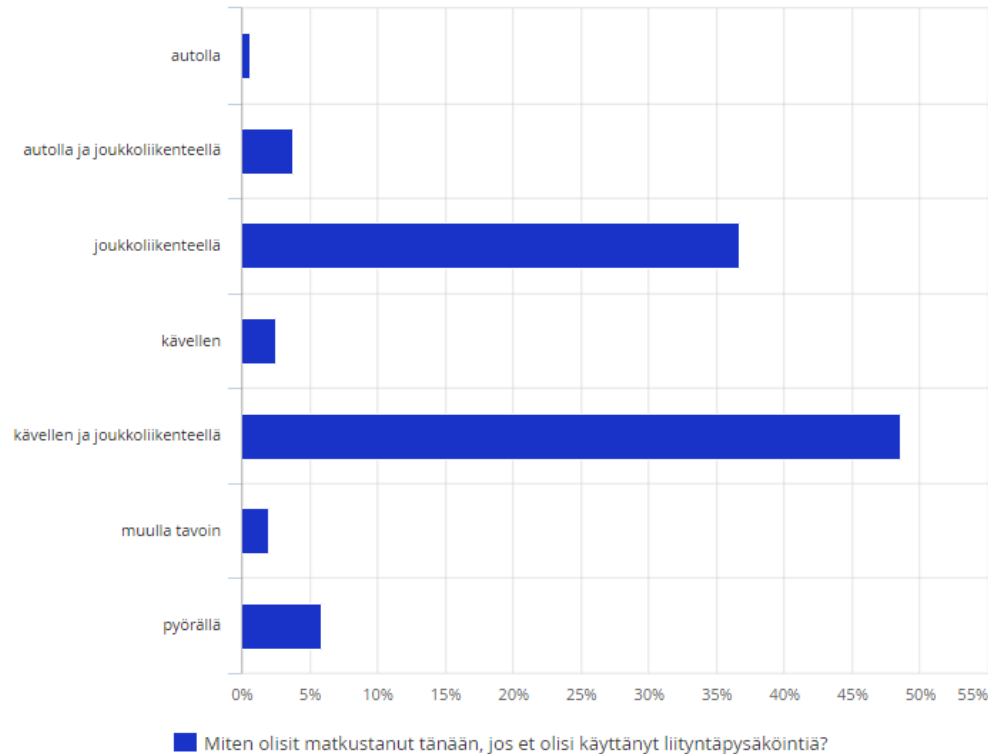

HSL:n vuoden 2022 liityntäpysäköintitutkimukseen vastasi pyörien osalta 85 henkilöä ja vastausprosentti oli 16 %. Pyörällä liityntäpysäköineistä 80 % jatkoi matkaansa Helsinkiin ja 11 % Vantaalle. 17 %:a vastaajista käytti VR:n lippua.

Ajokortti löytyi 80 %:lta ja autonkäyttömahdollisuus aina tai melkein aina oli 62 %:lla. Silti autoa ei pidetty vaihtoehtona pyöräliityntämatkalle, vaan vaihtoehto oli todennäköisimmin joukkoliikenne.

Merkittävimmät syyt pyöräliityntäpysäköinnille olivat vuonna 2019 ja 2022 samat: koko matka polku-pyörällä veisi liikaa aikaa sekä hyvät joukkoliikenne-yhteydet tältä liityntäpysäköintipaikalta. Vuonna 2022 ympäristöystävällisyys nimettiin selkeästi useammin syyksi pyöräliityntäpysäköintiin kuin vuonna 2019.

Vaihtoehtoinen matkustustapa

Pyörien liityntäpysäköinnille ilmoitettu vaihtoehtoinen matkustustapa. Lähde: Helsingin seudun työssäkäyntialueen liityntäpysäköintitutkimus 2022 (HSL, 2022)

4

Liiteaineisto: Ratkaisumalleja pysäköinnin haasteisiin

Tarkastellut alueet

KASKELANRINNE

- Kaskelanrinteen uudisalue on toteutettu kokeilunormilla 1 ap/ 130 k-m2. Pysäköinti on keskitetty pysäköintilaitokseen ja osittain kenttäpysäköintiin. Alue sijaitsee noin kilometrin päässä Hakunilan palveluista.
- Pysäköintilaitoksessa on yhteensä 266 autopaikkaa, joista 10 on invapaikkoja. Tämän lisäksi korttelialueen pihoilla on tiedossa olevien rakennusten osalta 9 invapaikkaa. Autopaikat omistaa kiinteistöosakeyhtiö, jonka osakkaita ovat alueen taloyhtiöt. Asukkaat vuokraavat autopaikat taloyhtiöltä (noin 50 €/paikka/kk).
- Pysäköintipaikkamäärät ovat riittämättömät ja autoja pysäköidään läheisen pientaloalueen kadun varsille, jossa aikarajoitus on 4 h. Uudiskohteiden vieressä on rekkaparkki ja liityntäpysäköintialue. Kaskelantien varressa on muutamia autopaikkoja.

JOKINIEMI, LAURI KORPISEN KATU

- Jokiniemessä radan varressa on pysäköintikenttiä, joita käytetään myös liityntäpysäköintiin. Kenttäalueet on kaavoitettu muuhun käyttöön.
- Jokiniemessä sijaitsevan Lauri Korpisen katu 6 -korttelin kolme ensimmäiseksi toteutetun (2014-2015) asuinkerrostalon autopaikkamitoituksena on käytetty 1 ap/ 143 k-m2 ja myöhempien kahden (2016-2019) 1 ap/ 100 k-m2. Korttelin autopaikat on keskitetty pysäköintilaitokseen, jonka autopaikat ovat erillisiä osakkeita ja niitä on osoitettu ostettaviksi kaikkien viiden yhtiön osakkaille. Pysäköintilaitosta hallinnoi pysäköintiyhtiö. Korttelin piha-alueilla on muutamia autopaikkoja, jotka on pääasiassa tarkoitettu vieraspaikoiksi. Pysäköintilaitokseen on mahdollista rakentaa 54 lisäpaikkaa.
- Haasteena on vieraspaikkojen väärinkäyttö ja pysäköintitilannetta ymmärtämättömät uudet vuokralaiset. Osa yhtiöiden vieraspaikoista vaatii asuntokohtaisen pysäköintiluvan. Pysäköintiä valvoo yksityinen pysäköinninvalvonta. Korttelissa sijaitsevan asumisoikeusasunnon pysäköintipaikkajono on vuosien 2016-2020 aikana lyhentynyt noin 14 autopaikan jonottajasta 6 jonottajaan.
- Asuinkorttelissa sijaitsevien yhteiskäyttöautojen käyttö on vähäistä.

HAVUKOSKI

- Alue rakennettu 1970-80 -luvuilla. Haasteena pysäköintipaikkojen riittämättömyys. Kadunvarsipaikat on tarkoitettu lyhytaikaiseen pysäköintiin ja vieraskäyttöön, mutta paikkoja käyttävät myös alueen asukkaat. Asukaspysäköintiin kadunvarsien 1-2 h aikarajoitus on liian lyhyt, erityisesti siksi, että alueella asuu paljon vuorotyöntekijöitä.
- Riittämättömät paikat aiheuttavat väärinpysäköintiä tonteilla ja jalkakäytävillä.
- Alueen pysäköintipaikat pääsääntöisesti LPA-alueilla, muutamia pysäköintialueita on tonteilla. Pysäköinnin hallintamuodosta ei ole saatu tarkempaa tietoa.

KEIMOLANMÄKI

- Keimolanmäki on uusi asuntorakentamisen alue, joka sijaitsee Hämeenlinnanväylän varrella Kivistön aluekeskuksen vieressä. Keimolanmäen eteläosassa on autopaikkojen mitoituksessa käytetty kokeilunormia (1ap/ 130 k-m2). Asukaspysäköinti on keskitetty kolmeen yksityisesti omistettuun pysäköintilaitokseen. Keimolankaarella on maksuttomia kadunvarsipaikkoja 4h aikarajoituksella.
- Suurimmassa osassa taloyhtiöitä autopaikat on vuokrattu asukkaille. Kaikki paikat on vuokrattu ja niihin on jonoa. Kahdessa taloyhtiössä autopaikat myydään erillisinä osakkeina. Alueella on paljon vuokra- ja asumisoikeusasuntoja.
- Pysäköinnin hinnoittelu ei ohjaa pysäköintipaikkojen käyttöä ja autonomistusta tarkoituksenmukaisesti. Ilmaiset pysäköintipaikat kadunvarsilla vähentävät asukkaiden halukkuutta maksaa pysäköinnistä. Pysäköintipaikkojen vuokrat ovat melko alhaiset.
- Keimolanmäessä on heikosti palveluita, Kivistön asema on melko kaukana (noin 1-2 km etäisyydellä) ja alueella kulkee yksi bussilinja (434), joka toimii syöttöliikenteenä Kivistön asemalle. Syöttöliikenteen palvelutaso on heikko (ruuhka-aikana 3-4 vuoroa tunnissa).
- Keimolanmäen markkinointi on epäonnistunut ja alueelle on muuttanut liikaa ihmisiä jotka käyttävät autoa.
- Koulun / päiväkodin pihalla pysäköintialueita, joista osa paikoista 60 min saattopaikkoja. Lisäksi koulun edessä erillinen saattopaikka.

Kaskelanrinne

Osoite	Toteutuneet / toteutuvat autopaikat
Kaskelantie 1	- Kaavan mukainen kerrosala 5200 kem2 (1ap/100kem2=52ap) - Haettava kerrosala 6760 kem2 (=30% -lisäkerrosala, muu ap vaatimus: 1ap/130kem2=52ap) - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Autopaikkoja viereiseen LPA-alueella parkkihallissa (94205/2) varattu 52 ap, tontilla lisäksi 2 LE-paikkaa
Kaskelantie 5	- Kaavan mukainen kerrosala 2700 km2, käytetty 2760 km2 - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Autopaikat sijaitsevat LPA-alueella parkkihallissa (94205/2), varattu 21 ap. Lisäksi 1 LE-paikka tontilla.
Kaskelantie 7	- Kaavan mukainen kerrosala 2950 km2, käytetty 2965 km2 - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Autopaikat sijaitsevat LPA-alueella parkkihallissa (94205/2), varattu 22 ap. Lisäksi 1 LE-paikka sijaitsee rasiitena tontilla 3.
Kaskelantie 9	- Kaavan mukainen kerrosala 3350 kem2 - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Rakennetaan LPA-korttelialueelle 25 ap, omalle tontille 1 LE-paikka.
Kaskelantie 15	- Kaavan mukainen kerrosala 3350 kem2, käytetty 3411 kem2 - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Rakennetaan LPA-korttelialueelle 25 ap, omalle tontille 1 LE-paikka.
Kaskelantie 17	- Kaavan mukainen kerrosala 2950 kem2, käytetty 2973 kem2 - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Rakennetaan LPA-korttelialueelle 23 ap, omalle tontille 1 LE-paikka.
Kaskelantie 11 *rakenteilla	- Kaavan mukainen kerrosala 2700 kem2, käytetty 2760 kem2 - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Autopaikat sijaitsevat LPA-alueella (94205/2) parkkihallissa, varattu 21 ap. Lisäksi 1 LE-paikka sijaitsee tontilla.
Kaskelantie 25	Autopaikat 20 ap (1/130kem2) sijoitetaan pysäköintilaitokseen LPA-tontilla 94205/2
Kaskelantie 27 *rakenteilla	- Kaavan mukainen kerrosala 3600 kem2, käytetty 3510 kem2 - Autopaikkavaatimus 1ap/130km2. Rakennetaan LPA-korttelialueelle 28 ap, omalle tontille 1 LE-paikka

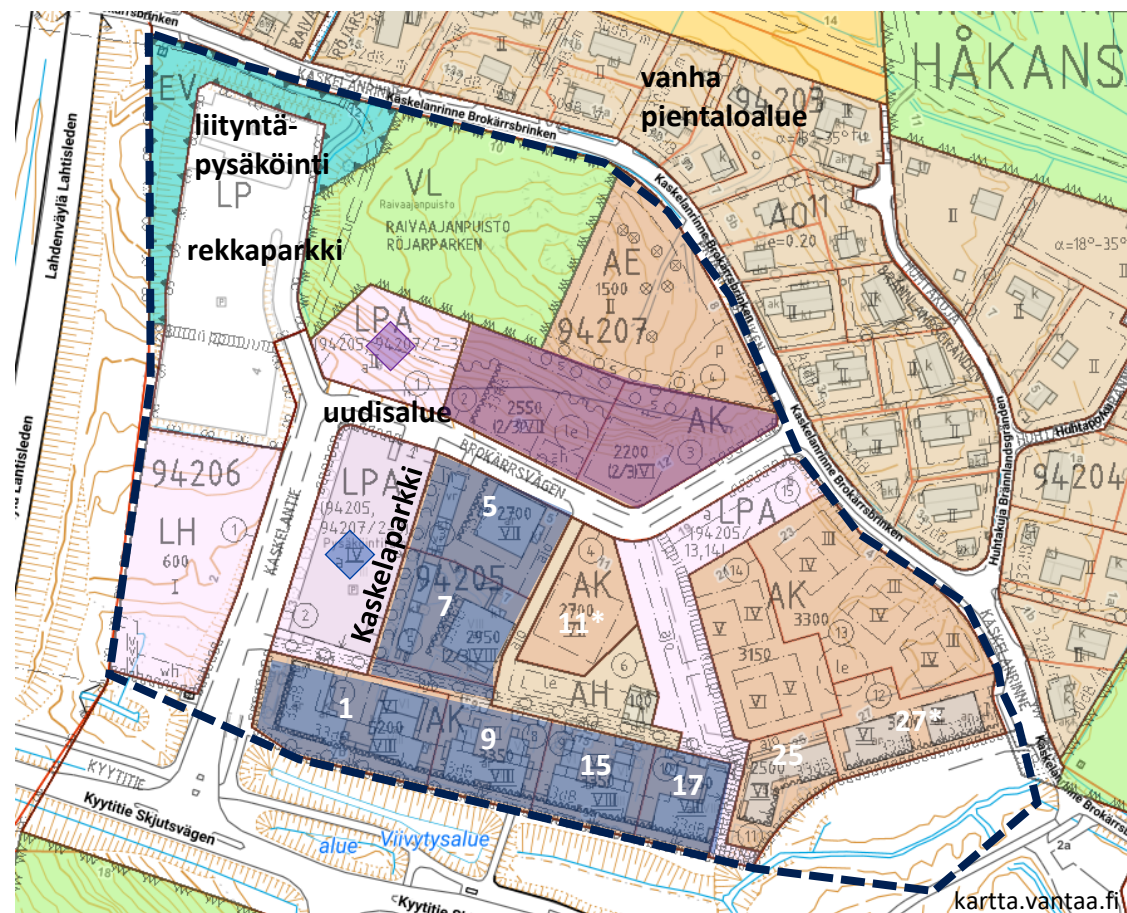
Lisäksi lausuttavana on tällä hetkellä Kaskelantie 12, jossa esitetty 20 ap ja 2 vieraspaikkaa (omalle tontille 1 inva + 2 vieras, 17 ap LPA-korttelialueelle, loput 2 ap tontille 1 rakennettavalle pysäköintialueelle).

LIITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 11 §

Kaskelanparkissa yhteensä 266 paikkaa, joista 10 invapaikkaa.

Viereisen taulukon mukaan esitetyt autopaikkoja LPA-alueen pysäköintihalliin toteutumassa 237 kappaletta. Tonteille lisäksi 9 liikuntaesteisten autopaikkaa.

Asemakaava Hakunila, keskustan laajennus 1, Kaava-alueen numero 001987 (Kv 15.12.2014)

Kaskelanrinne

- Alueella yksi pysäköintilaitos, Kaskelanparkki, jossa 266 autopaikkaa. Käytössä nyt noin 188 autopaikkaa. Autopaikat omistaa KOY, jonka osakkaina ovat korttelin taloyhtiöt.
- Jokaiselle korttelin taloyhtiölle on osoitettu tietty määrä autopaikkoja joko parkkihallista tai maantasapaikoista. Paikat on numeroitu ja korvamerkitty taloyhtiöille. Asukas vuokraa paikan taloyhtiötä. Jokainen taloyhtiö määrittelee vuokran ja hoitaa vuokraamisen itse. Ei vuokrata eikä myydä korttelin ulkopuolelle. Vuokra on noin 50€/paikka/kk. Kaikki jo valmistuneille taloyhtiöille osoitetut paikat ovat käytössä.
- Maastokatselmuksen havaintojen mukaan autoja on pysäköity ryppäinä, joten osa vapaista paikoista osoitettu tuleville/rakenteilla oleville asuinrakennuksille. Kolmelle rakenteilla olevalle asuinkerrostalolle tulossa yhteensä 49 autopaikkaa pysäköintilaitokseen ja lausuttavana olevalle asuinkerrostalolle tulossa 17 autopaikkaa pysäköintilaitokseen.

Kaskelanparkki

Kaskelanrinne

- Autoja pysäköitynä myös Kaskelantien varteen sekä viereiselle liityntäpysäköintialueelle ja rekkaparkin henkilöautopysäköintiin.
- Lisäksi autoja pysäköity Kaskelanrinteeseen, viereisen omakotitaloalueen kadulle, jossa 4 tunnin aikarajoitus. Osassa autoissa pysäköintivirhemaksulappu (osa näistä autoista pysäköity maastopysäköintinä eli auto osin nurmikon puolella).

Kuvat maastokatselmus 12.3.2020, noin kello 7.00-7.15

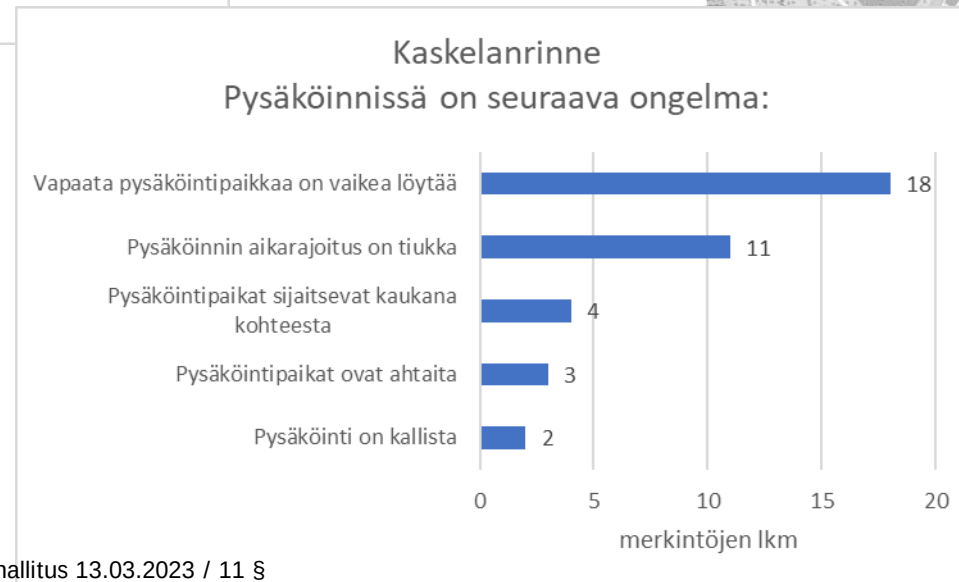
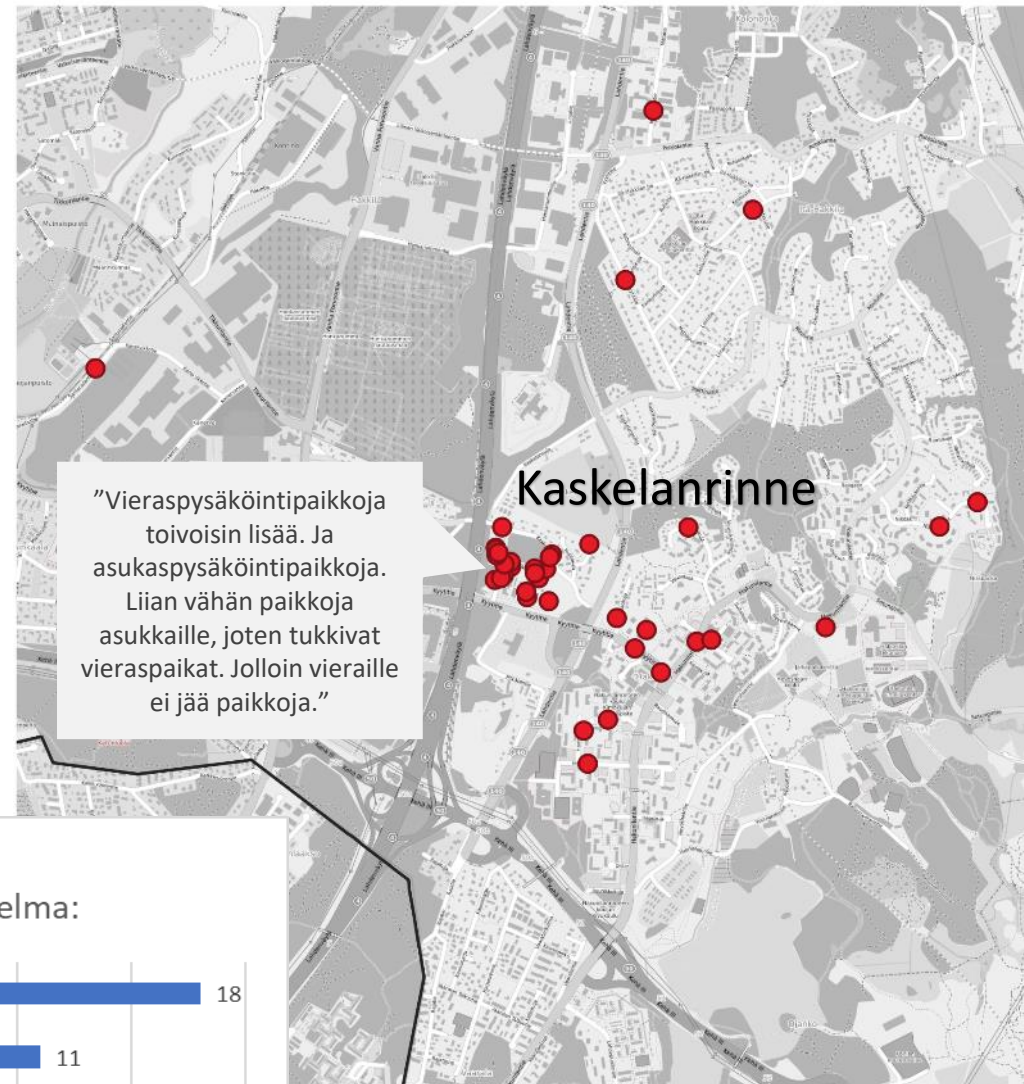
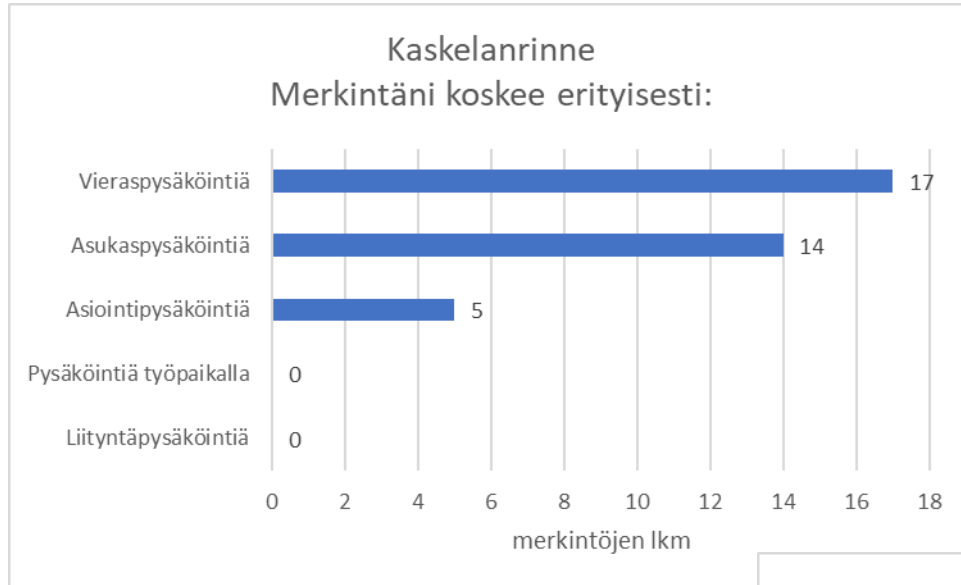

LIITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 11 §

Kaskelanrinne

Pysäköintikyselyn vastaukset

Kaskelanrinne

- Pysäköintikyselyn vastaukset

Pysäköinnissä on muu ongelma, mikä?	Toiveet	Avoimet palautteet:
- Uusi Kaskelan asuinalue ei tarjoa riittävästi auton pysäköintitilaa. Alue on kaavoitettu pieleen. Alueella on paljon pieniä asuntoja ja pysäköintipaikkoja on vain joka kolmannelle. Ei voi edes pyytää ketään kylään, koska autoa ei voi jättää minnekään. Lajin paikka on Porttipuiston liikekeskus. Asukkaille varattuja parkkipaikkoja on liian vähän Alueella 4 tunnin kiekko paikka rajoitus, mutta autoilijat pitävät autojaan yli 10 tuntia eli pitävät koko yön. Enemmän valvontaa eikä sallittaisi yöpysäköintiä. Kerrostalojen autot pysäköivät kaskelanrinteen pientalojen eteen miten sattuu. 4h pysäköinti ei kata koko kaskelanrinteen tietä. Täten esim. omat vieraani joutuvat jättämään auton todella todella kauas Pysäköintipaikat pitäisi olla kaavoitettu useammalle vaikka sitten maksua vastaan isoilla pysäköintialueilla. Voisiko rekkaparkki siirtää jonnekin muualle? - Aina ei saa autoa parkkiin ja sitten joutuu ottaa sakon, koska pakkohan se auto on johonki jättää. - Pysäköinti ei ole mahdollista	Enemmän parkkipaikkoja ja 24h parkkipaikkoja Kaavoituksessa tulee määrätä enemmän parkkipaikkoja rakennettavaksi uusille asuinalueille. Enemmän parkkipaikkoja muutama 24h paikka ois kans hyvä olla. Vieraille tarvis myös lisää paikkoja, koska niitä ei ole. Vieraspysäköintipaikkoja toivoisin lisää. Ja asukapysäköintipaikkoja. Liian vähän paikkoja asukkaille, joten tukkivat vieraspaikat. Jolloin vieraille ei jää paikkoja. - Voisiko tälle puolelle tietä laittaa kadunvarsipaikkoja	- Hoitakaa kaskelan alueen pysäköinti kuntoon ennenkun rakennatte yhtään kerrostaloa lisää. On täysin kohtuutonta että me pientaloasukkaat kärsitään nyt kohtuuttoman paljon noista kerrostaloasukkaiden autoista. Lisäisin asukas ja vieraspaikkoja jotta täällä olisi viihtyisää. Työ ja työmatkat edellyttää autoa ja olisi hienoa että vieraat voisivat käydä kylässä Kaskelassa pelkäämättä sakkoja. - Uusien asuinalueiden ja uusien rakennusten kaavoituksessa tulee määritellä tarpeellinen määrä paikkoja. Tästä on esimerkkinä Kaskelan ja Kivistön alueet jossa on aivan liian vähän paikkoja autoleville. Uusien asuinalueiden pysäköintipaikkoja pitäisi lisätä runsaasti. Lapsi perheet tarvitsevat auto harrastuksiin ja muihin menoihin. Tällä hetkellä esim. KASKELAN sekä Kivistön asuintaloissa ei ole edes yhtä autopaikkaa per huoneisto. Toivon, että pysäköinninvalvontaa olisi myös kello 18.00-06.00 välisellä ajalla. Nyt minulle on kerrottu, ettei se onnistu. Tämä on ollut ongelmana kaskelanrinteellä, jossa autoja pidetään yli 10 tuntia 4 tunnin paikoilla.

- Tarhuruinpuistossa uudiskohteissa on liian vähän pysäköintipaikkoja tarpeeseen nähden.
- Alueelle on toteutunut paljon pieniä asuntoja ja huoneistokohtaisesta normista on poikettu rakennuslupavaiheessa.
- Alueen ulkopuolelle jäävä LP-alue tullaan rakentamaan pysäköintikäyttöön, mikä lisää hieman alueen pysäköintipaikkamäärää.

Tarhurinpuisto

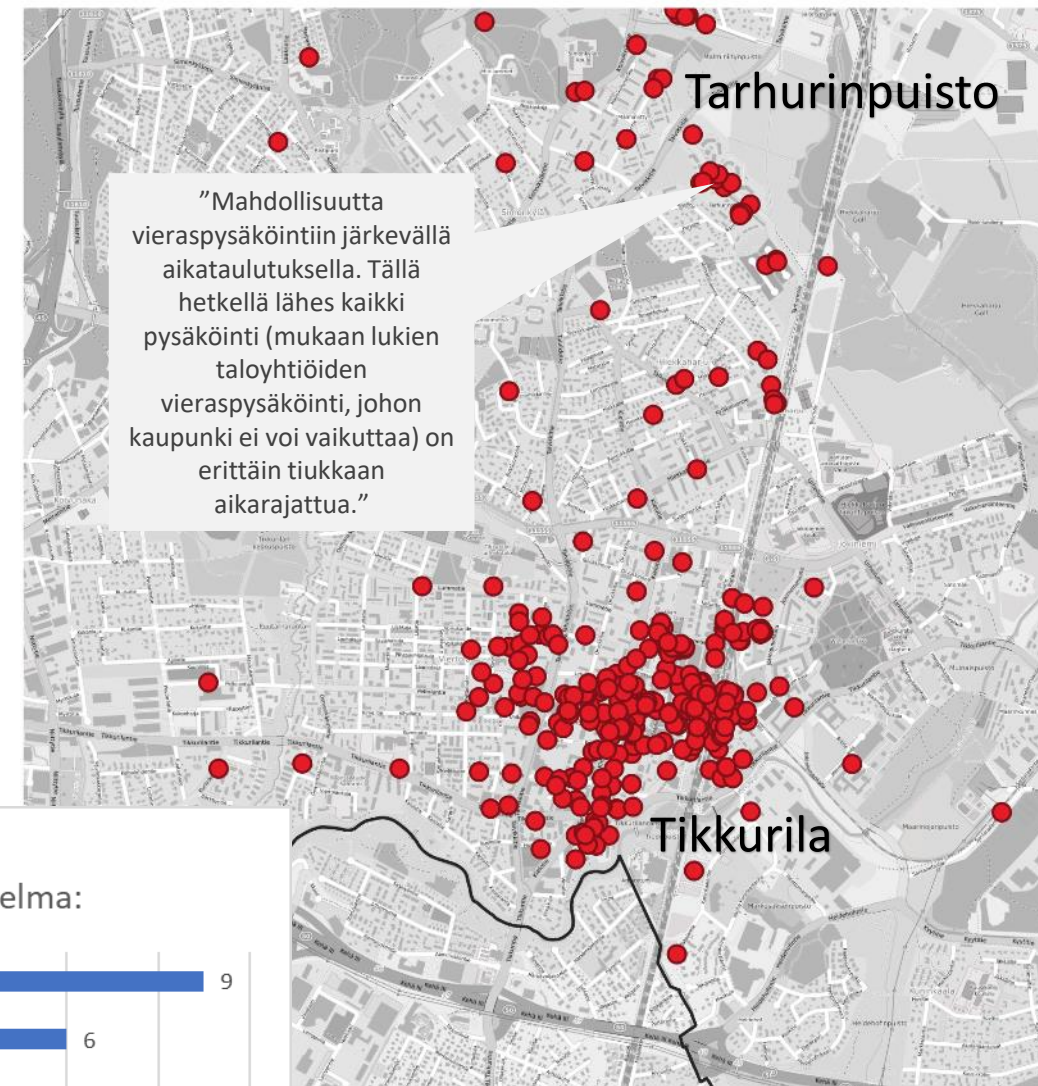
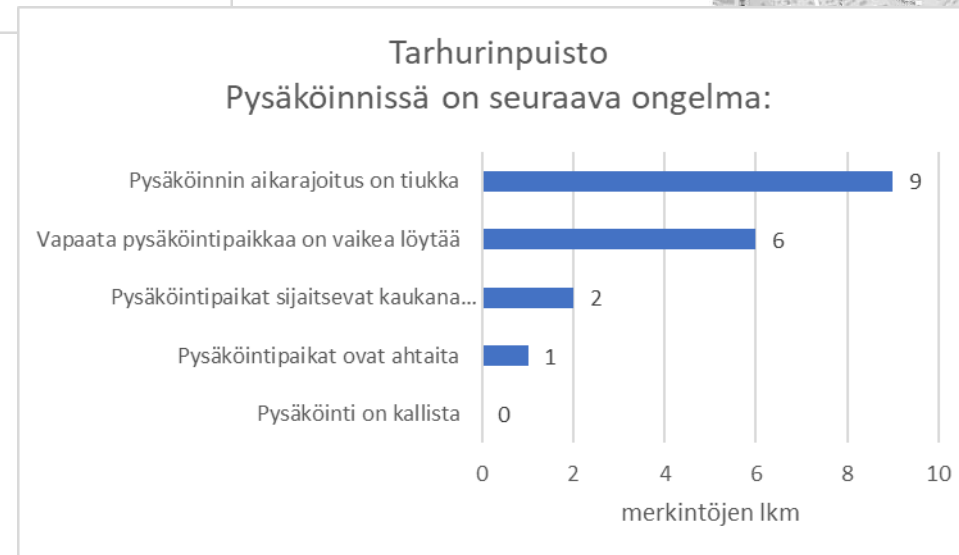
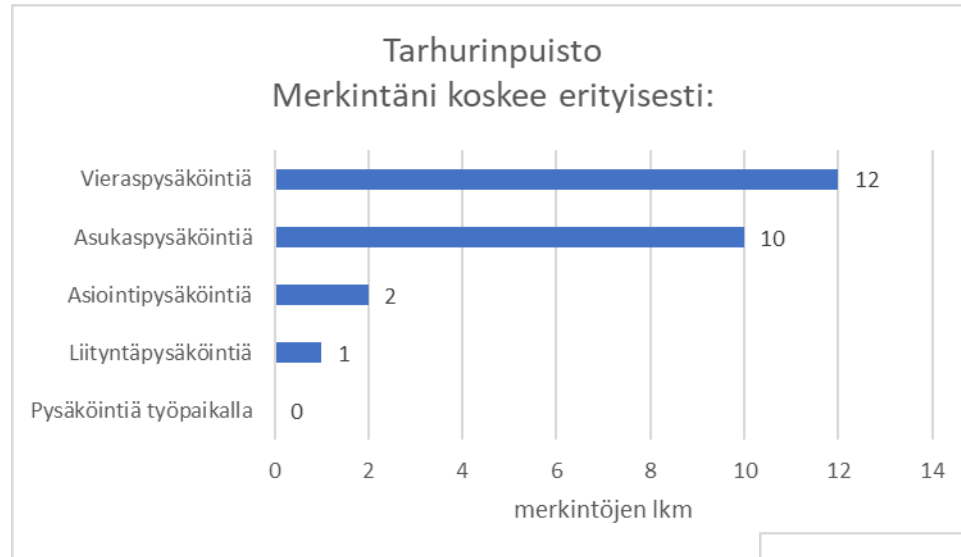
- Tarhurinpuiston alueen autoja pysäköitynä rakentamattomalle alueelle, johon on rakennettu osin jo katuverkkoa.
- Paljon huonokuntoisia ajokelvottomia autoja, mm. renkaita puhki, metallia rutussa tai rikkiäisiä ikkunoita. Yhdestä autosta puuttui rekisterikilvet.
- Kurpitsakujalla 2 h ja Sipulitiellä 4 h aikarajoitus. Kurpitsakujan paikat osin varattu päiväkodin saattoliikenteelle.

Kuvat maastokatselmus 12.3.2020, noin kello 8.00

Tarhurinpuisto

Pysäköintikyselyn vastaukset

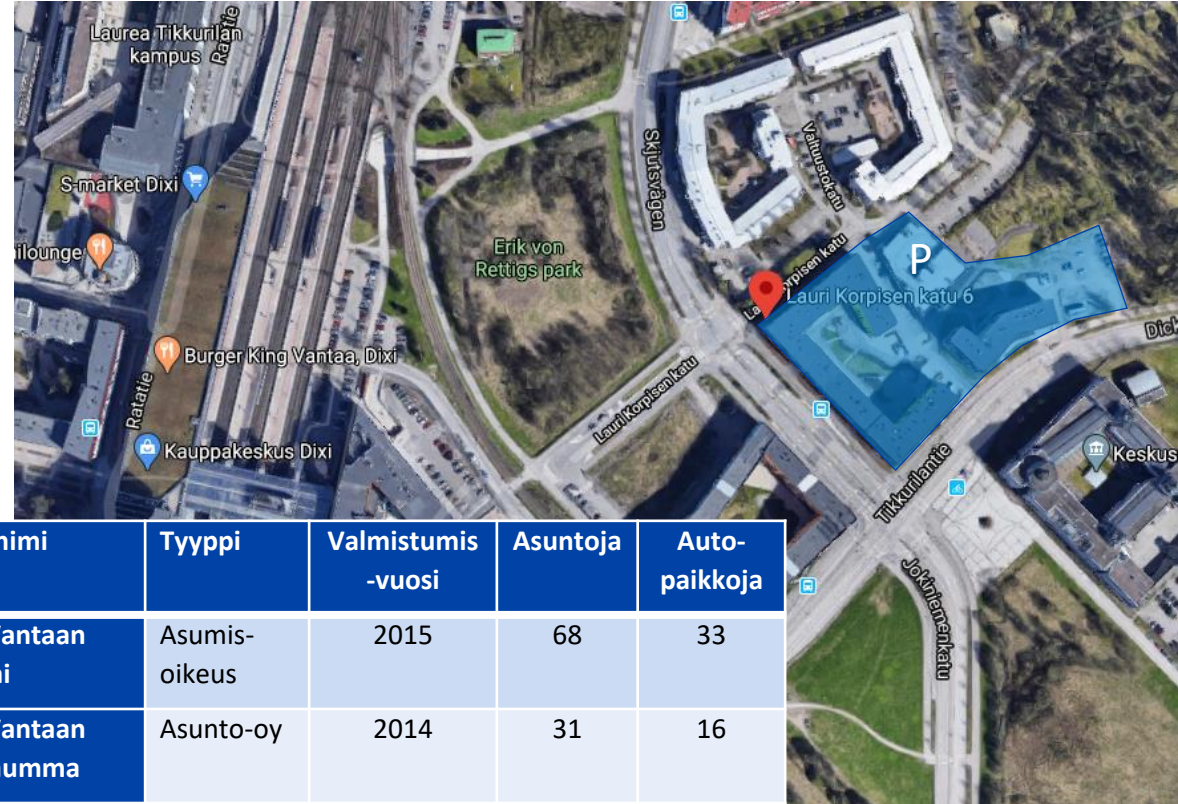
Tarhurinpuisto

• Pysäköintikyselyn vastaukset

Pysäköinnissä on muu ongelma, mikä?	Toiveet	Avoimet palautteet:
Ei lainkaan kadunvarsipysäköintiä	- Tarhurinpuistoon olisi helppo rakentaa toimiva vieraspysäköinti tarhurintien varteen. Lisäksi äärimmäisen tiukat aikarajoitukset tekevät vieraspysäköinnistä haastavaa. - Miksi kurpistakujalla on 2h kiekkopakko ympärivuorokuden? Kujalla vain ja ainoastaan yksityinen tarha jolla oma parkkis(asiakkaat käyttävät sitä) ja asuintaloja. Miksi Sipulitiellä on 4h kiekkopakko ympärivuorokuden? Tiellä on vain asuintaloja. Kurpitsakuja ja Sipulitie ovat ainoat kadut Tarhurintien varrella jotka palvelevat vierailijoita ja sekä asukkaita. 2h ja 4h aika on lyhyt. Ja ihmettelen myös sitä että kiello koskee iltaa, yötä sekä viikonloppuja Lisää pysäköintipaikkoja per kerrostaloasunto tarvitaan kaavatasolla. Nykyinen mitoitus on naivi unelma siitä, että asuttaisiin Helsingin kantakaupungissa. - Ainoat parkkipaikat mitä alueella on, jos siis pihapaikkaa ei satu omistamaan on 2h tai 4h ympärivuorokauden mikä on typerää. Miksi ei voi olla esim. Arkena 7-17 niin kuin muuallakin? Pysäköinti paikkoja on liian vähän. Ja tienvarressa on vain muutamia. Peltö alueelle voisi tehdä kunnon pysäköintialueen - Aika harvoin käy vieraita, jotka viipyisivät vain muutaman tunnin. Missä on paikka pari päivää viipyville? - Tälle alueelle tarvittaisiin asap n. 50-100 autoa vetävä pysäköintialue, jolle asukkaat voisivat jättää kakkosautonsa ja vieraat voisivat viipyä muutaman päivän. Myös sen verran lähellä rautatieasemaa, että varmaan liityntäpysäköijät käyttäisivät myös Vieraspaikkoja ei ole kuin 2 ja ne ovat asukkaiden käytössä, tämä ongelma on kaikissa alueen taloyhtiöissä - Mahdollisuutta vieraspysäköintiin järkevällä aikataulutuksella. Tällä hetkellä lähes kaikki pysäköinti (mukaan lukien taloyhtiöiden vieraspysäköinti, johon kaupunki ei voi vaikuttaa) on erittäin tiukkaan aikarajattua. Jos illaksi/yöksi tulee vieras, tarkoittaa se koko illan tiukkaa aikataulutusta ja jatkuvaa kiekon siirtämistä. Olisi kiva, että esimerkiksi yöpyminen vieraalle olisi tehty mahdolliseksi pysäköinnin kannalta.	- Tiivistäminen huono juttu, ei nykyihminen kaipaa tiivistämistä vaan ennemminkin tilaa ympärilleen. Ei jokaiseen pieneen tyhjiin puistoplänttiin tarvitse kerrostaloa iskeä. Hyvänä esimerkkinä Tarhurintie Kulleronpuiston alue. Alkujaan piti tulla pientalo alue. Nyt joku viisas keksi että kerrostaloa ja moninkertainen määrä asukkaita. Parkkitilanne huononee entisestään, rauhallisuus katoaa mistä Hiekkaharju on ollut tunnettu - Asuin ennen tarhurinpuistossa jossa pysäköintitilanne on suorastaan surkea, tällaista kehitystä en voi hyväksyä vaikka en enää asukaan siellä. Suorastaan häpeällistä. - Tarhurinpuiston tilanne on huono, kohta varmaan yhtä huono kuin Kivistön alue kun laajenee. - Sipulipuiston Tarhuripuiston esimerkki alimitoitetusta pysäköintipaikkojen määrästä vaikeuttaa ihmisten arkea kovasti.

Jokiniemi, Lauri Korpisen katu

- Kolmen ensimmäisen kohteen autopaikkamitoituksena on käytetty 143 k-m²/ap. Kohteiden asemakaavat laadittiin jo ennen normikokeilua, mutta niille annettiin alennus perusnormista yhteiskäyttöautopalvelun johdosta.
- Rakennusvaiheessa kullekin talolle tehtiin yksi City Car Clubin (CCC) yhteiskäyttöpaikka taloyhtiön pihamaalle parkkihallin kupeeseen eli yhteensä kolme paikkaa.
- As Oy Vaniljassa mitoitus on ollut 100 k-m²/ap.

Yhtiön nimi	Tyyppi	Valmistumis-vuosi	Asuntoja	Auto-paikkoja
As Oy Vantaan Meirami	Asumis-oikeus	2015	68	33
As Oy Vantaan Kardemumma	Asunto-oy	2014	31	16
As Oy Vantaan Inkivääri	Asunto-oy	2015	50	24
As Oy Vantaan Kaneli	Asunto-oy	2016	53	26
As Oy Vantaan Vanilja	Asunto-oy	2019	43	25

Jokiniemi, Lauri Korpisen katu

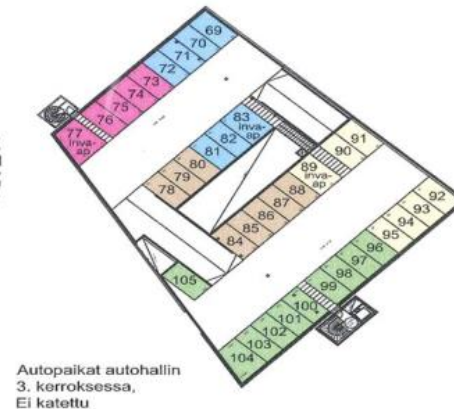
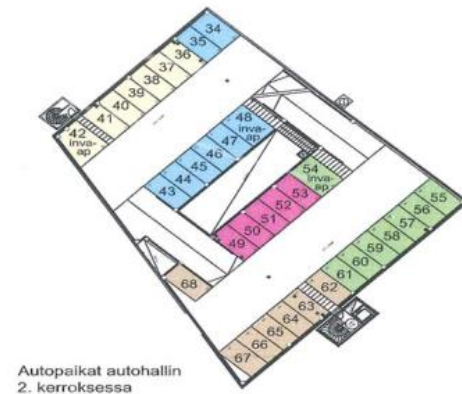
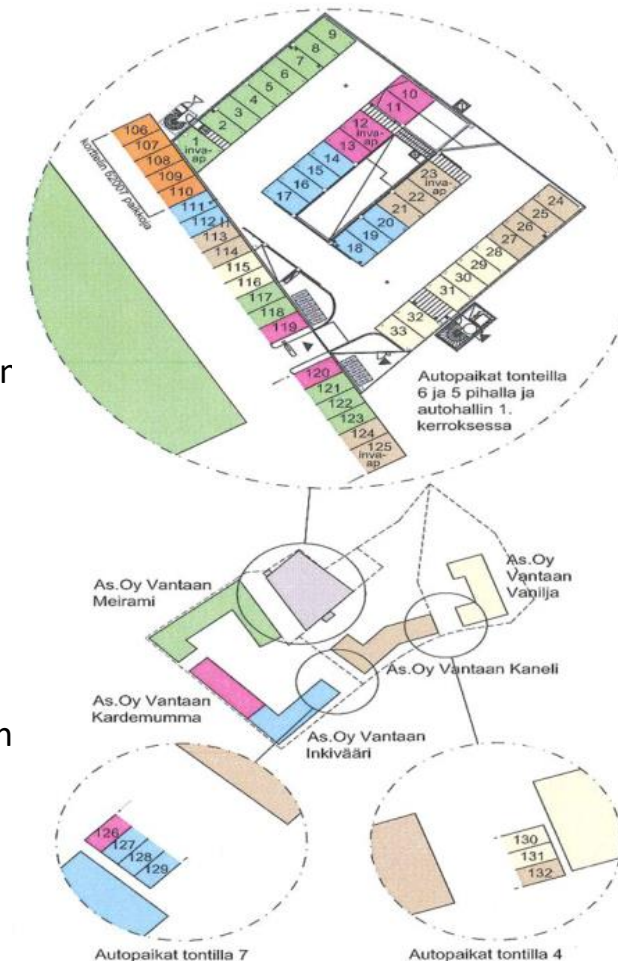
- Kaksi CityCarClubin autoista käytössä maastokatselmuksen aikana.
- Asukkaiden autoja mahdollisesti pysäköity myös vieraspaikoille.

Kuvat maastokatselmus 12.3.2020, noin kello 8.15-8.30

Jokiniemi, Lauri Korpisen katu

- As Oy Vantaan Meirami, TA-Asumisoikeus
 - 58 asumisoikeusasuntoa, 31 ap asukkaille ja 2 ap vieraille.
 - Paikkojen tarvitsijoita on enemmän kuin paikkoja on tarjota.
 - Jonotustilanne: 6 jonottaa ensimmäistä paikkaa ja loput ovat hallipaikalle jonossa. Ei tietoa, minne pysäköivät, jos ei ole omaa parkkipaikkaa.
- Jokiniemen Pysäköinti Oy
 - Kaikki p-yhtiön paikat ovat erillisiä osakkeita ja niitä on osoitettu ostettaviksi kaikkien viiden yhtiön osakkaille. Pihassa on myös joitakin yhtiöiden piha-alueilla olevia P-paikkoja, jotka on pääasiassa tarkoitettu vieraspaikoiksi.
 - Pysäköintiyhtiön paikoista on 5 paikkaa osoitettu naapuriyhtiön käyttöön (LK katu 8-10). Lisäksi pihalla 5 autopaikkaa CCC-yhteiskäyttöautoille. Mahdolliset myymättömät paikat ovat Bonavan hallinnassa.
 - Halliin on mahdollista rakentaa 54 lisäpaikkaa.
 - Ongelmana ollut vieraspaikat ja nykyään osalla kiinteistöistä pysäköin vieraspaikoilla vaatii asuntokohtaisen vierasluvan. Paikkoja valvoo yksityinen pysäköinninvalvonta.

Keimolanmäki

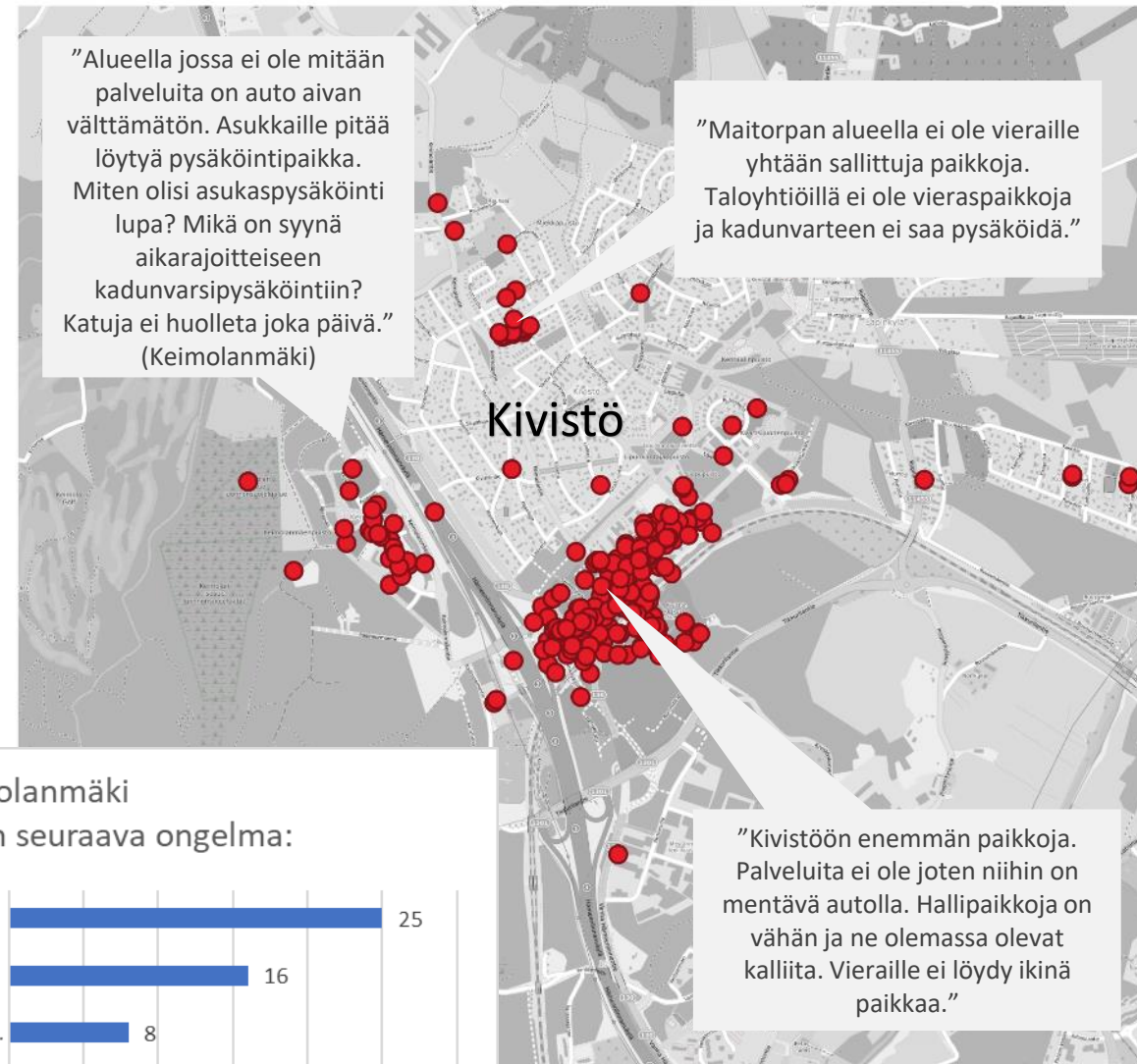
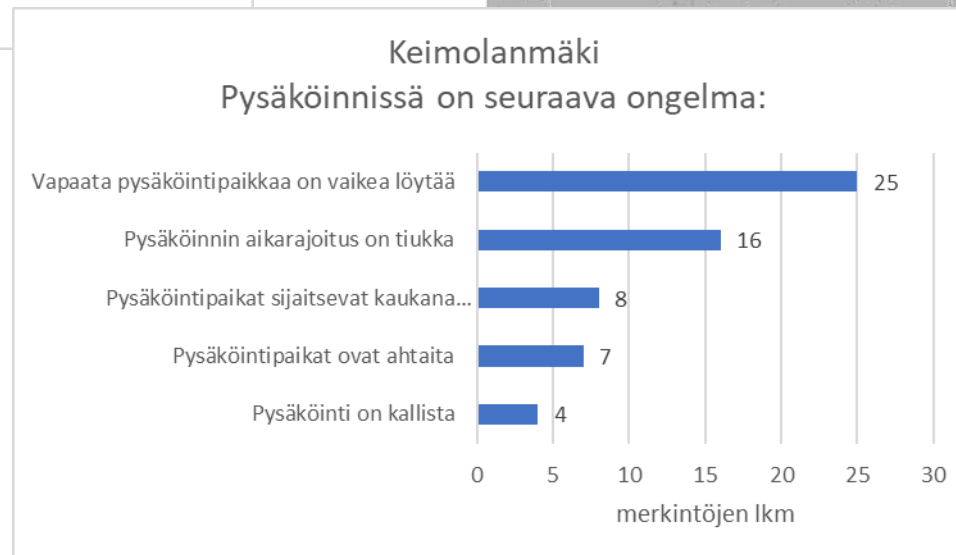
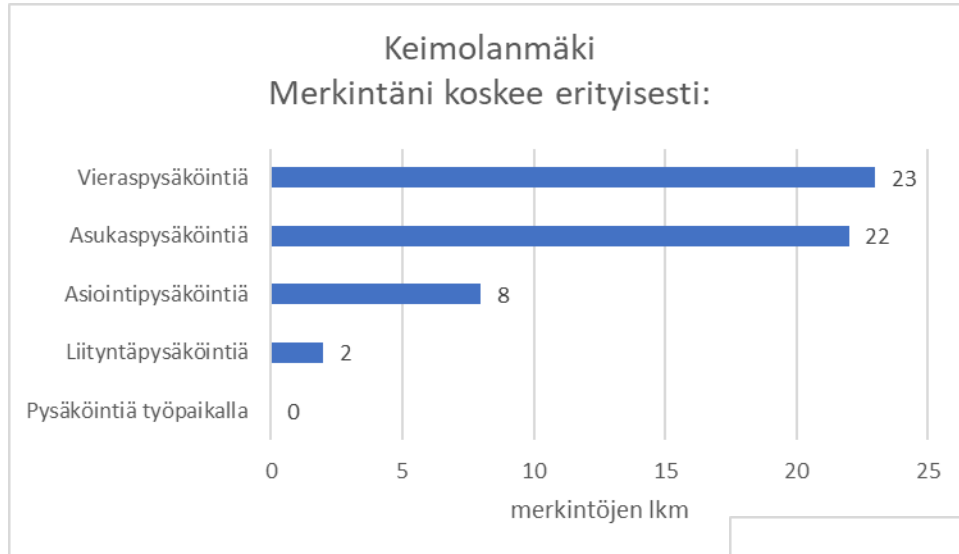
- Keimolanmäen eteläosassa on autopaikkojen mitoituksessa käytetty kokeilunormia (1ap/ 130 k-m²). Asukaspysäköinti on keskitetty kolmeen yksityisesti omistettuun pysäköintilaitokseen. Keimolankaartella on maksuttomia kadunvarsipaikkoja 4h aikarajoituksella.
- Suurimmassa osassa taloyhtiöitä autopaikat on vuokrattu asukkaille. Kaikki paikat on vuokrattu ja niihin on jonoa. Kahdessa taloyhtiössä autopaikat myydään erillisinä osakkeina. Alueella on paljon vuokra- ja asumisoikeusasuntoja.
- Maastokäynti 12.3.2020, noin klo 8.45-9.00
 - Autoja pysäköity Keimolanmäentien varren bussipysäkeille, jotka ovat poissa käytöstä.
 - Keimolankaarteella paljon kadunvarsipaikkoja, joissa autoja myös paljon pysäköitynä (kuvassa kohta 5).
 - Koulun / päiväkodin pihalla pysäköintialueita, joista osa paikoista 60 min saattopaikkoja. Lisäksi koulun edessä erillinen saattopaikka.

Kuva 1. Tarkastellut pysäköintialueet ja -laitokset sekä kadunvarsipysäköinti tarkastelualueella. Pysäköintipaikkoja on yhteensä 560.

Keimolanmäki

Pysäköintikyselyn vastaukset

Keimolanmäki

Pysäköinnissä on muu ongelma, mikä?	Avoimet palautteet:
• Yövierailia pitäisi olla mahdollisuus pitkään pysäköintiin. Paikkoja ei löydy edes asukkaille. • Kadunvarsi pysäköinti mitätön asukaslukuun ja rakenteilla olevaan asukas määrään nähden jo alun alkaen. Kadunvarsi pysäköinti, jos sitä ylipäättään alueella hyvin vähän on, sekin laitettu 2-4 tunnin kiekkopaikoiksi. • Vieraille ei paikkoja • Pysäköintitilaa ei ole • Paikkoja ei ole! • Ei pysty käyttämään julkisia kulkuneuvoja, koska autoa ei voi jättää asuinalueelle kuin hyvällä tuurilla 4h. Jos lähtee jo muutenkin autolla, ei välimatkalle liityntäpysäköinti ole järkevä vaihtoehto. Tästä syystä julkinen liikennekin on reilusti ylimitoitettu, tyhjiä busseja riittää verorahoista. Viikonloppuaamuisin ei kulje kaduilla kuin pysäköinninvalvonta. Aivan liian innokasta, lappuja jaetaan kiusanteon tuntuisesti, vaikka ajoneuvo olisi asiallisesti ja ketään häiritsemättä aivan hyvässä paikassa.	• Kiekkopaikat pois esim Keimolasta. Keimolanmäessä on 1h kiekkopaikkoja, vaikka koko alueella ei ole palveluita, jotka toimisivat perusteena rsjoitetulle pysäköintialueelle. Pölvästejä koko Vantaan kaupungin porukka. Jalksutukaa joskus katsomaan aikaansaannoksia. Huolehtimaan myös kaavan vaatimista autopaikoista. Kivistössä/ Keimolasta ei ole rakennettu kaavan mukaisia aitopaikkamäätiä taloyhtiöille! • Kivistössä ja Keimolanmäessä on tilaa, tekee parkkipaikkoja! • Tällä hetkellä kivistö ja keimolanmäki rakenteilla, ajatuksena hienoa, että ajatellaan julkisenliikenteen olevan osa asukkaiden liikkuvuutta tulevaisuudessa. Nykyisellään kuitenkin auto lähes välttämätön, kun palvelut ja työn vuoksi liikuttava. Parkkipaikkoja tarvitaan vielä pitkän aikaa vaikka kuinka haluttaisiin julkisenliikenteen käyttäjiksi valtaosa ihmisistä. • Aluekaavoitukseen tai kadunvarsipysäköintiin mahdollisuus kivistö ja keimolanmäki alueella missä rakennetaan vielä vuosia uutta asuinalueita. • Muutimme vuoden alussa Keimolanmäkeen ja olemme hämmästyneitä, kuinka surkeasti täällä on parkkipaikkoja. Itsellä on ostettu oma paikka, mitta esim. Vanhat vanhempamme matkustavat autolla toisesta kaupungista ja lapsemme pienten lastensa kanssa. Suuri ongelma mrille kylään tullessa on, ettei mistään meinaa löytää parkkipaikkaa. Täällä asuvat ihmiset, joilla ei ole autopaikkaa, ovat todellisissa vaikeuksissa töistä tullessaan, kun parkkipaikkaa ei tahdo löytyä. Mies sai työautoonsa heti toisella viikolla sakot. Sellainen oli Vantaan kaupungin tervetulotoivotus Keimolanmäkeen. Parkkipaikkoja voisi hyvin osoittaa lisää tai tehdä halvalla metsikköön hiekkakenttä, jonne voisi pysäköidä. Täällä ei ole mitään palveluja ja vaikuttaa ihmisten kiusaamisesta asua täällä metsän keskellä, kun parkkipaikoistakin on hirveä pula. Meidänkin uudessa kerrostalossa on käyty keskusteluja, etten olisi tänne muuttanut, jos olisi tiennyt, kuinka surkea parkkipaikkatilanne on. Kuunnelkaa veronmaksajanne! • Tilanne joka kivistössä on surkeaa. Vaikka kuinka haluttaisi tästä maailmasta vihreämpää niin silloin keimolanmäessä ei voi mennä vain yksi bussi. Työpaikka sijaitsee petikossa. Julkisilla sinne menee 1 h, autolla 10 min... joskus ei vain ole vaihtoehtoja jos bussiliikenne surkeaa. Toisessa asiassa pitää parantaa... pysäköinnin suhteen tai julkisessa liikenteessä. Muuten alueelle ei kukaan halua muuttaa. • Kivistö ja etenkin Keimolanmäki suunnittelijalla ollut aivot siellä ja syvällä. Liian vähän paikkoja taloihin nähden • Keimolanmäen pysäköinti järjestelyt ovat ala-arvoiset! Kaikki jotka ovat osallistuneet suunnitteluun ovat ansainneet irtisanomisen heti. Keskelle metsää asuinalue eikä pysäköintiä kenellekään! Lopettakaa hourailu pyöräilykaupungin osasta, pyöräilet mihin? Talvi pakkasessa 10km lähimpiin palveluihin. Kuinka paljon rakennusliikkeet ovat viidelletoista päättäjiä jotta parkkipaikkoja ei tarvi rakentaa asuntojen yhteydessä, vaan myydään auton hintaista parkkitalopaikkaa. Alueelle saatava heti asukkaiden organisoima ryhmä joka poistaa pysäköintiä rajoittavat liikennemerkkit, tilaa kyllä on sitä vaan ei käytetä. Alueen suunnittelijat/suunnitelmien hyväksyjät ovat ammattitaidottomia idiootteja jotka eivät ymmärrä ihmisten yrittävän asua ja elää täällä. Pari pyöräkellarista talossa ei tee alueesta pyöräilykaupunginosaa! Moni on jo muuttanut pois koska tilanne on sietämätön. Keskelle metsää rakennettu alue ja unohdettu parkkipaikat kokonaan! Tilaa on jopa valmiiksi asfaltoitua aluetta...

Keimolanmäki

Toiveet

- Viistoparkkeja ja **taloyhtiöille kaavaan isommat määrät parkkipaikkoja. Pysäköintitaloja, joissa kohtuuhintaisia vuokrapaikkoja.**
- Alueella jossa ei ole mitään palveluita on auto aivan välttämätön. Asukkaille pitää löytyä pysäköintipaikka. Miten olisi **asukaspysäköinti lupa?** Mikä on syynä aikarajoitteiseen kadunvarsipysäköintiin? Katuja ei huolleta joka päivä.
- **Taloyhtiöiden pitäisi vastata pysäköintipaikoista asukkaille ja kyläilijöille. Ja suuri tarve on nimenomaan vuokrapaikoille.** Parkkipaikkoja ei pidä ulkoistaa kaupungin katujen varsiin, vaan mielellään halleihin. Paikkaa on lähes mahdotonta löytää iltaisin, että voisi käydä kylässä.
- **Turhat puuistutukset pois** tieden varrelta. Parkkipaikat vähenivät puuistutuksen takia. N. 25% parkkipaikkatilasta väheni näiden takia. **Vieraat ei voi saapua kylään autolla**, koska parkkipaikkaa ei juuri ikinä löydy. Harrastuksiin kulkeminen inhottavaa, koska parkkipaikkaa ei löydy enää illalla (varusteiden takia pakko kulkea autolla).
- Parkkipaikkoja on liian vähän suhteessa ihmismäärään. Teiden varrelle olisi helppo lisätä paikkoja
- Enemmän parkkipaikkoja keimolanmäkeen, parkkisakkoja on tullut viikossa jopa useampikin. **Taloyhtiöllä ei ole vapaita paikkoja eikä esimerkiksi vieraspaikkoja ole riittävästi.**
- Kavereille kylään meno mahdoton
- Kun nyt on jo metsää kaadettu niin miksei Keimolanmäkeen saada isompaa pysäköintialuetta. Tämä grynderitouhu parkkipaikkojen suhteen vain kasvattaa pysäköinninvalvonnan kukkaroa mutta ei ratkaise ongelmia. Täältä muuttaa monet sen vuoksi jo pois. Kai Vantaa haluaa veronmaksajia eikä niin että ne muuttavat Klaukkalaan?
- Autopaikkoja ei käytännössä ole, kuka tulee kylään jos autopaikkoja ei ole? Alue on autourheilun historiaa, miksi pitää autot olla pannassa? Autopaikkoja ei riitä kaikille asukkaille eikä vieraspaikkoja ole. Tämä saa aikaan sen, että autoja on myös sitten siellä täällä. Kaavoittakaa ihan **avoimia 24h parkkiksia!!!**
- Vapaata maata olisi mihin saisi **väliaikais pysäköinnin ennen kui suunnitellut parkkitilat valmistuu**
- **Parkkipaikkoja ei ole riittävästi ja aikarajat tiukkoja.** Mitä on tällaisen suunnittelun takana? Julkisten liikenneyhteyksien käyttö ei ole mahdollista.
- Keimolaan tarvitaan **lisää ilmaisia pysäköintipaikkoja.**
- Alueella ”tyhjää” kadunvarsi aluetta voisi antaa hyödyntää parkkeeraukseen alueella asuvien. **Talojen osalta parkkipaikkoja rajoitetusti ja niihin pitkät jonot.** Parkkihalli rakennettu, mutta aivan mitättömän kokoinen asukasmäärään kohti **eikä kaikilla ole vara maksaa yli kymppitonnia autopaikasta.** Isompi yleisparkkipaikka olisi alueelle ehdoton!
- Keimolankaaren pysäköinti on ihan mahdotonta. **Autopaikkoja on aivan liian vähän** asukkaisiin nähden. Minulle on tullut vieraita, jotka eivät löydä autolle parkkipaikkaa ja joutuvat perumaan kyläilyn. Ja tämä tapahtunut useammin kuin kerran. Kadunvarsi on täynnä ennen klo 17. Tämän jälkeen on turha yrittää löytää paikkoja. Taloissa on yksi vieraspaikka, josta vieraat saavat tapella.
- Ensinnäkin muutin mieheni kanssa keimolanmäkeen. Liityttiin noin kuukausi ennen muuttapäivää **keimolanmäen facebook ryhmään joista sai kuvan, että autoille tehdään ilkeävaltaa hyvin tiuhaan tahtiin keimolassa ja kivistön alueellakin.** Molemmilla meillä on kaks autoa (arvoltaan molemmat n 8000€) ja aloimme pohtia haluammeko tuoda niitä keimolaan ilkeävaltan kohteeksi. Ostimme talouteen KOLMANNEN auton. Arvoltaan 400€. (Pakko tässä kohtaa kertoa teille tämän olleen ilmaston kannalta erittäin huono vaihtoehto mutta kivistön ja keimolan alue pakottaa tähän ratkaisuun mikäli tarvitsee autoa päivittäin eikä halua auton joutuvan ilkeävaltan kohteeksi) Auto on toistaiseksi pysynyt ehjänä koska kuka nyt haluaisi niin surkeaa autoa kun meillä on. Noh pysäköimme auton tienvarsi paikkaan, välillä sakkopaikalle koska autopaikkoja ei ole. **Olemme jonossa mutta meille kävi ilmi viime viikolla, että keimolanmäen autohalli on valaistumaton ja hyvin kallis, 80€ kuukaudessa.** Tilanteisiin vaadin muutosta.
- Aivan järkyttävä tilanne. **Asukkaille ei ole tarjota parkkipaikkoja, saati sitten jos tulee vieraita.** Aivan älytöntä rakentaa taloja ja tehdään vain muutama parkkipaikka taloyhtiötä kohden.
- **Lisää ilmaista pysäköintitilaa, tai asukaspysäköinti-tunnukset kohtuullisella hinnalla.** Tilaa ympäristössä kyllä on täällä metsän keskellä olevassa Keimolanmäen lähiössä. Ensimmäiseksi turhat kiellot pois välittömästi! Kauppoja, tai ensimmäisiäkään muita palveluja ei ole. Eikä tule, suurimpana syynä etteivät mahd. asiakkaat saa autoaan mihinkään!? Pelkät lähiasukkaat eivät riitä palveluntarjoajille kannattavaan yritystoimintaan. Empä ole muihin kuntiin törmännyt, joissa virkamiehet omien vakaumustensa perusteella saavat vapaasti kiusata ja heikentää asumismukavuutta! Nyt äkkiä tekemään myös autoilu liikkumismuotona tasa-arvoiseksi Kivistö-Keimolanmäki, niin aletaan saaman palveluitakin. Varsinkaan tällaisista keskellä ei mitään lähiöistä eivät autot tule häviämään.
- keimolanmäkeen tarvitaan **24h parkkipaikka** missä on vain 9 autopaikkaa minkä verran nykyisellä 24h paikalla on.

Havukoski

- Alueella paljon pysäköintipaikkoja ja alueita.
- Kadunvarsipaikat 2h rajoituksella.
- Asemakaavassa pääosa pysäköintialueista LPA-alueilla, muutamia alueita tonteilla.

Kuvat maastokatselmus 12.3.2020, noin kello 7.45

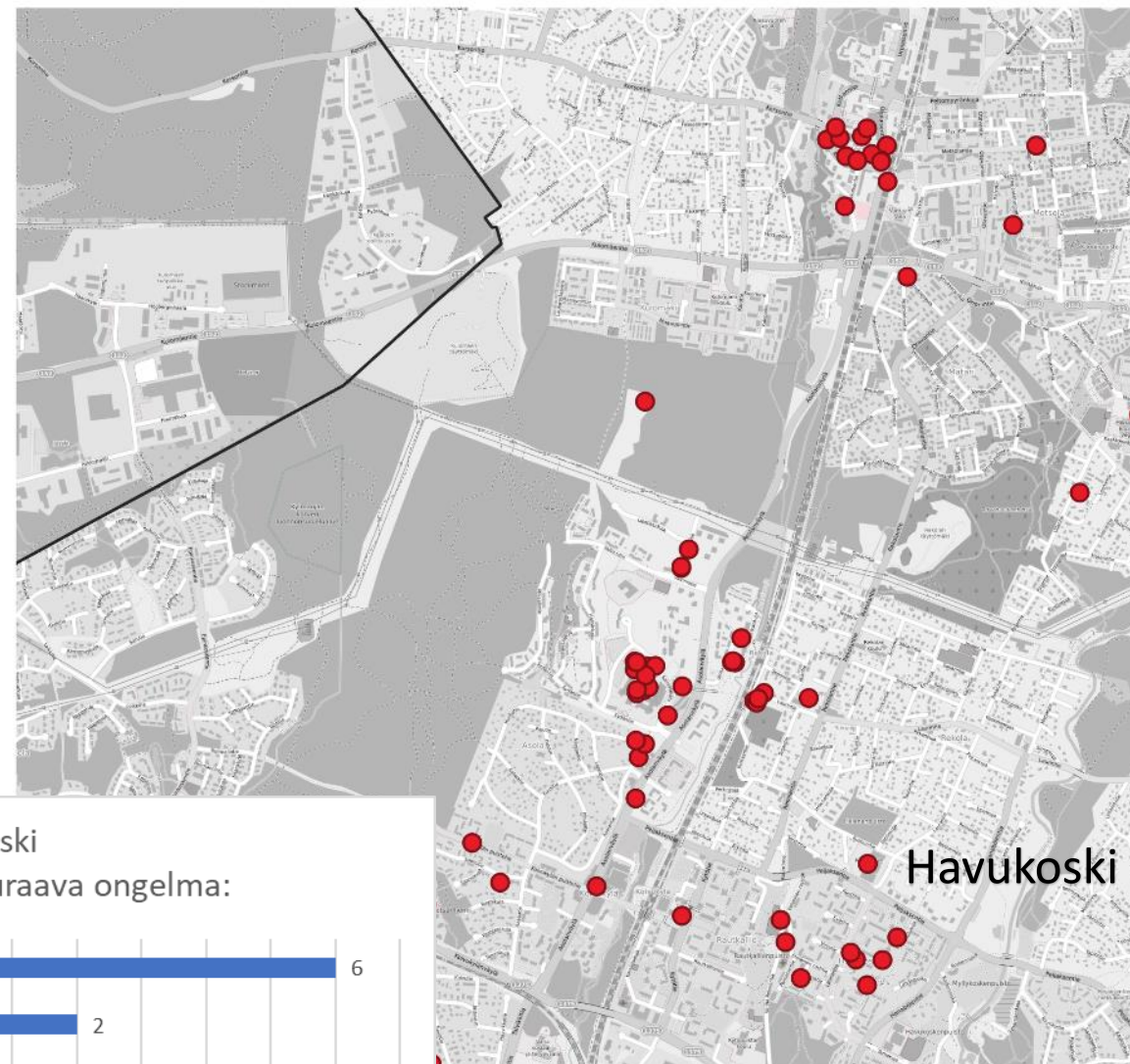

Havukoski

Havukoski

- Pysäköintikyselyn vastaukset

- Pysäköintikyselyn vastaukset

Pysäköinnissä on muu ongelma, mikä?	Toiveet
Autot pysäköivät kevyenliikenteenväylälle - Havukoski: Asunnot eivät käy kaupaksi pysäköintipaikkojen puutteen vuoksi, liian vähän asukaspysäköintipaikkoja Havukoskella Rautkallion pelikenttien pysäköintipaikat puuttuu, pysäköinti kevyen liikenteen väylällä - Koulun iltakäyttö: Koulun pihaan pysäköijät ajavat urheilukentän ja kevyen liikenteen väylän kautta Pysäköinti jalkakäytävällä	Lisää vapaita ja ilmaisia parkkipaikkoja käyttöön Esteitä - Havukoski: Asunnot eivät käy kaupaksi pysäköintipaikkojen vähyyden vuoksi. Virkamies voisi sallia kadunvarsipysäköinnin mutta olette viisaudessanne tämän kieltäneet. Seurauksena alueen näivettymine kun autoa tarvitsevat tuottavat veronmaksajat eivät sinne muuta. Virkamiehen tehtävä on edistää toimivan yhteiskunnan rakentamista, eikä aiheuttaa haittaa asukkaille kuten Vantaan liikennesuunnittelu tekee. - Liikennesuunnittelijat, katsokaa peiliin. Rautkalliossa, Vanhan Rekolantien varrella, on uusittu leikkikenttä ja urheilukenttiä. Ainoa tieyhteys on tämä kevyen liikenteen väylä. Eli olette suunnitelleet kaupungin niin, että näihin paikkoihin ei pääse autolla. Asukkaat ovat kanssanne eri mieltä, ja kenttien käyttäjät ajelevat surutta kevyen liikenteen väylällä autolla, ja pysäköivät kevyen liikenteen väylälle ja nurmikolle. Tämä aiheuttaa päivittäisiä vaaratilanteita. Kevyen liikenteen väylää käyttävät myös autoilijat oikaistakseen. Tielle tarvitaan ympärivuotiset ajoesteet ja / tai uusi tie autoilijoille. Nykyiset liikennejärjestelyt ovat täysin käsittämättömät alueella. - Asiasta on kaupungille ilmoitettu monta kertaa mutta ette ole tehneet mitään. Kun koululla on iltakäyttöä, autot pysäköidään koulun taakse, urheilukentän viereen. Tämä ei sinänsä ole ongelma. Ongelma on ajoreitti urheilukentän poikki. Tämä edellyttää myös ajoa kevyen liikenteen väylällä. =>Vaadin Vantaata välittömästi estämään autoilun urheilukentällä. Autoilu pilaa kentän ja aiheuttaa vaaratilanteita. Se olisi helposti estettävissä puomilla / aidalla, mutta miksi virkamiestä ei ole tähän asti kiinnostnaut hoitaa tätä tehtäväänsä? Ajoeste jalkakäytävällä

5

Liiteaineisto: Pysäköintikyselyn tulokset

Asukaskyselyyn vastaajat

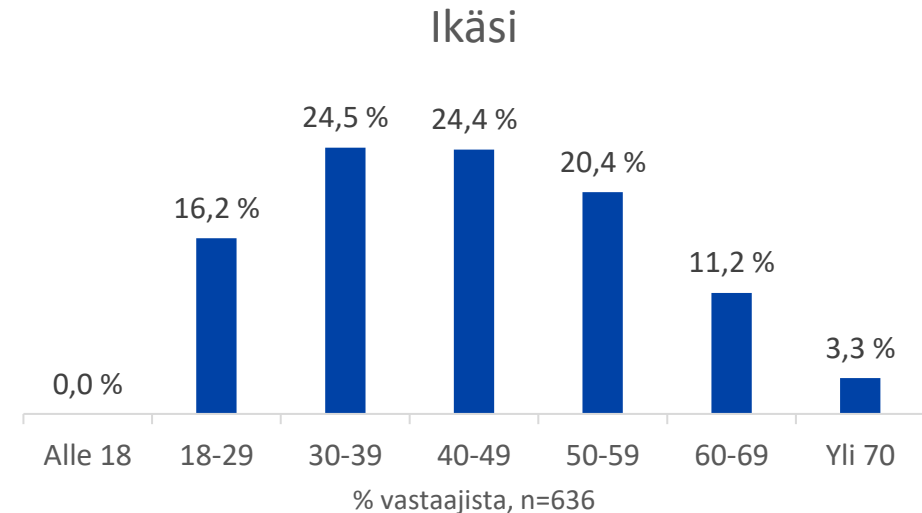

Maaliskuussa 2020 toteutetun karttakyselyn Vantaan pysäköinnistä täytti ja palautti yhteensä 636 henkilöä.

Yli 90 % asuinpaikkansa postinumeron ilmoittaneista vastaajista (n=627) asui Vantaalla. Loput vastaajista olivat Helsingistä sekä Vantaan ympäryskunnista.

Yhteensä 26 % kyselyyn vastanneista asui Kivistön postinumeroalueella, 9 % Tikkurilassa, 7 % Hiekkaharjussa, 5 % Ruskeasanta-Ilolassa ja Hakunilassa, sekä 4 % Korsossa ja Rekolassa.

Kivistössä ja Tikkurilassa asuvien suuri osuus heijastui myös alueille tehtyihin karttamerkintöihin ja alueiden pysäköintitilannetta koskevien avointen palautteiden määrään.

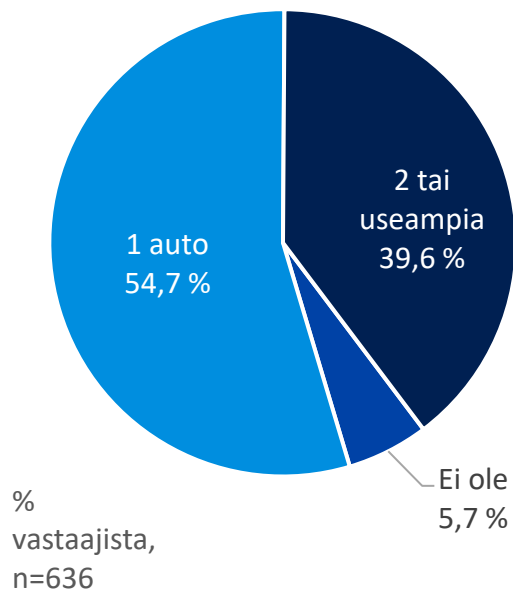

Paikkakunta	Vastaajien lkm	Osuus vastaajista
Vantaa	586	93,5 %
Helsinki	22	3,5 %
Espoo	6	1,0 %
Tuusula	4	0,6 %
Porvoo	3	0,5 %
Klaukkala	2	0,3 %
Kerava	2	0,3 %
Sipoo	2	0,3 %
Muut	4	0,6 %
Yhteensä	627	

Auton omistus ja käyttö

Kyselyyn vastanneista yli 90 % omisti oman auton ja käytti sitä aktiivisesti niin työ, ostos- kuin vapaa-ajanmatkoihin.

Onko taloudessasi autoa?

Kuinka usein käytät autoa?

Mihin tarkoituksiin käytät autoa?

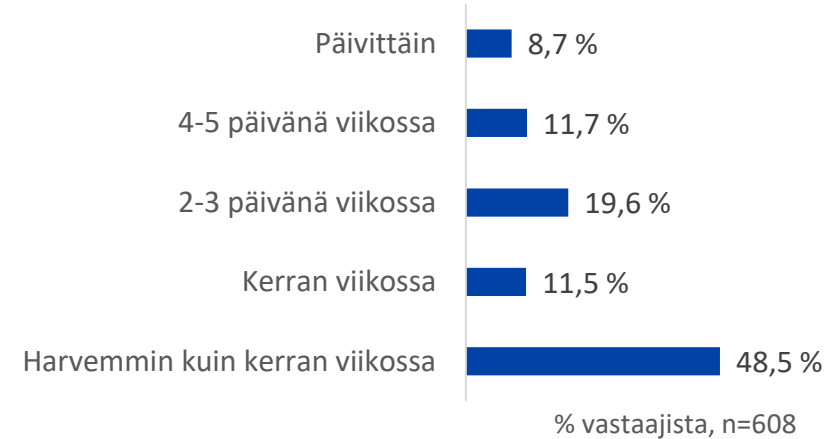
Pyörän käyttö ja pyöräpysäköinti

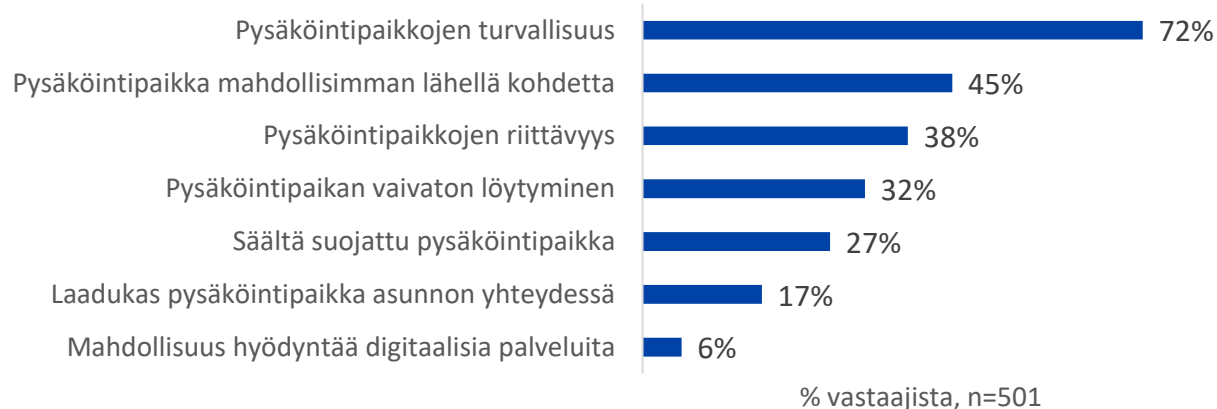
Kyselyyn vastanneista noin puolet pyöräili kesäisin viikoittain, ja puolet harvemmin kuin kerran viikossa. Talvisin valtaosa vastaajista pyöräili harvemmin kuin kerran viikossa.

Pyörien pysäköinnin osalta tärkeimpinä tekijöinä koettiin pysäköintipaikkojen turvallisuus sekä pyöräpysäköintipaikan löytyminen läheltä kohdetta.

Kuinka usein käytät pyörää kesäkaudella?

Mitkä asiat ovat sinulle tärkeimpiä pyörien pysäköinnissä?
(valitse enintään 3)

Kuinka usein käytät pyörää talvikaudella?

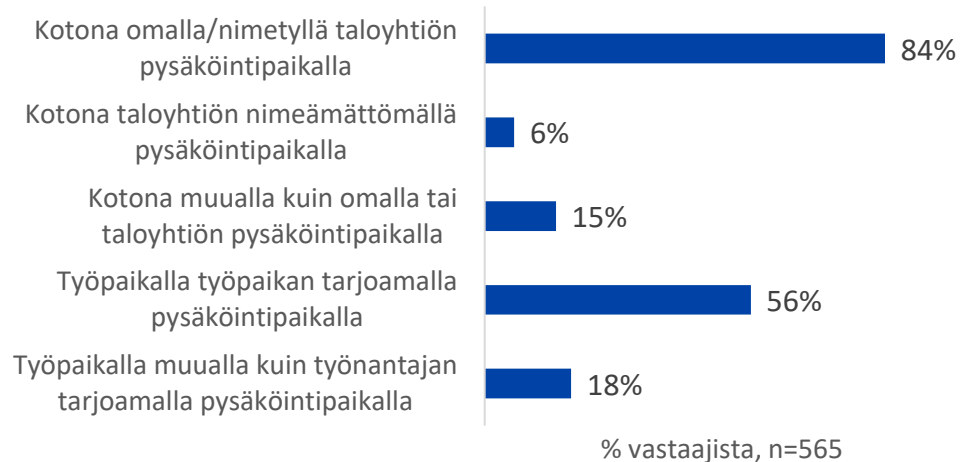

Henkilöautopysäköinti

Autojen pysäköinnissä vastaajille tärkeintä oli pysäköintipaikan löytämisen varmuus ja vaivattomuus niin kotona kuin muualla asioidessa, vaikka pysäköinnistä joutuisikin maksamaan. Toisaalta osalle vastaajista (27 %) tärkeää oli pysäköinnin edullisuus, vaikka se johtaisi pidempään kävelymatkaan.

Miten pysäköit kotonasi ja työpaikallasi? (Voit valita useamman tai ei mitään)

Mitkä asiat ovat sinulle tärkeimpiä autojen pysäköinnissä? (valitse enintään 3)

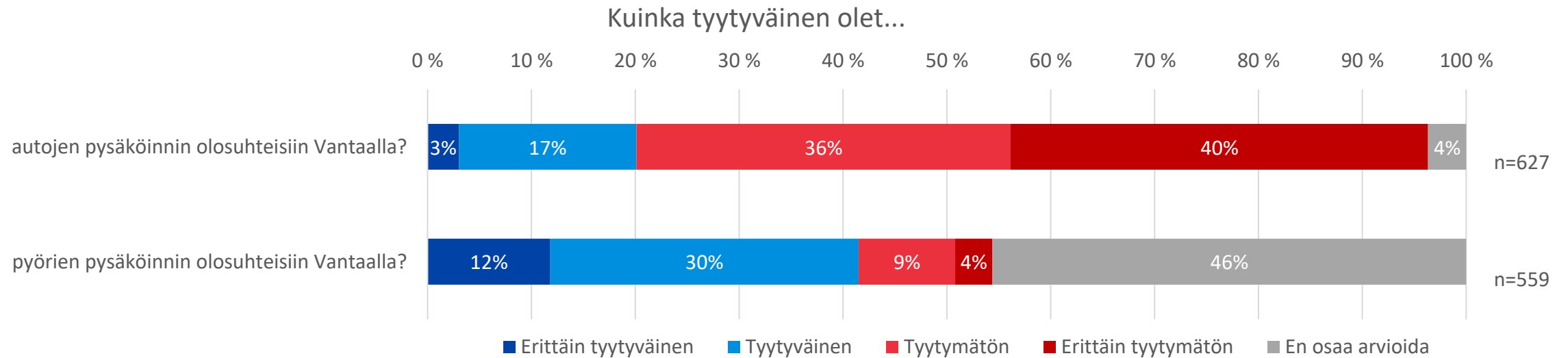

Tyytyväisyys pysäköintiin

Vastaajista yli 70 % oli tyytymättömiä autojen pysäköinnin olosuhteisiin Vantaalla (n=627)

Pyöräpysäköinnin olosuhteisiin oltiin selvästi tyytyväisempiä, mutta lähes puolet vastaajista ei myöskään osannut arvioida pyöräpysäköinnin olosuhteita, eli ei todennäköisesti pyöräile tai käytä pyöräpysäköintiä (n=559)

Arvostukset: mille seuraavista väittämistä annat tukesi?

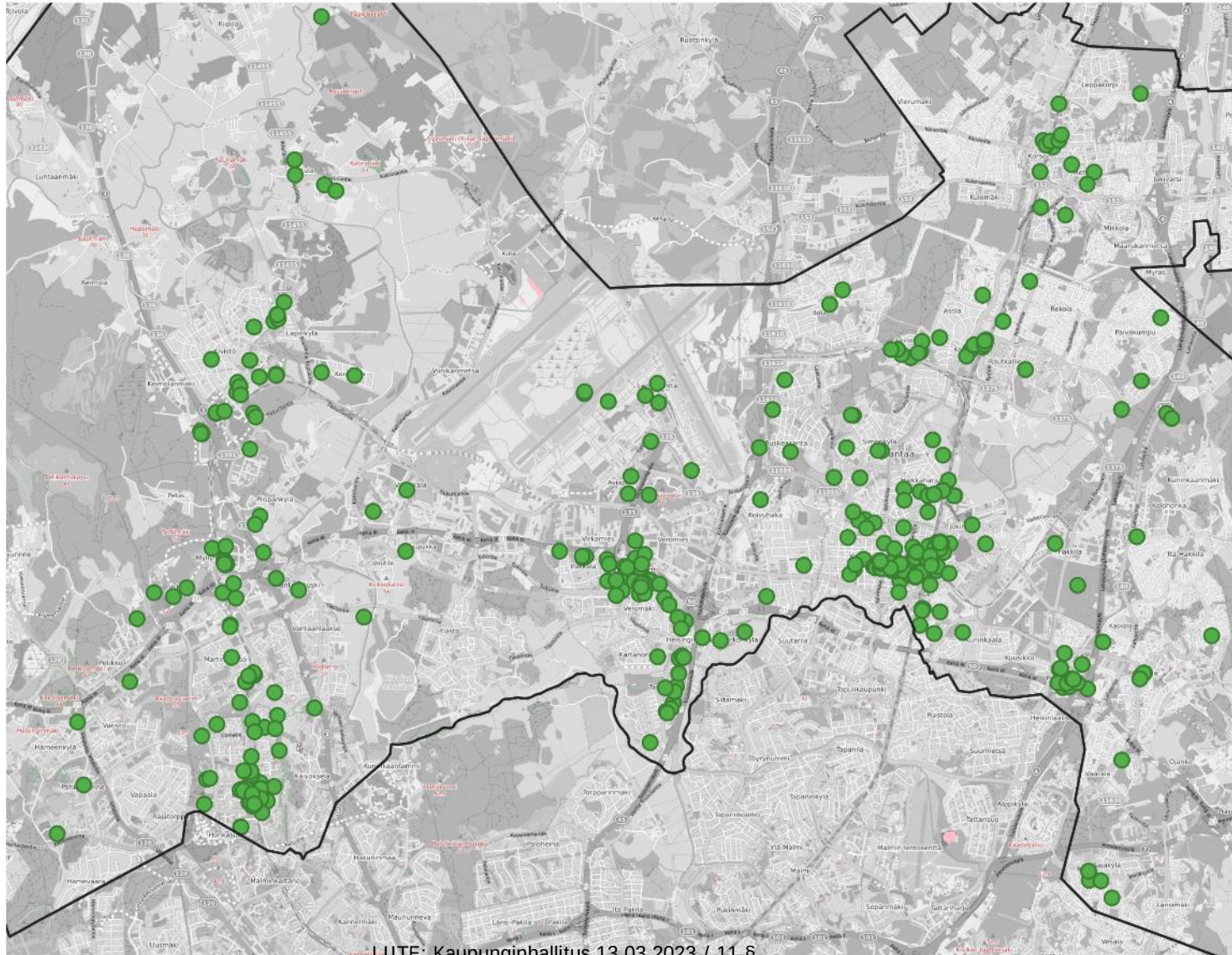

Keskimäärin kyselyyn vastaajat antoivat tukensa 3,9 väittämälle.

Eniten kannatusta saivat väittämät kadunvarsipysäköinnin turvaamisesta lyhytaikaiseen vierailuun, asiointiin ja kotihoidon käyttöön.

Vähiten kannatusta saivat väittämät, joiden mukaan pysäköijien ja taloyhtiön pysäköintipaikkaa tarvitsevien tulisi vastata pysäköinnin todellisista kustannuksista nykyistä enemmän.

Paikat, joissa autojen pysäköinti toimii hyvin

LIITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 11 §

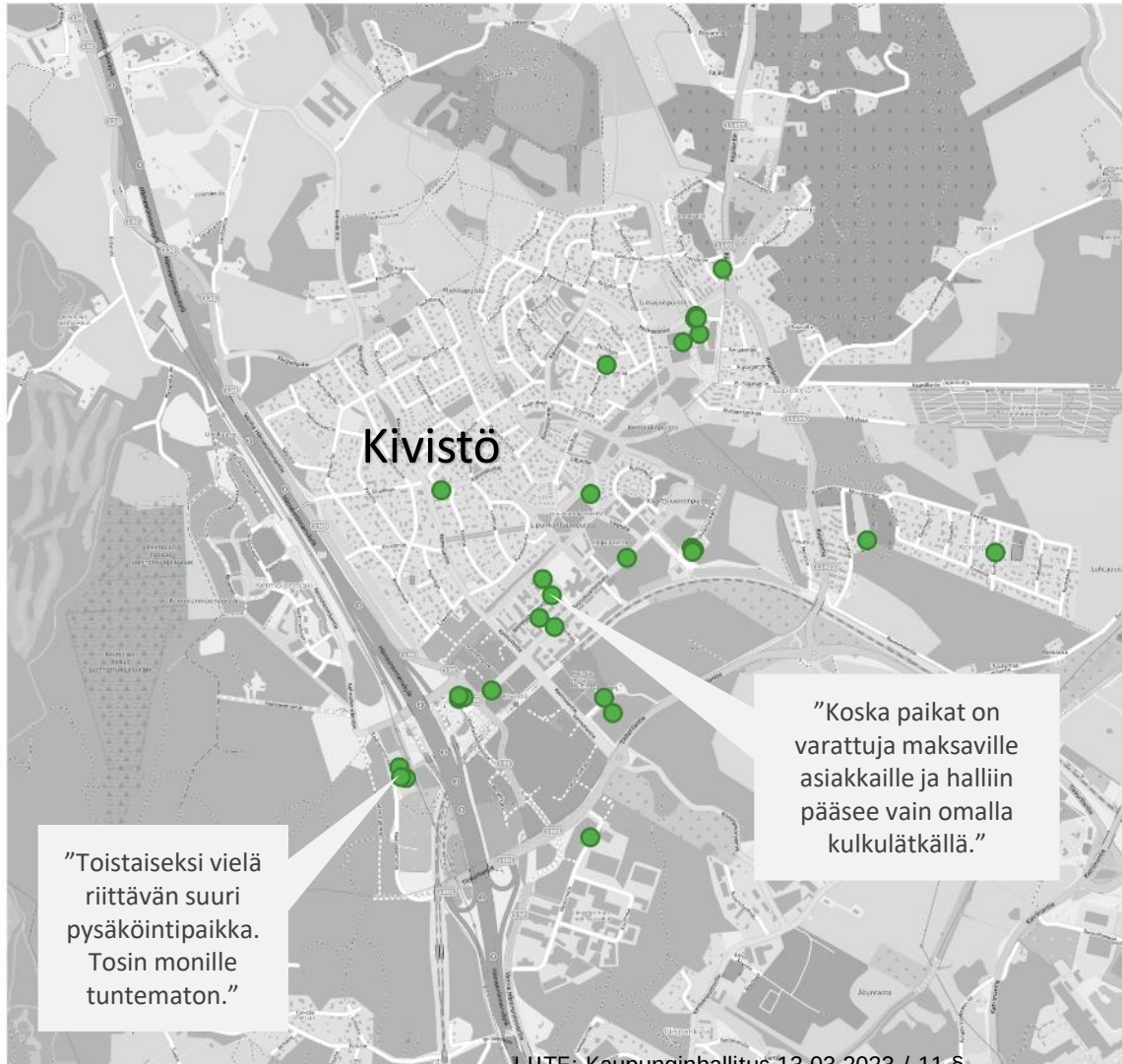
Kyselyn karttaosiossa jätettiin yhteensä 411 positiivista merkintää paikoista, joissa pysäköinti toimii hyvin. Toimivia paikkoja merkkasi 263 vastaajaa, joista kukin merkkasi keskimäärin 1,5 paikkaa.

Useat alueet keräsivät yhtä aikaa runsaasti sekä positiivisia, että negatiivisia kommentteja (esim. Tikkurila, Myyrmäki)

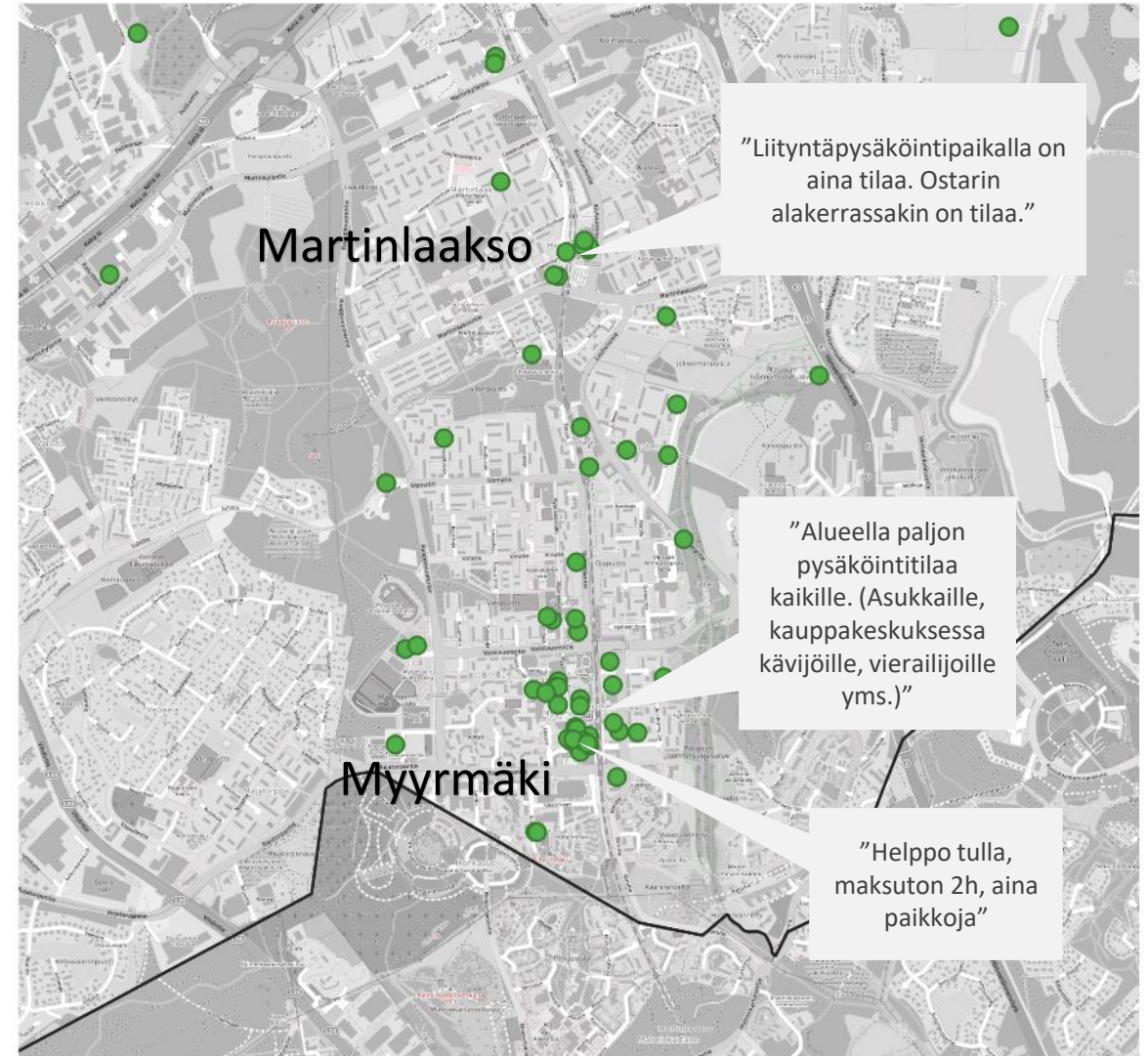
Pysäköinti koettiin toimivaksi erityisesti kauppakeskusten, hyper- ja automarkettien pysäköintialueilla tai –halleissa, joissa tilaa on runsaasti ja rajoituksia vähän.

Pysäköinnissä tärkeimmäksi koetut asiat (paikkojen riittävyys ja vaivaton löytäminen) heijastuivat myös paikkamerkintöihin ja avoimiin kommentteihin.

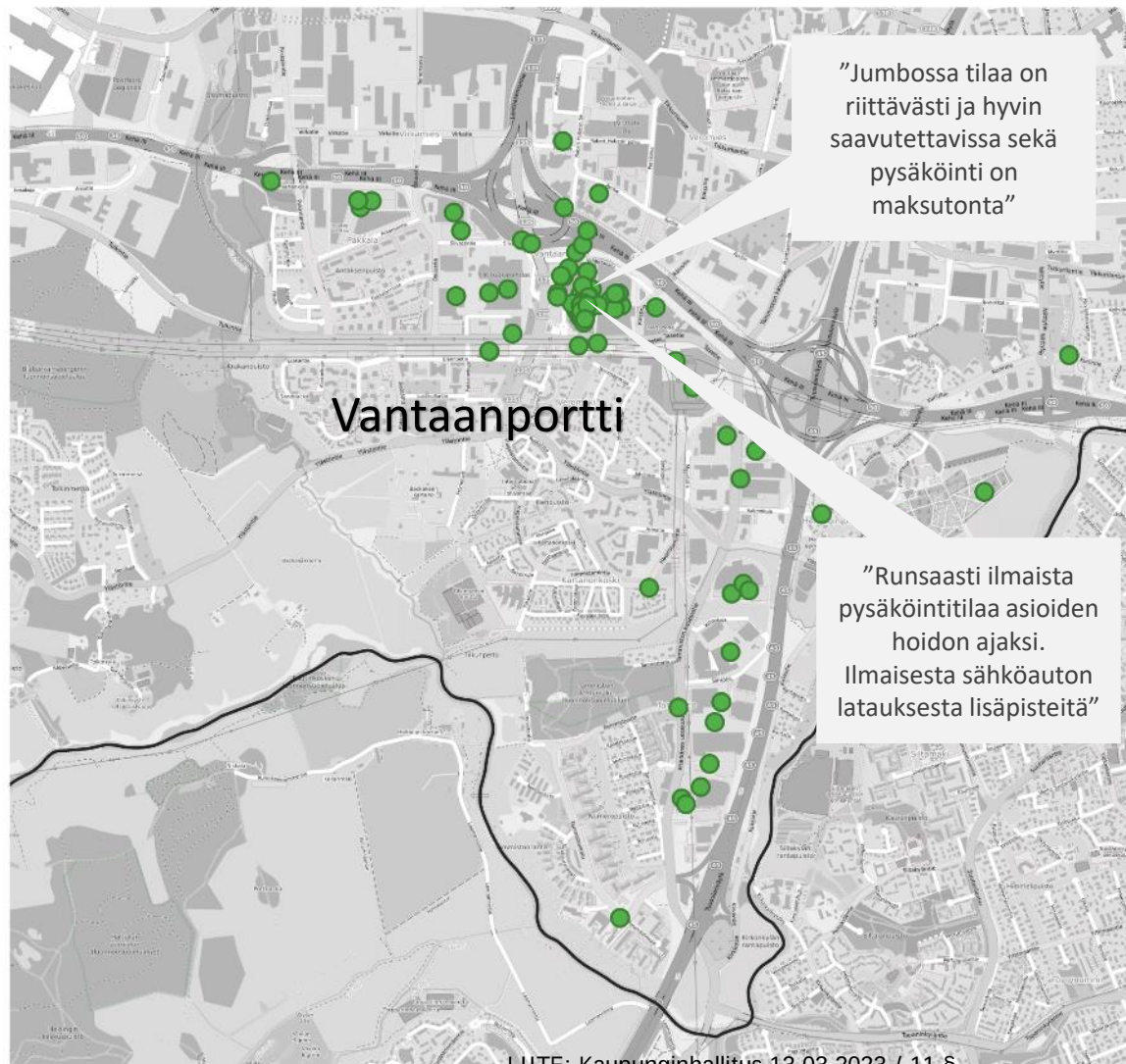
Paikat, joissa autojen pysäköinti toimii hyvin

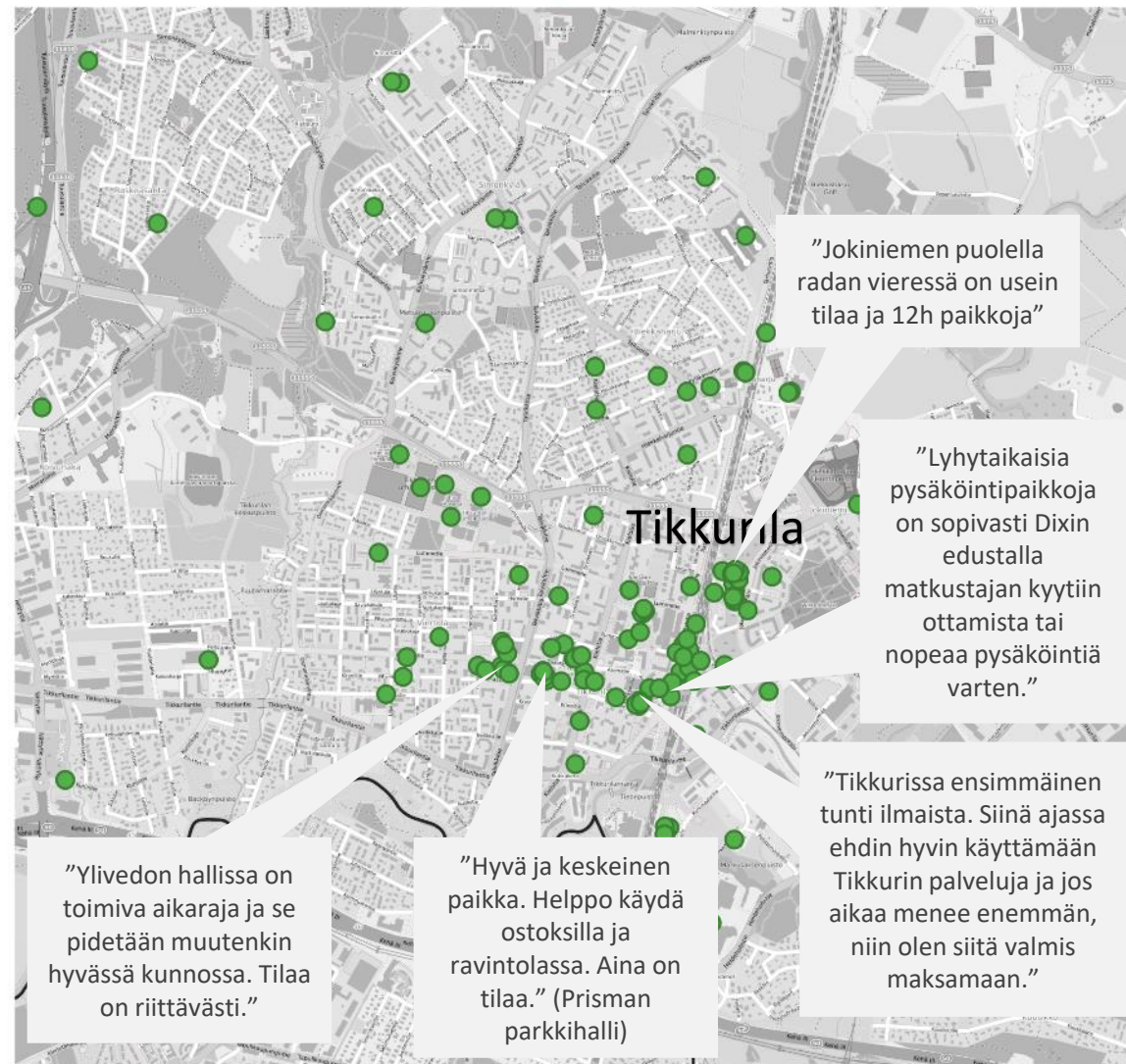
LIITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 11 §

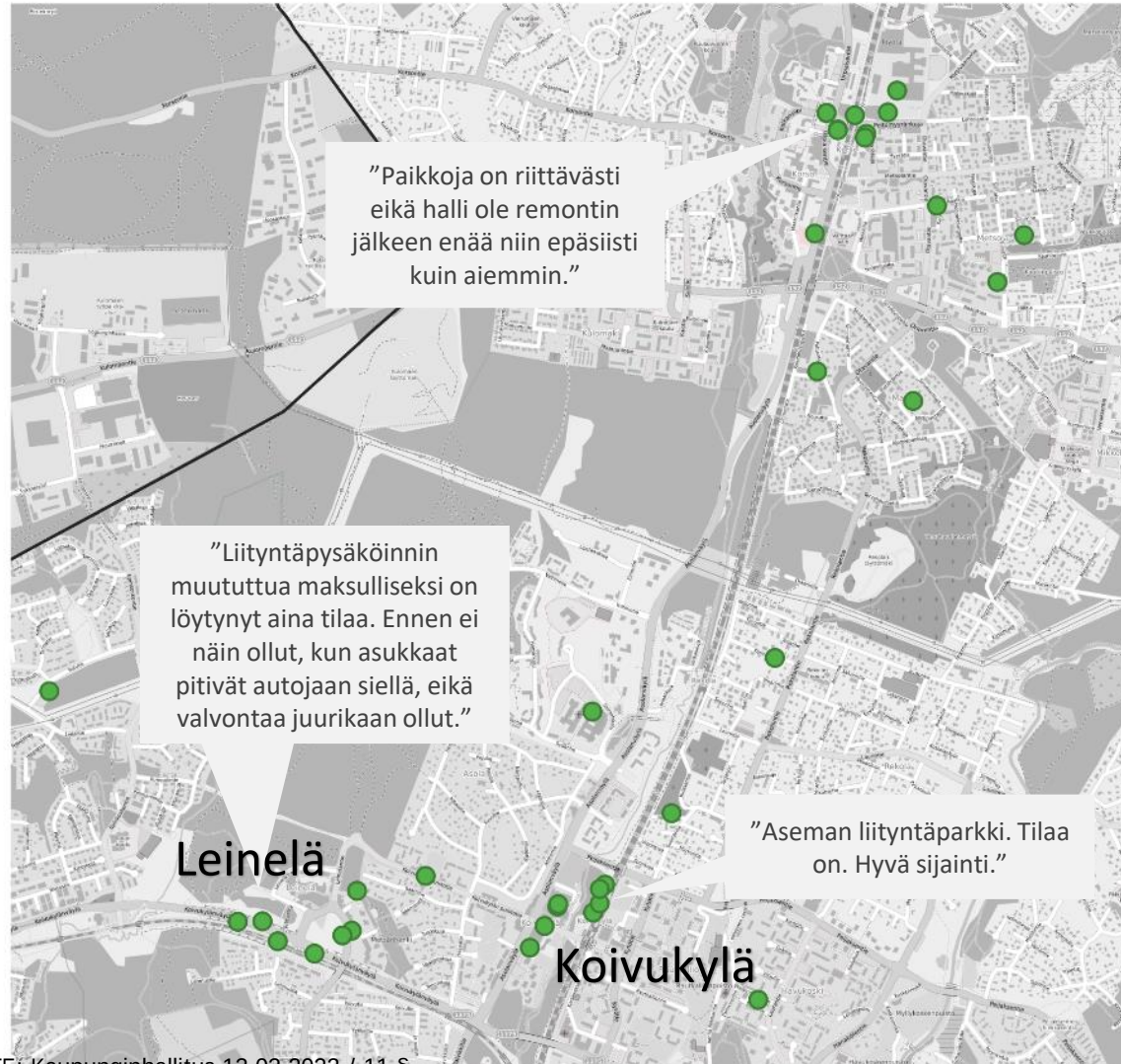
Paikat, joissa autojen pysäköinti toimii hyvin

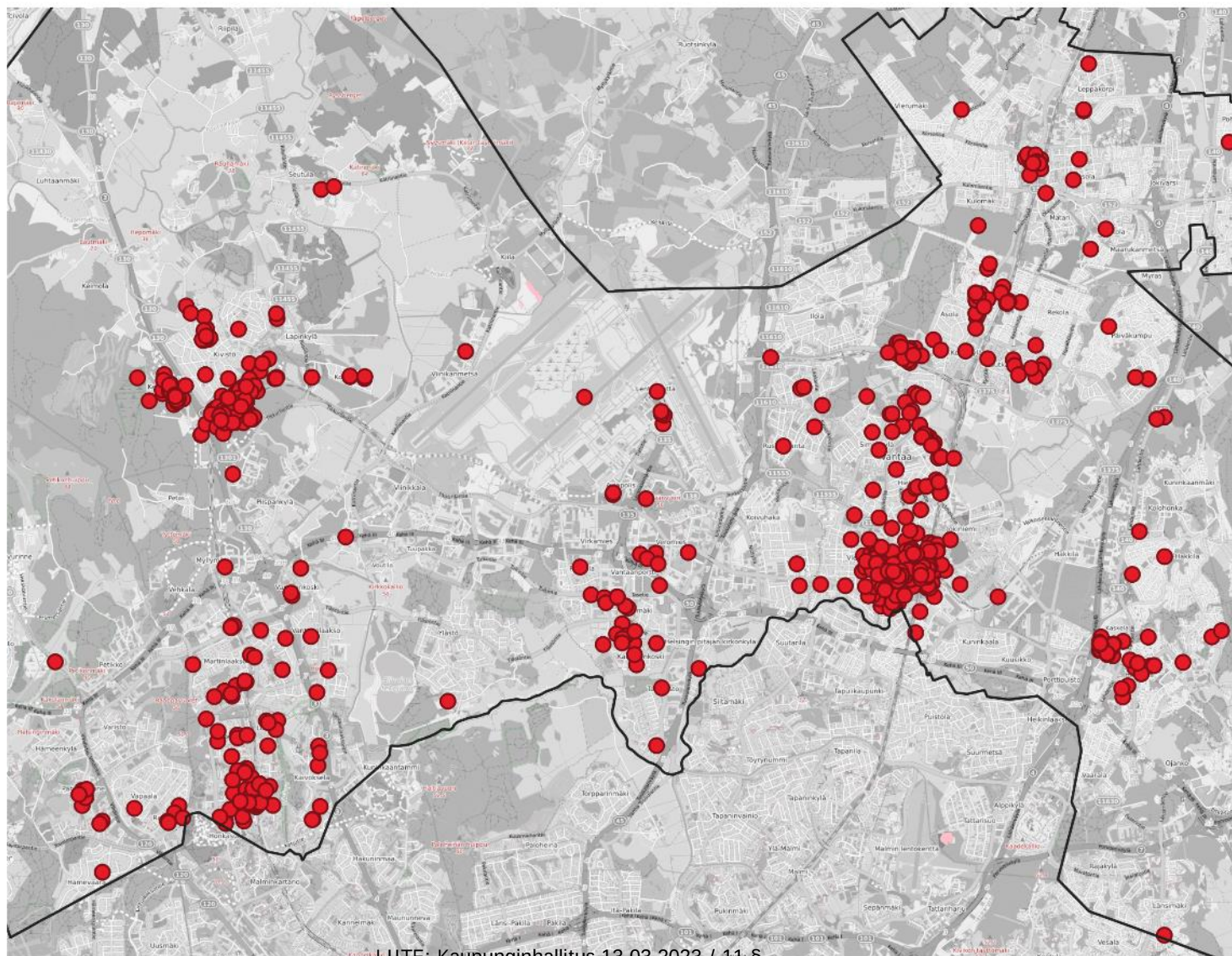
LIITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 11 §

Paikat, joissa autojen pysäköinti toimii hyvin

Paikat, joissa autojen pysäköinnissä ongelmia

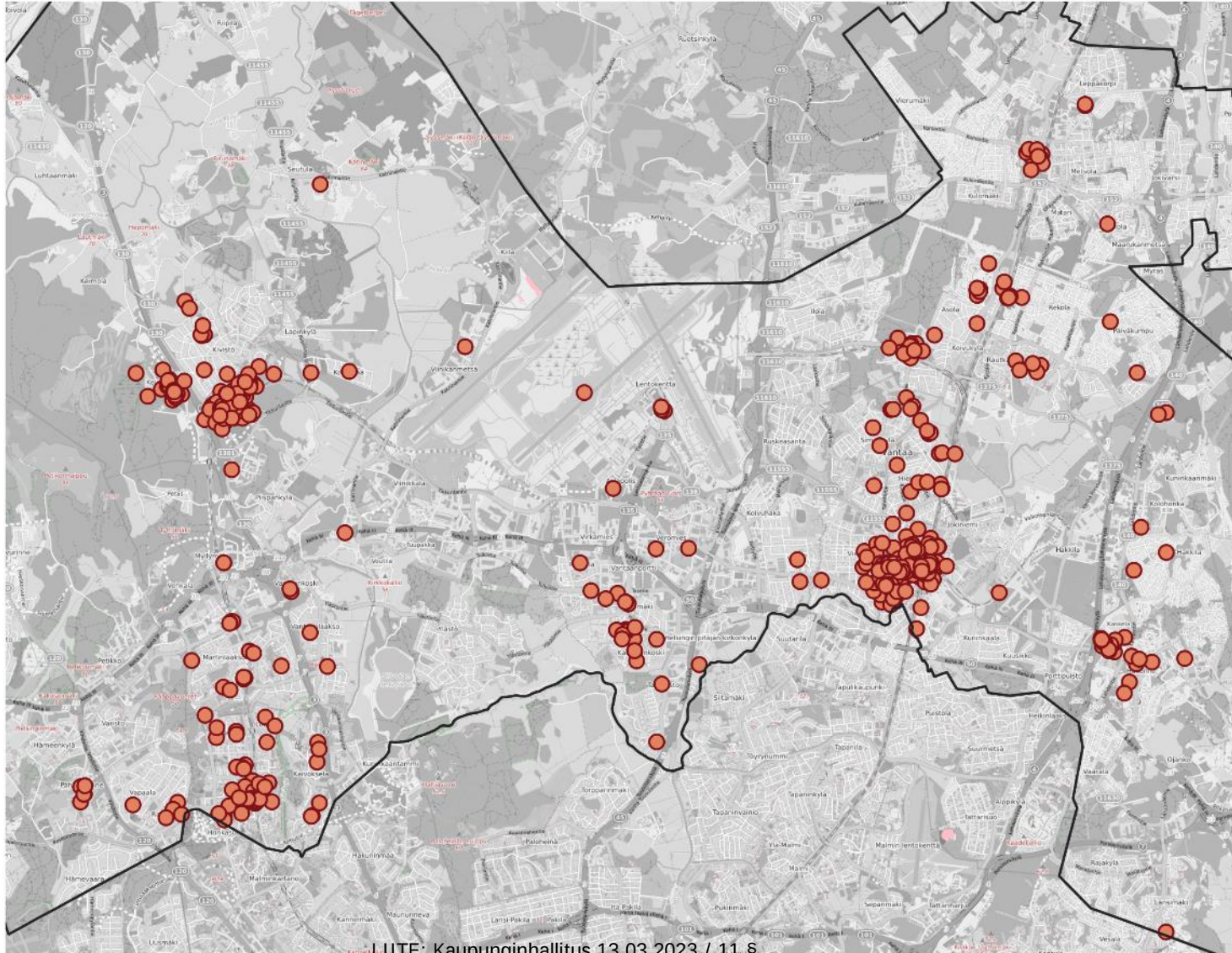
Kyselyssä jätettiin yhteensä 890 negatiivista merkintää paikoista, joissa autojen pysäköinnissä on ongelmia. Ongelmallisia paikkoja merkkasi 492 vastaajaa, joista kukin merkkasi keskimäärin 1,8 paikkaa.

Eniten pysäköinnin ongelmapaikkoja keränneinä alueina erottuivat mm. Tikkurila, Kivistö, Keimolanmäki ja Myyrmäki.

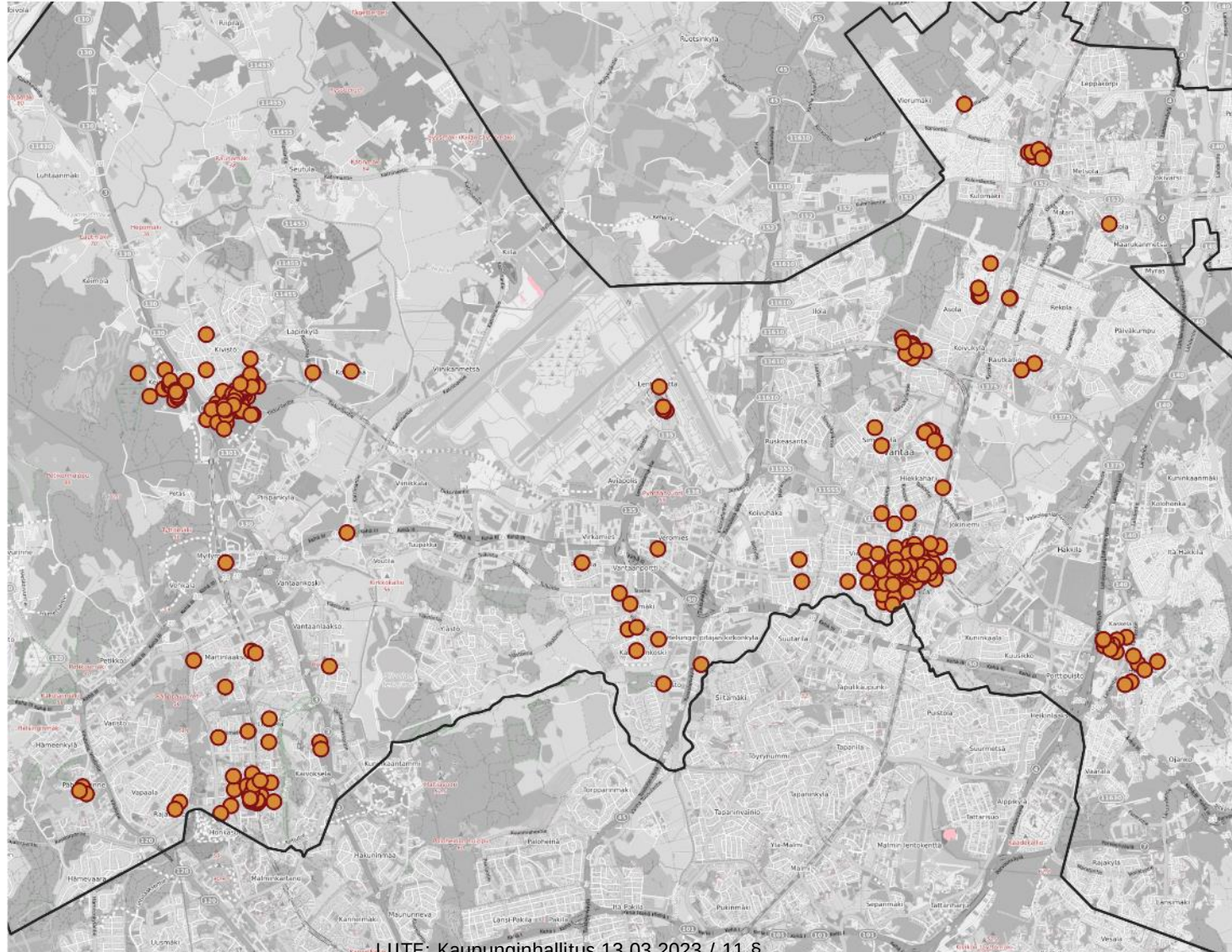
Paikat, joissa vapaata pysäköintipaikkaa on vaikea löytää

Pysäköintipaikkojen löytämisen vaikeus mainittiin paikkamerkinnöissä yleisimpänä ongelmana (mainittu 614 merkinnän kohdalla, n=890)

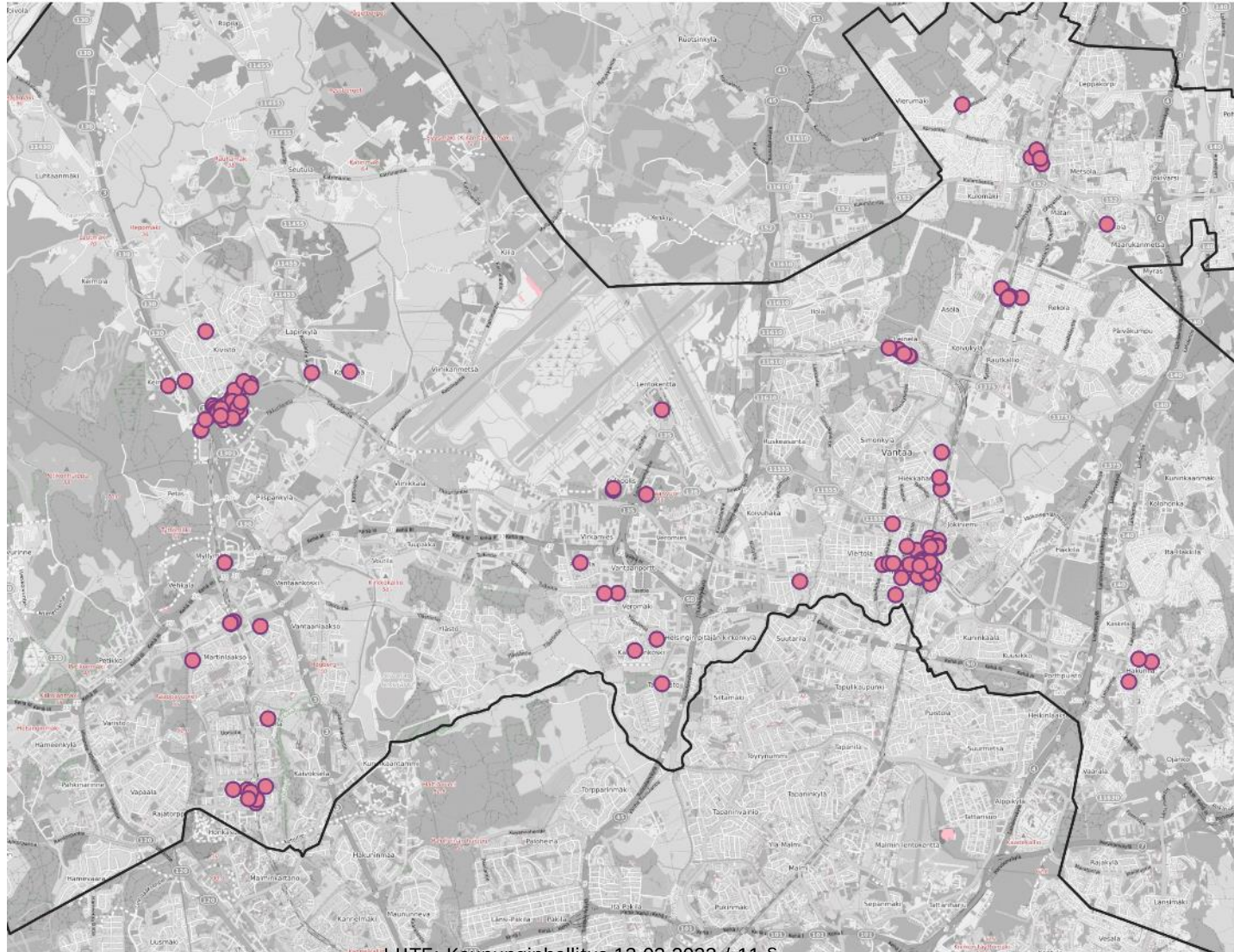

Paikat, joissa pysäköinnin aikarajoitus on tiukka

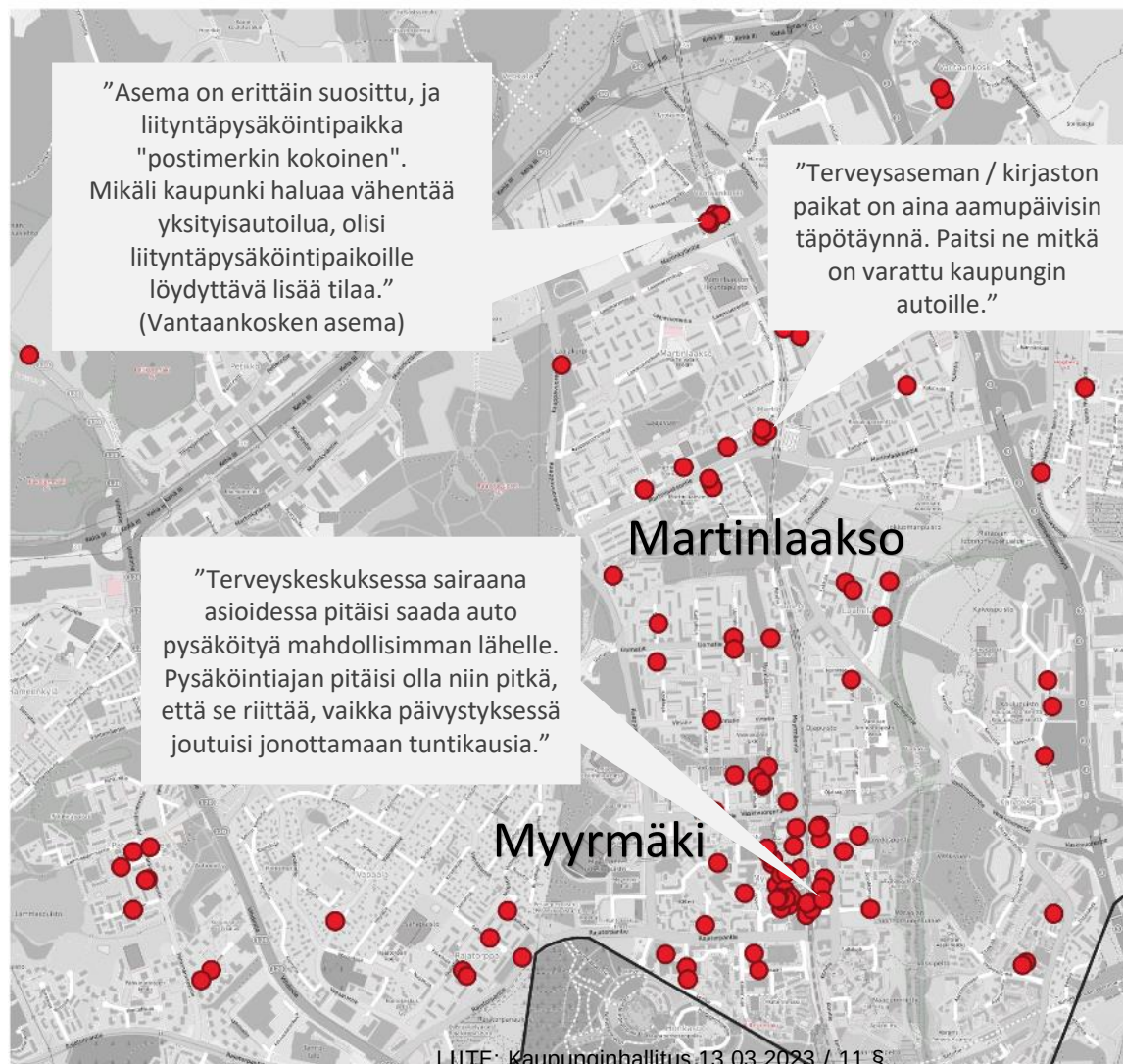
Tiukat aikarajoitukset koettiin ongelmana alueilla, joissa kaivataan paikkoja erityisesti vieras- ja asiakaspysäköinnille (esim. Tikkurila, Kivistö, Keimolanmäki, Myyrmäki, Peijaksen sairaala ja Kaskela) (mainittu 336 merkinnän kohdalla, n=890)

Paikat, joissa autojen liityntäpysäköinnissä ongelmia

Liityntäpysäköinnin osalta ongelmakohtia merkittiin yhteensä 154 kappaletta sijoittuen lähes kaikille asemanseuduille. Eniten merkintöjä kasaantui Tikkurilaan, Kivistöön ja Myyrmäkeen.

Paikat, joissa autojen pysäköinnissä ongelmia

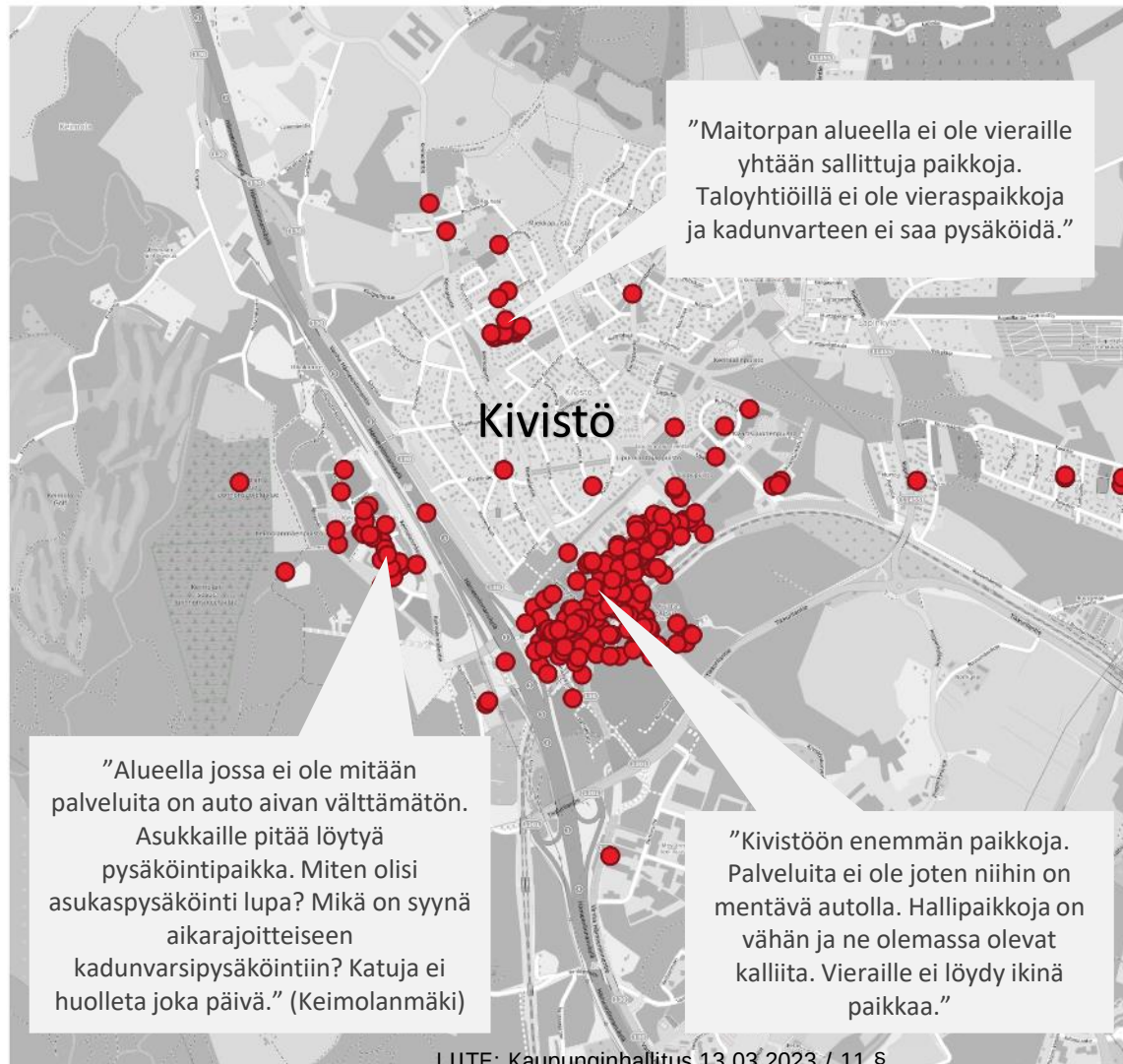

Päähuomiot alueille jätetyistä kommentteista:

Myyrmäki, Martinlaakso, Vantaankoski

- Asemille kaivataan lisää liityntäpysäköintipaikkoja
- Pysäköinti pitäisi olla mahdollista ja ilmaista lähellä kunnan palveluja (terveysasemat, kirjastot)

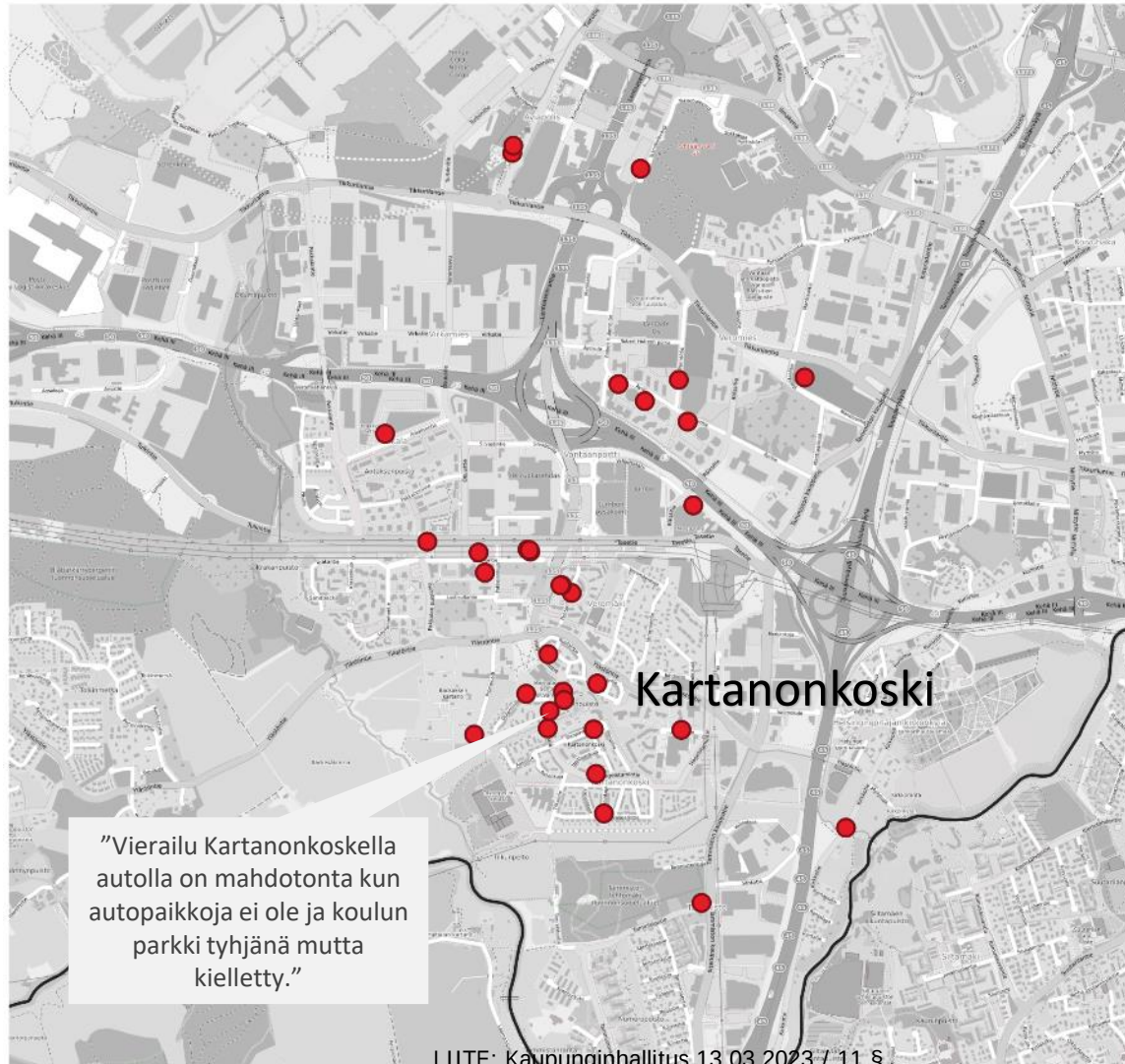
Paikat, joissa autojen pysäköinnissä ongelmia

Kivistö ja Keimolanmäki:

- Sekä Kivistössä että Keimolanmäessä pysäköintipaikkojen määrä ei ole riittävä suhteessa asukasmäärään
- Sijainti ja palvelujen puute vaativat oma auton käyttöä
- Vierailijoille ei löydy kadunvarsipaikkoja, ja niiden aikarajoitus on liian tiukka

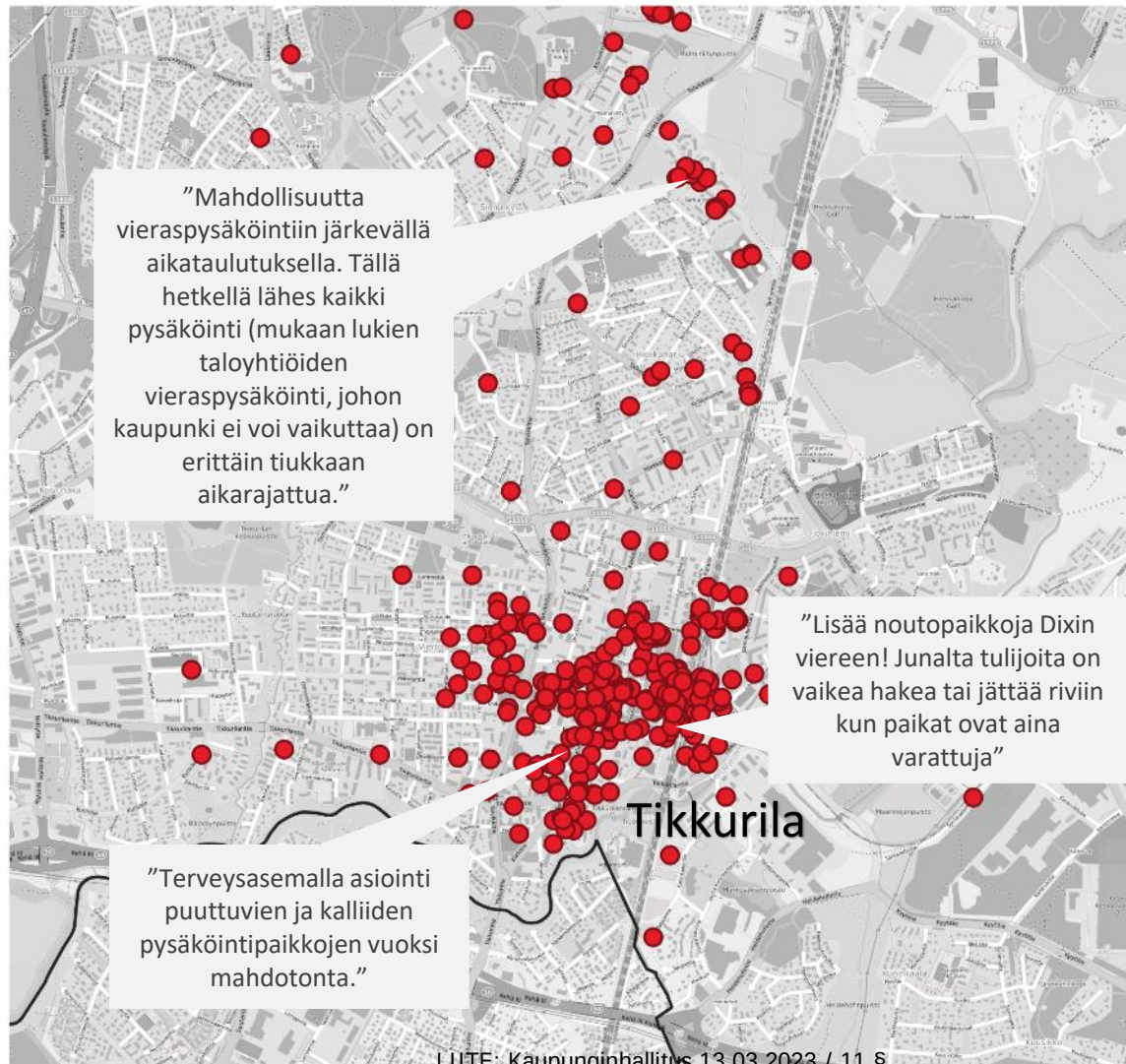
Paikat, joissa autojen pysäköinnissä ongelmia

Kartanonkoski:

- Kartanonkoskella kommentit liittyivät pääosin vieraspysäköinnin puutteeseen tai vähyyteen.

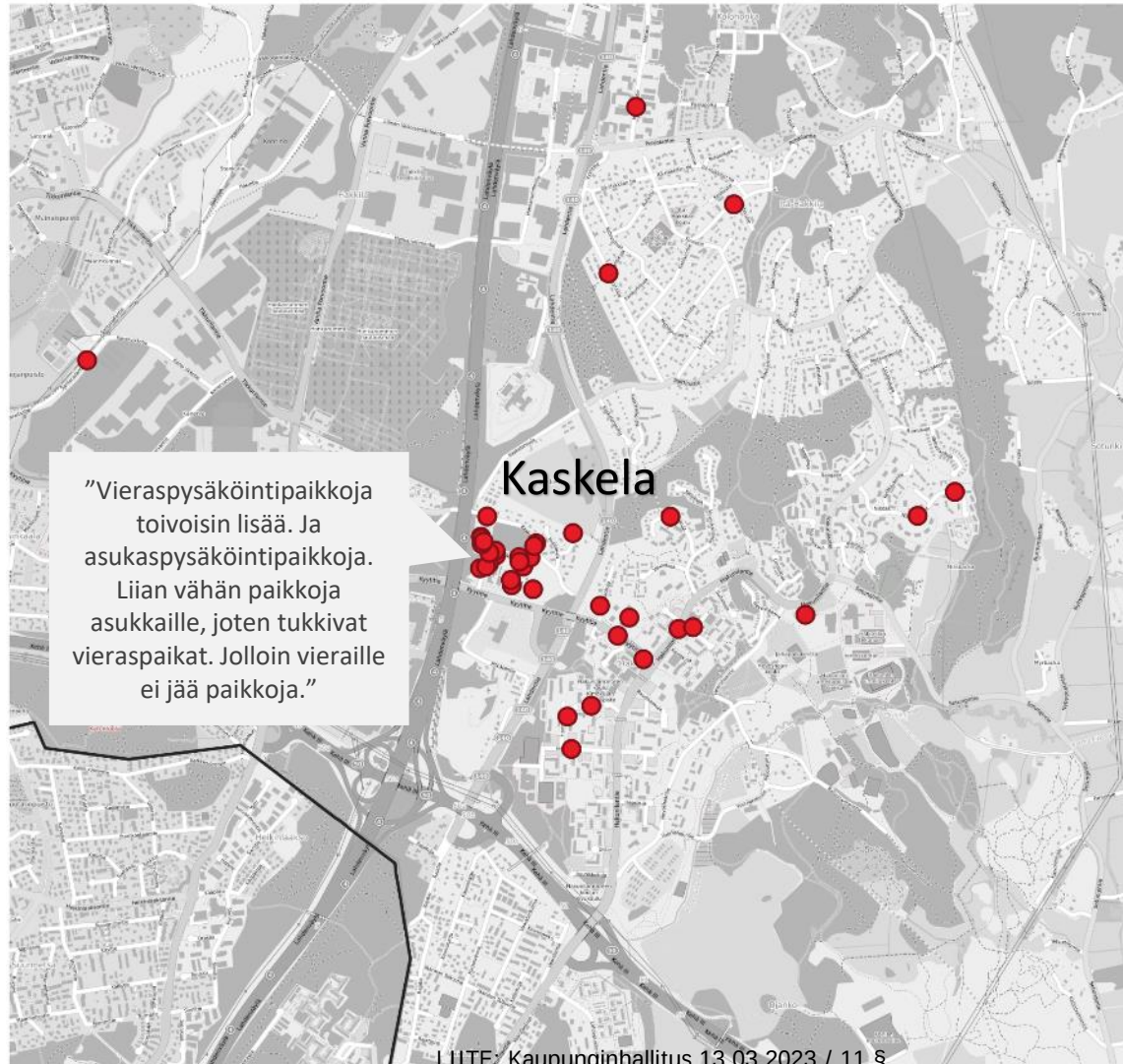
Paikat, joissa autojen pysäköinnissä ongelmia

Tikkurila:

- Tikkurilan keskustassa ei tarpeeksi paikkoja asiointipysäköintiin, eikä pysäköinnistä haluta maksaa
 - Tunnin aikarajoitukset liian tiukkoja asioiden hoitamiseen
 - Asioidaan mieluummin esim. Jumbossa, jossa runsas ja maksuton pysäköinti
- Tikkurila asemalla ei tarpeeksi lyhytaikaisia paikkoja saattoliikenteelle
- Terveyskeskuksessa vaikeaa asioida pysäköinnin muututtua maksulliseksi. Käynnin kestoa ja aseman jonoa on välillä mahdotonta ennakoida.
- Aikuisopistossa ja kirjastossa asiointi vaikeaa vapaiden paikkojen puutteen vuoksi

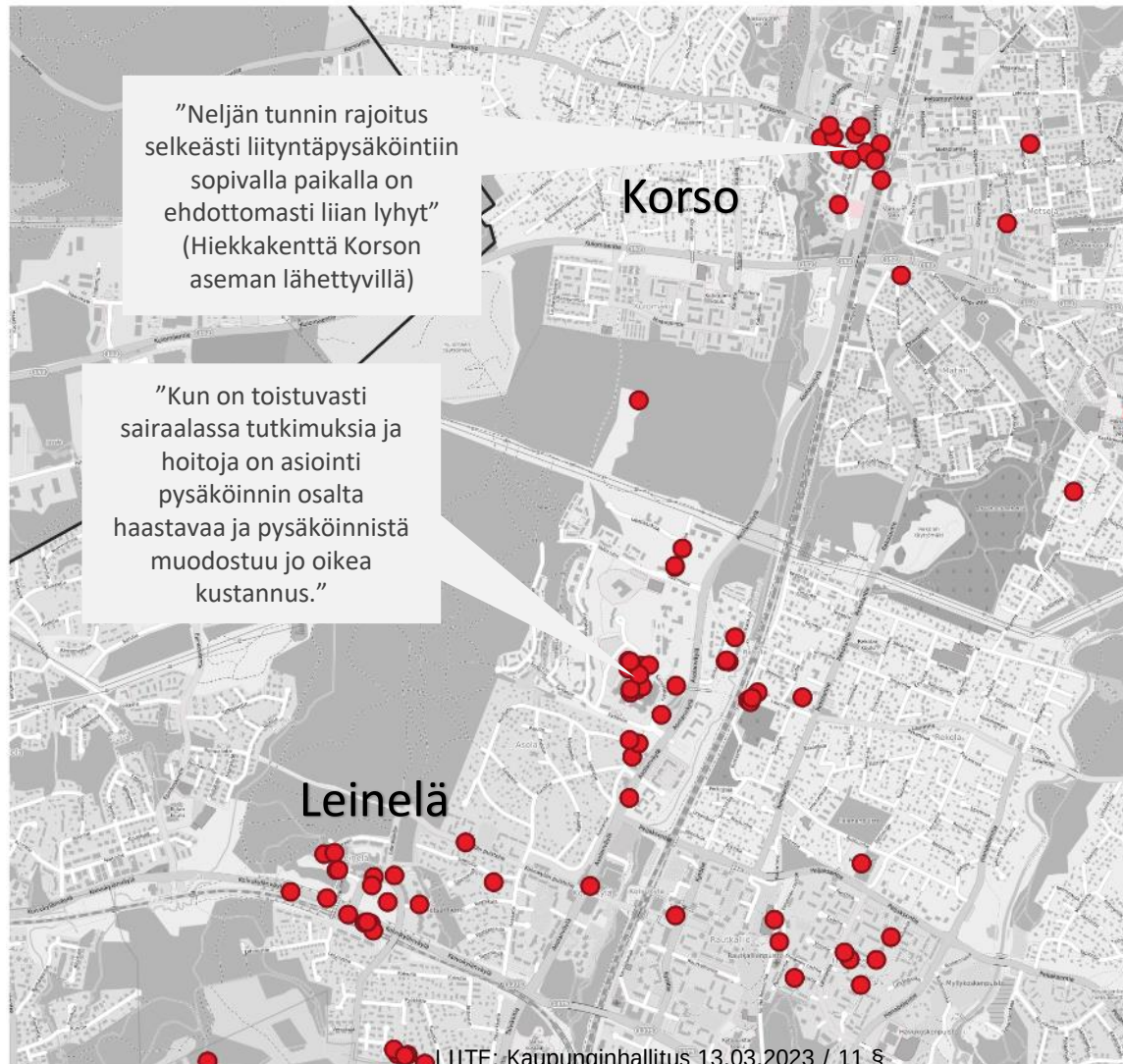
Paikat, joissa autojen pysäköinnissä ongelmia

Kaskela:

- Alueelle kaivataan enemmän paikkoja asukkaille sekä vieraspaikkoja, joista joillakin voisi pysäköidä myös yön yli.

Paikat, joissa autojen pysäköinnissä ongelmia

Leinelä, Koivukylä, Korso:

- Leinelässä ja Korsossa kommentit liittyivät liityntäpysäköinnin aikarajoituksiin
- Peijaksen sairaalan pysäköinnin maksullisuutta ja aikarajoituksia kritisoitiin useissa kommenteissa

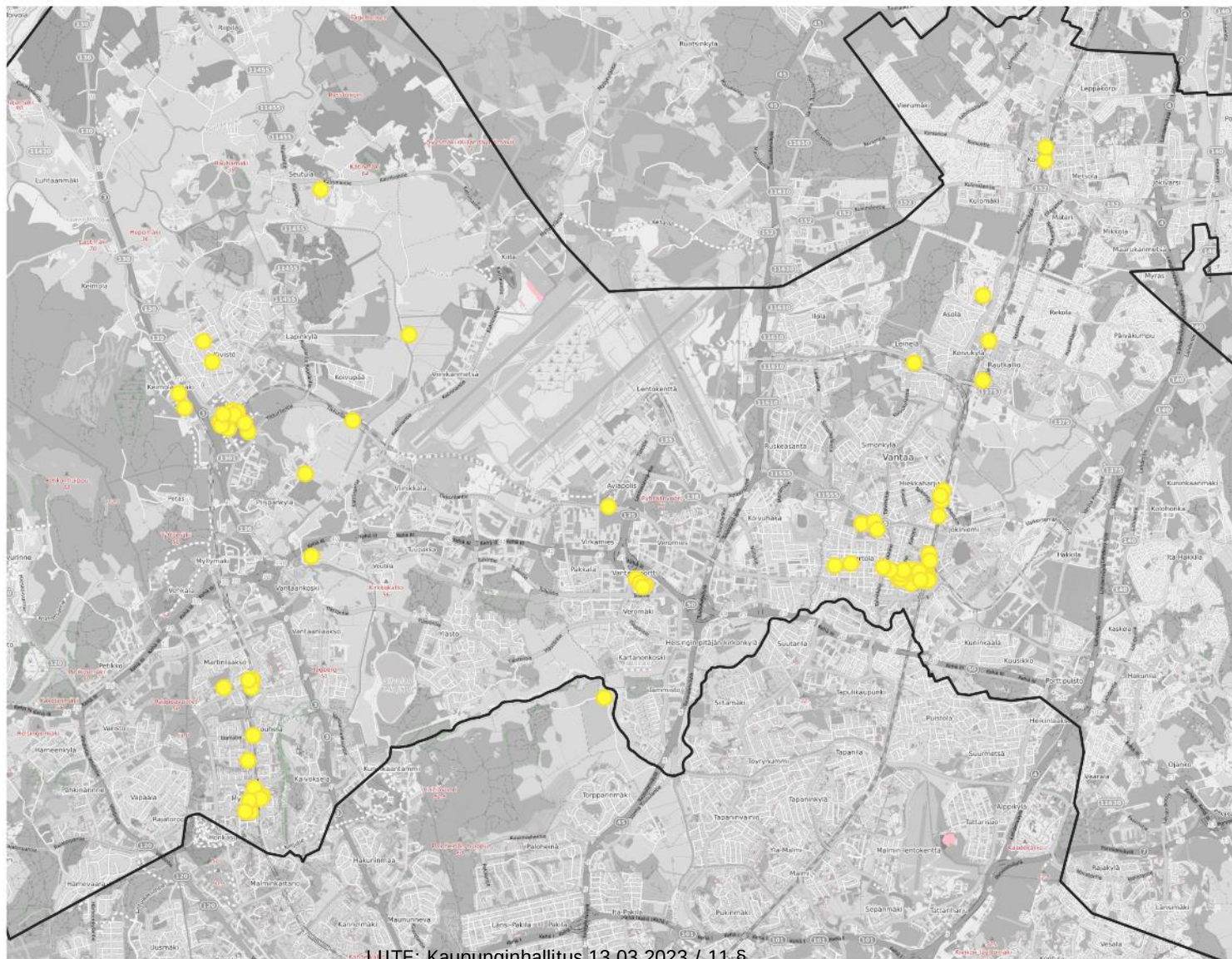
Paikat, joissa pyöräpysäköinti toimii hyvin

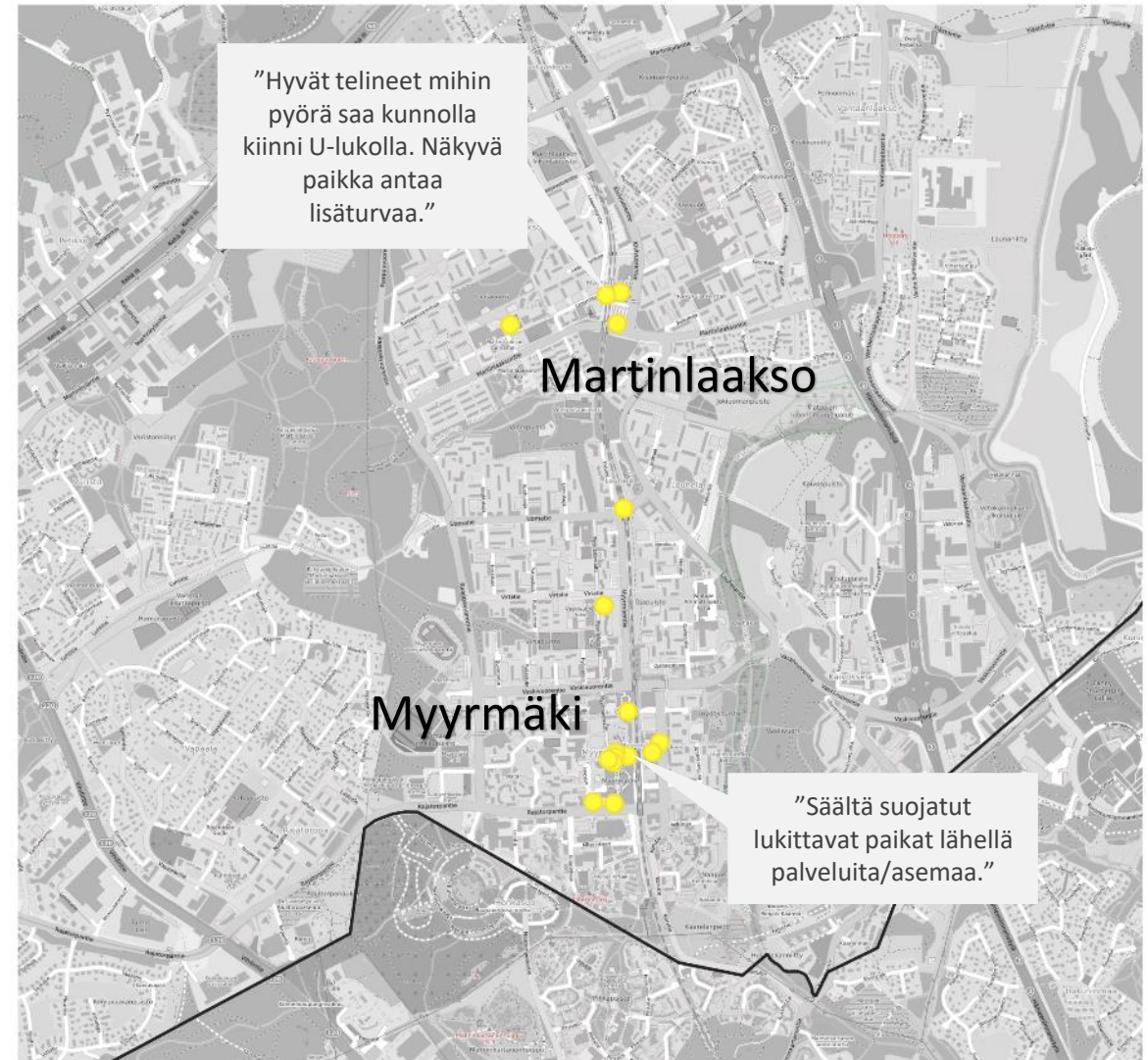
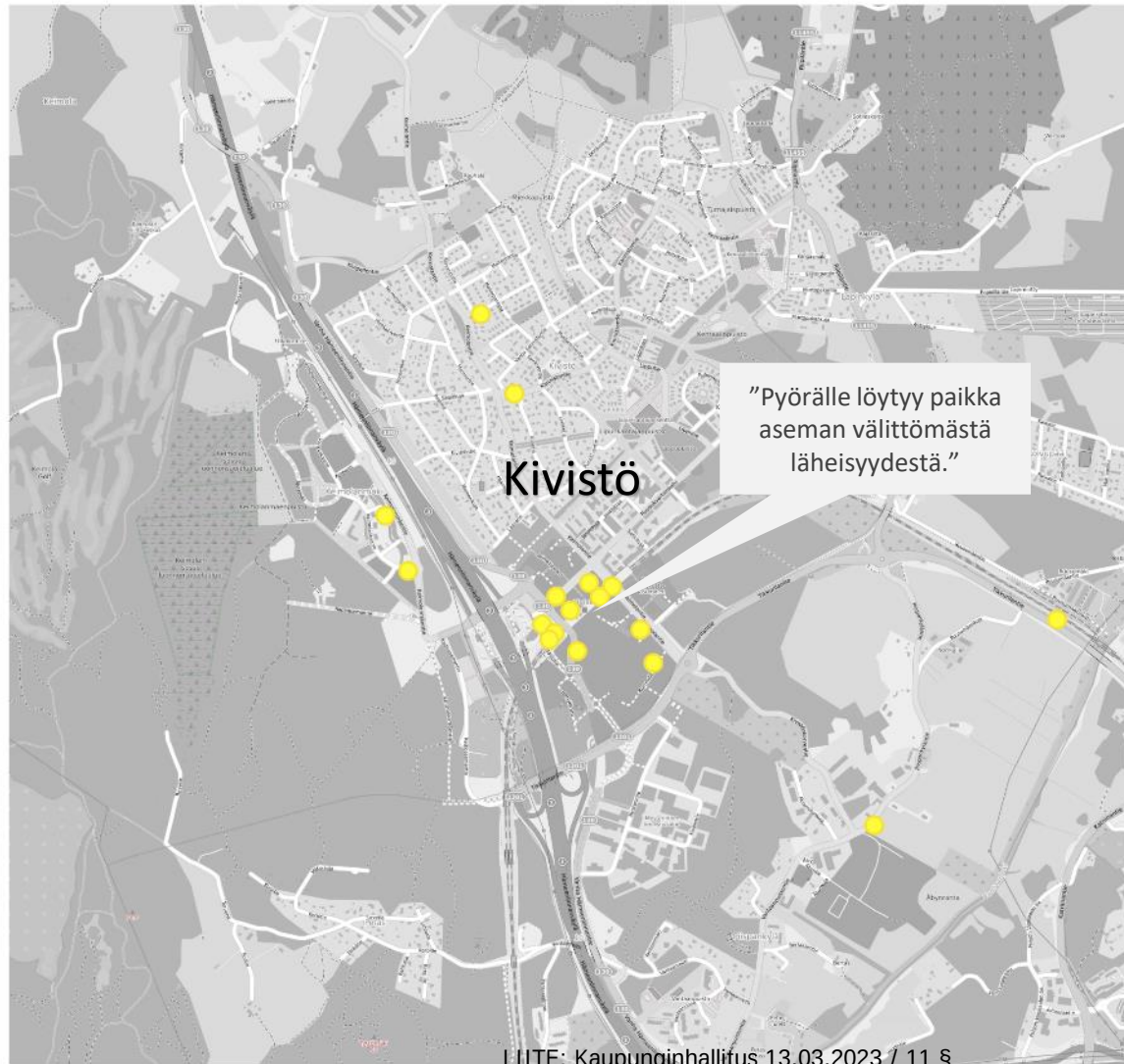
Kyselyssä jätettiin yhteensä 96 positiivista merkintää paikoista, joissa pyöräpysäköinti toimii hyvin. Toimivia paikkoja merkkasi 79 vastaajaa, joista kukin merkkasi keskimäärin 1,2 paikkaa.

Eniten merkintöjä keränneinä alueina erottuivat mm. Tikkurila, Kivistö ja Myyrmäki.

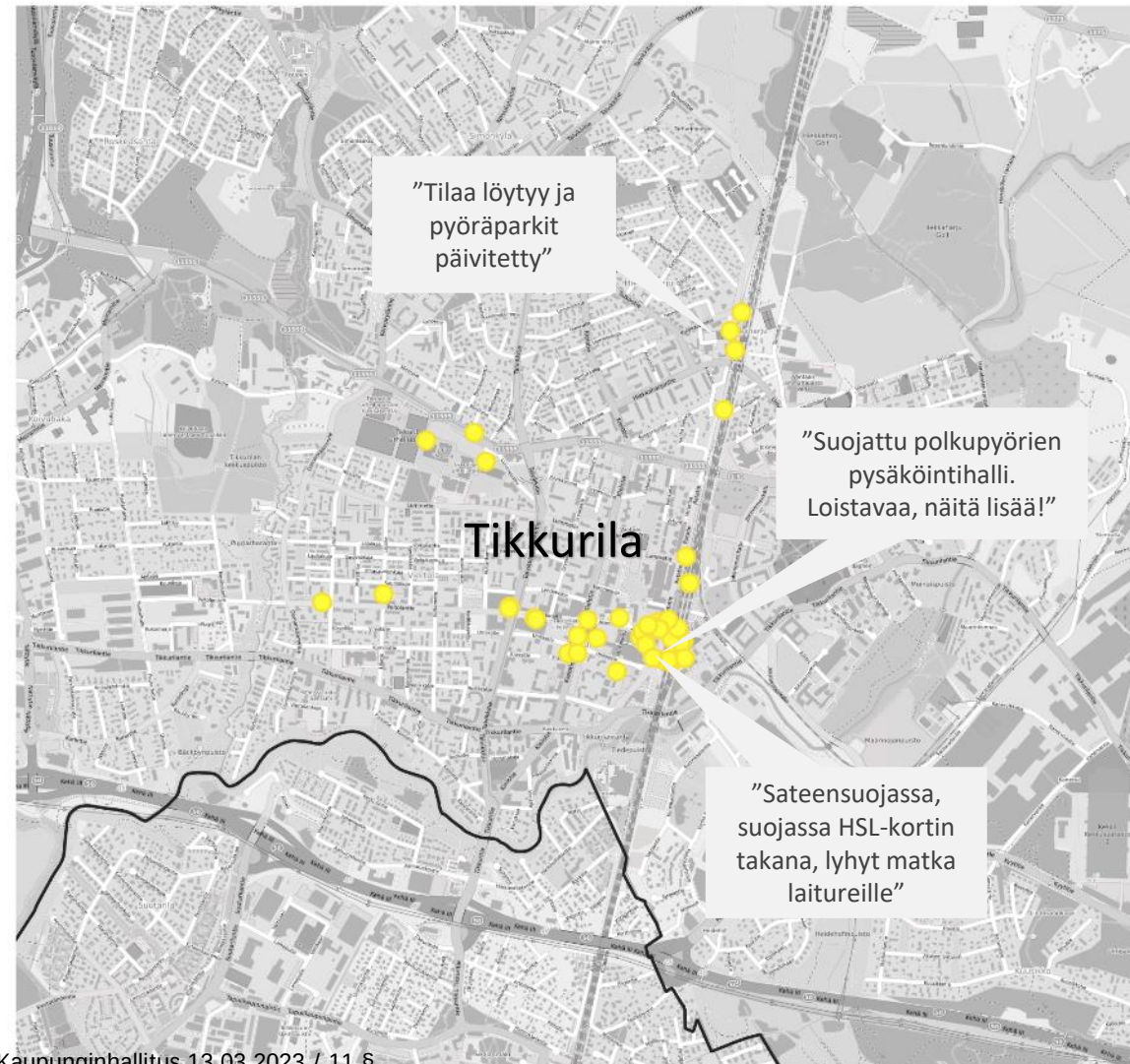
Mainituissa paikoissa pyöräpysäköintipaikkoja oli runsaasti (aseman) välittömässä läheisyydessä, pyörät sai lukittua rungosta, ja paikat olivat mahdollisesti säänsuojassa.

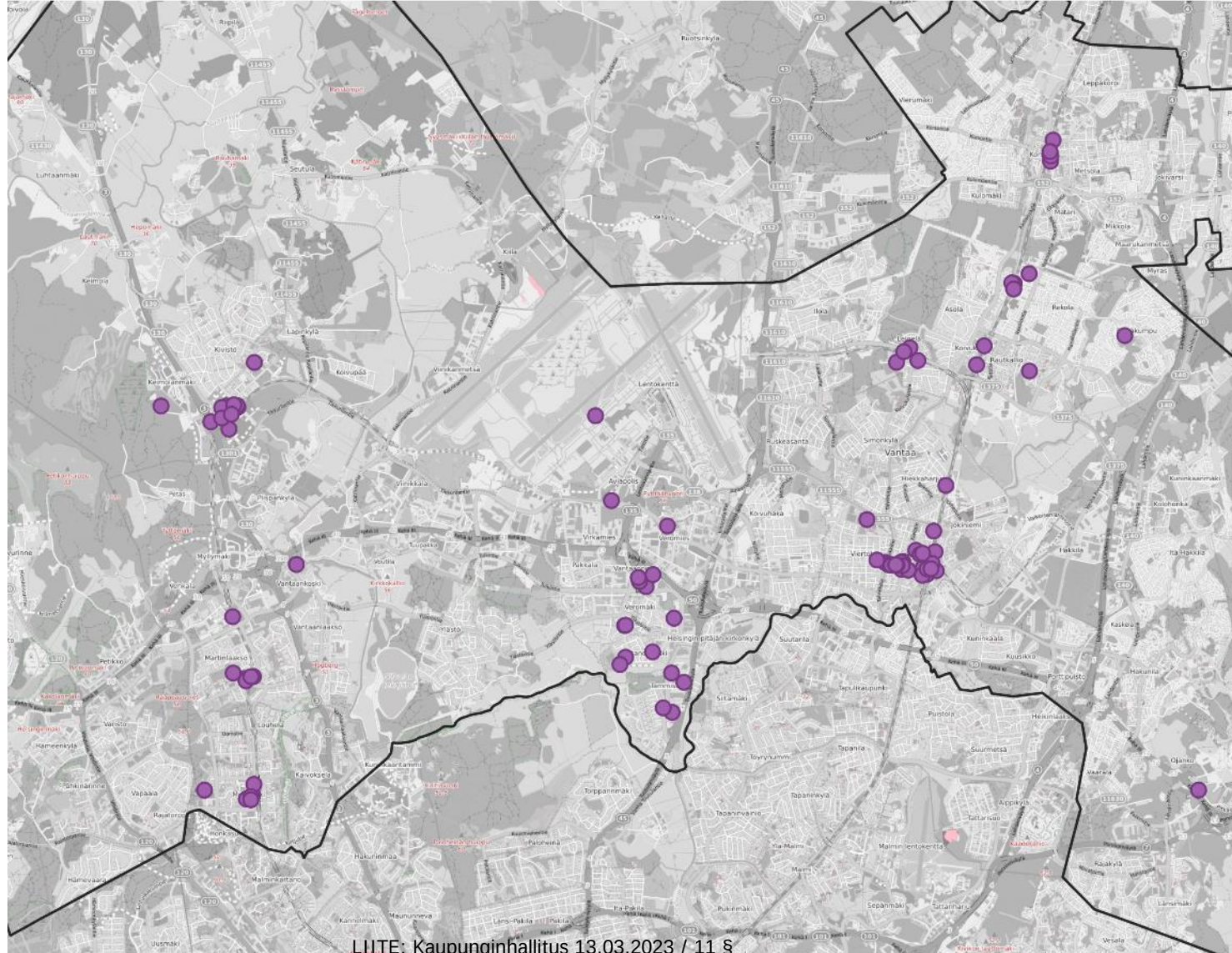
Paikat, joissa pyöräpysäköinti toimii hyvin

Paikat, joissa pyöräpysäköinti toimii hyvin

Paikat, joissa pyörrien pysäköinnissä ongelmia

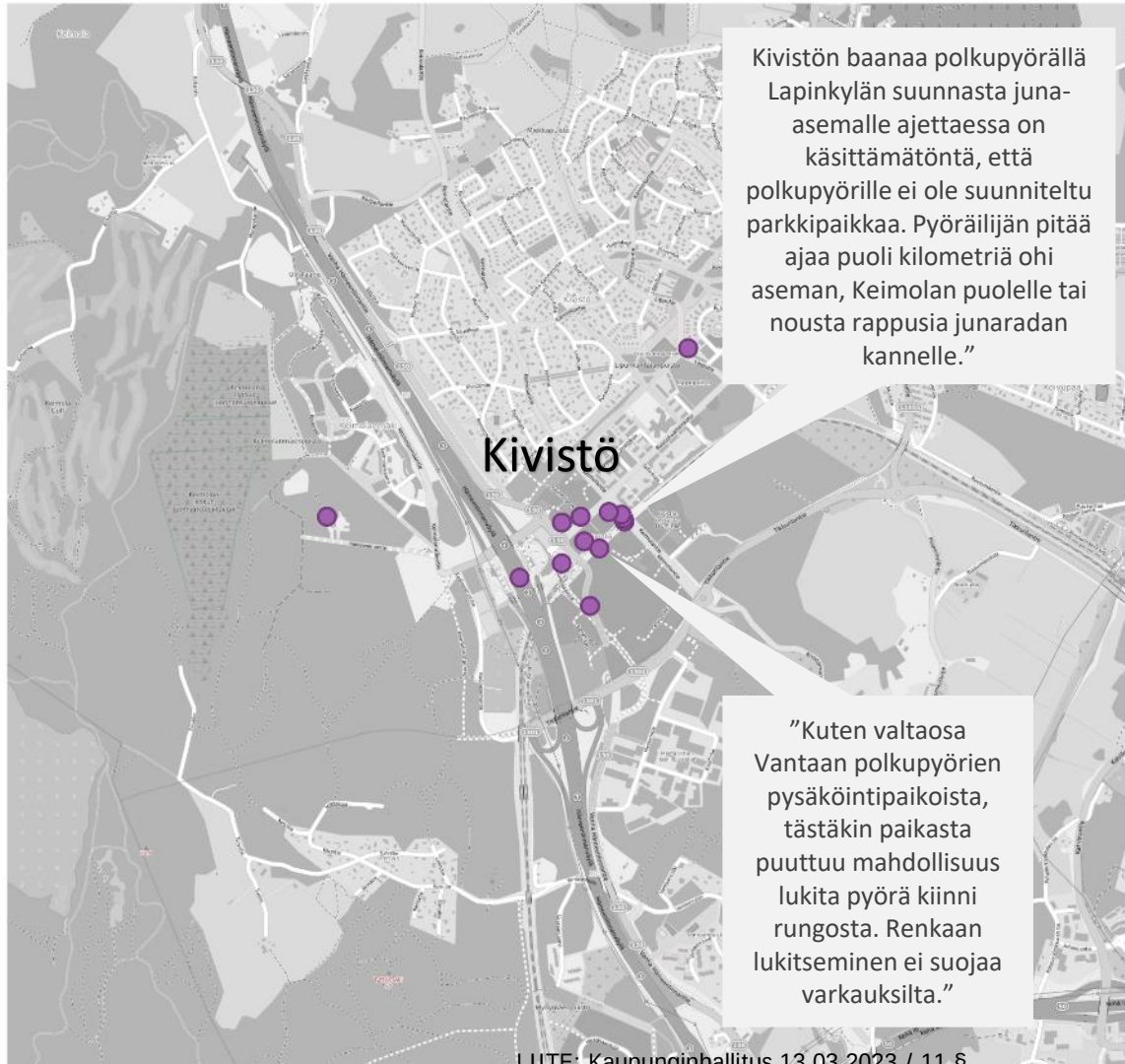

Kyselyssä jätettiin yhteensä 96 negatiivista merkintää paikoista, joissa pyöräpysäköinnissä on ongelmia. Ongelmallisia paikkoja merkkasi 62 vastaajaa, joista kukin merkkasi keskimäärin 1,5 paikkaa.

Eniten merkintöjä keränneinä alueina erottuivat mm. Tikkurila, Kivistö, Myyrmäki ja Korso.

Kritiikkiä saivat erityisesti pysäköintipaikat, joissa ei ollut runkolukitusmahdollisuutta. Osa alueista koettiin myös turvattomiksi pyörän pysäköinnin kannalta.

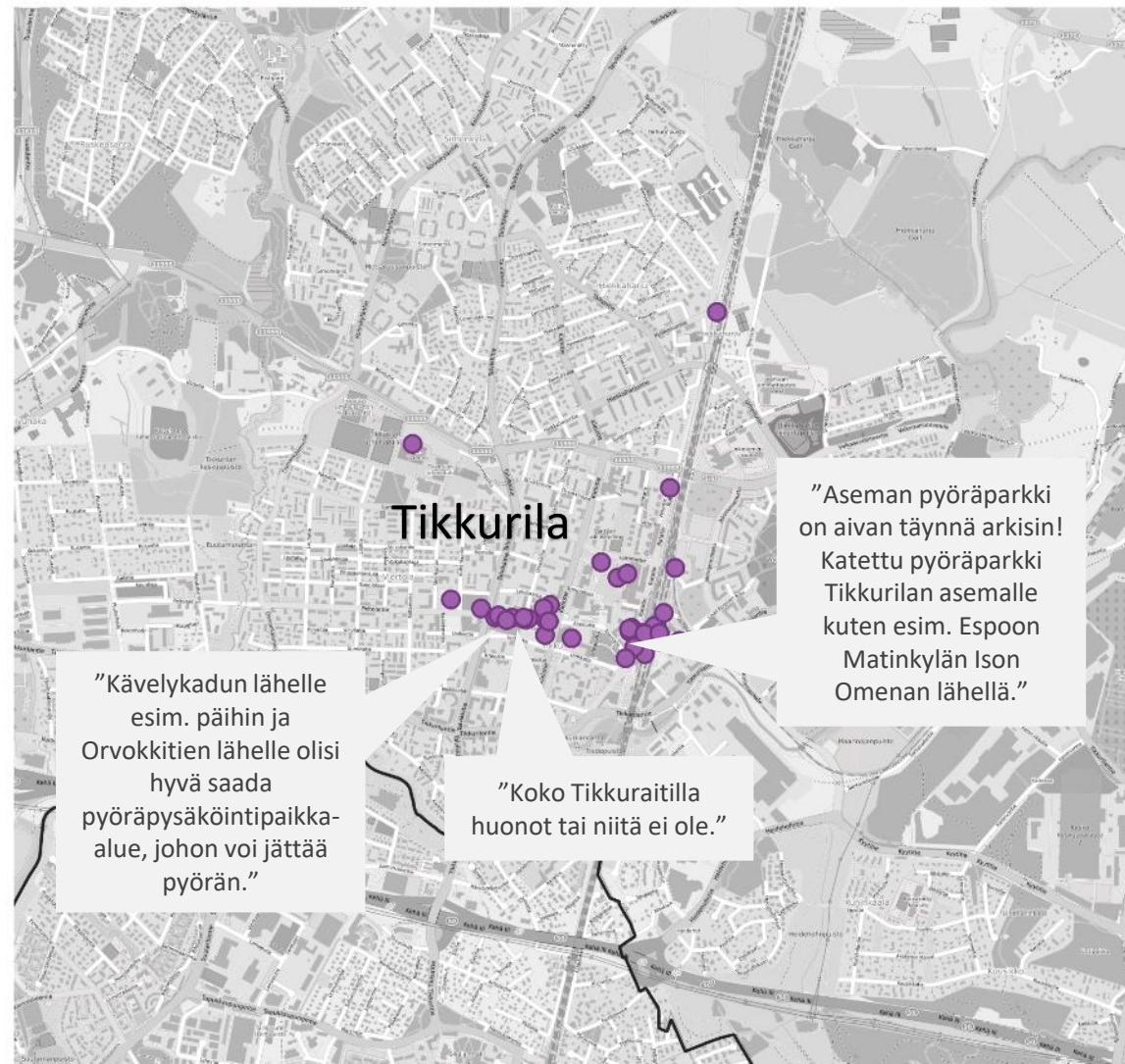
Paikat, joissa pyörrien pysäköinnissä ongelmia

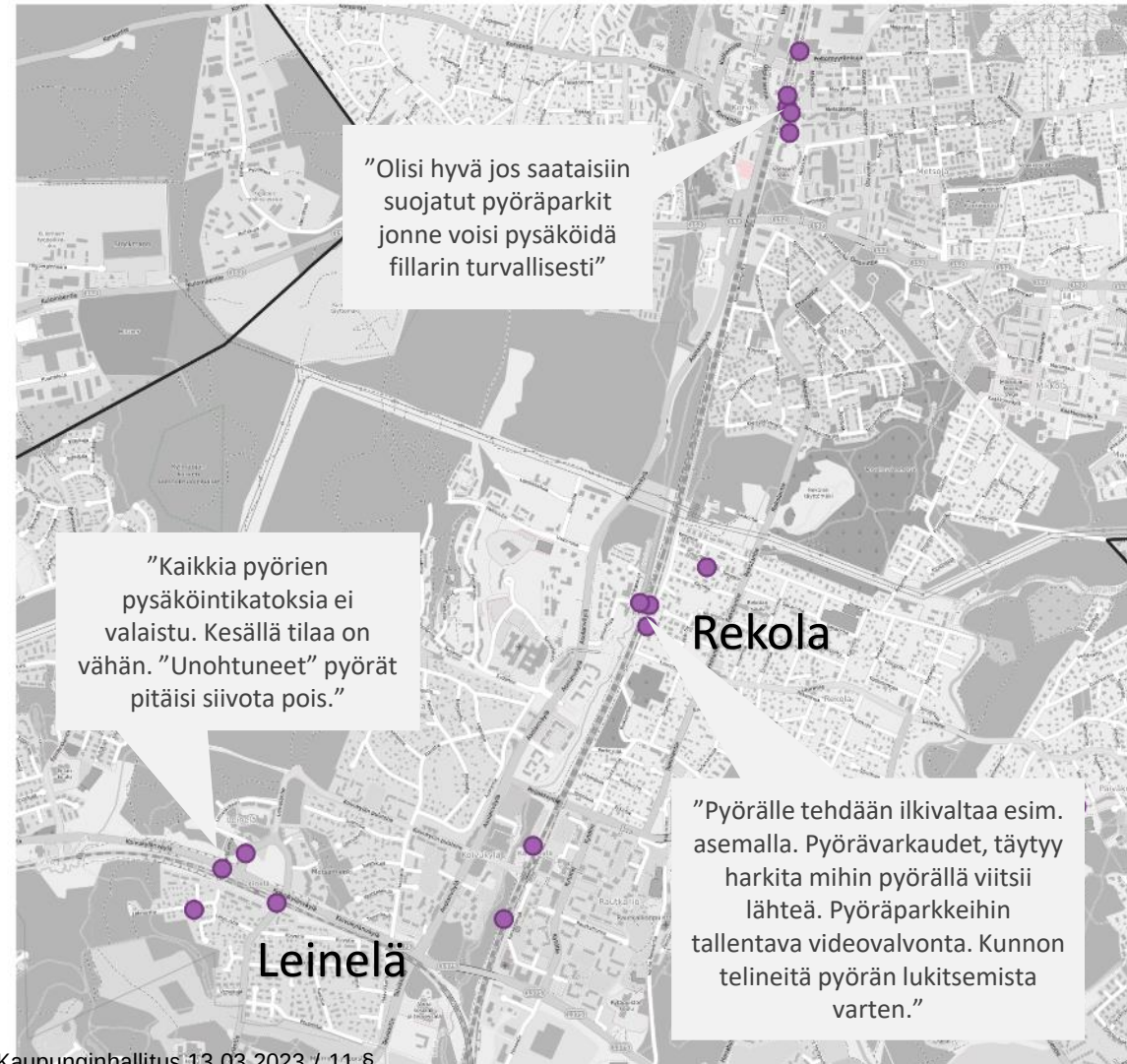
LIITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 11 §

Paikat, joissa pyörrien pysäköinnissä ongelmia

Paikat, joissa pyörrien pysäköinnissä ongelmia

Avoimet palautteet teemoittain

Miten kehittäisit pysäköintiä Vantaan strategian mukaisesti? & muut avoimet kommentit Vantaan pysäköintiin liittyen

Kommenttien lkm, joissa teema on mainittu

n=461

LITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 11 s

Avoimissa palautteissa korostui näkemys siitä, että Vantaalla asuessa auto on usein edelleen välttämätön, eikä sen käyttöä tulisi pysäköinnillä vaikeuttaa. Palautteissa haluttiin lisää paikkoja niin asukas, vieras, asiointi- kuin liityntäpysäköintiin.

Palautteissa kuului voimakkaasti sellaisten alueiden asukkaiden ääni, joilla asukas- ja vieraspysäköinnistä on pulaa (mm. Kivistö ja Kaskela). Näillä alueilla parkkipaikkaa etsivät asukkaat tukkivat kadunvarret ja aiheuttavat ylimääräistä liikennettä. Vastaajien mielestä taloyhtiöiden tulisi tarjota niin omistus- kuin vuokra-asujille mahdollisuus autopaikkaan, ja kadunvarsipaikat tulisi varata vieraspysäköintiin. Mm. paikallisten palveluiden puute pakottaa oman auton omistamiseen.

Useiden vastaajien mukaan asioiden hoitaminen keskustissa pitäisi olla mahdollista autolla, ja nyt ilmaisen asiointipysäköinnin puute ajaa monet asioimaan kauppakeskuksiin ja automarketteihin. Useissa kommentteissa pysäköinnin maksullisuuden ja aikarajoitusten kerrottiin myös vaikeuttavan ja hidastavan kotikäyntejä tekevien työntekijöiden työskentelyä.

Useissa palautteissa kommentoitiin myös kunnan pysäköinninvalvontaa. Joillakin alueilla pysäköinnistä ja aikarajan ylittämisestä sakotetaan liian herkästi, mutta yhtä aikaa ongelmia aiheuttavaan väärinpysäköintiin ei puututa. Yksityiset pysäköinninvalvontayritykset nähtiin negatiivisessa valossa.

Vantaan strategiaa edistävänä toimena nähtiin mm. liityntäpysäköinnin lisääminen ja maksuttomuus (31 kommenttia). Pyöräpysäköintiä koskeissa kommentteissa nousi esiin huoli pyörien turvallisuudesta, ja siksi laadukasta pyöräpysäköintiä tulisi lisätä (21 kommenttia).

VANTAAN LIIKENNEPOLIITTINEN OHJELMA

KESTÄVÄ KAUPUNKILIKKUMINEN (SUMP)

Vantaan liikennepoliittinen ohjelma

Kestävä kaupunkiliikkuminen (SUMP)

Julkaisuvuosi: 2023

Kannen kuva: Laura Poskiparta

ESIPUHE

Vantaan liikennepoliittinen ohjelma VALO tarkentaa ja konkretisoi kaupungin strategiassa 2022–2025, Resurssiviisauden tiekartassa 2021–2025, Vantaan yleiskaava 2020:ssa ja Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa (MAL2019) asetettuja tavoitteita liikenteen osalta. Ohjelma toimii kaupungin työvälineenä ja linjaa suunnittelua kohti sovittuja tavoitteita.

Vantaan ensimmäinen liikennepoliittinen ohjelma valmistui vuonna 2016. Hiilineutraaliustavoitteen asettaminen, uusi kaupunkistrategia, uusi yleiskaava ja ratikkalinjauksen suunnittelu ovat muuttaneet liikennesuunnittelun lähtökohtia ja tavoitteita niin merkittävästi, että liikennepoliittisen ohjelman päivittäminen tuli ajankohtaiseksi. VALOn päivitystyötä on tehty samanaikaisesti Vantaan turvallisuussuunnitelman, Resurssiviisauden tiekartan, Vantaan palveluverkkosuunnitelman ja joukkoliikennekaupunkityön päivityksien kanssa varmistaen näin ohjelmien yhteensopivuuden.

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman tavoitteena on ohjata suunnittelua ja antaa lisätietoja päätöksenteon tueksi. Tavoitteita on tarkennettu niitä konkretisoivien aluekohtaisten suunniteluperiaatteiden avulla. Lisäksi toimenpiteiksi on nostettu aiheita, joissa tunnistettiin kehittämistarvetta lähitulevaisuudessa. Ohjelma koskee

pääsääntöisesti liikennesuunnittelua, mutta liikenteen suunnittelu kytkeytyy tiiviisti kaupungin maankäytön ja palveluiden suunnitteluun, minkä takia osa tavoitteista ja toimenpiteistä koskee myös näitä aiheita.

Vantaan liikennepoliittinen ohjelma on laadittu avoimena, läpinäkyvänä ja vuorovaikutteisena prosessina. Työhön on osallistunut asiantuntijoita eri yksiköistä työpajojen, kommentoinnin ja kokousten kautta. Lisäksi työn aikana kuultiin asukkaita, monia sidosryhmiä ja päättäjiä.

Liikennepoliittisen ohjelman ihmislähtöinen lähestymistapa, tavoitteiden ja toimenpiteiden muodostamisprosessi sekä vuorovaikutusprosessi noudattivat kestävien kaupunkiliikkumisen ohjelmien (SUMP) lähestymistapaa. SUMPeissa edellytettävän toiminnallisen työssäkäyntialueen näkökulman työhön tuo seudullinen MAL-suunnitelma, joka on toiminut tämän työn lähtökohtana. Vantaan liikennepoliittinen ohjelma toimii myös Vantaan kestävä kaupunkiliikkumisen suunnitelmana.

SISÄLLYS

1. JOHDANTO
2. LIIKENTEEN KEHITYSNÄKYMÄT VANTAALLA
3. OHJELMAN RAKENNE
4. VISIO JA TAVOITTEET
5. LIIKKUMISALUEET JA SUUNNITTELUPERIAATTEET
 - KOKO KAUPUNKIA KOSKEVAT PERIAATTEET
 - KAUPUNKIKESKUKSET
 - KESTÄVÄN LIIKKUMISEN ALUEET
 - MUUT ASUINALUEET
 - TIIVIIN YHDYSKUNTARAKENTEEN ULKOPUOLISET ALUEET
 - YRITYSALUEET
6. TOIMENPITEET
7. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI
8. OHJELMAN JA TAVOITTEIDEN SEURANTA

1. JOHDANTO

LÄHTÖKOHDAT

Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 vision mukaan Vantaa on rohkea, rento ja viihtyisä kestävyiden edelläkävijäkaupunki. Kaupunkistrategiassa kestävä liikumisen edistäminen on nostettu tärkeään asemaan resurssiviisaus- ja hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa.

Hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemiseksi Vantaa on Resurssiviisauden tiekartassa asettanut tavoitteeksi vähentää liikenteen päästöjä yli 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2020 liikenteen päästöt olivat noin 40 prosenttia kaikista Vantaan kasvihuonekaasupäästöistä. Tästä merkittävä osa on henkilöautoliikenteen tuottamaa päästöä. Liikenteen päästöjen vähentäminen edellyttää muutoksia maankäytön suunnitteluun, liikkumisen tapoihin, liikkumiseen käytettäviin käyttövoimiin ja liikkumisen edellyttämän infrastruktuurin rakentamiseen. Kestävien liikkumismuotojen osuuden kasvattaminen on erittäin tärkeässä asemassa Vantaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma MAL 2019 asettaa seudun kaikille kunnille yhteiset tavoitteet ja linjaukset kuntakohtaisten ohjelmien ja toimenpiteiden laatimiseen. MAL 2019 -suunnitelman tavoitteena on vähäpäästöinen, houkutteleva, elinvoimainen ja hyvinvoiva seutu. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja sen keskeisenä keinona päästöjen

vähentäminen on nostettu suunnitelmaa ohjaavaksi määräväksi tavoitteeksi. Suunnitelman mukaan seudun kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta kilpailukyisille alueille, raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panokset ja tieliikennettä kehitetään tavara- ja joukkoliikennelähtöisesti.

MAL-suunnittelua tehdään neljän vuoden sykleissä ja tällä hetkellä käynnissä on MAL 2023 -suunnittelu. MAL 2023 täsmentää ja tarkistaa MAL 2019 -suunnitelmaa päivittyvien tavoitteiden ja toimintaympäristön muutosten perusteella. MAL 2023 -suunnittelun ytimessä on kestävä kaupungistuminen. Sen lisäksi suunnittelussa paneudutaan kolmeen ajankohtaiseen kärkeen: yhteiskunnan murrokseen, sosiaaliseen

oikeudenmukaisuuteen ja Helsingin seutuun osana maailmaa.

Vantaalla on uusi yleiskaava 2020, joka antaa suuntaviivat Vantaan maankäytön kehittämiseksi. Yleiskaavan mukaisesti kasvu ohjataan nykyiseen kaupunkirakenteeseen sitä tiivistäen ja uudistaen. Kaupunkirakenteen tiivistäminen tarkoittaa myös liikenteen lisääntymistä kaupunkimaisilla alueilla. Jotta lisääntyvä liikenne saadaan mahtumaan rajalliseen katutilaan ja kaupunkikeskuksista saadaan viihtyisiä paikkoja asua ja asioida, tulee liikenteen kasvu pystyä ohjaamaan kestäviin liikennemuotoihin. Samalla huolehditaan autoliikenteen toimintaedellytyksistä.

VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

INNOVAATIOIDEN VANTAA, VANTAAN KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025

MAL 2019: HELSINGIN SEUDUN MAANKÄYTTÖ, ASUMINEN JA LIIKENNE

VANTAAN RESURSSIVIISAUDEN TIEKARTTA

VANTAAN YLEISKAAVA 2020

VANTAAN LIIKENNEPOLIITTINEN OHJELMA, KESTÄVÄ KAUPUNKILIKKUMINEN SUMP
STRATEGINEN LIIKENTEEN KOKONAISUUNNITELMA

VANTAAN KAUPUNGIN TURVALLISUUSUUNNITELMA

VANTAAN KAUPUNKITASOINEN PALVELUVERKKOSUUNNITELMA, 2022-2031

Yleiskaavan mukainen maankäytön kasvu painottuu erityisesti keskuksiin, joista pääkeskukset Tikkurila, Aviapolis ja Myyrmäki vahvistuvat ja laajenevat merkittävästi. Keskusten lisäksi vahva kasvukäytävä on Vantaan ratikan varsi. Joukkoliikennekaupunki täydentyy lisäksi muilla yhteyksillä ja solmukohdilla. Merkittävä osa kasvusta keskittyy näin joukkoliikennekaupungin kestäväen kasvun vyöhykkeelle, mikä tukee kestävien kulkumuotojen käyttöä ja resurssiviisasta tilan jakoa.

Vantaan liikennejärjestelmä nojaa vahvasti valtakunnallisiin pääväyliin ja rataverkkoon. Toisaalta ne mahdollistavat suuren kapasiteetin ja nopean liikkumisen, toisaalta aiheuttavat estevaikutuksia kaupunkirakenteeseen, maankäytön kehittämiseen ja paikalliseen liikkumiseen. Kaupungin kehittyessä yhteistyö valtion toimijoiden kanssa väylien ja asemien kehittämisessä on keskeistä.

Liikenteen tuottamasta melusta ja ulkoilman epäpuhtauksista aiheutuu terveys- ja viihtyisyshaittoja. Liikenteen melu ja ilman epäpuhtauspitoisuudet ovat korkeimmillaan katu- ja tiealueilla ja ne laskevat etäisyyden kasvaessa. Kaupunkirakenteen tiivistyminen synnyttää suunnittelussa huomioitavia haasteita melun ja ilmanlaadun suhteen. Haittoja vähennetään ja ehkäistään maankäytön- ja liikenteen suunnittelulla, meluestein ja pölyntorjunnalla.

Liikennepoliittisen ohjelman toteuttamisen rinnalla kulkee Vantaan kaupungin

turvallisuussuunnitelman 2022–2025 toimenpiteiden jalkauttaminen. Turvallisuussuunnitelma päivitetään uuden valtuustokauden alussa, jotta se vastaa valtuustokauden strategiaan tavoitteisiin. Turvallisuussuunnittelun tavoitteena on ennalta ehkäistä ja torjua onnettomuuksia, tapaturmia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnitelmassa on oma kokonaisuutensa liikkumisen turvallisuudesta. Kokonaisuudessa painotetaan liikennemuotojen turvallisuutta, joukkoliikenteen koko matkaketjun turvallisuutta sekä asenteisiin vaikuttamista ja kaupunkilaisten vahvempaa osallistamista turvallisuuden edistämiseen.

Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2022–2031 on laadittu saman aikaisesti Liikennepoliittisen ohjelman kanssa. Ohjelmien tavoitteita ja sisältöjä on yhteensovitettu huomioiden erityisesti palvelujen sijoittuminen ja kestäväen liikkumisen edellytykset. Palvelujen sijoittumisella on merkittävä vaikutus kulkutavan valinnan mahdollisuuksiin.

VUOROVAIKUTUS JA TYÖN OHJAUS

Työ tehtiin laajassa vuorovaikutuksessa kaupungin eri yksiköiden kanssa. Vuorovaikutteisen prosessin tavoitteena oli muodostaa yhteinen näkemys ohjelman tavoitteista ja toimenpiteistä sekä sitouttaa kaupungin yksiköt toimenpiteiden toteuttamiseen. Työn aikana järjestetyissä vuorovaikutteisissa työpajoissa osallistettiin kaupungin liikennejärjestelmäsuunnittelun ja liikenteen

aluesuunnittelun vastuualueita sekä kaupungin yleis- ja asemakaavoituksen yksiköitä. Työstä pyydettiin laajasti kommentteja kaupungin eri palvelualueilta sekä muun muassa vanhusneuvostolta, nuorisovaltuustolta, Helsingin seudun pyöräilijöiltä ja Helsingin seudun kauppakamarilta. Asukkaiden liikkumistottumuksia ja näkemyksiä liikkumiseen liittyvistä kehittämistarpeista selvitettiin asukaskyselyn avulla vuoden 2021 lopussa.

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman päivitystyö aloitettiin syyskuussa 2021 ja se valmistui joulukuussa 2022. Työn toteutuksesta vastasi Riikka Kallio ja Laura Poskiparta WSP Finland Oy:stä. Lisäksi työhön ovat osallistuneet Leena Gruzdaitis, Timo Kärkinen, Juhani Bäckström, Aleksi Ojanperä ja Aaro Sariola. Työn tekemisessä oli tiiviisti mukana työryhmä, johon kuuluivat Emmi Pasanen ja Joonas Stenroth Vantaan kaupungilta. Työtä ohjasi ohjausryhmä, johon kuuluivat Markus Holm, Emmi Pasanen, Mari Siivola, Ilkka Laine, Joonas Stenroth ja Susanna Koponen.

2. LIIKENTEEN KEHITYSNÄKYMÄT VANTAALLA

MUUTOSTRENDIT JA ASUKASLUVUN KEHITYS

Vantaa on muiden Suomen kaupunkien kanssa globaalien muutoshaasteiden edessä. Ilmastonmuutos, resurssiniukkuus, kansainvälistyminen, väestön ikääntyminen ja digitalisaatio vaativat kaupunkia tehostamaan ja muuttamaan toimintaansa. Edelliseen liikennepoliittiseen ohjelmaan verrattuna erityisesti ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen liittyvät kiristyneet päästövähennystavoitteet ovat vahva liikennesuunnittelua ohjaava kansainvälinen ja kansallinen ajuri. Tämä edellyttää sopeutumista ja ilmastoriskien tarkastelua. Ilmastonmuutoksen myötä myös äärimmäiset sääilmiöt yleistyvät, mikä pitää huomioida niin liikennesuunnittelussa kuin turvallisen infrastruktuurin ylläpidossa. Tulevaisuuden kaupungin pitää olla kestävä ja tehokas, palveluiltaan älykäs sekä käyttäjille viihtyisä ja monimuotoinen.

Vantaalla oli vuoden 2021 lopussa 239 200 asukasta. Vantaan väestö on kasvanut vuodesta 2012 noin 33 900 asukkaalla. Vuoden 2020 jälkeen kiivain kasvu on hieman loiventunut, mutta edelleen kasvua oli 0,8 prosenttia vuonna 2021. Eniten lähitulevaisuudessa kasvavat Kivistön, Myyrmäen, Aviapoliksen ja Tikkurilan suuralueet. Yleiskaava 2020 väestöskenaarion mukaan kasvu jatkuu edelleen ja vuonna 2030 Vantaalla on skenaariosta riippuen yhteensä 250 000–280 000 asukasta. Kestävän kasvun kannalta olennaista on, minkälaiseksi uusien asukkaiden ja työnteekijöiden liikkumiskäyttäytyminen muodostuu.

LIIKENNEMÄÄRIEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Vantaalla kestävien kulkutapojen osuus matkoista vuonna 2018 oli HSL:n liikkumistutkimuksen mukaan 54 prosenttia (joukkoliikenne 20 prosenttia, pyöräliikenne 7 prosenttia, jalankulku 27 prosenttia), kun vuonna 2012 vastaava osuus oli 52 prosenttia. Kestävien kulkumuotojen käyttö on siis ollut hienoisessa kasvussa. Pyöräliikenteen kulkutapaosuus ei kuitenkaan ole vuodesta 2012 vuoteen 2018 kasvanut.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät olivat lievässä kasvussa aina vuoteen 2020 saakka, jolloin koronapandemian myötä joukkoliikenteen matkustajamäärät romahtivat. Lähiliikenteen junissa matkustajamäärät laskivat 40 prosenttia ja busseissa 33 prosenttia. Joukkoliikenteen haasteena lähitulevaisuudessa onkin palauttaa matkustajien luottamus joukkoliikenteen käytön turvallisuuteen ja saada muun muassa lisääntyneestä etätyöstä ja muuttuneesta liikkumiskäyttäytymisestä johtuva joukkoliikenteen matkustajamäärän lasku uudelleen nousuun.

Autoliikenteen määrät valtion tieverkolla ovat nousseet vuodesta 2017 lähtien 2–6 prosenttia vuodessa. Koronapandemian vaikutuksesta nousu taittui 9 prosentin laskuun vuonna 2020. Vuonna 2021 liikennemäärät ovat jälleen kasvaneet, mutta eivät ole vielä palautuneet koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Vaikka liikennemäärät ovat kasvaneet, positiivisena kehityksenä voidaan pitää asukasta kohti lasketun

liikenteessä olevien henkilöautojen määrän pysymistä samalla tasolla jo lähes kymmenen vuotta. Autoliikennemäärien kehitys ei kuitenkaan ole tähän mennessä tehtyjen toimenpiteiden ansiosta pysähtynyt tai kääntynyt laskuun, vaan jatkossa liikennemäärien ja päästöjen vähentämiseksi on tehtävä vaikuttavampia toimenpiteitä.

TULEVIA MUUTOKSIA LIIKENNEYMPÄRISTÖSSÄ

Uusi yleiskaava ohjaa kasvavan väestömäärän tiiviimmin keskustoihin ja ratikan varrelle, mikä antaa hyvät mahdollisuudet kestävien liikennemuotojen palveluntarjonnan parantumiselle. Helsingin Mellunmäestä Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta Lentoasemalle suunnitteilla olevan raitiotien rakentaminen yhdessä bussilinjien runkolinjauudistuksen kanssa parantaisivat joukkoliikenteen palveluntarjontaa merkittävästi. Pyöräliikenteen tavoitteellinen baanaverkko ja pääverkko on määritelty ja se yhdistää keskustat ja suurimmat asuin- ja työpaikka-alueet toisiinsa. Pyöräliikenteen kehittämisohjelmassa on lisäksi tunnistettu muita merkittäviä kehittämiskohteita pyöräliikenteen määrän kasvattamiseksi. Vantaan kävelyn edistämishjelmassa tunnistetaan kaupungin erityyppiset kävely-ympäristöt ja määritetään niiden kehittämisen tavoitteet sekä laatutasokriteerit. Vantaan pysäköinnin kehittämisohjelmassa on määritelty Vantaan pysäköintilinjauudet.

LIIKENTEEEN ENNUSTETTU KEHITYS

Vantaan asukas- ja työpaikkamäärien on ennustettu kasvavan huomattavasti seuraavien vuosikymmenten aikana, mikä kasvattaa luonnollisesti myös Vantaalla tehtävien matkojen määriä. Uuden maankäytön sijoittuminen kaupunkirakenteessa määrittää vahvasti, mihin kulkutapoihin matkamäärien kasvu erityisesti kohdistuu. Vantaan yleiskaava 2020:n lähtökohdana on kasvun ohjaaminen olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen, mikä luo edellytyksiä autottomaan liikkumiseen. Vantaalle vuonna 2019 laadittujen liikenne-ennusteiden mukaan tämä ohjaa matkamäärien kasvua kestäviin kulkutapoihin, mutta myös henkilöautolla tehtyjen matkojen määrä kasvaa.

Vantaan matkustajamääräennusteet laaditaan HSL:n ylläpitämän Helsingin työssäkäyntialueen henkilöliikenteen ennustemallin (HELMET) avulla. Ennustemalli perustuu Helsingin seudulla tehtyjen liikkumistutkimuksien tuloksiin ja siinä mallinetaan matkojen määrä, ajankohta, kulkutavan valinta sekä matkojen suuntautuminen. Mallin lähtötietona toimivat ennustevuosien liikenneverkon ja maankäytön kuvaus. Yleiskaavaa varten laadittujen liikenne-ennusteiden jälkeen ennustemalli on päivittynyt ja mallin lähtötiedot ovat päivittyneet mm. tekeillä olevan MAL 2023 -suunnitelman myötä. Tämän takia Vantaan matkustajamääräennusteet on päivitettävä. Ennusteita käytetään mm. liikenteen toimivuustarkasteluissa sekä meluennusteiden lähtötietona.

TULEVAISUUDEN HAASTEITA

Selkeäksi kehittämiskohteeksi Vantaan liikennejärjestelmässä on tunnistettu asuinalueiden ja kaupunkikeskusten liikenneverkkojen kehittäminen kestävästä liikkumisesta suosivaksi sekä kaupunkikeskusten käveltävyyyden kehittäminen. Liikennesuunnittelun haasteena on vastata tulevaisuuden kehitykseen, jossa tehokas maankäyttö edellyttää tilatehokkaita liikenneverkkoja ja samaan aikaan viihtyisää kaupunkitilaa. Liikenteen palveluistuminen ja uudet liikennevälineet muuttavat toimintakenttää välillä hyvin nopeastikin, mikä aiheuttaa muutospaineita myös tilanjaon vaatimuksiin. Menestyneissä kaupungeissa autoliikenne on sujuvaa pääväylillä, kun taas kaupunkikeskuksissa tilaa on annettu enemmän ihmisille. Kansallisten ja seudullisten tavoitteiden mukaan Vantaallakin halutaan varmistaa tiivis ja tehokas maankäyttö siellä, missä sille on parhaat olosuhteet.

3. OHJELMAN RAKENNE

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman yhtenä merkittävimpänä lähtökohtana on Vantaan tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Toisena tärkeänä lähtökohtana on tiivistyvän maankäytön myötä kaupunkimaisilla alueilla syntyvä tarve liikenteen tilanjaon uudistamiselle. Lisäksi liikennepoliittisella ohjelmalla halutaan vaikuttaa kaupunkilaisten terveyden sekä liikkumisen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden edistämiseen.

Ohjelman tarkoituksena on luoda Vantaalle yhteinen liikennepoliittinen suunta ja työkalu kaupungin maankäytön, palveluiden ja liikenteen suunnitteluun kokoamalla yhteen liikkumisen eri osa-alueiden tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet. Liikennepoliittinen ohjelma linjaa, minkälaista liikennenympäristöä ja liikkumismahdollisuuksia kaupunkilaisille tarjotaan, sekä tunnistaa merkittävimmät lähitulevaisuuden kehittämiskohteet.

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman visio kuvastaa liikenteen ja liikkumisen suunnittelun tulevaisuuden tavoitetilaa. Tavoitteet on jaettu neljään tavoitealueeseen ja ne tarkentavat visiota ja ohjaavat liikenteen ja liikkumisen pitkäjänteistä suunnittelua. Visiota ja yleisiä tavoitteita on ohjelmassa konkretisoitu aluekohtaisilla suunnitteluperiaatteilla ja toimenpiteillä, jotka ovat kaksi tämän ohjelman tavoitteita toteuttavaa kokonaisuutta.

Liikkumisalueiden suunnitteluperiaatteet ohjaavat kaikkea tulevaa suunnittelua. Toimenpiteisiin sen sijaan on tunnistettu

yksittäisiä lähitulevaisuuden kehittämistarpeita. Toimenpiteet on jaettu kahdeksaan toimenpidekokonaisuuteen, joista jokainen sisältää 3–7 tarkempaa toimenpidettä.

Tässä työssä määriteltujen toimenpiteiden lisäksi liikenteen kehittämistä koskevia toimenpiteitä on määriteltävä kulkumuoto-kohtaisissa ohjelmissa. Nämä määrittelevät tarkempaa suunnittelua ja toimenpidetarpeita kulkumuotojen erityispiirteistä lähtien. Kulkumuoto-kohtaisia ohjelmia ovat:

- Vantaan kävelyn edistämishjelma
- Vantaan kaupungin pyöräliikenteen kehittämishjelma
- Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko
- Pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma
- Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla
- Liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja liikennenympäristön parantamisen toimenpideohjelma

VISIO

Liikkuminen Vantaalla on turvallista, toimivaa ja sujuvaa kaikille. Liikenteen suunnittelulla tuetaan toimivan ja eheän yhdyskuntarakenteen toteutumista ja vahvistetaan kaupungin elinvoimaista ja kestävää kasvua.

TAVOITTEET

Liikkumisen
sujuvuus

Elinvoimaisuus

Resurssi- ja
ympäristöviisaus

Kaupunkilaisten
terveys ja
yhdenvertaisuus

LIKKUMISALUEET JA SUUNNITTELUPERIAATTEET

- Kaupunkikeskukset
- Kestävän liikkumisen alueet
- Muut asuinalueet
- Yritysalueet
- Tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuoliset alueet

TOIMENPITEET

1. Saavutettavuuden parantaminen
2. Kaupunkikeskusten kehittäminen
3. Kestävän liikkumisen verkostojen kehittäminen
4. Liikkumispalveluiden kehittäminen
5. Väylien käytettävyyden sekä liikkumisen turvallisuuden ja terveellisyyden parantaminen
6. Pysäköinnin kehittäminen
7. Liikenteen hallinta ja ohjaus
8. Viestintä ja osallistaminen

4. VISIO JA TAVOITTEET

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman visio kuvastaa liikenteen ja liikkumisen suunnittelun tulevaisuuden tavoitetilaa. Vision mukaan liikkuminen Vantaalla on turvallista, toimivaa ja sujuvaa kaikille. Liikenteen suunnittelulla tuetaan toimivan ja eheän yhdyskuntarakenteen toteutumista ja vahvistetaan kaupungin elinvoimaista ja kestävää kasvua. Visiota on konkretisoitu määrittämällä liikennepoliittiset tavoitteet, jotka on jaoteltu neljään tavoitealueeseen:

- Liikkumisen sujuvuus
- Elinvoimaisuus
- Resurssi- ja ympäristöviisaus
- Kaupunkilaisten terveys ja yhdenvertaisuus

Tavoitteet ohjaavat liikenteen ja liikkumisen pitkäjänteistä suunnittelua. Vantaan tavoitteena on tiivistää ja tehostaa maankäyttöä ohjaamalla kasvua olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen. Liikennesuunnittelun näkökulmasta tiiviys ja tehokkuus edellyttävät kulkumuotojen priorisointia, jotta rajoitetussa tilassa saadaa luotua toimivat liikennejärjestelyt kaikille. Tavoitteita ja kulkumuotojen priorisointia tukevat ja ohjaavat liikkumisalueet sekä niille määritetyt suunnitteluperiaatteet.

VISIO

Liikkuminen Vantaalla on turvallista, toimivaa ja sujuvaa kaikille. Liikenteen suunnittelulla tuetaan toimivan ja eheän yhdyskuntarakenteen toteutumista ja vahvistetaan kaupungin elinvoimaista ja kestävää kasvua.

TAVOITTEET

LIKKUMISEN SUJUUVUUS

- Liikkuminen kestävillä kulkumuodoilla on helppoa ja sujuvaa.
- Arjen peruspalvelut ovat saavutettavissa kävellen tai pyöräillen 15 minuutissa.
- Matka-ajat ovat luotettavasti ennakoitavissa ja matkaketjut sujuvia.
- Erilaiset liikkumisen palvelut lisäävät liikkumisen vaihtoehtoja.
- Joukkoliikenteen vaihtopaikat ja runkoyhteydet seudun solmukohtien välillä ovat houkuttelevia.

RESURSSI- JA YMPÄRISTÖVIISAUS

- Resurssiviisauden tiekartan mukaisesti liikenteen kasvihuonepäästöt ovat vähentyneet yli 80 % vuodesta 1990 vuoteen 2030 mennessä.
- Liikennejärjestelmää kehitetään kustannustehokkaasti suosien tilatehokkaita kulkumuotoja ja liikennejärjestelyjä.
- Pysäköintiratkaisut ovat tehokkaita, toimivia ja kokonaisvaltaisesti toteutettuja.

ELINVOIMAISUUS

- Kaupunkikeskukset ovat helposti saavutettavia ja kestävät liikennemuodot ovat kilpailukykyisiä autoon nähden.
- Kaupunkikeskusten ydinalueet ovat kävelypainotteisia. Viihtyisät katutilat houkuttelevat viipymään ja kohtaamaan.
- Tavaraliikenteen toimivuus on varmistettu pääväylillä ja jakeliikenteen edellytykset keskustoissa.
- Lentoaseman hyvä saavutettavuus on varmistettu sujuvilla liikenneyhteyksillä.

KAUPUNKILAISTEN TERVEYS JA YHDENVERTAISUUS

- Liikkuminen omin lihasvoimin on lisääntynyt ja lisännyt terveyttä.
- Liikenteen aiheuttamat terveys- ja ympäristöhaitat ovat vähentyneet.
- Liikkuminen on turvallista ja liikkumisympäristöt koetaan turvallisiksi ja miellyttäviksi.
- Liikennejärjestelmä edistää liikkumisen tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta.

5. LIIKKUMISALUEET JA SUUNNITTELUPERIAATTEET

Vantaan liikennepoliittisessa ohjelmassa Vantaa on jaettu viiteen erilaisia liikkumisolosuhteita kuvaavaan liikkumisalueeseen. Jokaiselle liikkumisalueelle on määritetty aluekohtaiset suunnitteluperiaatteet, jotka ohjaavat kulkumuotojen priorisointia ja suunnittelua kullakin alueella. Suunnitteluperiaatteet toimivat työkaluna liikennesuunnittelun ja asemakaavoituksen ratkaisujen määrittämisessä.

Liikkumisalueiden rajat on määritetty nykytilanteen maankäytön, liikenneverkon ja palveluiden mukaan, mutta tulevaisuuden tilanne tulee suunnittelussa aina ottaa huomioon. Jokaisen suunnittelukohteen osalta tulee käyttää ta-pauskohtaista harkintaa, tarkistaa alueen luonne tulevaisuudessa ja tulkita liikkumisalueiden rajauksia tulevan tilanteen mukaisesti.

Alueiden rajaaminen perustui joukkoliikennekaupunkityön mukaisiin määrittelyihin: kestävien liikkumismuotojen kilpailukykyyn, asemakaavoitukseen, alueiden rakennustehokkuuteen sekä keskeisten työpaikka-alueiden ja toimintojen sijoittumiseen. Liikkumisalueet on esitetty seuraavan sivun kartalla. Liikkumisalueita ovat:

- kaupunkikeskukset
- kestävän liikkumisen alueet,
- muut asuinalueet,
- yritysalueet sekä
- tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuoliset alueet.

Kaupunkikeskuksiksi on määritetty kaikki Vantaan aluekeskukset Tikkurila, Myyrmäki, Aviapolis, Hakunila, Koivukylä, Korso ja Kivistö sekä näiden lisäksi Martinlaakso. Kaupunkikeskuksista kuusi sijaitsee juna-aseman yhteydessä. Näissä kaupunkikeskuksissa alue on määritetty noin 500 metrin säteelle asemasta. Aviapolis ja Hakunila on puolestaan määritetty noin 500 metrin säteellä keskustan keskeisistä pysäkeistä. Lisäksi 500 m säteen avulla muodostettua aluetta on laajennettu, jos alueen läheisen tilastoruudun ja sitä ympäröivien ruutujen väestön, työpaikkojen, vähittäiskaupan työpaikkojen ja joukkoliikenteen vuorojen yhteenlaskettu määrä on merkittävä.

Kestävän liikkumisen alueiden määrittelyn lähtökohtana on, että kävely sekä pyörä- ja joukkoliikenne ovat todellinen vaihtoehto henkilöauton käytölle. Alueen määrittely perustuu Joukkoliikennekaupunki Vantaa -työn mukaiseen, päivitettyyn analyysiin hyvin vahvoista ja vahvoista joukkoliikennevyöhykkeistä. Molemmilla vyöhykkeillä on vähintään hyvä joukkoliikenteen palvelutaso runsaan tarjonnan, tiheän vuorovälin ja pysäkkien läheisyyden takia. Joukkoliikennevyöhykkeiden perusteella määritettyä aluetta rajattiin noin 3 km säteellä asemasta tai keskeisestä pysäkestä, jossa on huomioitu myös liityntäpyöräily asemalle tai pysäkille.

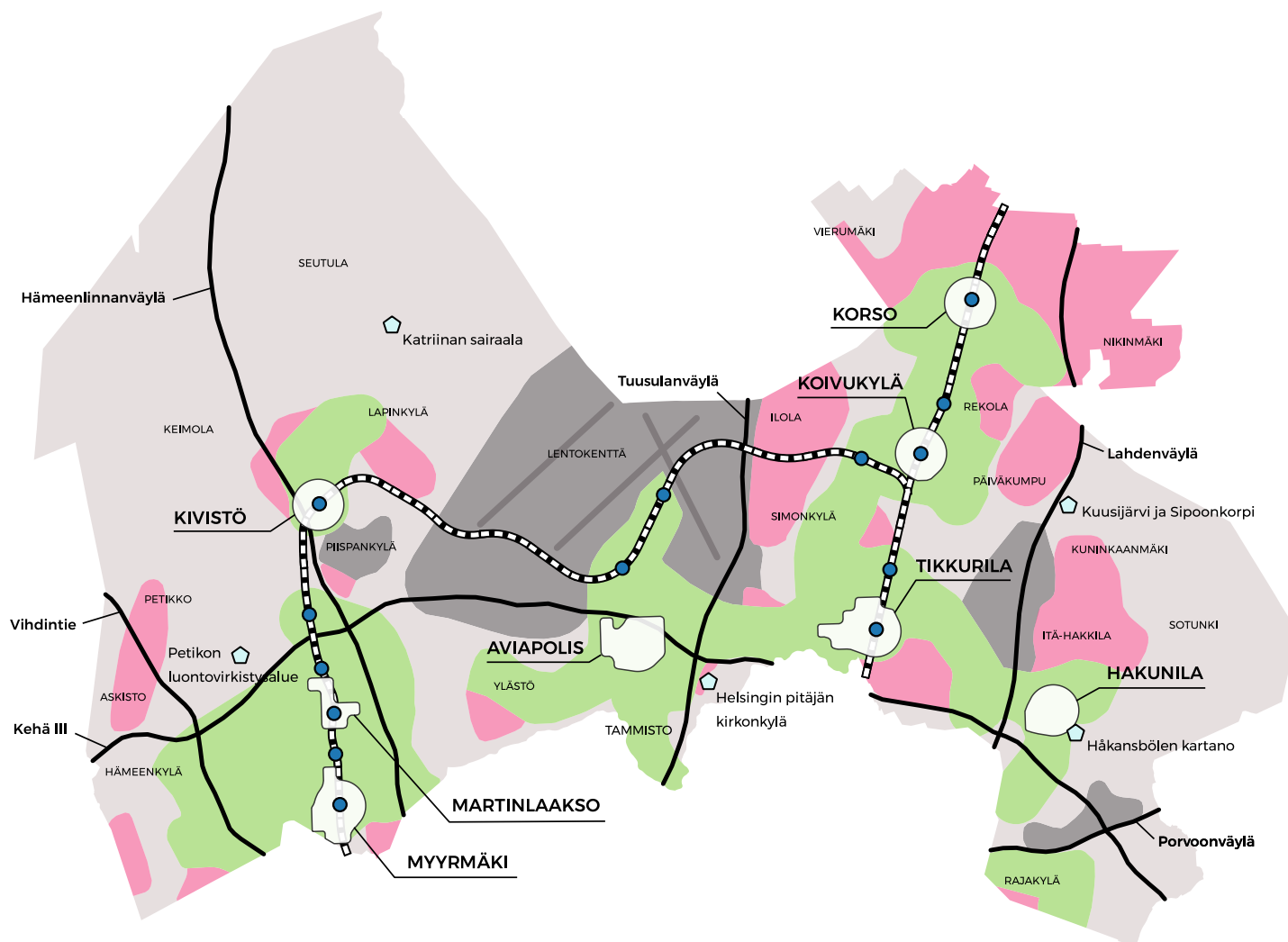
Muut asuinalueet ovat kestävän liikkumisen alueiden ulkopuolelle jääviä, luonteeltaan pääosin pientalovaltaisia alueita. Alueiden rajaukset perustuvat olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen.

Yritysalueiksi on määritetty alueet, joiden pääkäyttötarkoitus on yritys- ja kuljetusalalla. Myös tilaa vievän kaupan alueet ja osa kaupan suuryksiköistä sijoittuu yritysalueille. Tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuoliset alueet ovat harvaan asuttuja alueita, virkistysalueita sekä maa- ja metsätalousalueita.

Liikkumisalueiden lisäksi määrittelyihin on nostettu muutamia erityiskohteita, jotka jäävät kestävän liikkumisalueen ulkopuolelle, mutta joiden on tärkeä olla saavutettavissa myös kestäväillä kulkumuodoilla. Nämä kohteet ovat Kuusijärven ulkoilualue, Håkansbölen kartano, Helsingin pitäjän kirkonkylä, Petikon luontovirkistysalue ja Katriinan sairaala.

Tulevaisuuden merkittävimpinä maankäytön muutoksina on Aviapoliksen alueen kehittäminen sekä yleiskaavan mukainen ratikkalinjaus ja sen myötä Länsimäen aluekeskuksen kehittäminen. Lisäksi yritysalueet laajenevat Länsi-Vantaalla Petikon ja Vehkalan sekä Petaksen alueille. Liikkumisalueiden karttaa päivitetään aina sellaisten merkittävien hankepäätösten jälkeen, joilla on vaikutusta liikkumisalueiden rajauksiin.

VANTAAN LIIKKUMISALUEET, NYKYTILA 2022

Liikkumisalueiden karttaa päivitetään aina sellaisten merkittävien hankepäätösten jälkeen, joilla on vaikutusta liikkumisalueiden rajauksiin.

KAUPUNKIKESKUKSET

Tikkurila, Myyrmäki, Pakkala, Hakunila,
Koivukylä, Korso, Kivistö ja Martinlaakso
(500 m keskustan asemasta ja
joukkoliikennekaupungin määrittämät
alueet).

KESTÄVÄN LIIKKUMISEN ALUEET

Alueet, joissa kestävä liikkuminen (kävely, pyöräily, joukkoliikenne) on todellinen vaihtoehto henkilöautolle (joukkoliikennekaupungin määrittämät alueet 3 km säteellä keskustan asemasta/ keskeisimmästä pysäkestä).

MUUT ASUINALUEET

Kestävän liikkumisen alueiden
ulkopuolelle jäävät pääosin
pientalovaltaiset asuinalueet.

YRITYSALUEET

Alueet, joiden pääkäyttötarkoitus on yritys- ja kuljetusallalla (yleiskaavan mukaiset isot alueet).

TIIVIIN YHDYSKUNTARAKENTEEN ULKOPUOLISET ALUEET

Harvaan asutut alueet, virkistysalueet sekä maa- ja metsätalousalueet.

ERITYISKOHTEET

Kestävän liikkumisen alueen ulkopuolelle jäävät kohteet, jotka on tärkeä olla hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla.

KOKO KAUPUNKIA KOSKEVAT SUUNNITTELUPERIAATTEET

Jokaisella liikumisalueella on omat erityispiirteensä ja tavoiteltavat liikkumISRatkaisut ja niitä tukevat suunnitteluperiaatteet. Kuitenkin on joitakin periaatteita, jotka koskevat koko kaupunkia alueesta riippumatta. Läpileikkaavana tavoitteena Vantaalla on kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattaminen ja autoliikenteen toimintaedellytysten varmistaminen. Tähän päästään maankäytön suunnittelun, palvelujen sijoittamisen ja liikennesuunnittelun yhteistyöllä luomalla ympäristöä, jossa arjen palvelut ovat lähellä ja turvallisesti saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla. Lisäksi täytyy huolehtia, että väylät ovat käytettävissä ympäri vuoden varaamalla kaavoituksessa ja suunnittelussa riittävät tilat lumen säilytykselle ja varmistamalla kunnossapidolle riittävät resurssit ja toimivat menetelmät.

Kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuuteen ja joukkoliikenteen houkuttelevuuteen ja sujuvuuteen on kiinnitettävä huomiota kaikkialla kaupungissa. Joukkoliikenteen hyvän palvelutason tehokkaaksi järjestämiseksi on varmistettava, että maankäyttö antaa siihen edellytykset. Joukkoliikenteen parasta palvelutasoa tarjotaan tiiviillä alueilla, joilla on paljon käyttäjiä, mutta joka paikassa halutaan tarjota vähintään koulun- ja asiointimatkat mahdollistava peruspalvelutaso. Palvelutasot on suunniteltava niin, että joukkoliikenne tarjoaa todellisen vaihtoehdon myös työmatkaliikenteelle. Liityntäpysäköintiä tarjotaan keskeisillä joukkoliikenteen asemilla ja tämän lisäksi mahdollistetaan pyöräliikenteen liityntää myös olennaisilla bussipysäkeillä.

Autoliikenteen verkkoa jäsennetään siten, että pääkaduilla ja läpiajoon tarkoitetuilla kaduilla varmistetaan hyvät yhteydet ja sujuva liikenne. Yleiskaavassa on merkitty tärkeät liikenneyhteydet, joille liikenne ohjataan. Ennustettavat matkaajat ovat tärkeitä erityisesti elinkeinoelämän kannalta. Asuinalueilla ja kaupunkikeskuksissa autoliikennettä rauhoitetaan. Nopeusrajoitusten tarkoituksenmukainen asettaminen ja nopeusrajoitusta tukeva liikenneympäristö ovat merkittävässä roolissa liikenteen turvallisuuden parantamisessa.

Kaiken julkisen tilan suunnittelun lähtökohtana on esteettömyys. Erityisen hyvää esteetöntä ympäristöä eli esteettömyyden erikoistason ratkaisuja toteutetaan joukkoliikenteen solmukohdissa, kaupunkikeskusten ydinalueilla ja julkisten palvelujen yhteydessä sekä vanhus-, vammais- ja sosiaali- ja terveyspalveluita tarjoavien toimipaikkojen ympäristöissä.

Koko kaupunkia koskevilla suunnitteluperiaatteissa sekä liikumisaluekohtaisissa periaatteissa on annettu yleispiirteisiä kaikki liikennemuodot kattavia linjauksia suunnitteluun. Tarkempia kulkumuotokohtaisia suunnitteluperiaatteita on esitetty Joukkoliikenteen suunnitteluohje HSL-liikenteessä -ohjeessa ja Vantaan omissa tarkemmissa ohjeissa. Näissä ohjeissa olevat linjaukset tulee ottaa huomioon suunnittelussa tässä ohjelmassa esitettyjen periaatteiden rinnalla. Alueiden suunnittelun ja kehittämisen yhteydessä arvioidaan liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutukset ja vähennetään niistä aiheutuvia haittoja.

KOKO KAUPUNKIA KOSKEVAT SUUNNITTELUPERIAATTEET

Suunnitteluperiaatteet

- Maankäytön ja liikenteen suunnittelulla tuetaan kestävien kulkumuotojen kilpailukykyä. Liikkumisympäristö suunnitellaan jalankulkuun ja pyöräilyyn kannustavaksi.
- Autoliikenteelle varmistetaan hyvät yhteydet pääkaduilla ja muilla läpiajoon tarkoitetuilla kaduilla. Muulla liikenneverkolla autoliikennettä rauhoitetaan ja asuinalueiden ja keskustojen läpiajoa pyritään välttämään.
- Kaikkien liikenneratkaisujen yhtenä tavoitteena on liikenneturvallisuuden parantuminen. Erityistä huomiota kiinnitetään suojattomimpien osapuolten turvallisuuteen.
- Turvalliset reitit kouluun mahdollistavat lasten itsenäisen liikkumisen.
- Huolehditaan, että nopeusrajoitukset ovat tarkoituksenmukaiset ja tukevat turvallista liikkumista. Liikkumisympäristön tulee tukea nopeusrajoituksia.
- Julkisen tilan suunnittelun lähtökohtana on esteettömyys. Joukkoliikenteen solmukohdat, kaupunkikeskusten ydinalueet ja vanhus-, vammais- sekä sosiaali- ja terveyspalveluja tarjoavien toimipaikkojen ympäristöt toteutetaan esteettömyyden erikoistason mukaisina.
- Kaavoituksessa ja väylien suunnittelussa varmistetaan tehokkaan kunnossapidon edellytykset ja riittävät lumitilat.
- Kaavoituksessa ja väylien suunnittelussa otetaan huomioon liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutukset sekä niille altistuvat asukkaat.
- Autojen ja pyörien liityntäpysäköintiä tarjotaan keskeisillä joukkoliikenteen asemilla. Mahdollistetaan pyöräliikenteen liityntää myös olennaisilla bussipysäkeillä toteuttamalla runkolukituksen mahdollistavat telineet.
- Kadunvarsipysäköinti ei ole tarkoitettu pitkäaikaiseen pysäköintiin, vaan sitä tarjotaan ainoastaan soveltuvissa katu ympäristöissä lyhytaikaiseen pysäköintitarpeeseen.
- Jos alueen kadunvarsipysäköinti on aikarajoitettua ja/tai maksullista, samaa periaatetta noudatetaan myös alueella sijaitsevaan kaupungin kiinteistön pysäköintiin.
- Raskaan liikenteen edellytyksiä tuetaan tarjoamalla pysäköintipaikkoja soveltuvissa kohteissa asuinalueiden läheisyydessä ja edistämällä valtakunnallisesti tärkeiksi määriteltujen raskaan liikenteen pysäköintialueiden toteutumista päätieverkon yhteyteen.

KAUPUNKIKESKUSTEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Kaupunkikeskukset ovat intensiivisen ja monipuolisen maankäytön alueita, joissa kestävien liikkumismuotojen palvelutaso ja kilpailukyky henkilöautoon verrattuna ovat hyviä. Vyöhykkeellä on selkeästi Vantaan keskiarvoa enemmän asukkaita, työpaikkoja sekä kaupallisia palveluita. Kaupunkikeskuksissa palvelut ovat lähellä ja etäisyydet lyhyitä, mikä suosii kävely- matkoja. Kaupunkikeskuksia ovat kaikki Vantaan aluekeskukset Tikkurila, Myyrmäki, Aviapolis, Hakunila, Koivukylä, Korso ja Kivistö sekä näiden lisäksi Martinlaakso.

Tavoitteena on, että kaupunkikeskuksissa kävely on houkuttelevaa, ympäristö viihtyisä ja palvelutarjonta kattava. Keskuksiin luodaan viihtyisät puitteet oleskelulle ja ajanvietolle. Ne eroavat ympäristöstään myös liikkumiskäyttäytymisen osalta: kävely, pyöräily ja joukkoliikenteen käyttö on kaupunkikeskuksissa merkittävästi muita alueita tyypillisempää.

Joukkoliikenteen palvelutarjonta on erinomainen. Joukkoliikenteen osalta keskeisintä ovat esteettömät, laadukkaat ja hyvin opastetut pysäkit ja asemat sekä yhteydet niille. Kaupunkikeskuksissa on huolehdittu laadukkaasta pyöräpysäköinnistä ja sen hyvästä sijoittumisesta eri toimintoihin nähden. Pyöräliikenne on ohjattu sille määritetyille pääreiteille ja kävelyalueet on rauhoitettu nopealta pyöräilyltä. Yhteydet pyöräliikenteen baanoille ja muille pääreiteille ovat sujuvia ja ne on opastettu laadukkaasti.

Kaupunkikeskusten ydinalueet ovat viihtyisiä ja toimivat jalankulkijoiden ehdoilla, mutta samalla varmistetaan myös välttämättömän huolto-, jakelu- ja ajoneuvoliikenteen toimivuus. Lisäksi varataan riittävät tilat liikkumisen palveluille kuten kaupunkipyörille, sähköpotkulaudoille ja yhteiskäyttöautoille.

Kaupunkikeskuksen tulee olla hyvin saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla. Henkilöauto ei ole ensisijainen vaihtoehto liikkumiselle, mikä perustuu niukkaan katutilaan ja viihtyisien kaupunkikeskusten luomiseen. Kaupunkikeskusten alueilla henkilöautoliikennettä tulee rauhoittaa ja sen nopeutta laskea liikenneverkon jäsentelyn, liikenteen ohjauksen ja rakenteellisten ratkaisujen avulla.

Kaupunkikeskuksissa pysäköintiä tehostetaan ja keskitetään ja pysäköinnin olosuhteita kehitetään. Yhtenä tehostamisen keinona käytetään pysäköinnin maksullisuutta silloin, kun pysäköintipaikkojen kysyntä ylittää niiden tarjonnan, samalla huomioiden sujuvat liikenneketjut ja liityntäpysäköinnin toimivuus. Pysäköinnin periaatteena on laadukas, keskitetty pysäköinti, josta on hyvät kävely-yhteydet keskustan palveluihin. Lyhytaikainen kadunvarsipysäköinti kivijalkaliikkeiden läheisyydessä täydentää keskitettyä pysäköintiä. Kadunvarsipysäköinnin sijoittelussa otetaan huomioon lisäksi kunnossapidon edellytysten säilyminen ja resurssit sekä joukkoliikenne-reittien liikenteen sujuvuuden turvaaminen.

Kulkumuotojen priorisointi kaupunkikeskuksissa:

SUUNNITTELUPERIAATTEET

- Kaupunkikeskukseen pääsee sujuvasti kaikilla kulkumuodoilla. Kestävät kulkumuodot ovat kilpailukykyisiä autoon nähden.
- Kävely on ensisijainen kulkumuoto kaupunkikeskuksessa: rauhoitetaan alueita kävelylle ja oleskelulle ja varataan riittävästi tilaa kävelyn. Keskukset toteutetaan viihtyisinä ja vehreinä.
- Huolto- ja jakeluliikenteen toimintaedellytykset turvataan ja järjestelyt kävelyalueilla suunnitellaan kokonaisuutena.
- Pyöräpysäköinnille varataan laadukkaita ja riittävät tilat palvelujen ja joukkoliikenteen asemien ja merkittävimpien pysäkkien yhteyteen. Asiointipysäköintiä sijoitetaan lisäksi kadunvarsille, torialueille ja kävelyalueiden yhteyteen. Korkeimman kysynnän kohteissa pyritään toteuttamaan erityisen laadukkaita ratkaisuja, kuten valvottua sisätilaa.
- Liikkumisen palveluille, kuten kaupunkipyörille, sähköpotkulaudoille ja yhteiskäyttöautoille, varataan riittävät tilat.
- Autojen pysäköinnin periaatteena on keskitetty pysäköinti, josta on hyvät kävely-yhteydet keskustan palveluihin. Kaupungin pysäköintiyhtiö on yksi työkalu tämän mahdollistamiseksi. Ratkaisuissa suositetaan vuorottaispysäköintiä ja muita tehokkaita ratkaisuja.
- Autojen kadunvarsipysäköintiä tarjotaan kaupunkikeskusten alueella ainoastaan tonttikaduilla ja tarpeen mukaan kokoojakaduilla täydentämässä vieraspysäköintiä. Lyhytaikaisella kadunvarsipysäköinnillä täydennetään tapauskohtaisesti keskitettyä pysäköintiä kivijalkaliikkeiden läheisyydessä.
- Pysäköinti on lähtökohtaisesti aina lyhytaikaista aikarajoitettua ja/tai maksullista.

KESTÄVÄN LIIKKUMISEN ALUEIDEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Kestävän liikkumisen alueet koostuvat joukkoliikennekaupunkityön mukaan määritellyistä vahvoista joukkoliikennevyöhykkeistä, jotka ovat 3 kilometrin säteellä kaupunkikeskusten ytimien ympärillä. Vahvan joukkoliikennevyöhykkeen perustana ovat lyhyet joukkoliikenteen vuorovälit eri vuorokauden aikoina ja viikonpäivinä, lyhyet etäisyydet pysäkeille sekä seudun keskuksien hyvä saavutettavuus. Asukkaiden päivittäiset matkat ovat sujuvia ja luotettavia: Päivittäiset palvelut ovat saavutettavissa kävellen ja pyörällä ja lähimpään kaupunkikeskukseen on lyhyt ja helppo matka kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä.

Kestävän liikkumisen alueilla tavoitteena on, että kävely, pyöräliikenne ja joukkoliikenne tarjoavat todellisen vaihtoehdon henkilöautolle kaikkina vuodenaikoina. Alueella tarjotaan sujuvat, laadukkaat ja kilpailukykyiset yhteydet joukkoliikenteen runkoyhteyksien ja pyöräliikenteen baanojen ja muiden pääreittien pohjalta. Joukkoliikenteen vuoroväli on tiheä ja pysäkkien palvelutaso korkea. Pyöräliikenteen baanat ja pääreitit ovat laadukkaita. Laatutekijöinä ovat reittien suoruus, jatkuvuus ja mukavuus. Nämä syntyvät oikeanlaisesta mitoituksesta, suorista ajolinjoista, hyvästä opastuksesta ja erottelusta. Runkoyhteyksien lisäksi huolehditaan niiden hyvästä saavutettavuudesta muulta verkolta.

Kävely on olennainen osa kaikkia matkoja. Esteettömillä kävely-yhteyksillä ja reiteillä on suuri merkitys matkaketjun sujuvuuteen. Palveluiden

ja eri toimintojen äärellä kaduilla on liikenteellisen roolin lisäksi myös merkittävä toiminnallinen sekä sosiaalinen rooli, mikä korostaa vaatimuksia reittien mielenkiintoisuudelle ja miellyttävyydelle. Kestävän liikkumisen alueen alakeskuksiin luodaan paikkoja oleskeluun.

Autoliikenteelle varmistetaan hyvät yhteydet pääkaduilla ja muilla läpiajoon tarkoitetuilla kaduilla. Muulla liikenneverkolla autoliikennettä rauhoitetaan rajoittamalla läpiajoa ja varmistaamalla, että liikkumisympäristö tukee nopeusrajoituksia. Uusilla alueilla henkilöautojen pysäköintiä keskitetään ja vanhoilla alueilla tehostetaan jo olemassa olevien pysäköintipaikkojen käyttöä. Lyhytaikainen kadunvarsipysäköinti mahdollistaa vieras- ja asiointipysäköinnin.

Kulkumuotojen priorisointi kestävän liikkumisen alueilla:

SUUNNITTELUPERIAATTEET

- Kestävä liikkuminen alueilla on todellinen vaihtoehto.
- Joukkoliikenteen pysäkeille on esteettömät, turvalliset ja suorat kävely-yhteydet ja pysäkeillä on hyvät olosuhteet odottamiselle.
- Lähipalveluihin ja -virkistysalueille pääsee helposti ja turvallisesti kävellen ja pyörällä. Ympäristö ja reitit ovat viihtyisiä.
- Pyöräliikenteen baanat ja pääreitit tarjoavat sujuvat, turvalliset ja helposti hahmotettavat yhteydet keskustoihin, alueiden väleille sekä tärkeimpiin joukkoliikenteen solmukohtiin. Pääreittien laadukkaalla talvihoidolla varmistetaan mahdollisuus ympärivuotiseen pyöräilyyn.
- Pyöräpysäköinnille varataan laadukkaat ja riittävät tilat palvelujen ja joukkoliikenteen asemien sekä merkittävimpien pysäkkien yhteyteen.
- Liikkumisen palveluille, kuten kaupunkipyörille, sähköpotkulaudoille ja yhteiskäyttöautoille, varataan riittävät tilat.
- Pysäköintiä keskitetään uusilla alueilla ja vanhoilla hyödynnetään jo olemassa olevia paikkoja. Pysäköintiä tehostetaan muun muassa yhteiskäytöllä, vuorottaiskäytöllä ja nimeämättömillä paikoilla.
- Kadunvarsipysäköintiä tarjotaan pääkaduilla vain poikkeustapauksissa liiketilojen ja palvelujen yhteydessä lyhytaikaisena asiointipysäköintinä. Kokoojakaduilla lyhytaikaista kadunvarsipysäköintiä tarjotaan tarpeen mukaan täydentämään vieraspysäköintiä. Tonttikaduilla voidaan tarjota kadunvarsipysäköintiä ja työpaikkapainotteisilla alueilla harkinnan mukaan.
- Pysäköinti ei lähtökohtaisesti ole maksullista.

MUIDEN ASUINALUEIDEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Muut asuinalueet sijoittuvat kaupunkikeskusten ja kestävän liikkumisen alueiden ulkopuolelle. Alueet ovat suhteellisen tiiviisti rakennettuja kerrostalo- tai pientaloalueita. Alueen sisällä arjen liikkuminen onnistuu ilman autoa, sillä reitit päivittäistavarakauppaan, päiväkotiin, kouluun, joukkoliikenteen pysäkeille ja lähivirkistysalueille ovat lyhyitä ja turvallisia kävellä ja pyöräillä. Lähin kaupunkikeskus on joukkoliikenne- tai pyörämatkan päässä. Joukkoliikenteellä pääsee alueelta joko suoraan kaupunkikeskukseen tai joukkoliikenteen solmupisteeseen, josta on jatko-yhteys joukkoliikenteen runkolinjalla.

Muilla asuinalueilla turvallinen liikkuminen varmistetaan sopeuttamalla autojen ajonopeudet ympäristöön. Auton rooli liikkumisessa on näillä alueilla suurempi kuin kaupunkikeskuksissa tai kestävän liikkumisen alueilla välimatkojen pituuden ja joukkoliikenteen heikomman palvelutason takia. Autojen pysäköinti toteutetaan tonttikoh- taisesti. Julkisten palvelujen kuten koulujen ja päiväkotien pysäköintialueiden hyödyntäminen toimintojen aukioloaikojen ulkopuolella mahdollistaa vieras- ja asiointipysäköinnin.

Kulkumuotojen priorisointi muilla asuinalueilla:

SUUNNITTELUPERIAATTEET

- Reitit päivittäistavarakauppaan, kouluun, päiväkotiin, lähivirkistysalueille ja joukkoliikenteen pysäkeille ovat turvallisia kävellä ja pyöräillä. Alueen sisällä arjen liikkuminen onnistuu hyvin ilman autoa.
- Merkittävimmillä joukkoliikenteen pysäkeillä on mahdollisuus runkolukittavaan pyöräpysäköintiin.
- Pysäköinti on toteutettu tonttikohtaisesti. Kadunvarsipysäköintiä ei lähtökohtaisesti tarjota pääkaduilla, muilla kaduilla harkinnan mukaan vieras- ja asiakaspysäköintiin. Vieras- ja asiointipysäköintiin hyödynnetään julkisten palvelujen pysäköintialueita toimintojen aukioloaikojen ulkopuolella.
- Pysäköinti ei lähtökohtaisesti ole maksullista ja aikarajoituksia käytetään tapauskohtaisesti.

YRITYSALUEIDEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Yritysalueet koostuvat keskeisimmistä logistiikan ja elinkeinoelämän keskittymistä. Vantaan logistinen sijainti on erinomainen: lentoasema, valtaväylät ja radat linkittävät kaupungin laajaan elinkeinoelämään. Lisäksi Vuosaaren satama on lähellä. Lentoasema ja sen ympäristön yritystoiminta on Vantaalle erittäin tärkeää, mutta aiheuttaa myös haasteita muun muassa melun kannalta. Yritysalueet onkin useimmiten sijoitettu lentomelualueille, jolloin ne ovat suhteellisen hajallaan ja erossa muusta maankäytöstä.

Yritysalueiden liikenne syntyy tavaroiden ja työntekijöiden liikkumisesta ja kaupan alueilla lisäksi asiakkaiden liikkumisesta. Työntekijöiden liikkuminen kodin ja työpaikan välillä ja asiakkaiden pääsy kauppoihin vaatii sujuvia yhteyksiä niin joukkoliikenteelle, henkilöautoliikenteelle kuin pyöräliikenteelle alueen luonteen mukaan. Suunnittelussa on tärkeää tunnistaa yritysalueen tyyppi (logistiikka, teollisuus, pienteollisuus, tilaa vievä kauppa, toimistot) ja alueen elinkaari ja suunnitella ratkaisut sen mukaan.

Autoliikenne yritysalueilla on sujuvaa ja matka-ajat luotettavia, jotta voidaan vastata elinkeinoelämän kuljetuksien tarpeisiin. Sujuvien pääväylien lisäksi ajantasainen opastaminen ja turvalliset yhteydet takaavat kuljetuksien onnistumisen. Kuljetuksissa on myös tavalliseen ajoneuvoliikenteeseen verrattuna enemmän riskejä suurten kuormien ja mahdollisesti vaarallisten aineiden kuljettamisen vuoksi. Raskaan liikenteen kaluston pysäköinti vaatii tilaa. Raskaan

liikenteen operointi tonteille ja tonteilta ei saa haitata kadulla tapahtuvaa liikkumista.

Yritysalueet ovat saavutettavissa myös joukkoliikenteellä ja pyörällä. Joukkoliikenteen palvelutaso mahdollistaa työssäkäynnin joukkoliikenteellä ja pyöräliikenteen verkko yhdistyy pääverkon yhteyksiin.

Kävely-yhteydet alueen sisällä mahdollistavat turvallisen liikkumisen kadulta ovelle saakka. Erityisesti kaupan alueilla tulee huolehtia myös tonttien välisistä suorista kävely-yhteyksistä.

Kulkumuotojen priorisointi yrittäjäalueilla:

SUUNNITTELUPERIAATTEET

- Tunnistetaan yrittäjäalueen tyyppi (logistiikka, teollisuus, pienteollisuus, tilaa vievä kauppa, toimistot) ja elinkaari. Suunnitteluperiaatteet ja mitoitus määräytyvät yrittäjäalueen tyyppin mukaan.
- Yrittäjäalueet ovat saavutettavissa eri kulkutavoin.
- Yrittäjäalueilla on turvallista liikkua kävellen ja pyörällä. Tavoitteena on, että jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet jatkuvat kadulta ovelle saakka. Erityisesti kaupan alueilla huolehditaan myös suorista kävely-yhteyksistä tontilta toiselle.
- Tonttien ja kadun välisen liikenteen tulee olla sujuvaa ja turvallisesta. Tontin toiminnot eivät saa haitata kadulla tapahtuvaa liikkumista.
- Kadunvarsipysäköintiä ei lähtökohtaisesti tarjota pääkaduilla. Tonttikaduilla kadunvarsipysäköintiä tarjotaan vain harkinnan mukaan. Yrittäjäalueilla tarjotaan tarvittaessa kokoojakaduilla kadunvarsipysäköintiä, joissa aikarajoituksia käytetään tapauskohtaisesti. Työpaikka-alueilla voidaan tarjota lyhytaikaista aikarajoitettua kadunvarsipysäköintiä kokoojakaduilla liiketilojen ja palvelujen läheisyydessä.
- Pysäköinti ei lähtökohtaisesti ole maksullista.

TIIVIIN YHDYSKUNTARAKENTEEN ULKOPUOLISTEN ALUEIDEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuolisilla alueilla maankäyttö on harvaa, ja etäisyydet Vantaan kaupunkikeskuksiin ovat suhteellisen pitkiä.

Alueilta on järjestetty joukkoliikenteen ja pyöräliikenteen yhteydet keskeisiin palveluihin, kuten lähikauppaan ja kouluun. Yhteys ei kuitenkaan ole palvelutasoltaan välttämättä yhtä laadukas kuin alueilla, joissa asutusta ja liikkumistarvetta on enemmän. Alueelle sijoittuvissa asukaskeskitymissä on tärkeää kiinnittää huomiota paikallisen kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteisiin.

Tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle sijoittuu muutamia erityiskohteita, jotka jäävät kestävän liikkumisalueen ulkopuolelle, mutta joiden on tärkeä olla hyvin saavutettavissa myös kestäväillä kulkumuodoilla. Nämä alueet ovat Kuusijärven

ulkoilualue, Håkansbölen kartanon alue, Helsingin pitäjän kirkonkylä, Petikon luontovirkistysalue ja Katriinan sairaala.

Virkistysalueiden liikenteen järjestämisen näkökulmasta haasteena on alueiden sijoittuminen: asutus ja muut toiminnot ovat kaukana, jolloin välimatkat kasvavat ja kustannustehokas joukkoliikenteen liikennöinti on vaikeaa. Liikenteen suunnittelussa on huomioitava kulkuyhteydet virkistysalueille myös pyörällä ja joukkoliikenteellä. Pysäköinnin osalta haasteena on pysäköintipaikkojen vaihteleva käyttöaste. Ruuhka-aikoina kesäpäivisin pysäköintipaikkoja tarvitaan paljon, kun taas muulloin paikat ovat huomattavasti vähemmällä käytöllä.

Kulkumuotojen priorisointi tiivin yhdyskuntarakenteen ulkopuolisilla alueilla

SUUNNITTELUPERIAATTEET

- Tärkeimpien virkistysalueiden ja merkittävien yksittäisten kohteiden hyvä saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla varmistetaan.
- Alueelle sijoittuvissa asukaskeskitymissä on tärkeää kiinnittää huomiota paikallisen kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisiin olosuhteisiin.
- Keskeisillä joukkoliikenteen pysäkeillä ja virkistysalueilla tarjotaan riittävä ja laadukas pyöräpysäköinti.
- Pysäköinti tapahtuu lähtökohtaisesti kohteen omalla tontilla, LPA-alueella tai LP-alueella riippuen kohteen sijainnista. Pysäköinnissä käytetään aikarajoituksia kohteen ominaisuudet ja tarve huomioiden.
- Pysäköinti ei lähtökohtaisesti ole maksullista.

6. TOIMENPITEET

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi on määritetty kaksi kokonaisuutta: liikkumisaluekohtaiset suunnitteluperiaatteet ja toimenpiteet. Liikkumisalueiden suunnitteluperiaatteet ohjaavat kaikkea tulevaa suunnittelua ja toimenpiteisiin on tunnistettu yksittäisiä kehittämistarpeita.

Toimenpiteet on jaettu kahdeksaan toimenpidekokonaisuuteen, joista jokainen sisältää 3–7 tarkempaa toimenpidettä. Toimenpiteiden toteuttamisajankohta on seuraavan viiden vuoden aikana, vuosina 2023–2027.

Toimenpiteet on johdettu tavoitteista ja niihin on koottu asioita, joissa on tunnistettu kehittämissarvetta lähivuosina. Toimenpiteistä suurin osa on liikennejärjestelmäsuunnittelun tai liikenteen aluesuunnittelun vastuulla, mutta niiden toteuttaminen yhteistyössä maankäytön suunnittelun ja palveluverkkosuunnittelun kanssa on tärkeää.

Toimenpiteiden sisältö ja toteuttamisen vastuut on kuvattu tarkemmin seuraavilla sivuilla. Toimenpiteet ovat osin projektikokonaisuuksia, joiden tarkempi sisältö määritellään työn käynnistämisen yhteydessä. Toimenpiteiden lisäksi Vantaalla on laadittu kulkumuotoikohtaisia ohjelmia, joissa toimenpiteitä on esitetty tarkemmalla tasolla.

TOIMENPIDEKOKONAISUUDET

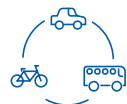
Saavutettavuuden parantaminen

Kaupunkikeskusten kehittäminen

Kestävän liikkumisen verkostojen kehittäminen

Liikkumispalveluiden kehittäminen

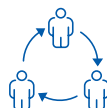
Väylien käytettävyyden sekä liikkumisen turvallisuuden ja terveellisuuden parantaminen

Pysäköinnin kehittäminen

Liikenteen hallinta ja ohjaus

Liikkumisen ohjaus ja osallistaminen

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 1: SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
1.1 Liikkumisvaikutusten arviointi osana palvelujen sijoittamisen suunnittelua	Varmistetaan liikkumisvaikutusten huomioon ottaminen palvelujen sijoittamisessa ja palveluverkkosuunnittelussa sekä alueellisissa selvityksissä, että yksittäisten palvelujen päätöksissä lisäämällä prosessiin liikkumisvaikutusten arviointi. Tiivistetään yhteistyötä palveluverkkosuunnittelun kanssa.	Kaavoitus, KAPU/suunnittelu
1.2 Lähipalvelujen saavutettavuusanalyysit	Luodaan menettely arjen lähi- ja liikkumispalvelujen saavutettavuuden mittaamiseen. Tehdään analyysit alueittain ja arvioidaan puutteet. Otetaan erityisesti tarkasteluun ne asuinalueet, joilla on paljon autottomia kotitalouksia. Laaditaan priorisoitu toteutusohjelma puutteiden korjaamiseksi.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
1.3 Virkistysalueiden saavutettavuuden parantaminen	Tarkastellaan tärkeimpien virkistysalueiden joukko- ja pyöräliikenneyhteyksien parantamista. Tarkastellaan alueiden henkilöauto- ja pyöräpysäköintin tarve.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
1.4 Katu- ja tieverkon kehittäminen	Parannetaan liikenneverkon toimivuutta, liikenneturvallisuutta ja joukko-liikenteen edellytyksiä toteuttamalla pitkän aikavälin liikennehankkeita ennalta määriteltyihin investointitarpeisiin perustuen. Investointitarpeet määritellään rullaavasti 10 vuodeksi eteenpäin.	Liikenteen aluesuunnittelu, Liikennejärjestelmäsuunnittelu

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 2: KAUPUNKIKESKUSTEN KEHITTÄMINEN

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
2.1 Kaupunkikeskusten kävelyalueiden määrittäminen ja suunnittelu	Määritellään kaikkiin kaupunkikeskuksiin kävelypainotteiset alueet ja suunnitellaan niiden toteutuspolku. Kävelypainotteiset alueet suunnitellaan viihtyisiksi ja kävelyn ja oleskeluun houkutteleviksi, mikä tukee palvelujen kannattavuutta. Pyöräliikenteen ja erilaisten mikroliikkumisvälineiden järjestelyt suunnitellaan kävely-ympäristöä tukeviksi. Huolto- ja jakeluliikenteen järjestäminen on oleellinen osa viihtyisää ja toimivaa keskustaa.	Kaavoitus, Liikennejärjestelmäsuunnittelu, Liikenteen aluesuunnittelu
2.2 Kaupunkikeskusten liikenneverkon tarkastelu ja uudelleenjäsentely	Jäsennellään kaupunkikeskusten liikenneverkko siten, että läpiajoa ydinkeskustassa saadaan vähennettyä ja keskustan kävelyalueet rauhoitettua. Kestävää liikkumista suosivina katutyyppeinä käytetään kestävän liikkumisen katuja ja joukkoliikennekatuja. Liikenteen sujuvuus ja yhteydet keskitetyn pysäköintiin varmistetaan.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
2.3 Kaupunkikeskusten pysäköintiselvitysten laatiminen	Kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien yhteydessä tehdään alueella pysäköintiselvitys kokonaistilanteen kartoittamiseksi ja päätöksenteon pohjaksi. Selvitys sisältää yleisten alueiden pysäköinnin lisäksi myös asukaspyäköinnin määrän ja mahdollisuuksien mukaan käyttöasteen selvittämisen. Tavoitteena selvittää mahdollisuudet pysäköinnin tehostamiseen ja keskitämiseen. Pysäköinnin tehostamisen yhtenä keinona tutkitaan pysäköinnin maksullisuuden laajentamista. Lisäksi huomioidaan edellytysten luominen kotihoidon ja muiden kotiin tuotavien palvelujen pysäköintiin.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
2.4 Kaupunkikeskusten jakeluliikenteen ja citylogistiikan toimivuuden kehittäminen	Selvitetään keskuksittain citylogistiikan ja jakeluliikenteen nykytilanteen haasteet, määritellään citylogistiikalle ja jakeluliikenteelle tavoitteet, laaditaan tavoitteet toteuttavat toimenpideohjelmat ja viedään ohjelmat toteutukseen.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
2.5 Kaupunkikeskusten liikennevalojen optimointi kävelylle edullisiksi	Suunnitellaan liikennevalojärjestelyt kaupunkikeskusten kävelypainotteisilla alueilla tukemaan kävelyä ohjelmoimalla liikennevaloihin kiinteät pyynnöt ja suosimalla pitkiä vihreitä jalankululle. Pyritään lisäksi löytämään ja käyttöönottamaan uutta tunnistustekniikkaa kävelyn olosuhteiden parantamiseksi esimerkiksi pilotoimalla erilaisia menetelmiä.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 3: KESTÄVÄN LIIKKUMISEN VERKOSTOJEN KEHITTÄMINEN

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
3.1 Solmupisteiden kehittäminen	Laaditaan suunnitelma solmupisteiden vaihtoyhteyksien toimivuuden ja alueiden ympäristön laadun parantamiseksi. Tavoitteena ovat nopeat ja miellyttävät vaihdot sekä laadukas pysäkki- ja asemaympäristö. Priorisoidaan ja toteutetaan kehittämistoimenpiteet.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
3.2 Esteettömyyden erikoistason reittien määrittely ja parantaminen	Määritellään esteettömyyden erikoistason reitit koko kaupungin alueelle ja tehdään reiteille esteettömyyskartoitukset. Korjataan havaitut esteettömyyspuutteet.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
3.3 Joukkoliikenteen toimintaedellytysten varmistaminen	Parannetaan joukkoliikenteen luotettavuutta ja sujuvuutta infratoimenpiteillä ja joukkoliikenneetuuksilla. Toimenpiteissä priorisoidaan runkolinjoja. Priorisoidaan etuudet älykkäästi yhteistyössä HSL:n kanssa (mm. linjakohdaiset etuudet, bussien käyttöasteen mukaan).	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
3.4 Kävelyn ja pyöräliikenteen tavoiteverkkojen toteuttaminen	Toteutetaan vuosittain järjestelmällisesti pyöräliikenteen kehittämisohjelman ja kävelyn edistämishjelman toimenpiteitä tärkeimmistä alkaen. Edistetään tavoiteverkkojen toteutumista. Huolehditaan, että tavoiteverkon mukainen laatu toteutuu myös muiden hankkeiden yhteydessä toteutettavissa osuuksissa.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 4: LIKKUMISPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
4.1 Yhteiskäyttöisten liikkumispalveluiden kehittäminen	Kaupunki toimii aktiivisesti yhteiskäyttöisten liikkumispalveluiden lisäämiseksi Vantaalla. Yhteiskäyttöisten liikkumisvälineiden pysäköintiin varataan tarvittavat tilat ja lisätään yhteiskäyttöautojen pysäköintipaikkoja tarpeen mukaan.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
4.2 Sähköautojen latausinfra edistäminen	Tuetaan ja edistetään sähköautojen latausmahdollisuuksia ensisijaisesti kiinteistöissä. Tarpeen mukaan täydennetään latausverkostoa katuverkolla.	Toimitilajohtaminen, Liikennejärjestelmäsuunnittelu, Kaavoitus
4.3 Kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen	Kehitetään nykyistä järjestelmää pienin toimenpitein ilmenneiden kehittämistarpeiden ja palautteen perusteella. Osallistutaan vuonna 2026 aloitettavan HSL:n vastuulla olevan seudun yhteisen järjestelmän kehittämiseen ja liitytään järjestelmään. Pyritään saamaan järjestelmään mukaan myös kuorma- ja sähköpyöriä.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 5: VÄYLIEN KÄYTETTÄVYYDEN SEKÄ LIIKKUMISEN TURVALLISUUDEN JA TERVEELLISYYDEN PARANTAMINEN

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
5.1 Jalkakäytävien ja pyöräteiden talvikunnossapidon kehittäminen	Laaditaan kehittämisohjelma jalkakäytävien ja pyöräteiden talvihoidon laadun parantamiseksi. Ohjelman tulee sisältää ainakin: kunnossapitoluokituksen tarkistamisen, laatuvaatimusten, menetelmien ja käytäntöjen kehittäminen sekä resurssoinnin ja seurannan kehittäminen. Lisäksi on pyrittävä löytämään ratkaisu ajoesteiden ympärivuotisen käytön mahdollistamiselle. Kunnossapidon on toimittava, jotta muihin kävelyn ja pyöräliikenteen edistämisen tavoitteisiin voidaan päästä.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu, Kadunpito
5.2 Työmaiden tilapäisten liikennejärjestelyjen laadun parantaminen	Päivitetään työmaajärjestelyjen suunnitteluohje, määritetään laatukriteerit ja lisätään valvontaa ja tiedotusta. Keskitytään erityisesti jalankulku- ja pyöräliikenneyhteyksien työmaajärjestelyihin.	Liikenteen aluesuunnittelu
5.3 Kävely- ja pyöräilyreittien ympärivuotisen jatkuvuuden varmistaminen	Kartoitetaan verkon reittien ja kunnossapidon epäjatkavuuskohdat ja laaditaan suunnitelmat epäjatkavuuskohtien korjaamiseksi. Uusien reittien jatkuvuuden varmistamiseksi tehdään suunnitteluvaiheessa yhteistyötä puisto- ja katusuunnittelun sekä liikuntapalveluiden kanssa.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
5.4 Sosiaalisen turvallisuuden parantaminen	Parannetaan Vantaan turvallisuussuunnitelman yhteydessä kartoitettuja sosiaalisesti turvattomia kohteita alueellisina projekteina ja muiden kehittämishankkeiden yhteydessä.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
5.5 Nopeusrajoitusten periaatteet ja nopeusrajoituksia tukevat toimenpiteet	Luodaan yhtenäiset periaatteet nopeusrajoitusten määrittämiseen Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja Liikennenympäristön parantamisen toimenpideohjelma -töiden pohjalta. Suunnitellaan ja toteutetaan toimenpiteitä, jotka tukevat nopeusrajoitusten noudattamista.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
5.6 Meluntorjunnan edistäminen ja ilmanlaatuhaittojen ehkäiseminen	Liikenteen meluhaittojen vähentämiseksi laaditaan koko kaupunkia koskeva ympäristömeludirektiivin mukainen meluntorjunnan toimintasuunnitelma 5 vuoden välein. Edistetään meluntorjuntahankkeita yhteistyössä valtion kanssa. Tarkistetaan hankkeiden yhteydessä meluntorjunnan tarve sekä tarve ehkäistä ilmanlaatuun liittyviä haittoja.	Liikenteen aluesuunnittelu, Liikennejärjestelmäsuunnittelu
5.7 Sään ääri-ilmiöiden vaikutusten arvioiminen	Tunnistetaan sään ääri-ilmiöiden aiheuttamat riskit liikenneverkon toimivuudelle ja turvallisuudelle. Arvioidaan sopeutumistoimenpiteiden investointitarpeet.	Liikenteen aluesuunnittelu, Liikennejärjestelmäsuunnittelu

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 6: PYSÄKÖINNIN KEHITTÄMINEN

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
6.1 Pyöräpysäköinnin kaavamääräysten päivittäminen	Selvitetään mahdolliset haasteet uusien kiinteistöjen pyöräpysäköinnissä sekä rakennuttajan, kaavoittajan että asukkaan kannalta. Päivitetään pyöräpysäköinnin mitoitusohjeet ja laatumääräykset huomioiden myös erikoispyörien tarpeet. Määritetään pyöräpysäköinnin mitoitusohjeet myös muille kuin asunnoille, toimisto- ja liiketiloille. Riittävän laadukas pyöräpysäköinti tulee varmistaa myös muiden toimintojen yhteydessä jo kaavoitusvaiheessa.	Liikenteen aluesuunnittelu
6.2 Keskustojen ja asemien pyöräpysäköintisuunnitelmien laadinta	Tehdään kaupunkikeskuksille, asemille ja keskeisille joukkoliikenteen pysäkeille suunnitelmat julkisissa tiloissa olevan pyöräpysäköinnin lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi. Selvitetään mahdollisuudet erityisen laadukkaisiin ratkaisuihin korkean kysynnän kohteissa. Määritellään pyöräpysäköintipaikkojen talvihoito.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
6.3 Pysäköinnin mitoitusohjeen päivittäminen	Päivitetään asuntoalueiden pysäköinnin mitoitusohje. Laajennetaan ohje koskemaan myös palveluita ja toimistoja.	Liikenteen aluesuunnittelu
6.4 Kaupungin pysäköintiyhtiön perustaminen	Kaupunki selvittää oman pysäköintiyhtiön perustamista ja tulee päättämään tästä myöhemmin. Pysäköintiyhtiö mahdollistaa helpommin keskitettyjen pysäköintiratkaisujen toteutumisen ja erilaiset pysäköinnin tehostamisen toimenpiteet.	Kajo/Henkilöstö- ja konsernipalvelut, Kato/Kadut ja puistot
6.5 Digitaalisen pysäköinti-informaation kehittäminen	Parannetaan pysäköinnin tehokkuutta, käytettävyyttä ja valvontaa kehittämällä digitaalista pysäköinti-informaatiota. Viedään pysäköintiaineistoa paikkatietomuotoon pysäköintipalveluiden kehityksen mahdollistamiseksi.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 7: LIIKENTEN HALLINTA JA OHJAUS

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
7.1 Liikenteenhallinnan kehittäminen	Pääkaupunkiseudulla on laadittu yhteistoiminnallisen ja vuorovaikutteisen liikenteenhallinnan esisuunnitelma. Toteutetaan suunnitelman toimenpiteitä yhdessä seudun muiden kaupunkien ja toimijoiden kanssa.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
7.2 Tavaraliikenteen reittien määrittäminen	Määritellään reitit erityyppisille raskaan liikenteen kuljetuksille (Eriku, HCT, VAK, bussit), jotta varmistetaan tavaraliikenteen sujuvuus katuverkolla.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
7.3 Ajantasaisen liikennetiedon hyödyntäminen	Kehitetään luotettavaa ja laadukasta paikkatietoaineistoa ja ajantasaisen liikennetiedon hyödyntämistä. Tällä tuetaan kestävien liikkumispalveluiden kehittämistä.	Liikenteen aluesuunnittelu

TOIMENPIDEKOKONAISUUS 8: LIIKKUMISEN OHJAUS JA OSALLISTAMINEN

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Vastuutahot
8.1 Vantaan kaupungin työntekijöiden työmatkaliikkumisen edistäminen	Vantaan kaupunki edistää työntekijöidensä kestävästä työmatkaliikkumisesta moninaisin toimenpitein. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi laadukkaat pyöräpysäköintiratkaisut, erilaiset työsuhte-edut sekä yhteiskäyttöiset kulkuvälineet.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
8.2 Lasten ja nuorten aktiiviseen liikkumiseen kannustaminen	Kannustetaan päiväkotia- ja koulumatkoilla kestäviin kulkutapoihin ja välttämään autolla kuljettamista. Hyödynnetään valmiita aineistoja ja ohjelmia kuten Pyöräilymerkki ja Liikkuva koulu -ohjelma. Tehdään yhteistyötä kaupungin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
8.3 Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen	Mahdollistetaan kuntalaisten osallistuminen, riittävä vuoropuhelu ja luodaan mahdollisuuksia vaikuttaa liikkumisympäristöjen kehittämiseen. Pyritään varmistamaan, että eri ikä- ja liikkujaryhmät tulevat kuulluksi.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu
8.4 Viestinnän kehittäminen	Tehostetaan ja kehitetään monikanavaista viestintää kestävien liikkumismuotojen mahdollisuuksista ja hyödyistä. Sovitaan kärkiviestit, toimintatavat ja vastuut. Kootaan vuosikello vuosittain toistuvista kampanjoista, joita nostetaan esiin viestinnässä. Hyviä vuosittain järjestettäviä valtakunnallisia kampanjoita ovat esimerkiksi Pyöräilyviikko, Liikkujan viikko, Pyöräilytalvi sekä kilometrikisat. Lisätään ajankohtaisista hankkeista ja seurantatiedosta viestimistä.	Liikennejärjestelmäsuunnittelu

7. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vantaan liikennepoliittisessa ohjelmassa on määritetty neljä tavoiteteemaa, joiden kunkin alla on useita alatavoitteita. Tämän luvun taulukossa on esitetty arvio siitä, kuinka ohjelman toimenpiteet tukevat kutakin tavoiteteemaa ja niihin liittyviä alatavoitteita.

Toimenpiteiden vaikutukset on arvioitu asiantuntijatyönä neliportaisella asteikolla:

- toimenpide tukee tavoitteen toteutumista merkittävästi,
- toimenpide tukee tavoitteen toteutumista,
- toimenpide tukee tavoitteen toteutumista jonkin verran ja
- toimenpiteellä ei ole vaikutusta tavoitteen toteutumiseen.

Arviota tehtäessä on otettu huomioon toimenpiteen suorat vaikutukset jokaisen tavoiteteeman alla oleviin alatavoitteisiin.

Merkinnät:		+++	Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista merkittävästi	+	Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista jonkin verran	Liikkumisen sujuvuus	Elinvoimaisuus	Resurssi- ja ympäristöviisaus	Kaupunkilaisten terveys ja yhdenvertaisuus
		++	Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista		Toimenpiteellä ei vaikutusta tavoitteen toteutumiseen				
Toimenpidekokonaisuus 1: Saavutettavuuden parantaminen									
1.1	Liikkumisvaikutusten arviointi osana palvelujen sijoittamisen suunnittelua					+++		+	++
1.2	Lähipalvelujen saavutettavuusanalyysit					+++		+	+++
1.3	Virkistysalueiden saavutettavuuden parantaminen							++	+
1.4	Katu- ja tieverkon kehittäminen					+++	+++		
Toimenpidekokonaisuus 2: Kaupunkikeskusten kehittäminen									
2.1	Kaupunkikeskusten kävelyalueiden määrittäminen ja suunnittelu						+++	++	+
2.2	Kaupunkikeskusten liikenneverkon tarkastelu ja uudelleenjäsentely					+	+++	++	+
2.3	Kaupunkikeskusten pysäköintiselvitysten laatiminen						++	++	
2.4	Kaupunkikeskusten jakeluliikenteen ja citylogistiikan toimivuuden kehittäminen						++		
2.5	Kaupunkikeskusten liikennevalojen optimointi kävelylle edullisiksi					+	++	+	
Toimenpidekokonaisuus 3: Kestävän liikkumisen verkostojen kehittäminen									
3.1	Solmupisteiden kehittäminen					++		+	+
3.2	Esteettömyyden erikoistason reittien määrittely ja parantaminen					+	++		+++
3.3	Joukkoliikenteen toimintaedellytysten varmistaminen					+++	+	++	+
3.4	Kävelyn ja pyöräliikenteen tavoiteverkkojen toteuttaminen					+++	++	++	++

Merkinnät: +++ Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista merkittävästi ++ Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista + Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista jonkin verran Toimenpiteellä ei vaikutusta tavoitteen toteutumiseen					
Toimenpidekokonaisuus 4: Liikennepalveluiden kehittäminen					
4.1	Yhteiskäyttöisten liikkumispalveluiden kehittäminen	++		+	
4.2	Sähköautojen latausinfra edistäminen	++	+	+++	+
4.3	Kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen	+++	++	+	+
Toimenpidekokonaisuus 5: Väylien käytettävyyden sekä liikkumisen turvallisuuden ja terveellisuuden parantaminen					
5.1	Jalkakäytävien ja pyöriteiden talvikunnossapidon kehittäminen	++	+	+	+++
5.2	Työmaiden tilapäisten liikennejärjestelyjen laadun parantaminen	+			+++
5.3	Kävely- ja pyöräilyreittien ympärivuotisen jatkuvuuden varmistaminen	++	+	+	+++
5.4	Sosiaalisen turvallisuuden parantaminen				+++
5.5	Nopeusrajoitusten periaatteet ja nopeusrajoituksia tukevat toimenpiteet	+	+		++
5.6	Meluntorjunnan edistäminen ja ilmanlaatuhaittojen ehkäiseminen				+++
5.7	Sään ääri-ilmiöiden vaikutusten arvioiminen	+	+	+	+
Toimenpidekokonaisuus 6: Pysäköinnin kehittäminen					
6.1	Pysäköinnin mitoitusohjeen päivittäminen	+		++	
6.2	Pyöräpysäköinnin kaavamääräysten päivittäminen	+		++	+
6.3	Kaupungin pysäköintiyhtiön perustaminen	+		++	
6.4	Keskustojen ja asemien pyöräpysäköintisuunnitelmien laadinta	++	+++	++	+
6.5	Digitaalisen pysäköinti-informaation kehittäminen			++	

Merkinnät: +++ Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista merkittävästi ++ Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista + Toimenpide tukee tavoitteen toteutumista jonkin verran Toimenpiteellä ei vaikutusta tavoitteen toteutumiseen		Liikkumisen sujuvuus	Elinvoimaisuus	Resurssi- ja ympäristöviisaus	Kaupunkilaisten terveys ja yhdenvertaisuus
Toimenpidekokonaisuus 7: Liikenteen hallinta ja ohjaus					
7.1	Yhteistoiminnallisen ja vuorovaikutteisen liikenteenhallinnan kehittäminen	++		+	
7.2	Tavaraliikenteen reittien määrittäminen	+	++		
7.3	Ajantasaisen liikennetiedon hyödyntäminen	+		+	
Toimenpidekokonaisuus 8: Liikkumisen ohjaus ja osallistaminen					
8.1	Vantaan kaupunki näyttää esimerkkiä kestävästä työmatkaliikuttamisesta	++			+
8.2	Lasten ja nuorten aktiiviseen liikkumiseen kannustaminen	+			++
8.3	Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen				++
8.4	Viestinnän kehittäminen				++

8. OHJELMAN JA TAVOITTEIDEN SEURANTA

Liikkumisen olosuhteiden, liikennemäärien ja asukkaiden tyytyväisyyden kehityksen säännöllinen seuraaminen on tärkeä osa liikennejärjestelmän kehittämistä. Seurantatiedon avulla tarkastellaan tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta ja arvioidaan resurssien kohdentumista. Jatkuvan seurannan avulla voidaan kehittää omaa toimintaa ja pyrkiä varmistamaan kehittämistyön jatkuvuus. Seurantatietoa tarvitaan lisäksi viestintään ja päätöksentekoon.

Liikennejärjestelmäsuunnittelun vastuualue seuraa vuosittain Vantaan liikennepoliittisen ohjelman toimenpiteiden ja tavoitteiden toteutumista toimenpidelistan avulla.

Tavoitteiden toteutumisen seuranta varten ohjelmassa on määritetty seurattavat mittarit. Tätä ohjelmaa varten ei ole määritetty omia mittareita, vaan ohjelman tavoitteisiin sopivat mittarit on koottu muissa Vantaan ohjelmissa määritetyistä seurantamittareista. Osa asioista on kuitenkin sellaisia, joihin mittari on vasta kehitteillä.

Mittarit on esitetty seuraavan sivun taulukossa. Taulukon väritys kertoo, minkä tavoitealueen tavoitteisiin mittari vastaa. Lisäksi taulukossa on esitetty jokaisen mittarin kohdalta viimeisin saatavilla oleva nykytilan tieto. Tavoitearvo mittarille on esitetty niissä tapauksissa, joissa tavoite on

määritelty jonkin muun ohjelman yhteydessä.

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman tavoitteita kuvaavat mittareiden arvot kerätään kerran vuodessa. Samassa yhteydessä seurataan myös muissa, Vantaan liikennepoliittista ohjelmaa toteuttavissa ohjelmissa määritettyjä tavoitteita ja mittareita.

TAVOITTEET

Liikkumisen sujuvuus	Resurssi- ja ympäristöviisaus	Kaupunkilaisten terveys ja yhdenvertaisuus	Elinvoimaisuus	Nykytila	Tavoitetaso
Lähipalvelujen ja liikkumispalvelujen saavutettavuus alueittain				Uusi mittari (ks. toimenpide 1.2)	
Pyöräliikenteen tavoiteverkon laatutason mukainen laajuus (km) (PK)				-	26,5 km puuttuvia baana ja pääreitti I - yhteyksiä rakennettu
Tehostetusti talvikunnossapidetyn pyörätien pituus (m/as) (YV)				0,04 (v.2020)	
	Tyytyväisyys autojen pysäköintimahdollisuuksiin omalla asuinalueella, muualla kuin omalla asuinalueella (%) (LB)			oma asuinalue 36 % muualla 28 %	
Kestävien liikkumistapojen osuus (kulkumuotojakauma, %) (RV, HSL)				60 % (v.2018)	
Liikennekäytössä olevat henkilöautot (autoja / 1000 asukasta) (YV)				462 (v.2020)	
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (syksyn arkivuorokausi, bussit ja junat yhteensä) (KS)				95 000 (2020)	140 000, tavoitteena paluu vuoden 2019 tasoon vuonna 2025
Pyöräliikenteen määrien kehitys jatkuva toimisissa laskentapisteissä (indeksiluku) (PK)				1 266 (2020)	+ 4 % vuosittain
	Sähkö- ja kaasuautojen osuus autokannasta (%) (RV, YV)			4,8 (v.2020)	
		Kävelyn ja pyöräliikenteen kokee turvalliseksi (%) (LB)		Kävely 91 % Pyöräily 70 % (2020)	
			Elävä kaupunkikeskusta kaupunkikeskustamittari (KS)	2,9 (v.2020)	3,5 (v.2025)
			Keskustojen aktiivisuus mobiilidatan perusteella (KS)	Uusi mittari, seurantaa ei ole	Seuranta käynnissä, aktiivisuus kasvanut
			Palveluiden kävelysaavutettavuus (KS)	Uusi mittari	Oma mittari laadittu jokaiselle keskustalle

YV = Ympäristövastuuraaportti, RV = Resurssiviisauden tiekartta, LB = Liikennebarometri, KS = Kaupunkistrategia, PK = Pyöräliikenteen kehittämisohjelma, HSL = Liikkumistottumukset Helsingin seudulla HSL

RAPORTIN LÄHTEET

HSL (2019). Liikkumistottumukset Helsingin seudulla 2018. HSL 9/2019

HSL (2019). MAL 2019: Helsingin seudun maankäyttö, asuminen ja liikenne

Vantaan kaupunki (2016). Joukkoliikennekaupunki Vantaa

Vantaan kaupunki (2016). Vantaan liikennepoliittinen ohjelma VALO

Vantaan kaupunki (2017–2022). Vantaan liikenne julkaisut 2016–2021

Vantaan kaupunki (2018). Resurssiviisauden tiekartta 2018

Vantaan kaupunki (2019). Vantaan yleiskaavan liikenteelliset vaikutukset

Vantaan kaupunki (2020). Liikennebarometri 2020

Vantaan kaupunki (2020). Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla 2020–2025

Vantaan kaupunki (2020). Vantaan yleiskaava 2020. <https://www.vantaa.fi/yleiskaava2020>

Vantaan kaupunki (2021). Hiilineutraalit ja resurssiviisaat alueet

Vantaan kaupunki (2021). Resurssiviisauden tiekartta, valtuustokausi 2021–2025

Vantaan kaupunki (2021). Vantaan kaupungin pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2021–2026

Vantaan kaupunki (2021). Vantaan ympäristövastuuraaportti 2020–2021. Julkaisuja 2021:1

Vantaan kaupunki (2022). Kaupunkistrategia 2022–2025.

12 § Erillispientalotonttien yleisten luovutusperiaatteiden, luovutushintojen ja luovutusehtojen hyväksyminen 2023

VD/941/10.00.02.00/2023

TeA/AK/JL/HR/JT

Esitetään hyväksyttäväksi muutokset erillispientalotonttien toistaiseksi voimassa oleviin yleisiin luovutusperiaatteisiin, luovutusehtoihin ja luovutushintoihin.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 23 hyväksyi erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutushinnat ja luovutusehdot. Päättös on toistaiseksi voimassa. Nämä periaatteet koskevat yksityishenkilöiden omakotirakentamiseen luovutettavia erillispientalotontteja. Erillispientalotonteilla tarkoitetaan tässä yhden ja kahden asunnon tontteja.

Aikaisempiin luovutusperiaatteisiin nähden nyt esitetään poistettavaksi vain kaksi luovutusehtoa tarpeettomina. Ensimmäinen poistettavaksi esitetty ehto on lisävuokran/lisäkauppahinnan periminen asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylityksestä. Toinen poistettavaksi esitetty ehto on vuokratontteja koskeva vakuusmaksu.

Rakennusoikeuden ylitys

Erillispientalotonttien yleisten luovutusehtojen (KH 25.3.2019 § 23) mukaan kaupungilla on oikeus periä tontista lisäkauppahintaa/lisävuokraa, joka on sidottu kauppahinnan/vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan (X €/k-m²), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää kauppahinnan/vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän (X k-m²).

Kyseisellä ehdolla halutaan varmistaa se, ettei kaupunki menetä myynti-/vuokratuloja, mikäli tontille rakennetaan merkittävästi yli asemakaavassa sallitun rakennusoikeuden määrän. Tätä ehtoa käytetään myös luovutettaessa tuottajamuotoisia asuntotontteja, joissa asemakaavan mukainen asuinrakennusoikeus on huomattavasti suurempi kuin pientalotonteissa. Tuottajamuotoisten asuntotonttien osalta rakennusoikeuden ylitys voikin johtaa merkittävään lisäkauppahintaan/-vuokraan, joka on kaupungin kannalta taloudellisesti merkittävä. Sen sijaan pientalotonttien rakennusoikeuden ylityksen seuranta ja mahdollinen lisäkauppahinnan/-vuokran perintä työllistävät kaupunkia suhteettoman paljon siitä saatuun taloudelliseen hyötyyn nähden.

Erillispientalotonttien yleisistä luovutusehdoista esitetään poistettavaksi edellä mainittu ehto lisäkauppahinnan/-vuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa.

Vakuusmaksu

Erillispientalotonttien yleisten luovutusehtojen (KH 25.3.2019 § 23) mukaan tontin vuokraustilanteessa vuokran suorittamisen ja muiden vuokrasopimusehtojen täyttämisen vakuudeksi on vuokralaisen ennen vuokrasopimuksen allekirjoittamista maksettava kaupungille vakuusmaksu, jonka suuruus on tontin vuosivuokran kaksinkertainen määrä. Vakuusmaksun tuotto kuluu kaupungille. Mikäli vakuuden vakuusarvo ei enää kata perittävän vuotuisen vuokran määrää tai tämän sopimuksen mukaista vuokraa tarkistetaan tai vakuus muun syyn takia on riittämätön, vuokralainen on velvollinen kaupungin niin vaatiessa korottamaan vakuuden määrää tai antamaan lisävakuuksia. Vakuusmaksu palautetaan vuokralaiselle vuokrasuhteen päättyttyä, mikäli vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset

velvoitteet. Vuokraoikeuden siirtotilanteessa vakuusmaksu jää kaupungille ja se palautetaan vasta vuokrasuhteen päätyttyä silloiselle vuokraoikeuden haltijalle.

Vakuusmaksun lisäksi erillispientalotonttien yleiset luovutusehdot (KH 25.3.2019 § 23) sisältävät myös kaupungille haettavan parhaalle etusijalle vahvistettavan nelinkertaisen vuosivuokran määräisen kiinnityksen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin rakennuksiin. Jos vuokralainen ei noudata vuokrasopimukseen perustuvia velvoitteitaan, kaupungilla on oikeus vuokralaista enempää kuulematta voimassa olevan lain mukaisesti hakea pantin nojalla saatavansa parhaaksi katsomallaan tavalla. Tämän kiinnityksen voidaan katsoa antavan riittävän vakuuden vuokrasopimusehtojen täyttämiseksi. Sen sijaan rahana talletettavaa vakuusmaksua on käytetty lähinnä lyhytaikaisissa teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten maanvuokrasopimuksissa. Pitkissä erillispientalotonttien vuokrasopimusajoissa (50 v.) rahana talletettava vakuusmaksu menettäisi ison osan arvostaan vuokrasuhteen päätyttyä, eikä ole tästäkään syystä tarkoituksenmukainen erillispientalotonttien vuokrausehto.

Erillispientalotonttien yleisistä luovutusehdoista esitetään poistettavaksi vuokratontteja koskeva vakuusmaksu.

Tarkemmat luovutusperiaatteet käyvät ilmi liitteestä ”Erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat”.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 41 mukaan kaupunginhallitus päättää maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja ehdoista.

Kaupunkitilalautakunta 15.2.2023 § 14

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittää kaupunginhallitukselle, että luovutettaessa yhden tai kahden asunnon tontteja (erillispientalotontteja) noudatetaan liitteessä mainittuja yleisiä luovutusperiaatteita, luovutusehtoja ja luovutushintoja, jotka ovat toistaiseksi voimassa,
- b) todeta, ettei kaupunki enää jatkossa peri erillispientalotontista lisäkauppahintaa/ lisävuokraa, joka on sidottu kauppahinnan/vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan (X €/k-m²), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää kauppahinnan/vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän (X k-m²), ja
- c) todeta, ettei vuokrattavista erillispientalotonteista enää vaadita vakuusmaksua.

Käsittely:

Kaupunkitilalautakunnan jäsen Teija Toivonen esitti, että erillispientalotonttien yleisistä luovutusehdoista ei poisteta ehtoa lisäkauppahinnan/-vuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys muutettuna siten, että erillispientalotonttien yleisistä luovutusehdoista ei poisteta ehtoa lisäkauppahinnan/-vuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa.

Lisäksi merkittiin, että asiaan jätettiin seuraava kokoomuksen lautakuntaryhmän pöytäkirjalausuma:
"Kokoomus edellyttää, että erillispientalotonttien luovutusperiaatteissa noudatetaan maa- ja asuntopoliittisen ohjelman linjauksia, joiden mukaan tontit luovutetaan ensisijaisesti tarjouskilpailulla."

Kaupunkilalautakunnan 15.2.2023 § 14 päätöksen mukaisesti liitteessä mainittuihin erillispientalotonttien luovutusperiaatteisiin ja -ehtoihin on lisätty ehto lisäkauppahinnan/-vuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa samoin muotoiltuna, kuin se on ollut kirjattuna kaupunginhallituksen 25.3.2019 § 23 hyväksymissä erillispientalotonttien luovutusperiaatteissa ja -ehdoissa.

Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 23

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että luovutettaessa yhden tai kahden asunnon tontteja (erillispientalotontteja) noudatetaan liitteessä mainittuja yleisiä luovutusperiaatteita, luovutusehtoja ja luovutushintoja, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Esitetään hyväksyttäväksi muutokset erillispientalotonttien toistaiseksi voimassa oleviin yleisiin luovutusperiaatteisiin, luovutusehtoihin ja luovutushintoihin.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 23 hyväksyi erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutushinnat ja luovutusehdot. Päätös on toistaiseksi voimassa. Nämä periaatteet koskevat yksityishenkilöiden omakotirakentamiseen luovutettavia erillispientalotontteja. Erillispientalotonteilla tarkoitetaan tässä yhden ja kahden asunnon tontteja.

Aikaisempiin luovutusperiaatteisiin nähden nyt esitetään poistettavaksi vain kaksi luovutusehtoa tarpeettomina. Ensimmäinen poistettavaksi esitetty ehto on lisävuokran/lisäkauppahinnan periminen asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylityksestä. Toinen poistettavaksi esitetty ehto on vuokratontteja koskeva vakuusmaksu.

Lisäksi päätetään, että kaupunki tarjoaa viiden vuoden välein vuokraoikeuksien haltijoille määräaikaista mahdollisuutta lunastaa tontit itselleen käypään markkinahintaan. Mahdollisuudesta tiedotetaan henkilökohtaisesti vuokraoikeuksien haltijoita

Rakennusoikeuden ylitys

Erillispientalotonttien yleisten luovutusehtojen (KH 25.3.2019 § 23) mukaan kaupungilla on oikeus periä tontista lisäkauppahintaa/lisävuokraa, joka on sidottu kauppahinnan/vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan (X €/k-m²), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää kauppahinnan/vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän (X k-m²).

Kyseisellä ehdolla halutaan varmistaa se, ettei kaupunki menetä myynti-/vuokratuloja, mikäli tontille rakennetaan merkittävästi yli asemakaavassa sallitun rakennusoikeuden määrän. Tätä ehtoa käytetään myös luovutettaessa tuottajamuotoisia asuntotontteja, joissa asemakaavan mukainen asuinrakennusoikeus on huomattavasti suurempi kuin pientalotontteissa. Tuottajamuotoisten asuntotonttien osalta rakennusoikeuden ylitys voikin johtaa merkittävään lisäkauppahintaan/-vuokraan, joka on kaupungin kannalta taloudellisesti merkittävä. Sen sijaan pientalotonttien rakennusoikeuden ylityksen seuranta ja mahdollinen lisäkauppahinnan/-vuokran perintä työllistävät kaupunkia suhteettoman paljon siitä saatuun taloudelliseen hyötyyn nähden.

Erillispientalotonttien yleisistä luovutusehdoista esitetään poistettavaksi edellä mainittu ehto lisäkauppahinnan/-vuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa.

Vakuusmaksu

Erillispientalotonttien yleisten luovutusehtojen (KH 25.3.2019 § 23) mukaan tontin vuokraustilanteessa vuokran suorittamisen ja muiden vuokrasopimusehtojen täyttämisen vakuudeksi on vuokralaisen ennen vuokrasopimuksen allekirjoittamista maksettava kaupungille vakuusmaksu, jonka suuruus on tontin vuosivuokran kaksinkertainen määrä. Vakuusmaksun tuotto kuluu kaupungille. Mikäli vakuuden vakuusarvo ei enää kata perittävän vuotuisen vuokran määrää tai tämän sopimuksen mukaista vuokraa tarkistetaan tai vakuus muun syyn takia on riittämätön, vuokralainen on velvollinen kaupungin niin vaatiessa korottamaan vakuuden määrää tai antamaan lisävakuuksia. Vakuusmaksu palautetaan vuokralaiselle vuokrasuhteen päätyttyä, mikäli vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet. Vuokraoikeuden siirtotilanteessa vakuusmaksu jää kaupungille ja se palautetaan vasta vuokrasuhteen päätyttyä silloiselle vuokraoikeuden haltijalle.

Vakuusmaksun lisäksi erillispientalotonttien yleiset luovutusehdot (KH 25.3.2019 § 23) sisältävät myös kaupungille haettavan parhaalle etusijalle vahvistettavan nelinkertaisen vuosivuokran määräisen kiinnityksen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin rakennuksiin. Jos vuokralainen ei noudata vuokrasopimukseen perustuvia velvoitteitaan, kaupungilla on oikeus vuokralaista enempää kuulematta voimassa olevan lain mukaisesti hakea pantin nojalla saatavansa parhaaksi katsomallaan tavalla. Tämän kiinnityksen voidaan katsoa antavan riittävän vakuuden vuokrasopimusehtojen täyttämiseksi. Sen sijaan rahana talletettavaa vakuusmaksua on käytetty lähinnä lyhytaikaisissa teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten maanvuokrasopimuksissa. Pitkissä erillispientalotonttien vuokrasopimusajoissa (50 v.) rahana talletettava vakuusmaksu menettäisi ison osan arvostaan vuokrasuhteen päätyttyä, eikä ole tästäkään syystä tarkoituksenmukainen erillispientalotonttien vuokrausehto.

Erillispientalotonttien yleisistä luovutusehdoista esitetään poistettavaksi vuokratontteja koskeva vakuusmaksu.

Tarkemmat luovutusperiaatteet käyvät ilmi liitteestä ”Erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat”.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 41 mukaan kaupunginhallitus päättää maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja ehdoista.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) että luovutettaessa yhden tai kahden asunnon tontteja (erillispientalotontteja) noudatetaan liitteessä mainittuja yleisiä luovutusperiaatteita, luovutusehtoja ja luovutushintoja, jotka ovat toistaiseksi voimassa.
- b) että kaupunki tarjoaa viiden vuoden välein vuokraoikeuksien haltijoille määräaikaista mahdollisuutta lunastaa tontit itselleen käypään markkinahintaan. Mahdollisuudesta tiedotetaan henkilökohtaisesti vuokraoikeuksien haltijoita.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana vs. kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Esityslistatekstin johdantokappaletta sekä päätösesitystä *täydennettiin* seuraavasti:

Lisäksi päätetään, että kaupunki tarjoaa viiden vuoden välein vuokraoikeuksien haltijoille määräaikaista mahdollisuutta lunastaa tontit itselleen käypään markkinahintaan. Mahdollisuudesta tiedotetaan henkilökohtaisesti vuokraoikeuksien haltijoita.

Päätösesityksen liitteen kohdan 1 ”Luovutusperiaatteet” ensimmäinen kappale *muutettiin* kuulumaan seuraavasti:

”Pientalotontit luovutetaan omakotirakentajille myymällä tai vuokraamalla. Luovuttaminen voidaan tehdä tarjouskilpailulla, arvonnalla, pisteytyskilpailulla tai jatkuvalla myynnillä tehdään ensisijaisesti tarjouskilpailulla tai jatkuvalla haulla ja toissijaisesti pisteytyksellä tai arvonnalla.”

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite: Erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat (III)

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja Tilat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh 043 826 9117,
maankäyttöinsinööri Hilma Ruoho, puh. 043 825 5177,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat - toistaiseksi voimassa

1. LUOVUTUSPERIAATTEET

Pientalotontit luovutetaan omakotirakentajille myymällä tai vuokraamalla. Luovuttaminen tehdään ensisijaisesti tarjouskilpailulla tai jatkuvalla haulla ja toissijaisesti pisteytyksellä tai arvonnalla.

Tontinsaajien tulee olla yksityishenkilöitä, joiden on muutettava asumaan tontille rakennettavaan asuinrakennukseen.

Mikäli tonttia, jolle asemakaavan ja rakentamisohjeiden mukaan voi rakentaa kaksi asuntoa (paritalo tai kaksi omakotitaloa), on yhdessä hakenut kaksi ruokakuntaa, on sille rakennettava samanaikaisesti kaksi asuntoa. Jos tällaista tonttia hakee vain yksi ruokakunta, tontille saa rakentaa vain yhden asunnon.

Pisteytyskilpailuissa tontteja ei luovuteta sellaiselle henkilölle, joka on aikaisemmin ostanut tai vuokrannut rakentamattoman tontin Vantaan kaupungilta. Jatkuvassa myynnissä, arvonnassa tai tarjouskilpailussa aikaisemmin Vantaan kaupungilta ostettu tai vuokrattu rakentamaton tontti ei ole esteenä tontin ostamiselle.

Kaupunki tarjoaa viiden vuoden välein vuokraoikeuksien haltijoille määräaikaista mahdollisuutta lunastaa tontit itselleen käypään markkinahintaan erikseen päätettävien ehtojen mukaisesti.

2. LUOVUTUSEHDOT MYYTÄESSÄ

Kauppahinta

Tontit myydään käypään hintaan. Tontin käypä arvo määräytyy tontin rakennusoikeuden, rakennusoikeudelle määritettävän yksikköhinnan sekä tonttikohtaisten ominaisuuksien mukaan.

Tontin kauppahinta tulee maksaa tilisuorituksena kaupungin tilille kaupan allekirjoitustilaisuuteen mennessä.

Kaupungilla on oikeus periä tontista lisäkauppahintaa, joka on sidottu kauppahinnan perusteena käytettyyn yksikköhintaan ($X \text{ €/k-m}^2$), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän ($X \text{ k-m}^2$). Tontinsaaja on mahdollisen lisäkauppahinnan määrittämistä varten velvollinen viipymättä rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään kaupungille selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä.

Kaupungin oikeus lisäkauppahintaan on voimassa viisi vuotta rakennusluvan myöntämisestä.

Varausmaksu

Tontinsaajan on maksettava 2 000 euron suuruinen varausmaksu, joka hyvitetään kauppahinnassa. Varausmaksua ei palauteta, jos tontin kauppakirjaa ei allekirjoiteta. Jos kaupunki perustellusta syystä ostaa rakentamattoman tontin takaisin ostajan pyynnöstä tai ostajasta riippuvasta syystä, peritään kustannusten korvauksena vähintään varausmaksun suuruinen maksu.

Lohkominen

Tontit pyritään luovuttamaan kiinteistörekisteriin merkittyinä itsenäisinä kiinteistöinä. Tontinsaajalta peritään tontin lohkomiskustannukset.

Rakentamisvelvoite ja luovutuskielto

Tontinsaajan tulee aloittaa (aloituskokous) rakennustyöt vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta ja ilmoittaa siitä kaupungille sekä rakentaa tontille kolmen vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta asemakaavan, mahdollisten rakentamishajojen ja hyväksyttyjen piirustusten mukainen asuinrakennus siten valmiiksi, että se on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa (muuttovalmis).

Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää edellä mainittuja rakentamisvelvoitetta koskevia määräaikoja.

Tontin rakennusoikeudesta on käytettävä vähintään 60 prosenttia.

Tontinsaajat sitoutuvat itse muuttamaan tontille rakennettavaan asuinrakennukseen ja ilmoittamaan välittömästi kaupungille kirjallisesti, kun osittainen loppukatselmus on suoritettu.

Tontinsaajalla ei ilman kaupungin kirjallista suostumusta ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa tonttia, jonka rakentamisvelvoitetta ei ole täytetty.

Sopimussakko

Sopimusvelvoitteiden turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan kauppakirjaan sopimussakkolauseke. Kirjallisella hakemuksella ja erityisen painavista syistä voidaan alentaa sopimussakkoa tai luopua sen perimisestä.

Jos tontinsaajat laiminlyövät rakentamistyön aloittamisen (yksi vuosi kauppakirjan allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, joka on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti.

Jos tontinsaajat laiminlyövät rakentamisvelvoitteen (kolme vuotta kauppakirjan allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, jonka määrä on vuodessa 20 prosenttia tontin kauppahinnasta, kuitenkin enintään viideltä vuodelta.

Jos tontinsaajat luovuttavat tontin rakentamattomana edelleen ilman kaupungin suostumusta, sopimussakko on tontin kauppahinnan kaksinkertainen määrä.

Mikäli tontinsaaja rikkoo muutoin (pois lukien rakentamisvelvoite ja edelleen luovutus) kauppakirjan mukaisia velvoitteitaan, sopimussakko on tontin kauppahinnan suuruinen.

Kunnallistekniikan korvaaminen

Tontin saajalta peritään liittymismaksut yleiseen vesijohtoon ja viemäriin kulloinkin voimassa olevien säännösten ja niiden nojalla tehtyjen päätösten mukaisesti.

Mikäli kaupunki on rakentanut kunnallisteknisiä johtoja tontille, tontinsaaja sitoutuu suorittamaan korvauksena johtojen rakentamisesta ja tarveaineista HSY:n palveluhinnaston mukaisen korvauksen.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapito

Tontinsaajan velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana tonttiin rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään sekä asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

Yhdyskuntatekniset laitteet

Kaupungilla on oikeus sijoittaa tontille ja sille rakennettaviin rakennuksiin tarpeelliset johdot, laitteet, laitteistot ja kiinnikkeet.

Kaupunki pidättää oikeuden perustaa tarvittaessa tontille rasitteita yhdyskuntateknisiä laitteita ja johtoja varten. Tontinsaajalle korvataan edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuva vahinko.

Maaperä

Kaupunki vastaa ennen myyntiä tapahtuneesta tontin mahdollisesta pilaantumisesta aiheutuvista kustannuksista asemakaavan mukaisen käytön edellyttämälle tasolle kuitenkin siten, että ensisijainen vastuu on mahdollisen pilaantumisen aiheuttajalla. Kaupungin kanssa on sovittava kaikista puhdistamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

3. LUOVUTUSEHDOT VUOKRATTAESSA

Tontin vuokra

Tontin käypä arvo määräytyy tontin rakennusoikeuden, rakennusoikeudelle määritettävän yksikköhinnan sekä tonttikohtaisten ominaisuuksien mukaan.

Tontin vuosivuokra on 4 % tontin käyvästä arvosta. Vuokra sidotaan elinkustannusindeksiin indeksilain sallimalla tavalla. Vuokraa ei alenneta, jos indeksin pisteluku laskee. Vuokra tarkistetaan puolessa välissä sopimuskautta ja korotetaan käyvän vuokran suuruiseksi, mikäli vuokrataso on jäänyt jälkeen käyvästä tasosta.

Kaupungilla on oikeus periä tontista lisävuokraa, joka on sidottu vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan ($X \text{ €/k-m}^2$), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän ($X \text{ k-m}^2$). Vuokralainen on mahdollisen lisävuokran määrittämistä varten velvollinen viipymättä rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään kaupungille selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä. Edellä mainittu vuokrantarkistus koskee myös tässä mainittua rakennusoikeuden ylittämistä, ja yksikköhintaa korjataan vuokrantarkistuksen mukaisesti.

Kaupungilla on oikeus tarkistaa vuokra vastaamaan käypää vuokratasoa myös vuokra-alueen käyttötarkoituksessa, kaavamääräyksissä, rakennusoikeudessa tai muussa sellaisessa seikassa tapahtuvien muutosten johdosta.

Vuokran maksu

Vuokra maksetaan kultakin vuodelta kahdessa erässä puolivuositain kaupungin erikseen lähettämiä laskuja vastaan.

Vuokralainen on velvollinen ilmoittamaan kaupungille välittömästi, mikäli hänen osoitteensa muuttuu.

Jollei vuotuista vuokraa ja kaupungille suoritettavia jäljempänä mainittuja korvauksia, maksuja ja kustannuksia suoriteta määräaikana, vuokralainen on velvollinen maksamaan niille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkolain mukaisen viivästyskoron.

Vuokra-aika

Vuokrattavien tonttien vuokra-aika on 50 vuotta.

Varausmaksu

Vuokralaisen on maksettava 2 000 euron suuruinen varausmaksu, joka hyvitetään vuokrassa. Varausmaksua ei palauteta, jos tontin vuokrasopimusta ei allekirjoiteta.

Kiinnitykset

Kaupunki hakee vuokralaisen kustannuksella parhaalle etusijalle vahvistettavan nelinkertaisen vuosivuokran määräisen kiinnityksen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin rakennuksiin.

Mikäli vuosivuokraa tarkistetaan, kaupungilla on oikeus hakea tämän vuokrasopimuksen allekirjoituksin vuokralaisen lukuun ja kustannuksella parhaalle etusijalle vahvistettavan uuden kiinnityksen vuokra-alueen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin vuokra-alueella oleviin rakennuksiin suuruudeltaan vuokrantarkistuksen nelinkertainen (4) määrä.

Vuokralainen luovuttaa kiinnitystä koskevan panttikirjan kaupungille vuokrasopimuksen velvoitteiden täyttämisen vakuudeksi.

Jos vuokralainen ei noudata vuokrasopimukseen perustuvia velvoitteitaan, kaupungilla on oikeus vuokralaista enempää kuulematta voimassa olevan lain mukaisesti hakea pantin nojalla saatavansa parhaaksi katsomallaan tavalla.

Vuokralaisen antamat panttaussitoumukset kattavat myös pantin tuoton.

Lohkominen

Tontit pyritään luovuttamaan kiinteistörekisteriin merkittyinä itsenäisinä kiinteistöinä. Vuokralaiselta peritään tontin lohkomiskustannukset.

Rakentamisvelvoite ja luovutuskielto

Vuokralaisen tulee aloittaa (aloituskokous) rakennustyöt vuoden kuluessa vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta ja ilmoittaa siitä kaupungille sekä rakentaa tontille kolmen vuoden kuluessa vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta asemakaavan, mahdollisten rakentamisohjeiden ja hyväksytyjen piirustusten mukainen asuinrakennus siten valmiiksi, että se on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa (muuttovalmis).

Vuokralainen sitoutuu itse muuttamaan tontille rakennettavaan asuinrakennukseen ja ilmoittamaan välittömästi kaupungille kirjallisesti, kun osittainen loppukatselmus on suoritettu.

Jos vuokratontilla oleva rakennus osaksi tai kokonaan palaa tai muuten tuhoutuu, tulee vuokralaisen aloittaa (aloituskokous) rakennustyöt vuoden kuluessa sekä rakentaa uudelleen tontille kolmen vuoden kuluessa asemakaavan, mahdollisten rakentamisohjeiden ja hyväksytyjen piirustusten mukainen asuinrakennus siten valmiiksi, että se on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa (muuttovalmis).

Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää edellä mainittuja rakentamisvelvoitetta koskevia määräaikoja.

Jos vuokralainen laiminlyö edellä määrätyn rakentamisvelvollisuuden täyttämisen, vuokranantajalla on oikeus irtisanoa vuokrasopimus.

Vuokralaisella ei ilman kaupungin kirjallista suostumusta ole oikeutta siirtää vuokraoikeutta tai muutoin luovuttaa tonttia, jonka rakentamisvelvoitetta ei ole täytetty.

Sopimussakko

Sopimusvelvoitteiden turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan vuokrasopimukseen sopimussakkolauseke. Kirjallisella hakemuksella ja erityisen painavista syistä voidaan alentaa sopimussakkoa tai luopua sen perimisestä.

Jos vuokralaiset laiminlyövät rakentamistyön aloittamisen (yksi vuosi vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, joka on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti.

Jos vuokralaiset laiminlyövät rakentamisveloitteen (kolme vuotta vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, jonka määrä on vuodessa tontin vuosivuokran viisinkertainen määrä, kuitenkin enintään viideltä vuodelta.

Jos vuokralaiset luovuttavat tontin rakentamattomana edelleen ilman kaupungin suostumusta, sopimussakko on vuosivuokran 50 kertainen määrä.

Mikäli vuokralainen rikkoo muutoin (pois lukien rakentamisvelvoite ja edelleen luovutus) vuokrasopimuksen mukaisia velvoitteitaan, sopimussakko on vuosivuokran 25 kertainen määrä.

Siirto-oikeus ja alivuokraus

Vuokralaisella on oikeus kaupunkia enempää kuulematta siirtää vuokraoikeus kolmannelle. Vuokraoikeuden saa siirtää ainoastaan luonnolliselle henkilölle.

Vuokra-alueella olevien rakennusten omistusoikeutta ei saa luovuttaa vuokraoikeudesta erillään eikä vuokra- aluetta tai sen osaa saa luovuttaa toisen käytettäväksi.

Uuden vuokralaisen on haettava vuokraoikeutensa kirjaamista Maanmittauslaitokselta maakaaren mukaisesti.

Uuden vuokralaisen tulee viipymättä siirron tapahduttua toimittaa kaupungille jäljennös luovutuskirjasta tai muusta saannon perusteena olevasta asiakirjasta sekä ilmoittaa samalla kirjallisesti maanvuokran uusi laskutusosoite.

Vuokralainen sitoutuu olemaan luovuttamatta vuokra-alueen vuokraoikeutta edelleen ilman kaupungin kirjallista suostumusta, jos Vuokra-alueelle rakennettava rakennus tuhoutuu ja uudelleenrakentamisveloitetta ei ole täytetty.

Vuokralainen vastaa vuokraehtojen täyttämisestä omalta hallinta-ajaltaan ja lisäksi hallinta-aikansa jälkeiseltäkin ajalta niin kauan, kunnes Maanmittauslaitos on kirjannut vuokraoikeuden siirron uuden vuokralaisen nimiin.

Hoitovelvollisuus

Vuokralainen on velvollinen pitämään vuokra-alueen ja sen rakennukset ja muut rakenteet hyvässä kunnossa sekä noudattamaan niiden hoidosta annettuja määräyksiä.

Vuokralainen on vastuussa vuokra-alueella olevista puista ja kaataa huonokuntoiset ja vaaralliset puut omalla kustannuksellaan.

Katselmukset

Kaupungilla on oikeus toimittaa vuokra-alueella katselmuksia sen selvittämiseksi, ovatko vuokra-alue ja sillä sijaitsevat rakennukset sopimuksen mukaisessa kunnossa ja noudatetaanko vuokrasopimuksen määräyksiä myös muutoin.

Kunnallistekniikan korvaaminen

Vuokralaiselta peritään liittymismaksut yleiseen vesijohtoon ja viemäriin kulloinkin voimassa olevien säännösten ja niiden nojalla tehtyjen päätösten mukaisesti.

Mikäli kaupunki on rakentanut kunnallisteknisiä johtoja tontille, vuokralainen sitoutuu suorittamaan korvauksena johtojen rakentamisesta ja tarveaineista HSY:n palveluhinnaston mukaisen korvauksen.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapito

Vuokralaisen velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaan tonttiin rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään sekä asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

Yhdyskuntatekniset laitteet

Kaupungilla on oikeus sijoittaa vuokra-alueelle ja sille rakennettaviin rakennuksiin tarpeelliset johdot, laitteet, laitteistot ja kiinnikkeet.

Jos kaupunki ennen vuokra-ajan päättymistä tarvitsee osaa vuokra-alueesta katu- tai liikennealueeksi tai muuta yleistä tarvetta varten, vuokralaisen on luovutettava sitä varten tarvittava ala. Tämä ei kuitenkaan koske alaa, jolla vuokralaisen omistama rakennus sijaitsee.

Kaupunki pidättää oikeuden perustaa tarvittaessa vuokra-alueelle rasitteita yhdyskuntateknisiä laitteita ja johtoja varten. Vuokralaiselle korvataan edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuva vahinko.

Maaperä

Kaupunki vastaa ennen vuokraamista tapahtuneesta vuokra-alueen mahdollisesta pilaantumisesta aiheutuvista kustannuksista asemakaavan mukaisen käytön edellyttämälle tasolle kuitenkin siten, että ensisijainen vastuu on mahdollisen pilaantumisen aiheuttajalla. Kaupungin kanssa on sovittava kaikista puhdistamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Vuokralainen on velvollinen huolehtimaan siitä, että vuokra-alue ei vuokralaisen toimesta tai muutoin pilaannu. Mikäli vuokralainen laiminlyö tässä tarkoitetun velvollisuutensa, vuokranantajalla on oikeus toteuttaa puhdistaminen vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset vuokralaiselta.

Maanalaiset hankkeet

Kaupungilla on oikeus korvauksetta toteuttaa vuokra-alueelle maanalaisia hankkeita sekä käyttää ja ylläpitää niitä edellyttäen, etteivät nämä estä eivätkä rajoita vuokra-alueen asemakaavan eivätkä vuokrasopimuksen mukaista toteuttamista ja käyttöä.

Uudelleen vuokraus

Vuokralaisella on etuoikeus vuokra-ajan päättyessä saada vuokra-alue uudelleen vuokralle edellyttäen, että vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet ja alue on tarkoitus vuokrata vastaavaan käyttötarkoitukseen.

Jos vuokralainen haluaa käyttää mainittua etuoikeutta, tämän on kirjallisesti ilmoitettava siitä kaupungille viimeistään yhtä (1) vuotta ennen vuokra-ajan päättymistä mainitun oikeuden menettämisen uhalla.

Vuokra-ajan päättymisen ja lunastus

Vuokralainen on vuokra-ajan päättyessä velvollinen siivoamaan vuokra-alueen. Mikäli vuokra-alue on vuokra-aikana pilaantunut, vuokralainen on velvollinen kunnostamaan vuokra-alueen maaperän.

Vuokrasuhteen päätyttyä kaupunki lunastaa itselleen vuokra-alueella olevat ja kaupungin luvalla rakennetut rakennukset, mikäli vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet. Lunastusta maksetaan 60 % rakennusten teknisestä nykyarvosta vuokra-ajan päättymisen ajankohtana. Arvioinnissa ei oteta huomioon maan arvon kohoamista, rakennusten mahdollista tuottoa eikä yllisyyslaitteita.

Jos kaupunki tarjoaa vuokralaiselle mahdollisuuden pidentää vuokra-aikaa tai tehdä uuden vuokrasopimuksen edellisen päätyttyä, mutta vuokralainen ei hyväksy tarjousta, kaupunki ei ole velvollinen suorittamaan lunastusta. Tällöin vuokralainen on vuokra-ajan päättyessä velvollinen viemään pois omistamansa rakennukset, rakenteet, laitteet ja laitokset perustuksineen sekä muun vuokra-alueella olevan omaisuuden ja siivoamaan vuokra-alueen alkuperäiseen kuntoon.

Mikäli vuokralainen ei kolmen (3) kuukauden kuluessa vuokra-ajan päättymisestä ole poistanut lunastamatta jäävää omaisuutta sekä siivonnut, puhdistanut ja tasoittanut vuokra-alueen, kaupungilla on oikeus tehdä tai teettää velvollisuuksien täyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset vuokralaiselta. Tällöin kaupungilla on oikeus viedä pois vuokra-alueella oleva omaisuus ja menetellä sen suhteen parhaaksi katsomallaan tavalla. Jos omaisuuden arvo ylittää sen myymisestä aiheutuvat kulut, kaupungilla on tällöin oikeus myydä se vuokralaisen lukuun julkisella huutokaupalla tai muulla omaisuuden laatu ja arvo huomioon ottaen tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupungilla on oikeus käyttää omaisuuden myynnistä kertyvät varat edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuvien kustannustensa ja muiden vuokrasopimukseen perustuvien saataviensa kattamiseen.

13 § Vuokrattujen erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimisen yleiset vuokrausperiaatteet 2023

VD/277/10.00.02.02/2019

TeA/AK/JL/HR/JT

Esitetään hyväksyttäväksi muutos erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettäviin yleisiin periaatteisiin.

Erillispientalotonteilla tarkoitetaan tässä yhden ja kahden asunnon tontteja, jotka on vuokrattu yksityishenkilöille tai asunto-osakeyhtiöille. Uusimistilanteessa vanhaa vuokrasopimusta ei jatketa, vaan päättyvien vuokrasopimusten tilalle solmitaan uudet vuokrasopimukset. Käytännössä tämä eroaa uusien vuokratonttien luovuttamisesta siten, että tontilla sijaitsee vuokralaisen omistamia rakennuksia ja vuokralainen on hallinnut tonttia ennestään.

Kaupunginhallitus 9.9.2019 § 20 hyväksyi erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävät yleiset periaatteet. Uuden vuokran määrittämisestä päätettiin, että tontin vuosivuokra on 4 % tontin käyvästä arvosta. Vuokra sidotaan elinkustannusindeksiin indeksilain sallimalla tavalla. Vuokraa ei alenneta, jos indeksin pisteluku laskee. Vuokra tarkistetaan puolessa välissä sopimuskautta ja korotetaan käyvän vuokran suuruiseksi, mikäli vuokrataso on jäänyt jälkeen käyvästä tasosta. Kaupunki tai kaupungin määräämä ulkopuolinen asiantuntija arvioi käyvän vuokratason.

Ensimmäiset kaupungin pientalotonttien vuokrasopimukset päättyvät tämän vuoden (2023) lopussa Korson Kulomäessä. Näiden tonttien vuokrasopimusten uusimisesta on kiinteistöjohtaja tehnyt päätöksen 14.2.2020 § 22, jonka mukaan vuokraoikeuden haltija voi halutessaan vuokrata tontin uudelleen seuraavaksi 50 vuodeksi tai ostaa tontin omaksi päätöksen liitteen mukaisin myyntihinnoin. Vuokraoikeuden haltijan on ilmoitettava halunsa uudelleenvuokraukseen tai tontin omaksi ostamiseen viimeistään 30.6.2023. Vuokrasopimukset ja kauppakirjat tulee allekirjoittaa viimeistään 30.8.2023. Kulomäen tontinvuokralaisia on tiedotettu 19.2.2020 lähetetyillä kirjeillä em. asioista sekä niihin liittyvistä päätöksistä.

Vantaalla rakennusmaan arvo on noussut huomattavasti vuosikymmenten aikana, joten nyt päättyvien sopimusten mukaiset vuokrat ovat jääneet osittain hyvin alhaisiksi verrattuna nykyhetken kohtuulliseen maanvuokratasoon. Vuokrankorotusten suuruus johtuu siis nykyisen vuokran pienuudesta, eikä uuden vuokratason kohtuuttomuudesta. Kaupunginhallituksen päätöksen 9.9.2019 § 20 perusteluissa onkin todettu, että vanhojen vuokratonttien uusi vuokrataso tulee määritellä samoin periaattein kaupungin muutoin luovuttamien asuintonttien kanssa, jotta asukkaita kohdeltaisiin yhdenvertaisesti. Kaupungin maaomaisuus tuleekin nähdä kaikkien kaupunkilaisten yhteisenä omaisuutena, jota hallinnoidaan siten, että se hyödyttää kohtuullisesti kaikkia kaupunkilaisia, eikä vain niitä, jotka asuvat kaupungin vuokratontilla.

Aikaisempiin erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettäviin yleisiin periaatteisiin nähden ainoat muutokset nyt esitettävissä periaatteissa ovat porrastusmenettelyn lisäys sekä sen ehdon poistaminen, että kaupungilla on oikeus periä lisävuokra asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylityksestä.

Porrastusmenettely

Seuraavan vuosikymmenen aikana päätyvien tontinvuokrien valmistelutyössä on käynyt ilmi, että tontin vuoksivuokrat saattavat nousta moninkertaisiksi. Kaupunki pyrkii asuntotonttien maanvuokraustoiminnassaan kohtuullisuuteen ja siihen, että jokainen tontinvuokralainen ehtii taloudellisen tilanteensa perusteella tekemään tarvittavat päätökset ja toimenpiteet mahdollisen tontin uudelleenvuokraamisen ja asumisolonsa järjestämisen suhteen. Tästä syystä ehdotetaan, että Vantaan kaupunki ottaa erillispientalotonttien vuokrasopimuksia uusiessaan käyttöön niin sanotun porrastusmenettelyn, jossa uusi maanvuokra nousee täysimääräiseksi vaiheittain kolmen vuoden aikana. Porrastusmenettely helpottaa asukkaiden sopeutumista uuteen maanvuokratasoon sekä myötävaikuttaa siihen, ettei merkittäviä asunnon arvon alennuksia muodostu.

Erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa vuokraa esitetään perittäväksi porrastetusti siten, että maanvuokrasta peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 70 % ja kolmannelta 90 %, jonka jälkeen vasta neljännessä vuodesta lähtien peritään täyttä maanvuokraa. Porrastettu maanvuokra on kuitenkin määrältään vähintään se, mikä se oli ennen sopimuksen uusimista.

Kunnalle säädetyn tasapuolisuusvaatimuksen vuoksi vuokralaisia on kohdeltava yhdenvertaisesti, joten porrastusmenettelyä tulee soveltaa kaikissa tulevissa erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa. Menettelyä ei voi siis rajata koskemaan esimerkiksi vain tontteja, joissa vuokra nousee tietyn rajan yli. Mikäli porrastusmenettely otetaan käyttöön, tulee tänä vuonna (2023) Vantaan Kulomäessä päättyviin vuokrasopimuksiin lisätä ehto, jossa määritellään porrastusmenettelyn käyttöönotto, mikäli mahdollinen myönteinen päätös ei ole vielä lainvoimainen vuokrasopimusten allekirjoitushetkellä.

Rakennusoikeuden ylitys

Erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävien yleisten periaatteiden (KH 9.9.2019 § 20) mukaan kaupungilla on oikeus periä tontista lisävuokraa, joka on sidottu vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan ($X \text{ €/k-m}^2$), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän ($X \text{ k-m}^2$).

Kyseisellä ehdolla halutaan varmistaa se, ettei kaupunki menetä tontinvuokratuloja, mikäli tontille rakennetaan merkittävästi yli asemakaavassa sallitun rakennusoikeuden määrän. Tätä ehtoa käytetään myös luovutettaessa tuottajamuotoisia asuntotontteja, joissa asemakaavan mukainen asuinrakennusoikeus on huomattavasti suurempi kuin pientalotonteissa. Tuottajamuotoisten asuntotonttien osalta rakennusoikeuden ylitys voikin johtaa merkittävään lisäkauppahintaan/-vuokraan, joka on kaupungin kannalta taloudellisesti merkittävä. Sen sijaan pientalotonttien rakennusoikeuden ylityksen seuranta ja mahdollinen lisävuokran perintä työllistävät kaupunkia suhteettoman paljon siitä saatuun taloudelliseen hyötyyn nähden.

Erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävistä yleisistä periaatteista esitetään poistettavaksi edellä mainittu ehto lisävuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa. Tarkemmat luovutusperiaatteet käyvät ilmi liitteestä "Vuokrasopimusten uusimistilanteissa vuokrattavien erillispientalotonttien luovutusperiaatteet".

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 41 mukaan kaupunginhallitus päättää maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja ehdoista.

Kaupunkitilalautakunta 15.2.2023 § 15

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittää kaupunginhallitukselle, että erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa noudatetaan liitteessä mainittuja vuokrasopimusten uusimistilanteissa vuokrattavien erillispientalotonttien luovutusperiaatteita, jotka ovat toistaiseksi voimassa,
- b) todeta, että erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa otetaan käyttöön porrastusmenettely, jossa tontinvuokra porrastetaan siten, että maanvuokrasta peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 70 % ja kolmannelta 90 %, jonka jälkeen vasta neljännestä vuodesta lähtien peritään täyttä maanvuokraa, kuitenkin niin, että porrastettu maanvuokra on määrältään vähintään se, mikä se oli ennen sopimuksen uusimista, ja
- c) todeta, ettei kaupunki enää jatkossa peri tontista lisävuokraa, joka on sidottu vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan ($X \text{ €/k-m}^2$), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän ($X \text{ k-m}^2$).

Käsittely:

Kaupunkitilalautakunnan jäsen Teija Toivonen esitti, että erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävistä yleisistä periaatteista ei poisteta ehtoa lisävuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys muutettuna siten, että erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävistä yleisistä periaatteista ei poisteta ehtoa lisävuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa.

Kaupunkitilalautakunnan 15.2.2023 § 15 päätöksen mukaisesti liitteessä mainittuihin erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettäviin yleisiin periaatteisiin on lisätty ehto lisäkauppahinnan/-vuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa samoin muotoiltuna, kuin se on ollut kirjattuna kaupunginhallituksen 9.9.2019 § 20 hyväksymissä erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävissä yleisissä periaatteissa.

Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään,

- a) että erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa noudatetaan liitteessä mainittuja vuokrasopimusten uusimistilanteissa vuokrattavien erillispientalotonttien luovutusperiaatteita, jotka ovat toistaiseksi voimassa, ja
- b) että erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa otetaan käyttöön porrastusmenettely, jossa tontinvuokra porrastetaan siten, että maanvuokrasta peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 70 % ja kolmannelta 90 %, jonka jälkeen vasta neljännestä vuodesta lähtien peritään täyttä maanvuokraa, kuitenkin

niin, että porrastettu maanvuokra on määrältään vähintään se, mikä se oli ennen sopimuksen uusimista.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 13

Esitetään hyväksyttäväksi muutos erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettäviin yleisiin periaatteisiin.

Erillispientalotonteilla tarkoitetaan tässä yhden ja kahden asunnon tontteja, jotka on vuokrattu yksityishenkilöille tai asunto-osakeyhtiöille. Uusimistilanteessa vanhaa vuokrasopimusta ei jatketa, vaan päättyvien vuokrasopimusten tilalle solmitaan uudet vuokrasopimukset. Käytännössä tämä eroaa uusien vuokratonttien luovuttamisesta siten, että tontilla sijaitsee vuokralaisen omistamia rakennuksia ja vuokralainen on hallinnut tonttia ennestään.

Kaupunginhallitus 9.9.2019 § 20 hyväksyi erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävät yleiset periaatteet. Uuden vuokran määrittämisestä päätettiin, että tontin vuosivuokra on 4 % tontin käyvästä arvosta. Vuokra sidotaan elinkustannusindeksiin indeksilain sallimalla tavalla. Vuokraa ei alenneta, jos indeksin pisteluku laskee. Vuokra tarkistetaan puolessa välissä sopimuskautta ja korotetaan käyvän vuokran suuruiseksi, mikäli vuokrataso on jäänyt jälkeen käyvästä tasosta. Kaupunki tai kaupungin määräämä ulkopuolinen asiantuntija arvioi käyvän vuokratason.

Ensimmäiset kaupungin pientalotonttien vuokrasopimukset päättyvät tämän vuoden (2023) lopussa Korson Kulomäessä. Näiden tonttien vuokrasopimusten uusimisesta on kiinteistöjohtaja tehnyt päätöksen 14.2.2020 § 22, jonka mukaan vuokraoikeuden haltija voi halutessaan vuokrata tontin uudelleen seuraavaksi 50 vuodeksi tai ostaa tontin omaksi päätöksen liitteen mukaisin myyntihinnoin. Vuokraoikeuden haltijan on ilmoitettava halunsa uudelleenvuokraukseen tai tontin omaksi ostamiseen viimeistään 30.6.2023. Vuokrasopimukset ja kauppakirjat tulee allekirjoittaa viimeistään 30.8.2023. Kulomäen tontinvuokralaisia on tiedotettu 19.2.2020 lähetetyillä kirjeillä em. asioista sekä niihin liittyvistä päätöksistä.

Vantaalla rakennusmaan arvo on noussut huomattavasti vuosikymmenten aikana, joten nyt päättyvien sopimusten mukaiset vuokrat ovat jääneet osittain hyvin alhaisiksi verrattuna nykyhetken kohtuulliseen maanvuokratasoon. Vuokrankorotusten suuruus johtuu siis nykyisen vuokran pienuudesta, eikä uuden vuokratason kohtuuttomuudesta. Kaupunginhallituksen päätöksen 9.9.2019 § 20 perusteluissa onkin todettu, että vanhojen vuokratonttien uusi vuokrataso tulee määritellä samoin periaattein kaupungin muutoin luovuttamien asuintonttien kanssa, jotta asukkaita kohdeltaisiin yhdenvertaisesti. Kaupungin maaomaisuus tulee nähdä kaikkien kaupunkilaisten yhteisenä omaisuutena, jota hallinnoidaan siten, että se hyödyttää kohtuullisesti kaikkia kaupunkilaisia, eikä vain niitä, jotka asuvat kaupungin vuokratontilla.

Aikaisempiin erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettäviin yleisiin periaatteisiin nähden ainoat muutokset nyt esitettävissä periaatteissa ovat porrastusmenettelyn lisäys sekä sen ehdon poistaminen, että kaupungilla on oikeus periä lisävuokra asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylityksestä.

Lisäksi päätetään, että kaupunki tarjoaa viiden vuoden välein vuokraoikeuksien haltijoille määräaikaista mahdollisuutta lunastaa tontit itselleen käypään markkinahintaan. Mahdollisuudesta tiedotetaan henkilökohtaisesti vuokraoikeuksien haltijoita.

Porrastusmenettely

Seuraavan vuosikymmenen aikana päätyvien tontinvuokrien valmistelutyössä on käynyt ilmi, että tontin vuoksivuokrat saattavat nousta moninkertaisiksi. Kaupunki pyrkii asuntotonttien maanvuokraustoiminnassaan kohtuullisuuteen ja siihen, että jokainen tontinvuokralainen ehtii taloudellisen tilanteensa perusteella tekemään tarvittavat päätökset ja toimenpiteet mahdollisen tontin uudelleenvuokraamisen ja asumisolojensa järjestämisen suhteen. Tästä syystä ehdotetaan, että Vantaan kaupunki ottaa erillispientalotonttien vuokrasopimuksia uusiessaan käyttöön niin sanotun porrastusmenettelyn, jossa uusi maanvuokra nousee täysimääräiseksi vaiheittain kolmen vuoden aikana. Porrastusmenettely helpottaa asukkaiden sopeutumista uuteen maanvuokratasoon sekä myötävaikuttaa siihen, ettei merkittäviä asunnon arvon alennuksia muodostu.

Erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa vuokraa esitetään perittäväksi porrastetusti siten, että maanvuokrasta peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 70 % ja kolmannelta 90 %, jonka jälkeen vasta neljännessä vuodesta lähtien peritään täyttä maanvuokraa. Porrastettu maanvuokra on kuitenkin määrältään vähintään se, mikä se oli ennen sopimuksen uusimista.

Kunnalle säädetyn tasapuolisuusvaatimuksen vuoksi vuokralaisia on kohdeltava yhdenvertaisesti, joten porrastusmenettelyä tulee soveltaa kaikissa tulevaisuudessa erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa. Menettelyä ei voi siis rajata koskemaan esimerkiksi vain tontteja, joissa vuokra nousee tietyn rajan yli. Mikäli porrastusmenettely otetaan käyttöön, tulee tänä vuonna (2023) Vantaan Kulomäessä päätyviin vuokrasopimuksiin lisätä ehto, jossa määritellään porrastusmenettelyn käyttöönotto, mikäli mahdollinen myönteinen päätös ei ole vielä lainvoimainen vuokrasopimusten allekirjoitushetkellä.

Rakennusoikeuden ylitys

Erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävien yleisten periaatteiden (KH 9.9.2019 § 20) mukaan kaupungilla on oikeus periä tontista lisävuokraa, joka on sidottu vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan ($X \text{ €/k-m}^2$), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän ($X \text{ k-m}^2$).

Kyseisellä ehdolla halutaan varmistaa se, ettei kaupunki menetä tontinvuokratuloja, mikäli tontille rakennetaan merkittävästi yli asemakaavassa sallitun rakennusoikeuden määrän. Tätä ehtoa käytetään myös luovutettaessa tuottajamuotoisia asuntotontteja, joissa asemakaavan mukainen asuinrakennusoikeus on huomattavasti suurempi kuin pientalotonteissa. Tuottajamuotoisten asuntotonttien osalta rakennusoikeuden ylitys voikin johtaa merkittävään lisäkauppahintaan/-vuokraan, joka on kaupungin kannalta taloudellisesti merkittävä. Sen sijaan pientalotonttien rakennusoikeuden ylityksen seuranta ja mahdollinen lisävuokran perintä työllistävät kaupunkia suhteettoman paljon siitä saatuun taloudelliseen hyötyyn nähden.

Erillispientalotonttien vuokrasopimusten uusimistilanteissa käytettävistä yleisistä periaatteista esitetään poistettavaksi edellä mainittu ehto lisävuokran perimisestä asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden ylitystilanteessa. Tarkemmat luovutusperiaatteet käyvät ilmi liitteestä "Vuokrasopimusten uusimistilanteissa vuokrattavien erillispientalotonttien luovutusperiaatteet".

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 41 mukaan kaupunginhallitus päättää maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja ehdoista.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään,

- a) että erillispientalotonttien vuokrasopimuksien uusimistilanteissa noudatetaan liitteessä mainittuja vuokrasopimusten uusimistilanteessa vuokrattavien erillispientalotonttien luovutusperiaatteita, jotka ovat toistaiseksi voimassa, ja
- b) että erillispientalotonttien vuokrasopimuksien uusimistilanteissa otetaan käyttöön porrastusmenettely, jossa tontinvuokra porrastetaan siten, että maanvuokrasta peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 70 % ja kolmannelta 90 %, jonka jälkeen vasta neljännessä vuodesta lähtien peritään täyttä maanvuokraa, kuitenkin niin, että porrastettu maanvuokra on määrältään vähintään se, mikä se oli ennen sopimuksen uusimista.
- c) että kaupunki tarjoaa viiden vuoden välein vuokraoikeuksien haltijoille määräaikaista mahdollisuutta lunastaa tontit itselleen käypään markkinahintaan. Mahdollisuudesta tiedotetaan henkilökohtaisesti vuokraoikeuksien haltijoita.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana vs. kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Esityslistatekstin johdantokappaletta ja päätösesitystä *täydennettiin* seuraavasti:

Lisäksi päätetään, että kaupunki tarjoaa viiden vuoden välein vuokraoikeuksien haltijoille määräaikaista mahdollisuutta lunastaa tontit itselleen käypään markkinahintaan. Mahdollisuudesta tiedotetaan henkilökohtaisesti vuokraoikeuksien haltijoita.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite: Vuokrasopimusten uusimistilanteessa vuokrattavien erillispientalotonttien luovutusperiaatteet (II)

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja Tilat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh 043 826 9117,
maankäyttöinsinööri Hilma Ruoho, puh. 043 825 5177,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Erillispientalotonttien vuokrausperiaatteet vuokrasopimusten uusimistilanteessa - toistaiseksi voimassa

Tontin vuokra

Tontin vuosivuokra on 4 % tontin käyvästä arvosta. Vuokra sidotaan elinkustannusindeksiin indeksilain sallimalla tavalla. Vuokraa ei alenneta, jos indeksin pisteluku laskee. Vuokra tarkistetaan puolessa välissä sopimuskautta ja korotetaan käyvän vuokran suuruiseksi, mikäli vuokrataso on jäänyt jälkeen käyvästä tasosta. Kaupunki tai kaupungin määräämä ulkopuolinen asiantuntija arvioi käyvän vuokratason.

Kaupungilla on oikeus periä tontista lisävuokraa, joka on sidottu vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan ($X \text{ €/k-m}^2$), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän ($X \text{ k-m}^2$). Vuokralainen on mahdollisen lisävuokran määrittämistä varten velvollinen viipymättä rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään kaupungille selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä ja mahdollisesti määräytyvästä tontin lisävuokrasta. Vuokrantarkistus koskee myös tässä mainittua rakennusoikeuden ylittämistä, ja yksikköhintaa korjataan vuokrantarkistuksen mukaisesti.

Kaupungilla on oikeus tarkistaa vuokra vastaamaan käypää vuokratasoa myös vuokra-alueen käyttötarkoituksessa, kaavamääräyksissä, rakennusoikeudessa tai muussa sellaisessa seikassa tapahtuvien muutosten johdosta.

Vuokran maksu

Vuokra maksetaan kultakin vuodelta kahdessa erässä puolivuositain kaupungin erikseen lähettämiä laskuja vastaan.

Vuokralainen on velvollinen ilmoittamaan kaupungille välittömästi, mikäli hänen osoitteensa muuttuu.

Jollei vuotuista vuokraa ja kaupungille suoritettavia jäljempänä mainittuja korvauksia, maksuja ja kustannuksia suoriteta määräaikana, vuokralainen on velvollinen maksamaan niille eräntymispäivästä maksupäivään asti korkolain mukaisen viivästyskoron.

Vuokra-aika

Vuokrattavien tonttien vuokra-aika on 50 vuotta.

Kiinnitykset

Kaupunki hakee vuokralaisen kustannuksella parhaalle etusijalle vahvistettavan nelinkertaisen vuosivuokran määräisen kiinnityksen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin rakennuksiin.

Mikäli vuosivuokraa tarkistetaan, kaupungilla on oikeus hakea tämän vuokrasopimuksen allekirjoituksin vuokralaisen lukuun ja kustannuksella parhaalle etusijalle vahvistettavan uuden kiinnityksen vuokra-alueen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin vuokra-alueella oleviin rakennuksiin suuruudeltaan vuokrantarkistuksen nelinkertainen (4) määrä.

Vuokralainen luovuttaa kiinnitystä koskevan panttikirjan kaupungille vuokrasopimuksen velvoitteiden täyttämisen vakuudeksi.

Jos vuokralainen ei noudata tähän vuokrasopimukseen perustuvia velvoitteitaan, kaupungilla on oikeus vuokralaista enempää kuulematta voimassa olevan lain mukaisesti hakea pantin nojalla saatavansa parhaaksi katsomallaan tavalla.

Vuokralaisen antamat panttaussitoumukset kattavat myös pantin tuoton.

Lohkominen

Tontit pyritään luovuttamaan kiinteistörekisteriin merkittyinä itsenäisinä kiinteistöinä. Vuokralaiselta peritään tontin lohkomiskustannukset.

Rakentamisvelvoite ja luovutuskielto

Jos vuokratontilla oleva rakennus osaksi tai kokonaan palaa tai muuten tuhoutuu, tulee vuokralaisen aloittaa (aloituskokous) rakennustyöt vuoden kuluessa sekä rakentaa uudelleen tontille kolmen vuoden kuluessa asemakaavan, mahdollisten rakentamishajojen ja hyväksyttyjen piirustusten mukainen asuinrakennus siten valmiiksi, että se on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa (muuttovalmis).

Tontin rakennusoikeudesta on käytettävä vähintään 60 prosenttia.

Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää edellä mainittuja määräaikoja.

Jos vuokralainen laiminlyö edellä määrätyn rakentamisvelvollisuuden täyttämisen, vuokranantajalla on oikeus irtisanoa vuokrasopimus.

Vuokralaisella ei ilman kaupungin kirjallista suostumusta ole oikeutta siirtää vuokraoikeutta tai muutoin luovuttaa tonttia, jonka rakentamisvelvoitetta ei ole täytetty.

Sopimussakko

Sopimusvelvoitteiden turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan vuokrasopimukseen sopimussakkolauseke. Kirjallisella hakemuksella ja erityisen painavista syistä voidaan alentaa sopimussakkoa tai luopua sen perimisestä.

Jos vuokralaiset laiminlyövät rakentamistyön aloittamisen (yksi vuosi vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, joka on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti.

Jos vuokralaiset laiminlyövät rakentamisvelvoitteen (kolme vuotta vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, jonka määrä on vuodessa tontin vuosivuokran viisinkertainen määrä, kuitenkin enintään viideltä vuodelta.

Jos vuokralaiset luovuttavat tontin rakentamattomana edelleen ilman kaupungin suostumusta, sopimussakko on vuosivuokran 50 kertainen määrä.

Mikäli vuokralainen rikkoo muutoin (pois lukien rakentamisvelvoite ja edelleen luovutus) vuokrasopimuksen mukaisia velvoitteitaan, sopimussakko on vuosivuokran 25 kertainen määrä.

Siirto-oikeus ja alivuokraus

Vuokralaisella on oikeus kaupunkia enempää kuulematta siirtää vuokraoikeus toiselle. Vuokraoikeuden saa siirtää ainoastaan luonnolliselle henkilölle.

Vuokra-alueella olevien rakennusten omistusoikeutta ei saa luovuttaa vuokraoikeudesta erillään eikä vuokra- aluetta tai sen osaa saa luovuttaa toisen käytettäväksi.

Uuden vuokralaisen on haettava vuokraoikeutensa kirjaamista Maanmittauslaitokselta maakaaren mukaisesti.

Uuden vuokralaisen tulee viipymättä siirron tapahduttua toimittaa kaupungille jäljennös luovutuskirjasta tai muusta saannon perusteena olevasta asiakirjasta sekä ilmoittaa samalla kirjallisesti maanvuokran uusi laskutusosoite.

Vuokralainen sitoutuu olemaan luovuttamatta vuokra-alueen vuokraoikeutta edelleen ilman kaupungin kirjallista suostumusta, jos Vuokra-alueelle rakennettava rakennus tuhoutuu ja uudelleenrakentamisvelvoitetta ei ole täytetty.

Vuokralainen vastaa vuokraehtojen täyttämisestä omalta hallinta-ajaltaan ja lisäksi hallinta-aikansa jälkeiseltäkin ajalta niin kauan, kunnes Maanmittauslaitos on kirjannut vuokraoikeuden siirron uuden vuokralaisen nimiin.

Hoitovelvollisuus

Vuokralainen on velvollinen pitämään vuokra-alueen ja sen rakennukset ja muut rakenteet hyvässä kunnossa sekä noudattamaan niiden hoidosta annettuja määräyksiä.

Vuokralainen on vastuussa vuokra-alueella olevista puista ja kaataa huonokuntoiset ja vaaralliset puut omalla kustannuksellaan.

Katselmukset

Kaupungilla on oikeus toimittaa vuokra-alueella katselmuksia sen selvittämiseksi, ovatko vuokra-alue ja sillä sijaitsevat rakennukset sopimuksen mukaisessa kunnossa ja noudatetaanko vuokrasopimuksen määräyksiä myös muutoin.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapito

Vuokralaisen velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana tonttiin rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään sekä asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

Yhdyskuntatekniset laitteet

Kaupungilla on oikeus sijoittaa vuokra-alueelle ja sille rakennettaviin rakennuksiin tarpeelliset johdot, laitteet, laitteistot ja kiinnikkeet.

Jos kaupunki ennen vuokra-ajan päättymistä tarvitsee osaa vuokra-alueesta katu- tai liikennealueeksi tai muuta yleistä tarvetta varten, vuokralaisen on luovutettava sitä varten tarvittava ala. Tämä ei kuitenkaan koske alaa, jolla vuokralaisen omistama rakennus sijaitsee.

Kaupunki pidättää oikeuden perustaa tarvittaessa vuokra-alueelle rasitteita yhdyskuntateknisiä laitteita ja johtoja varten. Vuokralaiselle korvataan edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuva vahinko.

Maaperä

Vuokralainen on velvollinen huolehtimaan siitä, että vuokra-alue ei vuokralaisen toimesta tai muutoin pilaannu. Mikäli vuokralainen laiminlyö tässä tarkoitetun velvollisuutensa, vuokranantajalla on oikeus toteuttaa puhdistaminen vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset vuokralaiselta.

Maanalaiset hankkeet

Kaupungilla on oikeus korvauksetta toteuttaa vuokra-alueelle maanalaisia hankkeita sekä käyttää ja ylläpitää niitä edellyttäen, etteivät nämä estä eivätkä rajoita vuokra-alueen asemakaavan eivätkä vuokrasopimuksen mukaista toteuttamista ja käyttöä.

Uudelleen vuokraus

Vuokralaisella on etuoikeus vuokra-ajan päättyessä saada vuokra-alue uudelleen vuokralle edellyttäen, että vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet ja alue on tarkoitus vuokrata vastaavaan käyttötarkoitukseen.

Jos vuokralainen haluaa käyttää mainittua etuoikeutta, tämän on kirjallisesti ilmoitettava siitä kaupungille viimeistään yhtä (1) vuotta ennen vuokra-ajan päättymistä mainitun oikeuden menettämisen uhalla.

Vuokra-ajan päättymisen ja lunastus

Vuokralainen on vuokra-ajan päättyessä velvollinen siivoamaan vuokra-alueen. Mikäli vuokra-alue on vuokra-aikana pilaantunut, vuokralainen on velvollinen kunnostamaan vuokra-alueen maaperän.

Vuokrasuhteen päätyttyä kaupunki lunastaa itselleen vuokra-alueella olevat ja kaupungin luvalla rakennetut rakennukset, mikäli vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet. Lunastusta maksetaan 80 % rakennusten teknisestä nykyarvosta vuokra-ajan päättymisen ajankohtana. Arvioinnissa ei oteta huomioon maan arvon kohoamista, rakennusten mahdollista tuottoa eikä ylellisyyslaitteita.

Jos kaupunki tarjoaa vuokralaiselle mahdollisuuden pidentää vuokra-aikaa tai tehdä uuden vuokrasopimuksen edellisen päätyttyä, mutta vuokralainen ei hyväksy tarjousta, kaupunki ei ole velvollinen suorittamaan lunastusta. Tällöin vuokralainen on vuokra-ajan päättyessä velvollinen viemään pois omistamansa rakennukset, rakenteet, laitteet ja laitokset perustuksineen sekä muun vuokra-alueella olevan omaisuuden ja siivoamaan vuokra-alueen alkuperäiseen kuntoon.

Mikäli vuokralainen ei kolmen (3) kuukauden kuluessa vuokra-ajan päättymisestä ole poistanut lunastamatta jäävää omaisuutta sekä siivonnut, puhdistanut ja tasoittanut vuokra-alueen, kaupungilla on oikeus tehdä tai teettää velvollisuuksien täyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset vuokralaiselta. Tällöin kaupungilla on oikeus viedä pois vuokra-alueella oleva omaisuus ja menetellä sen suhteen parhaaksi katsomallaan tavalla. Jos omaisuuden arvo ylittää sen myymisestä aiheutuvat kulut, kaupungilla on tällöin oikeus myydä se vuokralaisen lukuun julkisella huutokaupalla tai muulla omaisuuden laatu ja arvo huomioon ottaen tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupungilla on oikeus käyttää omaisuuden myynnistä kertyvät varat edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuvien kustannustensa ja muiden vuokrasopimukseen perustuvien saataviensa kattamiseen.

14 § **Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle asemakaavasta ja asemakaavamuutoksesta 232700 sekä tonttijaosta, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi, tehdystä valituksesta**

VD/9679/10.02.04.00/2018

TeA/TLA/A-RK/HeA/VIK/KN/HPi/MT

Vantaan kaupunginvaltuusto on 14.11.2022 § 13 päättänyt hyväksyä 23.8.2022 päivätyn asemakaavan ja asemakaavamuutoksen 232700 sekä tonttijaon, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi.

Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä on tehty valitus Helsingin hallinto-oikeuteen. Valittajana on Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, Helsinki.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valituksen johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon. Lausuntoa pyydettiin 6.3.2023 mennessä. Vantaan kaupunki on hakenut lausunnolle lisää aikaa ja lisää aikaa on myönnetty 6.4.2023 saakka.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää lausunnon antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Koska kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen, on sen tehtävänä antaa nyt pyydetty lausunto.

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen asemakaavoituksessa sekä yhteiset palvelut -palveluyksikön laki- ja valmistelupalveluissa on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa esitetään valitus hylättäväksi aiheettomana. Lausunto ja valitus ovat kaupunginhallituksen esityslistan liitteenä.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto asemakaavasta ja asemakaavamuutoksesta 232700 sekä tonttijaosta, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi, tehtyyn valitukseen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle
- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö
- Valitusasiakirjat

Täytäntöönpano: Laki- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Asemakaava-arkkitehti Hertta Ahvenainen, puh. 043 826 9012

Lakimies Heino Pitkänen, puh. 043 825 9154

Aluearkkitehti Anna-Riitta Kujala, puh. 050 302 8799

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia

Lausunto asiassa dnro 6454/03.04.04.16/2022.

Valituksenalainen päätös

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 14.11.2022 § 13 koskien asemakaavaa ja asemakaavamuutosta 232700 ja tonttijakoa, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi

Valittaja

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, Helsinki

Lausunnon antaja

Vantaan kaupunginhallitus

Valitusten sisältö ja perusteet

Valittaja vaatii, että Helsingin hallinto-oikeus kumoaa Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksen hyväksyä Kivistön Lumikvartsin asemakaava ja asemakaavan muutos maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) 9 §:n ja 54 §:n vastaisena.

Lisäksi Valittaja vaatii alueelle töiden aloittamiskieltoa muutoksenhaun käsittelyn ajaksi.

Valittajan mukaan Kivistön Lumikvartsin asemakaavan teossa on laiminlyöty MRL:n 9 §:n edellyttämä merkittävien luontovaikutuksien riittävä selvitysvelvoite, minkä aiheuttamat puutteet ovat heijastuneet suoraan myös kaavan vaikutusarviointeihin. Tämä koskee erityisesti kaavan vaikutuksia merkittäviä metsäluontoarvoja omaaviin luontotyyppeihin.

Valittajan mukaan kaava ohjaa rakentamiseen noin 5 ha luonnonsuojellisesti arvokkaita kangas- ja lehtometsiä sekä turvekankaita pirstoen samalla luonnonsuojelubiologisesti erittäin arvokkaan noin 20 hehtaarin laajuisen metsäalueen keskeltä. Samalla se heikentää olennaisesti Vantaan kaupungin omissa selvityksissä tärkeäksi todetun etelä-pohjoissuuntaisen metsäekologisen yhteyden laatua ja toimivuutta.

Valittajan mukaan lajistonsuojelun näkökulmasta kaava tuhoaa merkittävän osan Kivistön alueen erittäin merkittävästä lahokaviosammalen esiintymiskeskittymästä

sekä heikentää yhtä Kivistön alueen liito-oravien elinympäristöverkoston avainaluetta. Luontoarvoihin kohdistuva yhteisvaikutus on syytä nähdä luonnonympäristöjen erityisten arvojen hävittämisenä ja heikentämisenä asemakaavan sisältövaatimusten vastaisella tavalla (MRL 54 §).

Lausunto

Kaupunginhallitus yhtyy kaupunginvaltuuston päätökseen 14.11.2022 § 13. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti, eikä päätöksessä ole loukattu hyvän hallinnon periaatteita. Asemakaavamuutos perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen. Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein, että valitus hylätään tai jätetään osittain tutkimatta.

Kaupunginhallitus on toimivaltainen antamaan lausunnon valituksen johdosta. Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää lausunnon antamisesta kaupunginvaltuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Koska kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen, on sen tehtävänä antaa nyt pyydetty lausunto.

Perustelut

Tärkeimmät perusteet Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n (jäljempänä "SLL" tai "muutoksenhakija") valituksen hylkäämiselle ovat:

1. Asemakaavoitusta varten laadittujen selvitysten ja vaikutusarviointien riittävyys ja ajantasaisuus
2. Lahokaviosammalen suotuisan suojelutason säilyminen Vantaalla
3. Asemakaavoituksen sisältövaatimusten täyttyminen
4. Yleiseen etuun liittyvät perusteet

1. Asemakaavoitusta varten laadittujen selvitysten ja vaikutusarviointien riittävyys ja ajantasaisuus

1.1 Selvitysten riittävyys

Muutoksenhakija toteaa valituksessaan: *"Kivistön Lumikvartsin asemakaavan teossa on laiminlyöty maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämä merkittävien luontovaikutuksien riittävä selvitysvelvoite, minkä aiheuttamat puutteet ovat heijastuneet suoraan myös kaavan vaikutusarviointeihin. Tämä koskee erityisesti kaavan vaikutuksia merkittäviä metsäluontoarvoja omaaviin luontotyypeihin."*

Kaupunginhallitus toteaa seuraavaa,

MRL:n lähtökohtana on, että selvitysten ja vaikutusten arvioinnin laajuus riippuu kunkin kaavan vaikutuksista, ja tehtävät selvitykset sovitetaan kunkin kaavan

erityispiirteisiin. Lähtökohta ilmenee MRL 9.2 §:sta, jonka mukaan suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset on selvitettävä tarpeellisessa määrin koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999, MRA) 1.1 §:n mukaan selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset: 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön; 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon; 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin; 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen; 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön; sekä 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen. Riittävyttä ei ole laissa tai asetuksessa tarkemmin määritelty.

Luontoselvitykset on laadittu kokeneiden asiantuntijoiden toimesta Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksen ohjauksessa. Luontoselvitysten löydökset ovat perustuneet asiantuntijoiden maastokäynteihin. Luontoselvitysten tiedot ovat ohjanneet Kivistön Lumikvartsin asemakaavoitusta, ja asemakaava pohjautuu riittäviin ja ajantasaisiin selvityksiin, joiden perusteella on arvioitu kaavan merkittävät vaikutukset.

Luontoselvitykset, jotka ovat olleet suunnittelutyössä käytössä, on lueteltu asemakaavaselostuksessa (päivätty 23.8.2022) sivuilla 4–5, ja niiden ajantasaisuudesta on kerrottu lausunnon kohdassa 1.3. Luontoarvojen selvittämistä on kuvattu lausunnon kohdassa 1.4.

Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että ELY-keskus valvovana viranomaisena ei ole missään vaiheessa kaavaprosessia todennut luontoselvityksiä riittämättömiksi.

Kaupunginhallitus toteaa johtopäätöksensä, että on ollut perusteltua olettaa, että laaditut luontoselvitykset ovat olleet MRL ja MRA mukaisia ja riittävällä tarkkuudella laadittuja.

1.2 Vaikutusarvointien riittävyys

Edellä todetun mukaisesti maankäyttö- ja rakennuslain lähtökohtana on, että selvitysten ja vaikutusten arvioinnin laajuus riippuu kunkin kaavan vaikutuksista, eikä riittävyttä ole laissa tarkemmin määritelty. Asemakaavan vaikutusten arviointi on osana selostusta (23.8.2022 päivätty kaavaselostus, luku 4.5., s.53-57).

Kaavan vaikutuksia on arvioitu tarkemmin suhteessa rakennettuun ympäristöön (23.8.2022 päivätty kaavaselostus, s. 53–54), luontoon ja luonnonympäristöön (s. 55-56) ja ilmastomuutokseen (s.57). Luontoon ja luonnonympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa todetaan, että uudisrakentamisella on merkittäviä vaikutuksia alueen luontoarvoihin. Rakentaminen vähentää luontoalueita ja samalla asukas- ja käyttäjämäärän kasvu lisää viheralueiden käyttöpaineita ja kulutusta.

Hanke ei kuitenkaan vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita, sillä yhdyskuntarakenteen keskittäminen aseman seudulle mahdollistaa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen sekä merkittävien luontoarvoille rakentamisesta koituvien haittojen välttämisen koko kaupungin tasolla.

Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että Lumikvartsin suunnitteluratkaisuilla turvataan ekologistia yhteyksiä tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. Osana Kivistön keskustan kaavarunkotyötä (kh 22.3.2021) on tunnistettu kaupunkiluonnon mahdollisuudet. Tiiviissä kaupunkirakenteessa kaupunkiluonto on maavaraisten metsien ja niittyjen ohella kasvikattoja, -seiniä, viherkatuja ja tonttivilhettä. Lumikvartsin asemakaavaehdotus edustaa tätä kaavarungon hyväksyttyä suunnitteluperiaatetta, jossa kaupunkirakenteessa eri tasot, kuten luonnon ja liikkumisen ympäristöt, liittyvät ja limittyvät toisiinsa. Lumikvartsin kaava vahvistaa Kivistön keskustan kaavarungossa suunniteltua Onnenkivenpuiston etelä-pohjoissuuntaista ekologista yhteyttä. Poikittainen länsi-itäyhteys syntyy Onnenkivenpuiston jatkeen, tonttivilhettä ja katualueille varattujen flexzone-alueiden sekä katupuiden ja kasvikattojen kokonaisuutena. Kaupunkivilhettä määrä varmistetaan vihertehokkuuden määräyksellä sekä yksityiskohtaisin kaavamerkinnöin ja –määräyksiin.

Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että Vantaan yleiskaavan 2020 valmistelun yhteydessä Vantaan kaupunki teetti selvityksen ja suojelusuunnitelman lahokaviosammalen huomioimiseksi kaavoituksessa ja lajin suotuisan suojelutason säilymisen arvioimiseksi (Manninen & Nieminen 2020). Selvityksen perusteella lahokaviosammalen suojelun taso Vantaalla säilyy suotuisana yleiskaavan 2020 sen hetkisen luonnoksen mukaisen maankäytön toteutuessa. Kivistön Lumikvartsin suunnittelualuetta on suojelusuunnitelmassa tarkasteltu yleiskaavan rakentamisen alueena, eikä siellä olevien esiintymien ole oletettu säilyvän. Alueen lahokaviosammaleesiintymät eivät siten ole keskeisiä lajin suotuisan suojelutason säilymisen kannalta Vantaalla. Lumikvartsin kaava-alueella luo-määräyksellä huolehditaan liito-oravan ja lahokaviosammalen elinympäristön edellytyksistä. Kaavamääräyksissä ohjeistetaan muun muassa pitkospuiden suosimiseen. Tämä on keino ohjata kulutus/kulkeminen pois herkiltä alueilta, vaalia maapohjaa kulumiselta, vähentää riskiä esimerkiksi lahokaviosammalle tärkeiden pitkälle lahonneiden maapuiden tallomiselle ja turvata metsäkasvillisuuden kerroksellisuus.

Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että asemakaavan nähtävilläolon jälkeen lähtötiedot ovat päivittyneet luontoarvojen osalta. Lumikvartsin kaava-alueelta on löytynyt lisää huomioitavia luontoarvoja, jotka käyvät ilmi viimeisimmästä Kivistön linnusto- ja lepakkoselvityksestä (Faunatica Oy 2021). Näistä merkittävin on hömötiaislöydös. Alue ei kuitenkaan ole suojeltu kohde, ja selvitys toteaa sen säilyttämisen olevan vapaaehtoista. Jotta hömötiainen voisi säilyä alueella, tulisi Kehäradan ja Tikkurilantien välinen metsä suojella laajamittaisesti, lisäksi jo nykytilanteessa luvaton maastoliikenne häiritsee lintujen pesintää. Vantaan kaupunki näkee, että kokonaiskestävyyden kannalta on kannattavampaa rakentaa tiiviisti

asemanseuduille, ja säästää luontoarvoiltaan rikasta metsää Kivistön keskustan ympärillä ja muualla Vantaalla.

Vaikutusten arvioinnissa todetaan myös, että Vantaan kaupunki on mukana SYKEN ekologisen kompensaation kansallisessa pilotissa, jossa etsitään kaupunkitasoista ratkaisua luontoarvojen turvaamiseksi. Kivistön keskustassa asemien lähellä paikallinen laajamittainen luontoarvojen suojelu on kyseenalaista, koska on ekologisesti kestäväntä sijoittaa mahdollisimman paljon asukkaita jo rakennetun joukkoliikenteen runkoyhteyden asemien lähelle. Tavoitteena on, kuten tähänkin saakka, kompensoida menetettyjä arvoja muualla kuin Kivistön keskustassa, mutta kompensaatiopilotin tarkoituksena on tehdä luontoarvojen suotuisan suojelutason varmistamisesta läpinäkyvämpää.

Kaupunginhallitus toteaa, että vaikutusten arviointi on toteutettu lain edellyttämällä tavalla tarpeellisessa määrin koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

1.3 Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitykset ja niiden ajantasaisuus

Selvitysten ajantasaisuuden on arvioinut Vantaan ympäristökeskus kaavatyön alkaessa ja sen edetessä. Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavaan liittyvät selvitykset ovat ajantasaiset ja erittäin kattavat.

Suunnittelutyössä käytetyt selvitykset ja arvio niiden ajantasaisuudesta:

- Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll Finland Oy, 25.6.2022): ajantasainen
- Vantaan Kivistön linnusto- ja lepakkoselvitys (Faunatica Oy, 7.10.2021): ajantasainen
- Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitys 2020, FCG (12.10.2020): ajantasainen
- Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvitys 2020, FCG Oy (27.6.2020): ajantasainen
- Vantaan Kivistön seuranta-alueen liito-oravaselvitys, FCG Oy, (9.6.2020): ajantasainen
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymiselvitys ja suojelusuunnitelma 2020, Faunatica (Manninen, O & Nieminen, M. Faunatica Oy, 7.2.2020): ajantasainen
- Kivistön liito-oravaseuranta 2019, Ramboll Oy (27.6.2019): ajantasainen
- Kivistön liito-oravaseuranta 2018, Ramboll Oy (30.11.2018): ajantasainen
- Kivistön liito-oravaseuranta 2017, Ramboll Oy (27.11.2017): ajantasainen

- Myyrmäen, Kivistön ja Ylästön liito-oravaselvitys 2016, Ramboll Oy (30.9.2016): Koko Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma suunnittelutyön alkaessa päivitettävänä. Selvitystyön päivitys on valmistunut 25.6.2022: Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma 2022, Ramboll Finland Oy
- Marja-Vantaan alueen matelija- ja sammakkoeläinselvitys vuonna 2011: Selvitys suunnittelutyön alkaessa ajantasainen, ei tunnistettua välitöntä päivitystarvetta.
- Marja-Vantaan lepakkokartoitus (Faunatica Oy, 2009): Selvitys on arvioitu tarpeelliseksi päivittää. Selvitystyön päivitys on valmistunut 7.10.2021: Vantaan Kivistön linnusto- ja lepakkoselvitys 2021, Faunatica Oy
- Marja-radan rakentamisen luontoselvitys (Ympäristötutkimus Oy Metsätähti, 2003): Selvitys on arvioitu tarpeelliseksi päivittää. Selvitystyön päivitys valmistunut 12.10.2020: Vantaan Kivistön laho-kaviosammal- ja luontotyyppiselvitys 2020, FCG.
- Kivistön keskustan kaavarungon viher- ja virkistysuunnitelma, päivitys 2020–2021 (Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy ja Vantaan kaupunki, 9.3.2021)

1.4. Luontoarvojen selvittäminen

Muutoksenhakija toteaa alueen luontoarvoista: *”Kaava-alueen metsät edustavat SLL:n Vantaan yhdistyksen edustajien maastokäyntien perusteella metsiä, jotka täyttävät pääosaltaan Etelä-Suomen metsäluonnon monimuotoisuusohjelman (METSO) luonnontieteellisissä valintaperusteissa määritetyt luonnonsuojellisesti arvokkaan metsän kriteerit. Arvokkaat metsät jatkuvat myös kaava-alueen ulkopuolelle.*

Metsien potentiaali toimia vaateliaan ja uhanalaisen laho-tajalajiston merkittävänä esiintymiskeskittymänä on ilmeinen, mutta lajistoa ei ole selvitetty.”

Muutoksenhakija toteaa lisäksi: *”Lumikvartsin asemakaava-alueen metsäiset luontotyyppit ja niihin liittyvät suojeluarvot on selvitetty puutteellisesti. (...) Kaava-alueen luontotyyppitieto perustuu lähinnä ”Kivistön kaavarunkoalueen luontotyyppi- ja laho-kaviosammalkartoitus” (FCG 2020, liite 5) -selvitykseen, jossa vähätellään kaava-alueen metsien luontoarvoja.”*

Kaupunginhallitus toteaa, että Kivistön asemakaavoituksessa on hyödynnetty kaupungin sisäistä asiantuntijuutta sekä sidosryhmäyhteistyötä kaava-alueiden luontoarvojen arvioinnissa. Osana Lumikvartsin asemakaavan työryhmää on ollut Vantaan ympäristökeskuksen ympäristösuunnittelijat sekä Vantaan yleiskaavoituksen maisema-arkkitehti ja ympäristöasioihin perehtyneet suunnittelijat. Luontoselvitykset ovat tehneet kokeneet luontoselvittäjät.

Luontotyyppiselvityksen vuonna 2020 toteuttaneet FCG:n asiantuntijat eivät ole tunnistanee alueella erityisiä arvoja, seuraavin perusteluin:

”Kehäradan ja Tikkurilantien väliin jäävällä alueella ei ole kovin vahvaa METSO–potentiaalia, sillä puusto on verrattain nuorta. Vaikka alueella on kohtalaisesti lahoppuustoa, se on kuitenkin pääosin riukumaapuuta sekä yksittäisiä tuoreita tuulenkaatoja. Alue on arviomme mukaan korkeintaan luokan III Metso aluetta; talousmetsää, jolle on hoidon viivästymisen vuoksi muodostunut hieman runsaammin lahoa. Lahokaviosammalen esiintyminen nostaa hieman alueen arvoa, mutta luontotyypeiltään alue ei selvityksessämme [FCG 2020] ole noussut esiin. Rakenteellisesti puusto ei ole kovin monimuotoista.

Metso I luokan kriteerien mukaan puuston iän tulisi olla yli 80–100-vuotiaista, mikä ei tässä tapauksessa täyty. Toki uhanalaisen lahokaviosammalen esiintyminen voi nostaa ko. kasvupaikat METSO I luokkaan, mutta muilta osin kriteerit jäävät vajavaisiksi. (1) Puusto on yksijaksoista eli pääosin tasaikäistä, alueella on siis tehty aikanaan avohakkuu, jonka jälkeen puusto on kasvanut takaisin. Tämän myötä latvuksen monikerroksellisuus puuttuu, alueella on muutamia iäkkäämpiä haapoja ja kuusia, mutta nämä ovat vain yksittäisiä puita. (2) Hakkuun jälkeen kasvanut puusto on ilmeisesti jätetty aikanaan harventamatta, minkä takia puusto on ollut (ja on edelleen) ylitihedä ja osa nuoresta puustosta (erit. koivu) on kuollut varjostuksen ja ravinnekilpailun takia. Tämän myötä ohutrunkoista lahoppuuta on paikoin kohtalaisesti. Eri lahoasteet ja lahoppuuston eri runkopaksuudet kuitenkin puuttuvat. (3) Kenttäkerros puuttuu ja/tai on voimakkaan aukkoinen, mikä johtuu niin ikään puuston liiallisesta tiheydestä. Luonnontilaisen kaltaisessa tai luonnontilaisessa, METSO-kriteerit täyttävässä metsässä puuston tiheys on vaihtelevaa, ja kenttäkerros on saanut pääosin kehittyä kasvupaikkatyypille ominaiseksi. Kivistön tapauksessa kenttäkerroksen luonnontila on heikko. Jos lehtojen tai lehtomaisen kankaan kasvilajeja kasvaa siellä täällä, se kertoo enintään maapohjan potentiaalista kehittyä lehdoksi pitkällä aikavälillä. SLL:n Kivistöntähden asemakaavan muistutuksen (7.10.2019) valokuvissa on muutama järeämpi maalahoppuurunko, mutta taustalla oleva puusto on edelleen pääasiallisesti tasaikäistä ja yksijaksoista. Lahokaviosammalen esiintyminen nostaa sen kasvupaikkojen arvoa, mutta viime vuosien inventointiaktiivisuuden lisääntyä myös lajista tehtyjen havaintojen määrä on kasvanut merkittävästi. Havaintojen perusteella lajia esiintyy myös nuorissa talousmetsissä, jos sopivaa lahoainesta vain on saatavilla.”

Kaupunginhallitus toteaa FCG:n asiantuntijoiden näkemykseen ja sidosryhmäyhteistyön puitteissa suoritettuun arviointiin viitaten, että alueen luontoarvot on selvitetty riittävällä tavalla kaavatyön yhteydessä.

2. Lahokaviosammalen suotuisan suojelutason säilyminen Vantaalla

2.1. Lahokaviosammaleen esiintymisen selvittäminen

Muutoksenhakija toteaa valituksessaan: *”Lumikvartsin asemakaava tuhoaa merkittävän määrän lahokaviosammalen esiintymispaikkoja sekä 5 ha lajin pidempiaikaiselle säilymiselle tärkeää ydinaluetta. Myös vähäiset kaavassa VL/luo-alueiksi merkityt alueet tulevat väijäämättä menettämään kykyään toimia lajin elinympäristöinä huomattavasti lisääntyvän kulutuksen sekä rakentamisen synnyttämän metsänhoitopaineen takia. On perusteita olettaa heikentävän vaikutuksen kohdentuvan lisäkulutuksen myötä myös kaava- alueen ulkopuolisiin osiin samaa lahokaviosammalen ydinaluetta.”*

Kaupunginhallitus painottaa, että lahokaviosammalen esiintymistä Kivistössä ja Kivistön Lumikvartsin suunnittelualueella on systemaattisesti selvitetty ennen kaavaprosessia ja kaavaprosessin aikana. Tieto lajista ja sen levinneisyydestä Vantaalla on lisääntynyt selvitysten myötä ja kaavoituspäätökset ovat perustuneet kunkin hetken ajankohtaiseen selvitystietoon.

Koko Vantaan laajuisen lahokaviosammalen selvityksen ja suojelusuunnitelman (Manninen, O. & Nieminen, M., 2020) tavoitteena on ollut uusien lahokaviosammalen esiintymien inventointi sekä arvioida lajin suotuisan suojelutason säilyminen ja sen keinot. Vain riittävällä tiedolla voidaan mahdollistaa kaupunkirakenteen kehittyminen resurssiviisaalla ja kestäväällä tavalla sekä varmistaa vuosina 2017–2020 valmisteilla olleen lainvoimaisen Vantaan yleiskaavan 2020 kaavavarannon toteutettavuus. Kaupunginvaltuusto on 25.1.2021 hyväksynyt yleiskaava 2020:n ja yleiskaava 2020 on tullut voimaan 11.1.2023.

Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma -selvityksen mukaan Vantaalta tunnetaan lahokaviosammalen itiöpesäkkeitä 242 kasvupaikalta ja itujuväsryhmiä 2 238 kasvupaikalta (vuosien 2011–2019 tiedot). Selvityksessä esiintymäalueet on rajattu 107 erilliseksi ydinalueeksi, joiden pinta-ala on yhteensä noin 1 071 ha. Näiden lisäksi Vantaalla on edelleen kartoittamatta 106 lajille potentiaalisesti soveliaista aluetta (pinta-alaltaan yhteensä n. 1 412 ha), joiden tilanne tulisi selvittää (Manninen, O. & Nieminen, M. 2020, s. 3). Selvityksen valmistuttua on potentiaalisia alueita selvitetty muun muassa Hakunilan Saagatien asemakaavan (002410) ympäristössä, Kuusijärven pohjoispuolella (971100), Elmon asemakaavan (720900) alueella sekä luonnonsuojelualueilta Silvolanmetsässä, Pitkäkoskella sekä Soltorpissa. Kaikissa näissä tapauksissa myös potentiaaliset alueet ovat osoittautuneet esiintymä- tai ydinalueiksi.

SLL:n mainitsema Ida Korhosen aineisto on otettu huomioon koko kaupungin kattavassa selvityksessä (Manninen, O. & Nieminen, M., 2020). Olli Manninen on tarkastellut Korhosen löytöjen vaikutuksia koko kaupungin kattavan lahokaviosammalselvityksen pisteytykseen. Tarkastelun tuloksena raportin laatijat ovat todenneet, että Korhosen löydöillä ei ole merkittävää vaikutusta alueiden pisteytykseen, ja myös ydinaluerajaukset pysyvät samoina.

2.2 Lahokaviosammaleen suojelusuunnitelma Vantaalla

Uusien lahokaviosammalalueiden inventoinnin lisäksi osana selvitystyötä on laadittu suojelusuunnitelma, jonka avulla pyritään turvaamaan lajin suotuisan suojelutason säilyminen Vantaalla. Selvityksessä otetaan huomioon se, että osaan tunnetuista esiintymistä (kuten Kivistön Lumikvartsin kaava-alueella) kohdentuu maankäytön muutospaineita. Lahokaviosammalen suotuisan suojelutason säilyttämiseksi Vantaalla suojelusuunnitelmassa esitetään käytettäväksi ekologisen kompensaation periaatetta, jonka tarkoituksena on hyvittää ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutuvat heikennykset suojelemalla tai ennallistamalla elinympäristöjä.

Suojelusuunnitelmassa esitetty kompensaatiotarkastelu perustuu vanhan yleiskaavan ja uuden yleiskaavaluonnoksen väliseen vertailuun. Uudessa hyväksytyssä yleiskaavassa osa yleiskaavaluonnoksen aikaisista lahokaviosammalen suojelemiseksi suunnitelluista alueista eivät kuitenkaan toteutuneet. Suunnitelmassa lajin elinoloja oletettavasti parantavat, kaavamerkintöjen mukaiset maankäytön muutokset tulkittiin täysimääräiseksi tai osittaiseksi kompensaatioksi (pääosa) silloin, kun siirretään muuten heikentymässä tai tuhoutumassa olevien esiintymien alueita suojelluiksi tai muutoin niiden säilymisen kannalta suotuisamman maankäytön piiriin. Lisäksi yleiskaavaluonnoksessa lajin elinoloja heikentävät muutokset huomioitiin ja heikennykset vähennettiin kokonaiskompensaatiosta. Kompensaatiotarkasteluun otettiin mukaan kaikkien ydinalueiden pinta-ala sekä kasvupaikkojen ja itiöpesäkkeiden määrä (Manninen, O. & Nieminen, M. 2020, s. 3).

Suojelusuunnitelman yhteenvedossa (Manninen, O. & Nieminen, M. 2020, s. 37) todetaan, että ”uudessa yleiskaavaluonnoksessa, verrattuna voimassa olevaan yleiskaavaan, maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat (pinta-ala ja lahokaviosammalen kasvupaikkojen/yksilöiden osalta) yleiskaavaluonnoksen rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammaleesiintymien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla”. Kivistön Lumikvartsin asemakaava-alue sijaitsee kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymän Yleiskaava 2020:n mukaan rakennettavaksi osoitetulla alueella, joten kaava-alueelle sijoittuvaan lahokaviosammaleesiintymään kohdistuva heikentämisen kompensointi on huomioitu suojelusuunnitelmassa.

Kompensaatio on lieventämishierarkian viimeinen vaihe ja ensisijaisesti tulee joko välttää tai minimoida syntyvä haitta. Lumikvartsin asemakaavassa on lähdetty tavoittelevaan haitan minimointia osoittamalla kaavassa alueet, joille tulee jäämään lahokaviosammalen esiintymiä ja joille on kaavamääräyksellä osoitettu toimenpiteitä takaamaan lajin säilymiselle alueella. Loput lajille ja lajin suojelutasolle syntyvästä haitasta kompensoidaan Vantaan kaupungin alueilla.

Lahokaviosammalen suojelusuunnitelma valmistui vuonna 2020, ja sen jälkeen on varmistunut useita uusia lahokaviosammalen esiintymiä, jotka kattavat kymmeniä hehtaareja suojeltuja tai suojeltaviksi varattuja metsäalueita. Uusien selvitysten myötä tietämys lahokaviosammalen levinneisyydestä ja runsaudesta on tarkentunut, ja lajin tilanne on osoittautunut paremmaksi kuin mitä suojelusuunnitelman valmistumisen aikoihin arvioitiin.

Vuoden 2022 kartoituksissa tutkittiin potentiaalisiksi arvioituja lahokaviosammalkohteita, jotka sijoittuvat kolmelle luonnonsuojelualueelle ja yhdelle luonnonsuojelualuevaraukselle. Vierekkäin sijaitseville Silvolanmetsän ja Pitkäkosken luonnonsuojelualueille rajattiin noin 30 hehtaarin ydinalue. Pienellä Soltorpin luonnonsuojelualueen potentiaalisiksi arvioidulta vajaan 6 kuuden hehtaarin metsäalueelta löytyi yli 120 lahokaviosammalen itujyväryhmää. Yleiskaavassa 2020 luonnonsuojelualueeksi varatulla Karhusuo-Tyttömäen alueelle rajattiin noin 18 hehtaaria uutta lahokaviosammalen ydin- tai esiintymäaluetta.

Kyseiset tulokset on luettavissa seuraavista luontoselvityksistä:

- Manninen, E., Koskimies, P., Nieminen, M. & Kinnunen, J. 2022: Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla vuonna 2022. – Faunatican raportteja 74/2022. 166 s.
- Vanhatalo, A., Koskimies, P., Manninen, E. & Vasko, V. 2022: Vantaan Smedsinmetsän asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022. – Faunatican raportteja 41/2022. 64 s.
- Makkonen, H., Koskimies, P., Nieminen, M. & Vasko, V. 2022: Vantaan Lammasslammen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022. – Faunatican raportteja 39/2022. 90 s.

Kaupunginhallitus katsoo, että edellä mainituilla toimenpiteillä pystytään turvaamaan lajin suotuisa suojelutaso Vantaalla.

2.3. Luonnonsuojelulain säännökset

Kaupunginhallitus toteaa, että Kivistön Lumikvartsin kaava-alueella sijaitsevia lahokaviosammaleen esiintymispaikkoja ei ole ELY-keskuksen päätöksellä määritelty luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 47 §:n mukaisesti erityisesti suojeltavan lajin tärkeäksi esiintymispaikaksi.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että LSL 48.1 §:n mukaan lain 39 §:ssä ja 42 §:n 2 momentin mukaiset rauhoitussäännökset eivät estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eivätkä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Laki siis velvoittaa valitsemaan ensisijaisesti vähemmän haitallisen vaihtoehdon. Mikäli vähemmän haitallisen vaihtoehdon toteuttaminen ei ole mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia, LSL 48.1 § mahdollistaa alueen käyttämisen rakennustoimintaan.

Vantaan kaupunki pyrkii välttämään lahokaviosammalen vahingoittamista ja häiritsemistä ja lieventämään lahokaviosammalelle syntyviä haittoja koko kaupungin mittakaavassa. Vahingoittamisen ja häiritsemisen välttäminen siten, että aluetta ei käytettäisi rakennustoimintaan, ei ole Kivistön Lumikvartsin asemakaavassa mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Mikäli Kivistön Lumikvartsin kaava-alue jätetään täysin rakentamatta, tai se rakennettaisiin huomattavasti väljemmin ja laajemmalle alueelle levittyen, vaarantuisivat muun muassa hiilineutraaliuden tavoitteet, MAL-sopimusten edellyttämien asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen sekä osin myös luonnonsuojelulliset tavoitteet alueellisesti tarkasteltuna. Tiiviin yhdyskuntarakenteen kustannukset on selvitetty euromääräisesti asemakaavaselostuksen 23.8.2022 sivulla 53. Tarkastelut osoittavat, että väljempien asuinalueiden infrakustannukset (kadut ja vesihuolto) ovat vähintään kaksin- tai jopa viisinkertaiset suhteutettaessa kustannukset kaava-alueen asukasmääräarvion ja asumisen kerrosalaneliöihin.

Kaupunginhallitus toteaa, että edellä esitettyjen perusteiden nojalla Kivistön Lumikvartsin asemakaava ja asemakaavan muutos eivät ole luonnonsuojelulain vastaisia.

2.4. ELY-keskuksen lausunto luontoarvoista

Uudenmaan ELY-keskus on antanut Kivistön Lumikvartsin asemakaavasta lausunnon 30.8.2021 kaavan ehdotuksen nähtävilläoloaikana, jossa toteaa kaava-alueen luontoarvoista seuraavaa:

"Pääosa kaava-alueesta on määritelty lahokaviosammalen ydinalueeksi. Kaavaratkaisu ei Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vaaranna lahokaviosammalen suotuisan suojelutason säilymistä paikallisesti Vantaalla tai laajemmin lajin luontaisella levinneisyysalueella. Vantaan lahokaviosammalselvityksen mukaan lajin suojelutaso säilyy suotuisana yleiskaava 2020 mukaisen maankäytön toteutuessa. Lahokaviosammal jätettiin luonnonsuojeluasetuksen päivityksessä pois erityisesti suojeltavien lajien joukosta, mutta se on edelleen luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu laji. Lajirauhoitussäännöksistä on luonnonsuojelulain 48.1 §:ssä yleispoikkeussäännös,

jonka mukaan rauhoitus ei estä alueen käyttämistä mm. rakennustoimintaan. Luonnonsuojelulaki kuitenkin velvoittaa käyttämään olemassa olevaa vähemmän haitallista vaihtoehtoa, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Jos vaihtoehtoisen ratkaisun aiheuttamat lisäkustannukset siis eivät ole merkittäviä, lajirauhoitussäännöksistä ei ole sallittua poiketa ilman luonnonsuojelulain 48 §:n mukaista poikkeuslupaa. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että Lumikvartsin alueen jättäminen suurelta osin rakentamatta ei olisi mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.”

Siten myös Uudenmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että Lumikvartsin asemakaava-alueella vähemmän haitallisen vaihtoehdon toteuttaminen ei ole mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia, ja siten LSL 48.1 § mahdollistaa alueen käyttämisen rakennustoimintaan.

3. Asemakaavoituksen sisältövaatimusten täyttyminen

Muutoksenhakija toteaa valituksessaan: ”Lajistonsuojelun näkökulmasta kaava tuhoaa merkittävän osan Kivistön alueen erittäin merkittävästä lahopaviosammalen esiintymiskeskittymästä sekä heikentää yhtä Kivistön alueen liito-oravien elinympäristöverkoston avainaluetta. Luontoarvoihin kohdistuva yhteisvaikutus on syytä nähdä luonnonympäristöjen erityisiä arvojen hävittämisenä ja heikentämisenä asemakaavan sisältövaatimusten vastaisella tavalla (MRL 54 §).”

Vantaan kaupungin tavoitteena on MRL 54.2 §:n mukaan asemakaava, joka laaditaan siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Kivistön Lumikvartsin kaava-alueella on keskeinen asema Kivistön keskustan tasapainoisen ja kestävä ydyskuntarakenteen mahdollistajana. Kivistön Lumikvartsin kaava-alueella yhdistyisi kaavan toteutuessa lännestä jatkuva Kivistön puistokatu. Lisäksi Lumikvartsinkatu jatkuisi kaava-alueella aina Sinikvartsinkadun risteukseen saakka ja mahdollistaa näin Lumikvartsinsillan rakentamisen. Silta on uusi kävely-, pyörä- ja autoliikenteen yhteys, joka yhdistää Kivistön olemassa olevan keskustan etelään Tikkurilantielle luoden uuden sisäisen yhteyden. Yhteys on tärkeä myös jätteiden putkikeräysjärjestelmälle. Suunnittelualan palveluihin sisältyy myös Lumikvartsin päiväkodin sekä varaus pienemmälle korttelipäiväkodille.

MRL 54.2 §:n mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Korkein hallinto-oikeus käyttää päätöksissään ilmaisua asemakaavan sisältövaatimusten kokonaisharkinta, joka korostaa kaavan kaikkia tekijöitä tasapainoisesti huomioivaa harkintaa lain varsin väljän muotoilun kehikossa. Kokonaisharkinnalla korostetaan kaavoituksen osatekijöitä yhteen sovittavaa

luonnetta ja sen lopputuloksena on arvioitava, täyttyvätkö asemakaavalle asettavat sisältövaatimukset. Kivistön Lumikvartsin asemakaavan osalta valittajan argumentit liittyvät luonnonympäristön vaalimiseen ja siihen liittyvän erityisten arvojen hävittämiskieltoon ja kaupunginhallitus katsoo muiden sisältövaatimusten toteutumisen olevan selvästi lainsäädännön vaatiman tason yläpuolella. Asemakaavan laillisuuden arviointi tässä suhteessa voidaan siis tiivistää kysymykseen, ylittääkö Kivistön Lumikvartsin asemakaava MRL:n vähimmäistason luonnonympäristön vaalimisen ja erityisten arvojen hävittämiskiellon osalta.

Vantaan kaupunginhallitus toteaa lahakaviosammaleen osalta, että MRL:n luonnonympäristön vaalimisella ja siihen liittyvällä erityisen arvojen hävittämiskielolla ei voida tarkoittaa luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksiin ja lajisuojeluun verrattuna korkeampaa vähimmäistasoa lahakaviosammaleen lajisuojelun osalta. Vastakkainen päätelmä johtaisi lopputulokseen, jonka mukaan asemakaavoituksessa noudatettava erityisten arvojen suojelu ja lajisuojelun minimitaso olisi huomattavasti korkeammalla kuin tärkeimmässä luonnonsuojelulaissamme. Edellä tässä lausunnossa selostetun mukaisesti rakentaminen alueelle olisi LSL:n mukaan sallittua, ja tässä lähtökohdasta käsin sallittua on myös alueen kaavoittaminen rakentamiseen. Eri kuntien kaavoitusprosessien kannalta olisi oltava ennakoitavissa, millaisten tarkempien kriteerien mukaan lahakaviosammaleen suojelua kaavoitusprosessin yhteydessä tarkastellaan. LSL:n on oltava lähtökohta kaavoituksessa, kun erityisenä arvona kaava-alueella on uhanalainen ja rauhoitettu laji, muutoin tietyn kaavan laillisuuden arviointi suhteessa MRL:n sisältövaatimuksiin muodostuu erittäin vaikeaksi. Vantaan kaupungin ja ELY-keskuksen näkemyksen mukaan LSL 48.1 §:n yleispoikkeussäännös soveltuu tilanteessa myös kaavoituksen lähtökohdaksi. Vantaan kaupunki toivoo hallinto-oikeuden kannanottoa tässä kappaleessa edellä esitettyyn, jotta kaavoitusprosessin laillisuus tässä suhteessa olisi jatkossa helpommin määriteltävissä. Jos kaava ei ole hallinto-oikeuden näkökulmasta tässä lausunnossa esitetyn mukaisesti lainmukainen, kannanottoa toivotaan myös siihen, olisiko kaava-alueella tiedossa oleville esiintymille haettava myös LSL 83, §:n mukaista poikkeamista niiden siirtämiseksi, jotta kaava olisi lainmukainen.

Kuten edellä on todettu, mikäli Kivistön Lumikvartsin kaava-alue jätetään täysin rakentamatta, tai se rakennettaisiin huomattavasti väljemmin ja laajemmalle alueelle levittyen, vaarantuisivat muun muassa hiilineutraaliuden tavoitteet ja osin myös luonnonsuojelliset tavoitteet alueellisesti tarkasteltuna. Kaavoitusprosessin kokonaisharkintaan liittyy luonnonympäristön vaalimisen ja erityisten arvojen tarkastelu myös välitöntä Lumikvartsin asemakaava-aluetta laajemmassa kokonaisuudessa ja huomioiden tuleva alueidenkäytön suunnittelu. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna MRL:n vähimmäistaso luonnonympäristön vaalimisen ja erityisten arvojen hävittämiskiellon osalta täyttyy, sillä kokonaisuutena arvioiden

vaihtoehtoiset ratkaisut johtaisivat Vantaan kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan sisällöltään huonolaatuisempaan kaavoitukseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaava ei selvitysten mukaan vaaranna lahokaviosammalen suotuisan suojelun tasoa Vantaalla ja Kivistön alueella suojelun tason heikkeneminen ei ole merkittävää, joten suojelun taso pysyy suotuisana.

Kivistön Lumikvartsin asemakaavan lähtökohtana on alueen elinvoimaisen puuston säilyttäminen. Näistä määrätään kaavamääräyksissä. Kaavaratkaisussa on yleisiä viheralueita 20 % kaava-alueen pinta-alasta. Lisäksi asuinkortteleiden ja päiväkodin vihertehokkuudeksi vaaditaan vähintään 0,9, ja pysäköintitalojen C-korttelin 1,0. Myös katuvihreästä määrätään osana kaavaratkaisua.

Kaava-alueen puisto- ja lähivirkistysalueilla tuetaan luonnon monimuotoisuutta. Kaava sisältää Onnenkivenpuisto-nimisen lähivirkistysalueen (VL), joka on osa liito-oravien etelä-pohjoissuuntaista kulkureittiä. VL-alueella luo-määräyksellä varmistetaan liito-oravan ja luonnon monimuotoisuutta indikoivan lahokaviosammalen elinympäristövaatimukset viheralueilla. Onnenkivenpuisto (VL) jatkuu kaava-alueen keskellä myös länsi-itäsuuntaisena aina Lumikvartsinkadulle saakka luoden jatkuvaa virkistysyhteyttä Kivistön asemalta kohti tulevaa Lapinkylän asemaa. Puistossa pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa ja pitämään metsänpohja mahdollisimman luonnontilaisena mm. pitkospuuratkaisujen avulla. Rakennetun naapurustopuiston sijoittamisella C-korttelin katolle mahdollistetaan puuston säilymistä näillä metsäisiksi jäävillä VL-alueilla. Kaava-alueeseen kuuluu myös lähikoirapuisto (VP, hau).

Kivistön Lumikvartsin asemakaavassa suunnitellut ekologiset yhteydet turvaavat myös liito-oravan kulkuyhteyden pohjois-eteläsuuntaisesti. Myös Uudenmaan ELY-keskus on antanut Kivistön Lumikvartsin asemakaavasta lausunnon 30.8.2021 kaavan ehdotuksen nähtävilläoloaikana, jossa toteaa kaava-alueen luontoarvoista seuraavaa: *"Liito-oravayhteys pohjoiseen Kehäradan yli kulkee kaava-alueen länsipuolella (Kivistöntähden kaava-alueella). Lumikvartsin kaava-alueen eteläosassa on tunnistettu liito-oravalle soveltuvaa aluetta. Sieltä ei kuitenkaan selvityksissä ole havaittu kolopuita tai liito-oravan papanoita."*

MRL 54.3 §:n mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Kivistön Lumikvartsin asemakaavan keskeisenä tavoitteena on yhteensovittaa asuminen, palvelut, viherrakenne sekä yhdyskuntainfrastruktuurin kehittäminen alueella, joka tukeutuu Kehäradan asemaan ja joka on keskeinen koko Kivistön keskustan infrarakenteen toteuttamiselle.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kivistön Lumikvartsin kaavatyössä on otettu huomioon lahokaviosammalen suotuisan suojelutason turvaaminen kaupunkialueella sekä liito-oravan yhteystarpeisiin vastaaminen etelä-pohjoissuuntaisen Onnenkivenpuiston

ekologisen yhteyden avulla. Luontoarvojen selvittäminen kaavatyön aikana on ollut riittävää, eikä suunnittelualueen metsäpuustolla ole tunnistettu olevan poikkeuksellisia arvoja. Edellä lausutun nojalla kaupunginhallitus toteaa, että kaavaratkaisu täyttää MRL 54 §:n mukaiset, ympäristön ja luonnonympäristön vaalimiseen ja erityisten arvojen säilyttämiseen liittyvät vaatimukset.

4. Yleiseen etuun liittyvät perusteet

Kaupunginhallitus toteaa, että Kivistön Lumikvartsin asemakaavan mahdollistama lisärakentaminen on niin Vantaan kaupungin kannalta kuin laajemminkin tarkasteltuna merkittävää ja tarpeellista. Vantaan kaupunki, kuten koko pääkaupunkiseutu, joutuu vastaamaan merkittävään asukasmäärän kasvuun lähivuosikymmenten aikana. Tätä haastetta ratkotaan kaupunkien strategioilla, ja niistä johdetuilla eri intressejä yhteensovittavalla kaupunkisuunnittelulla sekä kaavoituksella.

Vantaalla kaupunkisuunnittelun lähtökohtana ovat kaupungin väestöennuste, yleiskaava 2020 sekä valtuustokauden strategia 2022-2025. Väestöennusteen mukaan Vantaan väestö kasvaa vuoteen 2025 mennessä 255 000 asukkaaseen ja vuonna 2031 ylitetään 280 000. Ennustettu väestönkasvu on voimakkainta Kivistön ja Aviapoliksen suuralueilla. (Vantaan väestöennuste 2022-2045, s.2-5)

Vantaan kaupungin valtuustostrategiassa 2022-2025 (Vantaan kaupunki 2022) on määritelty reunaehdot kaupungin kestäväälle kasvulle: "Valmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat. – – Pääosa rakentamisesta sijoittuu tiivistyville keskusta-alueille ja joukkoliikennevyöhykkeille." Vantaan kestävä kaupunkikehitys perustuu siten tavoitteeseen painottaa asemanseutuja: joukkoliikenteeseen tukeutuva asuminen vähentää riippuvuutta yksityisautoilusta ja mahdollistaa laajempien, yhtenäisten viher- ja virkistysalueiden säästämisen, mikä on todettu myös koko kaupungin laajuudessa lahosuunnitelman suojelusuunnitelmassa (Manninen, O. & Nieminen, M. 2020). Tiiviissä keskusta-asumisessa edistetään kävelyä ja pyöräilyä. Nämä ilmastoystävälliset liikkumismuodot edellyttävät riittävää lähipalveluiden saatavuutta.

Lähipalveluiden saatavuuteen vaikuttavat kunkin alueen asukasmäärät. Vantaan kaupunki on sitoutunut seudulliseen MAL-sopimukseen vuosille 2020–2031 (Helsingin seudun... 2020). Sopimuksen tavoitteena on, että maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää ohjataan kokonaisuutena yhdyskuntarakennetta eheyttäen ja kestävästä liikkumisesta edistään. Euroopan komissio on asettanut Suomelle kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteen 39 % vuoteen 2030 mennessä (EU 2018/842). Vantaan kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä (Ympäristöraportti 2021–2022). Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää määrätietoista maankäytön ja liikkumisen suunnittelua.

Vantaan kaupunki on vahvasti sitoutunut tähän tavoitteeseen, ja MAL-sopimus on sen toteuttamisessa keskeinen keino.

Vantaa sitoutui seudullisessa MAL 2020–2023 sopimuksessa 2640 uuden asunnon vuosittaiseen tuotantoon, ja tämä asuntotuotantotavoite toteutui sopimuskaudella 165-prosenttisesti. Yksi keskeinen uuden MAL 2020–2031-sopimuksen periaate on ohjata seudullinen kasvu joukkoliikenteen kannalta kilpailukykyisille alueille. Tällaiseksi ensisijaiseksi kehittämisvyöhykkeeksi ja asuntotuotannon kohdealueiksi lukeutuvat Kehärata ja sen asemanseudut mukaan lukien Kivistön asema (MAL liiteasiakirja 1). Vuosien 2010–2019 välisenä aikana Vantaan juna-asemien läheisyyteen on valmistunut 15 900 uutta asuntoa. Kolmasosa näistä asunnoista on valmistunut kilometrin säteellä Kivistön juna-asemasta. Tämä on suurin määrä Vantaan kaikista asemanseuduista. (Helsingin seudun MAL-sopimuksen seuranta 2022; Helsingin seudun aluesarjat -tilastokanta)

Seuraavan kymmenen vuoden aikana Kivistöön on Vantaan asuntorakentamisennusteen mukaan mahdollista rakentaa yli 6 800 asuntoa. Vuonna 2019 Vantaalle valmistui 5 000 asuntoa (Helsingin seudun MAL-sopimuksen seuranta 2019), josta neljäsosa eli yli 1 200 asuntoa rakentui Kivistöön (Helsingin seudun aluesarjat -tilastokanta).

Kivistön keskustan rakentumisella on ollut ja tulee olemaan merkittävä vaikutus Vantaan asuntotuotannon seudullisten tavoitteiden toteutumisessa. Tulevan kymmenen vuoden aikana Kivistöön on asuntorakentamisennusteen mukaan sijoittumassa yli 20 prosenttia Vantaan asuntorakentamisesta. Kivistön juna-aseman ympäristön rakentamisen mahdollistaminen lähivuosina on avainasemassa alueen yhdyskuntarakenteen eheyttämisen ja alueen tulevien asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen kannalta. (Vantaan kaupunki 2022)

Maankäytön suunnittelussa Vantaan kaupunki haluaa löytää aina parhaimmat ratkaisut, joilla voidaan kussakin kohteessa varmistaa mahdollisimman tasapainoinen sosiaalisesti, kulttuurisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä kaupunkisuunnittelun toteutus. Tämä edellyttää kaikkien ulottuvuuksien arviointia, vertailua ja arvottamista eri mittakaavoissa. Maankäytön suunnittelun arvottamisessa on todettu välttämättömäksi keskittää yhdyskuntarakenteen kasvu asemien alueille, jotka sisältävät paikoin myös luontoarvoiltaan merkityksellisiä metsäalueita. Keskittämällä merkittävästi laajemmat ja luontoarvoiltaan monimuotoiset metsäalueet säästyvät rakentamiselta. Tällaisia alueita ovat muun muassa Tyttömäenmetsä, Petikko, Vähäjoen varsi Kiilassa ja Sotilaskorpi. Näihin keskustasta etäämmällä sijaitseviin alueisiin ei kohdistu keskustaa vastaavaa arkiliikkuksen ja -virkistyskysen kulutuspainetta. Nämä SL-alueet ovat soveltuvia lahokaviosammalen siirron kohdealueiksi Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma -selvityksen kompensatioperiaatteiden mukaisesti (Manninen, O. & Nieminen, M. 2020, s. 31–32).

Pääkaupunkiseudulle kohdentuu merkittäviä kasvupaineita lähivuosikymmeninä. Asemiin perustuva tehokas maankäyttö mahdollistaa joukkoliikenteeseen tukeutumisen, vähentää riippuvuutta henkilöautoilusta ja siten pienentää ilmastomuutoksen kannalta epätoivottavia päästöjä. Riittävä asukasmäärä rajatulla alueella mahdollistaa kattavat lähipalvelut, kuten päiväkodit ja koulut. Samalla luodaan turvallista liikkumisympäristöä eri ikäisille ja kuntoisille asukkaille. Kaupunkirakenteen toteuttaminen kestävästi, kohtuuhintaisesti ja saavutettavasti vaatii huolellista infrastruktuurin suunnittelua. Kivistön keskusta-alueen kehityksessä on Vantaan kaupunki arvioinut luontoarvoja ja vastaavasti raideliikenteen asemanseutujen tuomien mahdollisuuksien painoarvoa paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Myös Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen vaikutus on otettu huomioon: osa Kivistön aseman ja Lapinkylän asemavarauksen vaikutusalueesta on lentomelualueetta, joka estää pysyvän asutuksen sijoittamisen alueelle. Maankäyttömahdollisuudet turvalliselle, terveelliselle ja joukkoliikenteeseen tukeutuvalle asumiselle Kivistön asemanseudulla ovat siten hyvin rajalliset.

5. Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa yhteenvetona, että Kivistön Lumikvartsin asemakaava ja asemakaavan muutos on valmisteltu ja laadittu riittävien tietojen pohjalta. Kaava-alueelle sijoittuvien laho-kaviosammalen esiintymispaikkojen mahdollinen häviäminen ei vaaranna lajin suotuisan suojelun tasoa Kivistön ja koko Vantaan tasoisesti arvioituna. Suunnittelualueella kaavoitusta varten tehdyssä luontotyyppikartoituksessa ei todettu uhanalaisia metsäluontotyypppejä tai merkittäviä METSO-elinympäristökeskittymiä. Kivistön Lumikvartsin asemakaavaratkaisussa on huomioitu liito-oravan elinympäristö- ja yhteystarpeet ja etelä-pohjoissuuntaisen ekologisen yhteyden säilyminen. Asemakaava ja asemakaavan muutos on kaikilta osin valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä muiden säädösten mukaisesti ja täyttävät niille asetetut vaatimukset, minkä takia valitus tulisi aiheettomana hylätä.

6. Asemakaavaselvityksen kartta-aineistoa

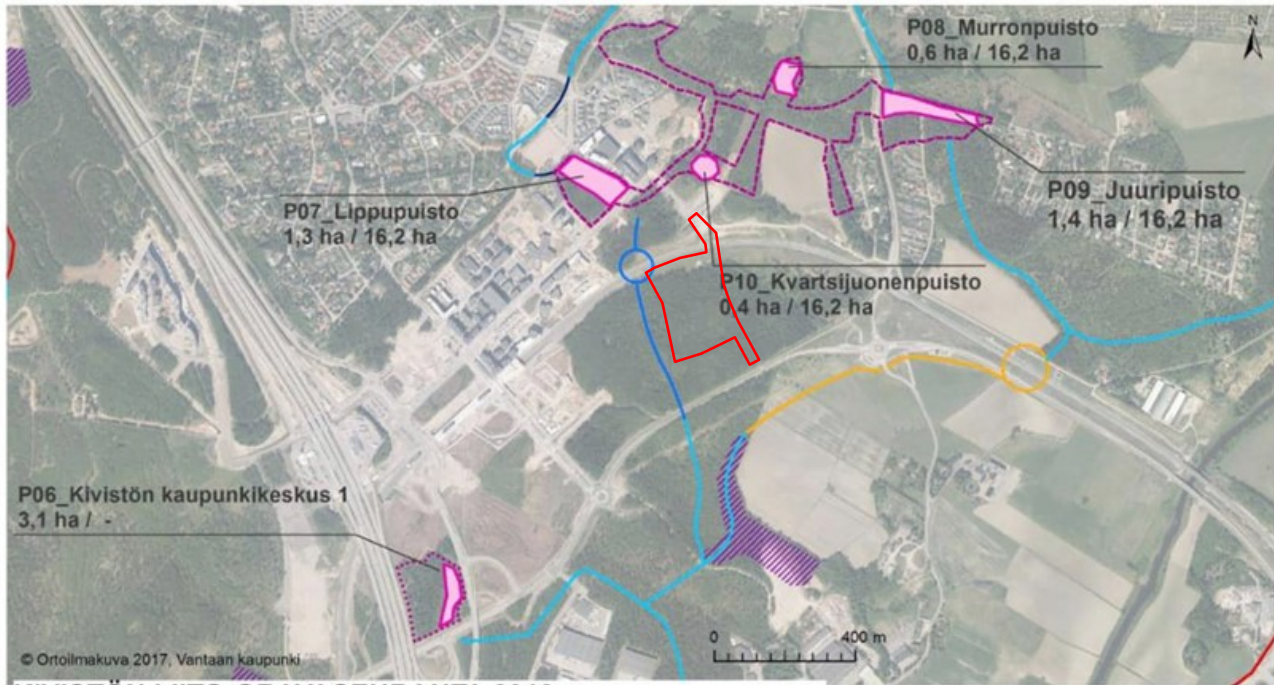
Kaava-alueen rajausta ja rakennetta havainnollistettuna. Taustakarttana Kivistön keskustan kaavarunko (kaupunginhallituksessa hyväksytty 22.3.2021)

Kaavakartta, 23.8.2022

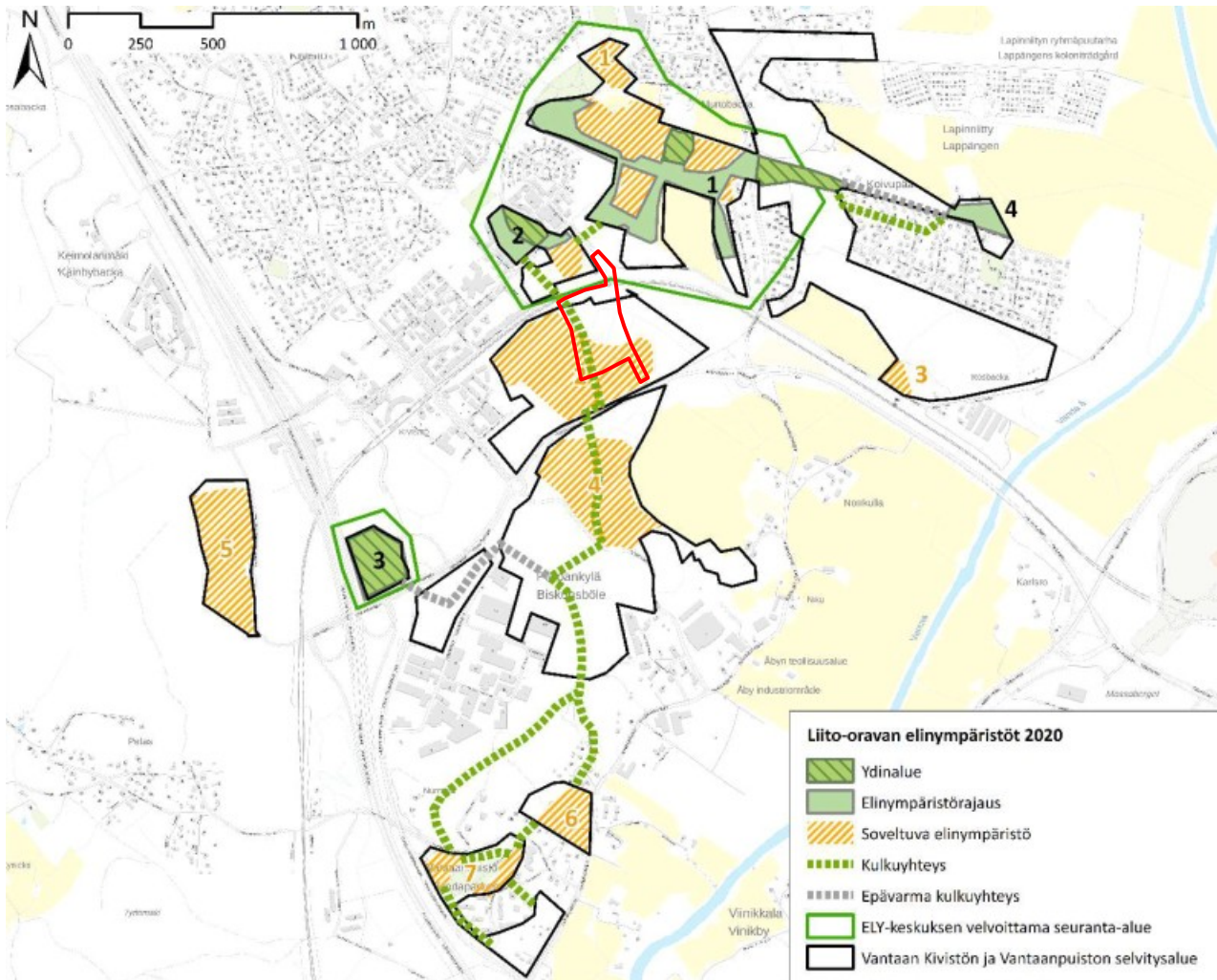
Ilmakuva alueesta, v. 2021. Suunnittelualue rajattu punaisella viivalla.

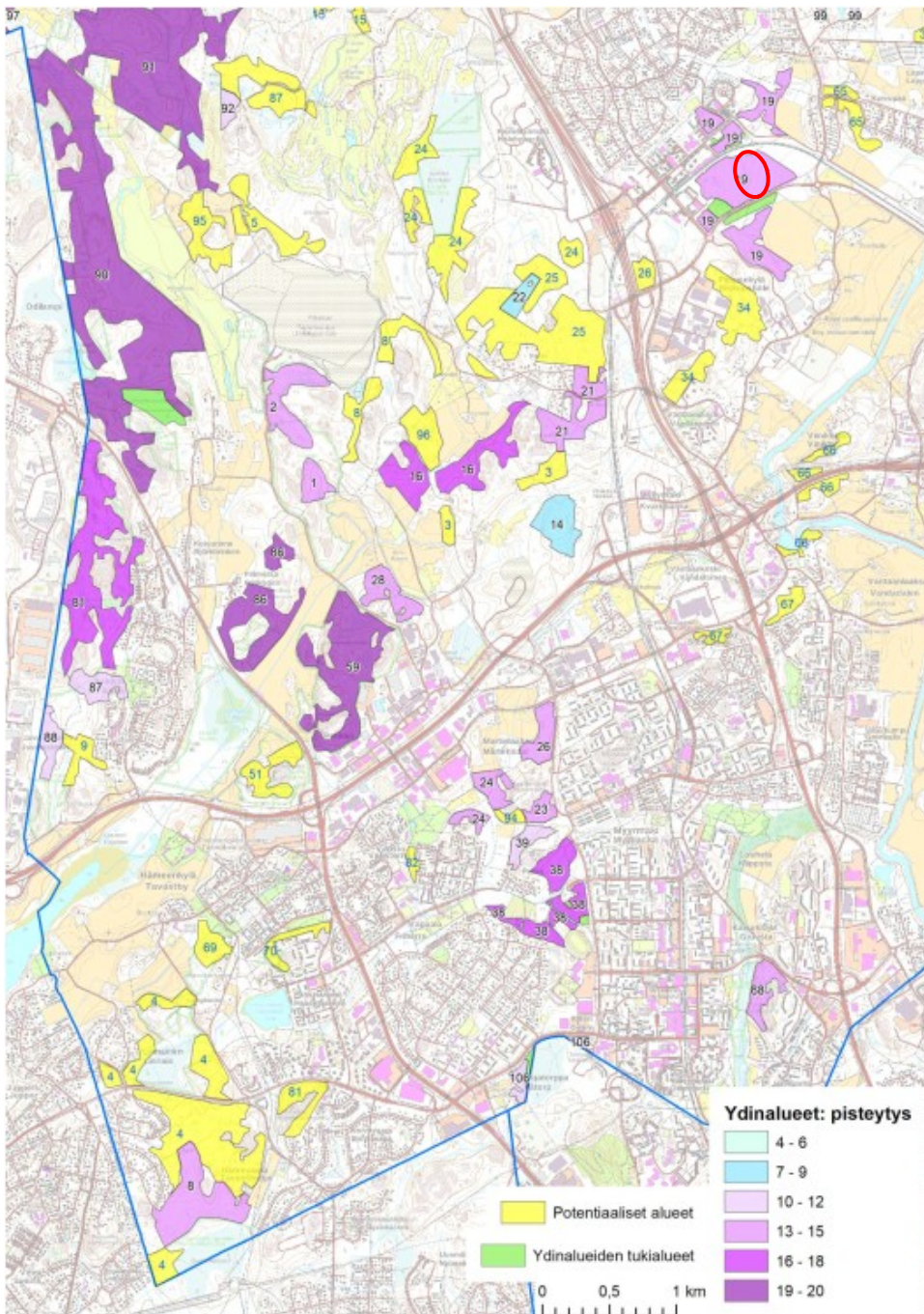
KIVISTÖN LIITO-ORAVASEURANTA 2019

Ydinalueet	Säilytettävä, tärkeä yhteys	Toimiva ylitysalue pääväylällä, mahdollisesti poistuva
Elinympäristö	Tärkeä yhteys, mahdollisesti poistuva	Alustavasti suunniteltu, rakennettava ylitysalue
Hyvin soveltuva elinympäristö	Rakennettava yhteys	Ortoilmakuva_2017
	Alustavasti suunniteltu, rakennettava yhteys	

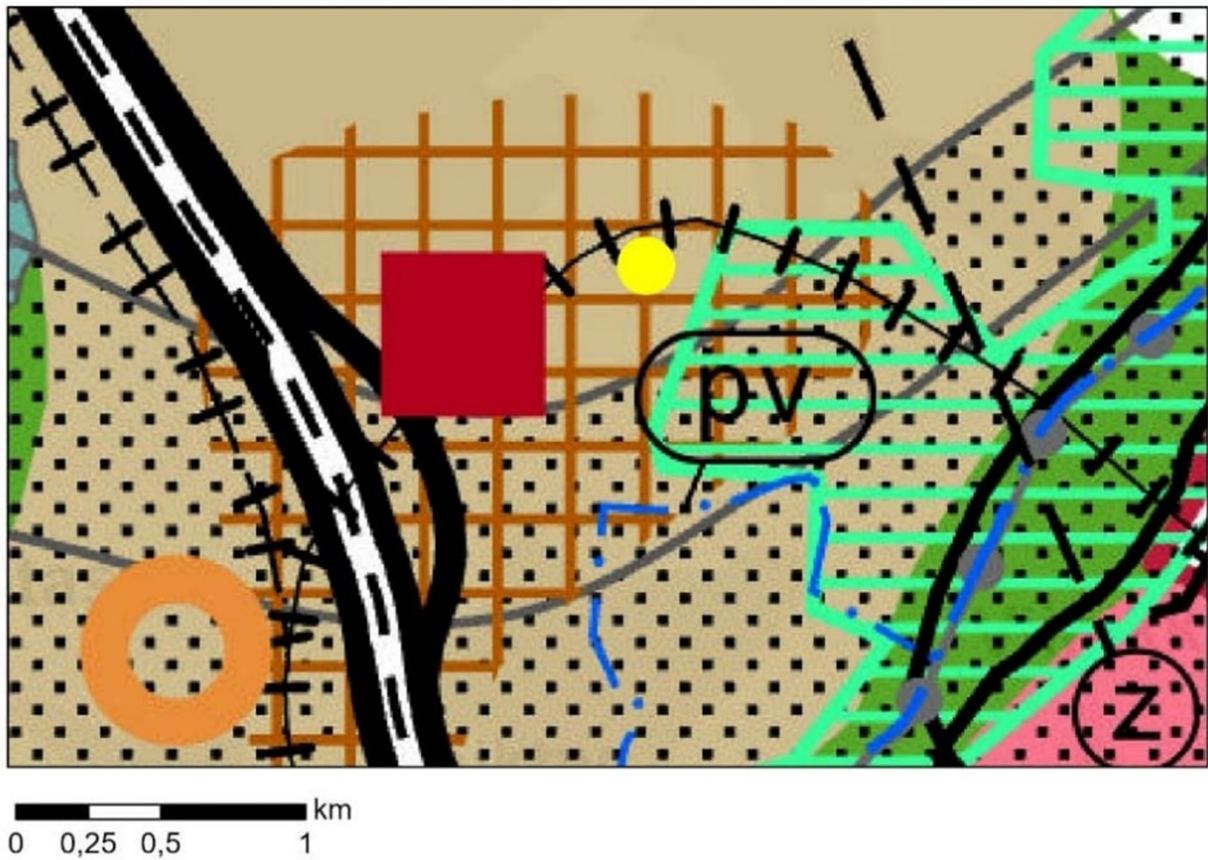
Kuvassa liito-oravaseuranta 2019 (Ramboll 2019). Suunnittelualueen sijainti ja raja-
aus on merkitty karttaan punaisella.

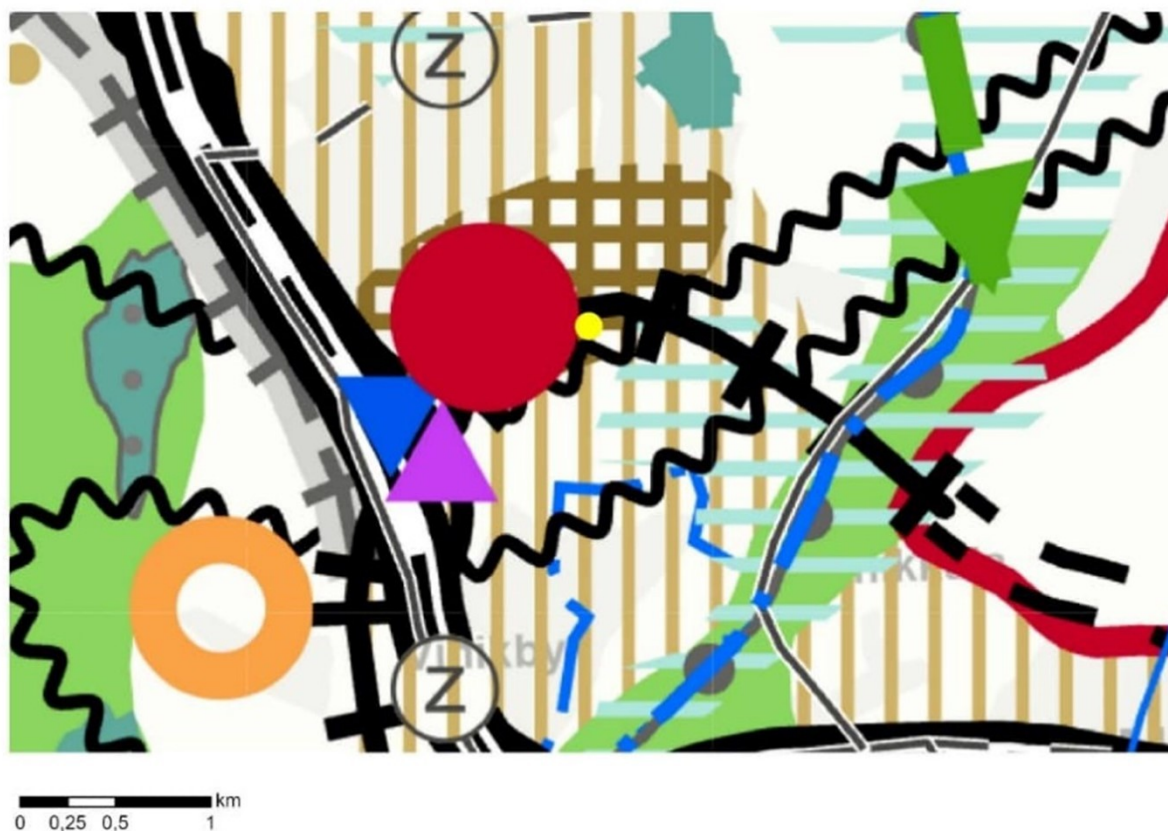
Kuvassa liito-oravan elinympäristöt 2020 (FCG 2020b). Suunnittelualueen sijainti ja raja-
aus on merkitty karttaan punaisella.

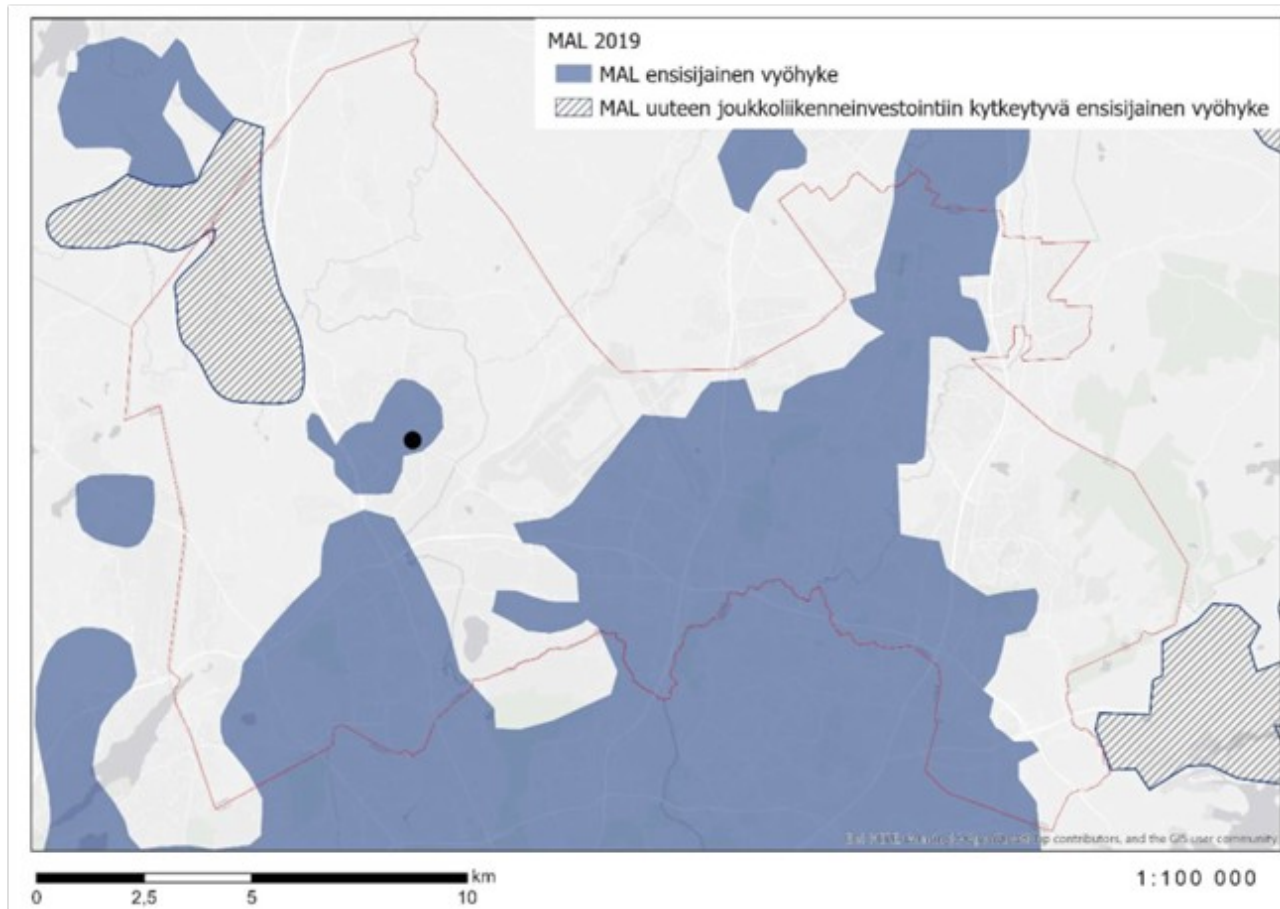
Manninen & Nieminen 2020: Kivistön keskusta-alueen lahokaviosammalen ydinalueet ja niiden pisteytykset. Kaava-alueen sijainti on merkitty karttaan punaisena alueena. Alueen pisteytys on 13–15. Numero 19 on selvityksessä käytetty kohdealueen numero. Kaava-alueen likimääräinen sijainti ympyröity punaisella.

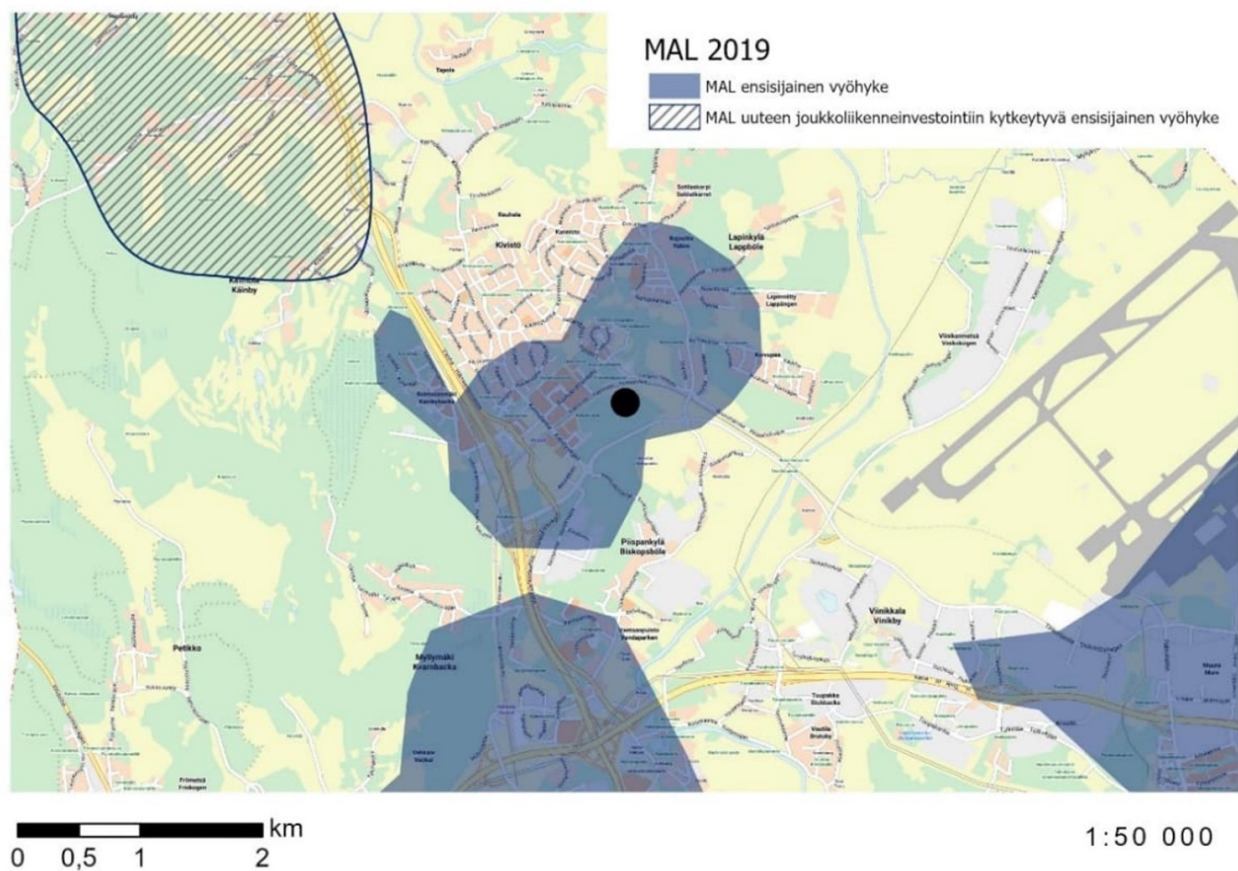
Vantaan alueella on voimassa useita maakuntakaavoja: Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1., 2., 3. ja 4. vaihemaakuntakaavat sekä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava – Östersundomin alue. Oheisessa kartassa on ote maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen sijainti on merkitty keltaisella ympyrällä.

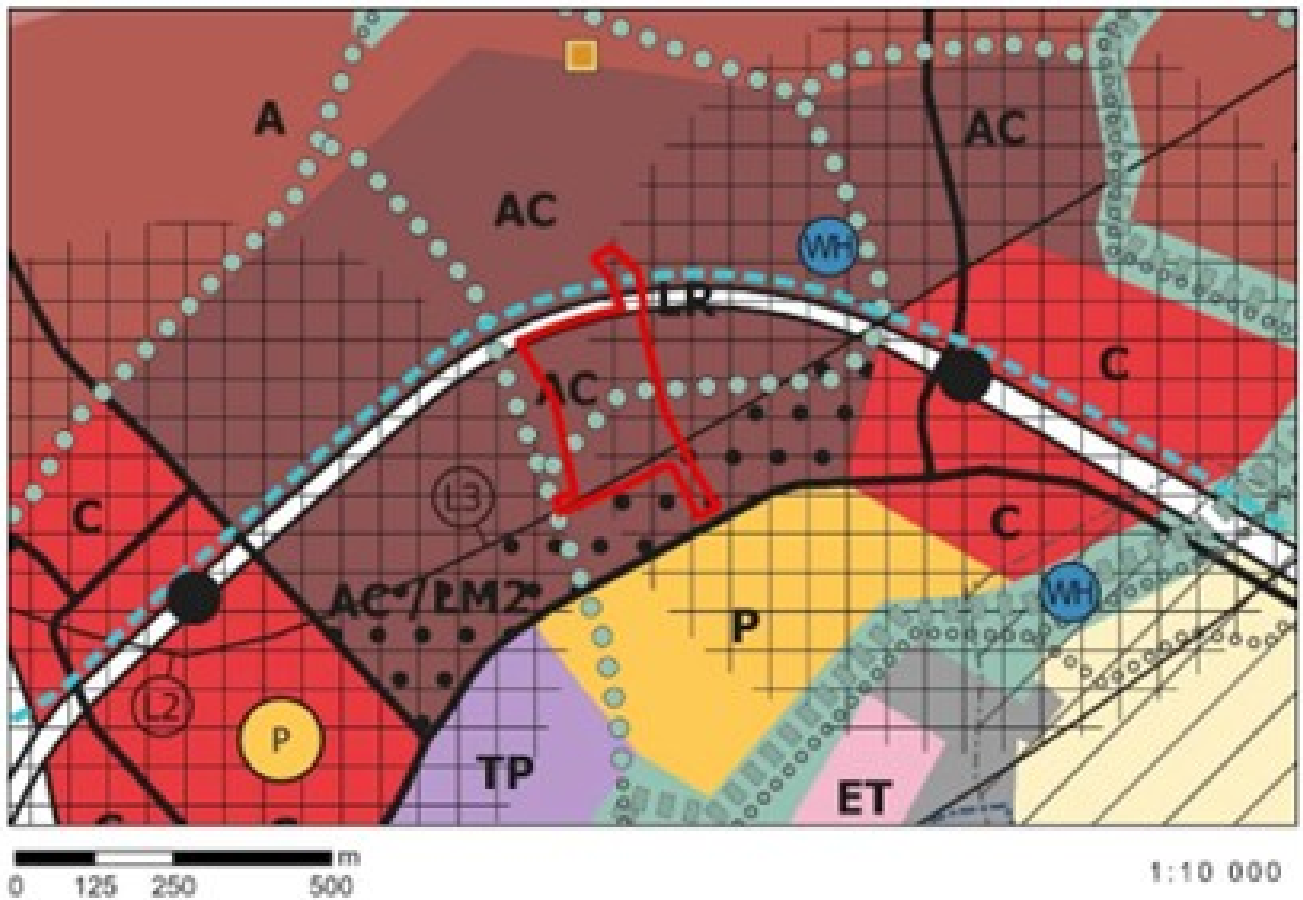
Uusimaa-kaava 2050 kokonaisuus on valmistunut ja sen on tarkoitus korvata kaikki muut voimassa olevat maakuntakaavat paitsi Östersundomin alueen kaava. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 25.8.2020 ja maakuntahallitus päätti voimaantulosta 7.12.2020. Kaavakokonaisuuden oli määrä tulla voimaan tammikuun 2021 lopulla, mutta Helsingin hallinto-oikeus on välipäätöksellään 22.1.2021 kieltänyt valtuuston päätöksen täytäntöönpanon. Uusimaa-kaava 2050:ssä Kivistö on merkitty keskustatoimintojen alueeksi ja keskukseksi (punainen ympyrä) sekä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi (ruskea pysty- ja vaakaviivat). Suunnittelualueen sijainti merkitty keltaisella ympyrällä.

Ote MAL 2019 -suunnitelman ensisijaisesti kehitettävistä vyöhykkeistä, koko Vantaa. Kaava-alueen sijainti on esitetty mustalla pisteellä.

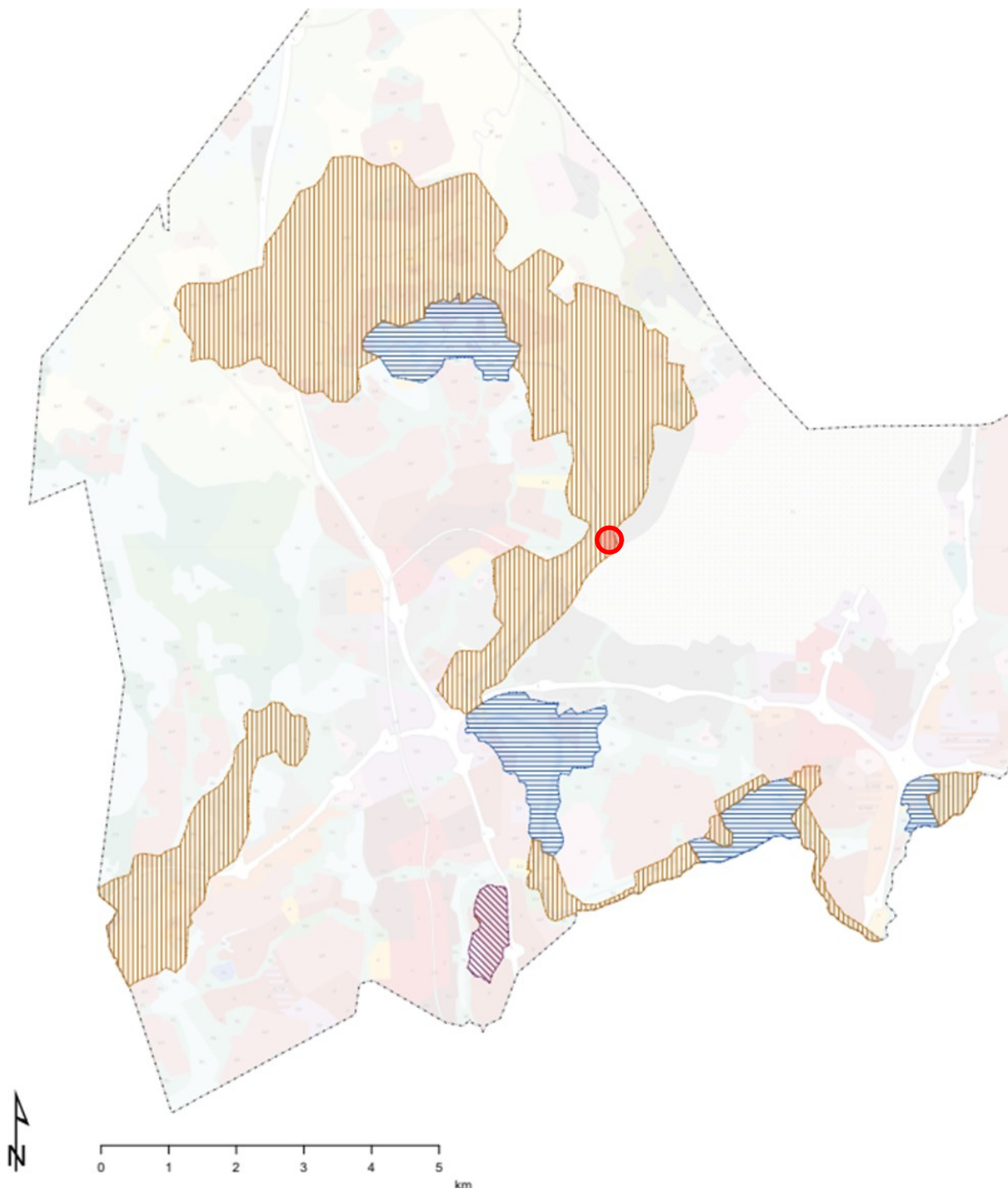
Ote MAL 2019 -suunnitelman ensisijaisesti kehitettävistä vyöhykkeistä, suurennos Kivistön keskustasta. Kaava-alueen sijainti on esitetty mustalla pisteellä.

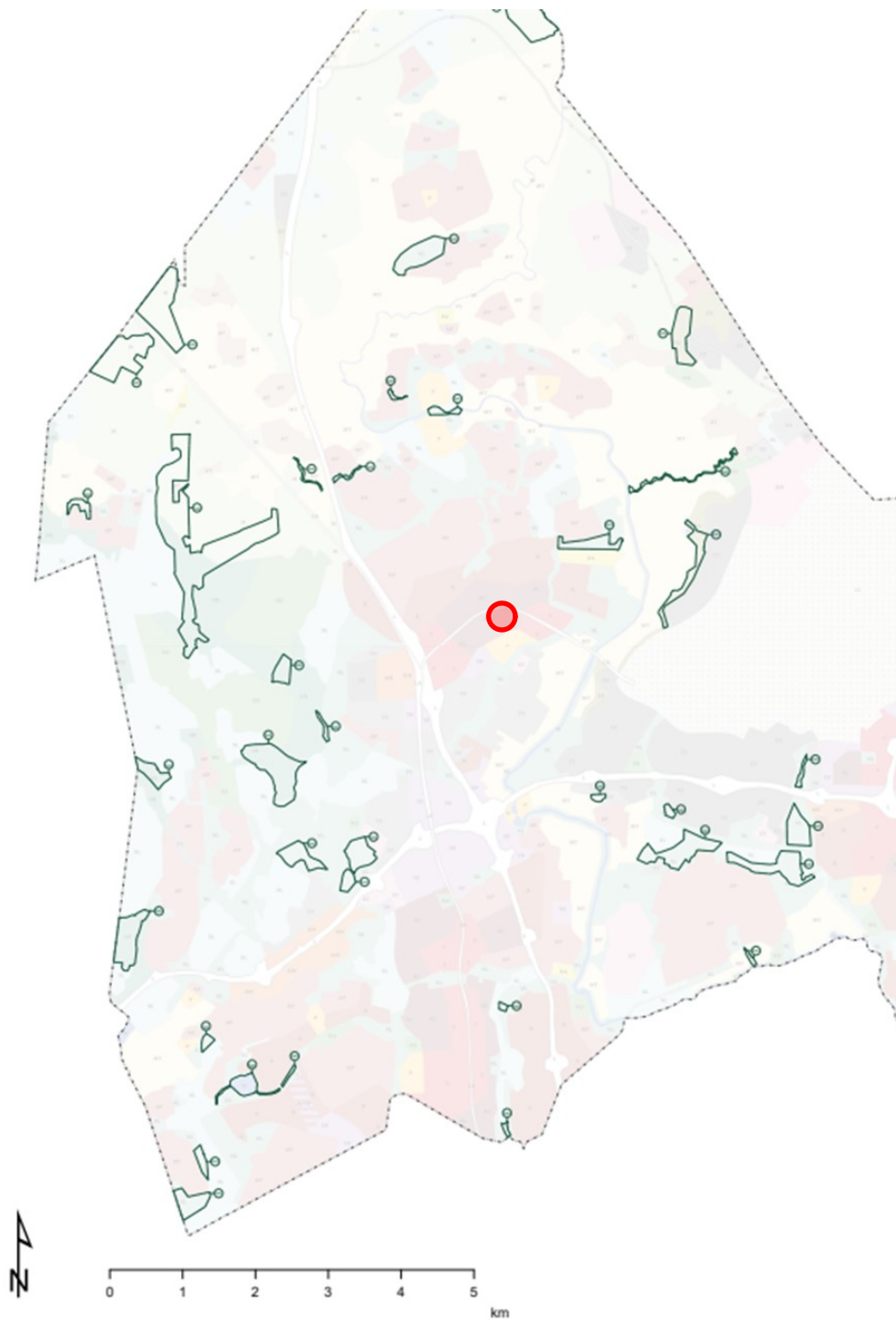
Ote Vantaan yleiskaava 2020:stä. Suunnittelualueen sijainti on merkitty punaisella viivalla.

Koko Vantaan kattava uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021.

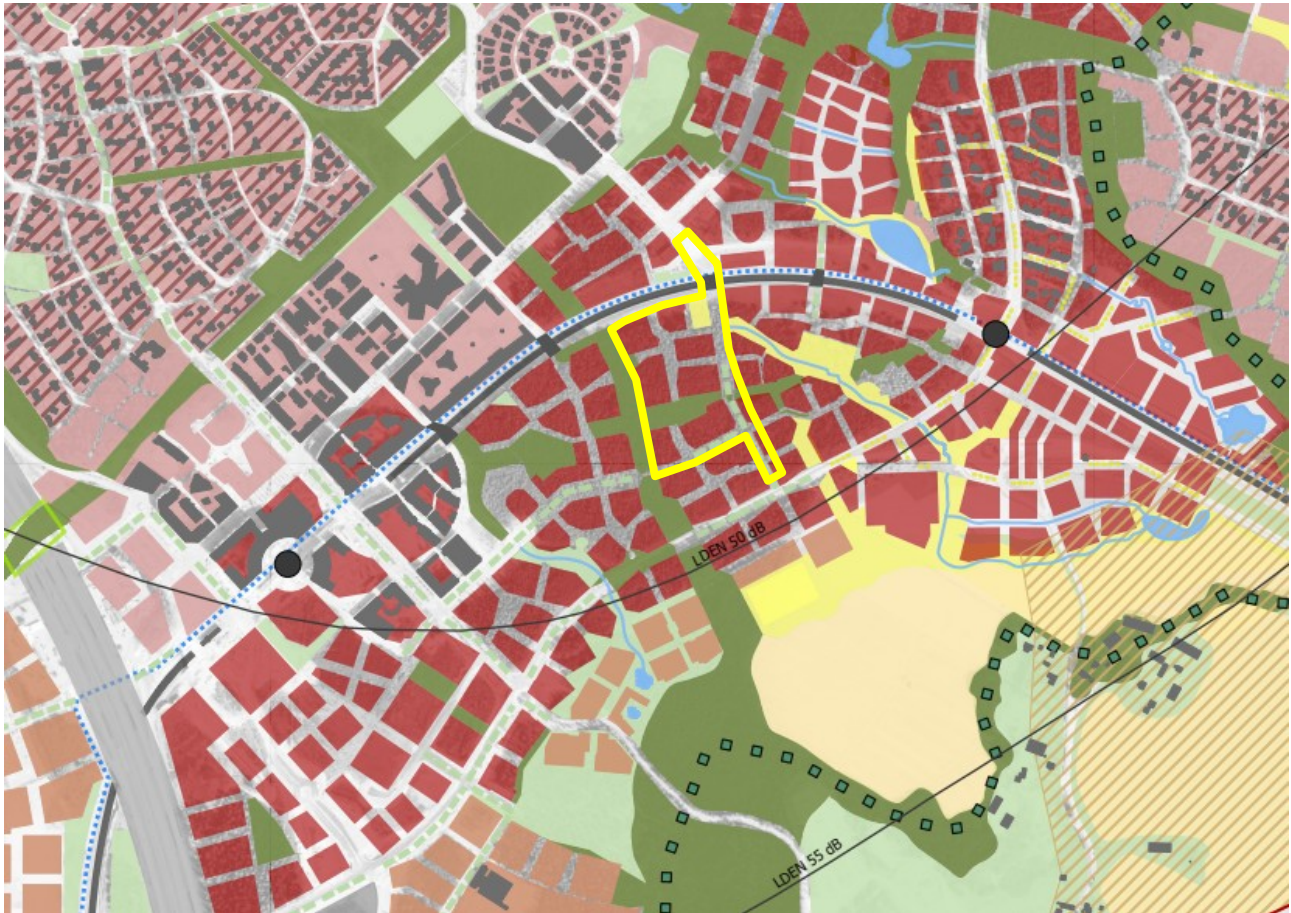
Yleiskaava 2020 mukaan suunnittelualue on kaupunkikeskustan asuinalue (AC) ja eteläosassa lisäksi lentomelualueen laajenemisvyöhykettä (/LM2), jolloin alueen kehittämisessä huomioidaan lentomeluun varautuminen. Alue on lisäksi osoitettu merkinnällä kestävän kasvun vyöhyke: joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan.

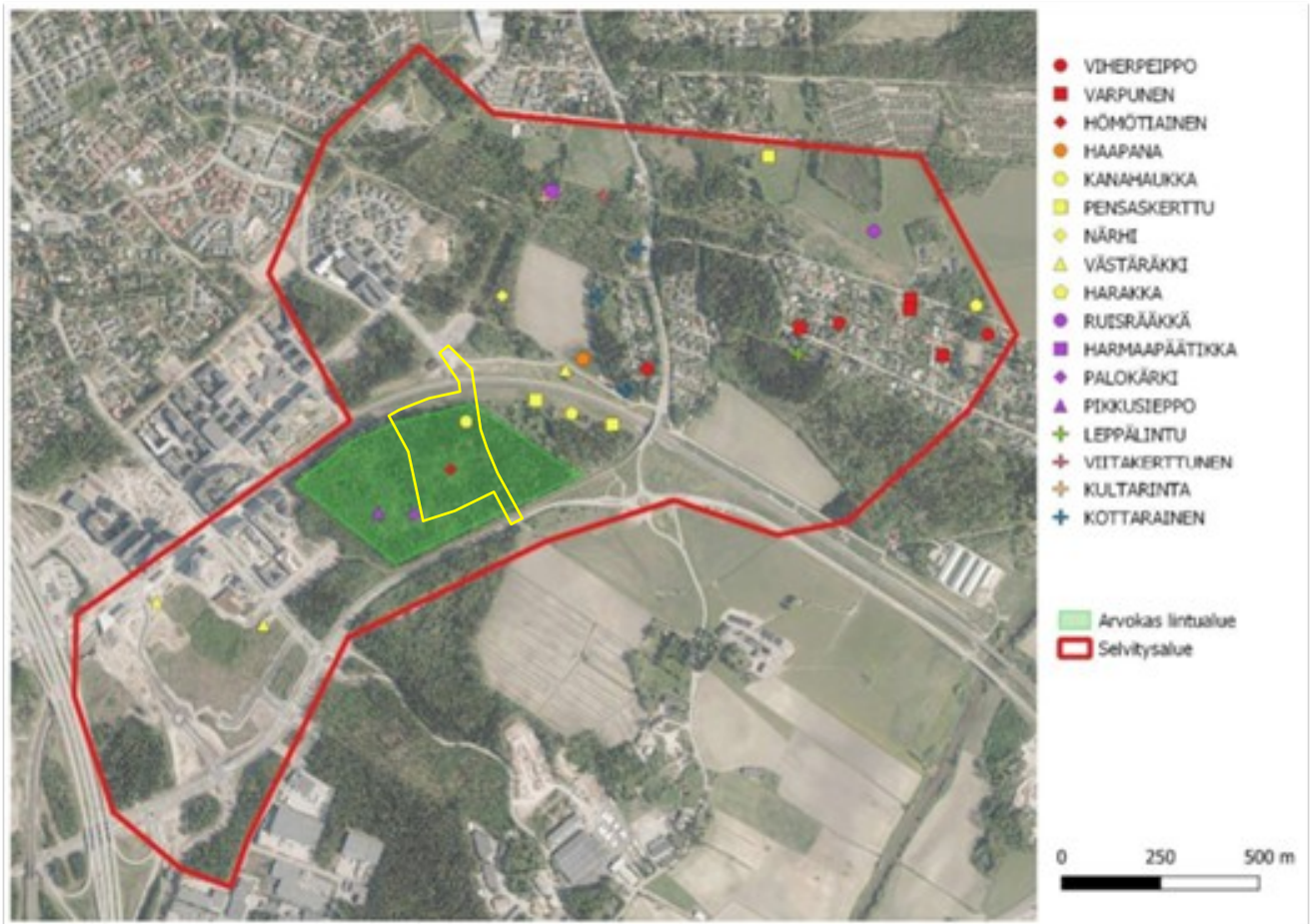
Oikeusvaikutteinen liitekartta 1, yleiskaava 2020:n Arvokas kulttuuriympäristö -merkinnät yleiskaavayhdistelmässä. Kaava-alueen likimääräinen sijainti punaisella.

Oikeusvaikutteinen liitekartta 2, yleiskaava 2020:n Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue -merkinnät yleiskaavayhdistelmässä. Kaava-alueen likimääräinen sijainti punaisella.

*Ote Kivistön keskustan kaavarunkokartasta (hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.3.2021)
Suunnittelualueen sijainti on merkitty keltaisella.*

Ote Kivistön linnusto- ja lepakkoselvityksestä (Faunatica Oy, 2021). Lumikvartsin kaava-alueelta löytyi hömötäinen ja kanahaukka. Lisäksi alueelta löytyi lepakoista viiksisiippalajeja, joiden säilymiselle rakentamisen ei kuitenkaan nähdä olevan uhka. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti keltaisella.

Lähteet:

- Helsingin seudun avoimet tilastotietokannat – aluesarjat (Rakentaminen>Asuntotuotanto>Osa-alueittain (Pääkaupunkiseutu)>Vantaan asuntotuotanto>2022) Saatavilla: <https://stat.hel.fi/pxweb/fi/Aluesarjat/> [viitattu 15.2.2023]
- EU 2018/842. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, liite 1. Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R0842&from=en> [viitattu 15.2.2023]
- Helsingin seudun...2020. Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukset. Saatavilla: <https://ym.fi/fi/maankayton-asumisen-ja-liikenteen-sopimukset> [viitattu 15.2.2023]
- Helsingin seudun MAL-sopimuksen seuranta 2022. Saatavilla: https://www.hsy.fi/globalassets/ilmanlaatu-ja-ilmasto/tiedostot/helsingin-seudun-mal-seurantakatsaus-2022_30052022.pdf [viitattu 15.2.2023]

- MAL 2020–2031. Helsingin seudun ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL-sopimuksen) 2020–2031 hyväksyminen (kaupunginvaltuusto 21.9.2020). Saatavilla: <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebbin/ktproxy2.dll?doctype=3&docid=2017959> [viitattu 15.2.2023]
- ja päätöksen MAL liiteasiakirja 1: maankäytön ensisijaiset vyöhykkeet <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebbin/ktproxy2.dll?doctype=3&docid=1971051&version=1> [viitattu 15.2.2023]
- MAL liiteasiakirja 2: asuntotuotantotavoitteet <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebbin/ktproxy2.dll?doctype=3&docid=1971053&version=1> [viitattu 15.2.2023]
- Vantaan kaupunki, 2022. Valtuustokauden strategia 2022–2025. Saatavilla: <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan%20kaupunkistrategia%202022-2025.pdf> [viitattu 15.2.2023]
- Vantaan kaupunki, 2022. Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjaukset. Saatavilla: <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2689025&version=1> [viitattu 15.2.2023]
- Vantaan väestöennuste 2022. Saatavilla: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan_v%C3%A4est%C3%B6ennuste_2022.pdf [viitattu 15.2.2023]
- Ympäristöraportti 2021–2022, Vantaa. Saatavilla: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiZTk3Nzc4Y2U0ODAyNS00NzRjLTlkZWQ0NTg1MmJjMTdiZTkxliwidCI6ImRhZDVkNjJjLTk4MzAtNGRiMC05YzE1LTg5YmVmY2M1Y2YzSIsImMiOiJh9&pageName=ReportSection850f120faac086c53042> [viitattu 15.2.2023]
- Manninen, O. & Nieminen, M. 2020. Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. – Faunatican raportteja 1/2020. 59 s.
- Manninen, E., Koskimies, P., Nieminen, M. & Kinnunen, J. 2022: Luontoselvitykset Petas-Tyttömäen alueella Vantaalla vuonna 2022. – Faunatican raportteja 74/2022. 166 s.
- Vanhatalo, A., Koskimies, P. Manninen, E. & Vasko, V. 2022: Vantaan Smedsinmetsän asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022. – Faunatican raportteja 41/2022. 64 s.
- Makkonen, H., Koskimies, P., Nieminen, M. & Vasko, V. 2022: Vantaan Lammaslammen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022. – Faunatican raportteja 39/2022. 90 s.

Vastaanottaja
Vantaan kaupunginhallitus

Muutoksenhaunalainen päätös
Vantaan kaupunginvaltuusto, 14.11.2022, 13

Valittaja
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

LAUSUNTOPYYNTÖ

Helsingin hallinto-oikeus pyytää kaupunginhallitusta oheisen valituksen johdosta

- 1) hankkimaan valtuuston lausunnon / antamaan lausunnon ja
- 2) toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

Näitä ovat ainakin:

- osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- lopullinen värillinen kaavakartta
- kaavamerkinnot ja -määräykset
- kaavaselostus lopullisessa muodossaan
- kaavaan liittyvä mitoituslaskelma tilojen rakennusoikeudesta
- kaavaehdotuksesta annetut lausunnot
- kaikki kaavan vaikutuksista tehdyt selvitykset
- muut kaavaselostuksessa mainitut liitteet
- suunnittelualueella voimassa olevat yleis- ja asemakaavakartat kaavamerkintöineen ja -määräyksineen, elleivät nämä tiedot sisälly jo kaavaselostuksen liiteaineistoon

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 6.3.2023. Jos lausunnon liitteenä esitetään asiakirjoja, lausunnossa pitää olla liiteluettelo.

Jonna Parkkinen
Tiiminvetäjä
p. 029 56 42123

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI

Puhelin 029 56 42069

helsinki.hao@oikeus.fi

hehao.fi

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

VALITUS

30.12.2022

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

MUUTOKSENHAKIJA

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, Helsinki

PÄÄTÖS, JOSTA VALITETAAN

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 14.11.2022 (13 §) hyväksyä asemakaava ja asemakaavamuutos 232700 ja tonttijako, 23 Kivistö / Kivistön lumikvartsi

PROSESSIOSOITE

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

[Redacted address line]

Itälahdenkatu 22 b A, 00210 Helsinki

Puhelin 045 1140 088

uusimaa@sll.fi

Pyydämme ensisijaisesti sähköistä asiointia.

VAATIMUKSET

Vaadimme, että Helsingin hallinto-oikeus kumoaa Vantaan valtuuston päätöksen hyväksyä Kivistön Lumikvartsin asemakaava ja asemakaavan muutos (14.11.2022 13 §, pöytäkirja kts. valituksen **liitteet 1-3**) maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n ja 54 §:n vastaisena.

Lisäksi vaadimme alueelle töidenaloittamiskieltoa muutoksenhaun käsittelyn ajaksi.

VALITUSAJASTA

Pöytäkirjan valitusosoituksen mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä taikka rakennuskieltoa koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla. Vantaan kaupunginvaltuuston 14.11.2022 kokouksen pöytäkirja on tullut nähtäville Vantaan kaupungin internet-sivuille 23.11.2022. Näin ollen 30 vuorokauden valitusaika päättyy 30.12.2022 klo 16.15.

PERUSTELUT

Kivistön Lumikvartsin asemakaavan teossa on laiminlyöty maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämä merkittävien luontovaikutuksien riittävä selvitysvelvoite, minkä aiheuttamat puutteet ovat heijastuneet suoraan myös kaavan vaikutusarviointeihin. Tämä koskee erityisesti kaavan vaikutuksia merkittäviä metsäluontoarvoja omaaviin luontotyyppeihin.

Kaava ohjaa rakentamiseen noin 5 ha luonnonsuojelullisesti arvokkaita kangas- ja lehtometsiä sekä turvekankaita pirstoen samalla luonnonsuojelubiologisesti erittäin arvokkaan noin 20 hehtaarin laajuisen metsäalueen keskeltä. Samalla se heikentää olennaisesti Vantaan kaupungin omissa selvityksissä tärkeäksi todetun etelä-pohjoissuuntaisen metsäekologisen yhteyden laatua ja toimivuutta.

Lajistonsuojelun näkökulmasta kaava tuhoaa merkittävän osan Kivistön alueen erittäin merkittävästä lahokaviosammalen esiintymiskeskittymästä sekä heikentää yhtä Kivistön alueen liito-oravien elinympäristöverkoston avainaluetta. Luontoarvoihin kohdistuva yhteisvaikutus on syytä nähdä luonnonympäristöjen erityisiä arvojen hävittämisenä ja heikentämisenä asemakaavan sisältövaatimusten vastaisella tavalla (MRL 54 §).

1. Helsingin hallinto-oikeuden päätös kumota Kivistöntähden asemakaava 26.11.2021

Helsingin hallinto-oikeus on 26.11.2021 antamallaan päätöksellä (H5923/2021, **liite 4**) kumonnut Kivistöntähden asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 232500) Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin valituksen perusteella. Kivistöntähden asemakaava-alue sijaitsee samalla Koivupäänojan metsäalueella kuin tämän valituksen kohteena oleva Lumikvartsin asemakaava ja rajautuu siihen suoraan länsipuolella.

Katsomme, että Lumikvartsin asemakaava on kumottava osittain samoilla perusteilla kuin Kivistöntähden asemakaava. Lumikvartsin asemakaava heikentäisi merkittävästi samaa lahokaviosammalen ydinaluetta kuin Kivistöntähti ja on siten vastaavasti maankäyttö- ja rakennuslain vastainen.

Hallinto-oikeus toteaa, että uhanalaisena lajina lahopaviosammalen esiintyminen alueella on kuitenkin otettava asemakaavaa laadittaessa huomioon maankäyttö- ja rakennuslain luonnonympäristön vaalimista koskevan sisältövaatimuksen perusteella. Asiassa esitetyn selvityksen perusteella Koivupääojan metsäalue on erittäin merkittävä lahopaviosammalen esiintymisalue ja samalla yksi koko Vantaan tärkeimmistä lajin esiintymisalueista. Asemakaavassa kyseinen alue on suurelta osin osoitettu tehokkaaseen asuntorakentamiseen ja esiintymärungot tulisivat pääosin jäämään rakentamisen alle. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että asemakaavassa kaava-alueen itäosassa sijaitsevalle VL-alueelle merkitty luo-alue kohdistuu ainoastaan pienelle osalle Koivupääojan erittäin merkittäväksi lahopaviosammaleesiintymäksi arvioidusta alueesta.

Hallinto-oikeus katsoo, että lahopaviosammalen asema Koivupääojan alueella tulisi merkittävästi heikentymään Kivistöntähden asemakaavan toteutuessa. Kun lisäksi otetaan huomioon asian kokonaisharkinnassa Kivistön alueen toiselle erittäin merkittäväksi arvioidulle Timanttikujan lahopaviosammaleesiintymälle osoitettu rakentaminen, tarkoittaisi Koivupääojan metsäalueelle rakentaminen sitä, että vaarana on molempien erittäin merkittäviksi lahopaviosammaleesiintymiksi arvioitujen alueiden merkittävä heikentyminen ja mahdollinen häviäminen. Edellä mainittuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että lahopaviosammalesta tehtyjen havaintojen johdosta laadittu asemakaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädettyä luonnonympäristön vaalimista ja siihen liittyvien erityisten arvojen hävittämiskieltoa koskevaa asemakaavan sisältövaatimusta.

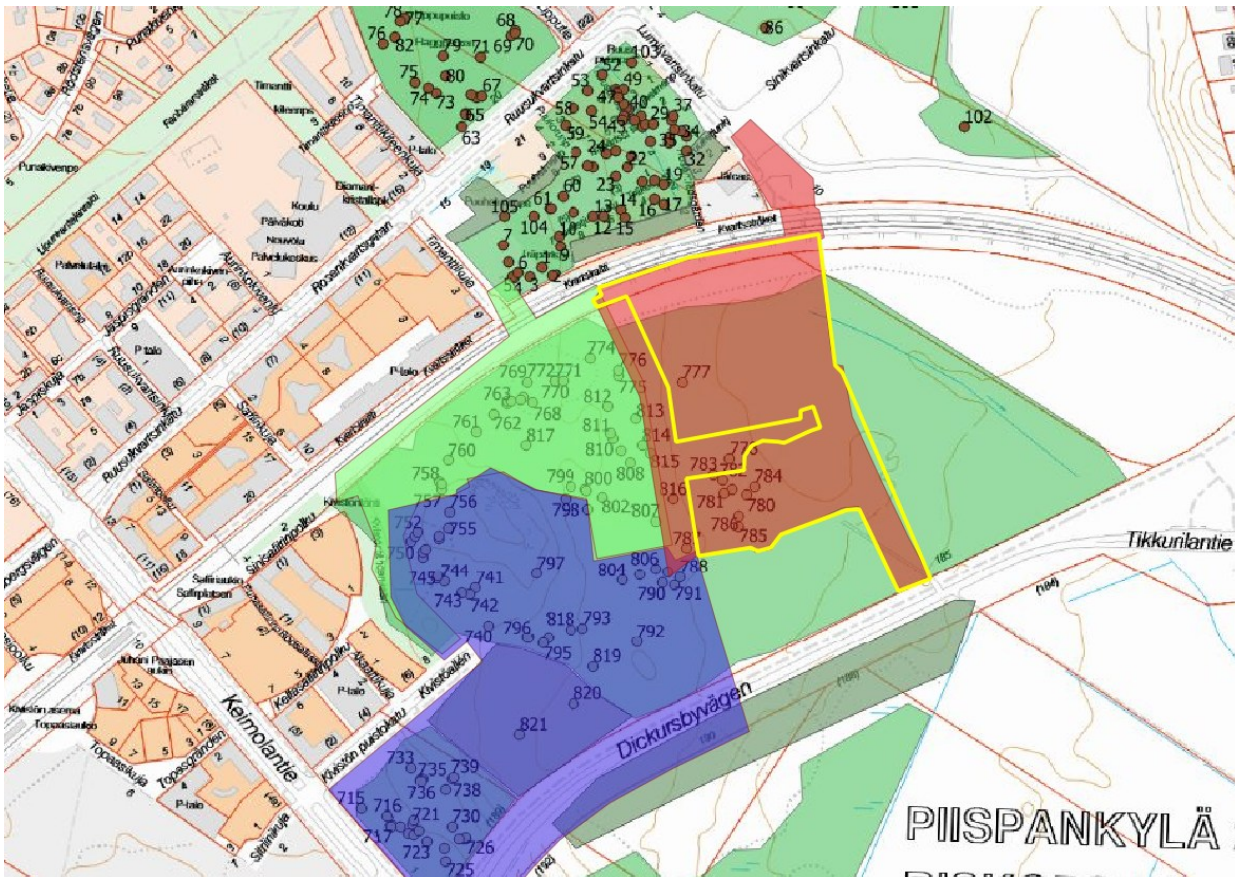
Huomautamme myös, että hallinto-oikeudella on jo em. Kivistöntähteä koskevaa päätöstä tehdessään ollut käytössään samat lahopaviosammalen uhanalaisuutta, suojelutarvetta ja esiintymistä koskevat tiedot, joilla Vantaan kaupunki on nyt valituksenalaisessa Lumikvartsin asemakaavassa perustellut, ettei kaavan aiheuttama ydinalueen merkittävä heikentäminen uhkaisi uhanalaisen lahopaviosammalen säilymistä alueella. Siten ei voida katsoa, että asiassa olisi tullut sellaista uutta tietoa, joka antaisi aiheutta päätyä nyt Lumikvartsin asemakaavan osalta erilaiseen lopputulokseen kuin aikaisemmassa Kivistöntähden kumoamispäätöksessä.

2. Lahokaviosammalen huomiointiin liittyvät ongelmat

Kaava-alue sekä sitä ympäröivä metsäalue on todettu konsulttien ja luontoharrastajien v. 2017–2020 tekemissä selvityksissä erittäin merkittäväksi lahokaviosammalen (*Buxbaumia viridis*) esiintymiskeskittymäksi (Faunatica 2020, **liite 9**). Lahokaviosammal on koko maassa rauhoitettu laji (LSL 42 §, LSA liite 3a). Lisäksi laji kuuluu luontodirektiivin liitteen II lajeihin. Siten uhanalaisena lajina lahokaviosammalen esiintyminen on otettava huomioon asemakaavaa laadittaessa maankäyttö- ja rakennuslain luonnonympäristön vaalimista koskevan sisältövaatimuksen perusteella.

Lumikvartsin asemakaava tuhoaa merkittävän määrän lahokaviosammalen esiintymispaikkoja sekä 5 ha lajin pidempiaikaiselle säilymiselle tärkeää ydinaluetta. Myös vähäiset kaavassa VL/luo-alueiksi merkityt alueet tulevat vääjäämättä menettämään kykyään toimia lajin elinympäristöinä huomattavasti lisääntyvän kulutuksen sekä rakentamisen synnyttämän metsänhoitopaineen takia. On perusteita olettaa heikentävän vaikutuksen kohdentuvan lisäkulutuksen myötä myös kaava-alueen ulkopuolisiin osiin samaa lahokaviosammalen ydinaluetta.

Koivupäänojan ydinalueen arvoa lisää sen sijainti muiden lajille tärkeiden ydinalueiden välissä (**kuva 1**) sekä tieto siitä, että sen pohjois- ja koillispuolisten ydinalueiden asemakaavoittaminen rakentamiseen on hyvin pitkällä.

Kuva 1. Ida Korhosen 18.11.2019 maastokäynnillä havaitsemat lahopaviosammaleesiintymät.

Vihreällä rajattu lajin ydinalueet. Koivupäänojan ydinalue Tikkurilantien ja radan välissä.

Lumikvartsin kaava-alue rajattu punaisella ja rakentamisalue keltaisella. Samaan Koivupäänojan ydinalueeseen kohdistuvat muut asemakaavat: Kivistöntähti vaalean vihreällä ja Onnenkivi sinisellä. Korhonen ei kartoittanut kaava-alueen itäosaa, joten havaintojen puuttuminen sieltä ei kerro todellisesta tilanteesta. On oletettavaa, että esiintymiä löytyisi myös idempää jos niitä etsittäisiin. Pohjoisempi tiheä esiintymäkeskittymä on jo kaavoitettu rakentamiseen (Puu-Kivistö).

Lumikvartsin kaavan aiheuttamat tuhot kohdistuvat metsäalueelle (Koivupäänojan metsä), joka on laajuutensa ja sijaintinsa takia lahopaviosammalten pidempiaikaisen säilymisen kannalta erittäin merkittävä. Alueen erityismerkitys on todettu myös tehdyssä Vantaan lahopaviosammalten esiintymisselvitys- ja suojelusuunnitelmassa: ”Länsi-Vantaan suuret suojelualueet Askistosta Vestraan ja Petikkoon ovat todennäköisesti Vantaan kaikkein runsaimpia ja laajimpia lahopaviosammalalueita. Niiden lajille sopiva yhteispinta-ala on niin suuri, että tarkalla kartoituksella löydettävien kasvupaikkojen määrä olisi varmasti huomattavan suuri. Lajia havaittiin näillä kohteilla lähes jatkuvasti inventoijan kulkureitin varrella, mutta tämän projektin puitteissa ei ollut mahdollista tutkia näitä alueita kovin tarkasti. Niinpä Kivistön Koivupäänoja ja Kiilan Solbacka ovat edelleen Vantaan runsaimpia esiintymiä itiöpesäkkeiden kasvupaikkojen määrällä mitattuna.”

Vantaan kaupunki on ansiokkaasti selvityttänyt lahopaviosammalen esiintymistä Vantaan metsissä. Sen jälkeen kun lajin esiintymistä opittiin 2019 havaitsemaan myös ns. protoneemavaiheen kasvustoina, on näkemys lajin ekologiasta, yleisyydestä sekä kaikkien esiintymispaikkojen suojelutarpeesta radikaalisti muuttunut. On ilmeistä, että nykyisellään lajin suojelutaso varsinkin eräillä Vantaan metsäisemmillä suuralueilla lähenee suotuisaa tai saattaa jopa olla suotuisa.

Edellä mainittu ei kuitenkaan tarkoita sitä, että tämä sinänsä toivottu asiantila säilyisi kattavasti eri puolilla Vantaata, mikäli merkittävä määrä lajille erityisen tärkeitä ydinalueita tuhoaan maankäytöllä.

Vantaan kaupunki tukeutuu lahopaviosammalen huomointitarpeiden osalta kaupungin tilaaman lahopaviosammalkonsulttiselvityksen (Faunatica 2020) johtopäätöksiin. Selvityksessä on tehty luonnonsuojelulain kannalta hyvin ongelmallisia johtopäätöksiä tämän rauhoitetun lajin minkä tahansa vantaalaisen esiintymisalueen rakentamisen hyväksyttävyydestä, mikäli lajin muiden tunnettujen esiintymisalueiden suojelu ja huomiointi muuten etenee. Kehitetty kyyninen kompensatiomalli on jo johtanut Vantaalla siihen, että käytännössä lähes kaikki Vantaan todettuja lahopaviosammaleesiintymiä koskettavat asemakaavahankkeet etenevät kaavailluilla rakentamistavoitteilla, koska juuri näillä kaava-alueilla lajin suojelutavoitteista voidaan luopua. Linjaus koskettaa erityisesti Kivistön aluetta, jossa useat lähekkäiset asemakaavat (Puu-Kivistön aloituskorttelit, sen länsipuolinen kaavahanke, Lumikvartsin asemakaava, Kivistöntähden asemakaava, Onnenkiven asemakaava) uhkaavat tuhota keskeisen osan yhdestä Suomen merkittävimmistä tiedossa olevasta suojelemattomasta lahopaviosammalmetsien keskittymästä.

Lumikvartsin asemakaava tuhoaa keskeisen osan Kivistön alueen erityisen elinvoimaisesta lahopaviosammalmetsien keskittymästä. Olemassa oleva tieto vahvistaa sen, että Koivupäänojan esiintymä yhdessä lähialueen esiintymien kanssa kuuluu lajin suojelun kannalta valtakunnallisesti erittäin merkittäviin keskittymiin. Jos tällaisia satojen sammaleesiintymien ydinkeskittymiä ei edes pyritä suojelemaan, ollaan tiellä, joka johtaa vääjäämättä lajin suojelutason heikkenemiseen.

3. Asemakaavan sisältövaatimusten vastaisuus

Kaavan maankäyttö tuhoaa pääosan kaava-alueen olennaisimmista luontoarvoista. Laaja, merkittävältä osin luonnontilaisen kaltainen ja lahoppuustoinen metsäkokonaisuus pirstoutuu muutamiksi pieniksi puistometsiköiksi, joiden luonnontilan säilyttäminen on käytännössä mahdotonta.

Kivistön Lumikvartsin kaava-alueella sekä sitä ympäröivillä alueilla on säästynyt merkittävä keskittymä pitkään metsänhoidon ulkopuolella olleita rehevähajaisia metsiä. Osa metsistä on lehtoja ja lehtomaisia kankaita, osa ruoho- ja lehtoturvekankaita. Metsäluontoarvoja omaava

yhtenäinen alue on pinta-alaltaan noin 20 hehtaaria eli se edustaa 2020-luvulla pääkaupunkiseudulla sekä Vantaalla harvinaisen laajaa arvometsien kokonaisuutta. Luontotyyppi-arvoja omaava metsäalue noudattaa hyvin alueelle rajattua yhtenäistä lahokaviosammalen ydinaluetta (**kuva 1** vihreällä rajattu yhtenäinen alue radan ja Tikkurilantien välissä).

Kaava-alueen metsät edustavat SLL:n Vantaan yhdistyksen edustajien maastokäyntien perusteella metsiä, jotka täyttävät pääosaltaan Etelä-Suomen metsäluonnon monimuotoisuusohjelman (METSO) luonnontieteellisissä valintaperusteissa määritetyt luonnonsuojelullisesti arvokkaan metsän kriteerit. Arvokkaat metsät jatkuvat myös kaava-alueen ulkopuolelle.

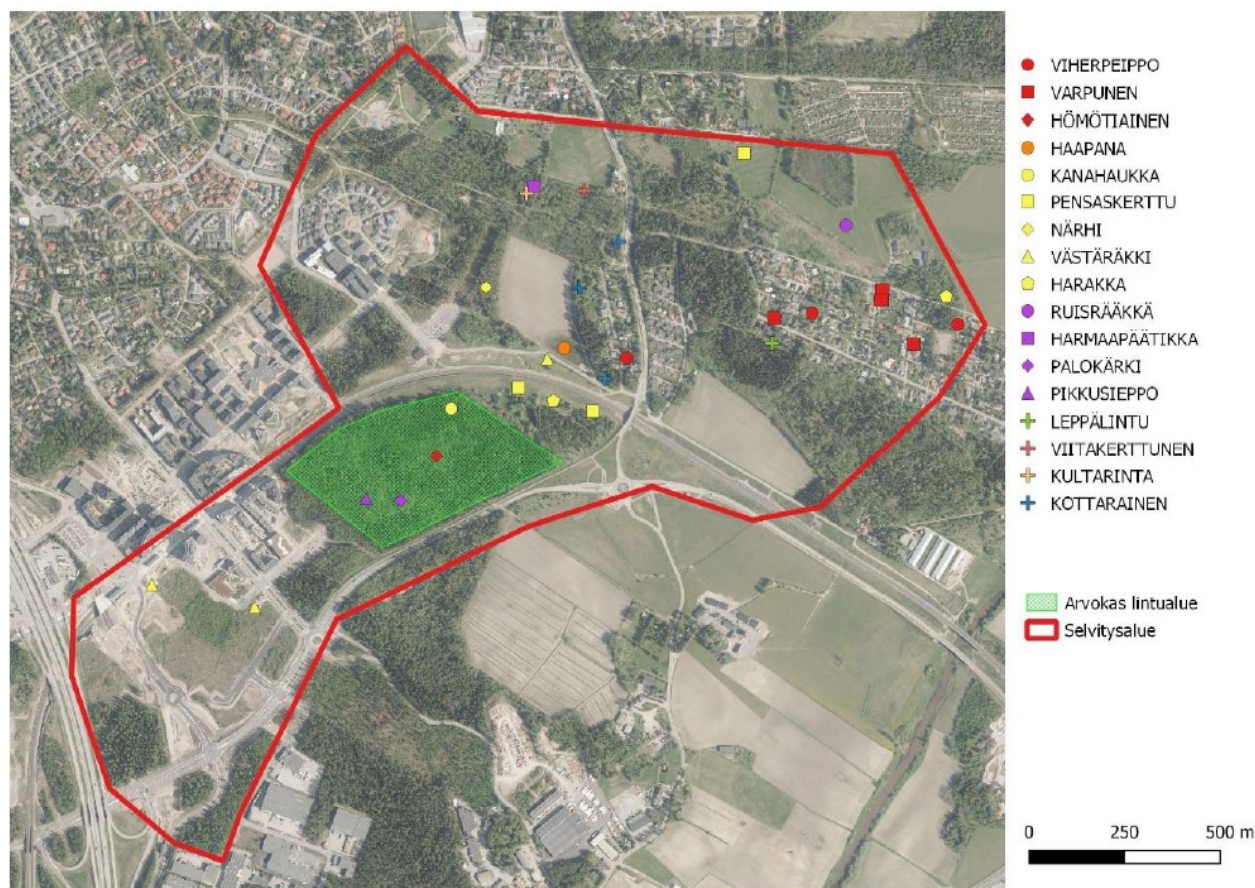
Metsien potentiaali toimia vaateliaan ja uhanalaisen lahotajalajiston merkittävänä esiintymiskeskittymänä on ilmeinen, mutta lajistoa ei ole selvitetty.

Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvityksessä (FCG 2020) Lumikvartsin kaava-alueesta lähes puolet sijoittuu liito-oravalle soveltuvan elinympäristörajausten nro 2 alueelle (**kuva 2**), mikä lisää sen merkitystä Kivistön alueen liito-oravakannan pitkäaikaisen säilyttämisen näkökulmasta. Selvityksen johtopäätöksissä todetaan: *"Koska selvitysalueelle sijoittuvat elinympäristöt 2, 3 ja 4 ovat melko pienialaisia, suositellaan ne mahdollisuuksien mukaan säilytettäväksi kokonaan nykytilassaan esim. osana viheralueverkostoa."*

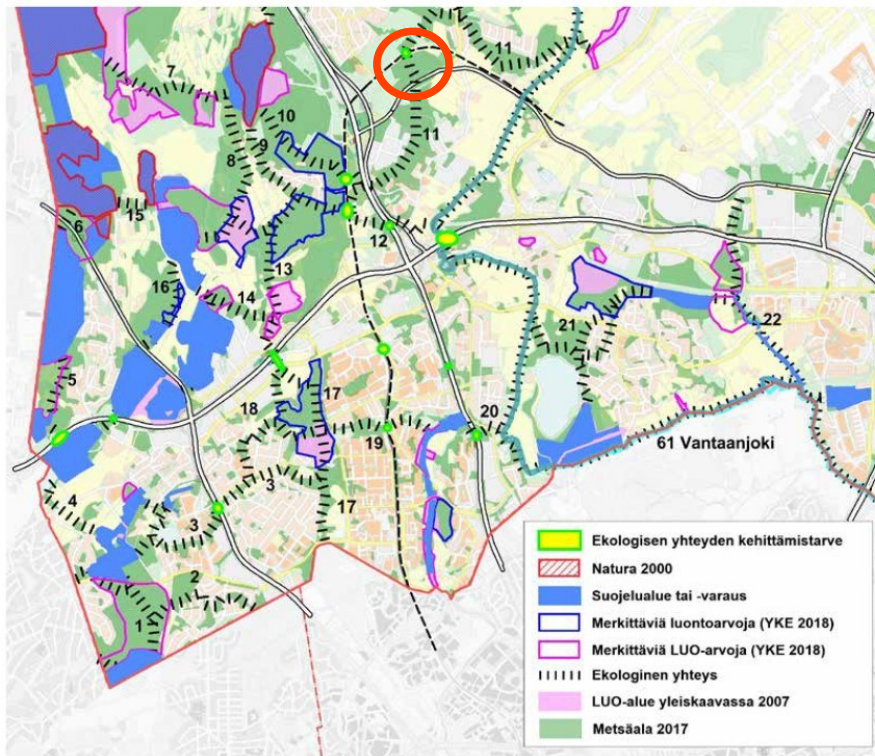
Kuva 2. Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvityksessä (FCG 2020) liito-oravalle soveltuva elinympäristö vinoviivalla. Osittain rajaukselle 2 sijoittuva Lumikvartsin kaava-alue rajattu punaisella ja rakentamisalue keltaisella. Samaan Koivupäänojan metsäalueeseen kohdistuvat muut asemakaavat: Kivistöntähti vaalean vihreällä ja Onnenkivi sinisellä.

Vuoden 2021 linnusto- ja lepakkoselvityksessä (Faunatica 2021, **liite 7, kuva 3** alla) todetaan Lumikvartsin asemakaava-alueesta: ”Selvityksessä määriteltiin yksi linnustollisesti arvokas alue Tikkurilantien ja junaradan välistä [=Koivupäänojan metsä]. Kyseisellä metsiköllä on linnuston lisäksi muitakin luontoarvoja, kuten vanhaa ja rakenteeltaan monipuolista puustoa.” ”Metsikössä pesivät erittäin uhanalainen hömötiainen ja silmälläpidettävä kanahaukka, ja siellä sijaitsi EU:n direktiivilajien pikkusiepon ja palokärjen reviirit.”. Alue on selvityksen rajauksen mukaan ”arvokas lintualue”.

Kuva 3. Vantaan Kivistön linnusto- ja lepakkoselvitys (Faunatica 2020). Huomionarvoiset pesimälajit vuoden 2021 linnustokartoituksessa. Symbolit on sijoitettu pesäpaikalle tai reviirin havaintojen keskipisteeseen, mikäli pesää ei ole löydetty. Lumikvartsin kaava-alue sijoittuu arvokkaalle lintualueelle ja sen alle jäisi hömöttäisen ja kanahaukan pesintähavainnot.

Seuraavassa Vantaan alue on jaettu neljään osa-alueeseen, joissa ekologisia yhteyksiä kuvataan tarkemmin (Kuvat 23-26).

Kuva 23.
Ekologiset yhteydet Lounais-Vantaalla
Myrmin ja Aviapoliksen suuralueilla.

41

Kuva 4. Vantaan ekologiset yhteydet-selvitys (Ojala 2018, **liite 8**). Lumikvartsin asemakaava-alue sijaitsee yhteydellä 11 (punainen ympyrä).

Kivistön Lumikvartsin asemakaava ei myöskään turvaa kunnollista etelä-pohjoissuuntaista ekologista yhteyttä kaava- alueen poikki. Lumikvartsin kaava-alueen ja laajemmin Koivupäänojan metsäalueen merkitystä Vantaan säilyneiden metsäisten ekologisten yhteyksien varjeluun osalta lisää se, että sen poikki kulkee tällä hetkellä ainoa metsäekologinen viheryhteys Petikon luontoalueen sekä Kivistön metsien välillä. Yhteyden luonne ja korvaamattomuus ilmenee Vantaan kaupungin teettämästä laadukkaasta, koko kaupungin alueen kattavasta selvityksestä (Ojala 2018, **liite 8, kuva 4** yllä). Kaava heikentää yhdessä muiden läheisten kaavojen kanssa yhteyden laatua ja toimintakykyä juuri yhdellä sen ”pullonkaulakohtalla”.

Kivistön Lumikvartsin asemakaavassa ekologinen yhteys on huomioitu alle 30 metrin levyisenä VL/luo -alueena kaavan länsireunassa. Näin kapea viheryhteys tarkoittaa minimissään yhden täysikäisen puun levyistä puustoriekaletta, jonka säilymisennuste ulkopuolisen maankäytön puristuksessa on heikko. Jo pelkästään tonttien turvallisuuden edellyttämä puustonhoito ulottuu

koko tälle vyöhykkeelle eikä mm. lahokaviosammalen edellyttämän kostean pienilmaston säilymisestä voida puhua.

4. Luontotyyppiselvitysten ja vaikutusarviointien riittämättömyys

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri on 8.1.2021 Kivistöntähden asemakaavaa koskevassa valituksessaan esittänyt yhtenä valitusperusteena luontotyyppien puutteelliset selvitykset. Helsingin hallinto-oikeus kumosi kaavan päätöksellään 26.11.2021. Oikeus totesi, että koska Kivistöntähden kaavapäätös oli lainvastainen puutteellisen lepakkoselvityksen ja lahokaviosammalta koskevilla perusteilla, ei muista valitusperusteista ollut tarpeen lausua. Siten oikeus jätti Kivistöntähden kaavaa koskevassa päätöksessään tutkimatta puutteellisiin luontotyyppiselvityksiin liittyneet valitusperusteet.

Samat luontotyyppiselvitysten puutteet koskevat kuitenkin myös nyt valituksen kohteena olevaa Lumikvartsin asemakaavaa ja ovat siksi yksi tämän valituksen perusteista.

Lumikvartsin asemakaava-alueen metsäiset luontotyypit ja niihin liittyvät suojeluarvot on selvitetty puutteellisesti. Luontotyypit muodostavat keskeisen osan luonnon monimuotoisuutta ja siten myös siihen liittyvien hankevaikutusten arviointia. Yleisesti käytössä oleva kriteeristö kangasmetsien ja turvekankaiden luonnonsuojelullisen merkityksen arviointiin on METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet (Syrjänen ym 2016), jossa esitetään elinympäristötyyppeihin ja puuston rakennepiirteisiin perustuvat luonnonsuojeluarvon luokitteluperusteet.

Kaava-alueen luontotyyppitieto perustuu lähinnä ”*Kivistön kaavarunkoalueen luontotyyppi- ja lahokaviosammalkartoitus*” (FCG 2020, liite 5) -selvitykseen, jossa vähätellään kaava-alueen metsien luontoarvoja. Selvityksessä esitetään laajalta 356 hehtaarin selvitysalueelta vain kaksi hyvin pientä METSO-ohjelman luonnontieteellisten valintaperusteiden mukaista arvokohdetta (yhteispinta-ala 1,36 ha). Koivupäänojan metsän alueelta ei ole tunnistettu lainkaan runsaslahopuustoiisiin ja luontaisesti kehittyneisiin metsiin liittyviä luontoarvoja.

On selvää, että FCG:n selvityksessä ei ole käytetty METSO-ohjelman luonnontieteellisiä valintaperusteita (Syrjänen ym 2016) siten kuin kyseistä kriteeristöä on tarkoitettu käytettävän. Selvitys on arvokkaiden luontotyyppikohteiden ja varsinkin selkeitä METSO-arvoja omaavien metsien tunnistamisen näkökulmasta heikkolaatuinen, vahvasti puutteellinen ja tulosten osalta harhaanjohtava. Kyseessä on tältä osin mahdollisesti jopa heikkolaatuisin esimerkki Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin ruodinnassa viimeisen kymmenen vuoden aikana olleista lukemattomista luontoselvityksistä.

Kivistön kaava-alueen merkittävimpiin luontoarvoihin kuuluu kaava-aluetta laajempi METSO-kriteerit täyttävien metsien pinta-alallisesti iso keskittymä. Tämän arvon tunnistamatta jääminen on

vakava virhe, joka konkretisoi hyvin sen, että kaavan luontotyyppiarvojen kannalta kaikkein keskeisin luontoselvitys on epäonnistunut aidosti merkittävien luontoarvojen tunnistamisen osalta.

Teetetty selvitys ei ole tuottanut yleis- tai asemakaavoituksen kannalta riittävää tietopohjaa esim. kaikista uhanalaisista metsäluontotyypeistä tai merkittävistä METSO -elinympäristökeskittymistä.

Alueen metsäisiä luontoarvoja on tuotu esiin jo kaavoituksen alkuvaiheessa Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen mielipiteessä Kivistön Lumikvartsin asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 14.2.2020 (liite 6):

”Luonnonsuojelujärjestöedustajien maastokäynnillä kaava-alueelta ja sen lähialueilta paikallistui merkittävä määrä pitkään ilman varsinaisia metsänhoitotoimia kehittyneitä varttuneita ja osin vanhapuustoisia metsiä. Valtaosa metsistä on lehtomaisia kankaita, mutta merkittävästi löytyy myös ruohoturvekankaita sekä keskiravinteisia tuoreita lehtoja. Tuorettakin kangasta löytyy hieman.

Osa metsistä on kuusivaltaisia, osa kuusta, koivua ja muita lehtipuita sisältävää sekametsää, eteläosasta löytyy hieman myös koivuvaltaisempia sekametsiä. Puustossa on paikoin myös haapaa ja raitaa, mitkä molemmat lisäävät osaltaan metsien biodiversiteettipotentiaalia (mm. liito-orava, epifyyttijäkälät). Pitkään jatkuneen häiriöttömän kehityksen tuloksena metsiin on muodostunut näkyvästi, paikoin jopa runsaasti eri-ikäistä kuusi- ja lehtilahopuuta. Alueelta havaittiin maastokäynnillä luonnonsuojelullisesti arvokkaiden vanhojen kuusimetsien indikaattorilaji ruostekääpä (KKJ 6691581:3381905).

Käytännössä kaava-alueen metsät ovat avohakattua radanvarsikaistaletta lukuun ottamatta luokiteltavissa ns. METSO-kriteereillä edustavuusluokkien I ja II kangasmetsiksi, lehdoiksi ja turvekankaiksi. Vastaavia, metsäluontoarvoja omaavia metsiä on myös kaava-alueen länsipuolella (Kivistöntähden kaava-alue) sekä itäpuolella. Kokonaisuutta voinee pelkästään lahopuustoisten biotooppien kokonaismäärän perusteella pitää paikallisesti erittäin arvokkaana, huomattava merkitys lahokaviosammalelle nostaa metsien arvon maakunnallisesti merkittäväksi.”

Kivistön Lumikvartsin asemakaava perustuu luontotyyppien osalta puutteellisiin selvityksiin tavalla, joka on maankäyttö- ja rakennuslain 9 § vastainen.

YHTEENVETO

Lumikvartsin asemakaava on edellä mainittujen syiden, etenkin Koivupäänojan metsäalueen ilmeisen erityismerkityksen, perusteella asemakaavan sisältövaatimusten erityisten luontoarvojen vaalimisvelvoitteen vastainen. Kaava-alue on erittäin uhanalaisen lahopaviosammalen merkittävää ydinaluetta, erittäin uhanalaisen hömötiaisen ja silmälläpidettävän kanahaukan pesimäaluetta, osa liito-oravan elinympäristöverkostoa sekä osa merkittävää, sijaintiinsa nähden laajaa, luontaisesti kehittyntä lahopuustoista METSO-kriteereiden mukaisesti suojelunarvoista metsäaluetta.

Lisäksi kaava ei perustu riittäviin selvityksiin luontotyyppien osalta.

Helsingissä 30.12.2022

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Laura Räsänen
puheenjohtaja

Lauri Kajander
erityisasiantuntija

LIITTEET

- Liite 1. Vantaan kaupunginvaltuuston kokouksen 14.11.2022 pöytäkirjan kansilehti
- Liite 2. Ote valituksenalaisesta päätöksestä, 14.11.2022 13 §
- Liite 3. Valitusosoitus
- Liite 4. Helsingin hallinto-oikeuden päätös H5923/2021, Vantaan Kivistöntähden asemakaavan kumoaminen
- Liite 5. Vantaan Kivistön lahopaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG 2020)
- Liite 6. Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen mielipide Kivistön Lumikvartsin asemakaavan (232700) osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, 14.2.2020
- Liite 7. Vantaan Kivistön linnusto- ja lepakkoselvitys (Faunatica 2020)
- Liite 8. Vantaan ekologiset yhteydet (Anna Ojala 2018)
- Liite 9. Faunatica 2020. Lahokaviosammal Vantaalla; esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatican raportteja 1/2020.

VALITUS

30.12.2022

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

MUUTOKSENHAKIJA

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, Helsinki

PÄÄTÖS, JOSTA VALITETAAN

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 14.11.2022 (13 §) hyväksyä asemakaava ja asemakaavamuutos 232700 ja tonttijako, 23 Kivistö / Kivistön lumikvartsi

PROSESSIOSOITE

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

erityisasiantuntija Lauri Kajander

Itälahdenkatu 22 b A, 00210 Helsinki

Puhelin 045 1140 088

uusimaa@sll.fi

Pyydämme ensisijaisesti sähköistä asiointia.

VAATIMUKSET

Vaadimme, että Helsingin hallinto-oikeus kumoaa Vantaan valtuuston päätöksen hyväksyä Kivistön Lumikvartsin asemakaava ja asemakaavan muutos (14.11.2022 13 §, pöytäkirja kts. valituksen **liitteet 1-3**) maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n ja 54 §:n vastaisena.

Lisäksi vaadimme alueelle töidenaloittamiskieltoa muutoksenhaun käsittelyn ajaksi.

VALITUSAJASTA

Pöytäkirjan valitusosoituksen mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä taikka rakennuskieltoa koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla. Vantaan kaupunginvaltuuston 14.11.2022 kokouksen pöytäkirja on tullut nähtäville Vantaan kaupungin internet-sivuille 23.11.2022. Näin ollen 30 vuorokauden valitusaika päättyy 30.12.2022 klo 16.15.

PERUSTELUT

Kivistön Lumikvartsin asemakaavan teossa on laiminlyöty maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämä merkittävien luontovaikutuksien riittävä selvitysvelvoite, minkä aiheuttamat puutteet ovat heijastuneet suoraan myös kaavan vaikutusarviointeihin. Tämä koskee erityisesti kaavan vaikutuksia merkittäviä metsäluontoarvoja omaaviin luontotyyppeihin.

Kaava ohjaa rakentamiseen noin 5 ha luonnonsuojelullisesti arvokkaita kangas- ja lehtometsiä sekä turvekankaita pirstoen samalla luonnonsuojelubiologisesti erittäin arvokkaan noin 20 hehtaarin laajuisen metsäalueen keskeltä. Samalla se heikentää olennaisesti Vantaan kaupungin omissa selvityksissä tärkeäksi todetun etelä-pohjoissuuntaisen metsäekologisen yhteyden laatua ja toimivuutta.

Lajistonsuojelun näkökulmasta kaava tuhoaa merkittävän osan Kivistön alueen erittäin merkittävästä lahokaviosammalen esiintymiskeskittymästä sekä heikentää yhtä Kivistön alueen liito-oravien elinympäristöverkoston avainaluetta. Luontoarvoihin kohdistuva yhteisvaikutus on syytä nähdä luonnonympäristöjen erityisiä arvojen hävittämisenä ja heikentämisenä asemakaavan sisältövaatimusten vastaisella tavalla (MRL 54 §).

1. Helsingin hallinto-oikeuden päätös kumota Kivistöntähden asemakaava 26.11.2021

Helsingin hallinto-oikeus on 26.11.2021 antamallaan päätöksellä (H5923/2021, **liite 4**) kumonnut Kivistöntähden asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 232500) Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin valituksen perusteella. Kivistöntähden asemakaava-alue sijaitsee samalla Koivupäänojan metsäalueella kuin tämän valituksen kohteena oleva Lumikvartsin asemakaava ja rajautuu siihen suoraan länsipuolella.

Katsomme, että Lumikvartsin asemakaava on kumottava osittain samoilla perusteilla kuin Kivistöntähden asemakaava. Lumikvartsin asemakaava heikentäisi merkittävästi samaa lahokaviosammalen ydinaluetta kuin Kivistöntähti ja on siten vastaavasti maankäyttö- ja rakennuslain vastainen.

Hallinto-oikeus toteaa, että uhanalaisena lajina lahopaviosammalen esiintyminen alueella on kuitenkin otettava asemakaavaa laadittaessa huomioon maankäyttö- ja rakennuslain luonnonympäristön vaalimista koskevan sisältövaatimuksen perusteella. Asiassa esitetyn selvityksen perusteella Koivupääojan metsäalue on erittäin merkittävä lahopaviosammalen esiintymisalue ja samalla yksi koko Vantaan tärkeimmistä lajin esiintymisalueista. Asemakaavassa kyseinen alue on suurelta osin osoitettu tehokkaaseen asuntorakentamiseen ja esiintymärungot tulisivat pääosin jäämään rakentamisen alle. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että asemakaavassa kaava-alueen itäosassa sijaitsevalle VL-alueelle merkitty luo-alue kohdistuu ainoastaan pienelle osalle Koivupääojan erittäin merkittäväksi lahopaviosammaleesiintymäksi arvioidusta alueesta.

Hallinto-oikeus katsoo, että lahopaviosammalen asema Koivupääojan alueella tulisi merkittävästi heikentymään Kivistöntähden asemakaavan toteutuessa. Kun lisäksi otetaan huomioon asian kokonaisharkinnassa Kivistön alueen toiselle erittäin merkittäväksi arvioidulle Timanttikujan lahopaviosammaleesiintymälle osoitettu rakentaminen, tarkoittaisi Koivupääojan metsäalueelle rakentaminen sitä, että vaarana on molempien erittäin merkittäviksi lahopaviosammaleesiintymiksi arvioitujen alueiden merkittävä heikentyminen ja mahdollinen häviäminen. Edellä mainittuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että lahopaviosammalesta tehtyjen havaintojen johdosta laadittu asemakaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädettyä luonnonympäristön vaalimista ja siihen liittyvien erityisten arvojen hävittämiskielloa koskevaa asemakaavan sisältövaatimusta.

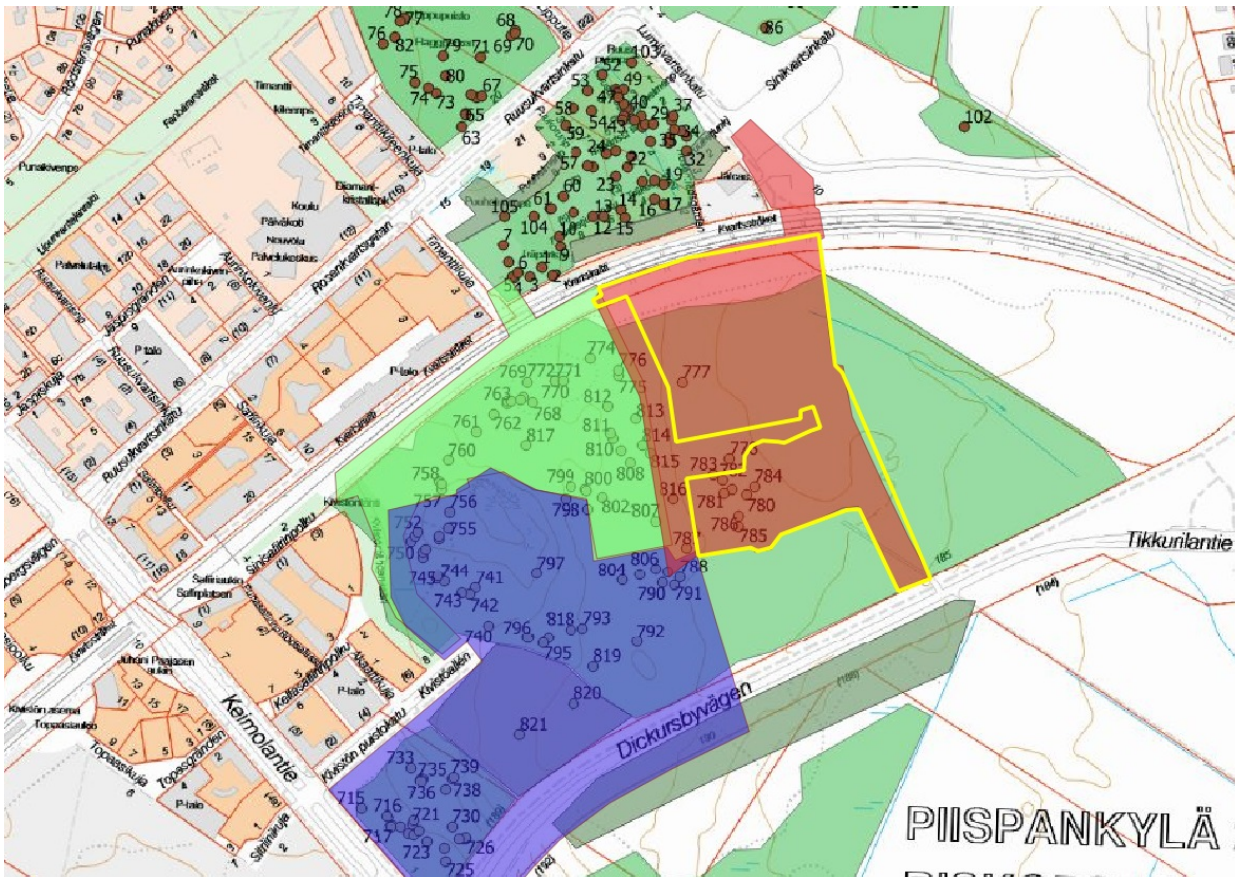
Huomautamme myös, että hallinto-oikeudella on jo em. Kivistöntähteä koskevaa päätöstä tehdessään ollut käytössään samat lahopaviosammalen uhanalaisuutta, suojelutarvetta ja esiintymistä koskevat tiedot, joilla Vantaan kaupunki on nyt valituksenalaisessa Lumikvartsin asemakaavassa perustellut, ettei kaavan aiheuttama ydinalueen merkittävä heikentäminen uhkaisi uhanalaisen lahopaviosammalen säilymistä alueella. Siten ei voida katsoa, että asiassa olisi tullut sellaista uutta tietoa, joka antaisi aiheutta päätyä nyt Lumikvartsin asemakaavan osalta erilaiseen lopputulokseen kuin aikaisemmassa Kivistöntähden kumoamispäätöksessä.

2. Lahokaviosammalen huomiointiin liittyvät ongelmat

Kaava-alue sekä sitä ympäröivä metsäalue on todettu konsulttien ja luontoharrastajien v. 2017–2020 tekemissä selvityksissä erittäin merkittäväksi lahokaviosammalen (*Buxbaumia viridis*) esiintymiskeskittymäksi (Faunatica 2020, **liite 9**). Lahokaviosammal on koko maassa rauhoitettu laji (LSL 42 §, LSA liite 3a). Lisäksi laji kuuluu luontodirektiivin liitteen II lajeihin. Siten uhanalaisena lajina lahokaviosammalen esiintyminen on otettava huomioon asemakaavaa laadittaessa maankäyttö- ja rakennuslain luonnonympäristön vaalimista koskevan sisältövaatimuksen perusteella.

Lumikvartsin asemakaava tuhoaa merkittävän määrän lahokaviosammalen esiintymispaikkoja sekä 5 ha lajin pidempiaikaiselle säilymiselle tärkeää ydinaluetta. Myös vähäiset kaavassa VL/luo-alueiksi merkityt alueet tulevat vääjäämättä menettämään kykyään toimia lajin elinympäristöinä huomattavasti lisääntyvän kulutuksen sekä rakentamisen synnyttämän metsänhoitopaineen takia. On perusteita olettaa heikentävän vaikutuksen kohdentuvan lisäkulutuksen myötä myös kaava-alueen ulkopuolisiin osiin samaa lahokaviosammalen ydinaluetta.

Koivupäänojan ydinalueen arvoa lisää sen sijainti muiden lajille tärkeiden ydinalueiden välissä (**kuva 1**) sekä tieto siitä, että sen pohjois- ja koillispuolisten ydinalueiden asemakaavoittaminen rakentamiseen on hyvin pitkällä.

Kuva 1. Ida Korhosen 18.11.2019 maastokäynnillä havaitsemat lahkaviosammalesiintymät.

Vihreällä rajattu lajin ydinalueet. Koivupäänojan ydinalue Tikkurilantien ja radan välissä.

Lumikvartsin kaava-alue rajattu punaisella ja rakentamisalue keltaisella. Samaan Koivupäänojan ydinalueeseen kohdistuvat muut asemakaavat: Kivistöntähti vaalean vihreällä ja Onnenkivi sinisellä. Korhonen ei kartoittanut kaava-alueen itäosaa, joten havaintojen puuttuminen sieltä ei kerro todellisesta tilanteesta. On oletettavaa, että esiintymiä löytyisi myös idempää jos niitä etsittäisiin. Pohjoisempi tiheä esiintymäkeskittymä on jo kaavoitettu rakentamiseen (Puu-Kivistö).

Lumikvartsin kaavan aiheuttamat tuhot kohdistuvat metsäalueelle (Koivupäänojan metsä), joka on laajuutensa ja sijaintinsa takia lahkaviosammalten pidempiaikaisen säilymisen kannalta erittäin merkittävä. Alueen erityismerkitys on todettu myös tehdyssä Vantaan lahkaviosammalten esiintymisselvitys- ja suojelusuunnitelmassa: ”Länsi-Vantaan suuret suojelualueet Askistosta Vestraan ja Petikkoon ovat todennäköisesti Vantaan kaikkein runsaimpia ja laajimpia lahkaviosammalalueita. Niiden lajille sopiva yhteispinta-ala on niin suuri, että tarkalla kartoituksella löydettävien kasvupaikkojen määrä olisi varmasti huomattavan suuri. Lajia havaittiin näillä kohteilla lähes jatkuvasti inventoijan kulkureitin varrella, mutta tämän projektin puitteissa ei ollut mahdollista tutkia näitä alueita kovin tarkasti. Niinpä Kivistön Koivupäänoja ja Kiilan Solbacka ovat edelleen Vantaan runsaimpia esiintymiä itiöpesäkkeiden kasvupaikkojen määrällä mitattuna.”

Vantaan kaupunki on ansiokkaasti selvittänyt lahokaviosammalen esiintymistä Vantaan metsissä. Sen jälkeen kun lajin esiintymistä opittiin 2019 havaitsemaan myös ns. protoneemavaiheen kasvustoina, on näkemys lajin ekologiasta, yleisyydestä sekä kaikkien esiintymispaikkojen suojelutarpeesta radikaalisti muuttunut. On ilmeistä, että nykyisellään lajin suojelutaso varsinkin eräillä Vantaan metsäisemmillä suuralueilla lähenee suotuisaa tai saattaa jopa olla suotuisa.

Edellä mainittu ei kuitenkaan tarkoita sitä, että tämä sinänsä toivottu asiantila säilyisi kattavasti eri puolilla Vantaata, mikäli merkittävä määrä lajille erityisen tärkeitä ydinalueita tuhoaan maankäytöllä.

Vantaan kaupunki tukeutuu lahokaviosammalen huomiointitarpeiden osalta kaupungin tilaaman lahokaviosammalkonsulttiselvityksen (Faunatica 2020) johtopäätöksiin. Selvityksessä on tehty luonnonsuojelulain kannalta hyvin ongelmallisia johtopäätöksiä tämän rauhoitetun lajin minkä tahansa vantaalaisen esiintymisalueen rakentamisen hyväksyttävyydestä, mikäli lajin muiden tunnettujen esiintymisalueiden suojelu ja huomiointi muualla etenee. Kehitetty kyyninen kompensatiomalli on jo johtanut Vantaalla siihen, että käytännössä lähes kaikki Vantaan todettuja lahokaviosammaleesiintymiä koskettavat asemakaavahankkeet etenevät kaavailluilla rakentamistavoitteilla, koska juuri näillä kaava-alueilla lajin suojelutavoitteista voidaan luopua. Linjaus koskettaa erityisesti Kivistön aluetta, jossa useat lähekkäiset asemakaavat (Puu-Kivistön aloituskorttelit, sen länsipuolinen kaavahanke, Lumikvartsin asemakaava, Kivistöntähden asemakaava, Onnenkiven asemakaava) uhkaavat tuhota keskeisen osan yhdestä Suomen merkittävimmästä tiedossa olevasta suojelemattomasta lahokaviosammalmetsien keskittymästä.

Lumikvartsin asemakaava tuhoaa keskeisen osan Kivistön alueen erityisen elinvoimaisesta lahokaviosammalmetsien keskittymästä. Olemassa oleva tieto vahvistaa sen, että Koivupäänojan esiintymä yhdessä lähialueen esiintymien kanssa kuuluu lajin suojelun kannalta valtakunnallisesti erittäin merkittäviin keskittymiin. Jos tällaisia satojen sammaleesiintymien ydinkeskittymiä ei edes pyritä suojelemaan, ollaan tiellä, joka johtaa vääjäämättä lajin suojelutason heikkenemiseen.

3. Asemakaavan sisältövaatimusten vastaisuus

Kaavan maankäyttö tuhoaa pääosan kaava-alueen olennaisimmista luontoarvoista. Laaja, merkittävältä osin luonnontilaisen kaltainen ja lahopuustoinen metsäkokonaisuus pirstoutuu muutamiksi pieniksi puistometsiköiksi, joiden luonnontilan säilyttäminen on käytännössä mahdotonta.

Kivistön Lumikvartsin kaava-alueella sekä sitä ympäröivillä alueilla on säästynyt merkittävä keskittymä pitkään metsänhoidon ulkopuolella olleita rehevähajaisia metsiä. Osa metsistä on lehtoja ja lehtomaisia kankaita, osa ruoho- ja lehtoturvekankaita. Metsäluontoarvoja omaava

yhtenäinen alue on pinta-alaltaan noin 20 hehtaaria eli se edustaa 2020-luvulla pääkaupunkiseudulla sekä Vantaalla harvinaisen laajaa arvometsien kokonaisuutta. Luontotyyppi-arvoja omaava metsäalue noudattaa hyvin alueelle rajattua yhtenäistä lahokaviosammalen ydinaluetta (**kuva 1** vihreällä rajattu yhtenäinen alue radan ja Tikkurilantien välissä).

Kaava-alueen metsät edustavat SLL:n Vantaan yhdistyksen edustajien maastokäyntien perusteella metsiä, jotka täyttävät pääosaltaan Etelä-Suomen metsäluonnon monimuotoisuusohjelman (METSO) luonnontieteellisissä valintaperusteissa määritetyt luonnonsuojelullisesti arvokkaan metsän kriteerit. Arvokkaat metsät jatkuvat myös kaava-alueen ulkopuolelle.

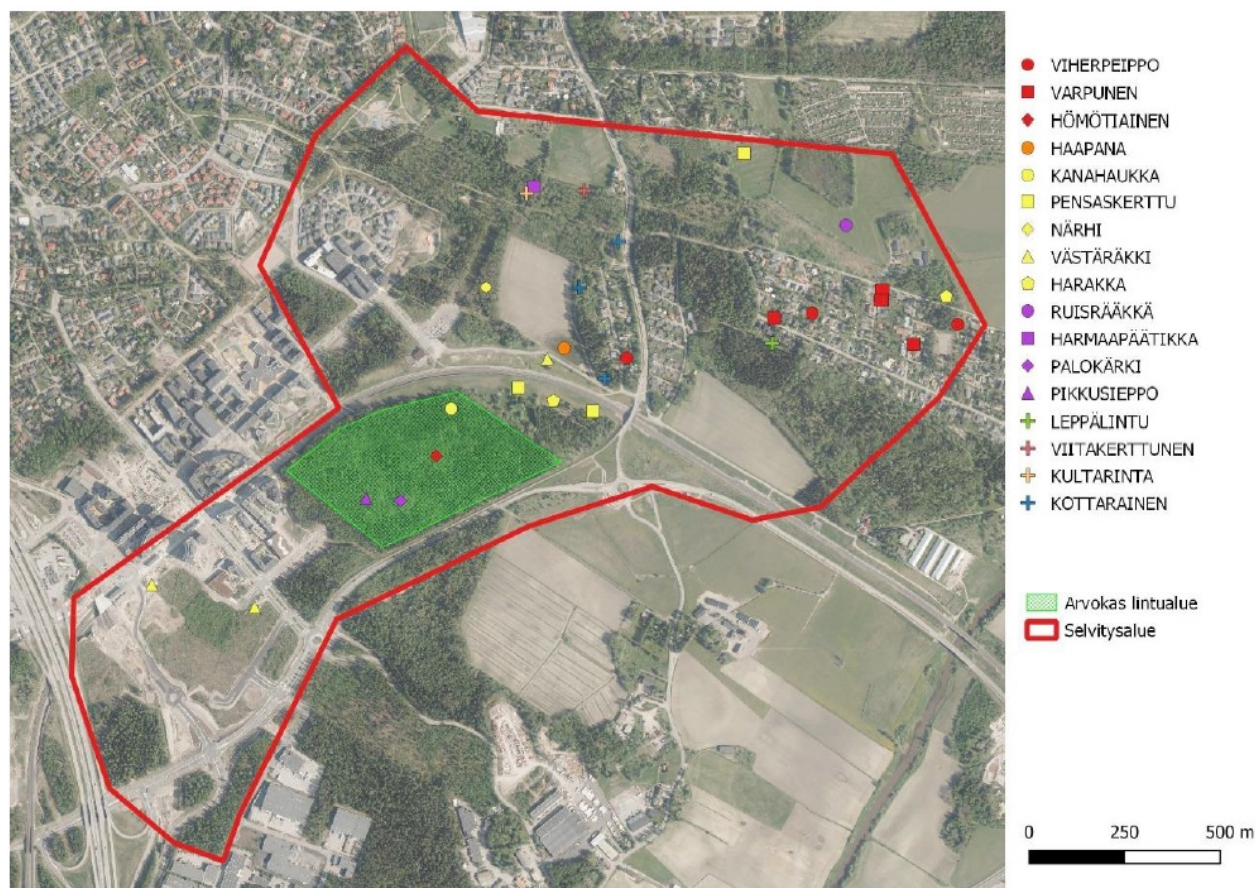
Metsien potentiaali toimia vaateliaan ja uhanalaisen lahotajalajiston merkittävänä esiintymiskeskittymänä on ilmeinen, mutta lajistoa ei ole selvitetty.

Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvityksessä (FCG 2020) Lumikvartsin kaava-alueesta lähes puolet sijoittuu liito-oravalle soveltuvan elinympäristörajausten nro 2 alueelle (**kuva 2**), mikä lisää sen merkitystä Kivistön alueen liito-oravakannan pitkäaikaisen säilyttämisen näkökulmasta. Selvityksen johtopäätöksissä todetaan: *"Koska selvitysalueelle sijoittuvat elinympäristöt 2, 3 ja 4 ovat melko pienialaisia, suositellaan ne mahdollisuuksien mukaan säilytettäväksi kokonaan nykytilassaan esim. osana viheralueverkostoa."*

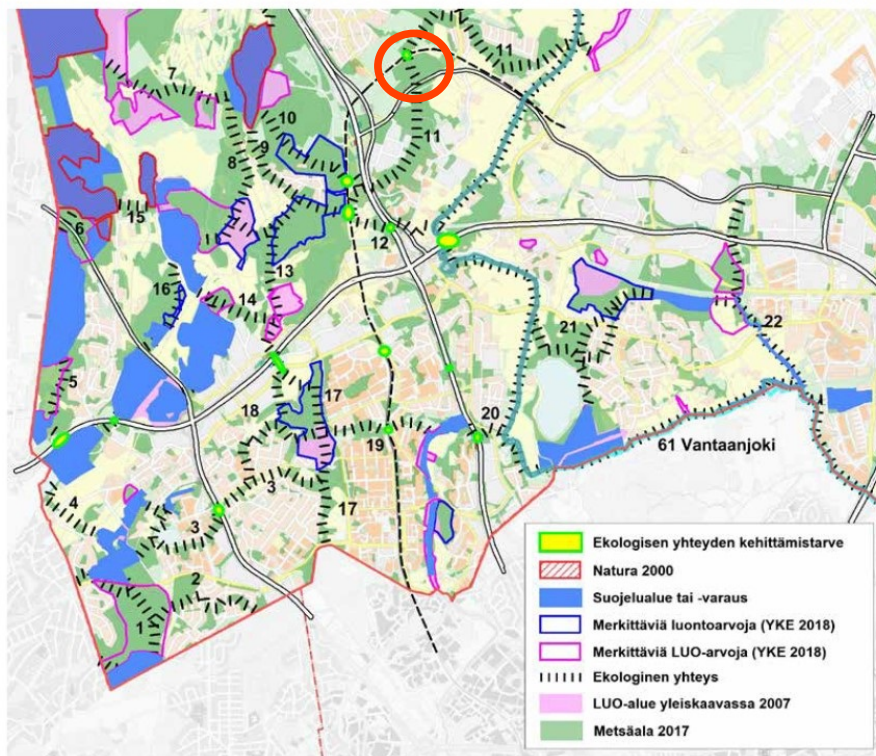
Kuva 2. Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvityksessä (FCG 2020) liito-oravalle soveltuva elinympäristö vinoviivalla. Osittain rajaukselle 2 sijoittuva Lumikvartsin kaava-alue rajattu punaisella ja rakentamisalue keltaisella. Samaan Koivupäänojan metsäalueeseen kohdistuvat muut asemakaavat: Kivistöntähti vaalean vihreällä ja Onnenkivi sinisellä.

Vuoden 2021 linnusto- ja lepakkoselvityksessä (Faunatica 2021, **liite 7, kuva 3** alla) todetaan Lumikvartsin asemakaava-alueesta: ”Selvityksessä määriteltiin yksi linnustollisesti arvokas alue Tikkurilantien ja junaradan välistä [=Koivupäänojan metsä]. Kyseisellä metsiköllä on linnuston lisäksi muitakin luontoarvoja, kuten vanhaa ja rakenteeltaan monipuolista puustoa.” ”Metsikössä pesivät erittäin uhanalainen hömötiainen ja silmälläpidettävä kanahaukka, ja siellä sijaisi EU:n direktiivilajien pikkusiepon ja palokärjen reviirit.”. Alue on selvityksen rajauksen mukaan ”arvokas lintualue”.

Kuva 3. Vantaan Kivistön linnusto- ja lepakkoselvitys (Faunatica 2020). Huomionarvoiset pesimälajit vuoden 2021 linnustokartoituksessa. Symbolit on sijoitettu pesäpaikalle tai reviirin havaintojen keskipisteeseen, mikäli pesää ei ole löydetty. Lumikvartsin kaava-alue sijoittuu arvokkaalle lintualueelle ja sen alle jäisi hömöttäisen ja kanahaukan pesintähavainnot.

Seuraavassa Vantaan alue on jaettu neljään osa-alueeseen, joissa ekologisia yhteyksiä kuvataan tarkemmin (Kuvat 23-26).

Kuva 23.
Ekologiset yhteydet Lounais-Vantaalla
Myrmyrmen ja Aviapoliksen suuralueilla.

41

Kuva 4. Vantaan ekologiset yhteydet-selvitys (Ojala 2018, liite 8). Lumikvartsin asemakaava-alue sijaitsee yhteydellä 11 (punainen ympyrä).

Kivistön Lumikvartsin asemakaava ei myöskään turvaa kunnollista etelä-pohjoissuuntaista ekologista yhteyttä kaava- alueen poikki. Lumikvartsin kaava-alueen ja laajemmin Koivupäänojan metsäalueen merkitystä Vantaan säilyneiden metsäisten ekologisten yhteyksien varjelu osalta lisää se, että sen poikki kulkee tällä hetkellä ainoa metsäekologinen viheryhteys Petikon luontoalueen sekä Kivistön metsien välillä. Yhteyden luonne ja korvaamattomuus ilmenee Vantaan kaupungin teettämästä laadukkaasta, koko kaupungin alueen kattavasta selvityksestä (Ojala 2018, liite 8, kuva 4 yllä). Kaava heikentää yhdessä muiden läheisten kaavojen kanssa yhteyden laatua ja toimintakykyä juuri yhdellä sen ”pullonkaulakohtalla”.

Kivistön Lumikvartsin asemakaavassa ekologinen yhteys on huomioitu alle 30 metrin levyisenä VL/luo -alueena kaavan länsireunassa. Näin kapea viheryhteys tarkoittaa minimissään yhden täysikäisen puun levyistä puustoriekaletta, jonka säilymisennuste ulkopuolisen maankäytön puristuksessa on heikko. Jo pelkästään tonttien turvallisuuden edellyttämä puustonhoito ulottuu

koko tälle vyöhykkeelle eikä mm. lahokaviosammalen edellyttämän kostean pienilmaston säilymisestä voida puhua.

4. Luontotyyppiselvitysten ja vaikutusarviointien riittämättömyys

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri on 8.1.2021 Kivistöntähden asemakaavaa koskevassa valituksessaan esittänyt yhtenä valitusperusteena luontotyyppien puutteelliset selvitykset. Helsingin hallinto-oikeus kumosi kaavan päätöksellään 26.11.2021. Oikeus totesi, että koska Kivistöntähden kaavapäätös oli lainvastainen puutteellisen lepakkoselvityksen ja lahokaviosammalta koskevilla perusteilla, ei muista valitusperusteista ollut tarpeen lausua. Siten oikeus jätti Kivistöntähden kaavaa koskevassa päätöksessään tutkimatta puutteellisiin luontotyyppiselvityksiin liittyneet valitusperusteet.

Samat luontotyyppiselvitysten puutteet koskevat kuitenkin myös nyt valituksen kohteena olevaa Lumikvartsin asemakaavaa ja ovat siksi yksi tämän valituksen perusteista.

Lumikvartsin asemakaava-alueen metsäiset luontotyypit ja niihin liittyvät suojeluarvot on selvitetty puutteellisesti. Luontotyypit muodostavat keskeisen osan luonnon monimuotoisuutta ja siten myös siihen liittyvien hankevaikutusten arviointia. Yleisesti käytössä oleva kriteeristö kangasmetsien ja turvekankaiden luonnonsuojellisen merkityksen arviointiin on METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet (Syrjänen ym 2016), jossa esitetään elinympäristötyyppeihin ja puuston rakennepiirteisiin perustuvat luonnonsuojeluarvon luokitteluperusteet.

Kaava-alueen luontotyyppitieto perustuu lähinnä ”*Kivistön kaavarunkoalueen luontotyyppi- ja lahokaviosammalkartoitus*” (FCG 2020, **liite 5**) -selvitykseen, jossa vähätellään kaava-alueen metsien luontoarvoja. Selvityksessä esitetään laajalta 356 hehtaarin selvitysalueelta vain kaksi hyvin pientä METSO-ohjelman luonnontieteellisten valintaperusteiden mukaista arvokohdetta (yhteispinta-ala 1,36 ha). Koivupäänojan metsän alueelta ei ole tunnistettu lainkaan runsaslahopuustoiisiin ja luontaisesti kehittyneisiin metsiin liittyviä luontoarvoja.

On selvää, että FCG:n selvityksessä ei ole käytetty METSO-ohjelman luonnontieteellisiä valintaperusteita (Syrjänen ym 2016) siten kuin kyseistä kriteeristöä on tarkoitettu käytettävän. Selvitys on arvokkaiden luontotyyppikohteiden ja varsinkin selkeitä METSO-arvoja omaavien metsien tunnistamisen näkökulmasta heikkolaatuinen, vahvasti puutteellinen ja tulosten osalta harhaanjohtava. Kyseessä on tältä osin mahdollisesti jopa heikkolaatuisin esimerkki Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin ruodinnassa viimeisen kymmenen vuoden aikana olleista lukemattomista luontoselvityksistä.

Kivistön kaava-alueen merkittävimpiin luontoarvoihin kuuluu kaava-aluetta laajempi METSO-

kriteerit täyttävien metsien pinta-alallisesti iso keskittymä. Tämän arvon tunnistamatta jääminen on vakava virhe, joka konkretisoi hyvin sen, että kaavan luontotyyppi-arvojen kannalta kaikkein keskeisin luontoselvitys on epäonnistunut aidosti merkittävien luontoarvojen tunnistamisen osalta.

Teetetty selvitys ei ole tuottanut yleis- tai asemakaavoituksen kannalta riittävää tietopohjaa esim. kaikista uhanalaisista metsäluontotyypeistä tai merkittävistä METSO -elinympäristökeskittymistä.

Alueen metsäisiä luontoarvoja on tuotu esiin jo kaavoituksen alkuvaiheessa Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen mielipiteessä Kivistön Lumikvartsin asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 14.2.2020 (liite 6):

”Luonnonsuojelujärjestöedustajien maastokäynnillä kaava-alueelta ja sen lähialueilta paikallistui merkittävä määrä pitkään ilman varsinaisia metsänhoitotoimia kehittyneitä varttuneita ja osin vanhapuustoisia metsiä. Valtaosa metsistä on lehtomaisia kankaita, mutta merkittävästi löytyy myös ruohoturvekankaita sekä keskiravinteisia tuoreita lehtoja. Tuorettakin kangasta löytyy hieman.

Osa metsistä on kuusivaltaisia, osa kuusta, koivua ja muita lehtipuita sisältävää sekametsää, eteläosasta löytyy hieman myös koivuvaltaisempia sekametsiä. Puustossa on paikoin myös haapaa ja raitaa, mitkä molemmat lisäävät osaltaan metsien biodiversiteettipotentiaalia (mm. liito-orava, epifyyttijäkälät). Pitkään jatkuneen häiriöttömän kehityksen tuloksena metsiin on muodostunut näkyvästi, paikoin jopa runsaasti eri-ikäistä kuusi- ja lehtilahopuuta. Alueelta havaittiin maastokäynnillä luonnonsuojelullisesti arvokkaiden vanhojen kuusimetsien indikaattorilaji ruostekääpä (KKJ 6691581:3381905).

Käytännössä kaava-alueen metsät ovat avohakattua radanvarsikaistaletta lukuun ottamatta luokiteltavissa ns. METSO-kriteereillä edustavuusluokkien I ja II kangasmetsiksi, lehdoiksi ja turvekankaiksi. Vastaavia, metsäluontoarvoja omaavia metsiä on myös kaava-alueen länsipuolella (Kivistöntähden kaava-alue) sekä itäpuolella. Kokonaisuutta voinee pelkästään lahoppuustoisten biotooppien kokonaismäärän perusteella pitää paikallisesti erittäin arvokkaana, huomattava merkitys lahokaviosammalelle nostaa metsien arvon maakunnallisesti merkittäväksi.”

Kivistön Lumikvartsin asemakaava perustuu luontotyyppien osalta puutteellisiin selvityksiin tavalla, joka on maankäyttö- ja rakennuslain 9 § vastainen.

YHTEENVETO

Lumikvartsin asemakaava on edellä mainittujen syiden, etenkin Koivupäänojan metsäalueen ilmeisen erityismerkityksen, perusteella asemakaavan sisältövaatimusten erityisten luontoarvojen vaalimisvelvoitteen vastainen. Kaava-alue on erittäin uhanalaisen lahokaviosammalen merkittävää ydinaluetta, erittäin uhanalaisen hömötiaisen ja silmälläpidettävän kanahaukan pesimäaluetta, osa liito-oravan elinympäristöverkostoa sekä osa merkittävää, sijaintiinsa nähden laajaa, luontaisesti kehittyntä lahokuustaista METSO-kriteereiden mukaisesti suojelunarvoista metsäaluetta.

Lisäksi kaava ei perustu riittäviin selvityksiin luontotyyppien osalta.

Helsingissä 30.12.2022

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

LIITTEET

- Liite 1. Vantaan kaupunginvaltuuston kokouksen 14.11.2022 pöytäkirjan kansilehti
- Liite 2. Ote valituksenalaisesta päätöksestä, 14.11.2022 13 §
- Liite 3. Valitusosoitus
- Liite 4. Helsingin hallinto-oikeuden päätös H5923/2021, Vantaan Kivistöntähden asemakaavan kumoaminen
- Liite 5. Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG 2020)
- Liite 6. Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen mielipide Kivistön Lumikvartsin asemakaavan (232700) osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, 14.2.2020
- Liite 7. Vantaan Kivistön linnusto- ja lepakkoselvitys (Faunatica 2020)
- Liite 8. Vantaan ekologiset yhteydet (Anna Ojala 2018)
- Liite 9. Faunatica 2020. Lahokaviosammal Vantaalla; esiintymiselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatican raportteja 1/2020.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry – Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf
Itälahdenkatu 22b A, FI-00210 Helsinki, Finland | puh./tel. +358 44 258 0598 tai / or +358 45 114 0088
www.sll.fi/uusimaa | Y-tunnus 0471601-4 | uusimaa@sll.fi

15 § Asemakaavan muutos 002495 ja tonttijaon muutos, 14 Varisto / Luhtimäki 1 ja 2

VD/10333/10.02.04.00/2021

TLA/TKA/AKH/VIK/MT

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Luhtitien katukuvan kokonaisvaltainen kehitys ja monimuotoisten asuinkorttelien rakentaminen. Asuinalueella sekoittuvat samassa korttelissa sekä pientalo- että kerrostaloasuminen vehreässä ja viihtyisässä ympäristössä. Suurimmat kerrosluvut ovat kerrostalotonteilla kolme ja viisi, pientalotonteilla kaksi. Uutta rakennusoikeutta tulee 7 315 k-m².

Asemakaavamuutos koskee kortteleita 14101 ja 14105 sekä katualuetta, kaupunginosassa 14 Varisto.

Tonttijaon muutos korttelit 14101 ja 14105.

Alue sijaitsee osoitteissa Luhtimäki 1 ja 2.

Hakija

VAV Asunnot Oy.

Maanomistus

Tonttien osalta VAV Asunnot Oy. Katualueen osalta Vantaan kaupunki.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut konsulttina HML Arkkitehdit Oy.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on pientaloaluetta A3.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa alue on asuinaluetta A.

Nykytilanne

Luhtimäki 1:n korttelista on purettu huonokuntoiset rakennukset, joten tontti on rakentamaton. Rakennusoikeus on 5 065 k-m², e = 0,30, suurin kerrosluku on II (kaksi).

Luhtimäki 2:n korttelissa on asuinkerrostaloja 1970-luvulta, rakennusoikeus 7 073 k-m², e = 0,50, suurin kerrosluku on ½II (puoli + kaksi).

Naapurissa on Variston asuntomessualue vuodelta 1977, eteläpuolella Vapaalan liikuntapuisto.

Valmistuva Luhtitie yhdistää Pähkinärinteeseen kerrostaloalueen Louhelan asemaan ja Myyrmäen keskusta. Luhtitietä kulkee bussirunkolinja 300 Elielinaukiolta Myyrmäkeen ja bussit Aviapolikseen.

Asemakaavamuutos

Asemakaavamuutos sisältää asuinrakennusten korttelialueen Luhtimäki 1 sekä kerrostalokorttelin Luhtimäki 2 ja Luhtimäen katualueen. Suunnitelmalla haetaan monimuotoista tiivistyvää asuinkorttelien rakentamista sekä vihreää ja viihtyisää asuinaluetta. Asemakaavamuutosehdotus koskee näiden kortteleiden lisärakennusoikeutta; Luhtimäki 1:n kortteliin kaavaillaan 9 400 k-m² kerrosalaa, josta 4 335 k-m² on lisärakennusoikeutta. Luhtimäki 2:n korttelin lisärakennusoikeus käsittää yhden uuden

2 870 k-m² kerrostalon olemassa olevien 7 811 k-m² kerrostalojen lisäksi. Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen alueen ympäristön arvoja kunnioittaen, tiivistäen ja uudistaen.

Luhtimäki 1:n korttelissa sijainneet messutalot on purettu huonokuntoisina. Niiden tilalle on tavoitteena rakentaa monimuotoista asumista, jossa samassa korttelissa sekoittuvat sekä pientalo- että kerrostaloasuminen. Luhtitien uudistuvaa katukuvaa katsotaan kokonaisuutena ja jo rakenteilla olevien kaavojen katukuvaa jatketaan 3-5 kerroksisilla kerrostaloilla. Aittariviä rajaavat 1-2-kerroksiset pientalot, jotka tyyliltään ja materiaaleiltaan viittaavat vanhaan messualueeseen. Luhtimäen varrelle on sijoitettu 2-3-kerroksisia townhouse-tyyppisiä kaupunkipientaloja ja keskeltä korttelialuetta löytyy erillispientaloja.

Luhtimäki 2:n korttelissa tavoitteena on rakentaa Luhtitien varteen yksi uusi 3–5-kerroksinen kerrostalo nykyisen kerrostalon parkkipaikan paikalle. Parkkipaikan syöttö ja taloon ajo on siirretty Luhtimäelle. Lisäksi nykyisen liiketilan paikalle korttelin pohjoisosaan rakennetaan lisää parkkipaikkoja. Parkkipaikat alueella on tarkoitus suunnitella keskeisenä osana pihasuunnitelmaa, vehreinä ja muuntojoustavina alueina. Nykyiset asuintalot ja leikkipaikka säilyvät. Liikesiipi puretaan.

Luhtimäki 1:n korttelissa 14105 asuntorakennusten korttelialue A4 muuttuu eteläosaltaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK ja pohjoisosaltaan pientalo- ja erillispientalokortteleiksi AP ja AO.

Luhtimäki 2:n korttelissa 14101 yhdistettyjen liike- ja asuntokerrostalojen korttelialue ALK muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kaavamääräys sallii päiväkotia ja liiketiloja maantasoon.

Alueelle sijoittuu asuinrakennusoikeutta yhteensä 19 660 k-m², josta uutta 7 315 k-m². Keskimääräinen tonttitehokkuus on $e = 0,63$, ja se vaihtelee eri alueilla $e = 0,23 \dots 0,81$.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tehtiin 4.3.2022.

Kaavan vireille tulo ilmoitettiin Vantaan asukaslehdessä 6.3.2021 ja 5.3.2022.

Kaavatilaisuus pidettiin 23.3.2022.

Mielipiteitä saatiin 9 kpl.

Niissä huomautettiin etenkin rakentamisen korkeudesta.

- Uudet monimuotoiset kerrostalot luovat vaihtelevaa ilmettä uuden pääkadun varrelle.

Mielipiteet ovat erillisenä liitteenä sekä tiivistelminä vastineineen kaavaselostuksessa.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu VAV:n maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 7 315 k-m².

Sopimus

Asemakaavamuutokseen liittyy maankäytösopimus.

Muutostekannukset maksaa hakija VAV Asunnot Oy. Kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €), lisätynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (5 320 €), yhteensä 15 320 €.

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 23.8.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002495 ja tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Luhtimäki 1 ja 2,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija VAV Asunnot Oy maksaa muutuskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (5 320 €), yhteensä 15 320 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 5.9.2022 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 23.8.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002495 ja tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Luhtimäki 1 ja 2,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija VAV Asunnot Oy maksaa muutuskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (5 320 €), yhteensä 15 320 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että asiaan jätettiin seuraava kaupunginhallituksen yhteinen pöytäkirjalausuma:

”Kaavamääräyksissä edellytetään Luhtitien varren kerrostaloilta kaupunkimaisuutta. Kaupunginhallitus esittää yhteisenä toiveenaan, että asemakaavamerkintöjä- ja määräyksiä päivitetään niin, että kaupunkimaisuuden sijaan edellytetään Luhtitien varren talojen sopeutuvan paremmin ympäröivään pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan on korostettava pientalomaisia ratkaisuja, kuten esimerkiksi ”kartanonkoskimaista” ullakkorakentamista.”

Nähtävillä olo

Asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 14.09.-13.10.2022. Tänä aikana jätettiin kaksi muistutusta:

Luhtimäki 1 tontin tulee olla kokonaisuudessaan pientalovaltaista. Luhtimäki 2 tontilla tulee sallia korkeintaan 3-kerroksisia rakennuksia. Muistutuksien johdosta kerrostalojen massoittelun ja julkisivujen jäsentelyä on muutettu pientalomaisiksi. Muistutukset ja vastineet ja tarkistukset ovat erillisenä liitteenä.

Lausunnot

Lausuntoja ei ollut tarpeen pyytää.

Kaupunkiympäristölautakunta 15.11.2022 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 15.11.2022 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002495 ja tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Luhtimäki 1 ja 2.

Käsittely:

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Stefan Åstrand esitti kaavan palauttamista valmisteluun siten, että kaupunginhallituksen 5.9.2022 § 17 jättämä pöytäkirjalausuma huomioidaan paremmin. Jäsenet Pekka Virkamäki ja Soili Haverinen kannattivat palautusehdotusta. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun siten, että kaupunginhallituksen 5.9.2022 § 17 jättämä pöytäkirjalausuma huomioidaan paremmin.

Tehdyt tarkistukset

Kaavamääräyksiä on tarkistettu harjakattomuotojen osalta ja siihen on lisätty ullakkohuonemääräys. Kaavaselistusta on tarkistettu. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtäville pano ei ole tarpeen.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 11.1.2023.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.2.2023 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.2.2023 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002495 ja tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Luhtimäki 1 ja 2.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Sopimus

Asemakaavamuutosta koskeva maankäyttösopimus on allekirjoitettu 8.3.2023.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.2.2023 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002495 ja tonttijaon muutosehdotus, 14 Varisto / Luhtimäki 1 ja 2.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana vs. apulaiskaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavalla tavalla:

Sopimus

Asemakaavamuutosta koskeva maankäyttösopimus on allekirjoitettu 8.3.2023.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus 14.2.2023
- Asemakaavamuutoksen selostus 14.2.2023
- Muistutukset ja vastineet 14.2.2023
- Mielenpitoet ja vastineet 23.8.2022

Täytäntöönpano: päätösvalmistelu ja lakiasiat, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 0503122132,
asemakaava-arkkitehti Annakaisa Haanpää, p. 0438268456
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002495 LUHTIMÄKI 1 JA 2

VARISTO

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 14.02.2023 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002495. Kaavoitus on tullut vireille 06.03.2021.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Luhtitien katukuvan kokonaisvaltainen kehitys ja monimuotoisten asuinkorttelien rakentaminen. Asuinalueella sekoittuvat samassa korttelissa sekä pientalo- että kerrostalo asuminen vehreässä ja viihtyisässä ympäristössä.

Kaavaan liittyy maankäyttösopimus.

Asemakaavan muutos:

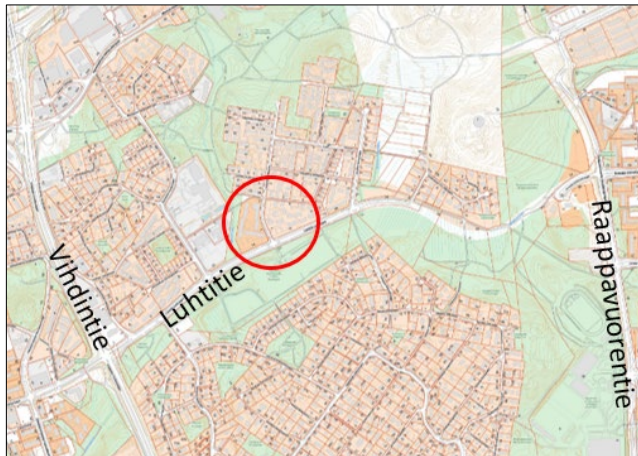
Vantaan kaupunginosassa Varisto 14. Luhtimäki 2 kortteli 14101 ja Luhtimäki 1 kortteli 14105.

Tonttijaon muutos:

Luhtimäki 2 kortteli 14101 ja Luhtimäki 1 kortteli 14105.

Kaavan laatija: Annakaisa Haanpää, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
annakaisa.haanpaa@vantaa.fi, puh. 0438268456

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Vantaan Varistossa. Alue rajoittuu pohjoisesta Kehä III:en, idästä Hämeenlinnan moottoritien sekä lännestä Vihdintien rajaaman alueen sisälle. Variston eteläpuolella on Vapaalan asuinalue, lännessä Pähkinärinne ja idässä muuan muassa Martinlaakso, Louhela ja Myyrmäki.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kaavoitus tuli vireille 06.03.2021 ja sai numeron 002495.
- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 15.10.2021.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 04.03.2022.
- Hankkeesta järjestettiin 23.03.2022 asukastilaisuus.
- Mielenpitoet pyydettiin 15.04.2022 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 9 kappaletta.
- Kaupunginhallitus 05.09.2022 päätti asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen.
- Kaava oli nähtävillä 14.9.-13.10.2022 (MRL 27 §)
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 15.11.2022 palauttaa asian valmisteluun.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	3
2. Lähtökohdat.....	4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	4
2.2 Suunnittelutilanne	8
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	13
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	13
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	13
3.3. Asemakaavan tavoitteet	25
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	27
4.1 Kaavan rakenne.....	32
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen.....	32
4.3 Aluevaraukset.....	33
4.4 Kaavan vaikutukset.....	39
4.5 Ympäristön häiriötekijät	42
4.6 Nimistö.....	42
4. Asemakaavan toteutus	43
5. Kaavatyöhön osallistuneet.....	43
6. Asemakaavan seurantalomake	44
7. Asemakaavakartta ja –määräykset	46
8. Muu suunnitelma-aineisto.....	53

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- LIITE 1: Mielipiteet ja vastineet
- LIITE 2: Muistutukset ja vastineet

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavaehdotus sisältää asuinrakennusten korttelialueen Luhtimäki 1 sekä kerrostalokorttelin Luhtimäki 2 ja niihin liittyviä puisto- ja katualueita. Suunnitelmalla haetaan monimuotoista tiivistävää asuinkorttelien rakentamista sekä vihreää ja viihtyisää asuinalueita. Asemakaavamuutosehdotus koskee näiden kortteleiden lisärakennusoikeutta; Luhtimäki 1 kortteliin kaavaillaan 9400 k-m² kerrosalaa, josta 4,335 k-m² on lisärakennusoikeutta. Luhtimäki 2 korttelin lisärakennusoikeus käsittää yhden uuden 2870 k-m² kerrostalon olemassa olevien 7811 k-m² kerrostalojen lisäksi. Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen alueen ympäristön arvoja kunnioittaen, tiivistäen ja uudistaen.

Luhtimäki 1 korttelissa sijainneet messutalot on purettu huonokuntoisina. Niiden tilalle on tavoitteena rakentaa monimuotoista asumista, jossa samassa korttelissa sekoittuvat sekä pientalo- että kerrostalo asuminen. Luhtitien uudistuvaa katukuvaa katsotaan kokonaisuutena ja jo rakenteilla olevien kaavojen katukuvaa jatketaan 3-5 kerroksisilla kerrostaloilla. Aittariviä rajaavat 1-2-kerroksiset pientalot, jotka tyyliltään ja materiaaleiltaan viittaavat vanhaan messualueeseen. Luhtimäen varrelle on sijoitettu 2-3-kerroksisia *Townhouse* tyyppisiä kaupunkipientaloja ja keskeltä korttelialuetta löytyy erillispientaloja.

Luhtimäki 2 korttelissa tavoitteena on rakentaa Luhtitien varteen yksi uusi 3–5-kerroksinen kerrostalo nykyisen kerrostalon parkkipaikan paikalle. Parkkipaikan syöttö ja taloon ajo on siirretty Luhtimäentielle. Lisäksi nykyisen liiketilan paikalle korttelin pohjoisosaan rakennetaan lisää parkkipaikoja. Parkkipaikat alueella on tarkoitus suunnitella keskeisenä osana pihasuunnitelmaa, vehreinä ja muuntojoustavina alueina.

Luhtimäki 1&2 havainnekuva Luhtitieltä

2. LÄHTÖKOHDAT

Ortokuva 2019: punaisella kaava-alueen raja, sinisellä 1977 asuntomessualueen raja, joka jatkuu kuva-alueen ulkopuolelle Aitanavaintielle.

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue sijaitsee Vantaan Varistossa vuoden 1977 Asuntomessu alueella. Etelässä alue rajoittuu Luhtitiehen ja Vapaalan liikuntapuistoon, idässä Orsipolkuun. Lännessä aluetta reunustaa Varistonoja ja Varistonniittyn alue, pohjoisessa Aitarivi sekä Variston vuoden 1977 Messualue.

Kaava-alue on pääosin pienimittakaavaista asuinrakennusten aluetta, joka on rakentunut varsin tiiviisti vuosina 1975-1982. Alue on vehreä.

Kaavoitettavassa korttelissa Luhtimäki 2 on nykyisin 3-kerroksisia kerrostaloja sekä liiketila. Korttelissa Luhtimäki 1 rakennukset on purettu huonokuntoisina.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Ennen rakentamista Variston ympäristö oli pääasiassa alavaa savista peltoaluetta. Alkuperäistä luonnonmaisemaa ei kuitenkaan ole enää juuri havaittavissa.

Kaava-aluetta rajaa Luhtitien eteläpuolella urheilu- ja virkistyspalvelualue sekä ekologinen runko-yhteys ja ohjeellinen ulkoilureitti. Alueen länsipuolella on Varistonoja ja sen purokäytävää seuraava ekologinen yhteys, joka on huomioitava suunnittelussa. Kaava-alueella ei ole arvokkaita luontokohteita.

Vesistöt ja vesitalous

Alue kuuluu Varistonon valuma-alueeseen. Varistonon johtaa vedet pohjoisen suuntaan alittaen Kehä III:n ja Vihdintien. Vihdintien alituksen jälkeen vedet purkavat Pikkujärveen. Pikkujärvestä vedet virtaavat etelän suuntaan alittaen Kehä III:n uudelleen ja laskien Pitkäjärveen.

Luhtimäki 1 on nykyisellään pääasiassa avointa maata, sillä tontilta on purettu vanhat rakennukset, piha-alueet ja parkkipaikat pois. Luhtimäki 2:n puolella vanhat kerrostalot jäävät ennalleen, samoin niiden pysäköintialue, joka kaavamuutoksen myötä tiivistyy ja täydentyy uudella kerrostalolla.

Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Maaperä

Alueen maaperä on täyttömaata. Tonteilla on tai on ollut rakennuksia ja pysäköintialueita. Rakennusluvanyhteydessä tehdään rakennuspaikkakohtaiset maaperätutkimukset.

Topografia

Alue on hyvin tasainen.

2.1.3 Rakennettu ympäristö**Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa**

Varisto on Vantaan Myyrmäen suuralueeseen kuuluva 2288 asukaan kaupunginosa. Variston väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, lapsiperhekeskeinen elämä, ikäihmisten määrän runsas nousu ja keskivertoa suurempi työttömyysaste.

Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana väkiluku on tasaisesti laskenut noin 15 %, yli 400 hengellä. Väestön muutoskäyrä selittyy aikuisten 16–64-vuotiaiden muuttoliikenteellä. Vuonna 2000 Varistossa oli aikuisia 82.5 % Vuosina 2000–2020 se laski tasaisesti yli 20 %.

Lapsiperheitä väestöstä on noin 41 %. Määrä on tasaisesti laskenut viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana noin 7 %.

Pienten- ja kouluikäisten lasten prosentuaalinen jakauma on kasvanut tasaisesti viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. 0–6-vuotiaiden lasten määrä on ollut tasaisesti noin 4 % luokkaa vuosina 2000–2010. Pienten lasten määrä kasvoi lähes 2 % vuodesta 2010 vuoteen 2020. Vuonna 2021 heitä oli 6.1 % väestöstä. Kouluikäisten 7–15 vuotiaiden lasten määrä on ollut vuosina 2000–2015 tasaisesti 5–6% luokkaa ja määrä kasvoi vuodesta 2015 vuoteen 2020 lähes 2%. Vuonna 2021 heitä oli 8 % väestöstä.

Ikäihmisiä, yli 65-vuotiaita Varistossa oli vuonna 2000 7.7 % Määrä on tasaisesti kasvanut viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana noin 16 %. Vuonna 2021 eläkeläisiä oli 23.6 % väestöstä.

Väestön ennustetaan pysyvän samoissa luvuissa vuoteen 2025 saakka. Vuodesta 2025 vuoteen 2030 väestön ennustetaan kasvavan noin 20 %.

Asuminen

Kaava-alueen pohjois- ja itäpuolella on Variston vuoden 1977 asuntomessualue, joka koostuu pääasiassa yksi- ja kaksikerroksisista rivitaloista ja omakotitaloista. Luhtitie 2 korttelissa on kolme kolmekerroksista kerrostaloa. Luhtitie 1 kortteli on kuulunut asuntomessualueeseen, mutta asunnot on purettu huonokuntoisina vuonna 2019.

Asuntotuotanto on kasvanut Varistossa vuosina 2000–2018 noin 9 %, mutta jos halutaan valmistautua odotettuun väestön kasvuun, tarvitaan alueelle lisää täydennysrakentamista. Viime vuosina Luhtitienvarteen on valmistunut useampi kaavamuutos ja mm. Varistotie 2 korttelissa rakennetaan 3-kerroksisia kaupunkitaloja.

Palvelut ja työpaikat

Variston kaupunginosassa on päiväkoteja, kouluja ja opistoja, sekä palvelutalo. Yksi päiväkodeista sijaitsee Luhtimäki 2 korttelissa, Hämeenkylässä koulu ja palvelutalo sijaitsevat viereisellä tontilla. Varistosta löytyy kauppakeskus Viisari ja K-supermarket. Varistossa on myös Neste-K-huoltoasema, jonka yhteydessä on pikaravintoloita. Uudenmaan maakuntakaavassa Petikko – Variston yritysalue on määritelty merkitykseltään seudulliseksi vähittäiskaupan suuryksiköksi. Kirjastopysäkki on Luhtitiellä kaava-aluetta vastapäätä.

Suunnittelu-alueelta on noin 1,7 km Martinlaakson ja Myyrmäen keskustoihin kevyen liikenteen väyliä pitkin, joista löytyy paljon julkisia ja kaupallisia palveluita.

Varistossa oli noin 2300 työpaikkaa vuonna 2016. Työpaikkojen määrä on pysynyt samana Varistossa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Suurin osa työpaikoista on tukku- ja vähittäiskaupassa.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on vehreä pientaloalue, joka on vuoden 2020 yleiskaavassa asuinaluetta A. Luhtitie on tärkeä paikallista liikennettä palveleva väylä. Sen valmistuminen syksyllä 2022 Varistosta Myyrmäen Raappavuorentielle tuo paremmat joukkoliikennepalvelut alueelle ja aloittaa siirtymän autovyöhykkeestä joukkolinjavyöhykkeeksi. Yhteys tulee myös laajentamaan Myyrmäen kaupunkikeskustan asuinaluetta Raappavuorentien länsipuolelle.

Kaupunkikuva

Luhtitien rakentaminen yhdistää alueen kaupunkikeskustoihin ja alueen katukuvaa kehitetään kokonaisvaltaisesti. Katukuva uudistuu monipuolisena, tiiviinä asuinalueena ja tien varteen rakennetaan kaupunki- ja kerrostaloja. Katuosuutta päivitetään myös rytmittämällä sitä erilaisilla kasvillisuustyypeillä.

Virkistys

Varistossa on erinomaiset lähivirkistyspuitteet: alueelta löytyy Vapaalan liikuntapuisto, Varistonin ulkoilu- ja urheilukentät sekä Raappavuoren kuntoilupaikat. Metsässä on tiheä polkuverkosto ja alueella on valaistuja virkistys- ja latureittejä, minkä vuoksi alue on suosittua ulkoilualueita.

Liikenne

Luhtitie on tärkeä paikallista liikennettä palveleva väylä. Luhtitien uusi tieosuus yhdistää Vihdintien Raappavuorentiehen ja syksystä 2022 reittiä alkaa kulkea uusi runkolinja 300. Se liikennöi Myyrmäen kautta Pähkinärinteeseen ja edelleen Vihdintieltä Helsinkiin Elielinaukiolle. Lisäksi Luhtitien molemmin puolin rakennetaan kevyen liikenteen väylät. Luhtitien on pääpyöräreitti. Muut pyöräreitit yhdistävät alueella olevia virkistysalueita.

Luhtitietä kulkevat myös bussilinjat 583/584 Aviapolis – Louhela – Perusmäki/Kalajärvi, joilla on vaihtomahdollisuus junaan Louhelan asemalla. Kaava-alueelta Louhelan juna-asemalle on noin 1,9 kilometriä.

Vesihuolto

Kaava-alue kuuluu Myyrmäen painepiiriin, jonka vesisäiliönä toimii Myyrmäen ylävesisäiliö. Paine-
tasot vaihtelevat alueella välillä +93.00 ... +95.00 mvp. Vesijohtoverkostoa on Luhtimäellä ja Orsi-
polulla.

Kaava-alueella on jätevesiviemärinti Luhtimäellä ja Orsipolulla. Alueen jätevedet johdetaan Vaapaalan pumppaamolle. Pumppaamolta vedet ohjataan Hämeenkylässä ja Hämevaaran kaupunginosien kautta Espooseen. Espoossa jätevedet johdetaan puhdistettavaksi Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Kaava-alueen ympärillä on hulevesiviemäriä Luhtitiellä, Luhtimäellä, Orsipolulla, Aittarivillä. Orsipolun ja Luhtimäen hulevesiviemärit liittyvät Luhtitien hulevesiviemäriin, joka purkaa vedet kaava-alueen länsipuolella virtaavaan Varistonojaan.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Luhtimäen ja Aittarivin katualueilla.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Luhtimäen ja Aittarivin varressa.

Ympäristöhäiriöt

Suunnittelualue on lentomeluviyöhykkeellä 3. Kaava-alueen lentomelutaso Lden 50-55 dB ei rajoita asunto- ja palvelurakentamista. Koska lentomelun ennakkoidaan kasvavan, lentomelun osalta kaava-alueella sovelletaan yleiskaavaluonnoksessa esitettyä lentokoneiden laskeutumisviyöhykkeen ääneneristävyysvaatimuksia. Asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB.

Kaava-alueella on tieliikennemelua sekä liikenteen aiheuttamia pienhiukkasia. Luhtitien nykyisen liikenteen aiheuttama melu ylittää päiväajan ohjearvon 55 dB(A) ja yöajan ohjearvon 50 dB(A) lähimpänä tietä sijaitsevilla nykyisten asuinrakennusten oleskelupihoilla. Luhtitien länsiosan sekä Vihdintien liikennemäärien kasvusta johtuen melutaso nousee ennustetilanteessa nykyisestä runsaan 2 dB Luhtitien länsipäässä Vihdintien ja Varistontien välillä. Luhtitien varteen suunnitellut uudisrakennukset tuovat suojaa nykyiselle asutukselle.

2.1.4 Maanomistus

VAV Asunnot Oy omistaa Luhtimäki 1&2 korttelit.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen, sillä kaavamuutoksella vahvistetaan yhdyskuntarakenteen ja kaupunkikuvan eheyttä. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Luodaan edellytykset väestökehityksen edellyttämälle riittäväälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Merkittävät uudet asuinalueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Edistetään vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä kehittämistä.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Maakuntakaava

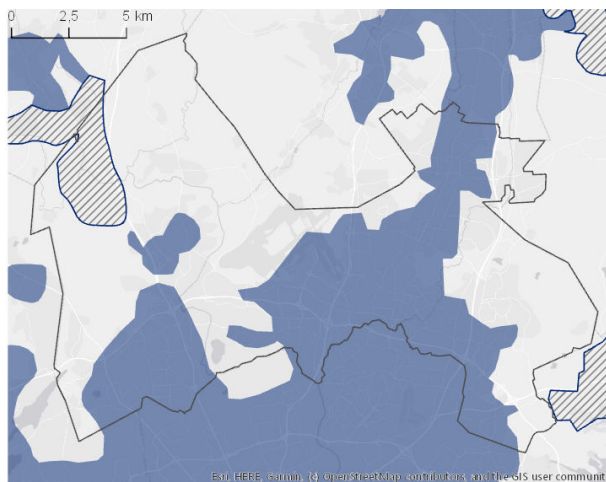
Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätösten myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä. Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Hyväksytyjen valitusten osalta Uusimaa-kaavan ratkaisut ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa eivätkä voi tulla voimaan, ellei korkein hallinto-oikeus muuta tai kumoa hallinto-oikeuden ratkaisua. Lainvoiman kaavat voivat saada vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

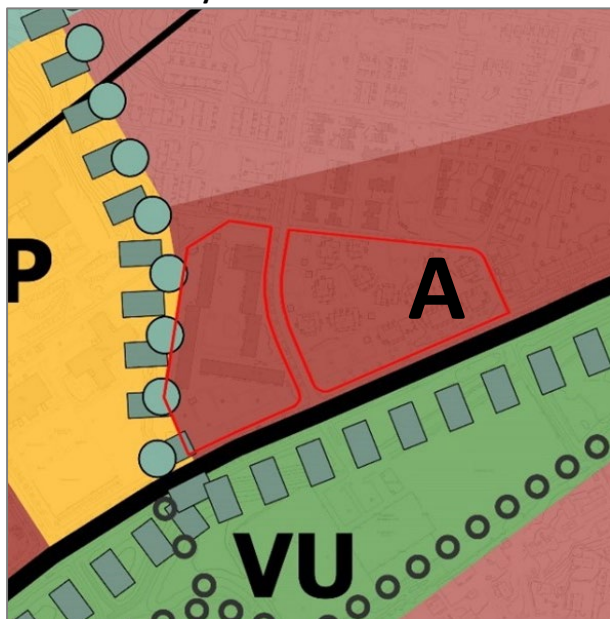
MAL 2019 -suunnitelma

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvuja tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

- MAL ensisijainen vyöhyke
- ▨ MAL uuteen joukkoliikenneinvestointiin kytkeytyvä ensisijainen vyöhyke

Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty, että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määrävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. Kaava-alue sijaitsee ensisijaisesti kehitettävällä vyöhykkeellä.

Voimassa oleva yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021.
Se on kuulutettu voimaan 11.1.2023.

Vantaan yleiskaavassa 2020 (Kv 2021) alue on merkitty tiiviiksi asuinalueeksi A, joka varataan monipuoliseen asumiseen. Alueella on sallittua rakentaa erinäköistä asuntovaltaista aluetta. Kaavahankkeen sijainti ohjaa alueen tavoite tasoa yksityiskohtaisemmassa asemakaavasunnittelussa.

Yleiskaavan selostuksessa todetaan: A-merkinnän alle on yhdistetty väylien- ja vahvan linja-autoliikenteen varsilla olevia asuntoalueita. Luhtitie on merkitty tärkeäksi paikallista liikennettä palvelevaksi väyläksi ja koko Luhtitie on Vihdintieltä Raappavuorentielle tiivistä asuinalueetta A. Alueeseen liittyvät myös Hämeenkylä ja Pähkinärinne.

Olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia alueen ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja. Näille alueille saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pientalotyyppisiä ja lähipalveluita. Suurin sallittu rakennuskorkeus on kolme kerrosta. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti.

Pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat tulee laatia riittävän laajoina kokonaisuuksina vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden kanssa. Alueella on suositettava tehokkaita pysäköintiratkaisuja.

Yleiskaavalla samaan kortteliin halutaan mahdollistaa sekä kerrostalojen että pientalojen toteutuminen ja näiden talotyyppien välimuotojen ja variaatioiden kehittyminen. Kaava-alueella on jo nyt kerrostaloja pientaloalueella.

Jäljempänä on esitetty Luhtitielle muodostuva yleiskaavan 2020 mukainen kokonaisuus sekä suunnitelman kerroksellisuus, joka huomioi olemassa olevan pientaloalueen ominaispiirteet.

Asemakaava

Kaava-alue on Variston vuoden 1977 asuntomessualueutta. Siellä on voimassa asemakaava 140200. Luhtimäki 1 kortteli on asuntorakennusten aluetta A4 ja Luhtimäki 2 kortteli yhdistettyjen liike- ja asuntorakennusten aluetta ALK (ajantasa-asemakaavassa AL).

Muut päätökset ja suunnitelmat

Suunnittelualueeseen liittyy aiemmin hyväksytty Luhtitien asemakaava ja katusuunnitelma 141100, jolla Luhtitietä on jatkettu Myyrmäkeen. Nyt läpiajettavaksi rakennettava Luhtitie yhdistää Myyrmäen ja Pähkinärinteiden kerrostaloalueet. Luhtitien itäpäähän on kaavoitettu 4 – 8 -kerroksisia kerrostaloja (kaavat 002049 ja 002156) ja pähkinärinteessä on korkeampaa rakentamista. Osoitteessa Varistontie 2 rakennetaan 3-kerroksisia kaupunkitaloja (kaava 002395). Avaintiestä itään on kaavoitettu 3-kerroksisia kaupunkitaloja, joiden ullakoille saa sijoittaa asuintiloja (kaava 141100). Nämä muodostavat Luhtitien varrelle Myyrmäen ja Pähkinärinteiden välille laajemman kaupunkimaisen kokonaisuuden. Luhtitien varteen sijoittuvat kerrostalot tulevat toimimaan Luhtitien kokonaisvaltaista katukuvaa tukevana elementtinä ja ne on suunniteltu Luhtitien jatkuvaan katukuvaan istuvana.

Luhtitie kaava 141100

Kelokuusenmäki kaava 002156

Raappavuorenpuisto kaava 002049

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLE-TULO

Hanke on alkanut maanomistaja VAV Asunnot Oy:n aloitteesta. Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt hankkeen kaavoitusohjelmaan 12.1.2021. Kaavoituksen vireille tulo on ilmoitettu Vantaan asukaslehdessä 6.3.2021. Kaavamuutoshakemus on saapunut kaupungille 15.10.2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 04.03.2022. Asemakaavamuutosehdotuksesta järjestettiin asukastilaisuus 23.3.2022. Asemakaavasuunnittelija oli tavattavissa puhelimitse 30.3.2022. Mielipiteitä kuultiin 15.04.2022 asti.

Kaavaan liittyy maankäyttösopimus.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupungin museo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Mielipiteitä asemakaavamuutoksesta saapui 6 kappaletta. Tässä selostuksessa on kuvattu kootusti asemakaavaan tulleet mielipiteet. Mielipiteet ovat kokonaisuudessaan luettavissa erillisestä liitteestä (Liite 1).

1. Asunto Oy Varistonpiha ja As. Oy Varistonrinne, 13.04.2022:

1. Rakennuskaavan mukaan alueelta häviää viheralueet. Alueelta on jo hävitetty ja joudutaan hävittämään suurin osa kasvillisuudesta, jos kaavamuutos toteutuu. Uusi suunnitelma ei kunnioita perintökohdetta mitoitukseltaan ja vihersuunnitelma ei toteudu ympäristöön. Pientaloalueeksi luokiteltu alue häviää!

=>

Luhtimäki 1 korttelista on rakennukset ja puusto purettu huonokuntoisina. Kyseessä ei ole ollut puisto, vaan aiemmin rakennettu tontti. Viher- ja pihasuunnitelma tulee olemaan oleellinen osa alueen kehittämistä ja alueelle tullaan istuttamaan uutta puustoa. Asuntomessukaavassa oleva keskuspuisto on alkupeuran suunnitelman mukaisesti jatkettu istutusalueena Luhtimäki 1 kortteliin ja uusia kulkureittejä on luotu tonteille Luhtitielle ja Vapaalan liikuntapuistoon. Hyväksytyssä yleiskaavassa tontit ovat asuinaluetta A.

2. 5-kerroksiset kerrostalot eivät sovi Luhtimäki 1&2 Varisto alueelle. Alue kuuluu pientaloalueeseen ja sinne ei kuulu 5-kerroksiset kerrostalot.

=>

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Vuoden 2020 yleiskaavassa alue on merkitty tiiviiksi, monimuotoiseksi asuinalueeksi, jossa olemassa olevien pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat laaditaan riittävän laajoina kokonaisuuksina. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Asemakaavamuutoksessa rakentaminen tutkitaan yleiskaavaa tarkemmin. Laadukkaalla suunnittelulla, kaavamääräyksillä ja rakennusvalvonnalla pyritään takaamaan asuinalueen viihtyvyys.

Luhtitien varteen sijoittuvat rakennukset tulevat toimimaan Luhtitien kokonaisvaltaista katukuvaa tukevana elementtinä. Luhtimäki 1 kortteliin on suunniteltu kaksi 3220 k-m² kerrostaloa ja Luhtimäki 2 kortteliin yksi 2870 k-m² kerrostalo. Tyypillisen modernin kerrostalon koko on yli 3000 k-m². Suunniteluissa rakennuksissa on polveileva kattomuoto. Harjakorkeudet on suunniteltu harkitusti niin, että korkeimmat hatut sijoittuvat pois päin pientaloalueesta. Rakennusmassan sijainti on myös arvioitu suhteessa Luhtitien eteläpuolen laajoihin kenttäalueisiin ja Luhtitien ryhdistyvään katukuvaan istuvana. Luhtitien ennustetun liikennemäärän mukaisen melusuojan tulisi olla vähintään 2m korkea. Kerrostalojen kerrosmäärä ei määrydy melusuojarakenteen mukaan.

Kerrostalot ja niiden polveileva massa on sijoitettu varjostusta ajatellen. Varjostus selvityksestä selviää (sivu 40), että ne varjostavat pääasiassa kerrostalojen parkkipaikkoja. Kun varjostus tilannetta verrataan olemassa olevaan tilanteeseen, ei kerrostalojen varjostus merkittävästi lisää pientalojen varjostusta. Luhtitie 1:n tontilla on ollut kaksikerroksisia rivitaloja ja puustoa, joka on varjostanut. Pientalojen varjostus muodostuu pääasiassa pientalo tonteilla olevista talousrakennuksista ja niiden puustosta.

Luhtitien varrella on kaksi uutta asemakaavaa: Varistotie 2 (002395) ja Luhtitien asemakaava (141100). Molemmissa on Luhtitien katukuvaan istutettu 3-kerroksisia kaupunkitaloja, joiden ullakkotilaan saa sijoittaa myös asuintiloja. Jokainen asemakaava tarkastellaan erikseen suhteessa yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön ja luonnon ympäristöön.

3. Variston alueella tehty tutkimus v. 2017 osoittaa, että ihmiset viihtyvät parhaiten viheralueilla ja pitävät pääasiassa aluetta viihtyisenä. Nyt kyseinen alue on suunniteltu todella tiiviiksi. Eihän siellä ole varsinaisia pientaloja kuin kolme kappaletta. Asuntojen määrää pitää reippaasti vähentää, jotta viher- rakentaminen toteutuu. Näin varmistuu alueen säilyminen viihtyisenä ja rauhallisina.

=>

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Vuoden 2020 yleiskaavassa alue on merkitty monimuotoiseksi asuinalueeksi, jossa olemassa olevien pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat laaditaan riittävän laajoina kokonaisuuksina. Laadukkaalla suunnittelulla, kaavamääräyksillä ja rakennusvalvonnalla pyritään takaamaan asuinalueen viihtyvyys.

Suunnitelma sisältää 12kpl erillispientaloa omilla tonteillaan, neljän talon rivitalokokonaisuuden, kahdeksan townhouse-tyyppistä kaupunkipientaloa sekä kolme kerrostaloa.

4. Liikenne pitää suunnitella siten, että jalkakäytävät pysyvät jalkakäytävinä. On lasten kannalta erittäin vaarallista, jos Aittariviltä ohjataan kulku parkkipaikalle, kun aittarivi on koululaisten käyttämä kävelytie Hämeenkyön kouluun. Aittarivin on pysyttävä kävelytienä.

=>

Liittymät tonteille tulevat sijoittumaan Luhtitien varteen. Kortteleiden sisäinen liikenne on suunniteltu pihatienä tonteille ajoksi. Huoltoajo käyttää Luhtitien liittymää ja on suunniteltu korttelinsisäiseksi. Aittarivi tulee pysymään kevyenliikenteen väylänä.

Suunnitelmassa on 95 autopaikkaa, josta sähköautopaikkoja 24. Laskennassa on käytetty hallitsevia normeja: 1 ap/100 kem², Vieraspakat 1/1500 ja Lyhytaikainen pysäköinti 1/5000 kem². Parkkipaikat on suunniteltu läpäisevällä nurmikivetyksellä. Lisäksi suunnitelmissa on muuntojoustavia alueita, joita voidaan ottaa käyttöön tarpeitten mukaan. Muuntojoustaville alueille on osoitettu 32 autopaikkaa, josta sähköautopaikkoja 24. Parkkipaikkojen siirto kadun varteen ei ole yleiskaavan eikä kaupunkikuvan mukaista.

5. Alueellemme on nyt suunnitelman mukaan tulossa valtava määrä uusia asukkaita. Onko mietitty pelastussuunnitelmaa ja missä tulee olemaan väestönsuoja näille uusille asukkaille. Tietämämme mukaan entisille asukkaillekaan ei tule riittämään väestönsuojat tällä hetkellä, jos hätä tulee.

=>

Kukin kiinteistö huolehtii omasta väestönsuojastaan. Säännösten mukaan väestönsuoja tulee rakentaa, jos tontille rakennetaan yli 1200 k-2 asumista. Tässä asemakaavamuutoksessa tonttikoko ei ylitä vaadittua rajaa.

2. Asukaat A, 12.4.2022:

Miksi ”Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 4.3.2022” alueen raja idässä on mainittu rajoittuvan Avaintiehen ja Pellaksenojaan? Onko suunnitelmassa tarkoituksellisesti rajattu tuo itäreuna VAVin hallinnoimien alueiden mukaan? Kun suunnitelmassa alueen raja esitetään laajempaan kuin todellisuudessa onkaan, niin heräsi epäily, tavoitellaanko myös Avaintien osalta korkeampia kerrostaloja, mutta niitä ei kuitenkaan haluta vielä tuoda esiin?

=>

Asemakaavamuutosehdotus perustuu VAV:in asemakaavamuutos hakemukseen ja koskee heidän omistuksessaan olevia Luhtimäki 1&2 kortteleita. Kaavamuutos tutkitaan kokonaisuutena ja suhteessa ympäristöönsä. Alueen sanallinen paikannus ei ole kaava-alueen raja.

Luhtitie ja Avaintien itäpuoli on vuoden 2020 yleiskaavassa merkitty monimuotoiseksi asuinalueeksi, mutta alueella ei ole muita asemakaavamuutoshakemuksia vireillä. Jokainen asemakaava tarkastellaan erikseen suhteessa yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön ja luonnonympäristöön.

Miksi suunnitelmassa on tällainen lause ”Alueen kehittämisellä ja tehostamisella on erityistä merkitystä koko maakunnan kehittämisen kannalta”? Saisiko tähän jotain perustelujakin.

=>

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä. Maakuntakaavan tavoitteena on uuden asumisen keskittäminen ratojen ja joukkoliikennevyöhykkeiden yhteyteen. Kaavamuutos perustuu maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteisiin.

Esitetyissä suunnitelmissa ollaan muuttamassa matalan rakentamisen Variston aluetta korkean rakentamisen alueeksi. tonteille 1 ja 2 on sallittu korkeintaan kolmikerroksisten rakennusten rakentaminen. perusteena tätä korkeammille rakennuksille, että nyt kun tontilla ei purkamisen jälkeen ole enää rakennuksia, ei kaavoista tarvitse välittää, ja että nyt voidaan rakentaa korkeampia rakennuksia.

Vantaan kaupungin ja tontin omistajan toimesta tavoitellaan ainakin tontille 1 jopa 5-kerroksisia kerrostaloja eikä välitetä siitä, että sillä ehdottomasti on vaikutusta alueella jo asuvien asumisviihtyvyyteen ja Varistoon alueen periaatteeseen matalan rakentamisen alueena. Ilmeisesti noita korkeampia rakennuksia kaavaillaan muuallekin Luhtien varteen.

=>

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Vuoden 2020 yleiskaavassa alue on merkitty tiiviiksi, monimuotoiseksi asuinalueeksi, jossa olemassa olevien pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat laaditaan riittävän laajoina kokonaisuuksina. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Asemakaavamuutoksessa rakentaminen tutkitaan yleiskaavaa tarkemmin. Rakennusten purkulupa ei poista yleiskaavan eikä asemakaavan lainvoimaisuutta.

Nyt läpiajettavaksi rakennettava Luhtitie yhdistää Myyrmäen ja Pähkinärinteeseen kerrostaloalueet. Kaava-muutos on tutkittu kaavamuutosaluetta laajempänä kokonaisuutena koko Luhtitien varren osalta. Kerros-talot ovat kerrosluvuiltaan vaihtelevia. Luhtitien varteen sijoittuvat kerrostalot tulevat toimimaan Luhtitien kokonaisvaltaista katukuvaa tukevana elementtinä ja ne on suunniteltu Luhtitien ryhdistyvään katukuvaan istuvana. Asuinalueen viihtyvyys luodaan laadukkaalla suunnittelulla, kaavamääräyksillä ja rakennusvalvonnalla.

Luhtitien varrella on kaksi uutta asemakaavaa: Varistotie 2 (002395) ja Luhtitien asemakaava (141100). Molemmista on Luhtitien katukuvaan istutettu 3-kerroksisia kaupunkitaloja. Alueella ei ole muita hankkeita vireillä. Jokainen asemakaava tarkastellaan erikseen suhteessa yhdyskuntarakentamiseen, rakennettuun ympäristöön ja luonnonympäristöön.

Kaikkea kehitetään ainoastaan uusien asukkaiden tai liikenteen toimijoiden näkökulmasta.

=>

Asemakaavoitus hankkeissa pyritään yhteensovittamaan eri osallisten tavoitteita ja toiveita parhaalla mahdollisella tavalla ja pyritään optimaaliseen kokonaisratkaisuun.

Kun Vantaan kaupunki aikanaan ajoi Luhtitien jatketta, Vantaan kaupunki vähät välitti kaavoituksensa siitä, että Luhtitien vaikutusalueella asuvia suojeltaisiin tulevan läpiajoliikenteen aiheuttamalta melulta tai muilta haitoilta. Nyt kuitenkin Vantaan kaupunki perustelee esityksessään uusia Luhtitienvarren korkeita kerrostaloja sillä, että ne suojaavat Luhtien liikennemelulta. Miksi Vantaan kaupunki ei toimi tasapuolisesti näissä asioissa, kun yhdessä projektissa saman tien melua vähätellään ja toisessa projektissa saman tien melua käytetään perustelemaan kaavan vastaisia rakennuksia? Suojaako 5-kerroksinen rakennus juurikaan enempää kuin 2- kerroksinen rakennus liikenteen melulta?

=>

Luhtitien jatkaminen on ollut Vantaan yleiskaavoissa 1960-luvulta asti. Luhtitien katusuunnitelmissa liikenteenhäiriötekijöitä on pyritty minimoimaan muun muassa hidasteilla ja liikennenopeusrajoituksilla. Luhtitien ennustetun liikennemäärän mukaisen melunsuojan tulisi olla vähintään 2m korkea. Koska melulaidat ja muurimaiset rakenteet eivät ole yleiskaavan kaupunki- tai katukuvan mukaisia paikallisliikenne-

teen väylillä, asemakaavoituksessa pyritään rakennusten sijoittelulla turvaamaan riittävä melusuoja piha- ja oleskelualuille. Riittävä melusuojaus toteutuu rakennusten pihan puolella.

Luhtitien varteen sijoittuvat rakennukset tulevat toimimaan Luhtitien kokonaisvaltaista katukuvaa tukevana elementtinä ja ne on suunniteltu Luhtitien ryhdistyvään katukuvaan istuvana. Kerrostalojen kerrosmäärä ei määräydy melusuojarakenteen mukaan.

Kun tässä on jo vuosikymmenten ajan kertynyt kokemusta siitä, missä määrin tontilla 1 olleet 2-kerroksiset rakennukset ovat varjostaneet Orsipolun itäpuolen omakotitaloja varsinkin iltaa kohden, niin huolta aiheuttaa, missä määrin Luhtitien varteen suunnitellut aiempaa korkeamman kerrostalot huonontavat asumisviihtyvyyttä ja miten korkeiden rakennusten varjot vaikuttavat varjostamiensa rakennusten arvoon. Sallimalla tontilla 1 aiempaa korkeampia rakennuksia, niin suositaan vain tontin 1 omistajia ja haitataan ympäröivien tonttien omistajia.

=>

Kerrostalot ja niiden polveileva massa on sijoitettu varjostusta ajatellen. Varjostusselvityksestä selviää (sivu 40), että ne varjostavat pääasiassa kerrostalojen parkkipaikkoja. Kun varjostus tilannetta verrataan olemassa olevaan tilanteeseen, ei kerrostalojen varjostus merkittävästi lisää pientalojen varjostusta. Pientalojen varjostus muodostuu kaksikerroksisista rivitaloista, sekä pientalo tonteilla olevista talousrakennuksista ja niiden puustosta.

Missä määrin Vantaan kaupunki on ohjeistanut VAVia toteuttamaan tontin 1 purkutyöt ja ilmoittamaan, että ei korjaaminen ei kannata ja ei tiedetä mitä tontille tullaan rakentamaan? Syntyi vaikutelma, että menettelyn tavoitteena vaikuttaisi mitä ilmeisimmin olleen hankkia tontille enemmän rakennusoikeutta ja/tai korkeampia rakennuksia? Varmaan kannattavuus ainakin tontin omistajalle lisääntyä, jos tontille tällaisella moraalittomalla menettelyllä on mahdollista saada enemmän rakennusoikeutta tai aikaisempaa korkeampia rakennuksia.

Tarkoittaako esittelijän perustelu, että kun miltä tahansa tontilla puretaan rakennukset ja sen jälkeen, kun tontilla ei enää ole rakennuksia, ei tonttia koskevista kaavamääräyksistä oikeastaan tarvitse välittää? Nyt siis VAV voi jatkossa purkaa esim. myös Avaintie 2:n talot ja perustuen tyhjiin tonttiin omistaja saa rakentaa samalla perusteella tilalle korkeampia rakennuksia? Tai puretaanko tontin 2 olemassa olevat 3-kerroksiset talot jollain aikataululla, ja tyhjälle tontille saadaan taas rakennettua samalla verukkeella korkeampi taloja. Entä muu Variston alue, suunnitellaanko muuallekin jo täyttä päätä korkeampaa rakennuksesta, kun tällainen menettely kerran on olemassa? Millä tavoin kaavojen ohjaava vaikutus toteutuu, jos poikkeamia sallitaan tuollaisilla kyseenalaisilla perusteilla?

=>

Tiivistäminen, täydentäminen ja uudistaminen ovat yleiskaavan päätavoitteita. Luhtitie ja Avaintien itäpuoli on vuoden 2020 yleiskaavassa merkitty monimuotoiseksi asuinalueeksi. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Asemakaavamuutoksessa rakentaminen tutkitaan yleiskaavaa tarkemmin. Rakennusten purkulupa ei poista yleiskaavan eikä asemakaavan lainvoimaisuutta.

Rakennukset olivat silminnähden huonokuntoisia ja niille on myönnetty purkulupa vuonna 2019. Asemakaavamuutoshakemuksen rakennusmäärä perustuu maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteisiin. Kaupunkia ei voida kehittää, jos asemakaavoja ei voida muuttaa.

Alueella ei ole muita asemakaavamuutoshakemuksia vireillä. Jokainen asemakaava tarkastellaan erikseen suhteessa yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön ja luonnonympäristöön.

Tuhlaako Vantaan kaupunki asukkaiden verovarja kaavoitustoimeen, kun se Vantaa kaupunki ei itse-kään noudata laatimiaan kaavoja?

=>

Kasvavan kaupungin kehittäminen ja kaavoitustoimi on tuottoisaa.

Perintökohdetta kunnioittaen tontille 1 tulisi ehdottomasti rakentaa korkeintaan 2-kerroksia rakennuksia, jopa samanlaisia kuin aiemmin.

Koska alue on aikoinaan ollut rakentamisen edelläkävijä, tulisi näin ison alueen uudelleen rakentamisessa huomioida tuo edelläkävijän periaate ja ottaa huomioon ilmastonäkökulma. Nyt kun tontin 1 talojen purkamisen kautta on lisätty ilmaston lämpenemistä, tulisi uudelleenrakentamisessa ehdottomasti kompensoida nuo purut ja tontin 1 uusilta rakennuksilta tulisi edellyttää ilmastonäkökulman huomioimista esim. edellyttämällä puurakentamista.

=>

Asuntomessualueen perintökohteiden läheisyyteen Aittariville rakennetaan kaksikerroksisia puutaloja. Alueelle rakennetaan tämän päivän arkkitehtuuria edustavia rakennuksia.

Alustaviin luonnoksiin on suunniteltu jonkinlainen yhteys tontilta 1 kevyen liikenteen väylille Aittarivi ja Orsipolku. Kaikenlainen ajoneuvoliikenne tms. noiden liittymien kautta noille kevyen liikenteen väylille, pitää ehdottomasti estää ja ajoneuvoliikenne pitää sallia tapahtuvan ainoastaan tien Luhtimäki kautta.

=>

Ajoliittymät tonteille tulevat sijoittumaan Luhtitien varteen. Kortteleiden sisäinen liikenne on suunniteltu pihatienä tonteille ajoksi. Huoltoajo käyttää Luhtitien liittymää ja on suunniteltu korttelinsisäiseksi. Aittariville ja Orsipolulle on varattu nykyiset kevyenliikenteen yhteydet.

Tontin 1 postilaatikoiden sijoittelu on tehtävä siten, että postin jako tontille 1 onnistuisi ilman kevyen liikenteen väylien käyttämistä ja varmistettava se, että Suomen Postilla ei rakennusten valmistumisen jälkeenkään tule tarvetta vaatia postilaatikoiden siirtämistä Orsipolun tai Aittarivin varteen väylien vieressä olevien yksityisten tonttien yhteyteen, kuten Suomen Posti vaati viime kesänä Orsipolun ja Aittarivin ympäristössä asuneilta.

=>

Liittymät tonteille tulevat sijoittumaan Luhtitien varteen. Kortteleiden sisäinen liikenne on suunniteltu pihatienä tonteille ajoksi. Lähtökohtaisesti postilaatikat ovat korttelin sisällä. Kaavoitus ei kuitenkaan voi vaikuttaa Suomen Postin toimintaan tulevaisuudessa.

Ilmeisesti tontin 1 ja 2 VAVin hallinnoimat rakennukset tulevat olemaan vuokra-asuntoja niin kuin tonteilla on aiemminkin ollut.

=>

Asuntojen hallintamuoto ei ole kaavoituskysymys.

3. Asukas B, 30.3.2022:

Alueen pysäköintipaikkojen määrä pitää olla mitoitettu riittäväksi niin asukkaiden omille autoille kuin vieraillekin. Hämeenkyläntien kiinteistöillä molemmilla (TA ja VAV) on kullakin 2 lyhytaikaista vieras pysäköintipaikkaa. Ympäristössä ei ole mitään laillista pysäköintimahdollisuutta lähistöllä. 2 vieraspaikkaa 100 asukasta kohden on yksinkertaisesti täysin alimitoitettu. Suunnitelmassa aliarvioidaan täysin yksityisautoliikenteen määrän lisääntyminen alueella. Pysäköintipaikat tulee myös suunnitella jo valmiiksi sähköautojen latausta silmällä pitäen.

=>

Rakentaminen sijoittuu uudelle joukkoliikennevyöhykkeelle. Autopaikkoja toteutetaan 95, josta sähköautopaikkoja 24. Lisäksi suunnitelmassa on muuntojoustavia alueita, joita voidaan ottaa pysäköintikäyttöön tarpeitten mukaan. Muuntojoustaville alueille on osoitettu 32 autopaikkaa, josta sähköautopaikkoja 24. Alueelle on tulossa seitsemän vieraspaikkaa (1/1500 kem²), kaksi paikkaa lyhytaikaiseen pysäköintiin (1/5000 kem²). Näiden lisäksi Luhtimäen varteen on mahdollista toteuttaa 8 autopaikkaa, jotka eivät ole laskennassa mukana.

Alue on maantieteellisesti niin syrjässä, että julkisilla liikkuminen on hankalaa erityisesti Helsingin suuntaan. Alueen julkisten yhteyksien toimiminen sekä Myyrmäen että Helsingin keskustaan suuntaan pitää suunnitella tarkasti HSL:n kanssa

=>

HSL-kuntayhtymä vastaa Vantaan joukkoliikenteen suunnittelusta. Syksyllä 2022 aloittaa tiheästi liikennöivä bussirunkolinja 300 Elielinaukio – Pähkinärinne – Myyrmäki ja bussilinjat 583/584 Aviapolis – Louhela – Perusmäki/Kalajärvi, joilla on myös vaihtomahdollisuus junaan Louhelan asemalla.

Luhtimäen tyyppiset asuinalueet ovat liikenteellisesti tukossa, jos lunta tulee poikkeuksellisen paljon.

=>

Lumitilat huomioidaan uusien alueiden suunnittelussa.

Ihmettelen, että VAV ei ole edes ilmeisesti kartoittanut tätä (*asumisoikeusasunto*) asukassegmenttiä alueelle ollenkaan. Toivoisin, että VAV selvittäisi myös mahdollisuutta ASO-kohteisiin.

=>

VAV Asunnot rakennuttaa ja omistaa valtion tukemia ARA-asuntoja. VAV Yhtymä puolestaan rakennuttaa ja omistaa vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja ja VAV Palvelukodit palvelutaloja. Asumisoikeusasuntojen rakentaminen ei ole osa VAV Oy:n liiketoimintaa.

4. Asukas C, 13.04.2022:

Nyt suunnitellut 5-kerroksiset kerrostalot eivät edusta pientalotyyppejä ja rikkovat kaavoitusta ohjaavaa voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Luhtimäki 1:n ja 2:n kaavoituksessa tulee noudattaa yleiskaavan ohjausta ja pitäytyä pientalojen rakentamisessa. Tarkasteltaessa asemakaavaa yleiskaavan vaatimusten mukaisesti riittävän laajana kokonaisuutena on hyvä tarkastella Varistoa viereisine asuinalueineen. Varistossa, Pellaksessa ja Variston puoleisessa Vapaalassa ei missään ole tällä hetkellä yli 3-kerroksisia rakennuksia. Tästä tarkastelulajajuudesta huomataan, että kyseiselle alueelle ei tule rakentaa yli 3-kerroksisia rakennuksia.

Luhtitien melun torjuminen ei edellytä yli 2-kerroksista rakentamista. 2-kerroksiset rakennukset riittävät torjumaan Luhtitien melun täysin riittävästi.

=>

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita. Vuoden 2020 yleiskaavassa alue on merkitty monimuotoiseksi asuinalueeksi, jossa olemassa olevien pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat laaditaan riittävän laajoina kokonaisuuksina. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Asemakaavamuutoksessa rakentaminen tutkitaan yleiskaavaa tarkemmin. Luhtitien itäpäähän on kaavoitettu 4 – 8 -kerroksisia kerrostaloja (kaavat 002049 ja 002156). Nämä muodostavat Luhtitien varrelle Myyrmäen ja Pähkinärinteiden välille laajemman kaupunkimaisen kokonaisuuden. Luhtitien varteen sijoittuvat rakennukset tulevat toimimaan Luhtitien kokonaisvaltaista katukuvaa tukevana elementtinä ja ne on suunniteltu Luhtitien ryhdistyvään katukuvaan istuvana.

Luhtitien ennustetun liikennemäärän mukaisen melunsuojan tulisi olla vähintään 2m korkea. Kerrostalojen kerrosmäärä ei määräydy melusuojatarpeen mukaan.

Vantaan kaupunginmuseon lausunnon mukaan "Uusien suunnitelmien tulee kunnioittaa perintökohdetta mitoitukseltaan ja vihersuunnitelma tulee sovittaa ympäristöön." Nyt suunnitellut 5-kerroksiset kerrostalot ovat mitoitukseltaan täysin ristiriidassa kaupunginmuseon vaatimuksen kanssa.

=>

Vantaan kaupunki suunnittelun tavoite on, että uudet asunnot Variston asuntomessualueen läheisyydessä kunnioittavat kohdetta mitoitukseltaan. Kerrostalot sijoittuvat Luhtitien varteen. Vantaan kaupungin museolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.

Yli 2-kerroksiset uudet rakennukset muuttaisivat radikaalisti asuntomessualueen yleisilmettä ja aiheuttaisivat merkittäviä maisemahaittoja. Niillä olisi myös merkittävä vaikutus naapurikiinteistöjen arvoon ja on odotettavissa, että naapurikiinteistöjen arvo laskisi kymmeniä prosentteja. Oikeuskäytännön mukaan kiinteistöltä, oman kiinteistön ulkopuolellekin, avautuva maisema muodostaa osan em. kiinteistön arvosta. Mikäli maisemahaitta on niin suuri, että se ylittää sietokynnyksen, siitä kiinteistön arvoon aiheutuva alennus on korvattava menettäjälle.

=>

Korttelin asuntomessutalot on purettu. Kaupunkia ei voida kehittää, jos asemakaavoja ei voida muuttaa. Kasvavissa kaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat.

Asuntomessualue, johon Luhtimäki 1 kuuluu, tulee käsitellä arvokkaana perinnemaisemana ja rakennettuna kulttuuriympäristönä.

=>

Luhtimäki 1&2 korttelialueet eivät ole asuntomessualueen rakennusperintökohteita.

Huoltoajoa Luhtimäki 1:een ei missään tapauksessa voi suunnitella Orsipolun kautta ja Aittariville ei myöskään tule lisätä huoltoajotarvetta. Kaavoituksessa on ehdottomasti huomioitava liikennneratkaisut ml. huoltoajo. Alueen liikennejärjestelyjen suunnittelussa on huomioitava myös Postin jakokäytännöt alueella. Alueen liikenne on suunniteltava niin, että rakentamisaikana ja sen jälkeen ei ole tarvetta käyttää Aittariviä liikennöintiin.

=>

Liittymät tonteille tulevat sijoittumaan Luhtitien varteen. Kortteleiden sisäinen liikenne on suunniteltu pihatienä tonteille ajoksi. Huoltoajo käyttää Luhtitien liittymää ja on suunniteltu korttelinsisäiseksi. Aittariville ja Orsipolulle on varattu kevyenliikenteen yhteydet. Aittarivi säilyy kevyenliikenteen reittinä.

Lähtökohtaisesti postilaatikot ovat korttelin sisällä. Kaavoitus ei kuitenkaan voi vaikuttaa Suomen Postin toimintaan.

Alueelle suunniteltu pysäköintipaikkojen määrä 1/100m² on liian pieni. Se tarkoittaa käytännössä, että läheskään jokaista asuntoa kohti ei ole varattu pysäköintipaikkaa. Tämän seurauksena on odotettavissa, että lain vastainen liikenne Aittarivillä kasvaa parkkipaikkaa etsivien toimesta aiheuttaen vaaratilanteita.

=>

Rakentaminen sijoittuu uudelle joukkoliikennevyöhykkeelle. Autopaikkoja toteutetaan 95 (1 ap/100 kem²). Lisäksi suunnitelmissa on muuntojoustavia alueita, joita voidaan ottaa käyttöön tarpeitten mukaan. Muuntojoustaville alueille on osoitettu 32 autopaikkaa. Alueelle on tulossa seitsemän vieraspaikkaa (1/1500 kem²), kaksi paikkaa lyhytaikaiseen pysäköintiin (1/5000 kem²). Näiden lisäksi Luhtimäen varteen on mahdollista toteuttaa 8 autopaikkaa, jotka eivät ole laskennassa mukana.

5. Asukas D, 9.3.2022:

Vantaan kaupunki ei nykyiselläänkään pysty tarjoamaan länsivantaalla riittäviä palveluja nykyisillekään. veroa maksaville asukkaille. Palvelut surkastuneet länsivantaalla 20 vuoden aikana huomattavasti, ei enää riittäviä terveyspalveluja, ei riittävää tukea koululaisille, koulut ahtaita isoille oppilasmäärille, ei tarpeeksi pienluokka oppimisvaikeuksista kärsiville, ei hammashoitoa ilman pitkää odotusaikaa ja kurgalla tuurilla aika annetaan mahdollittoman liikenneyhteyden päästä, on erittäin onnekas, jos saa lapsensa lähitarhaan ilman odottelua. Palvelut pankkeja myöten siirretty Tikkurilaan. Lähdehän sinne julkisilla, vaatii monta vaihtoa ja odottelua pysäkeillä, siihen o uhrautuu ainoa vapaa päivä konsanaan. Liikenneyhteydetkin ajoneuvottomalle huononevat alueellamme, kunhan luhtitien jatko toteutuu. Siltikin kaupunki haluaa kasvattaa asukasmäärää.

=>

Perusväestöennusteessa Vantaan väestön ennakoitaan kasvavan vuosien 2026, 2031 ja 2045 alkuun (1.1.) mennessä noin 259 300, 283 800 ja 335 600 asukkaaseen. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita.

Palvelut järjestetään resurssiviisaasti kaupungin strategisia ja palvelullisia tavoitteita toteuttaen sovitujen määrärahojen puitteissa. Palvelut sijaitsevat pääsääntöisesti raideliikenteen ja joukkoliikenteen laatuikäytävien varsilla. Luhtitien uusi tieosuus yhdistää Vihdintien Raappavuorentiehen ja reittiä alkaa kulkea uusi runkolinja 300. Se liikennöi Myyrmäen kautta Pähkinärinteeseen ja edelleen Vihdintieltä Helsinkiin Elielinaukiolle tuoden palvelut helpommin saavutettavaksi.

Päiväkotien ja koulujen tonttien ja tilojen mitoituksessa ja suunnittelussa noudatetaan ensisijaisesti valtakunnallisia ohjeita. Lisääntyvään tilatarpeeseen vastataan yhteishankkeilla ja lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä.

Tuota kaavoitusta, kun katsoo, se on mielestäni kaukana viihtyisyydestä vanhojen asukkaiden kantilta. Pientalo asukkaat ajetaan entistä ahtaammalle. Tontit pienenevät entisestään saatikka kuinka laskevat asunnon arvoa. Tonttien pienentäminenkin älytöntä, ei oteta huomioon, kuinka jo ennestään on lumisina talvina vaikeuksia löytää kolatulle lumelle sijoituspaikkaa, kummisikin lehdissä muistutellaan kaupungin puolesta, ettei lunta saa kolata kaupungin puolelle, vaikka itse kaupungin puolesta kaavoituksilla vaikutettu asiaan.

=>

Kaupungin kasvaessa kaupunki väistämättä tiivistyy. Laadukkaalla suunnittelulla, kaavamääräyksillä ja rakennusvalvonnalla pyritään takaamaan asuinalueen viihtyvyys. Myös lumitilat huomioidaan uusien alueiden suunnittelussa. Kasvavissa kaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat.

Vantaan kaupungin asukaslehdessä saa lukea kaupunginjohtajan lausuneen mm, kuinka Vantaasta tehdään rohkea, rento ja viihtyisä. Vantaa on joskus ollut viihtyisä ja toimiva, ei kyllä enää vuosiin. Nykyään levoton paikkakunta.

=>

Vantaa on kasvanut voimakkaasti ja kasvaa edelleen. Tämä edellyttää jatkuvaa kaupungin kehittämistä. Vantaan yleiskaava sisältää myös laajat virkistys- ja luonnonsuojelualueet.

Mikäli ulkoniittykin kaavoitetaan, menee se vähäinenkin puusto, joka suojannut edes jotenkuten liikennemelulta ja saasteilta sekä viheralueen tuoma henkireikä. Mitenkä meidän 300-400 vuotta vanhojen mäntyjen nyt käy, jyrätäänkö nekin alas?

=>

Ulkoniitty ei kuulu tähän kaava-alueeseen. Ulkoniityn 002499 asemakaavamuutoksen suunnittelualue on voimassa olevan yleiskaavan mukaista täydennysrakentamisaluetta. Kaavamuutoksen tavoitteena on lisätä kaupungin pientalotonttitarjontaa. Ulkoniitty-niminen puisto on kooltaan noin 3,1 hehtaaria ja siitä osoitetaan rakentamiseen noin 1,7 hehtaaria. Puistossa on ulkoilureittejä, jotka pyritään säilyttämään. Suunnittelun edetessä arvioidaan suhdetta luonnonmonimuotoisuuteen ja kasvi- ja eläinlajeihin. Suunnitelmaa arvioidaan myös suhteessa liikenteenmeluun. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma hankkeesta on julkaistu 7.2.2022 ja mielipiteitä kuultu 14.03.2022 asti.

6. Asukas E, 9.3.2022:

Varistontie 1:een parastaikaa rakennettava puinen rivitalo on hyvin komea rakennus. Voisiko ajatella, että samaa ulkoasua tuotaisiin Luhtimäki 1&2 alueille?

=>

Varistotie 2 rakennukset ovat kolmikerroksisia townhouse-tyyppisiä kaupunkipientaloja tiiliverhoilulla. Luhtimäen varteen on suunniteltu saman tyyppisiä rakennuksia.

Lisäksi jos johonkin rakennettavaan rakennukseen saisi kioskin/kaupan tai kahvilan. Vastapäätä on Vapaalan urheilupuisto, joiden kävijät kuten myös lähialueen asukkaat arvostaisivat varmasti kioskia/kauppaa tai kahvilaa missä pistäytyä. Urheilupuistoonkin mahtuisi varmaan, jos kyljessä olevaa hiekkakenttä hyödynnetään Luhtitien varressa tai jos saisi uuden huoltorakennuksen urheilupuistoon mihin tulisi ko. liiketiloja.

=>

Luhtitien varteen tulevat kerrostalot ovat valtion tukemia ARA-asuntoja, joihin liittyy muista asuinrakennuksista poikkeavia rajoituksia. Liiketilojen sijoittaminen rakennuksiin on yksi näistä rajoitteista. Vapaalan liikuntapuisto on yleiskaavassa urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta, jossa sallitaan näihin toimintoihin liittyvä rakentaminen. Liiketilansijoittaminen alueelle olisi suotavaa. Asemakaavoitus selvittää mahdollisuuksia sijoittaa liiketilaa Urheilupuiston läheisyyteen.

Luhtitien eteläpuoli on vähän epämääräistä suttuista ryteikköä Vihdintien suuntaan. Voisiko eteläpuolelle rakentaa, vaikka townhouse -tyylistä taloa tien varteen urheilupuiston paikkeille saakka? Siistisi ympäristöä huomattavasti.

=>

Luhtitien eteläpuoli on yleiskaavassa urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta, jossa sallitaan vain näihin toimintoihin liittyvä rakentaminen. Alueella on myös laajoja virkistysalueita yhdistävä ulkoilureitti, jonka tulee olla jatkuva, sekä ekologinen yhteys ja liito-oravien yhdysreitti.

Martinkyläntielle jos saisi bussipysäkin rystypolun kohdille myös länteen päin nyt kun linjat uudistuvat. Pelican varaston viereen mahtuisi hyvin. Lähipysäkeille on hankalaa päästä, jos milloin tarvitsee liikkua toiseen suuntaan eikä länteen päin ole *jalkakäytävää*.

=>

Selvitämme mahdollisuutta ja tarvetta uudelle pysäkillä Martinkyläntielle. Huomioiden nykyisten pysäkkien V1417 Riihikuja ja V1421 Martinkyläntie 49 sijainnit uuden pysäkin rakentaminen Rystypolun länsipuolelle vaikuttaa epätodennäköiseltä. Vaikka uusi pysäkki lyhentäisi pysäkkiväliä merkittävästi, se vaikuttaisi esimerkiksi bussilinjojen liikennöintiin aikoihin. Lisäksi on huomioitava, että jo nykyiset pysäkkijärjestelyt täyttävät HSL:n joukkoliikenteen suunnitteluohjeen mukaisen alueittaisen palvelutason kävelyetäisyyden osalta. Mikäli pysäkki päätettäisiin kuitenkin toteuttaa, olisi sen rakentaminen mahdollista aikaisintaan vuonna 2024.

Nähtävillä olo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Muistutuksia asemakaavamuutoksesta saapui 2 kappaletta. Tässä selostuksessa on kuvattu kootusti asemakaavaan tulleet mielipiteet. Mielipiteet ovat kokonaisuudessaan luettavissa erillisestä liitteestä (Liite 2).

1. Asukkaat A, 13.10.2022:

Luhtimäki 1 tontin tulee olla kokonaisuudessaan pientalovaltaista. Luhtimäki 2 tontilla tulee sallia korkeintaan 3-kerroksisia rakennuksia.

2. Asukas B, 9.10.2022:

Luhtimäki 1 ja 2 kaavoituksessa tulee noudattaa yleiskaavan ohjausta ja pitäytyä pientalojen rakentamisessa.

Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Kaavaselostuksen alueen yleiskuvauksen havainne kuvaan 2.1. lisätään merkintä Orsipolun omakotitaloalueen kuulumisesta asuntomessualueeseen.

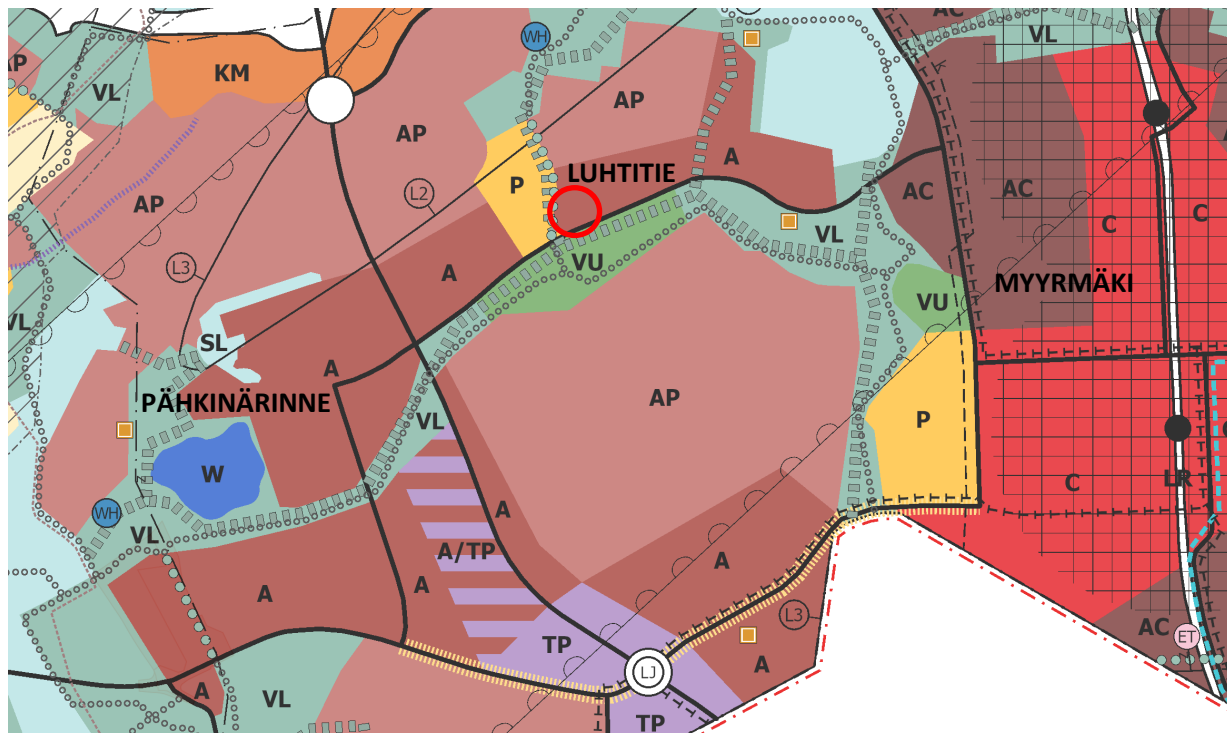
Asemakaavamuutosehdotusta ja kaavamääräyksiä on päivitetty; Kerrostalojen kaupunkimaisuuden sijaan edellytetään, että Luhtitien varren rakennukset sopeutuvat paremmin pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan korostetaan pientalomaisia ratkaisuja.

Kaavakarttaa ja määräyksiä on tarkistettu. Muutokset eivät ole olennaisia eivätkä edellytä uutta nähtävillä oloa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Voimassa oleva yleiskaava 2020 (KV 2021)

Tilaa uudelle asuntorakentamiselle on mitoitettu ensisijaisesti olemassa olevan, väljästi rakennetun rakenteen sisään täydentämään, korvaamaan ja muuttamaan nykyistä. Sisäänpäin kasvu turvaa vihreät verkostot.

Yhtenä yleiskaavan täydennysrakentamisen ja kaupunkirakenteen eheyttämisen ratkaisuna esitetään tehokkaan asuntorakentamisen sijoittamista tiemäisten katujen avoimiin maisemiin paikan identiteettiä muovaamiseksi urbaanimmaksi, tiiviiksi kaupungiksi. Nämä alueet on määritelty katukuvan kehittämisalueiksi. Luhtitie on merkattu Pähkinärinteestä Myyrmäkeen monimuotoisen asutuksen A alueena. Tavoitteena on, että Luhtitielle muodostuu tiivis kaupunkirakenne, joka perustuu bussirunkolinjaan 300 (Elielinaukio-Myyrmäki), sekä linjoihin 583 ja 584, jotka aloittivat liikennöinnin Luhtitiellä 15.8.2022.

Suurin muutos asuntorakentamisen yleiskaavallisessa käsittelyssä on merkintöjen entistä joustavampi määritelmä uudisrakentamisen tavasta, mikä monin paikoin mahdollistaa nykyistä monipuolisempaa ja tehokkaampaa maankäyttöä. Kaupunkirakenteen monipuolisuutta on yleiskaavan merkinnöillä ja määräyksillä haluttu paitsi rakennustypologian osalta myös toimintojen sijoittamisen osalta mahdollistaa aiempaa väljemmin.

Asemakaavamuutos sopeutuu voimassa olevan yleiskaavan kokonaisuuteen. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa asemakaavaa (MRL 42 §). Yleiskaava on yleispiirteinen. Maankäyttö tutkitaan tarkemmin asemakaavassa.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyiden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

MAL-tavoitteet:

Nykyinen MAL-aiesopimus (Helsingin seudun ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus) kattaa vuodet 2020-2031, ja sen mukaan Vantaan asuntotuotanto tavoite sopimuskaudelle 2020–2023 on yhteensä 260 000 k-m² (kerrosneliömetriä) eli noin 2640 asuntoa vuodessa.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestäväan kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Vaihtoehto A: 3-kerroksiset kerrostalot

Vaihtoehdossa A on hienosti ymmärretty paikan merkitys kaupunkirakenteessa ja kortteliratkaisu on hoidettu mallikkaasti. Toisaalta ehdotus luo lähiömäisen katukuvan luhtitielle eikä tue riittävästi monimuotoista rakentamista pientaloalueen läheisyydessä. Arkkitehtuuri kaipaa kehittämistä ja sopeuttamista pientaloympäristöön.

Vaihtoehto B: 3- ja -4-kerroksiset kerrostalot

Vaihtoehdossa B on tutkittu erilaisia pientalomaisia harjakattoratkaisuja Luhtitien kerrostaloissa ja niiden vaikutusta katukuvaan. Pientalomaisuuden sijaan ehdotus luo lähiömäisen katukuvan Luhtitielle eikä tue riittävästi monimuotoista rakentamista. Harjakatot lisäävät rakennuksen massaa ja korkeutta pientalojen läheisyydessä. Huomioitavaa on myös, että rakennuksen osien korkeuserot eivät ole riittävät erottamaan osia toisistaan ja tiensuuntainen harjakatto korostaa pitkää korkeaa massaa. Lisäksi mahdolliset ullakkohuoneet korottaisivat rakennusten korkeutta entisestään. Arkkitehtuuri kaipaa kehittämistä ja sopeuttamista pientaloympäristöön.

Vaihtoehto C: 3-kerroksiset kerrostalot Luhtitiellä

Vaihtoehdossa C arkkitehtonista ilmettä on kehitetty monimuotoisemmaksi ja julkisivuun on yritetty tuoda vaihtelua, mutta kattolinjan yhtenäisyys tuo muurimaisen katukuvan luhtitielle eikä ehdotus tue riittävästi monimuotoista rakentamista. Arkkitehtuuri kaipaa kehittämistä ja sopeuttamista pientalo-ympäristöön.

Vaihtoehto D: 3- ja -5-kerroksiset kerrostalot perhoskatolla

Vaihtoehdossa C on vahva kaupunkitilallinen ote ja se noudattaa aluesuunnittelun rakennetta: Vaihtoehdossa on hienosti ymmärretty paikan merkitys kaupunkirakenteessa ja Luhtitien katukuvaa on tarkasteltu yleiskaavan 2020 mukaisesti laajana kaupunkimaisena kokonaisuutena Myyrmäestä Pähkinärinteeseen. Kortteliratkaisu on hoidettu mallikkaasti monimuotoisella asumisella.

Luhtitien varteen sijoittuvat kerrostalot toimivat pientaloaluetta rajaavana elementtinä. Korttelin rakennukset on sijoitettu niin, että pientalot ja 3-kerroksiset kerrostalot sijoittuvat pientalojen suuntaan. Aittarivin ja Orsipolun puoli on esitetty pienimittakaavaisempaan ja matalampana puutalorakentamisena ottaen huomioon asuntomessualueen perintökohteet. Luhtimäen varressa massoittelu on suhteutettu naapuruston 3-kerroksisiin kerrostaloihin ja sidottu kortteliin materiaaleiltaan käyttämällä pääasiassa tiiltä.

Suunnitellut kerrostalot ovat kerrosluvuiltaan vaihtelevia ja rakennuksenmassa on jaettu pienempiin erillisiin osiin. Suurin osa julkisivusta on matalampaa 3-kerroksista rakennusta. 5-kerroksisia osuuksia on käytetty luomaan moninaista ja aktiivista ilmettä katukuvaan. Harjakorkeudet on suunniteltu harkitusti niin, että korkeimmat osat sijoittuvat kauemmaksi nykyisestä pientaloalueesta.

Asuntomessualueen historia ja rakennusperintö rakentamisen edelläkävijänä on huomioitu alueen suunnittelussa hakemalla innovatiivisia ratkaisuja ja tukemalla modernin rakentamisen keinoja. Purettu asuntomessualue on korvattu tämän päivän asuntoarkkitehtuuria esittelevällä kohteella missä korttelialueen rakennettu massa, ja materiaalit ovat suhteessa ympäristöön ja uudet vehreät istutetut kulkureitit sitovat korttelin lähipuistoalueisiin.

Vaihtoehto E: 3- ja 5-kerroksiset kerrostalot pientalomaisilla ratkaisuiilla

Kaupunginhallituksen 05.09.2022 antamassa pöytäkirjalausumassa pyydetään kerrostalo rakennusten sopeuttamisesta paremmin pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan on korostettu pientalomaisia ratkaisuja. Rakennettu massa ja materiaalit on suhteutettu ympäristöön jakamalla julkisivu erillisiin pienempiin osiin ja käyttämällä taktiilisia, pientalomittakaavassa olevia materiaaleja. Maakerroksissa asunnot avautuvat yhteispihalle ja luovat etupihamaista vaikutelmaa Luhtitielle.

Vaihtoehto F: 3- ja 5-kerroksiset kerrostalot harjakatolla

Kaupunkiympäristölautakunnan pyynnöstä 15.11.2022 asemakaavaehdotukseen on lisätty harjakatot ja ullakkorakentamista.

Ehdotuksessa on lisätty harjakatot sekä 3- että 5-kerroksisiin rakennuksen osiin. Kolmikerroksiset osuudet on sijoitettu pientalojen viereen, jotta massa laskeutuisi pientalojen suuntaan. Harjakatto nostaa harjakorkeutta lähes huonekorkeuden verran. Lisäksi mahdolliset ullakkohuoneet korottaisivat rakennusten korkeutta entisestään. Kolmikerroksisten rakennusten harjakattojen myötä häviävät myös kattoterassit, jotka sopisivat erityisesti perheasuntojen käyttöön. Samalla menetetään neljännessä ja viidennessä kerroksessa sijaitsevat kulmahuoneistot, jotka avautuvat useampaan ilmansuuntaan. Luhtimäki 2:ssa menetetään myös suuri yhteiskäyttöinen kattoterassi ja oleskelutila.

Vaihtoehto G: 5-kerroksiset kerrostalot harjakatolla

Kaupunkiympäristölautakunnan pyynnöstä 15.11.2022 asemakaavaehdotukseen on lisätty harjakatot ja ullakkorakentamista.

Ehdotuksessa on lisätty harjakatot 5-kerroksisiin rakennuksen osiin. 5-kerroksisten osuuksien julkisivu on jaettu pienempiin erillisiin osuuksiin ja niitä on korostettu harjoilla. Pitkille poikittaisille harjan sivuille voidaan rakentaa ullakkohuoneistoihin kattolyhtyjä ja muita ulkonevia muotoja, jotka rikkovat pitkää poikittaista massa. 3-kerroksisissa osuuksissa on säilytetty harjakorkeus, jotta rakennuksen massa ei kasvaisi pientalojen suuntaan. Samalla säilytetään kolmikerroksisten rakennusten kattoterassit, joita voidaan hyödyntää oleskelutiloina. Lisäksi säilyvät neljännessä ja viidennessä kerroksessa sijaitsevat kulmahuoneistot, jotka avautuvat useampaan ilmansuuntaan ja sopivat erityisesti perhekäyttöön.

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla jaetaan Luhtimäki 1 korttelin A4 asuinrakennusten korttelialue kolmeen eri asumismuotoon: AO erillispientalojen korttelialue, AP asuinpientalojen korttelialue ja AK asuinkerrostalojen korttelialue. Luhtimäki 2 yhdistetystä liike- ja asuinkerrostalojen kortteli alueelta AL poistuu liikerakennus ja alue osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK.

4.1.1 Mitoitus

Luhtimäki 1

Korttelin kokonaispinta-ala on 16,844 m². Rakennusoikeus on 9380 k-m², josta 4,343 k-m² on lisärakennusoikeutta. Tehokkuusluku $e = 0,555$.

AO erillispientalojen korttelialue rakennusoikeus on 590 k-m². Autopaikkoja: 1.5 ap/asunto.

AP asuinpientalojen korttelialue, tontti 11 rakennusoikeus on 1320 k-m². Autopaikkoja: 1.5 ap/asunto.

AP asuinpientalojen korttelialue, tontti 9 rakennusoikeus on 1025 k-m². Autopaikkoja: 1.5 ap/asunto.

AK asuinkerrostalojen korttelialue rakennusoikeus on 6445 k-m².

- autopaikkoja: 1 ap/100 asutokerrosm²
- 1 ap/ 5000 k-m² lyhytaikainen pysäköinti
- 1 ap/ 1500 k-m² vieraspaikat
- pyöräpaikkoja tulee olla 1 kpl/ 30 k-m²

Luhtimäki 2

AK asuinkerrostalojen korttelialue, 14,189 m² alue. Rakennusoikeus on 10280 k-m², josta 2972 lisärakennusoikeutta. Tehokkuusluku $e = 0,73$.

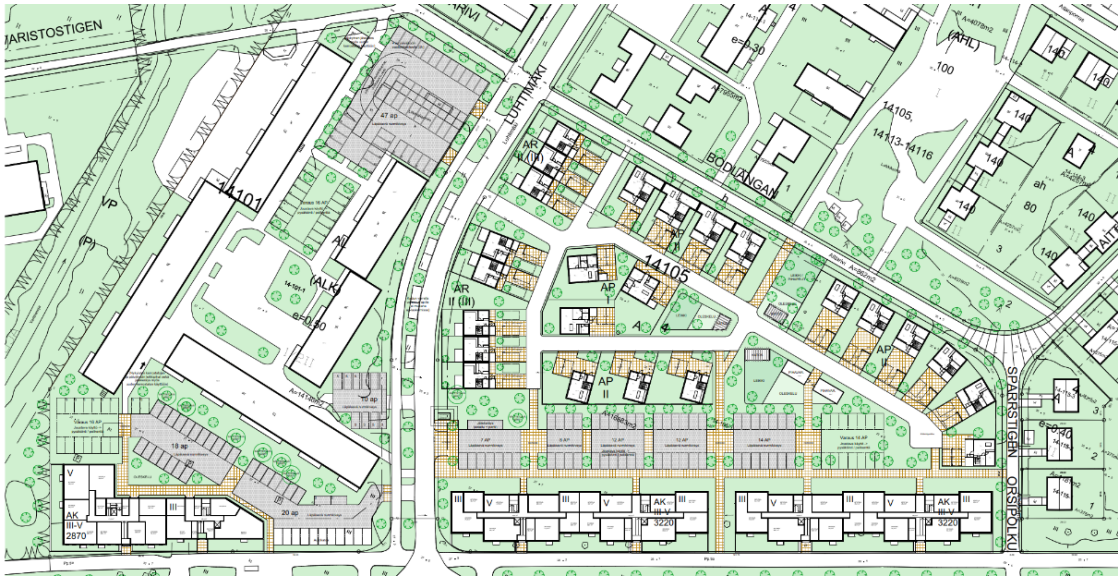
- autopaikkoja: 1 ap/100 asutokerrosm²
- 1 ap/ 5000 k-m² lyhytaikainen pysäköinti
- 1 ap/ 1500 k-m² vieraspaikat
- pyöräpaikkoja tulee olla 1 kpl/ asuinhuone.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä.

Suunnittelualueella on käytetty monipuolisia istutuksia vihertehokkuuden saavuttamiseksi.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivytävät sadevesiä. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Asemapiirros Arkkitehtitoimisto HML Oy

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

Luhtimäki 2:

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Uuden rakennuksen rakennusoikeus on 2870 kerrosneliömetriä.

Kerrostalot sijoittuvat Luhtitien varteen. Rakennusten kerroskorkeus on polveileva ja harjanmuoto vaihteleva. Viisikerroksinen osuus on sijoitettu tontin länsikulmaan. Viisikerroksisen osuuden julkisivu ja katonmuoto on jaettu erillisiin pienempiin osiin ja kattomuoto on harjakatto. Kolmekerroksiset palat on vedetty sisään rakennusmassan aktivoimiseksi. 3-kerroksisten osien katoilla on yhteiskäytössä oleva terassi. Kaikilla asunnoista näkyvillä katto-osuuksilla tulee olla kasvikatto.

Rakennusten julkisivuja koskevissa määräyksissä sallitaan maalattu tai rapattu betoni. Julkisivuvärien tulee vaihtua kerroskorkeuden vaihtuessa ja olla murrettuja, mutta värikylläisiä. Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin. Viisikerroksisia osuuksia korostaa kaksikerroksinen tiilinen kivijalka. Sisäänkäynnit on selkeästi erotettu. Viisikerroksisten ja kolmekerroksisten osuuksien parvekkeet on artikuloitu eri tavoin: 5-kerroksiset parvekkeet ovat kevyitä ja auki kaikkiin suuntiin. 3-kerroksiset parvekkeet on kehystetty ja niissä voi olla umpinainen seinä.

Nykyinen parkkialue Luhtitien varressa puretaan ja siirretään tontin pohjoisosaan purettavan liikehuoneiston paikalle. Uuden rakennuksen tonttiliittymä ja pysäköintiin ajo tapahtuu Luhtimäen puolelta. Pysäköinti sijoittuu rakennusten eteen sisäpihalle. Paikoitusalueet tehdään vihreäksi läpäisevää nurmikiveä, puustoa ja kasvillisuutta käyttäen. Alueella ei saa käyttää asfalttipäällystettyä. Autopaikat on rajattava katu, toista tonttia ja puistoa vastaan kasvillisuudella. Pihat tulee rakentaa korkeatasoisiksi ja käyttää monimuotoista kasvillisuutta. Alueella on myös suojeltavia puita, joita ei saa vahingoittaa. Luhtitien varteen tulee istuttaa matala pensas aita sekä puustoa.

Kortteli suunnitellaan kokonaisuutena olemassa olevat rakennukset huomioon ottaen: Vesihuoltoa, hulevesiä, jätehuoltoa, leikki- ja oleskelupihoja sekä paikoitusta varten laaditaan yhtenäinen suunnitelma. Variston ojan varrelle on osoitettu ohjeellinen leikki- ja oleskelu alue. Tämä alue on tarkoitettu muuntojoustavaksi alueeksi, jota voidaan käyttää muun muassa lumitilana tai täyttämään lisäpaikoituksen tarvetta. Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 0,9.

Luhtimäki 1:**AK, asuinkerrostalojen korttelialueet**

Rakennusoikeus on 6445 kerrosneliömetriä.

Kerrostalot sijoittuvat Luhtitien varteen. Rakennusten kerroskorkeus on polveileva ja harjanmuoto vaihteleva. Viisikerroksiset osuudet on sijoitettu keskelle korttelia. Viisikerroksisen osuuden julkisivu ja katonmuoto on jaettu erillisiin pienempiin osiin ja kattomuoto on harjakatto. Kolmekerroksiset palat on vedetty sisään rakennusmassan aktivoimiseksi. 3-kerroksisten osien katoilla on terassi. Kaikilla asunnoista näkyvillä katto-osuuksilla tulee olla kasvikatto.

Rakennusten julkisivuja koskevissa määräyksissä sallitaan maalattu tai rapattu betoni. Julkisivuvärien tulee vaihtua kerroskorkeuden vaihtuessa ja olla murrettuja, mutta värikylläisiä. Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin. Viisikerroksisia osuuksia korostaa kaksikerroksinen tiilinen kivijalka. Sisäänkäynnit on selkeästi erotettu. Viisikerroksisten ja kolmikerroksisten osuuksien parvekkeet on artikuloitu eri tavoin: 5-kerroksiset parvekkeet ovat kevyitä ja auki kaikkiin suuntiin. 3-kerroksiset parvekkeet on kehystetty ja niissä voi olla umpinainen seinä. Sisäpihan puolella ykköskerroksen parvekkeet muodostavat yhtenäisen katoksen kulkuväylälle.

Tontille ja pysäköintiin ajo tapahtuu Luhtimäen puolelta. Pysäköinti sijoittuu rakennusten eteen sisäpihalle. Paikoitusalue tehdään vehreäksi läpäisevää nurmikiveä, puustoa ja kasvillisuutta käyttäen. Alueella ei saa käyttää asfalttipäällystettyä. Autopaikat on rajattava katua, toista tonttia ja puistoa vastaan kasvillisuudella. Pihat tulee rakentaa korkeatasoisiksi ja käyttää monimuotoista kasvillisuutta. Luhtitien varteen tulee istuttaa matala pensas aita sekä puustoa. Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 0,9.

Tontin itäpäähän on osoitettu ohjeellinen leikki- ja oleskelu alue. Tämä alue on tarkoitettu muuntojoustavaksi alueeksi, jota voidaan käyttää muun muassa lumitilana tai täyttämään lisäpaikoituksen tarvetta.

Luhtimäki 1 kerrostalojen sisäpihan julkisivu

AP, asuinpientalojen korttelialueet

Kahdeksan kolmikerroksista pienkaupunkitalo-tyyppistä rivitaloa sijoittuu Luhtimäen varteen tontille 10. Niiden rakennusoikeus on 1025 k-m². Rakennusten julkisivuja koskevissa määräyksissä sallitaan tiili. Alueella tulee käyttää useita värejä ja julkisivuvärien tulee vaihtua asunnoittain. Pihat on rajattu matalalla tiili- tai muurikivi aidalla, jossa on metallinen pinnakaide. Tonttien välisellä rajalla sallitaan matala tiiliäita, joka istuu rakennuksen arkkitehtuuriin. Luhtimäen puoleisella pihalla on lisäksi kasvillisuutta näkösuojana. Asuntoihin ajo on järjestetty korttelin sisäisiä ajoyhteyksiä pitkin. Ajoyhteydellä on ajo sekä johtorasite tonteille. Autopaikkoja on 1.5 ap/asunto, joista yksi tulee rakentaa katokseen. Autokatoksen ja jätekatoksen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin. Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 0,9.

Tontilla 12 neljä kaksikerroksista rivitaloa sijoittuu Aittarivin itäpuolelle. Niiden rakennusoikeus on 635 k-m². Tontilla 13 on kuusi kaksikerroksista pientaloa, jotka sijoittuvat Aittarivin länsipuolelle ja osin orsipolun varteen. Niiden rakennusoikeus on 684 k-m². Rakennusten julkisivuja koskevissa määräyksissä sallitaan pääasiassa puu. Julkisivuvärien tulee istua lähiympäristöön. Pihat on rajattu kasvillisuudella ja Aittariviä reunustaa pensas aita. Tonttien väliselle rajalle ja Orsipolun puolelle voidaan rakentaa puuaita. Asuntoihin ajo on järjestetty korttelin sisäisiä ajoyhteyksiä pitkin. Ajoyhteydellä on ajo sekä johtorasite tonteille. Autopaikkoja on 1.5 ap/asunto, joista yksi tulee rakentaa katokseen. Autokatoksen ja jätekatoksen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin.

AO, erillispientalojen korttelialueet

Kolme yksikerroksista pientaloa sijoittuu korttelin keskelle tontille 11. Niiden rakennusoikeus on 240 k-m². Rakennusten julkisivuja koskevissa määräyksissä suositetaan uusia innovatiivisia materiaaleja. Julkisivuvärien tulee istua lähiympäristöön. Tontit on rajattu aidalla ja kasvillisuudella. Asuntoihin ajo on järjestetty korttelin sisäisiä ajoyhteyksiä pitkin. Ajoyhteydellä on ajo sekä johtorasite tonteille. Autopaikkoja on 1.5 ap/asunto. Autokatoksen ja jätekatoksen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin. Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 0,9.

Kolme kaksikerroksista pientaloa ullakkotilalla sijoittuu korttelin sisään. Niiden rakennusoikeus on 350 k-m². Rakennusten julkisivuja koskevissa määräyksissä sallitaan puu sekä maalatut- ja rapatut pinnat. Julkisivuvärien tulee istua lähiympäristöön. Pihat on rajattu kasvillisuudella. Tonttien väliselle rajalle sallitaan puuaita. Asuntoihin ajo on järjestetty korttelin sisäisiä ajoyhteyksiä pitkin. Ajoyhteydellä on ajo sekä johtorasite tonteille. Autopaikkoja on 1.5 ap/asunto. Autokatoksen ja jätekatoksen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin.

LUHTIMÄKI, NÄKYMÄ PIENTALOISTA

ARKKITEHTITOIMISTO HML

4.3.2 Muut alueet

Korttelialueen sisällä on pihatie alueita ja oleskelupihoja talousrakennuksineen. Tontille on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja sekä nurmikkoa ja niittyä. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava. Alueella on myös säilytettävä puita, jotka tulee huomioida suunnitelmassa.

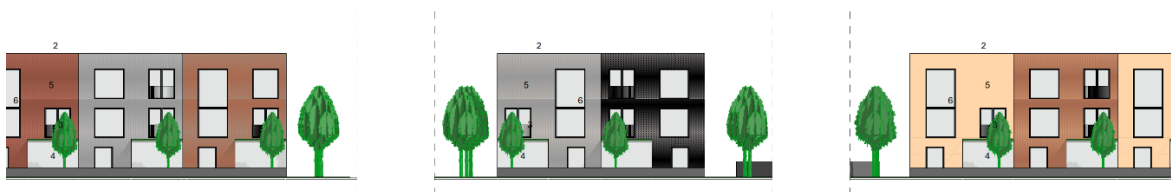

Luhtimäki 1 yhteispiha-alue

Reitti Luhtimäki 1 korttelin läpi Aitanportaan leikkikenttäalueelta Vapaalan urheilupuistoon

*Luhtitie 1&2 kerrostalojen katujulkisivut**Luhtitie 1 kerrostalon katujulkisivu - talo 1**Luhtitie 1 kerrostalon katujulkisivu - talo 2**Luhtitie 2 kerrostalon katujulkisivu**Luhtitie 2 kerrostalon sisäpihan julkisivu*

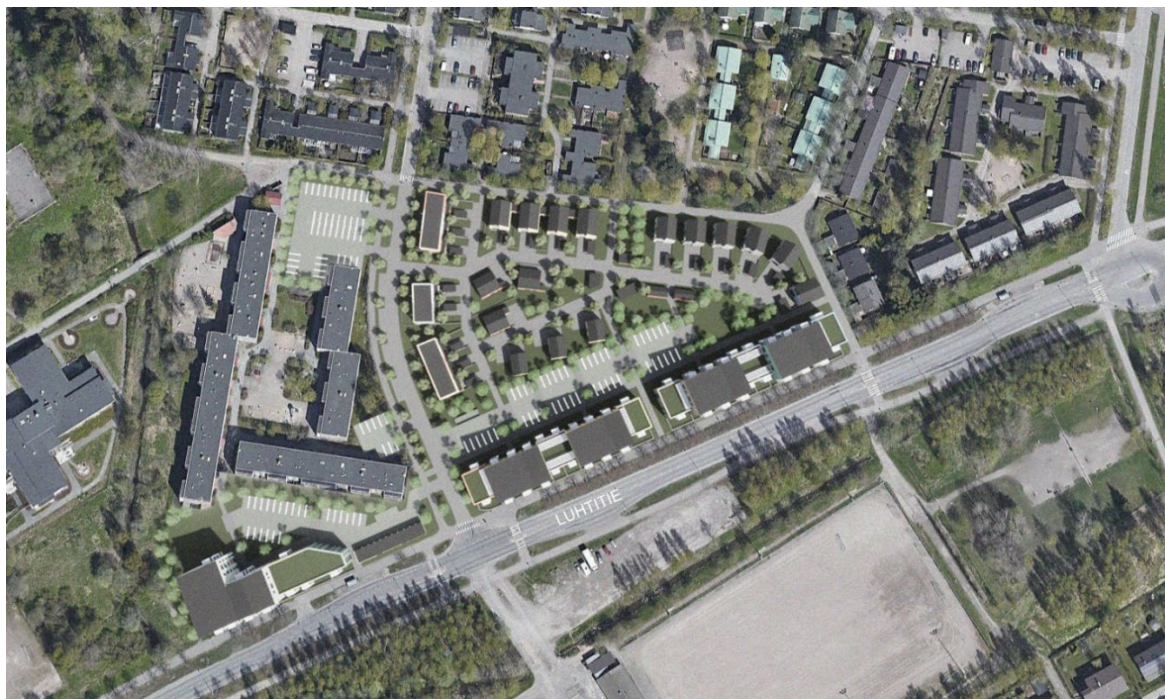
Luhtimäki 1 Townhouse-tyyppisten pienkaupunkitalojen julkisivu

Luhtimäki 1 Aittarivin ja Orsipolun pientalojen julkisivu

Luhtimäki 1 Aittarivin pientalojen julkisivu

Luhtimäki 1&2 asemakaavamuutosehdotuksen ilmakekuva

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavan laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenneverkkoon, palveluihin ja ilmastoon ovat vähäisiä.

Väestön rakenne ja kehitys

Uusia pientaloja tulee 24 kappaletta ja kerrostaloasuntoja arviolta noin 259 kappaletta.

Kaava-alue on maakuntakaavassa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja yleiskaavassa tiivistä asuntoaluetta. Kaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin tarpeeseen löytää tontteja joukkoliikennevyöhykkeiltä ja palveluiden läheisyydestä. Kaavamuutos täydentää Luhtitien kaupunkirakennetta ja yhdistää pientaloalueet Myyrmäkeen, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Täten tontille on perusteltua sijoittaa pientaloja ja Luhtitien varteen rakentaa tehokkaasti.

Yhdyskuntarakenne

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat yleiskaavan keskeisiä periaatteita ja hajakenttämistä tai uusien asuinalueiden perustamista edullisempaa. Rakentaminen sijoittuu olemassa olevalle pientaloalueelle kerrostalojen naapuriin. Ratkaisu edistää asuinalueen täydennysrakentamista ja luo tiivistä ja tehokasta, kaupunkirakennetta. Rakentaminen sijoittuu joukkoliikenteen runkoyhteyden varrelle ja bussipysäkit ovat kävelyetäisyyden päässä. Tontti liittyy valmiisiin katuihin ja valmiiseen kunnallistekniikkaan. Vieressä on laajoja puistoalueita.

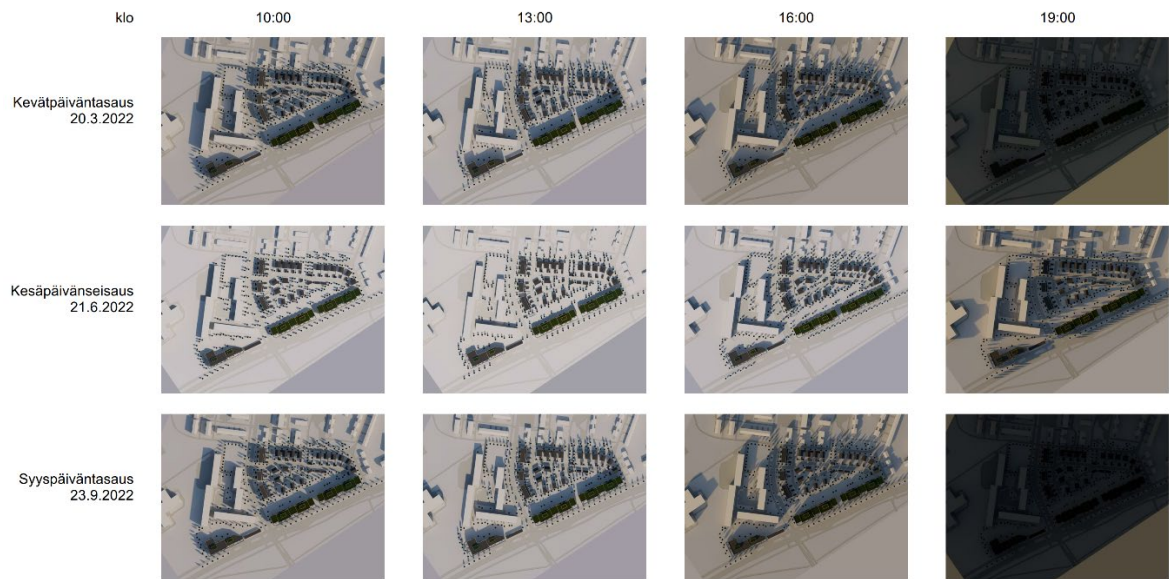
Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna ja monipuolinen rakennuskanta erottuu edukseen. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen: vuoden 1977 asuntomessujen perintökohteen läheisyyteen on sijoitettu rivitaloja, Luhtimäen kerrostalojen viereen kaupunkitaloja ja Luhtitien varteen kerrostaloja. Innovatiiviset julkisivut, materiaalit ja tekniikka vastaavat rakennetun ympäristön ja kulttuuriperintökohteen henkeä.

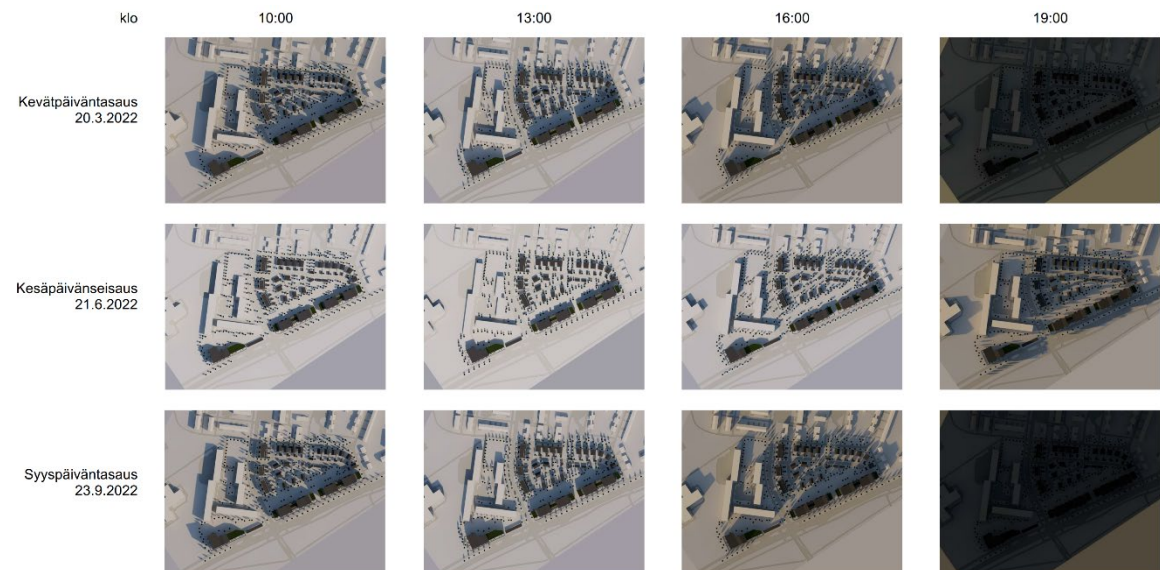
Asuntomessualueen puistoalueet jatkuvat oleskelualueena korttelin sisään kuten alkuperäisessä korttelissakin ja uudet kulkureitit yhdistävät alueen lähivirkistysalueisiin. Kortteleista saadaan vehreitä mm. vihertehokkuudesta määräämällä.

Suunnitelmaehdotuksesta on tehty kaksi eri varjostusselvitystä, joissa tarkistettiin piha-alueiden ja tonttien valoisuus eri vuoden ja vuorokauden aikoina. Selvityksissä verrattiin kolme- ja viisikerroksisten kerrostalojen vaikutusta varjostukseen; korkeuden paikoittaisella lisäämisellä ei ole merkittävää vaikutusta varjostukseen. Korttelin sisällä parkkipaikat on sijoitettu strategisesti varjoisalle puolelle. Lähinaapuriston piha-alueiden varjostus ei merkittävästi muutu alkuperäisestä tilanteesta, jossa puusto ja talousrakennukset luovat hallitsevat olosuhteet.

Varjostusselvitys 3-kerroksiset kerrostalot

Varjostusselvitys 5-kerroksiset kerrostalot

Asuminen

Kaava-alueelle tulee 12 erillispientaloa, 12 rivi- tai pientaloasuntoa ja noin 259 kerrostaloasuntoa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Alueella säilyy nykyiset päiväkodin työpaikat. Uusia työpaikkoja alueelle ei tule. Asukkaiden lisäys vaikuttaa toisaalta positiivisesti koko Variston palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta, mutta kapasiteetti ei ole vaarassa ylittyä. Myyrmäen ja Martinlaakson työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Kaupunki saa tontin myynnistä maanmyyntituloja eikä kaavamuutos aiheuta kadun tai kunnallistekniikan rakentamistarvetta. Kaupunki tuottaa asukkaille tarvittavat palvelut. Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, joista etenkin pientaloasukkaat ovat hyvin toimeen tulevia, omistusasuntoon investoivia lapsiperheitä. Kerrostaloasuntojen koko vaihtelee, ja alueelta löytyy koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Vanhan pientaloalueen ikääntyville asukkaille tarjoutuu mahdollisuus esteettömään ja huolettomaan kerrostaloasumiseen. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Kaavamuutos vastaa kaupungin väestönkasvuun ja tuottaa asuntoja, joille on kysyntää, ja täyttää kaupungin asuntorakentamistavoitetta. Uudet asukkaat lisäävät palvelujen kysyntää. Rakentaminen tarjoaa työtä.

Virkistys

Alueella on poikkeuksellisen hyvät virkistymismahdollisuudet, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita, vaikka hanke uusine asukkaineen lisää Vapaalan liikuntapuiston, Varistoniityn urheilukenttien sekä Raappavuoren ulkoilupaikojen käyttöä.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Luhtitiestä ja sinne tulevasta joukkoliikenteen runkoyhteydestä. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Luhtitiellä ja Luhtimäellä, mutta yhteydet Myyrmäen keskustaan ja Vihdintien kautta Kehä III:lle ovat sujuvat ja liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen.

Vesihuolto

Kaavamuutos tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoon, joten kaavasta ei aiheudu vesihuollon suunnittelu- tai rakentamiskustannuksia.

Kaavamuutoksen tontit liittyvät suoraan tai johtorasitteiden kautta Luhtimäen ja Orsipolun vesihuoltolinjoihin. Näin ollen kaavamuutoksen myötä vesihuoltoverkkoa ei tulla laajentamaan alueella.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu, mikä huomioidaan asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 32 dBA.

Meluntorjunnasta ja hulevesien hallinnasta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä, joten niistä ei ole tarpeen antaa kaavamääräyksiä. Polkupyöräpysäköinnin määrä määrätään rakennusjärjestyksessä ja siitä on annettu pääkaupunkiseudun rakennusvalvontojen ohje.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteuttamista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Nykyisin pysäköintikäytössä oleva tontin osa tulee tiivistymään, kun tontille rakennetaan pysäköinnin lisäksi myös uusi kerrostalo. Lisäksi kerrostalon pihalle järjestetään kokonaan uusi pysäköintialue nykyiselle piha-alueelle, joka myös osaltaan lisää tiivistä pintaa. Myös nykyisellään tyhjänä oleva tontti tulee muuttumaan pääasiassa vettä läpäisemättömäksi pinnaksi, kun tontti jaetaan useammaksi tontiksi ja tonteille rakennetaan kerrostaloja, rivitaloja, paritaloja ja erillistaloja sekä näitä palvelevia ajoyhteyksiä ja pysäköintialueita. Osa pysäköintialueista on suunniteltu toteuttavan osittain vettä läpäisevänä nurmikiveyksenä vähentäen siten osaltaan muodostuvan huleveden määrää.

Tonttien tulee viivyttää hulevedet ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkkoon. Rakennuslupaa haettaessa tulee laatia vihertehokkuuslaskelmat ja hulevesisuunnitelmat. Vihertehokkuuslaskurin avulla lasketaan viivytettävien hulevesien määrä. Vihertehokkuuslaskelmien yhteydessä laaditaan hulevesisuunnitelma, jossa osoitetaan missä ja miten hulevedet tonteilla viivytetään ja miten tulvatilanteessa hulevedet hoidetaan. Hulevesien hallinta toteutetaan useamman tontin yhteisenä järjestelmänä. Myös työmaa-aikainen hulevesien käsittely tulee ottaa huomioon suunnitelmissa.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava keskustakortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä. Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekkeitä. Lisäksi kaavamääräyksissä on puurakentamista ja uusiutuvia energianlähteitä suosivia kannustimia.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Kaava ei muuta nykyistä nimistöä.

4. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Osa tonteista myydään tai vuokrataan, kun kaava on tullut voimaan. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaava on kuulutettu voimaan ja hankkeelle on rakennuslupa.

Rakennusluvista ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §).

5. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan.

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Timo Kallaluoto	alue-arkkitehti
	Annakaisa Haanpää	arkkitehti
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
Kuntatekniikan keskus :	Henri Hyttinen	vesihuollon suunnittelu
	Elina Kettunen	vesihuollon suunnittelu
	Pirjo Salo	liikenneinsinööri
Rakennusvalvonta:	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
Vantaan kaupungin museo:	Anne Silanto	rakennustutkija

VAV Oy:	Jukka Aalto
	Anna Ritonummi
Arkkitehtitoimisto HML Oy:	Jukka Lahtinen

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 14. päivänä helmikuuta 2023

Annakaisa Haanpää	Timo Kallaluoto
asemakaava-arkkitehti	aluearkkitehti

6.ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	31.10.2022
Kaavan nimi	002495 Varisto 14 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	06.03.2021
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002495
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,3137	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,0000
Maanalaisen tilojen pinta-ala [ha]	0,0000	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,3137

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	3,3137	100,0	19556	0,59	0,0000	7418
A yhteensä	3,1029	93,6	19556	0,63	0,0000	7418
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,2108	6,4	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

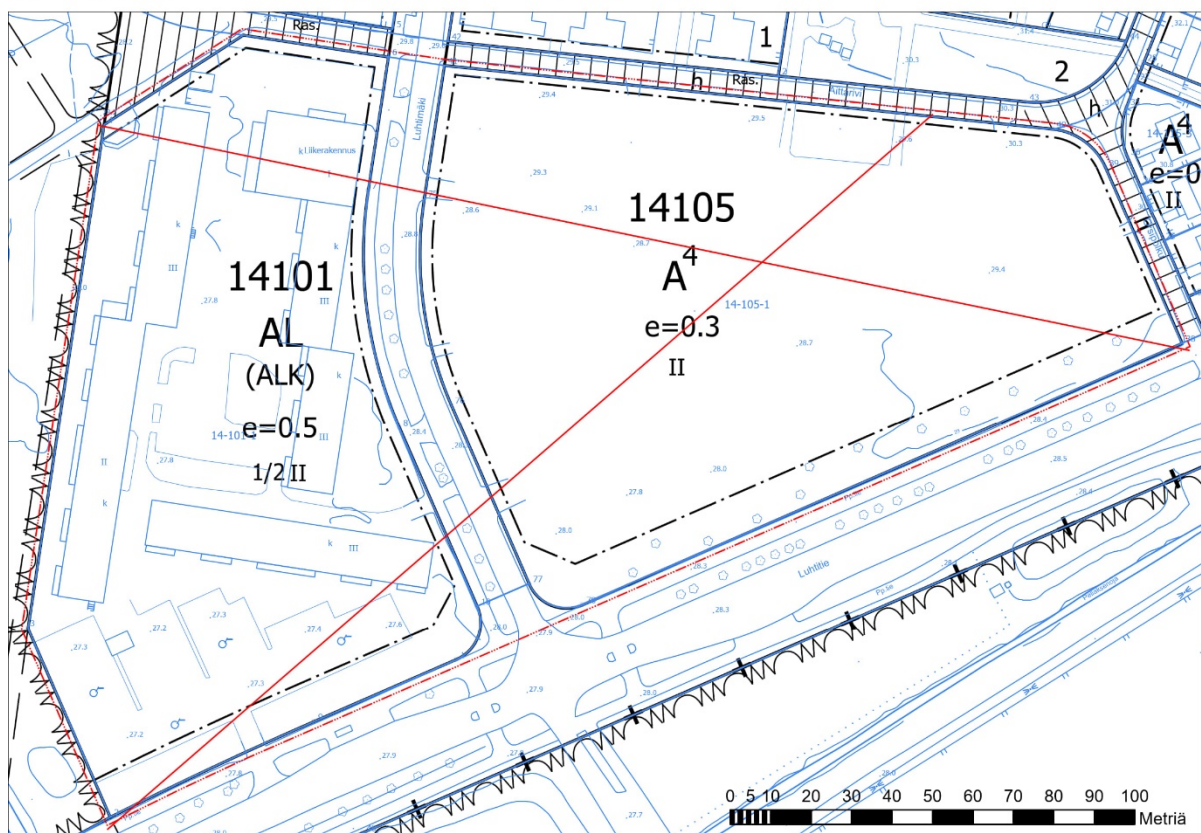
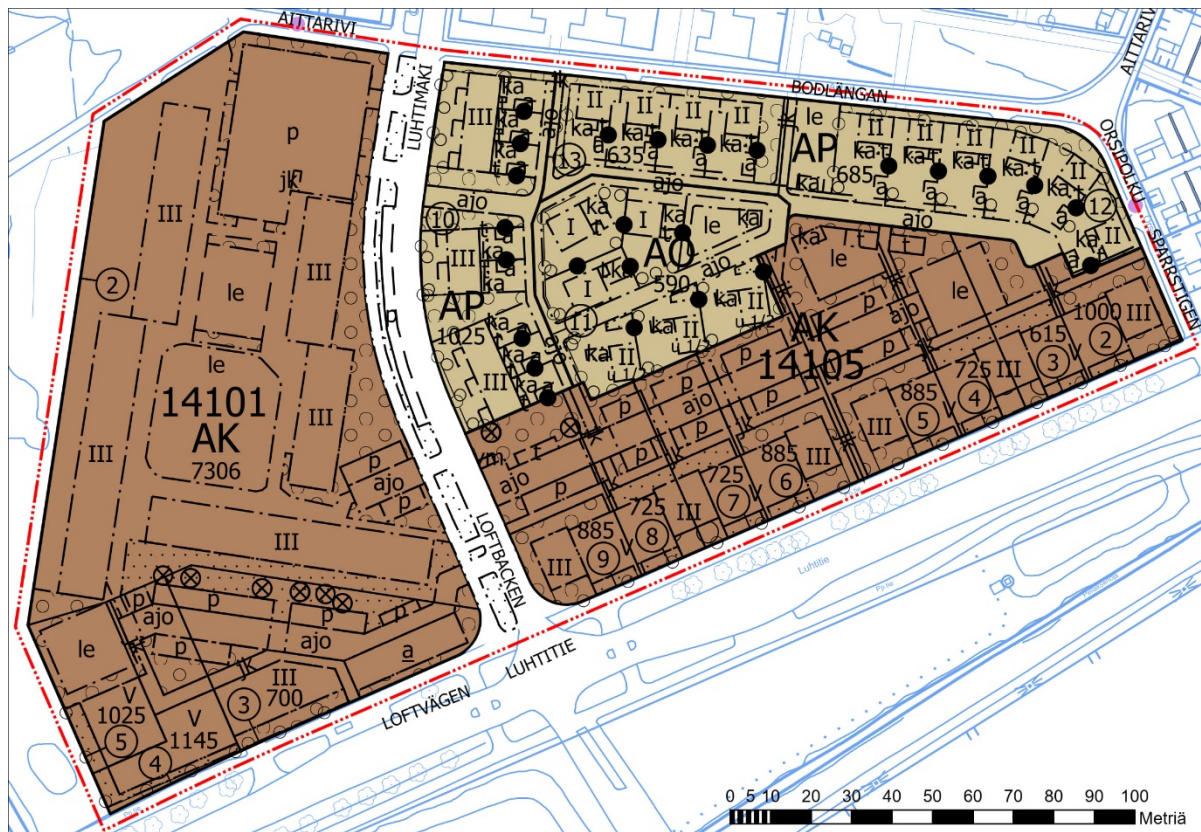
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Asemakaavan alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,3137	100,0	19556	0,59	0,0000	7418
A yhteensä	3,1029	93,6	19556	0,63	0,0000	7418
A	0,0000		0		-1,6883	-5065
AK	2,2082	71,2	16621	0,75	2,2082	16621
AP	0,6396	20,6	2345	0,37	0,6396	2345
AO	0,2551	8,2	590	0,23	0,2551	590
AL	0,0000		0		-1,4146	-7073
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,2108	6,4	0		0,0000	0
Kadut	0,2108	100,0	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

7. ASEMAKAAVAKARTTA JA -MÄÄRÄYKSET

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002495

Päiväys
Datum

14.02.2023

Vantaan kaupunki LUHTIMÄKI 1 JA 2

Kaupunginosa 14, Varisto

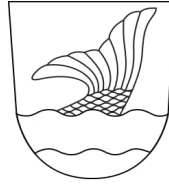
Asemakaavan muutos

Korttelit 14101 ja 14105 sekä katualuetta.

Tonttijaon muutos

Korttelit 14101 ja 14105.

1:1000

Vanda stad LOFTBACKEN 1 OCH 2

Stadsdel 14, Varistorna

Ändring av detaljplanen

Kvarteren 14101 och 14105 samt gatuområde.

Ändring av tomtindelningen

Kvarteren 14101 och 14105.

1:1000

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Rakennusten ja kortteleiden tulee muodostaa viihtyisä ja vireä kokonaisuus.

Arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja innovatiivista. Korttelialueiden arkkitehtuurin tulee korostaa niiden omaleimaisuutta korttelikohtaisilla materiaaleilla ja väriyksellä.

Korttelialueen rakennukset, rakenteet ja aidat tulee toteuttaa laadukkailla ja kestävillä materiaaleilla.

Korttelin rakennuksien ja niiden katujulkisivujen tulee kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan istua asuinalueen ympäristöön.

Rakennusten massoittelussa, kattomuodoissa, julkisivuissa ja julkisivumateriaaleissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että syntyy vaihtelevia, intensiivisiä ja arkkitehtonisesti korkeatasoisia katu- ja korttelitiloja.

Rakennukset tulee jakaa pienempiin osiin. Vierekkäisten osien tulee selvästi erottua toisistaan. Erottuminen tulee tehdä varioimalla julkisivuväriä, rakennusosan korkeutta ja julkisivupinnan etäisyyttä katulinjasta.

Kerrostalojen julkisivujen värin tulee vaihtua eri rakennuksen osien välillä ja väri sävyjen oltava kyläisiä.

5-kerroksisten rakennusten osien katon rakenne tulee jakaa erillisin osiin ja kattomuodon tulee olla harjakatto. Harjakaton pitkiä sivuja tulee jakaa osiin ulkonevin muodoin rakentamalla kattolyhtyjä tai vastaavia rakennelmia.

3-kerroksisten rakennusten osien katoilla tulee olla kattoterasseja ja yhteistiloja.

Luhtien varrella 5-kerroksisissa osuuksissa kivijalan tulee olla vaikutelmaltaan kahden kerroksen korkuinen ja sitä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin, runsaalla aukotuksella, materiaaleilla, väreillä, rakennusosilla ja valaistuksella.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Byggnaderna och kvarteren ska bilda en trivsamt och grönskande helhet.

Arkitekturen ska vara högklassig och innovativ. Kvartersområdenas arkitektur ska framhäva områdenas särprägel med hjälp av kvartersvisa material och färgsättning.

Kvartersområdets byggnader, konstruktioner och staket ska byggas av högklassiga och hållbara material.

Kvarterets byggnader och deras gatufasader ska med avseende på stadsbild och arkitekturen passa in i bostadsområdets miljö.

I byggnadernas volymgestaltning, takformer, fasader och fasadmateriäl ska uppmärksamhet fästas vid att det uppstår varierande, intensiva och arkitektoniskt högklassiga gatu- och kvartersrum.

Byggnaderna ska delas in i mindre delar. Intelligande delar ska tydligt skilja sig från varandra. Urskiljandet ska ske genom variationer i fasadfärgerna, byggnadsdelarnas höjder och fasadytans avstånd från gatulinjen.

Färgen i flervåningshusens fasader ska skifta mellan olika byggnadsdelar och kulörerna ska vara mättade.

Takkonstruktionen i byggnadsdelar med 5 våningar ska delas upp i separata delar och takformen ska vara sadeltak. Sadeltakens långa sidor ska delas in i delar med utskjutande former genom att bygga takkupor eller motsvarande konstruktioner.

Taken till byggnadsdelar med 3 våningar ska ha takterrasser och gemensamma utrymmen.

I sektionerna i fem våningar vid Loftvägen ska stenfoten ge ett intryck av att vara två våningar hög och den ska framhävas med arkitektoniska medel, ett stort antal öppningar, material, färger, byggnadsdelar och belysning.

Sisäpihan puolella viisikerroksisissa osuuksissa kivijalan tulee ylettyä ensimmäisen kerroksen parvekkeisiin ja sitä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin, materiaaleilla, väreillä ja valaistuksella.

Parvekkeet ja ulokkeet saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle. Parvekkeita, jotka ulottuvat rakennusalan yli, ei saa tukea maasta.

Kolme- ja viisikerroksisten rakennusosien parvekkeiden tulee olla arkkitehtonisesti eri ilmeisiä.

Rakennusten julkisivujen tulee olla maalattuja, rapattuja tai niiden yhdistelmiä. Kivijalan tulee olla tiiltä.

Mahdolliset elementtisaumat on häivyttävä arkkitehtuurin keinoin.

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin mm. katoksin tai materiaalein.

Porrashuoneiden tulee olla laadukkaita, viihtyisiä ja luonnonvaloisia. Porrashuoneiden 15 k-m² / porrastaso ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Omatoimista pelastautumista palvelevan toisen portaan/ porrashuone saa kaikissa kerroksissa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Asemakaavan sallimat porrashuoneiden lisäkerrosalat eivät mitoiteta autopaikkoja tai väestönsuojia.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut talotekniset laitteet tulee sovittaa luontevaksi osaksi rakennusten arkkitehtuuria ja materiaaleja.

Ullakolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräämien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Asunnoista näkyville katoille sekä talousrakennusten, varastojen, autokatosten katoille tulee rakentaa kasvikattoja.

Rakennusluvan yhteydessä on esitettävä meluselvitys ja suunnitelmat rakennuksen ulkovaipan ääneneristykseen ja piha-alueiden melusuojausten toteuttamisesta.

Asukkaiden yhteistilat kuten talopesulat, kuivaustilat, talosaunat ja harrastetilat sekä säilytystilat, varastot ja kierrätysruoneet sekä pihalla sijaitsevat talousrakennukset saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi.

Tontti liittymä tulee järjestää Luhtimäen katualueelta.

Autopaikat tulee sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Luhtimäen katualueelle saa sijoittaa 8 autopaikkaa.

Korttelin 14101 eteläosan nykyiset korvattavat autopaikat tulee sijoittaa tontin pohjoisosaan osoitetulle P-alueelle.

Pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.

Autopaikkoja tulee varata vähintään 1 ap/ 100 k-m², kun autopaikat ovat nimettyjä. Tästä saa vähentää 15% kun autopaikat ovat nimeämättömiä.

Vieraspysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².

Autokatoksen tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealaatuinen. Sen tulee massoitteeltaan istua katukuvaan ja kerrostalojen pihapiiriin.

Autopaikkojen suunnittelussa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.

Polkupyöräpaikkoja tulee varata 1 pp/30 k-m².

Kortteli on rajattava Luhtitielle pensasaidalla.

I sektionerna i fem våningar mot innergården ska stenfoten nå upp till balkongerna på första våningen och framhävas med arkitektoniska medel, material, färger och belysning.

Balkonger och utskjutande partier får nå utanför byggnadsytan. Balkonger som når utanför byggnadsytan får inte stöttas upp från marken.

Balkongerna på byggnadsdelarna i tre- och fem våningar ska till sin framtoning vara arkitektoniskt olika.

Byggnadernas fasader ska vara målade, rappade eller en kombination av dessa. Stenfoten ska bestå av tegel.

Eventuella elementfogar ska döljas genom arkitektoniska lösningar.

Entréerna ska framhävas med arkitektoniska medel, bl.a. genom skärmtak eller material.

Trapphusen ska vara av hög kvalitet, trivsamma och ha dagsljusinsläpp.

Den del av trapphusen som överstiger 15 m²-vy får byggas utöver den våningsyta som anvisas i detaljplanen. På varje våning får ytterligare en trappa/ett trapphus som betjänar räddning på egen hand byggas utöver byggrätten.

De i detaljplanen tillåtna tilläggs våningsytorna för trapphusen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser eller skyddsrum.

Ventilationsmaskinrum och övriga hustekniska anordningar ska integreras som en naturlig del av byggnadernas arkitektur och material.

På vindsutrymmen får man utöver våningstalet och byggrätten bygga tekniska utrymmen och installera tekniska anordningar och de ska anpassas till byggnadens arkitektur.

Det är tillåtet att integrera solpaneler eller andra motsvarande energifångare i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.

Gröntak ska anläggas på de tak som är synliga från bostäderna samt på ekonomibyggnadernas, förrädsbyggnadernas och täckta bilparkeringarnas tak.

I samband med bygglovet ska en bullerutredning presenteras liksom planer för hur ljudisoleringen av byggnadens ytterhölje och gårdsområdenas bullerskydd förverkligas.

Gemensamma utrymmen för de boende, som tvättstugor, torkrum, gemensamma bastur och hobbyrum samt förvaringsutrymmen, förråd och återvinningsrum samt ekonomibyggnaderna på gården får byggas utöver den byggrätt som anges i planen.

Tomtanslutningen ska ordnas från Loftbackens gatuområde.

Bilplatserna ska placeras oberoende av tomtindelningen.

I Loftbackens gatuområde får 8 bilplatser placeras.

De nuvarande parkeringsplatserna som ska ersättas i den södra delen av kvarteret 14101 ska placeras i det anvisade parkeringsområdet i den norra delen av kvarteret.

De områden som reserverats för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsområdena med hjälp av konstruktioner och planteringar.

Bilplatser ska reserveras minst 1 bp / 100 m²-vy, när bilplatserna är namngivna. Detta får minskas med 15% när bilplatserna är omarkerade.

Minst 1 bp/1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering. På tomten ska minst 1 bp/5000 m²-vy reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.

Den täckta bilparkeringen ska hålla hög kvalitet till sin arkitektur och till sina material. Den ska till volymgestaltningen passa in i gatubilden och flervåningshusens gårdsmiljö.

Vid planeringen av bilplatser ska beredskap finnas för laddningsställen för elbilar.

Cykelplatser ska reserveras 1 cp/30 m²-vy.

Kvarteret ska avgränsas mot Loftvägen med en häck.

Asuinkorttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Asuinkorttelin sisäpihan on muodostettava vehreä, suojaisa ja viihtyisä yhteispiha, jossa on yhteinen leikki- ja oleskelualue. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidaa. Pihasuunnitelma on liitettävä rakennuslupa-asiakirjoihin.

Leikkipihat ovat yhteiskäytössä tonttijaosta riippumatta.

Korttelipihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa. Sisäpihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava. Tonttien yhteisellä korttelipihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9.

Rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Tonttien hulevedet voidaan viivyttaa yhteisesti korttelialueella. Pihojen ja ulko-oleskelutilojen viherrakentamisessa on huomioitava hulevesien hallinta teknisesti ja toiminnallisesti.

Kunnallistekniikka tule järjestää Luhtimäen katualueelta tai Orsipolulta. Kaikille tonteille johtavalla ajoyhteydellä on johto rasite.

Johtoja ja kaapeleita tulee sijoittaa tonttijaosta huolimatta.

Jätehuolto on toteutettava korttelikohtaisesti.

Rakennusten maakerrokseen saa sijoittaa liiketiloja ja päiväkodin.

Kortteliin 14105 Luhtimäen varteen tulee varata tila muuntamolle. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi. Muuntamon tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoinen.

Uusiutuvaa energiaa tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

Erillispientalojen korttelialue.

Rakennusten ja kortteleiden tulee muodostaa viihtyisä ja vehreä kokonaisuus.

Arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja innovatiivista. Korttelialueiden arkkitehtuurin tulee korostaa niiden omaleimaisuutta korttelikohtaisilla materiaaleilla ja väryksellä.

Korttelialueen rakennukset, rakenteet ja aidat tulee toteuttaa laadukkailla ja kestävillä materiaaleilla.

Rakennusten kattomuotojen on oltava vaihtelevia ja kattojen on oltava pääosin kaltevia.

Korttelin 14105 tontilla 11 ullakkotilat saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi ja niitä saa käyttää asuintiloina.

Autokatoksen tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealaatuinen. Sen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin.

Jätekatos tulee sijoittaa tontille ja sen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin.

Tontti on rajattava pensasaidalla tai kasvillisuudella.

Asuinkorttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Asuinkorttelin sisäpihan on muodostettava vehreä, suojaisa ja viihtyisä yhteispiha, jossa on yhteinen leikki- ja oleskelualue. Pihasuunnitelma on liitettävä rakennuslupa-asiakirjoihin.

Leikkipihat ovat yhteiskäytössä tonttijaosta riippumatta.

Korttelipihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa. Sisäpihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava. Tonttien yhteisellä korttelipihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9.

För bostadskvarterets gemensamma gård ska en enhetlig plan utarbetas. Bostadskvarterets innergård ska bilda en lummig, skyddad och trivsamt gemensamt område för lek och vistelse. Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas. Planen för gården ska bifogas till bygglovshandlingarna.

Lekgårdarna är i användning oberoende av tomtindelningen.

Vid planeringen av kvartersgården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gården ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling. De delar av innergården som inte används för nödvändiga färdvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar. Tomternas gemensamma kvartersgård ska uppnå minst 0,9 i effektivitet för grönybygget.

För bygglovet ska en kvartersvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten. Tomternas dagvatten kan fördröjas gemensamt i kvartersområdet. Vid anläggandet av gårdarnas och uteplatsernas grönområden ska hanteringen av dagvatten beaktas tekniskt och funktionellt.

Kommunaltekniken ska ordnas från Loftbackens eller Sparrstogens gatuområden. Körförbindelsen som leder till samtliga tomter har ett ledningsservitut.

Ledningar och kablar ska placeras oberoende av tomtindelningen.

Avfallshanteringen ska genomföras kvartersvis.

I byggnadernas markplansvåningar får affärslokaler och ett daghem placeras.

Intill Loftbacken i kvarteret 14105 ska plats reserveras för en transformatorstation. Transformatorstationen får byggas utöver den anvisade väningsytan. Transformatorstationen ska vara arkitektoniskt högklassig.

Lösningar som producerar förnybar energi bör föredras.

Kvartersområde för fristående småhus.

Byggnaderna och kvarteren ska bilda en trivsamt och grönskande helhet.

Arkitekturen ska vara högklassig och innovativ. Kvartersområdenas arkitektur ska framhäva områdenas särprägel med hjälp av kvartersvisa material och färgsättning.

Kvartersområdets byggnader, konstruktioner och staket ska byggas av högklassiga och hållbara material.

Byggnadernas takformer ska vara varierande och taken ska huvudsakligen vara sluttande.

På tomt 11 i kvarteret 14105 får vindsutrymmen byggas utöver den byggrätt som anges i planen och de får användas som bostadsrum.

Den täckta bilparkeringen ska hålla hög kvalitet till sin arkitektur och till sina material och det ska passa in i byggnadens arkitektur.

Sopskjulet ska placeras på tomten och det ska passa in i byggnadens arkitektur.

Tomten ska avgränsas med en häck eller växtlighet.

För bostadskvarterets gemensamma gård ska en enhetlig plan utarbetas. Bostadskvarterets innergård ska bilda en lummig, skyddad och trivsamt gemensamt område för lek och vistelse. Planen för gården ska bifogas till bygglovshandlingarna.

Lekgårdarna är i användning oberoende av tomtindelningen.

Vid planeringen av kvartersgården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gården ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling. De delar av innergården som inte används för nödvändiga färdvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar. Tomternas gemensamma kvartersgård ska uppnå minst 0,9 i effektivitet för grönybygget.

Rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Tonttien hulevedet voidaan viivyttaa yhteisesti korttelialueella. Pihojen ja ulko-oleskelutilojen viherrakentamisessa on huomioitava hulevesien hallinta teknisesti ja toiminnallisesti.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1.5 autopaikkaa/asunto.

Asuntoihin ajo tapahtuu korttelin sisältä. Ajoyhteydellä on ajo- ja johtorasite.

Uusiutuva energiaa tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

För bygglovet ska en kvartersvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten. Tomternas dagvatten kan fördröjas gemensamt i kvartersområdet. Vid anläggandet av gårdarnas och uteplatsernas grönområden ska hanteringen av dagvatten beaktas tekniskt och funktionellt.

Minimiantalet bilplatser är 1.5 bilplatser/bostad.

Infarten till bostäderna sker inifrån kvarteret. Körförbindelsen har ett kör- och ledningsservitut.

Lösningar som producerar förnybar energi bör föredras.

Asuinpientalojen korttelialue.

Rakennusten ja kortteleiden tulee muodostaa viihtyisiä ja vehreä kokonaisuus.

Arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja innovatiivista. Korttelialueiden arkkitehtuurin tulee korostaa niiden omaleimaisuutta korttelikohtaisilla materiaaleilla ja värityksellä.

Korttelialueen rakennukset, rakenteet ja aidat tulee toteuttaa laadukkailla ja kestävillä materiaaleilla.

Uudisrakennusten tulee koon ja korkeuden, värityksen ja julkisivujen mittasuhteiden osalta sopeutua ympäristössä olevaan vanhaan rakennuskantaan.

Korttelissa tulee käyttää useita värejä ja julkisivuvärien tulee vaihtua asunnoittain.

Tontilla 10 korttelissa 14105 rakennusten pääasiallisena julkisivumateriaalina on käytettävä tiiltä.

Tontilla 10 korttelissa 14105 rakennusten kattojen tulee Luhtimäen suuntaan näyttää tasakattoilta.

Tontilla 10 korttelissa 14105 ullakkotilat saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi ja niitä saa käyttää asuintiloina.

Tonteilla 12 ja 13 korttelissa 14105 rakennusten pääasiallisena julkisivumateriaalina on käytettävä puuta.

Tonteilla 12 ja 13 korttelissa 14105 rakennusten kattomuotojen on oltava pääosin kaltevia.

Autokatoksen tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealaatuinen ja sen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin.

Jätekatos tulee sijoittaa tontille ja sen tulee istua rakennuksen arkkitehtuuriin.

Kortteli on rajattava Luhtimäelle pensas- ja kiviaidalla. Aittariville istutetaan puita ja pensaita.

Asuinkorttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Asuinkorttelin sisäpihan on muodostettava vehreä, suojaisa ja viihtyisiä yhteispiha, jossa on yhteinen leikki- ja oleskelualue. Pihasuunnitelma on liitettävä rakennuslupa-asiakirjoihin.

Leikkipihat ovat yhteiskäytössä tonttijaosta huolimatta.

Korttelipihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoja. Sisäpihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviihdykseen, on istutettava. Tonttien yhteisellä korttelipihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9.

Rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Tonttien hulevedet voidaan viivyttaa yhteisesti korttelialueella. Pihojen ja ulko-oleskelutilojen viherrakentamisessa on huomioitava hulevesien hallinta teknisesti ja toiminnallisesti.

Kvartersområde för småhus.

Byggnaderna och kvarteren ska bilda en trivsam och grön helhet.

Arkitekturen ska vara högklassig och innovativ. Kvartersområdenas arkitektur ska framhäva områdenas särprägel med hjälp av kvartersvisa material och färgsättning.

Kvartersområdets byggnader, konstruktioner och staket ska byggas av högklassiga och hållbara material.

Nybyggnaderna ska i fråga om storlek och höjd, färgsättning och fasadproportioner anpassas till det gamla byggnadsbeståndet i omgivningen.

Flera färger ska användas i kvarteret och fasadfärgerna ska variera bostadsvis.

På tomt 10 i kvarteret 14105 ska tegel användas som huvudsakligt fasadmateriäl i byggnaderna.

På tomt 10 i kvarteret 14105 ska byggnadernas tak se ut som plana tak i Loftbackens riktning.

På tomt 10 i kvarteret 14105 får vindsutrymmen byggas utöver den byggrätt som anges i planen och de får användas som bostadsrum.

På tomterna 12 och 13 i kvarteret 14105 ska trä användas som huvudsakligt fasadmateriäl i byggnaderna.

På tomterna 12 och 13 i kvarteret 14105 byggnadernas takformer ska huvudsakligen vara sluttande.

Den täckta bilparkeringen ska hålla hög kvalitet till sin arkitektur och till sina material och det ska passa in i byggnadens arkitektur.

Sopskjulet ska placeras på tomten och det ska passa in i byggnadens arkitektur.

Kvarteret ska avgränsas mot Loftbacken med en häck och stenmur. Vid Bodlängan planteras träd och buskar.

För bostadskvarterets gemensamma gård ska en enhetlig plan utarbetas. Bostadskvarterets innergård ska bilda en lummig, skyddad och trivsam gemensam gård med ett gemensamt område för lek och vistelse. Planen för gården ska bifogas till bygglovshandlingarna.

Lekgårdarna är i användning oberoende av tomtindelningen.

Vid planeringen av kvartersgården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gården ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling. De delar av innergården som inte används för nödvändiga färdvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar. Tomternas gemensamma kvartersgård ska uppnå minst 0,9 i effektivitet för grönbyggandet.

För bygglovets ska en kvartersvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten. Tomternas dagvatten kan fördröjas gemensamt i kvartersområdet. Vid anläggandet av gårdarnas och uteplatsernas grönområden ska hanteringen av dagvatten beaktas tekniskt och funktionellt.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1.5 autopaikkaa/asunto.

Vähintään 1 autopaikka / asunto tulee sijoittaa autokatokseen tai autotalliin, jonka saa rakentaa auton säilytyspaikan rakennusalueella rakennusoikeuden lisäksi.

Tonttiliittymä tulee järjestää Luhtimäen katualueelta. Asuntoihin ajo tapahtuu korttelin sisältä.

Kunnallistekniikka tulee järjestää Luhtimäen katualueelta tai Orsipolulta. Kaikkiin asuinrakennuksiin johtavalla ajoyhteydellä on johto rasite.

Uusiutuvaa energiaa tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

Minimiantalet bilplatser är 1.5 bilplatser/bostad.

Minst 1 bilplats / bostad ska placeras i en täckt bilparkering eller i ett garage som utöver byggrätten får byggas på byggnadsytan för förvaringsplats för bil.

Tomtanslutningen ska ordnas från Loftbackens gatuområde. Infarten till bostäderna sker inifrån kvarteret.

Kommunaltekniken ska ordnas från Loftbackens eller Sparrstogens gatuområden. Körförbindelsen som leder till samtliga bostadsbyggnader har ett ledningsservitut.

Lösningar som producerar förnybar energi bör föredras.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.

Rakennusala.

Ohjeellinen rakennusala.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa katoksen.

Auton säilytyspaikan rakennusala.

Ohjeellinen auton säilytyspaikan rakennusala.

Rakennettava aita. Aidan tulee olla osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

Alueen tulee olla muuntojoustava ja sopeutua tarvittaessa lumitilaksi tai tilapäiseen pysäköintiin.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller något annat allmänt område.

Byggrätt i kvadratmeter våningsyta.

En romersk siffra anger det högsta tillåtna våningstalet i byggnader, en byggnad eller en del av den.

Ett bråktalet efter en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i vindsplanet för utrymme som inräknas i våningsytan.

Understreckningen anger en planbestämmelse som ovillkorligen måste användas.

Byggnadsyta.

Riktgivande byggnadsyta.

Byggnadsyta där en transformatorstation får placeras.

Byggnadsyta där en ekonomibyggning får placeras.

Byggnadsyta där en takkonstruktion får placeras.

Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.

Riktgivande byggnadsyta för förvaringsplats för bil.

Staket som ska byggas. Staketet ska utgöra en del av byggnadens arkitektur.

Områdesdel som reserverats som område för lek och vistelse.

Riktgivande områdesdel som reserverats som område för lek och vistelse.

Området ska vara flexibelt och gå att ändra och vid behov anpassas till ett område för snö eller tillfällig parkering.

14

VARI

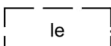
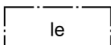
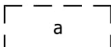
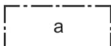
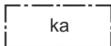
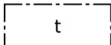
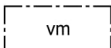
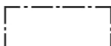
14101

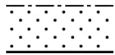
LUHTIMÄKI

1025

III

II u 1/2

a

Istutettava alueen osa.

Del av område som skall planteras.

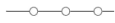
Istutettava puu.

Träd som ska planteras.

Suojeltava puu. Puuta tai sen juuristoa ei saa vahingoittaa. Puu tulee suojata rakentamisaikana.

Träd som ska bevaras. Trädet eller dess rotsystem får inte skadas. Trädet ska skyddas under byggandet.

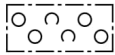
Istutettava pensasaita.

Häck som ska planteras.

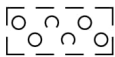
Alueen osa, jolle on istutettava puita.

Områdesdel där träd ska planteras.

Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Områdesdel där träd och buskar ska planteras.

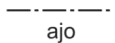
Ohjeellinen alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Riktgivande områdesdel som skall planteras med träd och buskar.

Katu.

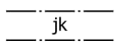
Gata.

ajo

Ajoyhteys.

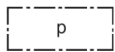
Körförbindelse.

jk

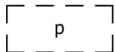
Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.

Områdesdel som reserverats för områdets interna gångtrafik.

Pysäköimispaikka.

Parkeringsplats.

Ohjeellinen pysäköimispaikka.

Riktgivande parkeringsplats.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa asuinrakennuksen.

Byggnadsyta där bostadshus får placeras.

TONTTIJAKO

TOMTINDELNING

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö
Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik
Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.
Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa _____.20__

Godkänd av stadsfullmäktige _____.20__

8. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

002495 LUHTIMÄKI 1&2
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS

ASEMAKAAVASELOSTUS 23.08.2022

LIITE 1 - MIELIPITEET

Oikaisupyyntö Asemakaavamuutos NRO 002495 Luhtimäki 1& 2 / Varisto

Kommentit asiakastilaisuudessa saatuihin tietoihin/suunnitelmiin kaavamuutoksesta

Sijainti

Kaavamuutosalue sijaitsee Vantaan Varistossa vuoden 1977 Asuntomessu alueella. Suunniteltavaan alueeseen kuuluu Luhtitien risteyksessä sijaitsevat korttelit 14101 Luhtimäki 2 ja 14105 Luhtimäki 1. Etelässä alue rajoittuu Luhtitiehen ja Vapaalan liikuntapuistoon, Idässä Avaintiehen ja Pellaksenojaan. Lännessä aluetta reunustaa Varistonoja ja Varistonniittyn alue, pohjoisessa Aitanporras sekä Variston Messualue.

Mitä alueella suunnitellaan?

Asemakaavaehdotus sisältää pientalokorttelin Luhtimäki 1 sekä kerrostalokorttelin Luhtimäki 2 ja niihin liittyviä puisto- ja katualueita. Luhtimäki 2 korttelin arvioitu lisärakennusoikeus on 2,500-3,000 k-m2 ja Luhtimäki 1 kortteliin kaavaillaan noin 8,000-10,000 k-m2 kerrosalaa.

Kommentti

Rakennusoikeuden lisäys tarkoittaa sitä, että Luhtimäki 1 alueelle tulee esityksen mukaan kaksi kappaletta 5-kerroksista kerrostaloa. Yhdessä kerrostalossa on kaksi 5-kerroksista tornia ja tornien välissä on 3-kerroksisia osuuksia. Todellisuudessa piirustuksessa Luhtimäki 1:ssä kerrostalo vastaa kahta 5-kerroksista taloa. Eli Luhtimäki 1 alueelle tulisi ikään kuin neljä 5-kerroksista taloa. Luhtimäki 2 alueelle tulisi yksi 5-kerroksinen talo.

Nyt rakennettavat 5-kerroksiset talot kaavamuutoksen ansiosta tulisivat sijoittumaan Luhtitien varteen. Asukastilaisuudessa annettiin ymmärtää useampaan kertaan, että ne on tarkoitettu melusuojaksi liikenteeltä? Se on erittäin huono perustelu, kun alueesta tuleekin yhtä äkkiä kohde, jonne tullaan jatkossakin rakentamaan suuria kerrostaloja, jos kaavamuutos toteutuu. Meluesteenä toimii yhtä hyvin matalammat rakennukset. Luhtitien liikenteelle tulee 40 kilometrin tuntinopeus.

Jos kerrosneliömetrit kasvavat 10,000 k-m2, tarkoittaa se sitä, että huoneistojen määrä kasvaa moninkertaiseksi verrattuna alkuperäiseen (65 asuntoa) rakennusmäärään. Ei voida enää puhua pientalorakentamisesta, koska asukasmäärä tulee kasvamaan myös moninkertaisesti. Onko 5-kerroksinen kerrostalorakentaminen pientaloalueen rakentamista? Rauhattomuus tulee lisääntymään tällä alueella.

Kaupunkisuunnittelun keskeiset tavoitteet

Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen alueen ympäristön arvoja kunnioittaen tiivistäen ja uudistaen.

Suunnitelmalla haetaan monipuolista pientalorakentamista ja vihreää ja viihtyisää asuinaluetta. Viher- ja pihasuunnitelma on keskeinen osa kaavasuunnitelmaa.

Oikaisupyyntö Asemakaavamuutos NRO 002495 Luhtimäki 1& 2 / Varisto

Tonttiliittymien ja liikenteen tulee keskittyä Luhtimäelle. Korttelin sisäinen liikenne on pääasiassa pihateitä ja jaettuja teitä. Katunäkymät suunnitellaan kiintopisteitä käyttäen ja niiden tulee päätyä rakennuksiin tai viherkohteisiin. Paikotus noudattaa 'vihreän paikoituksen' periaatteita.

Kommentti

Korttelin sisäinen liikenne tarkoittaa sitä, että katumelu tulee sisäpihalle ja ei voida olettaa, että parkkipaikat ovat viheraluetta, niin kuin se on kaavakarttaan piirretty vihreällä. Meillä ei ole tietoa siitä, minkä kokoisia asuntoja sinne tulee. Joten emme myöskään tiedä miten paljon autopaikkoja on suunniteltu. Kuitenkin autoliikenne tulee olemaan sisäpihalla (Aikaisemmin parkkipaikat oli tontin reunassa Luhtimäentien puolella).

Kerrostalojen tulee mittakaavaltaan istua pientaloalueeseen. Kerrostalot tulee sijoittaa Luhtitien varteen ja talojen sijoittelussa ja julkisivuvalinnoilla tulisi pyrkiä suojaamaan sisäpiha alueita tienmelulta. Kohteessa kaikkien asuinrakennusten ulkovaipan äänitasoero vaatimus on 35 dB(A), joka määräytyy alueella yksinomaan lentoliikenteestä.

Kommentti

Alue kuuluu messualueeseen, joka on määritelty pientaloalueeksi, Nyt rakennettavalle alueelle ei voida rakentaa 5-kerroksisia rakennuksia siksi, koska alueen luonne muuttuu. Kerrostalojen ympärillä olevat pientalojen asukkaat joutuvat muuttamaan asumistottumuksia, jotta yksityisyys säilyy. Lisäksi kerrostalot pimentävät pientalojen pihaja, eikä aurinko enää pääse paistamaan.

Rakennusperintö

Vantaan Kaupunginmuseo on inventoinut lähikortteleissa (14102-14104 ja 14106-14116) sijaitsevat rakennukset rakennusperintö kohteiksi luokassa R2. Niiden rakennusarvot ja ympäristöarvot tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Uusien suunnitelmien tulee kunnioittaa perintökohdetta mitoitukseltaan ja vihersuunnitelma tulee sovittaa ympäristöön. Perintökohde oli aikoinaan rakentamisen edelläkävijä. Viitteenä historiaan ja rakennusperintöön, alueen suunnittelussa haetaan innovatiivisia ratkaisuja ja uusissa suunnitelmissa tuetaan modernia rakentamista sekä uudistuvaa kaupunkikuvaa tukevia ratkaisuja.

Luhtimäki 1

Luhtimäki 1 korttelissa sijainneet messutalot on purettu huonokuntoisina. Niiden tilalle on tavoitteena rakentaa monimuotoista asumista, jossa samassa korttelissa sekoittuvat sekä pientalo- että kerrostalo asuminen. Luhtitien uudistuvaa katukuvaa jatketaan ja 3-5 kerroksiset kerrostalot sijoittuvat Luhtitien varteen ja toimivat melusuojana piha-alueelle. Aittariviä puolestaan rajaavat 1-2-kerroksiset pientalot, jotka tyyliltään ja materiaaleiltaan viittaavat vanhaan messualueeseen. Luhtimäen varrelle on sijoitettu 2-3-kerroksista Townhouse tyyppisiä kaupunkipientaloja ja keskeltä korttelialuetta löytyy erillispientaloja. Tavoitteena on varmistaa korttelialueen riittävä vehreys ja korostaa kasvillisuutta osana katu- ja piha-alueita.

Oikaisupyyntö Asemakaavamuutos NRO 002495 Luhtimäki 1& 2 / Varisto

Luhtimäki 2

Luhtimäki 2 korttelissa tavoitteena on rakentaa Luhtitien varteen yksi uusi 3–5-kerroksinen kerrostalo nykyisen kerrostalon parkkipaikan paikalle. Parkkipaikan syöttö ja taloon ajo on siirretty Luhtimäentielle.

Lisäksi nykyisen liiketilan paikalle korttelin pohjoisosaan rakennetaan lisää parkkipaikkoja. Parkkipaikat alueella on tarkoitus suunnitella keskeisenä osana pihasuunnitelmaa, vehreinä ja muuntojoustavina alueina.

Kommentti

Suuri vaara uudessa kaavasuunnitelmassa on liikenne. Kävelyteitä ei missään nimessä pidä laittaa ajoteiksi. Nyt jo postiautot saavat ajella jalkakäytäviä. Niitä kait ei voi estää, mutta alueellamme muuta liikennettä on ohjattava siten, että lapset voivat liikkua turvallisesti. Luhtimäki 2 suunnitelmassa näyttää siltä, että parkkipaikoille ohjataan autot ajamaan Luhtimäentien kautta. Luhtimäentieltä autot menisivät Aittariviä pitkin ko. parkkipaikoille. Aittarivi on kävelytie, josta lapset kulkevat kouluun. Nykyiset kävelytiet on pysyttävä kävelyteinä. Asuntojen määrät lisääntyvät uudessa kaavassa moninkertaisesti? Kaavaluonnoksesta ei oikein selviä, tuleeko lisää ajoteitä? Parkkipaikat näyttäisivät tulevan suurimmaksi osaksi kerrostalojen ja kolmen pientalon väliin (Luhtimäki 1) ns. viheralueelle? Suunnitelmassa parkkipaikat on merkitty vihreällä värillä? Parkkipaikat eivät voi olla viheraluetta!

Perustelut, miksi kaavamuutosta ei pidä tehdä suunnitellussa muodossa:

1. Rakennuskaavan mukaan alueelta häviää viheralueet. Alueelta on jo hävitetty ja joudutaan hävittämään suurin osa kasvillisuudesta, jos kaavamuutos toteutuu. Uusi suunnitelma ei kunnioita perintökohdetta mitoitukseltaan ja vihersuunnitelma ei toteudu ympäristöön. Pientaloalueeksi luokiteltu alue häviää!
2. 5-kerroksiset kerrostalot eivät sovi Luhtimäki 1&2 Varisto alueelle. Alue kuuluu pientaloalueeseen ja sinne ei kuulu 5-kerroksiset kerrostalot.
3. Variston alueella tehty tutkimus v. 2017 osoittaa, että ihmiset viihtyvät parhaiten viheralueilla ja pitävät pääasiassa aluetta viihtyisänä. Nyt kyseinen alue on suunniteltu todella tiiviiksi. Eihän siellä ole varsinaisia pientaloja kuin kolme kappaletta. Asuntojen määrää pitää reippaasti vähentää, jotta viherrakentaminen toteutuu. Näin varmistuu alueen säilyminen viihtyisänä ja rauhallisina.
4. Liikenne pitää suunnitella siten, että jalkakäytävät pysyvät jalkakäytävinä. On lasten kannalta erittäin vaarallista, jos Aittariviltä ohjataan kulku parkkipaikalle kun aittarivi on koululaisten käyttämä kävelytie Hämeenkyln kouluun. Aittarivin on pysyttävä kävelytienä.
5. Alueellemme on nyt suunnitelman mukaan tulossa valtava määrä uusia asukkaita. Onko mietitty pelastussuunnitelmaa ja missä tulee olemaan väestönsuoja näille uusille asukkaille. Tietämämme mukaan entisille asukkaillekaan ei tule riittämään väestönsuojat tällä hetkellä, jos hätä tulee.

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
kirjaamo@vantaa.fi

Oikaisupyyntö Asemakaavamuutos NRO 002495 Luhtimäki 1& 2 / Varisto

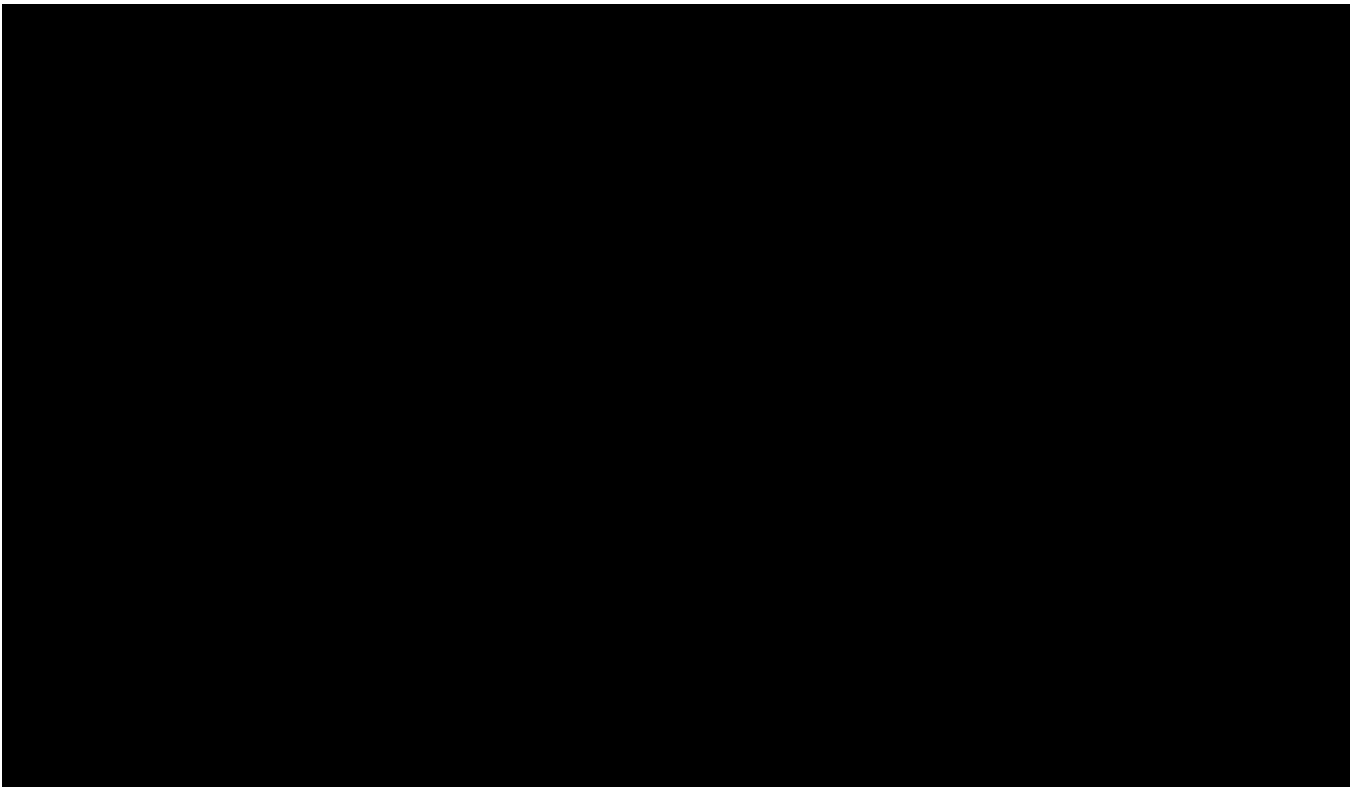
Me alueen asukkaat emme tule hyväksymään kaavamuutosta, jossa alueellemme/tonttimme rajanaapuriin (pientaloalue) on suunniteltu 5-kerroksisia kerrostaloja (Asemakaavamuutos NRO 002495 Luhtimäki 1& 2 Varisto). Alue ei tule enää olemaan viihtyisä, jossa autot ajelevat talojen välissä ja kävelyteillä piirustuksen mukaan, eikä alue enää täytä pientaloalueen vaatimuksia.

Ehdotamme, että poistatte suunnitelmasta 5-kerroksisten talojen rakentamisen. Aittariviltä muutatte pois parkkipaikoille menevän liikenteen. Aittarivi on jalkakäytävä. Jos mahdollista, niin poistatte joitakin rakennuksia suunnitelmasta, jotta viheralueita jää oikeasti alueen ympäristöön.

Liitteenä vertailun vuoksi vanha kartta alueen rakennuksista ja kartta uudesta suunnitelmasta alueelle.

Vantaalla 13.4.2022

Rakentavin terveisin

Oikaisupyyntö Asemakaavamuutos NRO 002495 Luhtimäki 1& 2 / Varisto

Asemakaavamuutos 002495

MIELIPITEITÄ JA KYSYMYKSIÄ OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA 4.3.2022

Tässä tekstissä tonteilla 1 ja 2 tarkoitetaan ”Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 4.3.2022” kuvattuja tontteja. Alla oleva kuva on kyseisestä suunnitelmasta

Suunnitelmaluonnoksen mukaan tavoitellaan tonttien 1 ja 2 rakentamista alla olevan ilmakuvaluonnoksen periaattein

Ilmakuvaluonnos Luhtitieltä Arkkitehtitoimisto HML Oy 31.01.2022

-Miksi ”Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 4.3.2022” alueen raja idässä on mainittu rajoittuvan Avaintiehen ja Pellaksenojaan. Tuo ei pidä paikkaansa. Tontti 1 rajoittuu myös idässä Variston messualueeseen, ei pelkästään pohjoisessa. Orsipolun itäpuolen tontit ovat yksityisessä omistuksessa olevia kiinteistöjä (osin omakotitaloja), ja ovat osa messualueetta. Näiden yksityisomisteisten tonttien itäpuolella on sitten VAV hallitsema alue, joka rajoittuu Avaintiehen. Onko suunnitelmassa tarkoituksellisesti rajattu tuo itäreuna VAVin hallinnoimien alueiden mukaan?

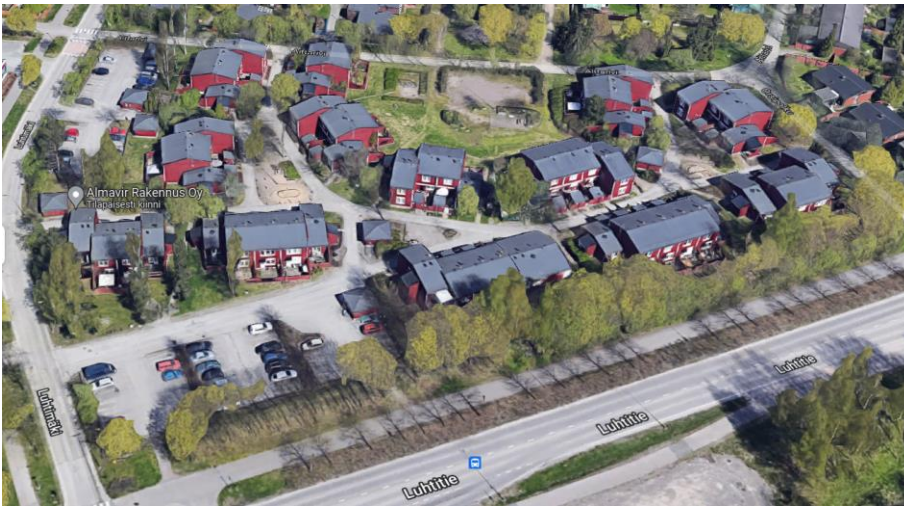
-Kun suunnitelmassa alueen raja esitetään laajempaan kuin todellisuudessa onkaan, niin heräsi epäily, tavoitellaanko myös VAVin Avaintie 2 osalta korkeampia kerrostaloja, mutta niitä ei kuitenkaan haluta vielä

tuoda esiin? Tehdään tälläkin Avaintien tontilla sitten sama pura ja rakenna korkeampaa -menettely kuin nyt esitetyn suunnitelman tontilla 1 ja 2 saadaan läpi ja vedotaan siihen, että tontilla 1 on tehty sitä ja tätä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman 4.3.2022 sivu 2. Miksi suunnitelmassa on tällainen lause ”Alueen kehittämisellä ja tehostamisella on erityistä merkitystä koko maakunnan kehittämisen kannalta”? Saisiko tähän jotain perustelujakin.

KOMMENTTEJA JA KYSYMYKSIÄ LIITTYEN TONTTIIN 1

-Luhtitien , Orsipolun, Aittarivin ja Luhtimäki-tien rajaamalla tontilla 1 on ollut 2- kerroksisia rakennuksia kuten oheisesta Googlen kuvakaappauksesta ilmenee

-Tontin rakennukset ovat olleet osa Vantaalla ollutta asuntomessualueutta. Asuntomessut on järjestetty 70-luvun loppupuolella

-Tontti 1 rajoittuu sekä pohjois- että itäpuolella 1970 luvun asuntomessualueeseen

-Tontin 1 rakennukset on purettu vuoden 2020/2021 aikana, perustuen omistajan rakennuslupahakemukseen. Hakemuksessa purkaa perusteltiin sillä, että tontin 1 rakennuksia ei olisi kannattavaa korjata. Tarkempia perusteita tuohon kannattavuusväitteeseen ei ole julkisuudessa esitetty, kunhan on heitetty mielipide perusteluiksi. Samassa yhteydessä ilmoitettiin, että ei ole tiedossa mitä tontille mahdollisesti rakennetaan. Sinänsä tuo purkulupapyyntö jo tuolloin herätti epäilyksiä, koska halutaan purkaa, vaikka ei tiedetä mitä tontille tullaan rakentamaan. No, syy tuollaiseen menettelyyn käsittääkseni ilmeni 23.3 järjestetyssä infotilaisuudessa, siitä myöhemmin.

-Kun purkulupahakemus saatettiin tiedoksi, katsoin kaavasta ja sain käsityksen, että tonteille 1 ja 2 on sallittu korkeintaan kolmikerroksisten rakennusten rakentaminen.

-Järkytys on ollut suuri, kun VAV:n edustaja muistaakseni jo vuonna 2021 kommentoi Vantaan Sanomissa, että purettujen rakennusten tilalle tuolle tontille 1 kaavaillaan 5-kerroksisia taloja, ja hän oli sitä mieltä, että alueesta ei olla kehittämässä uutta Myyrmäkeä (ymmärsin, että viittasi Myyrmäkeen rakennettaviin korkeisiin kerrostaloihin). 5-kerroksiset talothan ovat juuri viemässä Variston aluetta Myyrmäen kaltaisen korkean rakentamisen alueeksi, mikäli Varistoon sallitaan yleiskaavaa korkeampia rakennuksia.

-Nyt kun tuo konkreettinen alustava suunnitelma sitten julkaistiin, tuo järkytys ei mitenkään vähentynyt. Esitetyissä suunnitelmissa ollaan muuttamassa matalan rakentamisen Variston aluetta korkean rakentamisen alueeksi.

-Tähän mennessä en ole havainnut, että Variston alueelle olisi rakennettu korkeampia kuin 3-kerroksisia taloja (ja niitäkin on varsin vähän). Nyt tuohon ollaan suunnittelemassa muutosta, kun Vantaan kaupungin ja tontin omistajan toimesta tavoitellaan ainakin tontille 1 jopa 5-kerroksisia kerrostaloja eikä välitetä siitä, että sillä ehdottomasti on vaikutusta alueella jo asuvien asumisviihtyvyyteen ja Varistoon alueen periaatteeseen matalan rakentamisen alueena. Ilmeisesti noita korkeampia rakennuksia kaavaillaan muuallekin Luhtien varteen, mikä sekin mielestäni törkeästi loukkaa tuota Variston matalan rakentamisen periaatetta.

-Kun naapureiden kuulemismenettelyyn liittyen tontin 1 purkulupa saatettiin naapureille tiedoksi, sain katsomistani yleiskaavoista sen käsityksen kuten jo aiemmin mainitsin, että kyseiselle tontille on sallittu korkeintaan kolmikerroksisten rakennusten rakentaminen. Aloitustiedossa 23.3 esittelijä toi esille perusteena tätä korkeammille rakennuksille, että nyt kun tontilla ei purkamisen jälkeen ole enää rakennuksia, ei kaavoista tarvitse välittää, ja että nyt voidaan rakentaa korkeampia rakennuksia. Tämän perusteella heräsi seuraavanlaisia kysymyksiä

- Missä määrin Vantaan kaupunki on ohjeistanut VAVia toteuttamaan tontin 1 purkutyöt ja ilmoittamaan, että ei korjaaminen ei kannata ja ei tiedetä mitä tontille tullaan rakentamaan? Syntyi vaikutelma, että menettelyn tavoitteena vaikuttaisi mitä ilmeisimmin olleen hankkia tontille enemmän rakennusoikeutta ja/tai korkeampia rakennuksia? Varmaan kannattavuus ainakin tontin omistajalle lisääntyy, jos tontille tällaisella moraalittomalla menettelyllä on mahdollista saada enemmän rakennusoikeutta tai aikaisempaa korkeampia rakennuksia.
- Tarkoittaako esittelijän perustelu, että kun miltä tahansa tontilla puretaan rakennukset ja sen jälkeen, kun tontilla ei enää ole rakennuksia, ei tonttia koskevista kaavamääräyksistä oikeastaan tarvitse välittää? Nyt siis VAV voi jatkossa purkaa esim. myös Avaintie 2:n talot ja perustuen tyhjiin tonttiin omistaja saa rakentaa samalla perusteella tilalle korkeampia rakennuksia? Tai puretaanko tontin 2 olemassa olevat 3-kerroksiset talot jollain aikataululla, ja tyhjälle tontille saadaan taas rakennettua samalla verukkeella korkeampi taloja. Entä muu Variston alue, suunnitellaanko muuallekin jo täyttää päättää korkeampaa rakennuksesta, kun tällainen menettely kerran on olemassa?
- Millä tavoin kaavojen ohjaava vaikutus toteutuu, jos poikkeamia sallitaan tuollaisilla kyseenalaisilla perusteilla?
- Tuhlaako Vantaan kaupunki asukkaiden verovarvoja kaavoitustoimeen, kun se Vantaa kaupunki ei itsekään noudata laatimiaan kaavoja?

-Esittelijä toi infotilaisuudessa myös esille, että korkeampi rakennuksia tarvitaan, jotta saadaan tilaa myös uusille asukkaille. Tässä tuli varsin selkeästi ilmi se jo aiemminkin huomattu seikka, että Vantaan kaupunki ei tunnu kaavoitustoiminnassaan huomioivan olemassa olevien asukkaiden asumisviihtyvyyttä mitenkään. Kaikkea kehitetään ainoastaan uusien asukkaiden tai liikenteen toimijoiden näkökulmasta. Näin jo pitkään alueella asunut kokee viimeaikaiset kaavamuutokset ja kehittämistoimet. Vantaan kaupungin olisi syytä terästytyä ja alueita tulisi kehittää ensisijaisesti alueella jo asuvat huomioiden, eikä pelkästään sellaisten alueen ulkopuolisten tahojen laatimien visioiden perusteella, joiden elämään alueen rajulla muutoksilla ei ole mitään vaikutusta.

-Vantaan kaupunginmuseon lähikortteiden inventointiin liittyen arviointisuunnitelmassa on mainittu, että uusien suunnitelmien tulee kunnioittaa perintökohdetta mitoitukseltaan. Arvatenkin perintökohteella tarkoitetaan asuntomessualueutta. Mielestäni 5-kerroksiset talot eivät kunnioita tuota mainittua perintökohdevaadetta mitenkään, onhan messualueella ja sen ympäristössä tähän saakka ollut pääosin 1- tai 2-kerroksisia rakennuksia. Perintökohdetta kunnioittaen tontille 1 tulisi ehdottomasti rakentaa korkeintaan 2-kerroksia rakennuksia, jopa samanlaisia kuin aiemmin.

-Koska alue on aikoinaan ollut rakentamisen edelläkävijä, tulisi näin ison alueen uudelleen rakentamisessa huomioida tuo edelläkävijän periaate ja ottaa huomioon ilmastönäkökulma. Nyt kun tontin 1 talojen purkamisen kautta on lisätty ilmastön lämpenemistä, tulisi uudelleenrakentamisessa ehdottomasti kompensoida nuo purut ja tontin 1 uusilta rakennuksilta tulisi edellyttää ilmastönäkökulman huomioimista esim. edellyttämällä puurakentamista, varsinkin mikäli alueen jo asuvien asukkaiden vastustuksesta huolimatta tontille 1 sallitaan kerrostalojen rakentaminen.

-Korkeiden kerrostalojen rakentamista Luhtitien varteen perustellaan myös sillä, että se suojaaa Luhtitien liikenteen melulta

- Kun Vantaan kaupunki aikanaan ajoi Luhtitien jatketta, Vantaan kaupunki vähät välitti kaavoituksessaan siitä, että Luhtitien vaikutusalueella asuvia suojeltaisiin tulevan läpiajoliikenteen aiheuttamalta melulta tai muilta haitoilta. Nyt kuitenkin Vantaan kaupunki perustelee esityksessään uusia Luhtitientienvarren korkeita kerrostaloja sillä, että ne suojaavat Luhtien liikennemelulta. Miksi Vantaan kaupunki ei toimi tasapuolisesti näissä asioissa, kun yhdessä projektissa saman tien melua vähätellään ja toisessa projektissa saman tien melua käytetään perustelemaan kaavan vastaisia rakennuksia? Kummaa toimintaa.
- Kun Vantaan kaupunki ei aiemminkaan ole nähnyt tarvetta suojella alueella jo asuvia asukkaita Luhtitien melulta, niin miksi nyt perustellaan samalla liikennemelulla aiempaa korkeampia rakennuksia? Äkkiä nuo ajatukset tuntuvat muuttuvan, tuuliviiritoimintaa.
- Suojaako 5-kerroksinen rakennus juurikaan enempää kuin 2- kerroksinen rakennus liikenteen melulta?

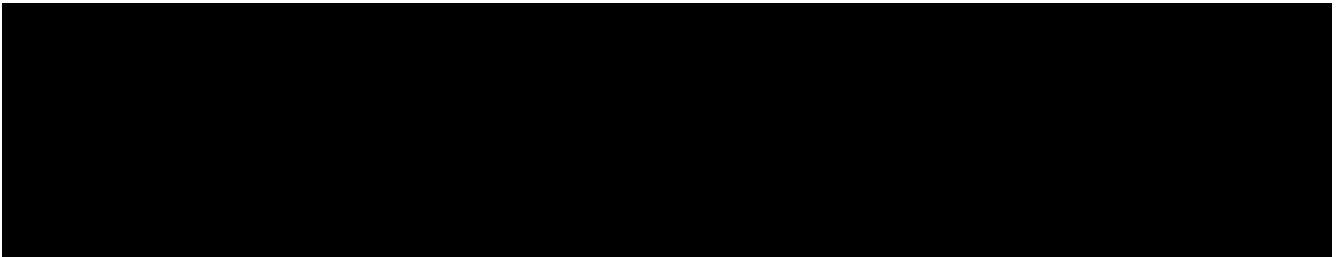
-Kun tässä on jo vuosikymmenten ajan kertynyt kokemusta siitä, missä määrin tontilla 1 olleet 2-kerroksiset rakennukset ovat varjostaneet Orsipolun itäpuolen omakotitaloja varsinkin iltaa kohden, niin huolta aiheuttaa, missä määrin Luhtitien varteen suunnitellut aiempaa korkeamman kerrostalot huonontavat asumisviihtyvyyttä ja miten korkeiden rakennusten varjot vaikuttavat varjostamiensa rakennusten arvoon. Sallimalla tontilla 1 aiempaa korkeampia rakennuksia, niin suositaan vain tontin 1 omistajia ja haitataan ympäröivien tonttien omistajia.

-Alustaviin luonnoksiin on suunniteltu jonkinlainen yhteys tontilta 1 kevyen liikenteen väylille Aittarivi ja Orsipolku. Kaikenlainen ajoneuvoliikenne tms. niiden liittymien kautta noille kevyen liikenteen väylille, pitää ehdottomasti estää ja ajoneuvoliikenne pitää sallia tapahtuvan ainoastaan tien Luhtimäki kautta. Varsinkin yhteys Orsipolulle tulisi olla ehdottomasti estetty autoliikenteen osalta. Ei ole mukavaa astua omasta pihasta Orsipolulle, kun aikaisempiin kokemuksiin perustuen on odotettavissa, että Orsipolulla joutuu aina varomaan Luhtitieltä Orsipolun kautta tontille 1 meneviä tai tontilta 1 Orsipolulle tulevia autoja.

-Tontin 1 postilaatikoiden sijoittelu on tehtävä siten, että postin jako tontille 1 onnistuisi ilman kevyen liikenteen väylien käyttämistä ja varmistettava se, että Suomen Postilla ei rakennusten valmistumisen jälkeenkään tule tarvetta vaatia postilaatikoiden siirtämistä Orsipolun tai Aittarivin varteen väylien vieressä olevien yksityisten tonttien yhteyteen, kuten Suomen Posti vaati viime kesänä Orsipolun ja Aittarivin ympäristössä asuneilta.

-Luhtien jatkeen rakentaminen ja siitä aiheutuva autoliikenteen määrän lisääntyminen on herättänyt alueen asukkaissa huolta paitsi lisääntyvän melun aiheuttaman asumisviihtyvyyden huononemisen suhteen, niin jopa pelkoa yleisen rauhattomuuden lisääntymisestä ja alueen turvallisuuden huononemisesta. Mikäli Luhtien varteen rakennetaan aiempaa korkeampia rakennuksia, lisääntyy vääjäämättä myös väkimäärän alueella, mikä ei ainakaan pienennä alueella jo asuvien huolia ja pelkoja rauhattomuuden ja turvattomuuden lisääntymisen suhteen. Ilmeisesti tontin 1 ja 2 VAVin hallinnoimat rakennukset tulevat olemaan vuokra-asuntoja niin kuin tonteilla on aiemminkin ollut.

MIELIPIDE ASUKAS B

Hyvä Vantaan kaupungin kirjaamo,
Haluaisin ilmaista mielipiteeni Luhtimäelle suunnitellun uuden alueen OA-suunnitelmaan. Minua erityisesti huolestuttaa alueen liikennejärjestelyt. Asun itse Hämevaarassa, Hämeenyläntie 75 / 77 kerrostalo- ja rivitalokorttelissa. Korttelin suurin ongelma on pysäköinti. Tilanne on täällä se, että tuolla ilmeisesti samalla mitoituksella mitä Luhtimäelle on suunnitteilla, Hämeenyläntien kiinteistöillä molemmilla (TA ja VAV) on kullakin 2 lyhytaikaista vieraspysäköintipaikkaa. Ympäristössä ei ole mitään laillista pysäköintimahdollisuutta lähistöllä. Tämä aiheuttaa kohtuutonta ongelmaa jatkuvasti, sillä näitä paikkoja käyttävät ahkerasti mm. Vantaan kotihoidon työntekijät, ruokalähetit yms. 2 vieraspaikkaa 100 asukasta kohden on yksinkertaisesti täysin alimitoitettu, joka osittain Hämeenyläntiellä johtuu tontin muodosta ja siitä, että esimerkiksi erilaisten lähettipalveluiden käyttömäärä on räjähtänyt pandemian alkamisen jälkeen.

Youtubesta katsomani tiedotustilaisuuden perusteella Luhtimäen alueelle itsessään ei ole tulossa lisää palveluita, joka tarkoittaa varmasti että alueen tulevat asukkaat turvautuvat enemmän ruoka- yms. lähettipalveluihin. Luonnollisesti asukkailla käy myös vieraita, jotka saattavat viipyä yönkin yli. Tämä on asia mikä pitää osata ottaa huomioon suunnitteluvaiheessa sillä se ei Hämevaarassa nyt toimi ollenkaan, samaa virhettä ei tule toistaa Luhtimäellä. Lyhytaikaista pysäköintiä varten pitää olla riittävästi paikkoja, ottaen huomioon että ilmeisesti Vapaalan urheilukenttä jatkaa toimintaansa sellaisenaan eli sinnekin erityisesti kesäaikaan on edelleen ykistyisautoliikennettä ja raskasta linja-autoliikennettä.

Pysäköintipaikat tulee myös suunnitella jo valmiiksi sähköautojen latausta silmällä pitäen, sitäköön ei Hämeenyläntiellä tehty vaikka talot rakennettiin 2015 ja nyt latausinfrastruktuurin tekeminen jälkikäteen erityisesti Hämeenyläntie 75:lle on vaikeaa tontin ahtauden ja muodon takia.

Muutenkin tuntuu, että suunnitelmassa aliarvioidaan täysin yksityisautoliikenteen määrän lisääntyminen alueella. Alue on maantieteellisesti niin syrjässä, että julkisilla liikkuminen on hankalaa erityisesti Helsingin suuntaan. On hyvä, että HSL:n runkolinja tulee palvelemaan aluetta sillä jo senkin kanssa matka Helsingin keskustaan on matka-ajaltaan pitkä, vaihdollinen yhteys tarkoittaisi niin huonoja yhteyksiä, että ihmiset käyttäisivät yksityisautoja varmasti pääsääntöisenä liikkumistapana. Alueen julkisten yhteyksien toimiminen sekä Myyrmäen että Helsingin keskustaan suuntaan pitää suunnitella tarkasti HSL:n kanssa, jottei käy niin että alueesta tulee henkilöautoliikenteen takia täysi sumpu. Etenkin kulunut talvi on osoittanut kuinka pahasti Luhtimäen tyyppiset asuinalueet ovat liikenteellisesti tukossa, jos lunta tulee poikkeuksellisen paljon.

Totuus on, että tällaisilla Vantaan syrjäalueilla yksityisautoilu ei ole tulossa tulevaisuudessa vähenemään, julkinen liikenne ei yksinkertaisesti vastaa täällä riittävän hyvin asukkaiden liikkumistarpeisiin. Siksi alueen pysäköintipaikkojen määrä pitää olla mitoitettu riittäväksi niin asukkaiden omille autoille kuin vieraillekin. Helppo ja riittävä pysäköinti on merkittävä osa minkä tahansa alueen vetovoimaisuutta, haluttiinpa sitä kaupungin kaava-suunnittelussa myöntää tai ei.

Toinen asia minkä haluaisin nostaa esille itse asumisoikeusasukkaana om ASO-asuntojen puute suunnitelmassa. Nyt ymmärryksen perusteella on tulossa vain joko omistus- tai vuokra-asuntoja. Kohteena Luhtimäki sopisi ASO-tuotannolle täydellisesti. Voisin kuvitella, että useampikin ASO-rakennuttaja olisi kiinnostunut alueesta. Ihmettelen, että VAV ei ole edes ilmeisesti kartoittanut tätä asukassegmenttiä alueelle ollenkaan. Toivoisin, että VAV selvittäisi myös mahdollisuutta ASO-kohteisiin, joko nyt tähän Luhtimäki 1 ja 2 alueelle tai tiedotustilaisuudessa sivuttuun uuden asuinalueen kohdalla. ASO on kuitenkin monelle erittäin hyvä vaihtoehto omistusasunnon ja vuokra-asunnon välillä ja itsekin ASO-asukkaana Luhtimäki voisi hyvin olla seuraava asuinalueeni, jos sinne ASO-asuntoja olisi tulossa.

Terveisin,

Vantaan kaupunki

Kirjaamo

kirjaamo@vantaa.fi

Mielipiteitä Luhtimäki 1:n kaavasta nro 002495

Mitoitus

Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa 2020 Luhtimäki 1 ja 2 on varattu pientaloasumiseen. Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pientalotyyppejä ja lähipalveluita. Olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja. **Näillä alueilla suurin sallittu rakennuskorkeus on kolme kerrosta.** Pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat tulee laatia riittävän laajoina kokonaisuuksina.

Nyt suunnitellut 5-kerroksiset kerrostalot eivät edusta pientalotyyppejä ja rikkovat kaavoitusta ohjaavaa voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Luhtimäki 1:n ja 2:n kaavoituksessa tulee noudattaa yleiskaavan ohjausta ja pitäytyä pientalojen rakentamisessa.

Tarkasteltaessa asemakaavaa yleiskaavan vaatimusten mukaisesti riittävän laajana kokonaisuutena on hyvä tarkastella Varistoa viereisine asuinalueineen. Varistossa, Pellaksessa ja Variston puoleisessa Vapaalassa ei missään ole tällä hetkellä yli 3-kerroksisia rakennuksia. Tästä tarkastelulaaajuudesta huomataan, että kyseiselle alueelle ei tule rakentaa yli 3-kerroksisia rakennuksia.

Vantaan kaupunginmuseon lausunnon mukaan *“Uusien suunnitelmien tulee kunnioittaa perintökohdetta mitoitukseltaan ja vihersuunnitelma tulee sovittaa ympäristöön.”*

Nyt suunnitellut 5-kerroksiset kerrostalot ovat mitoitukseltaan täysin ristiriidassa kaupunginmuseon vaatimuksen kanssa. Luhtimäki 1:een rakennettavat rakennukset korvaavat aiemmat asuntomessualueen 2-kerroksiset rakennukset. Perintökohteen mitoituksen kunnioittaminen tarkoittaa käytännössä korkeintaan 3-kerroksisten rakennusten rakentamista. Muussa tapauksessa asuntomessualueelle rakennettavat uudet rakennukset eivät kunnioita kaupunginmuseon vaatimusta ja alueen asukkaiden yleistä mielipidettä.

Asukastilaisuudessa kaupungin edustaja totesi, että Luhtitietä pitää tarkastella rakennusten osalta kokonaisuutena. Kun Luhtitietä tarkastellaan kokonaisuutena, huomataan, että koko Luhtitien varressa Varistossa on ainoastaan 1-3-kerroksisia rakennuksia. Luhtitien tarkasteleminen kokonaisuutena korostaa, että Luhtimäki 1:een ja Luhtimäki 2:een ei tule rakentaa yli 3-kerroksisia rakennuksia.

Asukastilaisuudessa mainittu Luhtitien melun torjuminen ei edellytä yli 2-kerroksista rakentamista. 2-kerroksiset rakennukset riittävät torjumaan Luhtitien melun täysin riittävästi. Lentomelun torjuntaan rakennusten korkeudella ei ole käytännössä mitään merkitystä, eikä yli kahta kerrosta voida pitää myöskään lentomelun kannalta perusteltuna.

Yli 2-kerroksiset uudet rakennukset muuttaisivat radikaalisti asuntomessualueen yleisilmettä ja aiheuttaisivat merkittäviä maisemahaittoja. Niillä olisi myös merkittävä vaikutus naapurikiinteistöjen arvoon ja on odotettavissa, että naapurikiinteistöjen arvo laskisi kymmeniä prosentteja. Oikeuskäytännön mukaan kiinteistöltä, oman kiinteistön ulkopuolellekin, avautuva maisema muodostaa osan em. kiinteistön arvosta. Mikäli maisemahaitta on niin suuri, että se ylittää sietokynnyksen, siitä kiinteistön arvoon aiheutuva alennus on korvattava menettäjälle.

Asuntomessualueetta, johon Luhtimäki 1 kuuluu, tulee käsitellä arvokkaana perinnemaisemana ja rakennettuna kulttuuriympäristönä. Kulttuuriympäristön arvioinnissa tulee käyttää kansainvälisiin suosituksiin pohjautuvaa arvottamismallia, jonka kriteeristönä käytetään:

- arkkitehtonisesti
- historiallisesti ja
- ympäristöllisesti merkittäviä tekijöitä

Täydentävinä kriteereinä tulee käyttää lisäksi seuraavia tekijöitä: harvinaisuus, edustavuus, alkuperäisyys, yhtenäisyys, kerroksisuus, symbolikohde, avainkohde ja liittyminen ympäristöön.

[https://www.maanmittauslaitos.fi/sites/maanmittauslaitos.fi/files/old/Nro_99_maisemahaittoista_ja_niiden_kasittelysta_maanmittaustoimituksissa.pdf]

Liikenne

Alueen liikenne on suunniteltava niin, että rakentamisaikana ja sen jälkeen ei ole tarvetta käyttää Aittariviä liikennöintiin. Aittarivi on Asuntomessualueen ja Variston merkittävimpiä kevyenliikenteenväyliä, jonka toimivuus on turvattava rakentamisaikana ja tulevaisuudessa. Aittariviä käyttää kulkemiseen merkittävä määrä koululaisia kulkiessaan Hämeenkylässä kouluun. Tämän koulureitin turvallisuudesta ei voida tinkiä lainkaan.

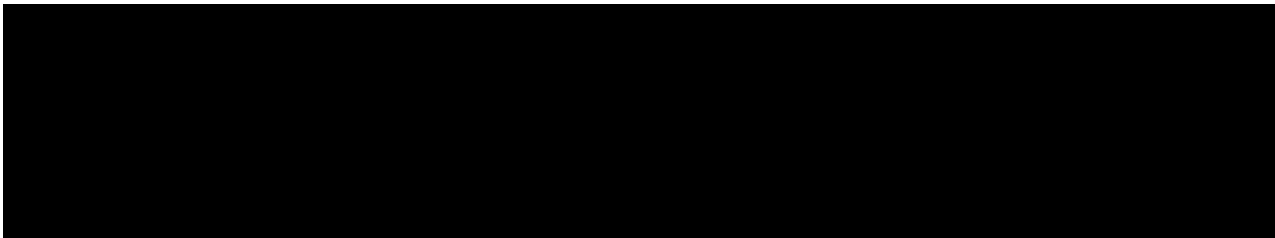
Kaavassa on suunniteltu huoltoajoa Luhtimäki 1:een Orsipolun kautta. Ihmisten Tieliikennelain tuntemus on yleisesti ottaen hyvin huonoa, eikä huoltoajon kriteerejä tunneta. Tämän seurauksena huoltoajoksi kuvitellaan paljon sellaista ajoa, joka ei lain mukaan ole huoltoajoa. Tämä tulee huomioida huoltoajoreittejä suunniteltaessa. Tällä hetkellä Orsipolkun on toisesta suunnasta tultaessa kevyenliikenteenväylä ja Luhtitien suunnasta huoltoajo on sallittu 30km/h aluerajoitusmerkein. Orsipolulle on kuitenkin jo tällä hetkellä mahdotonta ajaa Luhtitien suunnasta laillisesti. Orsipolun kohdalla Luhtitien ylittää suojatie, jota pitkin ei laillisesti voi ajaa. Huoltoajoa Luhtimäki 1:een ei missään tapauksessa voi suunnitella Orsipolun kautta ja Aittariville ei myöskään tule lisätä huoltoajotarvetta. Kaavoituksessa on ehdottomasti huomioitava liikenneratkaistus ml. huoltoajo siten, että

turvataan liikenteen turvattomimmat kulkijat. Nykyinenkin huoltoajoyhteys Luhtitieltä Orsipolulle tulisi purkaa vaarantamasta kevyttä liikennettä.

Alueen liikennejärjestelyjen suunnittelussa on huomioitava myös Postin jakokäytännöt alueella. Tehtävät ratkaisut eivät saa aiheuttaa lisääntyntä autoilua perintökohteen kevyenliikenteenväylillä.

Pysäköinti

Alueelle suunniteltu pysäköintipaikkojen määrä 1/100m² on liian pieni. Se tarkoittaa käytännössä, että läheskään jokaista asuntoa kohti ei ole varattu pyäköintipaikkaa. Tämän seurauksena on odotettavissa, että lain vastainen liikenne Aittarivillä kasvaa parkkipaikkaa etsivien toimesta aiheuttaen vaaratilanteita. Lisäksi parkkipaikkojen etsijät tulevat tukkimaan lähiseudun kaikki tiet ja pihakadut aiheuttaen lisää hankaluuksia nykyisille asukkaille ja nykyiselläänkin haastavalle teiden kunnossapidolle. Tästä syntyy merkittävää pysyvää haittaa perintökohteelle melun, tärinän, saasteiden ja liikenneturvallisuuden heikkenemisen muodossa.

MIELIPIDE ASUKAS D

Kaunistelematon mielipide kaavamuutoksesta sekä vantaan kaupungin toimista.

Vantaan kaupunki ei nykyiselläänkään pysty tarjoamaan länsi-vantaalla riittäviä palveluja nykyisillekään. veroa maksaville asukkaille. Palvelut surkastuneet länsi-vantaalla 20 vuoden aikana huomattavasti, ei enään riittäviä terveyspalveluja, ei riittävää tukea koululaisille, koulut ahtaita isoille oppilasmäärille, ei tarpeeksi pienluokka oppimisvaikeuksista kärsiville, ei hammashoitoa ilman pitkää odotusaikaa ja kurjalla tuurilla aika annetaan mahdottoman liikenneyhteyden päästä, on erittäin onnekas jos saa lapsensa lähitarhaan ilman odottelua. Palvelut pankkeja myöten siirretty Tikkurilaan. Lähdehän sinne julkisilla, vaatii monta vaihtoa ja odottelua pysäkeillä, siihen jo uhrautuu ainoa vapaa päivä konsanaan. Liikenneyhteydetkin ajoneuvottomalle huononevat alueellamme kunhan luhtitien jatko toteutuu.

Siltikin kaupunki haluaa kasvattaa asukasmäärää.Järjetöntä. Ei huolehdi kunnolla edes nykyisistään saatikka arvostaisi vanhoja pientalo asukkaita.

Se kuinka vuokratonteilla asuvia kohdellaan mikäli suunnitelmat toteutuvat on mielestäni todella törkeätä vaikka itse en vuokratontilla asu. Siinä ei kyllä nykyisiä asukkaita kunnioiteta pätkääkään. Vantaan kaupungin asukaslehdessä saa lukea kaupunginjohtajan lausuneen mm kuinka Vantaasta tehdään rohkea, rento ja viihtyisä. Vantaa on joskus ollut viihtyisä ja toimiva, ei kyllä enään vuosiin. Nykyään levoton paikkakunta.

Tuota kaavoitusta kun katsoo se on mielestäni kaukana viihtyisyydestä vanhojen asukkaiden kantilta. Pientalo asukkaat ajetaan entistä ahtaammalle. Kaupunki suorastaan jyrää allensa mm ajotiet tulevat suoraan ikkunan alle vaikka tilaa olisi suunnitella ne toisin,rakennuksia, aitoja joudutaan purkaa,tontit pienenevät entisestään saatikka kuinka laskevat asunnon arvoa. Tonttien pienentäminenki älytöntä, ei oteta huomioon kuinka jo ennestään on lumisina talvina vaikeuksia löytää kolatulle lumelle sijoituspaikkaa, kummiskin lehdissä muistutellaan kaupungin puolesta ettei lunta saa kolata kaupungin puolelle vaikka itse kaupungin puolesta kaavoituksilla vaikutettu asiaan. Kolatellu lumelle ei jätetä riittävästi tilaa pienille tonteille.

Mikäli ulkoniittykin kaavoitetaan menee se vähäinenkin puusto joka suojannut edes jotenkuten liikennemelulta ja saasteilta sekä viheralueen tuoma henkireikä. Mitenkä meidän 300-400 vuotta vanhojen mäntyjen nyt käy, jyrätäänkö nekin alas?

MIELIPIDE ASUKAS E

Hei, Variston uudet kehityssuunnitelmat on hyvä juttu. Erityisesti Luhtien jatkaminen Louhelaan. Asun itse alueella ja otan ilolla vastaan uudet suunnitelmat mitä olette tehneet.

Jos mitenkään voisi toivoa paria juttua niin Varistontie 1:een parast'aikaa rakennettava puinen rivitalo on hyvin komea rakennus. Voisiko ajatella että samaa ulkoasua tuotaisiin Luhtimäki 1&2 alueille? Lisäksi jos johonkin rakennettavaan rakennukseen saisi kioskin/kaupan tai kahvilan. Vastapäätt' on Vapaalan urheilupuisto joiden kävijät kuten myös lähialueen asukkaat arvostaisivat varmasti kioskia/kauppaa tai kahvilaa missä pistäytyä. Urheilupuistoonkin mahtuisi varmaan jos kyljessä olevaa hiekkakenttä hyödynnetään Luhtitien varressa tai jos saisi uuden huoltorakennuksen urheilupuistoon mihin tulisi ko. liiketiloja.

Luhtitien eteläpuoli on vähän epämääräistä suttuista ryteikköä Vihtintien suuntaan. Voisiko eteläpuolelle rakentaa vaikka townhouse -tyylistä taloa tien varteen urheilupuiston paikkeille saakka? Siistisi ympäristöä huomattavasti.

Martinkyläntielle jos saisi bussipysäkin rystypolun kohdille myös länteen päin nyt kun linjat uudistuvat. Pelican varaston viereen mahtuisi hyvin. Lähipysäkeille on hankalaa päästä jos milloin tarvitsee liikkua toiseen suuntaan eikä länteen päin ole jalkakäytävää.

Mukavaa että kehittäte aluetta.

Hyvää kevään jatkoa!

██████████
██████████

ASEMAKAAVAMUUTOS 002495 LUHTIMÄKI 1 JA 2, 14 VARISTO

Kaupunginhallitus 05.09.2022 päätti asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen 002495 Luhtimäki 1 ja 2, joka oli MRA 27 § nojalla nähtävillä 14.9. – 13.10.2022. Tällöin jätettiin kaksi / 2 kpl muistutusta.

Muistuttaja	Muistutuksen tiivistelmä	Tarkistukset
NRO 1 Yksityishenkilö, 5 nimeä	Luhtimäki 1 tontin tulee olla kokonaisuudessaan pientalovaltaista. Luhtimäki 2 tontilla tulee sallia korkeintaan 3-kerroksisia rakennuksia.	Kaavaselostuksen alueen yleiskuvauksen havainne kuvaan 2.1. lisätään merkintä Orsipolun omakotitaloalueen kuulumisesta asuntomessualueeseen. Asemakaavamuutosehdotusta ja kaavamääräyksiä on tarkistettu; Kerrostalojen kaupunkimaisuuden sijaan edellytetään, että Luhtitien varren rakennukset sopeutuvat paremmin pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan korostetaan pientalomaisia ratkaisuja.
NRO 2 Yksityishenkilö	Luhtimäki 1 ja 2 kaavoituksessa tulee noudattaa yleiskaavan ohjausta ja pitäytyä pientalojen rakentamisessa.	Asemakaavamuutosehdotusta ja kaavamääräyksiä on tarkistettu; Kerrostalojen kaupunkimaisuuden sijaan edellytetään, että Luhtitien varren rakennukset sopeutuvat paremmin pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan korostetaan pientalomaisia ratkaisuja.

NRO 1 YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

Me allekirjoittaneet Variston asuntomessualueella pitkään asuneet esitämme, että Luhtimäki 1 -tontin tulee jatkossakin olla kokonaisuudessaan pientalovaltaista. Luhtimäki 1 -tontin uusien rakennusten suurin sallittu kerroslukumäärän tulee jatkossakin olla asuntomessualueen periaatteen mukaan korkeintaan 2. Kun aikanaan olemme alueelle muuttaneet, yksi keskeinen muuttopäätökseen vaikuttanut seikka oli juuri se, että koko Varisto on ollut matalien rakennusten aluetta. Se juuri on luonut alueelle viihtyisyyttä. Vantaalla ei tällaisia asuntomessualueita kovin monia ole, emmekä ymmärrä miksi juuri Luhtimäki 1 -tontille tai Varistoon ylipäättänsä pitäisi rakentaa kerrostaloja. Nämä aiotut 5-kerroksiset rakennukset toteutuessaan tuovat vain vähäisessä määrin lisää asuntoja, mutta pilaavat alueen luonteen ja tuovat monille alueella nyt asuville pitkään kestävästä mieliharmia. Vaikka sanotaan, että kehitys kehittyy, kaikkea ei kehityksen nimessä kuitenkaan pidä turmella. Ihmettelemme päättäjien, kaavoittajan ja kyseisen tontin omistajan suurta hinkua tuhota asuntomessualueen perintöä näillä kaavaehdotukseen laitetuilla 5-kerroksisilla rakennuksilla. Luhtimäki 2- tontille saisi mielestämme rakentaa korkeintaan saman korkuisia rakennuksia kuin tontilla jo nyt on (siis korkeintaan 3 kerrosta). Olemme sitä mieltä, että nämä uudet kaavaesitykset on hylättävä ja Luhtimäki 1:n osalta kaavaehdotus tulee laatia sellaiseksi, että uusien rakennusten kerroslukumäärä on sama kuin tontilla aikaisemmin olleilla rakennuksilla. Luhtimäki 2 -tontin osalta asemakaavassa tulee sallia korkeintaan 3-kerroksisia rakennuksia.

Liitteessä 1 lisää kommentteja asemakaavaehdotukseen 23.8.2022

Liitteessä 2 on aiemmat Orsipolun asukkaiden esittämät mielipiteet 12.4.2022

LIITE 1

Lisää kommentteja asemakaavaehdotukseen 23.8.2022.

Kaavoitukset nettisivustolla oheinen dokumentti ei auennut, Kokeiltu parilla eri läppärillä ja parilla eri selaimella. Muut linkit toimivat ja dokumentit aukenivat.

 002495 kaavakartta, nahtavilla 14.09.–13.10.2022 (pdf)

Error

Failed to load PDF document.

Reload

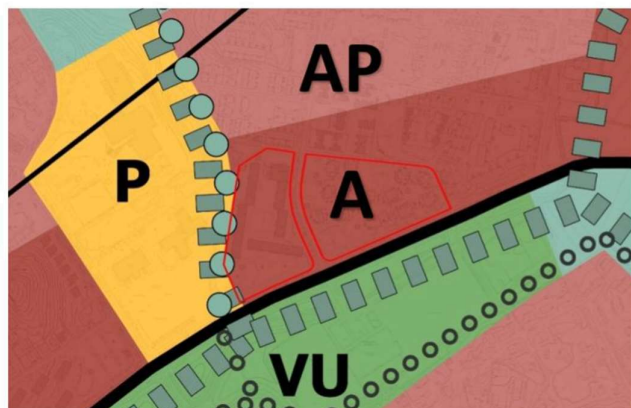
Kaavaselostuksessa yleiskuvauksessa kohdassa 2.1.1 kuvataan, että alue pohjoisessa rajoittuu Aittariviin ja Variston vuoden 1977 Messualueeseen. Jostain syystä tekstissä ei tuoda esille, että myös idässä Orsiapolun itäpuolella on osa vuoden 1977 Messualueetta. Ei vaikka Orsiapolun asukkaiden aiemmassa vastineessa asiasta mainittiin.

Kuvassa pinkillä rajattu alue on myös ollut asuntomessualue. Miksi sen yhteyteen ei ole merkittä tuota tekstiä ”Variston asuntomessualue”

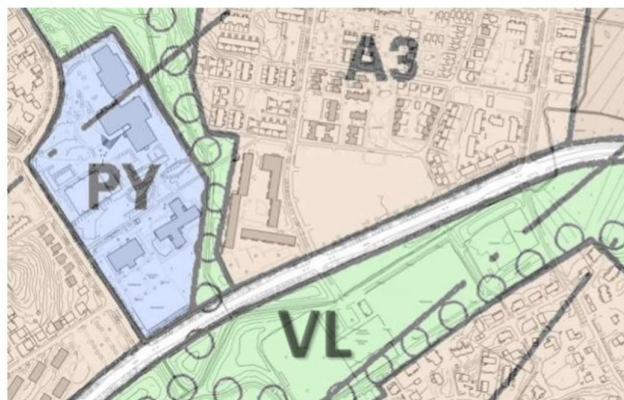
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa 4.3.2022 on esitetty voimassa olevat kaavat luhtimäki 1 ja 3 osalta. Jostain syystä yleiskaavassa tuossa esityksessä ei ole kuvattu sallittua kerroslukumäärää. Käsitys on, että sallittu kerroslukumäärä yleiskaavassa on ollut 3, minkä käsityksen useampikin osallistuja toi esille keväällä 2022 järjestetyssä tilaisuudessa. Tilaisuudessaan tuotiin esille kummallinen perustelu, että kun tontilta on purettu talot niin yleiskaavalla ei ole merkitystä.

Hyväksytty yleiskaava 2020 (valituksen alainen) – Tiivis asuntoalue.

- A**
tiivis asuntoalue kaikilla
talotyypeillä, palveluita ja toimitilaa
- AP**
pientalovaltainen asuntoalue
pientalo tyyppejä ja lähipalveluita
- P**
palvelujen ja hallinnon alue
- VU**
urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

Voimassa oleva yleiskaava 2007 – Pientaloalue.

- A3**
Pientaloalue. Alueelle saa rakentaa
ensisijaisesti pientaloja. Alueella
voidaan sallia asuin ympäristöön
soveltuvia työtiloja.
- PY**
Julkisten palvelujen ja hallinnon
alue.
- VL**
Lähivirkistysalue. Alue varataan
yleiseen virkistystoimintaan ja
lähiulkoiluun.

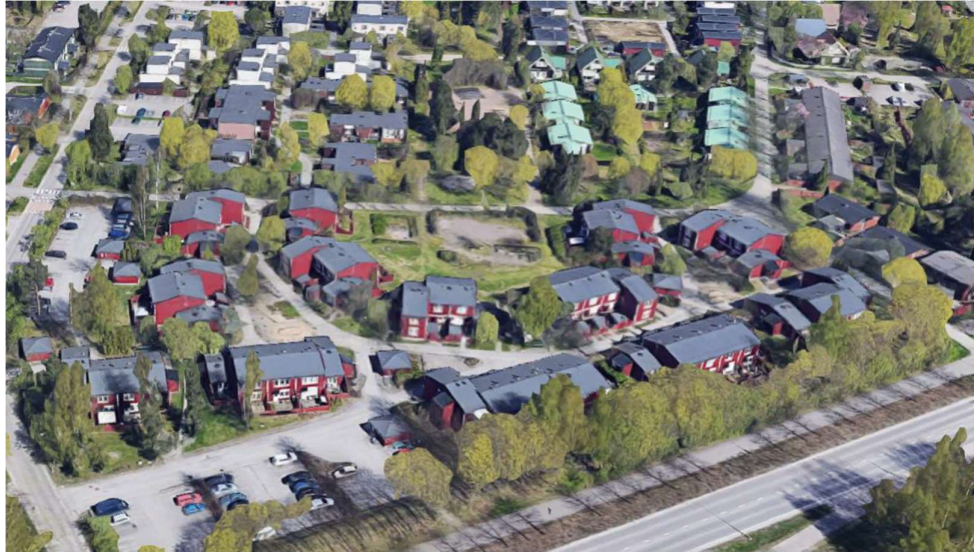
Voimassa oleva ajantasakaava 1976

- A4**
asuntorakennusten korttelialue
- AL**
yhdistettyjen liike- ja
asuntokerrostalojen alue
- VP(P)**
puistoalue
- AHL**
oleskelu ja leikkialue

Voimassa olevien kaavojen mukaan tontille Luhtimäki 1 alueelle saa rakentaa ensisijaisesti pientaloja ja voimassa olevan asemakaavan mukaan kerrosluku saa olla II.

Alla olevasta kuvaparista näkyy kuinka järkyttävästi tontin Luhtimäki 1 rakennusmassoittelu muuttuu tässä ehdotuksessa, kun verrataan siihen mitä tontille oli aiemmin rakennettu. Miksi historiallisen asutuksen alueen kokonaisuus halutaan tuhota aikaisempaa tiiviimmällä rakentamisella jopa 5 kerroksisilla kerrostaloilla. Vuoden 1977 asutuksen alueen perinnön vaaliminen edellyttäisi rakennusmassoittelua, joka kunnioittaisi aiempia kerroskorkeuksia ja tehokkuuslukuja.

Luhtimäki 2:n ei myöskään tule rakentaa kuin korkeintaan saman korkuisia rakennuksia kuin mitä tontilla nykyisin olevat rakennukset ovat. Käsittääkseni sielläkin yleiskaava määrää kerrosten maksimilukumääräksi 3 kerrosta.

Asemakaavoitusmuutoksen selostustekstissä ja nettisivuilla mainitaan, että Luhtimäki 1:n talot on purettu huonokuntoisina.

Muistikuvan mukaan naapureille lähetyn purkulupaan liittyvän tiedotteen mukaan talot puretaan, koska talojen korjaus ei ole kannattavaa. Ei siis puhuttu mitään siitä, että talot ovat purkukuntoisia. Varmaankin tontilla olevien talojen korjaus on vähemmän kannattavaa, kun verrataan siihen, että talot purkamalla tontille on mitä ilmeisimmin luvassa suurempi rakennusoikeus. Häveliäästi tiedotteessa sanottiin (muistikuva), että ei muka tiedetä mitä tontille rakennetaan. Jo tuolloin ilmoitukseen liittyi vahva epäily, että ollaan liikkeellä ketunhantä kainalossa. Nythän tuo sitten on selvinnyt, että on jo tuolloin tiedetty, että talot purkamalla on mahdollista saada suurempi rakennusoikeus ja enemmän tuloja.

12.4.2002 laitetussa mielipiteessä on kerrottu Orsipolun asukkaiden huolenaiheet. Tuolloin esitettyjen mielipiteiden vastineissa paistaa läpi esitettyjen mielipiteiden vähättely, Keväällä esitetyt mielipiteet eivät kaavaehdotukseen näytä juuri vaikuttaneen. Kaavaehdotus on täysin Luhtimäki 1 & 2 tontin omistajan toiveiden mukainen. Kun Luhtimäki 1 -tontin korkeilla rakennuksilla on vaikutusta sekä viereisten tonttien että koko Variston pientaloalueen asumisviihtyisyyteen, luulisi mielipiteillä olevan vaikutusta. Jää käsitys, että mielipiteitä kerätään vain muodon vuoksi, mutta lähtökohtana on, että kaikki kommentit torpataan, eikä niitä missään nimessä haluta huomioida kaavaehdotuksessa.

Vastine

Asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 14.9. – 13.10.2022. Kaavoituksen nettisivuilla ollut linkki *'kaavakartta nähtävillä 14.9. – 13.10.2022 (pdf)'* on sama kuin linkeistä löytyvä *'kaavakartta 23.8.2022 (pdf)'*. Kaavakartta löytyy myös kaavaselistuksesta.

Kaavaselistuksen alueen yleiskuvauksessa 2.1. alue sanallisesti rajautuu Variston vuoden 1977 asuntomessu alueeseen. Havainnekuvaan lisätään merkintä Orsipolun omakotitaloalueen kuulumisesta asuntomessualueeseen.

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita. Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021 ja se on kuulutettu voimaan 11.01.2023. Yleiskaavassa 2020 tilaa uudelle asuntorakentamiselle on mitoitettu ensisijaisesti olemassa olevan, välttäen rakennetun rakenteen sisään täydentämään, korvaamaan ja muuttamaan nykyistä.

Yhtenä yleiskaavan täydennysrakentamisen ja kaupunkirakenteen eheyttämisen ratkaisuna esitetään tehokkaan asuntorakentamisen sijoittamista tiemäisten katujen avoimiin maisemiin paikan identiteetin muovaamiseksi urbaanimmaksi, tiiviiksi kaupungiksi. Nämä alueet on määritelty katukuvan kehittämisalueiksi. Luhtitie on merkattu Pähkinärinteestä Myyrmäkeen monimuotoisen asumisen A alueena. Tavoitteena on, että Luhtitielle muodostuu tiivis kaupunkirakenne, joka perustuu bussirunkolinjaan 300 (Elielinaukio-Myyrämäki), sekä linjoihin 583 ja 584, jotka aloittivat liikennöinnin Luhtitiellä 15.8.2022.

Kaavamuutos on tutkittu kaavamuutosaluetta laajempaan kokonaisuuteen koko Luhtitien varren osalta. Nyt läpiajettavaksi rakennettava Luhtitie yhdistää Myyrmäen ja Pähkinärinteeseen kerrostaloalueet. Luhtitien itäpäähän on kaavoitettu 4 – 8 -kerroksisia kerrostaloja (kaavat 002049 ja 002156) ja pähkinärinteessä on korkeampaa rakentamista. Nämä muodostavat Luhtitien varrelle Myyrmäen ja Pähkinärinteeseen välille laajemman kaupunkimaisen kokonaisuuden. Luhtitien varteen sijoittuvat kerrostalot tulevat toimimaan Luhtitien kokonaisuudesta katukuvaa tukevana elementtinä ja ne on suunniteltu Luhtitien jatkuvaan katukuvaan istuvana.

Kaupunkia ei voida kehittää, jos voimassa olevia asemakaavoja ei voida muuttaa muuttuviin tarpeisiin sopiviksi. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuntoja. Asemakaavamuutos hakemuksen rakennusmäärä perustuu maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteisiin ja kortteleiden sijaintiin yleiskaavan yhdyskadun varrella.

Koska Luhtitien varren kerrostalot rajaavat monimuotoista asuinkorttelia ja olemassa olevaa pientaloaluetta, kaupunkimaisten kerrostalojen luomaa katukuvaa on sopeutettu paremmin ympäröivään pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan on korostettu pientalomaisia ratkaisuja.

Luhtitien varteen sijoittuvat kerrostalot toimivat pientaloaluetta rajaavana elementtinä. Korttelin rakennukset on sijoitettu niin, että pientalot ja 3-kerroksiset kerrostalot sijoittuvat pientalojen suuntaan. Aittarivin ja Orsipolun puoli on esitetty pienimittakaavaisempaan ja matalampaan puutalorakentamisena ottaen huomioon asuntomessualueen perintökohteet. Luhtimäen varressa massoittelu on suhteutettu naapuruston 3-kerroksisiin kerrostaloihin ja sidottu kortteliin materiaaleiltaan käyttämällä pääasiassa tiiltä.

Suunnitellut kerrostalot ovat kerrosluvuiltaan vaihtelevia ja rakennuksenmassa on jaettu pienempiin erillisiin osiin. Suurin osa julkisivusta on matalampaa 3-kerroksista rakennusta. 5-kerroksisissa osuuksissa on käytetty luomaan moninaista ja aktiivista ilmettä katukuvaan. Kerrostaloissa on polveileva kattomuoto ja niiden harjanmuoto vaihtelee. Harjakorkeudet on suunniteltu harkitusti niin, että korkeimmat osat sijoittuvat kauemmaksi nykyisestä pientaloalueesta. Maakerroksissa asunnot avautuvat yhteispihalle ja luovat etupihamaista

vaikutelmaa Luhtitielle. Rakennettu massa ja materiaalit on suhteutettu ympäristöön käyttämällä taktiilisia, pientalomittakaavassa olevia materiaaleja. Lisäksi julkisivujäsentelyllä on pyritty tuomaan esille pientalomaisuutta.

Luhtimäki 1 tontin asuntomessualueen rakennukset olivat vuonna 2014 tehdyn kuntoselvityksen mukaan rakenteellisesti heikossa kunnossa ja elinkaarensa päässä. Niille on myönnetty purkulupa 25.09.2019. Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut purkamislupahakemuksesta huomautettavaa, sillä asuntomessualueelta on tehty rakennushistoriaselvitys vuonna 2018, jonka perusteella kyseisten rakennusten rakennushistorialliset arvot todettiin vaatimattomiksi (Lausunto 03.09.2019). Purkuluvassa kuvataan, että alueelle tulee jatkossa mahdollisesti uudisrakentamista. Asemakaavamuutoshakemus on jätetty 15.10.2021, joten purkulupavaiheessa ei ole ollut tiedossa mitä alueelle suunnitellaan. Rakennusten purkulupa ei poista yleiskaavan eikä asemakaavan lainvoimaisuutta.

Luhtimäki 1&2 korttelialueet eivät ole asuntomessualueen rakennusperintökohteita eikä Vantaan kaupunginmuseo ei ole antanut hankkeesta lausuntoa. Vantaan kaupunkisuunnittelun tavoite on, että uudet asunnot Variston asuntomessualueen läheisyydessä kunnioittavat kohdetta mitoitukseltaan ja asemakaavamuutosehdotusta ja kaavamääräyksiä on nyt tarkistettu:

Asuntomessualueen historia ja rakennusperintö rakentamisen edelläkävijänä on huomioitu alueen suunnittelussa hakemalla innovatiivisia ratkaisuja ja tukemalla modernin rakentamisen keinoja. Purettu asuntomessualue on korvattu tämän päivän asuntoarkkitehtuuria esittelevällä kohteella missä korttelialueen rakennettu massa ja materiaalit ovat suhteessa ympäristöön ja tie- ja piha-alueet on suunniteltu vehreinä. Lisäksi uudet kulkureitit sitovat korttelin lähialueisiin.

Asemakaavamuutos sopeutuu voimassa olevan yleiskaavan kokonaisuuteen. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa asemakaavaa (MRL 42 §). Yleiskaava on yleispiirteinen. Maankäyttö tutkitaan tarkemmin asemakaavassa. Laadukkaalla suunnittelulla, kaavamääräyksillä ja rakennusvalvonnalla pyritään takaamaan asuinalueen viihtyvyys.

Tarkistukset

Kaavaselostuksen alueen yleiskuvauksen havainne kuvaan 2.1. lisätään merkintä Orsipolun omakotitaloalueen kuulumisesta asuntomessualueeseen.

Asemakaavamuutosehdotusluonnosta ja kaavamääräyksiä on tarkistettu; Kerrostalojen kaupunkimaisuuden sijaan edellytetään, että Luhtitien varren rakennukset sopeutuvat paremmin pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan korostetaan pientalomaisia ratkaisuja.

NRO 2 YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassaan kaupunki toteaa:

Kaupunkisuunnittelun keskeisenä tavoitteena kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen alueen ympäristön arvoja kunnioittaen tiivistäen ja uudistaen. Suunnitelmalla haetaan monipuolista pientalorakentamista ja vihreää ja viihtyisää asuinalueita. Kerrostalojen tulee mittakaavaltaan istua pientaloalueeseen.

Nyt suunnitellut rakennukset, jotka eivät ole pientaloja, ovat kaupungin oman kaupunkisuunnittelun keskeisten tavoitteiden vastaisia. Lisäksi kerrostalot eivät mittakaavaltaan istu pientaloalueeseen.

Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa 2020 Luhtimäki 1 ja 2 on varattu pientaloasumiseen. Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pientalotyyppejä ja lähipalveluita. Olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja. Näillä alueilla suurin sallittu rakennuskorkeus on kolme kerrosta. Pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat tulee laatia riittävän laajoina kokonaisuuksina.

Nyt suunnitellut 5-kerroksiset kerrostalot eivät edusta pientalotyyppejä ja rikkovat kaavoitusta ohjaavaa voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Luhtimäki 1:n ja 2:n kaavoituksessa tulee noudattaa yleiskaavan ohjausta ja pitäytyä pientalojen rakentamisessa.

Tarkasteltaessa asemakaavaa yleiskaavan vaatimusten mukaisesti riittävän laajana kokonaisuutena on hyvä tarkastella Varistoa viereisine asuinalueineen. Varistossa, Pellaksessa ja Variston puoleisessa Vapaalassa ei missään ole tällä hetkellä yli 3-kerroksisia rakennuksia. Tästä tarkastelulaaajuudesta huomataan, että kyseiselle alueelle ei tule rakentaa yli 3-kerroksisia rakennuksia.

Vantaan kaupunginmuseon lausunnon mukaan "Uusien suunnitelmien tulee kunnioittaa perintökohdetta mitoitukseltaan ja vihersuunnitelma tulee sovittaa ympäristöön."

Nyt suunnitellut 5-kerroksiset kerrostalot ovat mitoitukseltaan täysin ristiriidassa kaupunginmuseon vaatimuksen kanssa. Luhtimäki 1:een rakennettavat rakennukset korvaavat aiemmat asuntomessualueen 2-kerroksiset rakennukset. Perintökohteen mitoituksen kunnioittaminen tarkoittaa käytännössä korkeintaan 3-kerroksisten rakennusten rakentamista. Muussa tapauksessa asuntomessualueelle rakennettavat uudet rakennukset eivät kunnioita kaupunginmuseon vaatimusta ja alueen asukkaiden yleistä mielipidettä.

Asukastilaisuudessa kaupungin edustaja totesi, että Luhtitietä pitää tarkastella rakennusten osalta kokonaisuutena. Kun Luhtitietä tarkastellaan kokonaisuutena, huomataan, että koko Luhtitien varressa Varistossa on ainoastaan 1-3-kerroksisia rakennuksia. Luhtitien tarkasteleminen kokonaisuutena korostaa, että Luhtimäki 1:een ja Luhtimäki 2:een ei tule rakentaa yli 3-kerroksisia rakennuksia.

Asukastilaisuudessa mainittu Luhtitien melun torjuminen ei edellytä yli 2-kerroksista rakentamista. 2-kerroksiset rakennukset riittävät torjumaan Luhtitien melun täysin riittävästi. Lentomelun torjuntaan rakennusten korkeudella ei ole käytännössä mitään merkitystä, eikä yli kahta kerrosta voida pitää myöskään lentomelun kannalta perusteltuna.

Yli 2-kerroksiset uudet rakennukset muuttaisivat radikaalisti asuntomessualueen yleisilmettä ja aiheuttaisivat merkittäviä maisemahaittoja. Niillä olisi myös merkittävä vaikutus naapurikiinteistöjen arvoon ja on odotettavissa, että naapurikiinteistöjen arvo laskisi

kymmeniä prosentteja. Oikeuskäytännön mukaan kiinteistöltä, oman kiinteistön ulkopuolellekin, avautuva maisema muodostaa osan em. kiinteistön arvosta. Mikäli maisemahaitta on niin suuri, että se ylittää sietokynnyksen, siitä kiinteistön arvoon aiheutuva alennus on korvattava menettäjälle.

Asuntomessualueutta, johon Luhtimäki 1 kuuluu, tulee käsitellä arvokkaana perinnemaisemana ja rakennettuna kulttuuriympäristönä. Kulttuuriympäristön arvioinnissa tulee käyttää kansainvälisiin suosituksiin pohjautuvaa arvottamismallia, jonka kriteeristönä käytetään:

- arkkitehtonisesti
- historiallisesti ja
- ympäristöllisesti merkittäviä tekijöitä

Täydentävinä kriteereinä tulee käyttää lisäksi seuraavia tekijöitä: harvinaisuus, edustavuus, alkuperäisyys, yhtenäisyys, kerroksisuus, symbolikohde, avainkohde ja liittyminen ympäristöön.

[https://www.maanmittauslaitos.fi/sites/maanmittauslaitos.fi/files/old/Nro_99_maisemahaittoista_ja_niiden_kasittelysta_maanmittaustoimituksissa.pdf]

Liikenne

Alueen liikenne on suunniteltava niin, että rakentamisaikana ja sen jälkeen ei ole tarvetta käyttää Aittariviä liikennöintiin. Aittarivi on Asuntomessualueen ja Variston merkittävimpiä kevyenliikenteenväyliä, jonka toimivuus on turvattava rakentamisaikana ja tulevaisuudessa. Aittariviä käyttää kulkemiseen merkittävä määrä koululaisia kulkiessaan Hämeenkylässä kouluun. Tämän koulureitin turvallisuudesta ei voida tinkiä lainkaan.

Kaavassa on suunniteltu huoltoajoa Luhtimäki 1:een Orsipolun kautta. Ihmisten Tieliikennelain tuntemus on yleisesti ottaen hyvin huonoa, eikä huoltoajon kriteerejä tunneta.

Tämän seurauksena huoltoajoksi kuvitellaan paljon sellaista ajoa, joka ei lain mukaan ole huoltoajoa. Tämä tulee huomioida huoltoajoreittejä suunniteltaessa. Tällä hetkellä Orsipolku on toisesta suunnasta tultaessa kevyenliikenteenväylä ja Luhtitien suunnasta huoltoajo on sallittu 30km/h aluerajoitusmerkein. Orsipolulle on kuitenkin jo tällä hetkellä mahdotonta ajaa Luhtitien suunnasta laillisesti. Orsipolun kohdalla Luhtitien ylittää suojaatie, jota pitkin ei laillisesti voi ajaa. Huoltoajoa Luhtimäki 1:een ei missään tapauksessa voi suunnitella Orsipolun kautta ja Aittariville ei myöskään tule lisätä huoltoajotarvetta. Kaavoituksessa on ehdottomasti huomioitava liikenneratkaisut ml. huoltoajo siten, että turvataan liikenteen turvattomimmat kulkijat. Nykyinenkin huoltoajoyhteys Luhtitieltä Orsipolulle tulisi purkaa vaarantamasta kevyttä liikennettä.

Alueen liikennejärjestelyjen suunnittelussa on huomioitava myös Postin jakokäytännöt alueella. Tehtävät ratkaisut eivät saa aiheuttaa lisääntyntä autoilua perintökohteen kevyenliikenteenväylillä.

Tarkasteltaessa tätä kaavaa isompana, Luhtitien laajuisena kokonaisuutena, täytyy myös liikenteen osalta huomioida liikenteen turvattomimpien asema ja turvallisuus. Luhtitien jatke katkaisee tärkeän kevyen liikenteen yhteyden Myyrmäen ja Petikon välissä. Tätä kirjoittaessa Luhtitien jatke on avattu bussiliikenteelle ja tästä liikenteestä on nyt saatavilla tilastotietoa (18.9.2022 alkaen HSL:n rajapinnan kautta, Twitter @LuhtitienJatke).

Otos 6854 bussia

Suurin yksittäinen ylinopeus: 28.3 km/h (tarkoittaa ajonopeutta 58.3 km/h)

Yli 10 km/h ylinopeutta ajaneita busseja: 1583 kpl (23.1% havainnoista)

STOP-merkin ohitusnopeudet kpl (% havainnoista)

>3 km/h: 2120 (30.9%)

>10 km/h: 1143 (16.7%)

>30 km/h: 394 (5.7%)

Kuten yllä nähdään, ammattiautoilijat ajavat Luhtitiellä keskimäärin n. 70 kertaa vuorokaudessa yli 10 km/h ylinopeutta. Luhtitien jatkeella on myös kaksi pakollista pysähtymistä osoittavaa STOP-merkkiä. Ammattiautoilijoiden keskuudessa näiden kunnioitus on täysin olematonta. Joka kolmannella kerralla bussi ei pysähdy STOP-merkin kohdalle ja lähes 6% busseista ohittaa STOP-merkit hidastamatta yli 30 km/h nopeudella. Jos läpiajo aikanaan avataan kaikelle liikenteelle, on selvää, että Luhtitie tulee jatkossakin olemaan liikenteen turvattomimpien kannalta erittäin vaarallinen. Madaltamalla suunnitellut kerrostalot yleiskaavan vaatimuksen mukaiseen max. 3:een kerrokseen voidaan siltä osin pienentää Luhtitien liikennemääriä ja parantaa liikenneturvallisuutta.

Pysäköinti

Alueelle suunniteltu pysäköintipaikkojen määrä 1/100m² on liian pieni. Se tarkoittaa käytännössä, että läheskään jokaista asuntoa kohti ei ole varattu pysäköintipaikkaa. Tämän seurauksena on odotettavissa, että lain vastainen liikenne Aittarivillä kasvaa parkkipaikkaa etsivien toimesta aiheuttaen vaaratilanteita. Lisäksi parkkipaikkojen etsijät tulevat tukkimaan lähiseudun kaikki tiet ja pihakadut aiheuttaen lisää hankaluuksia nykyisille asukkaille ja nykyiselläankin haastavalle teiden kunnossapidolle. Tästä syntyy merkittävää pysyvää haittaa perintökohteelle melun, tärinän, saasteiden ja liikenneturvallisuuden heikkenemisen muodossa.

Vastine

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita. Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021 ja se on kuulutettu voimaan 11.01.2023. Yleiskaavassa 2020 tilaa uudelle asuntorakentamiselle on mitoitettu ensisijaisesti olemassa olevan, väljästi rakennetun rakenteen sisään täydentämään, korvaamaan ja muuttamaan nykyistä.

Yhtenä yleiskaavan täydennysrakentamisen ja kaupunkirakenteen eheyttämisen ratkaisuna esitetään tehokkaan asuntorakentamisen sijoittamista tiemäisten katujen avoimiin maisemiin paikan identiteetin muovaamiseksi urbaanimmaksi, tiiviiksi kaupungiksi. Nämä alueet on määritelty katukuvan kehittämisalueiksi. Luhtitie on merkattu Pähkinärinteestä Myyrmäkeen monimuotoisen asuminen A alueena. Tavoitteena on, että Luhtitielle muodostuu tiivis kaupunkirakenne, joka perustuu bussirunkolinjaan 300 (Elielinaukio-Myyrämäki), sekä linjoihin 583 ja 584, jotka aloittivat liikennöinnin Luhtitiellä 15.8.2022.

Kaavamuutos on tutkittu kaavamuutosaluetta laajempaan kokonaisuutena koko Luhtitien varren osalta. Nyt läpiajettavaksi rakennettava Luhtitie yhdistää Myyrmäen ja Pähkinärinteeseen kerrostaloalueet. Luhtitien itäpäähän on kaavoitettu 4 – 8 -kerroksisia kerrostaloja (kaavat 002049 ja 002156) ja pähkinärinteessä on korkeampaa rakentamista. Nämä muodostavat Luhtitien varrelle Myyrmäen ja Pähkinärinteeseen välille laajemman kaupunkimaisen kokonaisuuden. Luhtitien varteen sijoittuvat kerrostalot tulevat toimimaan Luhtitien kokonaisvaltaista katukuvaa tukevana elementtinä ja ne on suunniteltu Luhtitien jatkuvaan katukuvaan istuvana.

Kaupunkia ei voida kehittää, jos voimassa olevia asemakaavoja ei voida muuttaa muuttuviin tarpeisiin sopiviksi. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuntoja. Asemakaavamuutos hakemuksen rakennusmäärä perustuu maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteisiin ja kortteleiden sijaintiin yleiskaavan yhdyskadun varrella.

Koska Luhtitien varren kerrostalot rajaavat monimuotoista asuinkorttelia ja olemassa olevaa pientaloaluetta, kaupunkimaisten kerrostalojen luomaa katukuvaa on sopeutettu paremmin ympäröivään pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan on korostettu pientalomaisia ratkaisuja.

Luhtitien varteen sijoittuvat kerrostalot toimivat pientaloaluetta rajaavana elementtinä. Korttelin rakennukset on sijoitettu niin, että pientalot ja 3-kerroksiset kerrostalot sijoittuvat pientalojen suuntaan. Aittarivin ja Orsipolun puoli on esitetty pienimittakaavaisempaan ja matalampaan puutalorakentamisena ottaen huomioon asuntomessualueen perintökohteet. Luhtimäen varressa massoittelu on suhteutettu naapuruston 3-kerroksisiin kerrostaloihin ja sidottu kortteliin materiaaleiltaan käyttämällä pääasiassa tiiltä.

Suunnitellut kerrostalot ovat kerrosluvuiltaan vaihtelevia ja rakennuksenmassa on jaettu pienempiin erillisiin osiin. Suurin osa julkisivusta on matalampaa 3-kerroksista rakennusta. 5-kerroksisissa osuuksissa on käytetty luomaan moninaista ja aktiivista ilmettä katukuvaan. Kerrostaloissa on polveileva kattomuoto ja niiden harjanmuoto vaihtelee. Harjakorkeudet on suunniteltu harkitusti niin, että korkeimmat osat sijoittuvat kauemmaksi nykyisestä pientaloalueesta. Maakerroksissa asunnot avautuvat yhteispihalle ja luovat etupihamaista vaikutelmaa Luhtitielle. Rakennettu massa ja materiaalit on suhteutettu ympäristöön käyttämällä taktiilisia, pientalomittakaavassa olevia materiaaleja. Lisäksi julkisivujäsentelyllä on pyritty tuomaan esille pientalomaisuutta.

Luhtimäki 1 tontin asuntomessualueen rakennukset olivat vuonna 2014 tehdyn kuntoselvityksen mukaan rakenteellisesti heikossa kunnossa ja elinkaarensa päässä. Niille on myönnetty purkulupa 25.09.2019. Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut purkamislupahakemuksesta huomautettavaa, sillä asuntomessualueelta on tehty

rakennushistoriaselvitys vuonna 2018, jonka perusteella kyseisten rakennusten rakennushistorialliset arvot todettiin vaatimattomiksi (Lausunto 03.09.2019). Purkuluvassa kuvataan, että alueelle tulee jatkossa mahdollisesti uudisrakentamista. Asemakaavamuutoshakemus on jätetty 15.10.2021, joten purkulupavaiheessa ei ole ollut tiedossa mitä alueelle suunnitellaan. Rakennusten purkulupa ei poista yleiskaavan eikä asemakaavan lainvoimaisuutta.

Luhtimäki 1&2 korttelialueet eivät ole asuntomessualueen rakennusperintökohteita eikä Vantaan kaupunginmuseo ei ole antanut hankkeesta lausuntoa. Vantaan kaupunkisuunnittelun tavoite on, että uudet asunnot Variston asuntomessualueen läheisyydessä kunnioittavat kohdetta mitoitukseltaan ja asemakaavamuutosehdotusta ja kaavamääräyksiä on nyt tarkistettu:

Asuntomessualueen historia ja rakennusperintö rakentamisen edelläkävijänä on huomioitu alueen suunnittelussa hakemalla innovatiivisia ratkaisuja ja tukemalla modernin rakentamisen keinoja. Purettu asuntomessualue on korvattu tämän päivän asuntoarkkitehtuuria esittelevällä kohteella missä korttelialueen rakennettu massa ja materiaalit ovat suhteessa ympäristöön ja tie- ja piha-alueet on suunniteltu vehreinä. Lisäksi uudet kulkureitit sitovat korttelin lähialueisiin.

Asemakaavamuutos sopeutuu voimassa olevan yleiskaavan kokonaisuuteen. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa asemakaavaa (MRL 42 §). Yleiskaava on yleispiirteinen. Maankäyttö tutkitaan tarkemmin asemakaavassa. Laadukkaalla suunnittelulla, kaavamääräyksillä ja rakennusvalvonnalla pyritään takaamaan asuinalueen viihtyvyys.

Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat. Kaavoituksen tuottamaa arvon nousua tai laskua ei lain mukaan korvata naapurikiinteistöille. Uusien asuntojen rakentaminen tyypillisesti nostaa myös alueen vanhojen rakennusten arvoa.

Liittymät tonteille tulevat olemaan Luhtimäeltä. Kortteleiden sisäinen liikenne on suunniteltu pihoilla olevina ajoyhteyksinä tonteille. Huoltoajo käyttää Luhtimäen tontti liittymiä ja ajoyhteydet on suunniteltu korttelinsisäiseksi. Aittariville ja Orsipolulle on varattu olemassa oleville tonteille nykyiset kevyenliikenteenyhteydet sekä huoltoajoyhteydet.

Lähtökohtaisesti postilaatikot ovat korttelin sisällä. Kaavoitus ei kuitenkaan voi vaikuttaa Suomen Postin toimintaan tulevaisuudessa.

Luhtitie ja sen jatke sijaitsevat kaava-alueen ulkopuolella. Luhtitien poikki on rakennettu suoja- ja ulkoilureitin kohdalle Myyrmäen ja Petikon välissä.

Liikenteen valvonta ei kuulu kaavoitukseen.

Olemassa oleva asemakaava vaati kerrostaloille 1ap/70m² tai 1ap/asunto ja pientaloille 1ap/asunto. Näistä 60% tuli rakentaa, siten rakennettava autopaikkamäärä oli 1/117m² tai 0,7 autopaikkaa/asunto.

Suunnitelmassa on 95 autopaikkaa, josta sähköautopaikkoja 24. Asemakaavaehdotuksessa on käytetty normeja: kerrostaloille vähintään 1 ap/100 kem², Vieraspaidat 1/1500 ja Lyhytaikainen pysäköinti 1/5000 kem². Pientaloille vaaditaan vähintään 1,5 ap/asunto. Lisäksi suunnitelmissa on muuntojoustavia alueita, joita voidaan ottaa pysäköintikäyttöön tarpeen mukaan. Muuntojoustaville alueille on osoitettu 32 autopaikkaa, josta sähköautopaikkoja 24. Näiden lisäksi Luhtimäen varteen on mahdollista toteuttaa 8 kadunvarsi autopaikkaa, jotka eivät ole laskennassa mukana.

Pysäköintinormi on arvioitu riittäväksi ja siinä on otettu huomioon runkobussilinjan vaikutus sekä mahdollisuus lisäpaikkojen rakentamiseen.

Luhtien katusuunnitelmaa varten tehdyssä selvityksessä on tutkittu liikennemäärän kasvun aiheuttamat vaikutukset ympäristöön. Asemakaavamuutosehdotuksessa on huomioitu rakennusten ääneneristävyys ja pihamelun riittävän alhainen taso, ja rakennukset sijaitsevat riittävän etäällä Luhtitien ajoradasta. Rakennusten riittävä melunsuojaus toteutuu julkisivun ääneneristyksellä ja riittävän alhainen pihamelutaso toteutuu sijoittamalla rakennuksia Luhtitietä vastaan. Kaavaehdotus täyttää ELY keskuksen ilmanlaadulliset vaatimukset 2015.

Luhtitien liikennemääräksi on arvioitu noin 4000 ajoneuvoa / vuorokausi. Kerrostalojen kerrosmäärä ei täten määrydy melusuojatarpeen mukaan eikä rakennusoikeuden osittaisella vähentämisellä olisi merkittävää vaikutusta liikenne- tai pysäköintimääriin eikä alueen liikenneturvallisuuteen.

Tarkistukset

Asemakaavamuutosehdotusluonnosta ja kaavamääräyksiä on tarkistettu; Kerrostalojen kaupunkimaisuuden sijaan edellytetään, että Luhtitien varren rakennukset sopeutuvat paremmin pientaloympäristöön. Kerrostalomaisuuden sijaan korostetaan pientalomaisia ratkaisuja.

16 § Asemakaavan muutos 002497 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 68 Koivuhaka / Koisotie 7

VD/8673/10.02.04.00/2021
TeA/TLA/MYL/ALVA/VIK

Kaupungin tukikohtaa osoitteessa Koisotie 7 laajennetaan pohjoiseen nykyiselle talvipuutarhalle osoitetulle alueelle. Asemakaavaa muutetaan vastaamaan olemassa olevaa tilannetta ja tukikohdan tarpeita. Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) muutetaan korttelialueeksi ja se laajenee pohjoiseen. Loppuosa talvipuutarha-alueesta liitetään osaksi Kaupungin puutarha -nimistä puistoa.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 68052 ja virkistysaluetta, kaupunginosassa 68 Koivuhaka. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 68052 sekä erityisaluetta.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee korttelia 68052.

Alue sijaitsee Tikkurilan länsipuolella, Koivuhaan kaupunginossa, osoitteessa Koisotie 7. Alue rajautuu etelässä Koisotiehen ja pohjoisessa Läntiseen Valkoisenlähteentiehen. Itäpuolella on Kylmäoja ja Koisorannan puisto, lännessä puistoalue, jossa on mm. lammassaitaus. Suunnittelualueella, osoitteessa Koisotie 7 on kaupungin tukikohta.

Hakija

Vantaan kaupunki

Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa koko alueen.

Valmistelu

Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET) ja lähivirkistysaluetta (VL).

Vantaan uudessa yleiskaavassa (Yleiskaava 2020, KV 25.1.2021) alue on merkitty yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Yleiskaava 2020 ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaavasta valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi 28.6.2022 päätöksen myötä useimmat yleiskaavasta annetut valitukset.

Asemakaavamuutos

Asemakaava saatetaan vastaamaan todellista nykytilannetta ja kaupungin tukikohdan tarvitsema alue osoitetaan sen käyttöön. Voimassa olevan asemakaavan mukainen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) muutetaan korttelialueeksi ja se laajenee pohjoiseen talvipuutarhan korttelialueelle (Y-4), joka muutetaan osin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) ja osin puistoksi (VP).

Nykyisessä kaavassa on varattu tukikohdalle 3 000 kerrosneliömetriä, mutta käytännössä jo nykyisistä rakennuksista kertyy yhteensä noin 4 700 kerrosneliömetriä. Mahdollisia tulevia tarpeita varten

rakennusoikeus yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueella nostetaan 6 000 kerrosneliömetriin. Samalla kerrosluku nostetaan yhdestä kahteen. Talvipuutarhalle varattu 10 000 kerrosneliömetrin rakennusoikeus poistuu. Ajoyhteydet säilyvät sekä Koisotien että Läntisen Valkoisenlähteenpuolella.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty pvm. 20.1.2022.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin kuusi kappaletta. Yhdelläkään mielipiteen antajalla (Fingrid, Caruna, HSL, HSY, Vantaan Energia ja Vantaan kaupunginmuseo) ei ollut huomautettavaa kaavahankkeeseen.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja sillä mm. sijaitsee Vantaan tukikohta.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 13.12.2022 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.12.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002497 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 68 Koivuhaka/ Koisotie 7,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.12.2022-31.1.2023. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 13.12.2022 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja ei pyydetty.

Tehdyt tarkistukset

Asemakaavakarttaan on tehty seuraavat piirustustekniset tarkistukset:

1 Kaupunginosaraja Korttelin itä laitaan

Voimassa olevassa kaavassa korttelin 68052 itälaidassa oleva kaupunginosaraja on lisätty kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin. Kaavamuutoksessa ei ole muutettu kaupunginosarajaa.

2 Puiston nimi

Kaavakarttaan epähuomiossa tullut puiston nimi **Kaupungin puutarha / Stadsdrädgård** on vaihdettu Nimistöryhmän 30.9.2013 ja Kaupunkisuunnittelulautakunnan 28.10.2013 jo aiemmin hyväksytyyn nimeen **Koivuhaan arboretum / Björkhagens arboretum**.

3 Muita piirustusteknisiä korjauksia

Poistuvat merkinnät karttaan on lisätty VP-merkintä, pätkä VP-alueen kortteliviivaa on poistettu tarpeettomana korttelin länsipuolelta, kaavakartan asemointia on tarkistettu, kaavakartan tekstien ulkoasua (välilyöntejä, tekstien sijaintia) on tarkistettu.

Selostuksen korjaukset

Selostuksen kansilehdelle on vaihdettu oikea kaupunginosan nimi Koivuhaka. Selostukseen on lisätty korjatut kaavamääräys- ja kaavakarttaliitteet.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 11.1.2023.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

- a) tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 13.3.2023 päivätty, asemakaavan muutosehdotus 002497 ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus, 68 Koivuhaka / Koisotie 7.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Asemakaavamuutosehdotus 13.3.2023
- Asemakaavamuutoksen selostus 13.3.2023

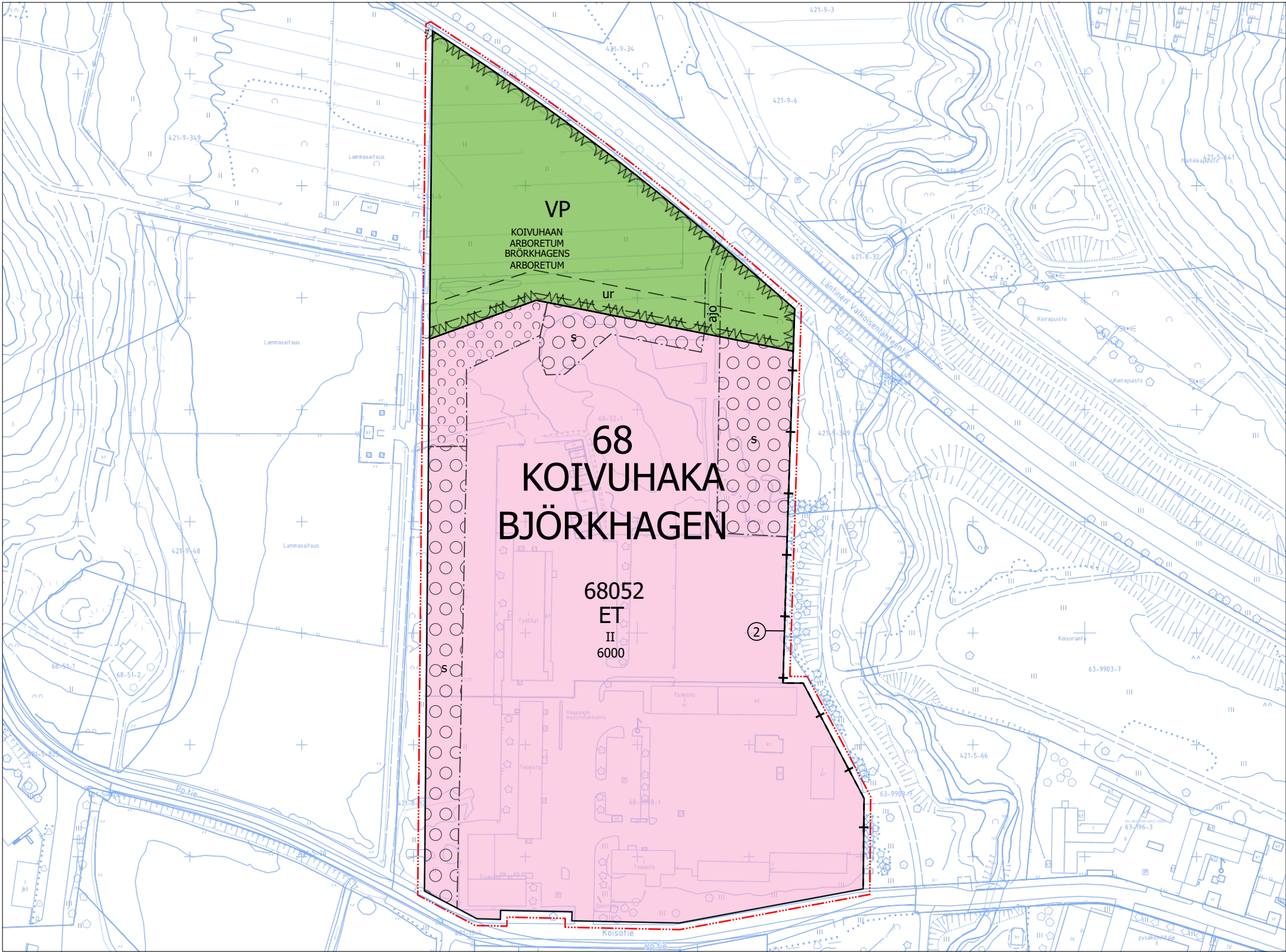
Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, ote valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

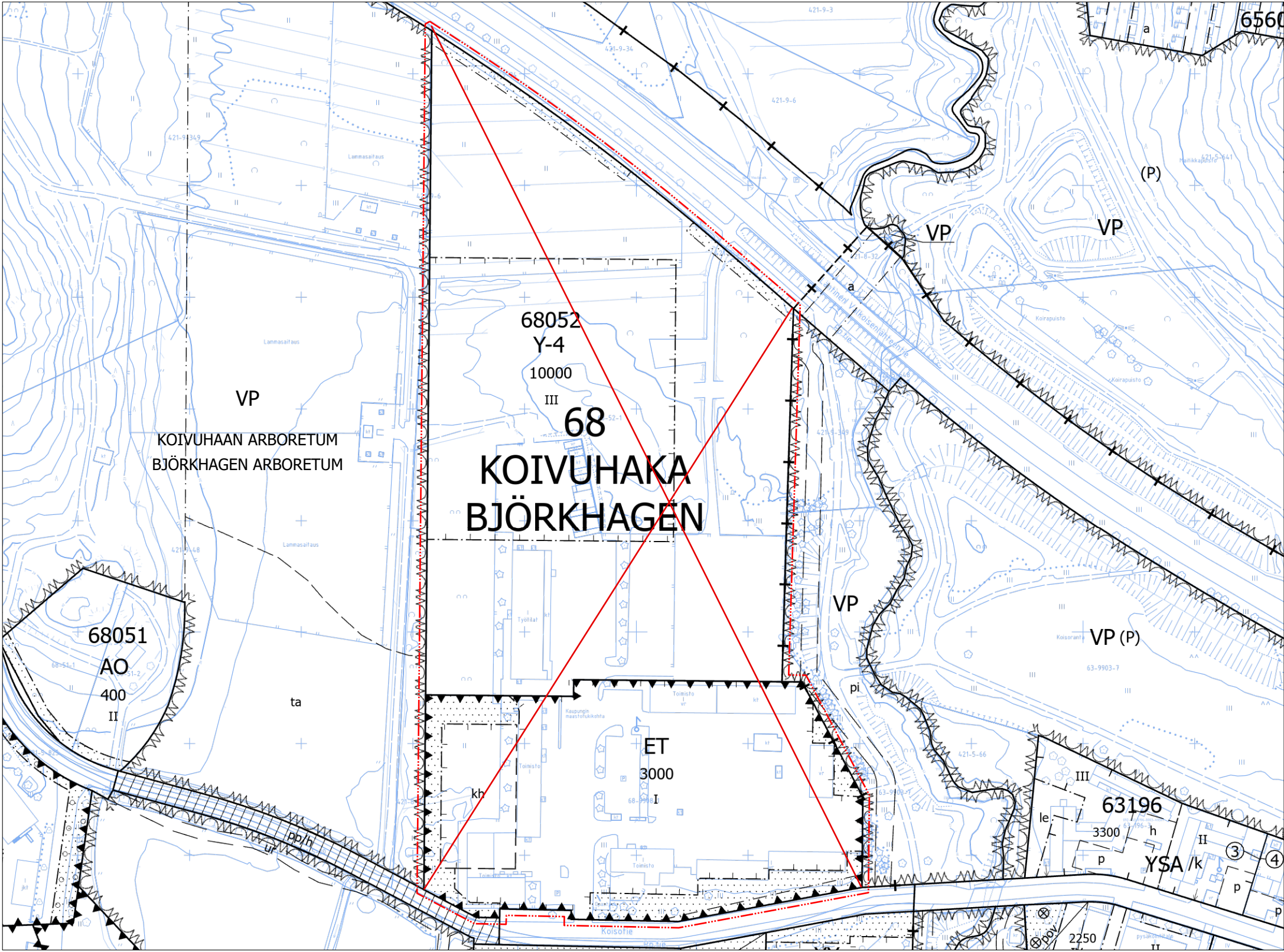
aluearkkitehti Marjaana Yläjääski, p. +358 40 591 3878,
kaavoitusteknikko Anna-Liisa Vanhala, p. +358 50 302 9334
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002497	Päiväys Datum 13.3.2023
Vantaan kaupunki Koisotie 7, tukikohta Kaupunginosa 68, KOIVUHAHA Asemakaavan muutos Kortteli 68052 ja virkistysaluetta. Tonttijako ja tonttijaon muutos Kortteli 68052. 1:2000	Vanda stad Kvesvedsvägen 7, depå Stadsdel 68, BJÖRKHAGEN Änring av detaljplan Kvarter 68052 och rekreationsområde. Tomtindelning and ändring av tomtindelningen Kvarter 68052. 1:2000

— · — · — · 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. ET Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue. Rakennusluvan yhteydessä alueelle tulee laatia pihasuunnitelma ja vihertehokkuuslaskelma, jossa tulee saavuttaa 0,6 vihertehokkuus. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä. Alueellinen stabiiliteetti Kylmäojan suuntaan tulee selvittää suunnittelun edetessä. Puisto. Kaupunginosan raja. Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. Osa-alueen raja. Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja. Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. 68 Kaupunginosan numero. Kaupunginosan nimi. Korttelin numero. Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi. Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä. Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun. Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero. Ajoyhteys. Ohjeellinen ulkoilureitti. Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita. Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER: Linje 3 m utanför planområdets gräns. Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning. I samband med bygglovet ska en plan över gården utarbetas och gröneffektiviteten beräknas, där 0,6 ska uppnås som gröneffektivitet. I hanteringen av dagvatten ska principerna och metoderna i Vandas verksamhetsmodell för dagvatten följas. Områdesstabiliteten mot Kallbäcken ska utredas allteftersom planeringen fortskrider. Park. Stadsdelsgräns. Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns. Gräns för delområde. Riktgivande gräns för område eller del av område. Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas. Stadsdelsnummer. Stadsdelens namn. Kvartersnummer. Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område. Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta. Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav. Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning. Körförbindelse. Riktgivande friluftsled. Del av område där träd och buskar skall planteras. Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.
---	--

LIITE: Kaupunginhallitus 13.03.2023 / 16 S

TONTTIIAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.
Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detaljplanering	Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000. Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Johanna Rajala, Aluearkkitehti, 22.2.2023 13.28	Kimmo Junttila, Kaupungeingeodeetti, 22.2.2023 17.56
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa _____.20__	Godkänd av stadsfullmäktige _____.20__

Allekirjoitettu sähköisesti

Vantaa

002497 KOISOTIE 7, TUKIKOHTA KOIVUHAHA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 13.3.2023 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002497. Kaavoitus on tullut vireille 20.1.2022.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Asemakaavan muutos koskee korttelia 68052 ja virkistysaluetta kaupunginosassa 68, Koivuhaka (kumoutuvan asemakaavan kortteli 68052 sekä erityisaluetta, kaupunginosassa 68, Koivuhaka).

Kaupungin tukikohtaa osoitteessa Koisotie 7 on laajennettu pohjoiseen talvipuutarhalle osoitetulle alueelle. Laajennus on ollut mahdollinen tilapäisin poikkeamispäätöksin. Nyt asemakaavaa muutetaan vastaamaan olemassa olevaa tilannetta ja tukikohdan tarpeita. Yhdyskuntateknistä huolta palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) muutetaan korttelialueeksi ja se laajenee pohjoiseen. Loppuosa talvipuutarha-alueesta liitetään osaksi puistoa. ET-korttelin rakennusoikeus on 6000 kerrosneliometriä. Kaava-alueen pinta-ala on 5,7 ha ja kokonaistehokkuus $e=0,11$.

Kaavan laatijat: Seppo Niva, asemakaava-arkkitehti ja Anna-Liisa Vanhala, kaavoitusteknikko Vantaan kaupunki; puh. 050 3029 298.; etunimi.sukunimi@vanta.fi

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Tikkurilan länsipuolella, Koivuhaan kaupunginosassa, osoitteessa Koisotie 7. Alue rajautuu etelässä Koisotiehen ja pohjoisessa Läntiseen Valkoisenlähteentiehen. Itäpuolella on Kylmäoja ja Koisorannan puisto, lännessä puistoalue, jossa on mm. lammasaitaus.

Suunnittelualueella, osoitteessa Koisotie 7 on kaupungin tukikohta.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan (Vantaan kaupunki) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 2.9.2021. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002497.
- Kaavoitus tuli vireille 20.1.2022.
- Mielipiteet pyydettiin 21.2.2022 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 6 kappaletta. Mielipiteen antajilla ei ollut huomautettavaa.
- Kaupunkiympäristölautakunta 13.12.2022
- Nähtävillä 28.12.2022-31.1.2023
- Kaupungin hallitus 13.3.2023

SISÄLLYSLUETTELO

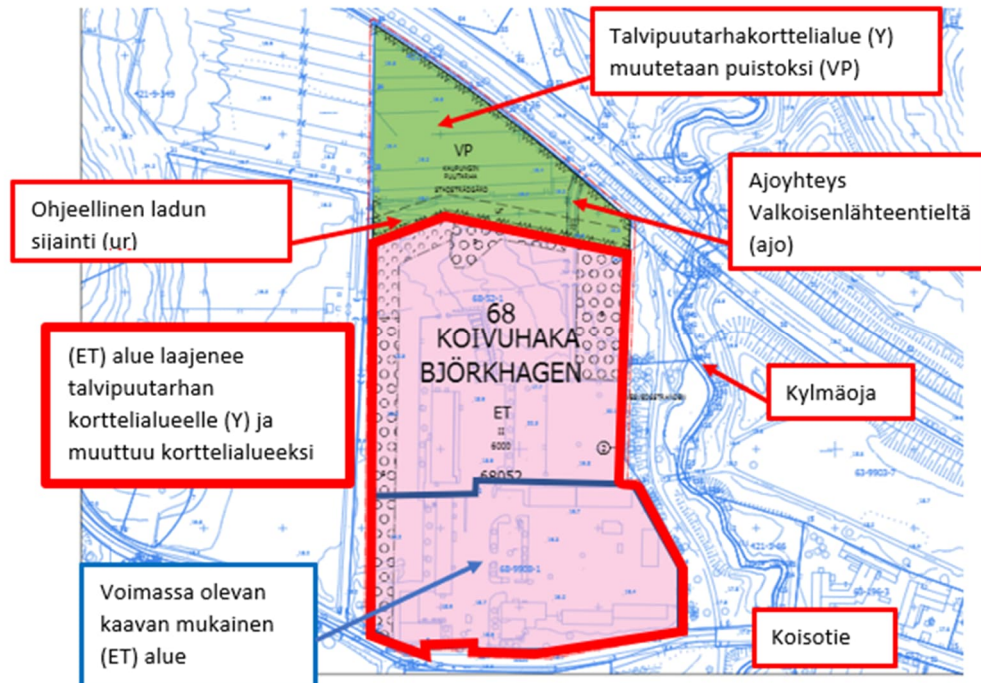
1. Tiivistelmä	2
2. Lähtökohdat	3
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	3
2.2 Suunnittelutilanne	9
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	11
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo.....	11
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	12
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	12
4. Asemakaavan kuvaus	14
4.1 Kaavan rakenne	14
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	14
4.3 Aluevaraukset	14
4.4 Kaavan vaikutukset	15
5. Asemakaavan toteutus.....	17
6. Asemakaavan seurantalomake.....	18
7. Asemakaavakartta ja –määräykset.....	20

1. TIIVISTELMÄ

Voimassa olevan asemakaavan mukainen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) muutetaan korttelialueeksi ja se laajenee pohjoiseen talvipuutarhan korttelialueelle (Y-4), joka muutetaan osin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) ja osin puistoksi (VP).

Nykyisessä kaavassa on varattu tukikohdalle 3 000 kerrosneliömetriä, mutta käytännössä jo nykyisistä rakennuksista kertyy yhteensä noin 4 700 kerrosneliömetriä. Mahdollisia tulevia tarpeita varten rakennusoikeus nostetaan 6 000 kerrosneliömetriin. Samalla kerrosluku nostetaan yhdestä kahteen. Talvipuutarhalle varattu 10 000 kerrosneliömetrin rakennusoikeus poistuu. Ajoyhteydet säilyvät sekä Koisoitien että Läntisen Valkoisenlähteentien puolella.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 5,7 ha, josta 4,6 ha muutetaan ET-alueeksi ja 1,1 ha muutetaan puistoksi.

Kaavamuutoksen sisältö kaaviona.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Alue sijoittuu Koivuhaan kaupunginosan pohjoisreunalle, Tikkurilan keskustasta luoteeseen. Alue on omana saarekkeenaan virkistysalueiden keskellä. Kylmäoja ja Koisorannan puisto on kaava-alueen itäpuolella, Tikkurilan keskuspuisto ja Koivuhaan arboretum länsipuolella. Koisoitien eteläpuolella on erityisasumisen kortteli, mutta Viertolan laajempi asuinalue sijoittuu Kylmäojan itäpuolelle.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Keravanjoen ja Kylmäojan laakson savitasangolle. Vuonna 1870–1871 mitatussa Senaatin kartassa näkyy, että alue on ollut rakennettua ja pääosin viljeltyä jo tuolloin. Alue on kuulunut Suuren rantatien vaikutuspiiriin. Varikon alueen puustoiset reunat rajaavat etenkin

läntistä avointa maisema-aluetta. Tulevalla varikon laajennusalueella on lisäksi maisemassa erottuvaa komeaa puustoa.

Vesistöt ja vesitalous

Alue sijaitsee Kylmäojan ja Keravanjoen valuma-alueella. Purolla on kolme haaraa, jotka yhdistyvät yhdeksi pääuomaksi Ilolan eteläpuolella. Kaikki haarat saavat alkunsa Tuusulan puolella. Läntisen haaran latvat ovat lentokentän alueella.

Kylmäojan valuma-alueen pinta-ala on noin 21 km². Tällä hetkellä valumaa-alueesta on vettä läpäisemätöntä pintaa 19 %. Mikäli kuntien suunnitellut kasvutavoitteet toteutuvat, valuma-alueesta on vuonna 2030 vettä läpäisemätöntä pintaa 26 %.

Puruoman ympäristö on suurelta osin lähes luonnontilaista, puustoista tai pensaikkoista aluetta. Nimi Kylmäoja kertoo lähdeperäisestä kylmästä vedestä sekä kylmässä vedessä viihtyvistä lajeista, joita Kylmäojasta löytyy. Meritaimen nousee Kylmäojaan, tosin poikaset eivät voi säännöllisten glykolipäästöjen takia varttua läntisessä haarassa.

Kylmäojan latvoilla on huomattavat pohjavesiesiintymät mm. pohjavesiesiintymä Ruskeasannassa sekä Tuusulassa Kuninkaanlähteen eli Mätäksen pohjavedenottamo. Kylmäojan virtaamasta on huomattava osa pohjavettä, minkä vuoksi puron vedet pysyvät kesähelteilläkin suhteellisen viileinä.

Kaavamuutosalue on jo suureksi osaksi rakennettua. Pohjavesi on alueella verrattain korkealla. Lisäksi alueella voi esiintyä saven päällistä orsivettä. Koivuhaan hulevedet johtuvat avoisiin ja hulevesiviemäreihin, jotka purkavat vedet Kylmäojan tai Kattilaojan kautta Keravanjokeen. Kaavamuutostontti sijaitsee Kylmäojan pienvaluma-alueella. Alue ei sijaitse pohjavesi-alueella.

Kasvillisuus ja eläimistö

Kylmäojan varsi muodostaa Keski-Vantaan tärkeimmän ekologisen käytävän sen kapeimmassa kohdassa Ruskeasannan ja Simonkylän tiiviiden asuinalueiden puristuksessa. Alueen pohjoisosaa Läntisen Valkoisenlähteen ja Simonkyläntien välissä on ehdotettu jo useaan otteeseen suojelualueeksi mm. rehevän ja harvinaisen kasvillisuuden, linnuston ja maisemallisten syiden sekä keskeisen sijainnin vuoksi (Ranta 1989, Ojala 2005).

Kylmäoja virtaa Simonkyläntien eteläpuolella syvässä, mutkittilevassa laaksossa. Puustossa on lähes yksinomaan lehtipuita. Jyrkkien rinteiden kasvillisuus on rehevää. Kevätukukijoita alueella ovat valkovuokko, kevättähtimö ja kevätlehtoleinikki. Alueelle ovat luonteenomaisia puronvarren laajat kotkansiipikasvustot ja kapeahkot saniaisvaltaiset lehtokorpivyöhykkeet. Jyrkät rehevän kasvillisuuden peittämät rinteet ja alhaalla mutkittileva puro tuuheine kotkansiipikasvustoineen antavat purolaaksolle erikoislaatuista, muista poikkeavan leiman (Ranta 1989).

Simonkylän lehtolaakso on paikallisesti arvokas lehtoalue, jonka alueella Kylmäoja on suurimmaksi osaksi kovapohjainen ja kivinen, ja eroaa täten alueen yleensä savipohjaisista puroista (Lehtojensuojelutyöryhmä 1988, Ranta 1989). Alivirtaama-aikaan puro on lievästi savileimastaan huolimatta alueella varsin kirkasvetinen, jossa yläpuolisen Ristipuron altaan laskeuttavalla vaikutuksella lienee oma osansa.

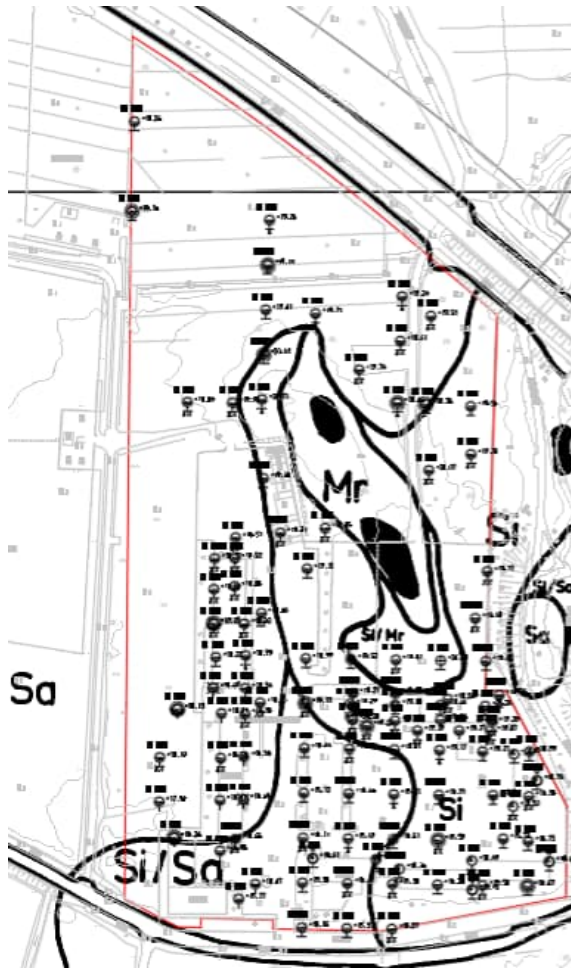
Nykyisellään Simonkylän lehtolaakson alue lienee Kylmäojan pääuoman tärkein alue taimenen lisääntymisen kannalta. Alueella on havaittu taimenia kudulla ja Koisorannankoskesta on saatu myös merkkejä siitä, että taimenen lisääntyminen voi onnistua toisinaan

vedenlaatuongelmista huolimatta. Taimenen ohella alueen lajistosta voidaan mainita Ojalan (2005) mukaan ainakin pikkutikka.

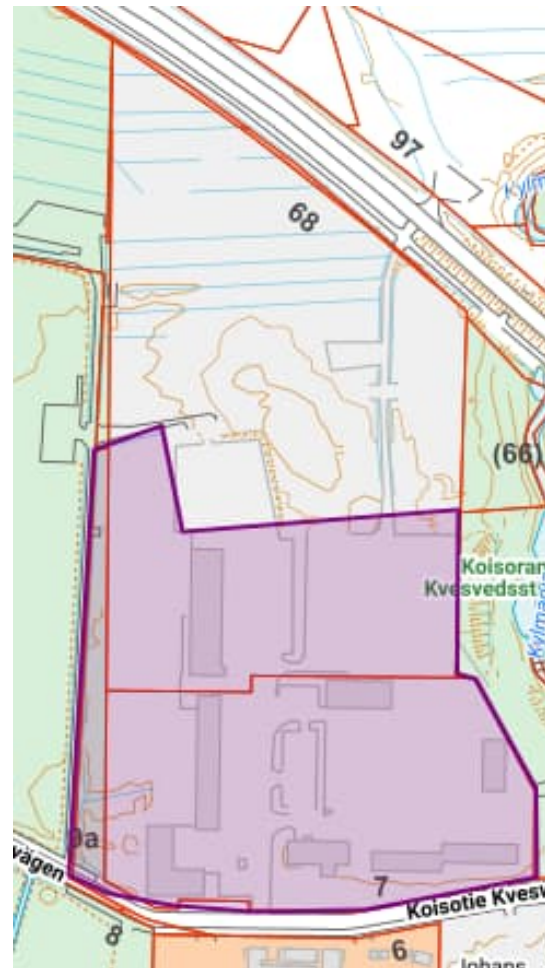
Maaperä

Maalajikartan (kuva 1) mukaan kaava-alue on pääosin savea ja silttiä. Kaava-alueella on myös pienempiä alueita moreenia ja kalliota. Pohjatutkimuspisteet on esitetty kuvassa 1.

Pohjatutkimusten mukaan maaperä on ohuen pintamaakerroksen alla syvimmillään n. 8 m savea/silttiä. Saven ja siltin alla maakerrokset vaihtuvat hiekan ja soran kautta kalliopintaa päällystävään moreeniin. Kairaukset ovat ulottuneet syvimmillään n. 12,4 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet määräsyvyyteen, tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kalliin.

Kuva 1: Maalaji- ja pohjatutkimuskartta (ei mittakaavassa!)

Kuva 2: Pilaantuneet maa-alueet (ei mittakaavassa!)

Alueella ei ole aktiivisia pohjaveden mittauspisteitä. Pilaantuneet maa-alueet (PIMA) rajausta on esitetty kuvassa 2. Likaava toiminta: Kaupungin varikko/tankkauspiiste. Tila: toimiva.

Alueellinen stabiilitetti Kylmäojan suuntaan tulee selvittää suunnittelun edetessä.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Savi- ja silttialueilla rakennukset ja rakenteet tulee alustavan arvion mukaan pohjavahvistaa (esim. paaluperustus). Alustavan arvion mukaan kitkamaa-alueella rakennukset voidaan perustaa maanvaraisesti.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Rakentamiskäytös tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Koivuhaassa asui vuoden 2021 alussa 3 069 henkeä. Väkiluku on noussut vuodesta 2010 1 300 uudella asukkaalla. Uusia asuntoja on rakenteilla suuri määrä, joten kaupunginosan väkiluku nousee myös lähivuosina. Tikkurilassa on vähän lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaiden osuus on vastaavasti suuri. Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku oli 46 210 henkeä, missä on kasvua vajaa 9000 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana.¹

Asuminen

Koivuhaan peltoalueiden palstoittaminen omakotitonteiksi aloitettiin 1940-luvulla. Koivuhaan nousi sodan jälkeen laaja, yhtenäinen rintamamiestaloalue, joka on kokonaisuutena varsin hyvin säilynyt. Pääosin puolitoistakerroksiset, harjakattoiset puutalot sijaitsevat puutarhamaisilla tonteilla. Ensimmäiset kerrostalot Koivuhakaan tehtiin 1970-luvulla ja vuokra-asunnot 1990-luvun loppupuolella. Kaava-alueella ei ole asuntoja.²

Sosiaalinen ympäristö

Koivuhaka on pientalovaltaista aluetta, jonne on koko ajan rakennettu uusia asuntoja. Toisin kuin monilla muilla alueilla, Koivuhaassa perheväestön osuus ei ole juurikaan laskenut eikä yksin asuvien osuus ole lähtenyt nousuun. Alle 16-vuotiaita alueella asuu hieman keskimääräistä vähemmän.³

Palvelut ja työpaikat

Koivuhaka sijaitsee Tikkurilan ja lentoaseman välissä ja isot tiet, Tuusulanväylä ja Kehä III, ovat vieressä. Yritystoiminta on enemmän keskittynyt liikenne- ja lentomelualueille, jonne on ollut luontevaa sijoittaa teollisuus- ja varastotoimintaa sekä tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa. Alueesta on muodostunut yksi seudun autokaupan keskuksista. Työpaikkatarjonta on viimeisten vuosien ajan lisääntynyt ja vuoden 2013 lopussa niitä oli jo 4 300. Ylivoimaisesti eniten työpaikkoja oli kaupan alalla, hieman yli 40 prosenttia.

Koivuhaassa on kunnallinen vammaisten asumisyksikkö ja päivittäistavarakauppa, mutta muuten palvelutarjonta on vähäistä. Koisotien varteen on keskitetty kaupungin tukikohtia ja erityisasumisen yksiköitä.

^{1,2,3} <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatöksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset>

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kylmäojan varrella on Simonsbölen kylänpaikka. Kylän paikalla oli 1700-luvun alussa kolme tilaa, Johans, Mattas ja Klökars, joista on jäljellä ainoastaan Johansin tilan päärakennus. Johansin tilan omistajat tunnetaan vuodesta 1632 ja sen kaksikerroksinen, mansardikattoinen päärakennus on valmistunut vuonna 1926. Nykyisin suojellun, huvilatyyllisen rakennuksen ja sen puistomaisen pihan omistaa Vantaan kaupunki.

Vantaan kaupunginmuseon mukaan kaava-alueella ei ole todettu kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja, eikä sieltä tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Suunnittelualueen eteläpuolella kulkeva Koisoitie on vanha kylätie, joka on yhdistänyt Simonsbölen kylän talot toisiinsa. Oletettavasti Koisoitie on yhdistänyt Simonsbölen Bäckbyhyn kulkevaan tiehen (Osmankäämintie), joten tielinjaus saattaa olla jopa keskiaikainen. Tie on Vantaan kaupungin rakennusperintökohde ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Vaikka tien luonne on muuttunut entisestä kylätiestä, on linjaus kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä.

Virkistys

2000-luvun alussa kaupunki perusti Koivuhaan pohjoisosaan arboretumin, Ystävyydenpuiston, jonne on istutettu noin 150 puu- ja pensaslajia. Arboretum on osa Tikkurilan keskuspuistoa ja se sijaitsee Kylmäojan purolaaksossa, vanhan Simonsbölen kylän viljelysmaiden reunalla. Jotta kulttuurihistoriallisesti tärkeän viljelymaiseman peltoalueet eivät täysin umpeutuisi, on alueella useana kesänä hoitaneet lampaat. Tikkurilan keskuspuisto tarjoaa asukkaille hienon ympäristön virkistytymiseen mm. kävelyreittien latuverkon kautta. Alueelta on viheryhteys sekä etelään Keravanjoelle että pohjoiseen Tuusulan rajalle saakka.

Itälaidalla mutkittelevan Kylmäojan varressa kulkee ulkoilureittejä, jotka talvisin ovat hiihtäjien suosiossa. Ulkoilureittejä pitkin pääsee myös vieressä olevaan Tikkurilan urheilupuistoon, jossa on erinomaiset mahdollisuudet monipuoliseen liikunnan harrastamiseen.

Liikenne

Alueen pääkatu on Läntinen Valkoisenlähteentie, joka on pohjoinen yhteys Tuusulanväylältä Tikkurilan keskusta. Kaavoitettava kortteli rajautuu pohjoiselta reunalta Läntiseen Valkoisenlähteentiehen ja eteläpuoleltaan Koisoitiehen.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit kulkevat Osmankäämintien ja Läntisen Valkoisenlähteentien molemmissa reunoissa. Koisotiellä kulkee yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn yhteys vain toisella puolella katu. Koisotien itäosalta jalankulun ja pyöräilyn yhteys puuttuu tällä hetkellä vielä kokonaan. Puuttuvan jalankulun ja pyöräilyn reitin rakentaminen on suunniteltu toteutettavan lähivuosina.

Lähimmät bussipysäkit ovat Tikkurilan Urheilupuiston pysäkit Valkoisenlähteentien ja Osmankäämintien risteyksen tuntumassa. Linja 623 kulkee Hakaniemeen, parhaimmillaan kolme vuoroa tunnissa. Tikkurilaan operoi kolme linjaa 624, 631 ja 641, parhaimmillaan 11 vuoroa tunnissa.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueilla on rakennettu vesihuoltoverkosto.

Vedenjakelu

Kaava-alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin. Tikkurilan painepiiri saa vetensä Helsingin Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta Tikkurilaan.

Alueen verkostopainetta ylläpidetään Hiekkaharjun vesitornilla, jonka ylin vedenpinnankorkeus HW = +81.00 m ja alin vedenpinnankorkeus LW = +66.00 m. Vesitornin varastotilavuus on 8000 m³.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen jätevedet laskevat Koisotien jätevesiviemäriin, josta ne pumpataan eteenpäin Viertolan läpi kulkevaan runkoviemäriin ja edelleen Suutarilan jätevedenpumppaamolle. Suutarilasta jätevedet johtuvat lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

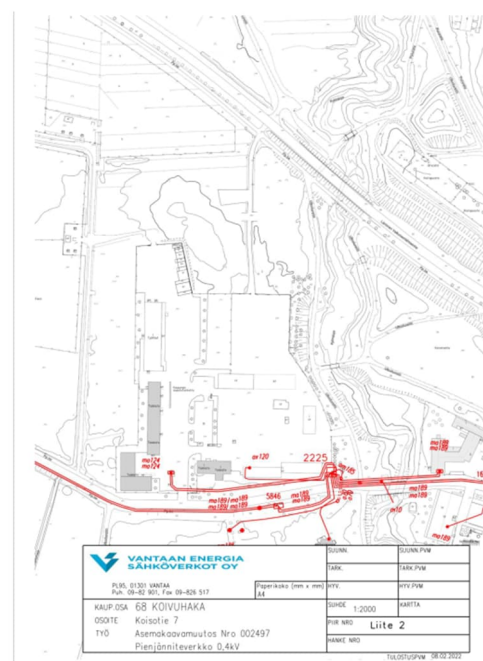
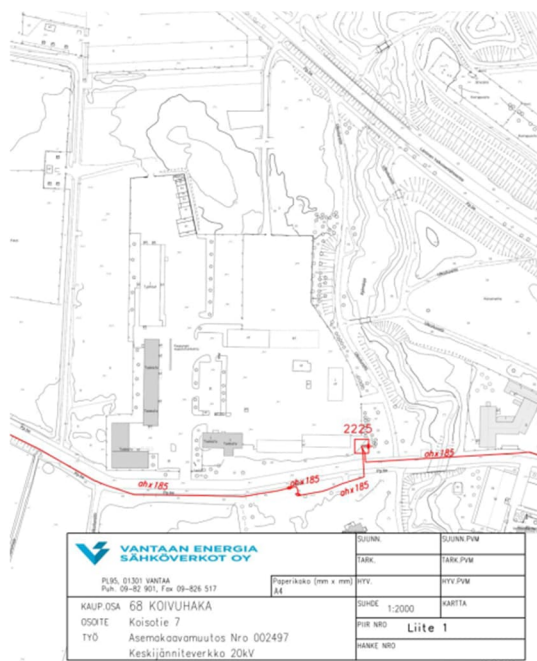
Kaava-alueen hulevedet johdetaan Koisotien hulevesiviemärin kautta Kylmäojaan, josta vedet laskevat Keravanjokeen. Keravanjoki yhtyy Vantaanjokeen, joka purkaa vedet Helsingin Vantaan kaupunginlahteen.

Kaukolämpö

Alueen kaukolämpöverkko sijoittuu Koisotien varteen.

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijoittuvat Koisotien varteen.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutos ei mahdollista melulle tai pienhiukkasille herkkien toimintojen sijoittumista alueelle.

2.1.4 Maanomistus

Kaava-alue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikku- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

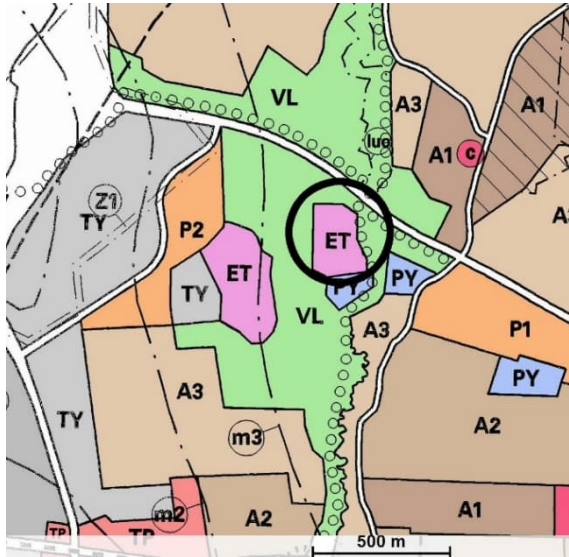
Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Uusimaa 2050

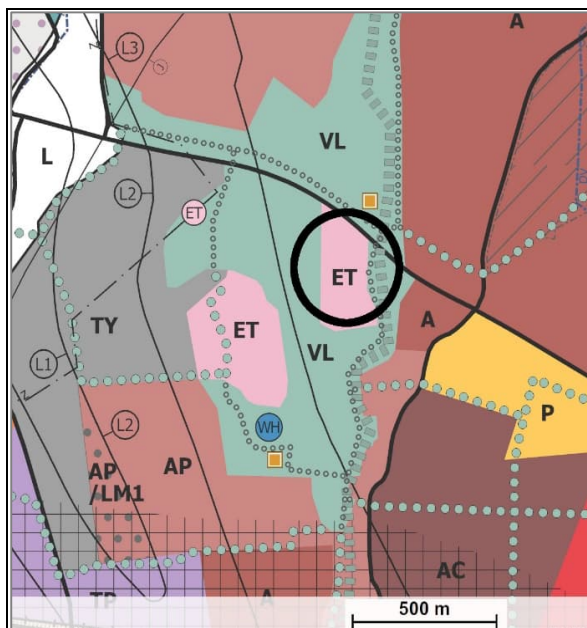
Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätösten myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä. Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Hyväksytyjen valitusten osalta Uusimaa-kaavan ratkaisut ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa eivätkä voi tulla voimaan, ellei korkein hallinto-oikeus muuta tai kumoa hallinto-oikeuden ratkaisua. Lainvoiman kaavat voivat saada vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Vantaan yleiskaavassa (Kv 2007) alue on yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET) lähivirkistysalueiden (VL) ympäröimänä. Kylmäojan ja Lätisen Valkoisenlähteen tien varteen on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti. Koiso tien eteläpuolelle on varattu alue julkisille palveluille ja hallinnolle (PY).

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Kaava-hanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen

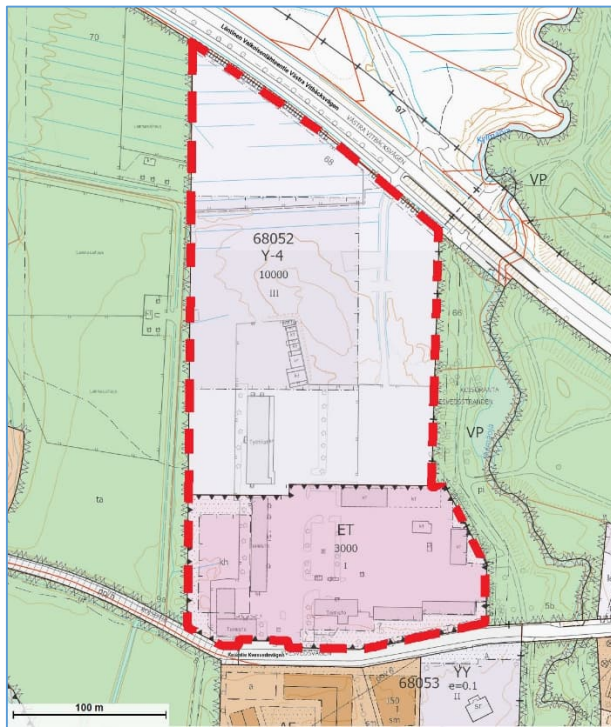
Yleiskaavassa 2020 Alue on merkitty yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET), joka on lähivirkistysalueiden (VL) ympäröimä. Kylmäojan varteen on osoitettu ekologinen runkoyhteys ja ohjeellinen ulkoilureitti. Itä-länsisuuntainen ulkoilureitti on merkitty Lätisen Valkoisenlähteen tien varteen. Tien pohjoispuolelle on merkitty ohjeellinen sijainti viljelypaloille.

Vantaan yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella

(Länsisalmi, Myllykyläntie 4-8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Alueella on voimassa ensimmäinen asemakaava nro 680600, JOHANS (YM 11.9.1989). Siinä alue on osoitettu talvipuutarhan korttelialueeksi (Y-4), jonka rakennusoikeus on 10 000 kerrosneliometriä ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (ET). Sen rakennusoikeus on 3000 kerrosneliometriä.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VI-REILLETULO

Maanomistajan, Vantaan kaupungin jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 2.9.2021. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002497 ja kaavoitus tuli vireille 20.1.2022.

Kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyi nähtäville 13.12.2022 §12. Nähtävillä MRA 27 §:n nojalla 28.12.2022-31.1.2023. Nähtävilläolona ei jätetty muistutuksia. Lausuntoja ei pyydetty.

Nähtävilläolon jälkeen on tehty seuraavat korjaukset:

Kaavakartan korjaukset

Kaupunginosaraja Korttelin itä laitaan

Voimassa olevassa kaavassa oleva kaupunginosaraja on lisätty kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin. Kaavamuutoksessa ei ole muutettu kaupunginosarajaa.

Puiston nimi

Kaavakarttaan virheellisesti merkitty puiston nimi Kaupungin puutarha/Stadsdräggård on vaihdettu Nimistöryhmässä 30.9.2013 ja Kaupunkisuunnittelulautakunnassa (Kala) 28.10.2013 aiemmin hyväksyttyyn nimeen Koivuhaan arboretum / Björkhagens arboretum.

Muta piirustusteknisiä korjauksia.

Poistuvat merkinnät karttaan on lisätty VP-merkintä, pätäkä VP-alueen kortteliviivaa on poistettu tarpeettomana korttelin läsi puolelta, kaavakartan asemointia on tarkistettu, kaavakartan tekstien ulkoasua (välilyöntejä, tekstien sijaintia) on tarkistettu.

Selostuksen korjaukset

Selostuksen kansilehdelle on vaihdettu oikea kaupunginosan nimi Koivuhaka. Selostukseen on lisätty korjatut kaavamääräys- ja kaavakarttaliitteet.

Kaupungin hallituksen käsittely 13.3.2023.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja -ympäristö (kiinteistöt ja tilat, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 21.1.2022 – 21.2.2022. Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Mielipiteet pyydettiin 21.2.2022 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin kuusi kappaletta. Yhdelläkään mielipiteen antajalla (Fingrid, Caruna, HSL, HSY, Vantaan Energia ja Vantaan kaupunginmuseo) ei ollut huomautettavaa kaavahankkeeseen.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyiden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Laadimme Vantaa kaupunkikeskuksille omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme,

että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset ja päivittävät palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonomukaisia ratkaisuja.
- Asemakaavassa alueelle määrätään vihertehokkuustaso vihertehokkuusmenetelmää käyttäen, samalla huomioidaan hulevesien hallinta.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävä kehitys ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. Seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan nykyinen talvipuutarhan alue (Y-4) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) ja pohjoisosastaan se yhdistetään osaksi Kaupungin puutarhan puistoa (VP). Ajoliittymä on Koisotieltä, mutta myös ajo suoraan Valkoisenlähteentieltä säilyy.

4.1.1 Mitoitus

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue, ET 4,58 hehtaarin alue. Rakennusoikeus nousee 3000 k-m²:stä 6 000 k-m²:iin. Tehokkuusluku e=0,11. Talvipuutarhan korttelialueen (Y-4) rakennusoikeus 10 000 k-m² poistuu.

Puisto, VP 1,12 hehtaarin alue.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

ET-korttelialue on käytännössä jo Koisotie 7:n tukikohdan käytössä. ET-korttelialueella olevaa puustoa tulee säilyttää ja tarvittaessa istuttaa. Olevat säilytettävät kasvillisuusalueet ja uudet istutukset tontin reunoilla maisemoivat rakentamisen avoimesta Tikkurilan keskuspuiston niitty- ja laidunalueesta sekä Kylmäoanlaaksosta ja lieventävät siten kaupunkikuvallisia ja maisemallisia vaikutuksia. Kaavassa määrätään myös vihertehokkuudesta ja hulevesien viivytyksestä.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

ET, Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue

ET-alue muodostuu korttelin 68052 tontista 2. Alueelle saa sijoittaa rakentamista enintään kahteen kerrokseen 6 000 kerrosneliömetriä. Rakentamattomalle osalle korttelin reunoja osoitetaan istutettavaa vyöhykettä sekä säilytettävää kasvillisuusvyöhykettä ja -aluetta. Alueen vihertehokkuudeksi on määrätty kaavamääräyksissä 0,6, ja alueen hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan toimintamallin periaatteita ja menetelmiä. Kylmäoan suuntaan on selvitettävä suunnittelun edetessä alueen stabiliteetti.

4.3.2 Muut alueet

VP, puisto

Läntisen Valkoisenlähteentien reunaan varataan puistokaistale, joka yhdistää Koivuhaan arborium -nimisen puiston Kylmäoan vartta seuraavaan Koisorannan puistoon. Valkoisenlähteentieltä on osoitettu ajoyhteys puiston läpi ET-kortteliin.

Nykyistä lammaslaitumen aidan eteläpuolella kulkevaa polkua voidaan tarvittaessa kehittää kävely- ja pyöräilyreittinä ja (ur -merkintä). Kaava mahdollistaa myös ulkoilu/latureitin, mikäli Koisotien tukikohdan korttelialue (ET) halutaan tulevaisuudessa aidata ja tällä hetkellä olemassa olevaa latureittia ei voi enää käyttää.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävästä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavamuutos on nykytilannetta toteava, sillä tukikohta on jo rakennettu poikkeamispäätöksin. Asemakaavan muutos mahdollistaa varikon pysyvän sijoittumisen alueelle.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutoksella ei ole vaikutusta väestöön.

Kaupunkikuva

Kaavan mukainen rakentaminen toteutunut pääosin etukäteen poikkeamispäätöksin. Olevat säilytettävät kasvillisuusalueet ja uudet istutukset tontin reunoilla maisemoivat rakentamisen avoimesta Tikkurilan keskuspuiston niitty- ja laidunalueesta sekä Kylmäoanlaaksosta ja lieventävät siten kaupunkikuvallisia ja maisemallisia vaikutuksia.

Yhdyskuntarakenne

Kaavassa todetaan olemassa oleva poikkeamisluvilla rakennettu tilanne, joten kaavaratkaisulla ei ole merkittävää vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen.

Palvelut ja työpaikat

Varikon olemassa olevat työpaikat säilyvät. Uusia työpaikkoja alueelle ei tule merkittävästi. Tikkurilan palvelut ovat noin kahden kilometrin säteellä, joten hanketta voidaan pitää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT:n) mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Hankkeella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavaratkaisulla ei ole merkittävää vaikutusta nykytilanteeseen nähden.

Virkistys

Alue rajautuu idässä Koisoranta-nimiseen puistoalueeseen ja lännessä Kaupungin puutarha -nimiseen puistoalueeseen. Kaavassa on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti / latu yhteys VP-alueen etelä puolitse. Kaava-alue on jo valmiiksi rakennettu, joten kaava-alueen pohjoisosan puistolla turvataan viheryhteys.

Liikenne

Kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia liikenneverkkoon, sillä kaavan toteutunut maankäyttö tukeutuu jo olemassa olevaan katuverkkoon. Yhteydet alueelta Tuusulanväylälle ja Kehä III:lle ovat sujuvat. Jalankulun ja pyöräilyn reitit säilyvät alueella pääosin nykyisellään. Koisotien varteen on lähivuosina tulossa yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn yhteys Osmankäämintielle. Alue on hyvin saavutettavissa joukkoliikenteellä. Kaupunkirakenteen tiivistäminen tukee kaupungin tavoitteita.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkkoon, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu suunnittelu- tai rakennuskustannuksia yleiselle vesihuollolle.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutosalue on jo rakennettu. Toiminnot aiheuttavat jo nykyisellään häiriöitä ainakin liikenteen, päästöjen sekä melun kannalta. Tulevat toiminnot eivät poikkea nykyisestä, joten niillä ei ole juurikaan vaikutusta häiritsevästi ympäristöön.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavamuutoksessa purolaakso on huomioitu ET-korttelialueella alueen osa merkinnällä, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Kaavamuutosalue on jo rakennettu, eikä tulevilla toiminnoilla ole juurikaan vaikutusta häiritsevästi luontoon ja luonnonympäristöön.

Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvi- huonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

4.6 NIMISTÖ

Puiston nimi

Vantaan ajantasa-asemakaavassa ja kartalla yhä esiintyvä nimi Kaupunginpuutarha / Stadsträdgård on väärin, ja se onkin poistettu asemakaavasta. Nimi on ollut asemakaavassa 1989-2013.

Kartoissa 2004–2012 niminä esiintyy Arboretum ja Ystävyydenpuisto (ruotsiksi Vänskapspar- ken). 2013 uudeksi nimeksi annettiin asemakaavaan Koivuhaan arboretum / Björkhagens arboretum. Tämä oli silloisen viheralueyksikön maisema-arkkitehti Hanna Keskinen ehdotus ja on hyväksytty Nimistöryhmässä 30.9.2013, Kaupunkisuunnittelulautakunnassa (Kala) 28.10.2013.

Arboretum (lat. arbor, 'puu') on puulajipuisto.

Nimi on opaskartassa 2015 oikein: Koivuhaan arboretum / Björkhagens arboretum.

Nimi Kaupunginpuutarha / Stadsträdgård on jostain syystä ilmestynyt taas sekä ajantasa-ase-makaavaan että Vampatin kartalle, jossa on muitakin virheitä.

Nyt siis sekä ajantasa-asemakaavassa että kartassa on samalla alueella kaksi eri nimeä.

Kaupunginpuutarha / Stadsträdgård tulee poistaa molemmista, koska näin on päätetty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 28.10.2013.

Käyttöön hyväksytty nimi on siis Koivuhaan arboretum / Björkhagens arboretum.

Kaavamuutoksessa ei ole rajaa kahden eri puiston välissä, joten niillä pitää olla sama nimi. Kulkija ei näe maastossa asemakaavojen aluerajaa kahden eri puiston välissä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta. Alue on Vantaan kaupungin omistuksessa ja on jo rakennettu.

Kaavatyöhön osallistuneet

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:

Marjaana Yläjääski

Seppo Niva

Anna-Liisa Vanhala

Kimmo Kangas

Heidi Hellgren-Suomalainen

alue-arkkitehti

asemakaava-arkkitehti

kaavoitusteknikko

kaavatekn. koordinaattori

liikenteen alueinsinööri

Liikennesuunnittelu

Rakennusvalvonta:

Ilkka Laitinen

lupa-arkkitehti

Kiinteistöt ja tilat:

Janne Juntunen

projektijohtaja

Yleiskaavoitus:

Eeva Eitsi

maisema-arkkitehti

Mittaus- ja geopalvelut

Janne Karppinen

geotekniikkainsinööri

Minna Rainamo

kiinteistönmuodostusinsinööri

nööri

Vesihuollon yleissuunnittelu

Harri Keinänen

suunnitteluinsinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 13. päivänä maaliskuuta 2023

Anna-Liisa Vanhala
kaavoitusteknikko

Seppo Niva
asemakaava-arkkitehti

Marjaana Yläjääski
aluearkkitehti

6.ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	14.11.2022
Kaavan nimi	002497 Koisoitie 7, tukikohta		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	20.01.2022
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	09002497
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	5,6989	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisien tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	5,6989

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	5,6989	100,0	6000	0,11	0,0000	-7000
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,0000		0		-3,8052	-10000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,1808	20,7	0		1,1808	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä	4,5181	79,3	6000	0,13	2,6244	3000
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

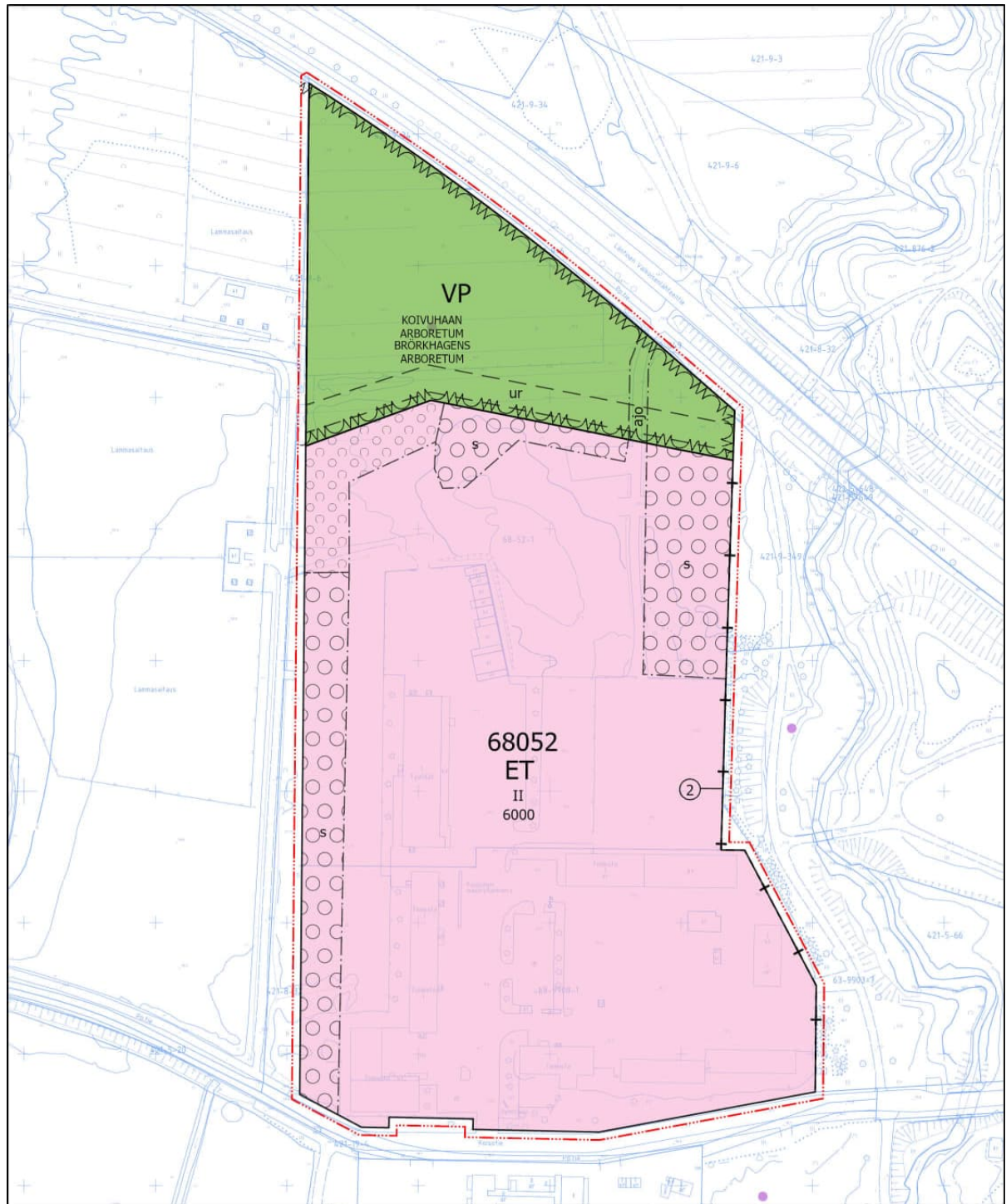
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

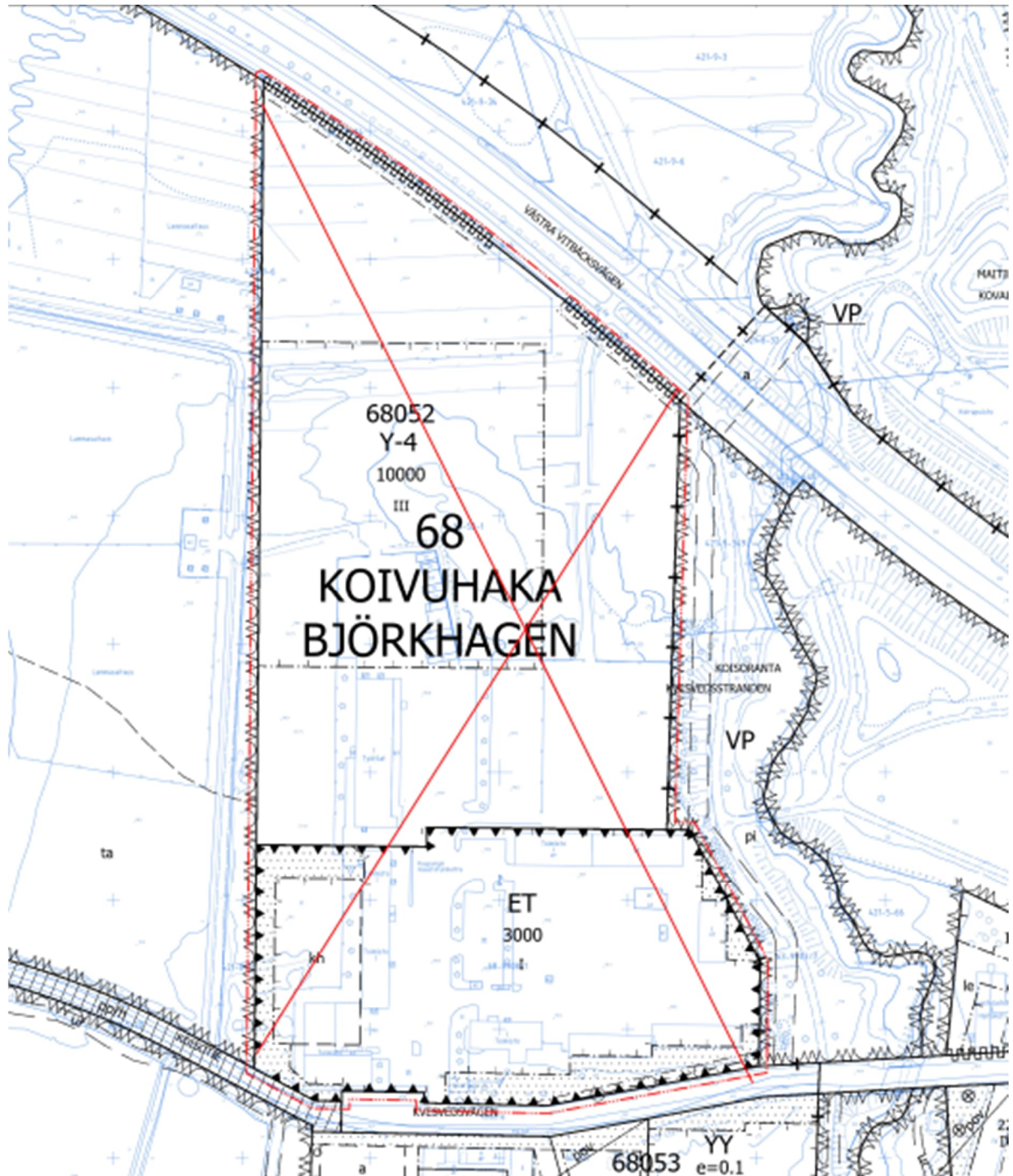
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	5,6989	100,0	6000	0,11	0,0000	-7000
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,0000		0		-3,8052	-10000
Y-4	0,0000		0		-3,8052	-10000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,1808	20,7	0		1,1808	0
VP	1,1808	100,0	0		1,1808	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä	4,5181	79,3	6000	0,13	2,6244	3000
ET	4,5181	100,0	6000	0,13	2,6244	3000
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

7. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

ASEMAKAAVAMUUTOS EHDOTUS

POISTUVAT ASEMAKAAVMERKINNÄT

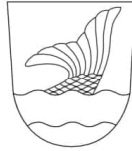
Asemakaavanmuutoksen määräykset sivu 1/2

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002497	Päiväys Datum 13.3.2023
--	-----------------------------------

Vantaan kaupunki

Koisotie 7, tukikohta

Kaupunginosa 68, KOIVUHAKA

Vanda stad

Kvesvedsvägen 7, depå

Stadsdel 68, BJÖRKHAGEN

Asemakaavan muutos

Kortteli 68052 ja virkistysaluetta.

Änring av detaljplan

Kvarter 68052 och rekretionsområde.

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	Linje 3 m utanför planområdets gräns.
 Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitojen korttelialue. Rakennusluvan yhteydessä alueelle tulee laatia pihasuunnitelma ja vihertehokkuuslaskelma, jossa tulee saavuttaa 0,6 vihertehokkuus. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä. Alueellinen stabiileetti Kylmäojan suuntaan tulee selvittää suunnittelun edetessä.	Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning. I samband med bygglovet ska en plan över gården utarbetas och gröneffektiviteten beräknas, där 0,6 ska uppnås som gröneffektivitet. I hanteringen av dagvatten ska principerna och metoderna i Vandas verksamhetsmodell för dagvatten följas. Områdesstabiliteten mot Kallbäcken ska utredas allteftersom planeringen fortskrider.
 Puisto.	Park.
 Kaupunginosan raja.	Stadsdelsgräns.
 Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
 Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
 Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
 Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
68 Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
KOIVUH Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
68052 Korttelin numero.	Kvartersnummer.
KOIVUHAAN A Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
6000 Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
II Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
 Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Asemakaavanmuutoksen määräykset sivu 2/2

ajo

Ajoyhteys.

Körförbindelse.

ur

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Riktgivande friluftsled.

Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Del av område där träd och buskar skall planteras.

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö
Asemakaavoitus
Detaljplanering

(Allekirjoitus aluearkkitehti)

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.
Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

(Allekirjoitus kaupungingeodeetti)

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __. 20__

Godkänd av stadsfullmäktige __. __. 20__

17 §

Vastaus Jussi Särkelän ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen: Asukastila Martinlaaksoon ja muille Myyrmäen suuralueille

VD/9566/00.02.00.03/2022

RÅ/JT

Jussi Särkelä sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Länsi-Vantaalla, Suur-Myyrmäen alueella väestö kasvaa ennusteiden mukaan siten, että alueella asuu vuoden 2027 alussa 62.000 asukasta. Neljäosa vantaalaisista asuu tällä alueella. Eniten Suur-Myyrmäessä väestöltään kasvavat Myyrmäki, Martinlaakso, Kaivoksela ja Hämeenkylä. Näistä vain Myyrmäessä on selkeät suunnitelmat asukastiloista.

Martinlaaksossa on rakennettu nopeasti ja tiheästi. Asukasmäärä on ripeästi noussut. Tällaisessa tilanteessa häiriökäyttäytyminen tahtoo lisääntyä. Martinlaaksossa näin on käynyt. Tämän vuoden aikana kaupunginosaan on ilmestynyt jengikäyttäytymistä ja huumeiden myyntirengas. Väkivalta on lisääntynyt.

Asukkaiden oma toiminta ja demokraattinen vaikuttaminen ehkäisee häiriökäyttäytymistä. Martinlaaksossa ei kuitenkaan ole asukkaiden hallinnoimaa asukastilaa. Asukastiloiksi nimettyjen tilojen hallinnointi on tilojen pääkäyttäjillä ja asukkaat voivat käyttää niitä rajoitetusti vain silloin, kun ne ovat pääkäyttäjiltä vapaat. Tämä ei innosta asukkaita, vaan ehkäisee yhteisöllistä toimintaa.

Kuitenkin kaupungin asiakirjoissa korostetaan kaupunkilaisten osallisuutta ja tasavertaisuutta.

Esitämme, että Martinlaaksoon perustetaan asukkaiden hallinnoima asukastila, jossa asukkaat ja heidän yhdistyksensä suunnittelevat tilan käytön ja toteuttavat tilan tasapuolisen käytön eri asukasryhmien välillä. Vastaava tila on tarpeen myös Kaivoksella ja Hämeenkylässä.”

Kaupunginvaltuusto 22.8.2022 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Jussi Särkelän ja 22 muun valtuutetun jättämässä aloitteessa esitetään, että Martinlaaksoon perustetaan asukkaiden hallinnoima asukastila, jossa asukkaat ja heidän yhdistyksensä suunnittelevat tilan käytön ja toteuttavat tilan tasapuolisen käytön eri asukasryhmien välillä. Lisäksi aloitteessa todetaan, että vastaava tila on tarpeen myös Kaivoksella ja Hämeenkylässä.

Vantaalla on tällä hetkellä yhteensä kymmenen asukastilaa. Asukastiloja on Vantaan kaikilla suuralueilla Aviapolista lukuun ottamatta. Kahdeksan asukastilan ylläpidosta vastaa Kuntalaispalveluiden

palveluyksikkö, ja kaksi asukastilaa on annettu palvelusopimuksella järjestöjen ylläpidettäväksi. Myyrmäen suuralueella toimii asukastila Myyrinki.

Asukastilojen ja niiden muodostaman verkoston kehittämistä ohjaavat kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma sekä kuntalaispalveluiden asukastilaohjelma, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksen yleisjaostossa 13.5.2015 § 39. Asukastilaohjelmassa asetettiin tavoitteeksi, että vuoteen 2025 mennessä jokaisella suuralueella on asukkaiden ja järjestöjen käytössä oleva tila. Sama tavoite esitetään myös Vantaan kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2022–2031, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 10.10.2022 § 12.

Palveluverkkosuunnitelmassa ei ole esitetty tavoitetta asukastilojen määrän lisäämisestä Martinlaaksossa tai muualla Myyrmäen suuralueella. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalosta on tavoitteena rakentaa keskus, joka tarjoaa monipuolisesti myös asukastoiminnan mahdollisuuksia. Yleisesti suunnitelmassa todetaan kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkon osalta, että toimitiloja kehitetään jatkossa monikäyttäjäperiaatteen mukaisesti.

Asukastila Myyrinki tarjoaa muiden kaupungin ylläpitämien asukastilojen tavoin kaikille asukkaille avointa kohtaamispaikkatoimintaa sekä harrastus- ja virkistystoimintaa. Tilaan voi tulla kuka tahansa viettämään aikaa, juttelemaan muiden kanssa tai kysymään neuvoa itseään askarruttavassa asiassa. Kaikki toiminta on maksutonta. Asukastila muutti 1.2.2023 alkaen aiempaa keskeisemmälle paikalle Myyrmäen keskustassa, jolloin sen saavutettavuus paranee entisestään.

Myös yhdistykset ja muut toimijat järjestävät toimintaa Myyringin asukastilassa. Viime vuosina kaikille hakijoille on voitu taata vakituinen käyttövuoro asukastilasta. Tilojen käyttö on järjestöille maksutonta ja tilat ovat käytettävissä myös ilta- ja viikonloppuaikoina. Vakituksia käyttövuoroja asukastiloihin haetaan vuosittain samaan aikaan kuin muihinkin kaupungin tiloihin. Käyttövuorojen myöntämisessä noudatetaan Vantaan kaupungin tilojen vapaa-ajan käytön käyttö- ja maksuperusteita, jotka hyväksyttiin kaupunkikulttuurin toimialan hallinnoimien tilojen osalta vapaa-ajan lautakunnassa 17.8.2021 § 8. Perusteet tulivat voimaan 1.8.2022.

Yhtenäisillä hakuajoilla ja -käytännöillä varmistetaan, että tilat ovat yhdenvertaisesti eri toimijoiden haettavissa ja että tilojen käyttö on tasapuolista. Viime vuosina kaikille hakijoille on voitu taata vakituinen käyttövuoro Myyringin asukastilasta. Myyrmäen suuralueella on myös muita kaupungin tiloja, joita yhdistykset voivat varata käyttöönsä. Lisäksi eri yhdistykset järjestävät avointa kohtaamispaikkatoimintaa ympäri Vantaata.

Kaupungin ylläpitämien asukastilojen kustannukset koostuvat henkilöstökuluista, sisäisistä vuokrista sekä muun muassa siivouskuluista. Kustannukset vaihtelevat tilan koon ja käytön luonteen mukaan. Esimerkiksi omatoimitilana toimivan Länsimäen asukastilan (72 m²) vuokratulot ovat vuodessa 14 000 euroa. Uuden asukastilan avaaminen edellyttää useimmiten tilan remontoimista sekä kertaluonteisia investointeja esimerkiksi kalusteisiin ja AV-laitteisiin.

Asukastilaverkoston kasvattaminen edellyttää asukastilakäyttöön soveltuvia tiloja sekä lisäksi henkilöstöä, mikäli tilassa on kaupungin ylläpitämää toimintaa. Mikäli asukastiloja halutaan lisätä tai niiden toimintaa laajentaa, edellyttää se asian tuomista talousarviovalmisteluun sekä riittävien resurssien takaamista toimintaan.

Vantaan kaupungin tavoitteena on käyttäjälähtöiset, kustannustehokkaat ja resurssiviisaat toimitilaverkot. Kaupunkikulttuurin toimiala aloitti toimitilaverkkoselvityksen syksyllä 2022. Toimitilaverkkoselvityksen painopiste on rakennuksissa sekä niissä olevien tilojenkunnossa ja toimivuudessa, niille ajatellussa käytössä. Itse toiminnan ja sen palveluverkon kehittäminen tapahtuu toimialoilla, sisältäen mm. yhteistoiminnan ja tilojen muuntojoustavuuden kehittämisen eri toimijoiden välillä.

Asukastilaohjelman sekä järjestöjen käytössä olevien toimitilojen tukimallin uudistaminen on ajankohtainen vuonna 2023 ja työskentelyn tueksi perustettiin poliittinen työryhmä (Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 24.1.2023 § 7). Työskentely alkaa perehdyttämisellä nykyiseen toimintaan ja loppukeväältä 2023 työryhmälle esiteltäisiin toimitilaverkkoselvityksen tuottaman nykytilan kuvaus palveluverkosta. Asukastilaohjelmaa ja järjestöjen tukimallia kehitetään aktiivisesti yhdessä Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan työryhmän kanssa vuoden 2023 aikana. Asukastilaohjelmaa päivitettäessä selvitetään asukkaiden itse hallinnoimien tilojen perustamismahdollisuudet.

Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 30

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jussi Särkelälle ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 17

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jussi Särkelälle ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavasti:

Asukastilaohjelmaa päivitettäessä selvitetään asukkaiden itse hallinnoimien tilojen perustamismahdollisuudet.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite: allekirjoitettu Jussi Särkelän ja 22 muun valtuutetun aloite asukastila Martinlaaksoon ja muille Myyrmäen suuralueille

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
ASUKASTILA MARTINLAAKSOON JA MUILLE SUUR-MYYRMÄEN ALUEILLE Länsi-Vantaalla, Suur-Myyrmäen alueella väestö kasvaa ennusteiden mukaan siten, että alueella asuu vuoden 2027 alussa 62.000 asukasta. Neljäosa vantaalaisista asuu tällä alueella. Eniten Suur-Myyrmäessä väestöltään kasvavat Myyrmäki, Martinlaakso, Kaivoksela ja Hämeenkylä. Näistä vain Myyrmäessä on selkeät suunnitelmat asukastiloista. Martinlaaksossa on rakennettu nopeasti ja tiheästi. Asukasmäärä on ripeästi noussut. Tällaisessa tilanteessa häiriökäyttäytyminen tahtoo lisääntyä. Martinlaaksossa näin on käynyt. Tämän vuoden aikana kaupunginosaan on ilmestynyt jengikäyttäytymistä ja huumeiden myyntirengas. Väkivalta on lisääntynyt. Asukkaiden oma toiminta ja demokraattinen vaikuttaminen ehkäisee häiriökäyttäytymistä. Martinlaaksossa ei kuitenkaan ole asukkaiden hallinnoimaa asukastilaa. Asukastiloiksi nimettyjen tilojen hallinnointi on tilojen pääkäyttäjillä ja asukkaat voivat käyttää niitä rajoitetusti vain silloin, kun ne ovat pääkäyttäjiltä vapaat. Tämä ei innosta asukkaita, vaan ehkäisee yhteisöllistä toimintaa. Kuitenkin kaupungin asiakirjoissa korostetaan kaupunkilaisten osallisuutta ja tasavertaisuutta. Esitämme, että Martinlaaksoon perustetaan asukkaiden hallinnoima asukastila, jossa asukkaat ja heidän yhdistyksensä suunnittelevat tilan käytön ja toteuttavat tilan tasapuolisen käytön eri asukasryhmien välillä. Vastaava tila on tarpeen myös Kaivoksella ja Hämeenkylässä.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Jussi Särkelä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Elina Nykyri 2. Antero Eerola 3. Anu Hall 4. Juha Suoniemi 5. Marjo Vacker 6. Tarja Eklund 7. Jari Sainio 8. Faysal Abdi 9. Tiina Tuomela 10. Jouko Jääskeläinen 11. Funda Demiri 12. Naima El Issaoui 13. Pirjo Luokkala 14. Reija Friman 15. Hussein al-tae 16. Nina Nummela 17. Pirkko Letto 18. Eva Tawasoli 19. Kai-Ari Lundell 20. Ida Tamminen 21. Markku Weckman 22. Maarit Raja-Aho

18 §

Vastaus sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 6 muun valtuutetun aloitteeseen: Asukastilojen tarpeen kartoituksen toteuttaminen

VD/9575/00.02.00.03/2022

RÅ/JP/JT

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 6 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Maksuttomat asukastilat ovat asukkaiden vapaita kohtaamispaikkoja. Ne ovat avoinna aamusta iltaan asukkaiden päättämällä tavalla. Asukkaat hallinnoivat niitä alueen yhdistystensä avulla.

Valtakunnallisten kokemusten mukaan asukastilat ovat oivallisia yksinäisyyden torjunnassa ja poistamisessa sekä irrallisuuden kokemisessa. Niillä on vuorostaan läheinen yhteys sairastavuuteen ja syrjäytymiskehitykseen.

Tällä hetkellä kaupungissa on suuri määrä asukastiloja, mutta ne eivät toimi asukkaiden ehdoilla, vaan ovat ensisijaisesti muussa kuin asukkaiden käytössä. Kun asukkaiden toiminta on alisteista muulle toiminnalle, se tyrehdyttää asukkaiden vapaata toimintaa. Tämä aiheuttaa tilanteen, jossa kaupungin asiakirjossaan asettamat tavoitteet osallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta eivät toteudu.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää asukastilojen toiminnan kehittämiseksi seuraavia toimenpiteitä: Tehdään käytössä olevista asukastiloista kartoitus. Kartoituksesta on selvittävä asukastilojen määrä, käyttäjät sekä vaikutusarvio siitä, kuinka hyvin kaupungin määrittämät tavoitteet osallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta toteutuvat asukastilojen osalta.

Luodaan asukastilojen ja toiminnan kehittämisen suunnitelma. Aloitteen tekijät ymmärtävät asukastilalla tilaa, jossa asukkaat ja heidän yhdistyksensä suunnittelevat tilojen käytön ja toteuttavat tilojen tasapuolisen käytön eri asukasryhmien välillä. Tavoitteena on oltava, että asukastilat ovat ja tulevat jatkossa olemaan aidosti asukkaiden käytössä.

Aloitteentekijät esittävät, että asukastilojen toiminnan kehittämiseen on luotava suunnitelma. Tässä suunnitelmassa otetaan huomioon muun muassa seuraavat erilaiset toiminnan muodot:

- Asukastilat ovat korostetusti erilaisissa elämäntilanteissa olevien kohtaamispaikkoja, joissa yhdistykset voivat järjestää tilaisuuksia, joihin kaikki tilan käyttäjät voivat osallistua.
- Asukastiloihin voi mennä jokainen ihminen.
- Tilassa voi joku asukasryhmä tai yhdistys ylläpitää kahvilaa.
- Asukastilassa osallistuja / kahvittelija pääsee vertaistuen piiriin ilman, että sitä erityisesti järjestetään.
- Olennaista on, että asukastiloissa / kohtaamispaikoissa kaupunki tarjoaa toiminnalle maksuttomat tilat, alueella toimivat järjestöt tai toimijaryhmät kartoittavat eri ikäisten asukkaiden tarpeita ja kiinnostuksen kohteita. Niiden pohjalta kiinnostuneita asukkaita kutsutaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä yhteisten pelisääntöjen kehittämiseen kohtaamispaikalle.
- Kaupunki voi avustaa yhdistysten toimintaa myös toiminta-avustuksin.
- Kuvatun asukastilojen verkosto tulee olla riittävän tiheä niin, että jokaisella asukkaalla on mahdollisuus niihin vähäisellä vaivalla mennä.”

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja kuuden muun valtuutetun jättämässä valtuustoaloitteessa esitetään toimenpiteitä asukastilojen toiminnan kehittämiseksi. Aloitteen tekijät ehdottavat tehtäväksi kartoitusta, jossa selvitetään asukastilojen määrää, tilojen käyttäjiä sekä osallisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista asukastiloissa. Toinen ehdotettu toimenpide on suunnitelma asukastilojen ja niiden toiminnan kehittämiseksi.

Asukastilojen ja niiden muodostaman verkoston kehittämistä ohjaavia asiakirjoja ovat kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma sekä kuntalaispalveluiden asukastilaohjelma. Yleisjaoston 13.5.2015 § 39 hyväksymässä asukastilaohjelmassa asetettiin tavoitteeksi, että vuoteen 2025 mennessä jokaisella suuralueella on asukkaiden ja järjestöjen käytössä oleva tila. Tavoitteeseen viitataan myös Vantaan kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2022–2031, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 10.10.2022 § 12. Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti uusien asukastilojen tulee olla monikäyttöisiä sekä muunneltavia eri kohderyhmille ja eri vuorokaudenaikoina tapahtuvaan toimintaan. Tilojen on sovelluttava esimerkiksi järjestöjen omatoimiseen käyttöön. Esimerkiksi suuret eläkeläisryhmät tarvitsevat suuria kokoontumistiloja, joista on ollut eniten pulaa. Palveluverkkosuunnitelmassa todetaan kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkon osalta yleisesti, että toimitiloja kehitetään jatkossa monikäyttäjäperiaatteen mukaisesti.

Asukastiloja on tällä hetkellä Vantaan kaikilla suuralueilla Aviapolista lukuun ottamatta yhteensä kymmenen. Kahdeksan asukastilan ylläpidosta vastaa kuntalaispalveluiden palveluyksikkö (1.1.2023 alkaen nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue / yhteisöpalveluiden yksikkö), ja kaksi asukastilaa on annettu palvelusopimuksella järjestöjen ylläpidettäväksi. Järjestörinki ry ylläpitää kansalaistoiminnan keskus Leinikkiä Simonkylässä ja Marjaverkko ry asukastila Rubiinia Kivistössä. Lisäksi myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmasta rahoitetaan Mikkolan nuorisotilalla järjestettävää yhteisöllistä asukastilatoimintaa. Kuntalaispalveluiden ylläpitämissä asukastiloissa työskentelee yhteensä yhdeksän vakituista yhteisötyön ammattilaista.

Vuonna 2019 eli ennen koronapandemiaa kaupungin tuolloin ylläpitämillä asukastiloilla (tuolloin 7 kpl) oli vuoden aikana noin 66 200 kävijää vuonna 2022 kaupungin ylläpitämissä asukastiloissa on ollut noin 84 000 kävijää. Toiminta ei alkuvuodesta 2022 vielä ollut normalisoitunut pandemian jäljiltä. Luvuissa ovat mukana sekä avoimen asukastilatoiminnan kävijät että käyttövuorokävijät. Vuonna 2019 järjestöjen palvelusopimuksen nojalla ylläpitämissä asukastiloissa (tuolloin 3 kpl) oli kävijöitä noin 14 800. Vuoden 2022 aikana kahdessa järjestöjen ylläpitämässä asukastilassa oli noin 13 500 kävijää.

Asukastilatoiminnassa toteutuu jo moni niistä periaatteista ja tavoitteista, joihin aloitteentekijät viittaavat. Asukastilat ovat kaikille kaupunkilaisille avoimia, syrjinnästä vapaita kohtaamispaikkoja, ja toiminta niissä on maksutonta. Osassa asukastiloista on kahvilatoimintaa ja joissakin järjestetään yhteisöruokailuja. Keskeisintä toiminnassa on tarjota kävijöille mahdollisuus löytää itselleen turvallinen yhteisö. Asukastiloihin voi päihtettömänä kuka tahansa tulla viettämään aikaa, juttelemaan, kysymään neuvoa tai osallistumaan harraste- ja virkistystoimintaan. Retkiä ja muuta toimintaa järjestetään usein yhteistyössä alueen muiden toimijoiden ja järjestöjen kanssa. Yhteistyötä ja -kehittämistä alueen järjestöjen kanssa halutaan myös tulevana vuosina lisätä.

Asukastilatoimintaa suunnitellaan yhdessä kävijöiden kanssa. Yhteisökahvit kokoavat verkoston jäsenet ideoimaan yhdessä toimintaa ja sopimaan asioista. Ne toimivat samalla jatkuvan kehittämisen foorumina. Asukastiloissa on myös toteutettu kyselyitä toiminnan kehittämisen tueksi. Vastikään asukastiloihin on luotu turvallisemman tilan periaatteet yhdessä kävijöiden kanssa. Vuonna 2021 aloitettiin asiakaskokemuksen mittaaminen ja sitä on jatkettu neljässä asukastilassa. Mittaaminen tapahtuu tähän tarkoitukseen suunnitelluilla kyselylaitteilla. Kävijät arvioivat viittä asiakaskokemuksen osa-aluetta viisiportaisella asteikolla -2 ja +2 välillä. Jos luku on nolla, palvelun taso on odotettu. Positiivinen luku kertoo ylittyneistä ja negatiivinen luku alittuneista odotuksista. Asiakaskokemuskyselyssä väite "tulin kohdatuksi" on lähinnä osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemusta. Kyselyyn vastanneista kävijöistä 43 % arvioi kokemuksensa ylittyneen tämän osa-alueen osalta ja 45 % arvioi kokemuksensa olleen odotetulla tasolla.

Kaupungin järjestämän toiminnan lisäksi yhdistykset ja muut toimijat järjestävät runsaasti toimintaa asukastiloissa. Tiloja voivat varata käyttöönsä myös yksityishenkilöt. Asukastilojen tilojen käyttö on maksutonta lukuun ottamatta kaupallista ja yritystoimintaa, yksityisiä juhlatilaisuuksia sekä uskonnollista toimintaa. Vakituksia käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin asukastiloihin haetaan vuosittain samaan aikaan kuin muihinkin kaupungin tiloihin. Käyttövuorojen myöntämisessä noudatetaan Vantaan kaupungin tilojen vapaa-ajan käytön käyttö- ja maksuperusteita, jotka tulivat voimaan 1.8.2022. Käyttö- ja maksuperusteet kaupunkikulttuurin toimialan hallinnoimien tilojen osalta hyväksyttiin vapaa-ajan lautakunnassa 17.8.2021 § 8. Yhtenäisillä hakuajoilla ja -käytännöillä varmistetaan, että tilat ovat yhdenvertaisesti eri toimijoiden haettavissa ja että tilojen käyttö on tasapuolista.

Viime vuosina kaikille hakijoille on voitu taata vakituinen käyttövuoro asukastilasta. Käyttövuorolla kävijöitä kaupungin ylläpitämissä asukastiloissa oli vuoden 2022 aikana 35 000. Tilat ovat käytettävissä myös ilta- ja viikonloppuaikoina sekä kesäaikaan. Tarvittaessa asukastiloilla saa digineuvontaa käyttövuoron hakemiseen Timmi-järjestelmässä. Vakituisten käyttövuorojen ohella tiloilta voi varata yksittäisiä vuoroja.

Järjestöt ja muut toimijat voivat varata toimintaansa käyttövuoroja myös muista kaupungin tiloista kuten kouluilta ja nuorisotiloilta. Kaupunki on myös osoittanut muutamien järjestöjen käyttöön järjestötiloja, joiden vuokratukannuksista vastaa kaupunki joko kokonaan tai osittain. Vuonna 2015 hyväksytyn asukastilaohjelman mukaan tiloja voidaan kuitenkin jatkossa osoittaa ainoastaan sellaiseen yhteiskunnallisesti merkittävään yleishyödylliseen toimintaan, joka täydentää kaupungin omia palveluja. Vantaalaiset järjestöt voivat hakea erilaisia avustuksia toimintaansa. Toiminta- ja kohdeavustuksilla tuetaan myös asukastiloissa sekä muissa kohtaamispaikoissa tapahtuvaa toimintaa. Useilla järjestöillä on kohtaamispaikkatoimintaa eri kohderyhmille myös muissa kuin kaupungin tiloissa.

Asukastilojen kustannukset koostuvat henkilöstökuluista, sisäisistä vuokrista sekä muun muassa siivouskuluista. Jotta asukastiloja voidaan pitää turvallisesti auki, on tilassa oltava paikalla vähintään kaksi työntekijää. Aukioloaikojen pidentäminen avoimen kohtaamisen osalta tarkoittaisi nykyisestä yhdestä työvuorosta kahteen työvuoroon siirtymistä, eli lisähenkilökunnan tarve olisi merkittävä. Järjestöt ja muut toimijat voivat nykyisinkin järjestää toimintaa asukastiloilla myös ilta- ja viikonloppuaikaan. Nykyisten asukastilojen vuosikustannukset vaihtelevat tilan koon ja käytön luonteen mukaan. Esimerkiksi Koivukylän asukastilan (840 m²) vuokratulot ovat vuodessa yli 114 000 euroa ja Länsimäen omatoimitilana toimivan asukastilan (72 m²) vuokratulot noin 14 000 euroa vuosittain. Uuden asukastilan avaaminen edellyttää useimmiten tilan remontoimista, ja lisäksi tilan perustaminen vaatii kertaluonteisia investointeja esimerkiksi kalusteisiin ja AV-laitteisiin.

Asukastilojen aukiolo aamusta iltaan aloitteessa kuvatulla tavalla sekä asukastilaverkoston kasvattaminen edellyttävät lisäresursseja henkilöstöön ja tiloihin. Mikäli asukastiloja halutaan lisätä tai niiden toimintaa laajentaa, edellyttää se asian tuomista talousarviovalmisteluun.

Vantaan kaupungin tavoitteena on käyttäjälähtöiset, kustannustehokkaat ja resurssiviisaat toimitilaverkot. Kaupunkikulttuurin toimiala aloitti toimitilaverkkoselvityksen syksyllä 2022. Toimitilaverkkoselvityksen painopiste on rakennuksissa sekä niissä olevien tilojenkunnossa ja toimivuudessa, niille ajatellussa käytössä. Itse toiminnan ja sen palveluverkon kehittäminen tapahtuu toimialoilla, sisältäen mm. yhteistoiminnan ja tilojen muuntojoustavuuden kehittämisen eri toimijoiden välillä.

Asukastilaohjelman sekä järjestöjen käytössä olevien toimitilojen tukimallin uudistaminen on ajankohtainen vuonna 2023 ja työskentelyn tueksi perustetiin poliittinen työryhmä (Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 24.1.2023 § 7). Työskentely alkaa perehdyttämällä nykyiseen toimintaan ja loppukeväältä 2023 työryhmälle esiteltäisiin toimitilaverkkoselvityksen tuottaman nykytilan kuvaus palveluverkosta. Asukastilaohjelmaa ja järjestöjen tukimallia kehitetään aktiivisesti yhdessä Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan työryhmän kanssa vuoden 2023 aikana. Asukastilaohjelmaa päivitettäessä selvitetään asukkaiden itse hallinnoimien tilojen perustamismahdollisuudet.

Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 31

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 6 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 18

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 6 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavasti:

Asukastilaohjelmaa päivitettäessä selvitetään asukkaiden itse hallinnoimien tilojen perustamismahdollisuudet.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite: Allekirjoitettu sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 6 muun valtuutetun aloite
asukastilojen tarpeen kartoituksen toteuttaminen

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Asukastilojen tarpeen kartoituksen toteuttaminen Maksuttomat asukastilat ovat asukkaiden vapaita kohtaamispaikkoja. Ne ovat avoin na aamusta iltaan asukkaiden päättämällä tavalla. Asukkaat hallinnoivat niitä alueen yhdistyksiensä avulla. Valtakunnallisten kokemusten mukaan asukastilat ovat oivallisia yksinäisyyden torjunnassa ja poistamisessa sekä irrallisuuden kokemisessa. Niillä on vuorostaan läheinen yhteys sairastavuuteen ja syrjäytymiskehitykseen. Tällä hetkellä kaupungissa on suuri määrä asukastiloja, mutta ne eivät toimi asukkaiden ehdoilla, vaan ovat ensisijaisesti muussa kuin asukkaiden käytössä. Kun asukkaiden toiminta on alisteista muulle toiminnalle, se tyrehdyttää asukkaiden vapaata toimintaa. Tämä aiheuttaa tilanteen, jossa kaupungin asiakirjossaan asettamat tavoitteet osallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta eivät toteudu. <i>Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää asukastilojen toiminnan kehittämiseksi seuraavia toimenpiteitä:</i> <i>Tehdään käytössä olevista asukastiloista kartoitus.</i> Kartoituksesta on selvittävä asukastilojen määrä, käyttäjät sekä vaikutusarvio siitä, kuinka hyvin kaupungin määrittämät tavoitteet osallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta toteutuvat asukastilojen osalta. <i>Luodaan asukastilojen ja toiminnan kehittämisen suunnitelma.</i> Aloitteen tekijät ymmärtävät asukastilalla tilaa, jossa asukkaat ja heidän yhdistyksensä suunnittelevat tilojen käytön ja toteuttavat tilojen tasapuolisen käytön eri asukasryhmien välillä. Tavoitteena on oltava, että asukastilat ovat ja tulevat jatkossa olemaan aidosti asukkaiden käytössä. Aloitteentekijät esittävät, että asukastilojen toiminnan kehittämiseen on luotava suunnitelma. Tässä suunnitelmassa otetaan huomioon muun muassa seuraavat erilaiset toiminnan muodot: • Asukastilat ovat korostetusti erilaisissa elämäntilanteissa olevien kohtaamispaikkoja, joissa yhdistykset voivat järjestää tilaisuuksia, joihin kaikki tilan käyttäjät voivat osallistua. • Asukastiloihin voi mennä jokainen ihminen. • Tilassa voi joku asukasryhmä tai yhdistys ylläpitää kahvilaa.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Marjo Vacker 2. Eeva Tikkanen 3. Pirjo Luokkala 4. Elina Nykyri 5. Tiina Tuomela 6. Eva Tawasoli

• Asukastilassa osallistuja / kahvittelija pääsee vertaistuen piiriin ilman, että sitä erityisesti järjestetään. • Olennaista on, että asukastiloissa / kohtaamispaikoissa kaupunki tarjoaa toiminnalle maksuttomat tilat, alueella toimivat järjestöt tai toimijaryhmät kartoittavat eri ikäisten asukkaiden tarpeita ja kiinnostuksen kohteita. Niiden pohjalta kiinnostuneita asukkaita kutsutaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä yhteisten pelisääntöjen kehittämiseen kohtaamispaikalle. • Kaupunki voi avustaa yhdistysten toimintaa myös toiminta-avustuksin. • Kuvatun asukastilojen verkosto tulee olla riittävän tiheä niin, että jokaisella asukkaalla on mahdollisuus niihin vähäisellä vaivalla mennä.	
---	--

19 §

Vastaus Tuukka Saimenin ja Juha Suoniemen sekä 8 muun valtuutetun aloite luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ei-välttämättömät kustannukset on tarkasteltava uudestaan

VD/10663/00.02.00.03/2022

RV/S-AP/MT

Tuukka Saimen ja Juha Suoniemi sekä 8 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen aloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin valtuutettujen ja viranhaltijoiden seminaarimatkojen, ravintolaillallisten sekä kaikkien muiden ei-välttämättömien virkistys- ja edustuskulujen hillitsemiseksi.

Taloudellinen epävarmuus, Euroopassa käytävä sota sekä pelko tulevasta koskettavat jo useita suomalaisia. Energiakriisi ja inflaatio ovat ajaneet monet kuntalaiset ja yritykset poikkeuksellisen suureen taloudelliseen ahdinkoon. Huomioiden tämä yleinen taloudellinen tilanne sekä kaupungin jatkuvasti alijäämäiset budjetit, esitämme, että Vantaan kaupungin luottamushenkilöt ja viranhaltijat toimisivat vastuullisina tiennäyttäjinä.

Valtuuston, jaostojen, lautakuntien ja hallituksen seminaari- ja koulutusmatkojen tarpeellisuus on otettava tarkkaan harkintaan. Voitaisiinko matkojen määrää karsia ja/tai järjestää tilaisuudet jatkossa Vantaalla, kaupungin omistamissa kiinteistöissä, jolloin tarve kalliille hotelliyöpymisille poistuisi. Matkustelu eri kaupunkeihin ja varsinkin lentokyydit ulkomailla järjestettäviin seminaareihin eivät ole vastuullista rahankäyttöä, eivätkä myöskään sovi yhteen kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa.

Kaupungin johtajien ja kaupunginhallituksen on pohdittava myös uudelleen kaupungille kuuluvien luottokorttien käyttöön liittyvistä pelisäännöistä.

Esitämme, että Vantaan kaupungin toimintaohjeet kaikkiin edellä mainittuihin kustannuksiin tarkastellaan uudelleen sekä ryhdytään säästötoimenpiteisiin, jotka myös noudattelevat kaupungin kunniahimoisia hiilineutraalisuustavoitteita.”

Kaupunginvaltuusto 19.9.2022 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 15.6.2021 Vantaan kaupungin edustusohjeet. Edustusohjeet ovat tulleet voimaan 1.7.2021 lukien.

Edustusohjetta sovelletaan niin kaupungin sisäisten tilaisuuksien kuin kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisessä. Kaupungin edustustilaisuudet ovat kaupungin ulkopuolisille tahoille järjestettäviä

tilaisuuksia ja niiden tavoitteena on tehdä kaupunki tunnetuksi. Kaupungin järjestämän edustustilaisuuden tai vieraanvaraisuuden osoittamisen tehtävänä on tukea kaupungin strategisten tavoitteiden saavuttamista. Edustustilaisuuksien tulee liittyä kaupungin tehtäviin ja toimialaan.

Kaikessa tarjoilussa sekä tilaisuuksien järjestämisessä tulee noudattaa säästäväisyyttä sekä kohtuutta. Vantaan kaupungin tilaisuudet tulee ensisijaisesti järjestää kaupungin omissa tiloissa. Jos tämä ei ole mahdollisuutta, voidaan käyttää muita tiloja.

Lähtökohtaisesti sisäisissä tilaisuuksissa ei järjestetä tarjoilua, ellei kyseessä ole koko päivän kestävä seminaari tai muu koko päivän kestävä tilaisuus. Myös työhyvinvointi- ja virkistyspäivänä voidaan järjestää tarjoilua pois lukien alkoholi.

Ulkoisissa edustustilaisuuksissa tavanomaisena vieraanvaraisuutena voidaan tarjota kahvi- tai ruokatarjoilu. Juhlavastaanottojen yhteydessä tai korkea-arvoisia vieraita isännöidessä on hyväksyttävää järjestää juhlavampaa tarjoilua. Tässä yhteydessä voidaan järjestää kohtuullinen alkoholitarjoilu. Mahdollisilla jatkoilla kaupunki ei kustanna tarjoiluja.

Tarjoilu- ja edustuskuluista tulee olla kuitit ja niihin liitetyt riittävät selvitykset, joista käy ilmi maksun peruste, maksun saaja ja summa. Tarjoilujen osalta liitteistä on käytävä ilmi talouspalveluiden ohjeiden mukaisesti kenelle ja kuinka monelle henkilölle tarjoilu järjestettiin sekä mihin tilaisuuteen tarjoilu liittyi.

Vantaan kaupungin edustusohjeet jo nyt varsin tiukasti säätelevät virkistys- ja edustuskuluja ja luottokorttien käyttöä. Kustannukset ovat hyvin maltillisia. Vantaan edustusmenot ovat keskimääräistä pienemmät. Edustustilaisuuksien, tarjoilujen ja matkojen karsiminen kokonaan ei ole kaupungin edun mukaista.

Viranhaltijoiden edustusmenot sisäinen tarkastus tarkistaa säännöllisin väliajoin eikä ole havaittu puuttumistarpeita. Lisäksi jokaisen yksittäisen viranhaltijan osalta edustusmenot tarkistaa hänen esimiehensä.

Kaupungin toimielimet päättävät itse omista seminaari- ja ulkomaanmatkoistaan, koska ne päättävät itse omien määrärahojensa käytöstä. Käytäntönä on ollut, että toimielin voi kerran valtuustokaudessa järjestää matkan ulkomaille, jos perusteltu matkakohde löytyy. Matkan tavoitteena on tutustuminen isäntäkaupunkiin ja erityisesti sen tapaan järjestää hallintonsa sekä palvelutuotantonsa. Valtuustolla ei ole tapana järjestää ulkomaan matkoja, mutta kylläkin tehdä kerran vuoden aikana kahden päivän seminaarimatka johonkin Etelä-Suomen kaupungeista. Tämän seminaarin tavoitteena on luoda valtuutetuille mahdollisuus keskittyä seuraavan vuoden talouden suunnitteluun sekä myös ryhmäytymiseen, mikä on valtuuston toiminnan kannalta tärkeää. Myös muut toimielimet ovat tehneet vastaavia seminaarimatkoja kotimaassa.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Tuukka Saimenille, Juha Suonimelle ja 8 muulle allekirjoittaneelle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

20 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 17/2023

VD/9947/03.01.02.00/2022

RV/S-AP/MT

Hakija on toimittanut 5.2.2023 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen, jossa hakija vaatii vahinkorahaston asiamiehen päätöksen § 17/2023. oikaisemista. Alun perin hakija on esittänyt Vantaan kaupungille 1674,92 euron vahingonkorvausvaatimuksen koiransa epäonnistuneesta steriloinnista johtuvien kulujen korvaamiseksi.

Vahinkorahaston asiamies on 31.1.2023 hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingon tekoa. Oikaisuvaatimuksessa hakija vaatii päätöksen oikaisua siten, että vahingosta aiheutuneet kulut määrätään korvattavaksi viivästyskorkoineen.

Hakijan mukaan hylätyssä päätöksessä ei ole otettu huomioon Ovarian remnant syndrooman olevan harvinainen ja hakijan mielestä päätös on tehty olettamuksiin perustuen. Päätöksessä ei ole perehdytty huolellisesti koiran tilaan ja asiakokonaisuuteen, vaikka kattava materiaali perusteluineen ja diagnooseineen asiasta on jo toimitettu.

Hakijan pitkässä oikaisuvaatimuksessa on vedottu kuluttajaliiton sekä kuluttajariitalautakunnan internetsivuilta lainattuihin teksteihin. Samoin vahinkorahaston asiamiehen päätöksessä on viitattu kuluttajasuojalain säännöksiin. Kuluttajasuojalakia sovelletaan ainoastaan elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisiin sopimuksiin, julkishallinnon tuottamiin lakisääteisiin palveluihin lakia ei sovelleta. Asia arvioidaan vahingonkorvauslain yleisten vahingonkorvauksen määrittämisestä koskevien säännösten perusteella.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jolle siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan työnantaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka työntekijä virheellään tai laiminlyönnillään työssä aiheuttaa. Mitä 1 momentissa on säädetty työnantajasta, koskee vastaavasti valtiota, kuntaa ja muuta julkista yhteisöä tai laitosta, kun vahinko on aiheutunut sellaisen julkisyhteisön työntekijän taikka yhteisöön virka- tai siihen verrattavassa palvelussuhteessa olevan henkilön virheestä tai laiminlyönnistä toiminnassa, jota ei ole pidettävä julkisen vallan käyttämisenä.

Juridisesti koiraa pidetään esineenä. Vahingonkorvauslain 5 luvun 5 §:n mukaan esinevahinkona korvataan esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvon alennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen ja elatuksen vähentyminen.

Suomalaisessa oikeuskäytännössä on voimassa ns. täyden korvauksen periaate. Vahingonkärsijän on kuitenkin otettava vahingon aiheuttajan etu huomioon siten, että vahingonkärsijän tulisi pyrkiä vahingon minimoimiseen.

Asiassa on selvää, että koiran sterilisaatioleikkaus ei ole onnistunut ensimmäisellä leikkauskerralla ja munasarjakudosta on jäänyt jäljelle, mikä on aiheuttanut juoksujen oireita.

Korvauksen hakija on vaatinut vahingonkorvauksena korvattavaksi kolmen yksityisen eläinlääkärin kulut. Hakijan selostus siitä, että aluksi hakijalla ei ole ollut tiedossa, että koiran vaivat liittyvät muutamaa kuukautta aiemmin tehtyyn sterilisaatioon. Mutta jo ensimmäisellä eläinlääkärikäynnillä on kuitenkin tullut ilmi, että koirasta on tehty juoksun alkuun viittaavia löydöksiä. Vahingon minimoimiseksi korvauksen hakija olisi tullut seuraavaksi ottaa asiassa yhteyttä Vantaan kaupungin eläinlääkäriasemalle, jossa sterilisaatioleikkaus on suoritettu.

Täten katsotaan, että vahingonkorvaus tulisi määrätä suoritettavaksi ensimmäisen yksityisen eläinlääkärikäynnin 228,28 euroa ja siihen liittyvien matkakulujen 5,24 euroa osalta. Myöhempien yksityisten eläinlääkärikäyntien osalta ei korvata eläinlääkärikuluja eikä matkakuluja. Uusi sterilisaatioleikkaus on ollut ilmainen, mutta siitä on aiheutunut matkakuluja 14,72 euroa, jotka korvataan. Hakija on pitänyt kolme lomapäivää koiran sterilisaatioleikkauksen vuoksi. Hänelle ei ole aiheutunut siten asiassa ansionmenetystä, vaan hän on saanut normaalisti palkkansa näiltä päiviltä. Uuden sterilisaatioleikkauksen jälkeiset käynnit ovat johtuneet normaalista leikkausta seuraavasta komplikaatiosta, joka ei aiheutunut eläinlääkärin tekemästä virheestä. Näiden osalta ei makseta korvausta kuluista eikä matkakuluista.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 13.3.2023 § 20

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 17 / 2023 siten, että hakijalle maksetaan vahingonkorvausta yhteensä 248,24 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus>

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Sörnäistenkatu 1

00580 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määrääjän viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15